5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII—No. 1339 Vineri 1 Iulie 1911

O comedie scîrboasă

Va să zică a fost o comedie toată judecata Sinodului, în procesul încins între Episcopul de Roman și primatul țării. Va să zică, atunci cînd un om ca prelatul de la Roman, cu riscul sacrificării situației sale înalte și pe drept cîștigată, rîdică vocea spre a protesta împotriva decăderii în care a ajuns biserica, și amărît de această situațiune tragică face procesul scandaloaselor purtări ale fruntașului clerului, frații săi din Sinod nu găsesc altceva de făcut, de cît să se desiăteze și să petreacă, să se preteze la o comedie de un dramatism înfiorător.

Căci ce înseamnă achitarea mitropolitului primat, care după trei zile demisionează?

Este el vinovat de păcatele cu cari l-a învinuit Episcopul de Roman? Dacă da, de ce a fost achitat? Iar decă nu, dacă toate pîrile Episcopului au fost nedrepte sau nedovedite, de ce această demisie?

Și un orb poate vedea, că demisia primatului a fost obținută *înainte* de darea sentinții. Ba mai mult, că ea este prețul achitării acestuia. La ce tîrg josnic și murdar s'au pretat „înalții" prelați din Sinod!

Știm, că ni vor se invoaca motive de ordin superior, de interes general bisericesc, cari porunceau achitarea lui Athanasie Mironescu, -știm. Dar oare—în cazul în care acuzația Episcopului de Roman n'ar fi fost dovedită — nu erau aceleași motive de ordin superior, de interes general bisericesc, cari reclamau și achitarea acestuia? Și apoi ce fel de motive, și ce interese superioare sînt acelea, cari impun *achitarea unui vinovat* și *condamnarea unui nevinovat?*

Am mai fi înțeles, dacă ni s'ar fi spus că Athanasie Mironescu trebue achitat. Dar n'am înțeles și sufletele cinstite nu pot înțelege, cum achitarea din milă a vinovatului, poate atrage condamnarea criminală a unui nevinovat, ori-cît de mic și umil ar fi el, dar mi-te a unui Episcop.

Demisiunea lui Athanasie Mironescu face dovada, că asasinatul moral, la care a fost expus Episcopul de Roman de către frații săi „întru Domnul", era premeditat, era chibzuit de mai înainte, și tocmai de aceia mai grav, mai criminal. Căci natural, alt-fel se prezinta chestiunea, în cazul în care sentința Sinodului ar fi fost numai rezultatul unei judecăți greșite; de cît cum se dovedește a fi fost: efectul unor combinațiuni perverse și al unor interese inavuabile.

Și oamenii aceștia, cari au jucat în Sinod comedia dureroasă a unor judecători necinstiți și răzbunători, vor continua să predice frăția și pacea între oameni. Nu-și dau ei oare seama, că prin această atitudine a lor față de Episcopul de Roman, și-au înstrăinat toate sufletele cinstite, și că acțiunea lor bisericească va fi pusă la carantină, spre a fi controlată, dacă e sau nu sinceră? Nu-și dau ei seamă, că din toată afacerea aceasta, nu Episcopul de Roman este acela care a pierdut, ci însăși Biserica, în urmele căreia s'a comis crima? Complicii lui Athanasie Mironescu, mai pot ei vorbi în numele Domnului și al lui Crist, împăciuitorul și a toate iertătorul?

Și ce a mai fost acea ședință de închidere a seziunii sinodale, prezidată de Athanasie Mironescu, care de fapt nu mai era mitropolitul primat al țării, dacă nu o comedie de prost gust?

Și cînd te gîndești, că Suveranul a trebuit să suporte pe acest Ath. Mironescu, să stea la masa lui, alături de el, atunci cînd i s'a prezentat pentru a-i înmîna demisiunea.

*

Tot atît de urît și de criminal ca și al judecătorilor sinodali a fost și rolul guvernului, pentru că și el s'a făcut complicele fostului mitropolit primat. Cînd a cerut și a obținut cu anticipație demisiunea lui Athanasie Mironescu, guvernul a consimțit la condițiunea pusă de acesta: condamnarea Episcopului de Roman. Și complicitatea lui se vădește perfect și din graba și felul în care înțelege a executa sentința Sinodului, izgonind pe Episcopul Saferin din palatul episcopal, cum ai izgoni un rîndaș din curte.

Ce păcat, că în țara aceasta nu este o opinie publică puternică și conștientă, care să dea marea luptă pentru asanare.

PROTESTAM!

Protestăm în contra neleguirii ce s'a consumat la Roman față de înaltul prelat Saferin, care a fost tîrît cu forța din reședința sa și expediat ca pe cel mai ordinar criminal.

Protestăm în contra modului banditesc și sălbatec, în care guvernul a înțeles să execute cea mai criminală dintre sentințe și adresîndu-ne cetățenilor și opiniei publice, întrebăm: cum pot rămîne la locurile lor și ocupa înaltele demnități, cu cari sînt investiți prelații din Sinod cari în disprețul celui mai elementar principiu al lui Crist, au condamnat pe un nevinovat și au achitat pe un învechit în rele, ale cărui mari pacate au fost pe deplin dovedite?

Și i întrebăm pe judecătorii de ori din Sinod; ce a ți simțit, voi oameni ai binelui și ai blindeței, cînd ați auzit, că fratele vostru a fost izgonit din locuința lui, în modul știut de toată lumea? Dați-v'ați seama de toată scîrbașimea operii voastre?

Dacă în țara aceasta există în adevăr oameni de bine și mai ales, dacă există drept credincioși, sîntem siguri că Judecătorii Episcopului de Roman vor fi evitați și că în jurul lor se va face un gol, asemenea deșărtăciunii sufletelor lor.

CONTENCIOSUL

Se știe, că guvernul, conform atitudinei ce-a avut în opoziție partidul conservator, s'a decis să reînființeze contenciosul administrativ. Am aplaudat, cînd am aflat buna veste, pentru că pe noi nu ne interesează *cine* face opera, ci opera însăși întru cît reforma contenciosului administrativ este necesară și binefăcătoare. Dar iată, că felul în care guvernul înțelege a reînființa contenciosul ne silește a releva, că opera sa este caraghioasă.

Se știe în ce scop fruntașul nostru Al. A. Badareu, ca ministru al Justiției în cabinetul Cantacuzino, a realizat această instanță judecătorească.

Ea avea la bază 2 mari principii: infirmarea abuzurilor administrative și judecarea urgentă a reclamațiunilor celor nedreptățiți.

In ce privește primul punct, se pare că guvernul înțelege a-l restrînge prin aceia, că decretele regale nu vor putea fi atacate și desființate. Această mărginire a competenței contenciosului este absolut dezastroasă, căci atunci rolul contenciosului s'ar reduce la aproape nimic.

In ce privește al doilea principiu, de asemene guvernul vrea să facă operă nesănătoasă.

In loc de o singură instanță, care să judece urgent cauzele, și care este firesc să fie instanța cea mai înaltă, cum era în legea d-lui Badareu, actualul ministru al Justiției proectează a da în competența Curților de Apel judecarea litigiilor de contencios administrativ, cu recurs în Casație și eventual cu trimiterea judecării la altă Curte.

Aceasta înseamnă, nici mai mult nici mai puțin, că procesele de contencios administrativ vor avea cursul normal al proceselor obișnuite, ceea ce este dăunător împricinaților.

O asemene reformă în aceste condițiuni nu mai e utilă. Vom studia însă chestia pe larg, căci prezintă un deosebit interes.

BARBARI

Cine n'a tremurat de indignare la aflarea purtării neomenoase, pe care au avut-o autoritățile administrative de la Roman la cari s'a asociat și reprezentantul parchetului, față de Episcopul de Roman? Cine se aștepta la atîta nedreptate, la atîta brutalitate, la atîta barbarie? Este drept, că prefectul Romanului ni este prea bine cunoscut, și faptele lui—oricari ar fi ele—nu ne mai surprind. Dar cum el a operat cu atorizația și din ordinul ministrului de interne, cum amestecul parchetului presupune complicitatea ministrului de justiție, mărturisim, că barbaria ne-a surprins și ne-a revoltat.

Pentru întâia oară asistăm la executarea unei sentințe, care nu este încă definitivă și executorie; pentru întâia oară ni este dat să vedem, că un guvern, sclav al patimilor și slăbiciunilor sale, comite o asemene barbarie.

Inchipuiți-vă numai momentul, în care prefectul Arion se repede la bătrînul prelat să-l dea afară din propria lui locuință, cu forța, Și mai inchipuiți-vă,—și prefectul se putea aștepta și la aceasta—că prelatul ar fi opus rezistență...—Tipete, lovituri de pumni, răsunete de palme, injurături; iar în stradă, lumea adunată să asiste la acest spectacol sfîșietor și nebunesc, pe care i-l oferea cel mai impotent dintre guverne și cel mai dezechilibrat dintre prefecții lui.

E dezgustător.

Se pare că în țara aceasta, sub guvernul d-lui Marghiloman, nu se mai respectă nimic, nu mai există nimic sfînt, de cît doar instituția curselor bianuale de la Hipodrom.

Nici nu-i de mirare, cînd grajdarii ajung să conducă țara.

Posnovici și Iarmaroacele

Rubrica aceasta nu numai că nu vrea să dispară, dar menținîndu-se cu o „îndărătnicie crudă" amenință să ia proporții colosale. Și ce putem face noi dacă d. Posnovici, în scurtul timp de cînd e ajutorul șerului, a devenit celebru prin activitatea sa piramidală la primărie.

Iată încă una de a lui Posnovici.

Primului ajutor de primar nu-i plac iarmaroacele. Acestea sunt instituții învechite, pentru cari d-sa, ca democrat și om modern, nu poate avea decît dispreț. Să nu credeți însă că e vorba de iarmarocul de la Abator.

Nu. D. Posnovici are ce are cu iarmarocul zilnic din Piața Unirii. O să întrebați cu mirare: care iarmaroc din P.-Unirii? E firesc să întrebați, după cum e „firesc" ca și primul ajutor să vă răspundă: berăriile și cofetăria din P.-Unirii, cari și-au instalat mesele în piață și la cari oamenii se distrează seara cîteva ore.

Ei bine d. Posnovici numește aceasta „iarmaroc", și pentru că d sa e în contra iarmaroacelor, are arzătoarea dorință de a face să dispară șiragul meselor de pe suprafața pieții Unirea. E un ideal social și ăsta, n'ai ce-i face. Fiecare are dreptul — în sec. XX-lea — să aibă idealurile lui.

D. Posnovici însă nu are curajul idealurilor sale, și atunci el trebue să inventeze un modus de a ajunge la realizarea acestui ideal pe cale lăturalnică. Și cum d-sa este foarte inventiv, a găsit că liniile tramvaiului, așa cum sunt trase în P.-Unirii, au un aspect cu totul neestetic. Estetic ar fi pentru d. Posnovici, ca traseul șinelor să se alătureze trotuarului de-a lungul cofetăriei Danoeur și a berăriilor vecine.

Și cum d. Posnovici, care s'a adresat direcțiunii societății tramvaiului în acest scop, a întîmpinat obiectiv, că idealul său ar costa pe comună 30,000 lei, se pare că s'a mai potolit.

Noroc, că realizarea idealurilor primului ajutor de primar, costă scump, altfel cine știe cîte pozne s'ar mai întîmpla în oropsitul tîrg al Iașului, care are onoarea de a avea mare și tare la comună pe un idealist ca Posnovici.

OAMENI ȘI LUCRURI

Păseri călătoare

Se vorbește mult în gazetele noastre despre teatre, despre direcțiuni, despre actori, despre repertorii. Au avut loc schimbări de regim în conducerea diferitelor teatre subvenționate de stat. S'a vorbit despre procese intentate de directorul unei întreprinderi teatrale particulare unor artiști reîntorși în sinul teatrului național și așa mai departe. S'au publicat oare cari cifre de venituri pentru a se invedera că, în urma aplicării legei timbrelor, s'a simțit o subită urcare a veniturilor societare,—lucru ce nu poate surprinde pe nimeni. Surpriză a fost legea însăși—nedreaptă în unele privințe — dar nu consecința ei imediată, necesară, de ordin pur material.

Ceea ce însă ar fi mai de actualitate în momentul de față, ar fi să se discute problema *celorlalți* artiști,—a acelor cari, dintr'o împrejurare ori alta, nu fac parte dintre artiștii dramatici oficiali, dintre societarii teatrelor subvenționate și cari—nu știm pentru ce — sunt priviți și tratați ca și cum n'ar aparținea cultului artistic, ca și cum n'ar oficia și ei în templul Melpomenei.

Iată, chiar în această lună, avem în grădina Bragadiru o trupă de teatru care reușește să atragă publicul iașan și să placă. Credem că de întreprinderea aceasta nu sunt străini și unii artiști ai teatrului național. E un repertoriu special,—dar nu mai puțin un repertoriu teatral, care însamnă o etapă naturală în evoluția gustului și genului dramatic și un repaos plăcut între anotimpurile dramei propriu zise.

Care însă este situația socială a trupelor acestora ambulante?

Legile teatrelor dramatice, sfîrșind cu cea mai nouă, care a consfințit birul absurd asupra ori cării manifestări de artă străină nu au avut de loc în vedere păserile aceste călătoare, grație cărora cele mai multe din orașele noastre pot avea și ele seri de artă și de petrecere. Există, precît știm, o cenzură a repertoriilor lor. De ce nu ar fi însă socotiți în rîndul artiștilor? Nici reduceri pe căile ferate în anii de activitate, nici o participare la taxele relativ enorme încasate de la trupele străine; nici pensiuni la bătrînețe, nimic.

Cu toate aceste nu poate nimeni pretinde că cele trei teatre oficiale dețin toate puterile artistice, nici că pot deservi întreaga țeară romînească. Deasemenea nu s'ar putea să încapă în ele *toate* talentele, căci ar fi prea mare concurența, —chiar dacă știm că unele cursuri de conservatoriu nu prea dau pletoră de artiști.

Credem că ar fi vremea ca să se reabiliteze trupele dramatice ambulante cari, nu arareori, adăpostesc talente adevărate și temperamente artistice interesante.

Rodion

Cartea unui judecător

Sunt cîteva luni de cînd a apărut în Paris o carte foarte interesantă, care merită a fi citită, de sigur cu profit și cu plăcere, de întreaga lume judiciară; scrisă cu multă pricepere și cu mult talent, de un judecător al tribunalului Senei, d-l Rannson, intitulată: *Essai sur l'art de juger*. Cartea este scrisă într'o limbă simplă și fără pretenții, într'un mod curgător și plăcut, evitînd stilul dogmatic și pompos, agrementată cu suveniri și ecouri din palatul justiției și cu anecdote umoristice din viața judiciară. D-l Poincaré, distinsul om politic, academician, și actual ministru, i-a consacrat o prefață, pe atît de elogioasă, pe cît de spirituală.

D-l Poincaré ne spune că autorul, în această lucrare, a avut ingenioasa idee de a da publicității, reunite într'un volum, reflecțiunile ce i-au sugerat o lungă frequentare a ședinței și o experiență consumată a afacerilor judiciare. Grație acestor reflecțiuni, se va da justițiabililor ocaziunea de a pătrunde, fără sforțare, în intimitatea și mecanismul celei mai formidabile puteri din Stat, de care depinde averea și onoarea lor, iar tinerilor magistrați, în lipsa unei școli de aplicațiune, lecțiuni foarte interesante și utile de practică judecătorească.

In materia dreptului, „cet océan de doutes", judecătorului îi trebue, în afară de știință, nu numai sagacitate de spirit, perspicacitate și claritate de vederi, dar încă: o filozofie largă, o psichologie ascuțită și un întreg ansamblu de virtuți încercate; cu alte cuvinte, un bagaj, pe care numai experiența și observațiunea faptelor permite să-l capete și fără de care magistratul, om și dînsul, n'ar putea să apere onoarea, libertatea și averea semenilor săi. El trebue să se înarmeze contra tentațiunei de a nu substitui voinței legei vederile sale personale. „La science du droit, sans l'expérience que s'acquiert ès Palais et ès audiences, zicea La Roche Flaviu, ressemblerait aux épreuves des grandes machines qui se font sur de petits modèles, ou à ceux qui, sans avoir vu l'èanemi, se sont exercités en des combats imaginaires", sau cum spunea Dumoulin: *Leges in scholis deglutintur, digeruntur in palatio.*

D-l Rannson arată apoi cum judecătorul trebue să fie independent și ferm, nu numai față de particulari și de puterile publice, dar față și de jurisdicțiunile superioare, cărora deciziunile sale pot fi ulterior deferite. Judecătorul nu trebue să se preocupe nici de calitatea persoanelor, nici de mediul social și nici nu trebue să i scape din vedere că tribunalul nu este o instituție de caritate sau un așezemînt filantropic; să fie condus de sentimentul lăudabil de umanitate, fără să uite vreodată că un judecător nu poate fi — în exercitarea atribuțiunilor sale — popular sau simpatic, decît cu condițiunea de a recunoaște o mare parte a datoriilor sale. Călăuză nu-i poate fi decît conștiința datoriei împlinite.

Să nu se uite că judecătorul cel mai bun și priceput, cel mai atentiv și conștient poate perfect de bine să se înșele, căci dînsul nu este călăuzit în rezolvarea litigiilor de propriile sale cunoștințe, ci sunt mărturisirile și cunoștințele altora care îl luminează, că nu vede lucrurile cu proprii săi ochi, ci le vede numai după ce au fost văzute și spuse de alții, deci după ce au suferit una sau mai multe diformațiuni. Totul contribue a rătăci organele judecătorești, din partea celor ce vin să le lumineze: înșelarea simțurilor, slăbirea organelor, ideile preconcepute, falsele aparențe, pasiunea, simpatia, ura, ambiția, gelozia, interesul, intriga, educația, opiniunile transmise, etc., condițiuni și împrejurări psihice, și fizice de cari depind onoarea și averea cetățenilor.

D. Rannson arată cît de grea și delicată, cît de insondabilă și cît de ambarasantă pentru conștiință, este arta de a judeca, care pare atît de ușoară și simplă vulgului; căci în adevăr, dacă cunoștința dreptului este o știință ce se poate dobîndi după oare-care muncă stăruitoare, este permis de a afirma, fără prezumpțiune, zice dînsul, că aplicarea lui constitue o adevărată artă. Sunt mulți cari cred că arta de a judeca nu exige nici o inițiațiune: cîteva cunoștințe juridice, bun simț și tact sunt suficiente pentru a exercita, în mod convenabil, cea mai mare putere pe care cetățenii o dețin în numele suveranității naționale; și cum aceste calități sunt, în general, socotite ca fiind posedate de mulți, se găsesc în totdeauna oameni de bună voință, cari își ocupă timpul de a judeca pe judecători și sentințele lor sau, cum cu atîta spirit zice d. Poincaré, „c'est un inoffensif passe-temps".

Dar cît de dificilă este exercitarea meseriei judecătorești! Cum desbaterile orale formează regula generală a proceselor civile și penale, trebue deci ca, mai întâiu, judecătorul să asculte; și ce muncă grea și obositoare pentru judecător de a asculta! Este o mare calitate, o adevărată virtute *de a ști să asculți*, adică să urmărești pas cu pas, cu o atențiune continuă și încordată ceea ce părțile expun, să diagnosticezi fie-care argument invocat, să cîntărești fie-care dovadă, să degajezi vederile personale ale advocatului de acelea ale părților contractante, să discernezi și să descoperi la atmosfera nebuloasă a pledoariilor adevărul de eroare și de ceea ce este numai aparent și verosimil, cînd știut este cît de incert și flotant răsare acest adevăr, care, de cele mai multe ori, se degajează în mod imperfect din scriptele și faptele produse; într'un cuvînt, să sintetizezi, reținînd ce este util și duce la rezolvarea cauzei, îndepărtînd tot ce este superficial și inutil.

Ce intensă sforțare intelectuală, sub

aparenţa placidă şi imobilă a figurei,—se petreee în spiritul judecătorului ;—care trece absolut nebăgată în seamă, nici închipuită de vulgul obişnuit al spectacolelor judiciare.

Dacă este adevărat, cum zicea Cocardeau, că :

„Du choc de sentimens et des opinions
„La vérité jaillit et s'échappe en rayons"

nu este mai puţin exact că lungile şi inutilele pledoarii „font le repos des juges", atunci cînd părţile pledante se pierd în digresiuni deplasate, în expuneri, şi analize de fapte insignificate, fără legătură cu pricina, în demonstraţiuni de adevăruri evidente, într'un cuvînt, în superfluităţi şi inutilităţi care constitue ceea ce Martial numea *difficiles nugoe*.

Apoi, odată ce pledoriile au fost terminate şi desbaterile închise, magistratratul este supus din nou la o altă muncă, mult mai istovitoare. In adevăr, el trebue să cureţe terenul de tot ce este superfetaţiune, inutilitate, să reţie din noianul faptelor expuse şi dovezilor produse numai pe acelea, cari sunt pozitive conforme cu realitatea şi sprijinite în mod concret, să le discute, să le analizeze, să supue fiecare dovadă, fiecare agument la un diagnostic juridic ; şi încă, mai este observat, cum remarcă atît de judicios autorul cărţei de faţă, că magistratul, de şi apreciază şi judecă după luminile şi conştiinţa sa, dar aceasta o face cu elemente produse de părţi. Intr'un cuvînt, el clădeşte un eşafodagiu ridicat de alţii. Deci, conchide d. Rannson, să nu pară surprinzător dacă, citeodată, dar foarte rareori, justiţia ea însăşi greşeşte şi se înşală.

Mai departe, judecătorul tribunalului Senei, arată cum magistratul nu trebue să se inspire de echitate, decît după ce a făcut să prevaleze formula dreptului pur şi rigid — *dura lex* — avînd totdeauna prezent în minte, ceeace priveşte interpretarea legilor ce este chemat să aplice conflictelor litigioase aduse înaintea sa, perceptul *maximum lex, maximum judex*, el trebuind să aplice legea aşa cum este, iar nu după cum ar trebui să fie, căci altfel, ar fi să legifereze ; or, aceasta este atributul exclusiv al legiuitorului.

Autorul consacră de asemenea un capitol *stilului judiciar*, care trebue să fie clar şi concis, judecătorul nu trebue să transforme, dintr'un sentiment de orgoliu intelectual şi profesional, pretoriul în tribună, nici să facă operă de publicist, sentinţa nu trebue să fie un articol de gazetă, destinat publicului, iar nu părţilor.

La fine d. Rannson, în interesanta sa lucrare, dă consilii foarte utile asupra modului practic de a examina dosarele de a studia chestiunile de drept şi de a analiza chestiunile de fapt, de asemenea, indică care este criterium cînd este vorba de fixarea daunelor-interese şi cheltuelilor de judecată, cîteva consideraţiuni asupra inamovibilităţei şi prestigiului magistratului ce prezidează, care trebue să reziste tentaţiunei de a manifesta vivacitatea spiritului său într'un mod faceţios sau violent.

In definitiv, ceea ce interesează împricinaţii este faptul de a fi judecaţi nu de un jurisconsult consumat, ci de un magistrat integru, imparţial şi independent.

La urmă într'un raport adresat prezidentului Senei dînsul indică modificările impuse de cerinţele moderne codului de procedură civilă.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un nuvelist —Unul din recentele numere din colecţia „Bibliotecei pentru toţi" cuprinde „Neamul Udreştilor", cîteva schiţe şi nuvele datorite d-lui Ioan Al. Brătescu-Voineşti, începînd cu acea minunată bucată al cărei titlu a servit drept titlu volumului: „Neamul Udreştilor".

Bucăţile sunt în parte cunoscute din volume anterioare, ceea ce însă nu înseamnă că „Biblioteca" bucureşteană a binemeritat mai puţin oferind marelui public o colecţiune de lucrări atît de preţioase cum sunt producţiunile excelentului scriitor care ocupă, în momentul de faţă, locul dintâiu in galeria nuveliştilor noştri.

Cine a cetit în penultimul număr al „Vieţei Romîneşti" schiţa nuvelistică intitulată „Niculăiţă Minciună", a putut adeveri afirmarea noastră de mai sus, şi nu s'a putut să nu admire acel mic capod'operă scris cu o cumpătare perfectă şi în acelaşi timp cu o rară amploare de amănunţiuni,—o bucată care va putea servi de model în genul ei, prin sobrietatea stilistică unită cu o perfectă varietate în execuţiune.

Generaţia tînără se cuvine să ceteasca şi să mediteze proza suggestivă a d-lui Al. Brătescu-Voineşti.

*

D na Alexandra David, profesoară la Universitatea Nouă din Bruxelles a publicat un volum care va interesa pe toţi admiratorii doctrinei budhiste. E un studiu filosofic intitulat: „Le Modernisme bouddhiste et le Bouddhisme du Bouddha".

*

Apropos de epidemii.

O revistă franceză povesteşte că în satul Obreja din Ungaria bîntuia anul trecut o epizootie nimicitoare.

S'a respîndit zvonul în sat că un oare care George Kapris, mort cu cîteva luni în urmă n'ar sta liniştit în mormîntul lui, ci că în fiece noapte o fantomă ar fi ieşind din mormîntul acela şi infectează fîntînele.

Sătenii ca să înlăture o reîntoarcere a epizootiei dezgropară cadavrul cu pricina îl îmbucăţiră luîndu-şi fiecare cîte o bucăţică, drept prezervativ contra epidemiei.

*

Filosoful Bergson, atît de popular în Franţa, e astăzi complect tradus în limba engleză şi face şcoală în Anglia şi America.

Traducătorul W. Scott Palmer, un discipol fervent, al filosofului parizian, a publicat şi un studiu magistral asupra doctrine „bergsoniene".

*

Ziarul „Secolo" află că aproape toţi preoţii din oraşul Parma vor fi suspendaţi „a divinis" pentru călcarea jurămintelor de castitate.

...Cine şi mai bate capul, la Vatican, cu asemenea naive măsuri de severitate ?

*

Frédéric Mistral a trimis presidentului comitetului cari îi inaugură bustul la Sceax, un poem inedit, de care autorul Mireille" ei însuşi zice că e „sinteza întregii sale opere".

*

Dr. Laisné a inventat un aparat care, dacă nu videcă surzenia, înlocueşte totuşi auzul printr'un mecanizm igenios care rezolvă problema „aures habent et audiunt".

*

Libertatea literaturei şi a artei e ameninţată. „Acţiunea franceză pentru apărarea moralei publice" a pus în discuţiune excesul acestei libertăţi atît de deunător pentru sufletele copiilor şi a celor neîncercaţi.

*

STRUNA ZILEI

LECTURA LOR...

Societatea femeilor ortodoxe va înfiinţa o bibliotecă la închisoarea Văcăreştilor.

Ziarele.

Bine !... Intre osîndiţii
Strînşi din toate părţile
Sunt de acei care altă dată
Indrăgise... cărţile.

INFORMATII

❑ **Două condamnări.**—Se ştie că consiliul superior al magistraturii a condamnat pe magistratul G. Ioan de la Botoşani, la punere în disponibilitate pe 5 ani.

Pentru acelaş fapt, magistratul Ioan fusese pedepsit mai înainte de acelaş consiliu superior al magistraturii cu transferare de la Fălticeni la Botoşani. Această pedeapsă nepărîndui-se ministrului justiţiei suficientă, îl dădu în judecată pentru a doua oară.

Am fi foarte curioşi să ştim, dacă această a doua pedeapsă pentru acelaş fapt, îi convine d-lui Mişu Cantacuzino, pentru ca să ştim, dacă nu putem anunţa cumva, că magistratul Ioan, va fi supus unei a treia judecăţi a consiliului.

Este un principiu : non bis in idem, adică nu poate fi judecat cineva pentru acelaş fapt de două ori. Se vede însă, că jurisconsultul din capul ministerului de justiţie n'a ajuns încă cu studiile la capitolul, care tratează despre acest principiu.

Mai are timp —e tînăr— şi nu-i nevoie să se grăbească.

❑ **Manevrele de ambulanţă.** — După cum am anunţat în numărul de Simbătă, eri au avut loc pe platoul de la Copou, la ora 4 p. m. manevrele de ambulanţă şi exerciţiile brancardierilor din corpul al 4 de armată.

Aceste manevre au fost puse sub comanda d-lui medic căpitan Pârvulescu, comandantul companiei a 4 a de Sanitari.

Au asistat la această manevră d-nii: Colonel dr. Acontz, Lt. colonel dr Gavrilescu, şi toţi medicii, medicii veterinari şi farmaciştii militari din garnizoană.

Efectivul trupei de sanitari, infirmieri şi brancardieri, care au executat manevra, era în număr de 400 soldaţi, compus din soldaţi detaşaţi din întregul corp de armată.

La ora 4 jum. p. m., fixată pentru începerea luptei imaginară, oră cînd brancardierii şi sanitarii pleacă pe cîmpul de luptă (care era valea „Viaţă lungă" spre a da ajutoare rîniţilor, care erau reprezintaţi prin soldaţi ce stăteau culcaţi pe cîmp, avînd fiecare un bilet în care era trecută rana ce trebuea să fie pansată.

S'au făcut experienţe şi pentru cazurile cînd tărgile ar fi nesuficiente, improvizîndu-se tărgi din ramuri de copac, din arme vîrîte pe mînecele tunicei şi din ramure de copac de care erau legaţi rîniţii.

In jumătate de oră, adică la 5, brancardierii aduceau rîniţii la *postul de prim ajutor*, instalat, la colţul Rondului I, unde medicul şef al Regimentului, face clasificaţia bolnavilor şi rîniţilor, de unde cu trăsuri de ambulanţă, rîniţii au fost transportaţi la postul de *„ambulanţă divizionară"* alcătuită din un cort sistem general Tell, care se poate monta şi demonta cu o iuţeală uimitoare în 15 minute şi în care se pot instala până la 40 de tărgi. Aci d-nii medici asistenţi la manevră, au observat pansamentele făcute pe cîmpul luptei, pansamente, care în afară de pachetul individual ce fie care soldat poartă în campanie, restul pansamentului era înlocuit cu earbă, iar fracturile erau bandajate cu ajutorul scoarţei de copac, baionetei, etc.

Lîngă acest cort se afla instalate trăsurele de farmacie şi bucătărie.

După vizitarea acestor trăsuri, d-nul colonel dr. Acontz şi d-nii medici militari prezenţi au felicitat pe d-nul medic căpitan Pîrvulescu, comandantul manevrei şi directorul şcoalei de sanitari, atît de reuşita manevrei, cît şi pentru munca depusă, scoţind buni sanitari şi instruiţi brancardieri, după care d-lor, s'au reîntors în oraş. D-nul medic Pârvulescu, a bine voit apoi a mă obliga, ca, vizitînd dormitoarele trupei să constat curăţenia lor perfectă, cum şi la vizitarea bucătăriei, să recunosc că borşul de cazarmă nu e atit de oribil după cum i se stabilise reputaţia.

❑ De astăzi 30 Iunie pînă la 4 Iulie va fi deschisă în toate zilele între 8—12, 2—6 o expoziţie a *şcoalei de fesetorie*, cuprinzînd lucrările efectuate de elevele zisei şcoli în cursul acestui prim an de la înfiinţarea atelierului.

Sediul şcoalei este în str. Eternităţii No. 38.

❑ Domnii : Popovici C. Gh., licenţiat în drept din Iaşi, Emanoil C. Ilie şi Hogea Const., absolvenţi ai şcoalei superioare de comerţ din Iaşi, au fost numiţi controlori în serviciul băncilor populare şi cooperativelor săteşti, posturi create din nou prin budget, fiind clasificaţi controlori cl. III.

❑ Astă seară, trupa de comedii C. Tanase va juca, în grădina Bragadiru, frumoasa comedie *Grigoraş şi Mustochide*.

Intre acte d. Tanase va cînta cuplete de actualitate. Lume multă în fiecare seară frecventează spectacolele distractive ale trupei, care se prezintă în bune condiţiuni de ansamblu.

❑ Comitetul de lectură al Teatrului Naţional a angajat în urma audiţiunei de Marţi seara pe d-ra Alexandrina Munte ca gagistă de cl. III. Celalţi candidaţi şi candidate au fost respinşi.

❑ Comitetul teatral a votat d-nei Galino, soţia def. artist Galino, o pensiune viagera de 50 lei pe lună.

Mai bine tîrziu de cît nici odată.

❑ D. locotenent Ghenovici Emil de la infirmeria de ochi Frumoasa a fost numit contabil în materie şi bani la acea infirmerie în locul locotenentului Şumuleanu Const. desărcinat.

Domnul Locotenent Niculcea Ioan a fost numit contabil în bani la Batalionul IV de Vînători.

❑ **Judiciare.**—O interesantă jurisprudenţă a Inaltei Curţi s. I-a este următoarea :

1o Legea timbrului neprevăzînd nicăeri că un act făcut pe timbru insuficient la întâia instanţă, nu mai poate fi complectat în apel, urmează că deşi o cerere de intervenţie nu a fost suficient timbrată la prima instanţă, legea timbrului e satisfăcută prin timbrarea ei în instanţa de apel, care deci are a considera intervenţia ca valabilă şi prin urmare s'o ţie în seamă la rezolvarea litigiului.

Iată şi considerentele cu care Inalta Curte motivează decizia sa :

Avînd în vedere sentinţa supusă recursului, prin care tribunalul adoptînd în totul motivele din cartea de judecată apelată, a admis acţiunea intentată de intimat şi a condamnat pe recurent să'i plătească suma de 428 lei, pentru a repara prejudiţiul ce a cauzat, prin faptul că a ridicat şi încasat singur recipisa de 568 lei, depusă la judecătoria ocolului I rural din Cîmpulung, cînd şi dînsul făcuse intervenţie înainte de validarea proprirei cerută de către recurent asupra acelei recipise ;

Avînd în vedere că, din practicaua sentinţei atacate cu recurs, se constată că recurentul a susţinut pentru prima oară înaintea tribunalului cu intervenţia intimatului în instanţa de validare nefiind suficient timbrată, bine judecătoria n'a susţinut-o în seamă şi, în apel, nu se poate complecta taxa de timbru conform art. 52 alin. I din legea timbrului ; că prin urmare, nefiind o cerere în regulă de intervenţie, bine a ridicăt suma poprită şi intimatul nu are de cît să facă acţiune în contra judecătorului care n'a ţinut seamă de cerere ;

Că, tribunalul, fără a examina acest mijloc de apărare, a adoptat motivele din cartea de judecată unde acest mijloc de apărare nu fusese propus, nici judecat ;

Considerînd însă că această omisiune din partea tribunalului nu este esenţială şi nu poate atrage casarea sentenţii ; că, în adevăr, dupa art. 52 din legea timbrului actele insuficient timbrate nu sunt nule de drept, ci supun numai pe părţi la penalitate ; că legea timbrului nu prevede nicăeri că un act făcut pe timbru insuficient la întâia instanţă nu mai poate fi complectat în apel ;

Că, în speţă, tribunalul prin jurnalul No. 769 şi 5194 din 1909, constată că cererea de intervenţie a lui Iosifescu la proprirea de la întiia instanţă a lui Isbăsescu, este insuficient timbrată după art. 20 alin. 12 şi 13 din legea timbrului şi dispune a se trimite acel act la administraţia financiară spre a constata contravenţia şi a percepe taxele cuvenite Statului, aceia ce administraţia a şi făcut ;

Că, aşa fiind, din momentul ce în apel legea timbrului a fost satisfăcută, intervenţia este considerată ca valabil făcută la întâia instanţă, şi prin urmare, tribunalul cu drept cuvînt a ţinut seamă de dînsa în rezolvare litigiului.

❑ Direcţiunea serviciului sanitar a ridicat, cu începere de azi, toate măsurile sanitare luate pentru călătorii şi provenienţele din Odesa, unde se constatase cîteva cazuri de ciumă.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi, va da Duminică 10 Iulie 1911, în loc de 3 Iulie, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecare din Iaşi cu muzica la oarele 6,25 dimineaţa. La orele 9 a. m. serbare în pădure : alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamaţii, curse de bicicletă şi de cai şi concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiţii muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele :*

Caş gras de munte	1.20
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0 50

◒ Ministrul de industrie, prin adresa No. 17528, face cunoscut Camerei de comerciu, că a confirmat pe noii aleşi ai acestei Camere.

❑ Ministerul de industrie, a cerut Camerii de comerciu, să trimeată ataşaţilor de comerciu, ori ce publicaţiuni, pentru ca ei să fie în curent cu mişcarea economică din ţară.

❑ Din seria operelor celebre, se desfăşoară astă seară „Norma" la cinematograful Pathé Frères din noua grădina Trajan. Special înscenată pentru cinematograf întreaga acţiune este interpretată de cei mai distinşi artişti dramatici, ai teatrului regal din Roma. Admirabila orchestră a d-lui Dimitriu acompaniază şi sinchronizează întreaga desfăşurare.

Noul program cuprinde apoi : Scene, vederi şi peisaje din Sviţera italiană —Exerciţiile şi manevrrle Cuirasierilor franceji—Inimă de ţigancă, roman însufleţit—Cum se fabrică focurile de artificii, scene şi vederi industriale—Călătorie sprincenată, scene humoristice—Moştenirea unchiului, comedie cu Prince, drăguţul actor de la Alcazar—Micul hornar în casa bogatului, comedie dramatică etc.

Se repetă după stăruinţele unui imens număr de vizitatori—pentru a doua şi ultima oară—„Un glonte fatal" prima şi unica tragedie cinematografică care a obţinut cel mai mare succes pe întreg pămîntul.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă : Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Luni 4 Iulie : A treia operă : Wilhelm Tell.

DIVERSE

— S'a arestat la secţia V a pe individul Gh. Moraru din strada Fîntînelor No. 25 fiind că sărise cu un cuţit la femeia Maria Rişcanu şi a lovit-o în piept.

— Numitul Dimitrie Timuş, din str. Morei de foc No. 39, suferind de mai mult timp de alienaţie mintală, eri în urma unui acces, a sărit la soţia cu un cuţit, făcîndu-i numeroase răni. Sărind vecinii, cu multă greutate a fost dus la secţie, unde i se vor face formele necesare pentru internarea lui la Socola.

— Femeia Iftimia Cristea, din strada Apeduc No. 36, ducîndu se să ia apă de la cişmeaua din str. Apeduc, ce e situată lîngă o gură de canal, venindu-i rău, a căzut în canal, de unde a fost scoasă grav rănită, şi trimisă la spitalul israelit, unde a fost internată.

— Băetanul Gheorghe Vasiliu de 15 ani, de loc din satul Basarabi, comuna Preuteşti, pe cînd dădea ajutor moraru lui Ludvig Kalman, pentru a ridica stavilele la moară, a căzut în şuvoiul apei şi s'a înecat.

— Eri pe la orele trei jumătate băetul Ghiţă Crăciun de 16 ani, din strada Ciurchi No. 66, scăldîndu-se în Bahlui, cu mai mulţi băeţi, s'a înecat. Cadavrul nu a fost găsit încă.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.
50 % reducere prin gara Paşcani.
Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Bale şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în falanţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* ; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi : **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld ; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *După cum anunțăm în altă parte a ziarului, consiliul superior al magistraturei, a aplicat judecătorului G. Ioan de la Botoșani, pedeapsa suspendări pe 5 ani.*

Cunoaștem cîteva amănunte asupra acestei decizii. Deliberarea a durat mai multe ore și decizia s'a dat cu majoritate. D-nii Oscar Niculescu și Samboliu fiind pentru suspendarra judecătorului numai pe două luni.

Majoritatea a hotărît suspendarea de 5 ani, bazată pe depunerea ce-a făcut-o prefectul Filostrat, fost judecător de instrucție la trib. Suceava, care a declarat că știe că magistratul Ioan se lasă mituit.

In schimb depunerea fostului inspector judecătoresc Balș, și acea a d-lui Bărsescu, fost președinte al trib. Suceava, n'au fost defavorabile magistratului suspendat,

❑ *Intre carpiști și cantacuziniștii din guvern s'au iscat neînțelegeri cu privire la alegerea unui mitropolit primat și a unui episcop de Roman.*

Cei dintăi susțind pe arhimandritul Scriban, ca unul ce e în afară de Sinodul actual; cei de al doilea sînt pentru Episcopul Nifon al Dunării de Jos.

La caz că vor reuși Cantacuziniștii, arhimandritul Scriban va fi ales episcop al Romanului. Ambele nuanțe din guvern sînt ferm decise să lupte cu hotărîre, fiecare pentru candidatul său.

❑ *Proiectul de reînființare a contenciosului va fi hibrid și caraghios. Sîntem informați, că prin noua lege se va da Curților de Apel competența de a judeca în prima și ultima instanță, Inalta Curte fiind instanță de casare și trimetere.*

❑ *Junimiștii localnici sunt indignați de faptul, că în comisiunea consultativă pentru reorganizarea magistraturei, a fost numit d. Greceanu, trecîndu-se peste d. Matei Cantacuzino.*

De altfel d. Mateiu Cantacuzino, nu s'a sfiit a da la iveală această amărăciune.

Pledînd la Curtea secția I-a, într'un proces, în care se vorbea și de clauza rezolutorie, d. Mateiu Cantacuzino a zis:

— „Dacă aș fi avut marea cinste, să fiu numit în comisia de consultare pentru reorganizarea magistraturei, aș fi propus desființarea clauzei resolutorii din contractele de arendă.

❑ *Membrii Sinodului, cari au judecat procesul dintre cei doi prelați, au declarat că ei sunt dispuși a înlesni guvernului să facă pace în biserică, fiind gata a stărui pentru realegerea P. S. S. Gherasim Saferin ca episcop, la o altă Eparhie de cît acea a Romanului.*

❑ *Scelератul prefect de Roman, care a izgonit în modul știut din palatul episcopal pe P. S. S. Episcopul Gherasim Saferin, era însoțit de vre-o 40 de agenți de siguranță, cari mișunau în fața Episcopiei, în timp ce dînsul opera înlăuntru.*

Vom face o întrebare în privința intervenției parchetului la această scandaloasă izgonire: Se știe, că episcopii sunt puși la adăpostul urmării agenților ordinari, în urmărirea lor neputînd instrumenta de cît procurorul general al Inaltei Curți de Casație sau un delegat al său special. Ce a căutat atunci procurorul Tribunalului de Roman, Ariton, și cu ce drept l-a somat el pe Episcopul de Roman să părăsească palatul seu de reședință?

E încă una din samavolniciile guvernului.

❑ *D. Matei Cantacuzino, a criticat eri vehement, modul cum episcopul de Roman, a fost scos din palatul episcopal.*

— „E cu atît mai ilegală procedarea— a adăugat d. Cantacuzino—cu cît parchetul n'are precădere să execute o sentință a Sinodului“.

❑ *Iată detalii exacte asupra discuțiilor ce s'au urmat în consiliul de miniștri, în care s'a hotărît ce fel de sentință să dea sinodul în procesul celor 2 prelați.*

D. Carp a spus textual: sentința privește pe Costică (ministrul Instrucției). Treaba lui dacă se va încurca sau descurca.

D. Arion a cerut să se admită condemnarea la depunere a ambilor prelați și a fost susținut în părerea sa numai de d. Nenițescu.

D. Marghiloman și ceilalți miniștri n'au propus nici o soluție.

D. Maiorescu a cerut ca să fi lăsat el să discurce afacerea cum va crede de cuviință, iar primul ministru a admis cererea d-lui Maiorescu, anunțînd însă că pleacă în străinătate și că puțin îi pasă de ce se va petrece în țară.

D. Maiorescu a plecat de la consiliu la Mitropolie și a convins pe Mitropolit, că trebue să demisioneze, că în acest caz el va fi achitat și Episcopul condamnat, și a ieșit din Mitropolie cu demisia primatului în buzunar.

Se vede dar, că guvernul a avut Sinodul în palmă și ca judecător a hotărît așa, cum i-a dictat d. Maiorescu.

❑ Apele Prutului și ale Jijiei, revărsîndu-se au inundat tot șesul de prin prejur, cauzînd mari pagube, semănăturilor și suhaturilor.

❑ Constituirea noilor aleși ai Camerei de comerț, va avea loc în 3 Iulie.

❑ **Din cauza unor reparațiuni ce au a se face la conducta principală de la Timișești, e probabil, ca debitarea apei va fi întreruptă pe cel puțin opt zile.**

*

Iată și comunicatul ce se va afișa azi, din partea administrației comunale:

„Se aduce la cunoștința publică, ca cetățenii, să se aprovizioneze din timp cu apă, și a face cea mai mare economie în consumația ei, de oare-ce conducta de aducțiune este deranjată, din cauza marilor inundații ale Siretului, afîndu-se în reparație pentru mai multe zile“.

*

In ultimul moment, aflăm că reparațiunea este deficilă și va cere o muncă de cel puțin 15 zile.

❑ Domnul D. Procletaru, profesor din Bîrlad, a fost mutat pe ziua de 1 Iulie a. c. la școala normală „Vasile Lupu“, la catedra de geografie.

❑ Se pare că și junimiștii au priceput imposibilitatea alegerii „comercianului“ Cerchez ca președinte al Camerei de comerț. Intîrzierea ce se pune în constituirea camerei este un indiciu.

Mai mult însă. Intre partizanii șerului se șopțește, că președinția Camerei de comerț va fi încredințată d-lui Eiven, farmacist. Alegerea ni se pare minunată. Cînd comerțul nostru este atît de bolnav, prezența în fruntea lui, a unui farmacist, care să-i pregătească doctoriile, este riguros indicată.

Numai să nu se încurce lucrurile mai rău.

❑ Se știe, că fostul funcționar Van Saanen urmărit pentru o fraudă comisă la depositul de tutun din localitate, a fost arestat la Bruxelles, de unde apoi a fost transportat la Geneva. Aci se găsește de mai bine de două luni, liber, și întreținut pe cheltuiala consulatului romîn, care tot așteaptă să se facă formalitățile pentru cererea de extradare.

Intr'o scrisoare particulară, consulul romîn din Geneva, face cunoscut că cererea de extradare încă n'a sosit.

❑ In zilele de 17, 19 și 21 Iulie se vor efectua alegerile pentru consiliul general al județului Dorohoi.

In vederea acestor alegeri primul prezident al Curții de Apel a tras astăzi la sorți pe președinții biurourilor. Sorții au desemnat pe: d. consilier Em. Cernătescu pentru secțiunea centrală, col. I, II și III; iar pentru col. III-lea la secțiunea II-a d. Buzdugan și la secțiunea III d. I. Corjescu.

❑ In funcționarea Trib. de vacanță în cursul lunei Iulie, a intervenit următoarea schimbare în ce privește pe judecătorii de ședință: de la 1—4 Iulie d. Gr. Dimitrescu; de la 5—11 Iulie, d. Hipolit Mîrzescu, iar de la 12—31 Iulie d. Gr. Suțu.

❑ Un incendiu a isbucnit eri dimineață la depoul gărei din Tg. Frumos, arzînd ca doi metri din platformă. Focul a luat naștere de la mașina de aburi.

❑ Pe teritoriul moșiei Spineni, din comuna Andrieșeni, a căzut aseară o ploaie torențială, însoțită de grindină, cauzînd pagube la 286 hectare grîu, 57 hect. orz și 11 hect. ovăz, proprietatea d-lui Lebell, arendașul acelei moșii. Semănăturile erau asigurate.

❑ Astăzi la orele 4 p. m. are loc la Biserica Banu cununia d-rei Alexandrina Lascar cu d. locot. medic dr. Stoicescu.

D-șoara Alexandrina Lascar este fiica prietenului nostru Gh. Lascar, senator, și a d-nei Ana Vîrlănescu.

Felicitările noastre.

❑ Prințul Calimachi, guvernatorul Botoșanilor, a cerut demisia d-lui Urseanu, prefectul acelui județ.

D. Urseanu protestînd cu indignare și contestînd prințului Calimachi un aseminea drept, și-a înaintat totuși demisia către ministerul de interne.

❑ In ziua de 19 Iulie, se va ține la prefectura de județ, licitație, pentru darea în antrepriză, a reconstituirei în beton armat, a 11 tabliere la podețele de pe șoseaua națională din jurul orașului Iași.

❑ **C. F. R.** — D. inginer Nicolaescu Ioan, actual sub-șef de secție clasa II-a la inspecția VI-a de întreținere, a fost numit membru în comisiunea locală de disciplină a inspecției din Iași, în locul d-lui Hilmu Vasile, mutat la București.

— Fabrica de vagoane din Gyor (Ungaria) a furnizat Căilor ferate romîne 64 vagoane acoperite, pentru mărfuri, seria Gs. Aceste vagoane au o capacitate de 20 tone și se vor întrebuința, în prima linie, la transporturile de sare, și numai cînd vor fi disponibile se vor întrebuința pentru transportul cerealelor, și în special porumb și grîu.

— Direcțiunea generală a C. F. R. a luat dispoziațiunea, că dacă la un transport de vagon complect, rezultă între greutatea declarată de predător, și acea constatată de organele C. F. R. o diferență mai mare de 2 la sută, și dacă tara reală a vagonului nu a fost stabilită prin cîntărirea vagonului gol, atunci taxarea transportului se va face pe baza greutății declarată de predător.

— In vederea deselor reclamațiuni primite din partea pasagerilor, asupra prețurilor colosal de scumpe și a calității proaste a mîncărilor ce se servesc la restaurantele de stațiuni, direcțiunea generală a C. F. R. a dat ordin circumscripțiilor să facă inspecții prin surprindere la toate bufeturile și restaurantele C. F. R., împreună cu medicii respectivi, și să raporteze imediat ce se va constata că mîncărurile nu sunt preparate în mod igienic și prețurile ar fi mai urcate de cît acele stabilite în mod oficial.

— Cantonul, pompa și bazenul de alimentarea mașinelor cu apă din Siret, din stația Pașcani, fiind inundat de revărsarea Siretului, s'a dărîmat complect, cauzînd pagube foarte mari. S'a luat dispoziațiunea pentru instalarea unei alte pompe, spre a nu suferi serviciul din cauza nealimentării mașinilor la timp.

— Singura linie care mai este întreruptă din cauza inundațiilor, este Fîntînele—Bacău, unde transbordarea pasagerilor peste podul Bistriței, va mai dura încă cîteva zile, pînă la complecta restabilire a circulației.

Toate celelalte linii sunt complect restabilite.

❑ Eri, d. Delavrancea ministrul lucrărei publice, a fost la Pașcani, pentru a-și da seamă de stricăciunile făcute de inundațiile Siretului. D-sa a fost însoțit de d-nii ing. inspector Galea de la București, inginer Richard Nițescu inspectorul diviziei a VI-a, și ing. Protopopescu de la c. f. r.

Astăzi dimineață d. Delavrancea a plecat cu automobilul prefecturii la P. Neamtz.

❑ Duminica trecută, la o biserică din Capitală s'a petrecut un incident mic în felul lui. Cînd preotul a ieșit după leturghie cu sfintele daruri, și a pomenit în rugăciune numele Mitropolitului Primat, o parte din poporănii aflători în biserică au fluerat și huiduit.

Dacă Primatul nu ar fi demisionat înainte de Sf. Petru și Pavel, scena aceasta urma să se petreacă în mai multe biserici din Capitală.

❑ D. N. Pavlov, șeful stației Independența, a fost mutat în inspecția VI Iași în locul vacant.

❑ Consiliul comunal se va întruni azi, la orele 4 p. m.

❑ D. Bădulescu, șeful vămei, a obținut un concediu de 30 zile.

❑ Consiliul de higienă al orașului, se întrunește mîne, la orele 5 p. m.

La ordinea zilei o sumă de chestiuni importante.

❑ Din Stănicul Moldovei, ni se comunică, că eri un incendiu a distrus o parte din vila d-lui Anastasiu.

❑ **Administrația ziarului „Opinia“ primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

Ultima oră

București 30 Iunie

Direcția sanitară și inundațiile

București.—Direcția generală a serviciului sanitar, a trimis un inspector sanitar, în localitățile inundate, pentru a constata starea sanitară din acele locuri.

Alegerile din Giurgiu

Giurgiu.—La alegerea pentru colegiul I județian, ce a avut loc eri, a reușit lista guvernamentală.

Incercări de sinucideri

București.—Două încercări de sinucideri, se semnalează pe ziua de azi în Capitală.

In urma unor neînțălegeri familiare, d-na Arestida Canev, a încercat să-și puie capăt zilelor.

Aseminea d. Alex. Ionescu, amploiat a încercat să se sinucidă, din cauza unor nemulțumiri.

Ambii sunt în afară de ori-ce pericol.

Numiri în poliție

București.—D. Stachiu, a fost numit polițaiu al orașului Buzeu.

Crima din Capitală

București.—Eri dimineață o crimă s'a săvîrșită la marginea Capitalei.

Un individ mascat, a ucis pe un precupeț, apoi la jefuit de avutul seu.

Criminalul n'a fost încă descoperit.

Greva din Galați

București.—O delegație de grevești din Galați, s'a prezintet azi ministrului de industrie, propunînd ministrului să accepte a fi arbitru în conflictul lor cu patroniii.

Serbarea de la școala de infanterie

București.—Azi la ora 10, a avut loc la școala militară de infanterie, serbarea de fine de an.

Serbarea a fost cît se poate de frumoasă.

Alegeri județene

Buzeu. — Guvernamentalii au afișat azi lista candidaților pentru colegiul I județean.

Mîine va apare lista candidaților, pe cari opoziția unită o va susține în această alegere.

Furtul din Tecuci

Tecuci.—La depozitul de tutun de aci s'a constatat un furt de timbre și tutun în valoare de peste 2000 lei.

A fost arestat intendentul Scarlat.

Un nou termen pentru supunerea malisorilor

Cetine.—Ministrul Turc de aci, a înmînat ministrului de externe, un comunicat prin care e înștiințat că guvernul otoman acordă un nou termen de 20 de zile pentru supunerea malisorilor.

Călduri mari, numeroase cazuri de insolație

New York.—Căldurile mari continuă. Sunt numeroase cazuri de insolație din care multe mortale. In orașele de la Est căldurile fiind mai mari, numărul morților de insolație e foarte mare.

Reangajarea lucrătorilor ceferiști revocați

Paris. — La sfîrșitul ședinței de azi după amiază, propunerea socialistului Briquet, de a da dreptul la pensie lucrătorilor revocați, a fost trimisă comisiunei, în urma cererei primului ministru. D. Caillaux, prim-ministru, a cerut și s'a depus, o moțiune tinzînd să se angajeze pe rețeaua statului pe toți lucrătorii revocați.

Cutremur de pămînt

Salonic.—Puternice zguduituri de pămînt au fost simțite eri după amează, la Ochrida și prin imprejurimi. Populația înfricoșată a părăsit casele și locuește afară de oraș.

Atentat asupra unui tren

Paris.—Lîngă stația Chartres, trei indivizi, dintre care unul cu uniformă de soldat, au fost observați, punînd pe șinele căei ferate o traversă de-a curmezișul în scop de a provoca a deraiare. Soldatul a fost arestat.

Presa străină și conflictul bisericesc

Viena.—Ziarele apărute azi, conțin amănunte complecte asupra demisiei Mitropolitului primat, precum și asupra inundațiilor din Moldova.

Plîngerile Patriarchului ecumenic și Exarchului bulgar

Constantinopol.—Patriarchul ecumenic și Exarchul bulgar, au înmînat ministrului de culte, cîte o listă de faptele rele, comise asupra grecilor și bulgarilor. Aceste două liste au fost însoțite fie-care de o notă la fel, în care se deplînge situația disperată a populației creștine

---

Jalnicii: Gheorghe Dioghenide, soț; Elena cu fiica ei Margareta; Eduard, Romulus, Tancred și Rodrig Dioghenide, fii; Andrei Kirilovici, ginere cu fiii lui Eugenia și Andrei Kirilovici nepoți de fiică, au durerea a vesti perderea prea iubitei lor

†

Olimpia Dioghenide

în vrîstă de 66 ani

încetată din viață după o îndelungată și grea suferință, în ziua de 30 Iunie a. c. orele 7 dimineața.

Inmormîntarea va avea loc Sîmbătă 2 Iulie orele 2 p. m. la cimitîrul Eternitatea.

Cortegiul va porni de la locuința defunctei strada Sărăriei No. 104.

Aceasta în loc de ori ce altă invitare,

Subsemnatul David Leizerman public prin aceasta că am pierdut un carnet în care erau notate diverse însemnări, apoi trei polițe achitate, două chitanțe de plată una de 18 lei și una de 20 lei. Rog pe găsitorul să mi'l aducă acasă și va primi o recompensă.

DAVID LEIZERMAN.
Str. Brunetelor 15

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 23 Iulie a. c. oara 11 a. m. se va ține în camera acestei Primării licitație publică orală cu respectarea dispoziațiunilor art. 72—83 din legea Comptabilității publice pentru vinderea următoarelor terenuri proprietatea Comunei:

1) Locul în suprafață de 530.65 m. p. situat în strada Regimentul 13 la No. 25. Licitația va începe de la 2 lei m. p. Garanția provizorie 100 lei.

2) Locul în suprafață de 352.50 m. p. situat în strada Albineț la întălnirea stradei Hotin. Garanția provizorie 100 lei.

3) Locul în suprafață de 305.90 m. p. situat în intersecția stradei Iarmarocul cu alt braț al acestei străzi. Garanția provizorie 50 lei.

4) Locul în suprafață de 101.25 m. p. situat în Mahalaua Broscăriei la No. 25. Licitația va începe de la 1 leu 50 bani m. p. Garanția provizorie 25 lei.

5) Locul în suprafață de 271.35 m. p. situat în strada Ionescu. Garanția provizorie 50 lei.

Condițiunile de licitație precum și planurile acestor locuri se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 11971.—1911 Iunie 22

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

ANUNCIU

Sub-scrisul Herș Bergher din str. Halei 4, public prin aceasta, că am pierdut poliță de lei 248, acceptată de Marcu Goldenberg, cu scadența 30 Iunie 1911. Cine o va găsi, nu se poate folosi de ea, de oare-ce am primit valoarea ei și declar poliță de nulă.

Herș Bergher

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost“ recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

La Prima Societate de Economie din Urbea Iași, cu începere de la 1 Iulie, pînă la 1 Septembrie 1911, casa va fi deschisă de la orele 8 pînă la 12 a. m.

COMITETUL

Doamnele și Domnișoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară și în acelaș timp să cumpere și cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR“

vor cumpara aci de toate, bune și cu prețuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize și Voalajuri. Ultimele noutăți în Bluze, Matinele și Jupoane.

Mănuși și Gente moderne cu Șnururi,

Garnituri pentru Rochii și Furnituri complecte pentru croitorie.

Amănunt.

Fiindcă se apropie timpul plecărei la băi, magazinul „La Vultur“ a început de pe acum să vîndă cu prețuri foarte reduse toate noutățile frumoase precum și toate mărfurile sezonului de vară.

De închiriat în strada Apeduc No. 18 un apartament de locuință compus din 3 odăi mari cu bucătărie toate în etaj cu balcon la stradă. Chiria anuală 750 lei.

300—500 Lei lunar pot cîștiga într'un mod ușor și comod, acei Agenți silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor și hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena și Buda Pesta.

Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la

S. Horvath, Budapest,
Báthory-utcza 5.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

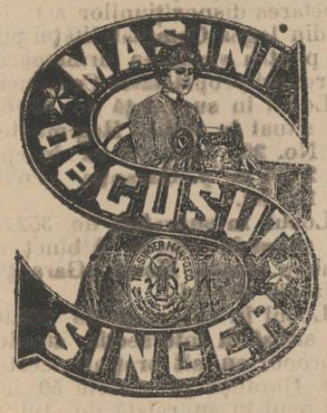

Cea mai nouă creațiune in Mașini de cusut

SINGER 66

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă veiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian*, chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères — Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expozițiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilěza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de Cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Cărucioare și ori-ce accesorii

Gramophoane și plăci. Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Rominia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invalidîtate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(toastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa la mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcatuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironesca 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1340 Sîmbătă 2 Iulie 1911

POLITICA IN ŞCOALĂ

Cine nu constată şi nu se plînge în acelaşi timp, că politica înghite toate în ţara noastră? De cîte ori nu ne revoltăm de supremaţia, pe care o are politica în învăţămînt? Şi totuşi nimic, sau aproape nimic nu se face în direcţiunea aceasta, spre a înlătura din şcoală influenţa dezastroasă a politicii.

Cazul recent, întîmplat la Ploeşti, este de o tărie doveditoare nediscutabilă. Se ştie în ce constă el. Directorul liceului de acolo Lăzărescu, fost înainte liberal, la venirea actualului guvern s'a «asanat» ca atîţi alţii. Preţul asanării a fost: rămînerea lui în postul de director al liceului.

Pînă aci nimic extra-ordinar, deşi această „asanare" este destul de scîrboasă. Ceia ce urmează însă, este revoltător. Tare pe situaţiunea sa de director agreat al ministrului de Instrucţie din guvernul «asanărilor», d. Lăzărescu începe opera sa de învrăjbire, de nesocotire şi de nedreptăţire a colegilor săi, a corpului profesoral. Şi aceasta o făcea adesea în dispreţul celui mai elementar sentiment de demnitate, în faţa şi în auzul elevilor, cari asistau astfel la înjosirea ce trebuiau să suporte profesorii lor, aceia către cari ei aveau să fie respectuoşi şi ascultători.

Mai mult, sistemul acesta de activitate directorială a d-lui Lăzărescu era întins şi faţă de elevi, şi faţă de părinţii acestora.

Intr'un cuvînt, cine era refractar asanării politice preconizate şi impuse de «d. director» avea de a face cu d-lui. Persecuţiunile curgeau cu găleata şi se ţineau lanţ.

Era acesta un mediu favorabil misiunii înlţătoare, pe care o are şi trebue s'o aibă şcoala? Evident că nu. Cum însă toate au o limită, şi activitatea directorului Lăzărescu trebuia să se termine odată.

Profesorii şi părinţii elevilor, nemulţumiţi cu felul de a se purta al directorului, s'au plîns ministrului de resort; iar acesta a trimis în anchetă pe un inspector.

Ce va constata ancheta, nu ştim. Este posibil, ca dreptele plîngeri ce s'au ridicat în contra directorului să fie nesocotite. Căci — de ce nu s'ar întîmpla aşa ceva sub guvernul asanărilor d-lui Petre Carp? — directorul Lăzărescu făcea, în această calitate, operă politică priincioasă guvernului şi partidului conservator.

Că această operă este rea, dăunătoare şcolii; că această operă asasinează moralicește sufletele elevilor şi opreşte avîntul şi entuziasmul profesorilor; că această operă contribue la decăderea şcolii, acestea sunt chestiuni secundare, faţă de marele interes ce-l are guvernul de a-şi cişiga partizani cu orice preţ, de a împila pe cine îi e contra.

Am citat cazul d-lui Lăzărescu, pentru că e mai recent, pentru că a fost adus la cunoştinţa publică printr'o sumedenie de reclamaţiuni. Dar cîte cazuri analoage nu s'ar putea cita, sub oblăduirea regimului de astăzi, care din tot şi din toate face chestii de viaţă pentru el.

Ca şi în Biserică, şi în şcoală guvernul conservator s'a arătat a fi de o concepţiune utilitaristă şi revoltătoare. Incapabil să se ridice la înălţimea cerută de menirea instituţiilor unui stat modern, guvernul de astăzi coboară totul la nivelul lui, întinează totul prin aplicarea teoriilor de cari este impregnat.

Şi doar el este chintesenţa intelectualităţii *Junimii*. Da, floarea intelectualităţii de acum 40 de ani. Dar în statul romîn de la 1911, fruntaşii intelectualităţii de la 1870 nu pot fi ceea ce au fost. Este o imposibilitate firească, născuţi, desvoltaţi şi trăiţi în ideile şi conrupţiunile de atunci, ei nu pot vedea şi pricepe rostul şi efectele evoluţiunei sub toate raport rile ale societăţei romîneşti.

D. Carp în special, este acelaş sceptic glumeţ, care ironiza pe toţi prin sticla monoclului său feodal, la şedinţele junimii.

Cum vreţi, ca asemenea oameni şi asemenea guvern să priceapă că şcoala este altceva de cît politica; în şcoală nu este şi nu trebue să fie vorba de înfrîngerea takismului sau de încătuşarea liberalismului?

Drept vorbind, intelectualii Junimii prin politică s'au ridcat şi prin activitatea lor culturală. Iar în ce priveşte elementul nou, cu care s'a altoit «floarea» intelectualităţei de pe vremuri, apoi el miroase mai mult a grajd, de cît a carte.

Siguri, că rezultatul anchetei de la Ploeşti va fi şi el de natură a «asana», ne vom ocupa mai mult de chestiunéa aceasta

Fi-va linişte în biserică?

Aceasta e întrebarea pe care şi-o pune fiecare, de cînd Sinodul s'a pronunţat în procesul celor doi prelaţi, dar întrebarea nu poate avea un răspuns hotărît şi mai ales unul afirmativ. Şi vina nu ie de cît tot a Sinodului, care în darea sentinţii n'a fost călăuzit numai de interesele bisericii, ci şi de interese personale, de intervenţii politice, şi a fost mai ales victima influenţelor guvernului.

Liniştea în biserică nu se poate realiza de cît atunci, cînd opinia publică va închide capitolul discuţiunilor în chestia sinodală. Ori, acest capitol încă nu e terminat, de oarece sentinţa tribunalului sinodal a dat şi dă încă loc la o mulţime de interpretări, dezlănţueşte pasiunile politice, pune în discuţie publică o sumă de chestii neplăcute şi atrage chiar oprobiul public asupra autorilor ei.

Şi mai ales cînd se ştie, că judecătorii Episcopului de Roman nu se deosebesc aproape întru nimic de acuzatul acestuia; cînd lumea vorbeşte—pînă acum şoptea numai—de o mulţime de păcate ale acestor judecători, şi că faţă de ei fostul primat al ţării nu era nici mai vinovat, nici mai imoral; cînd lumea, cu drept cuvînt indignată de osîndirea nedreaptă a Episcopului de Roman, îşi dă seama atît de bine de valoarea morală *a judecătorilor lui, este foarte firesc ca indignarea publică să nu se fi potolit, şi nu-i exclusă posibilitatea, ca afacerea să ia o turnură şi mai gravă şi mai scandaloasă şi mai senzaţională.*

In mîna şi la înţelepciunea Sinodului era, ca liniştea în biserică să fie pe deplin restabilită. Sinodul însă n'a vrut, sau n'a putut să vrea. E vina lui ori cum.

Căci chiar dacă influenţele ar fi fost puternice, chiar dacă presiunile ar fi fost stăruitoare, încă nu li era permis arhiereilor-judecători să înfrîngă şi să dispreţuiască interesele superioare ale bisericii, pentru capriciile nesăbuite ale cîtor-va politicieni.

Au fost slabi, au fost nechibzuiţi, şi au păcătuit. Asupra lor să cadă răspunderea celor ce vor urma, căci a lor este vina.

Necăjitul de la Primărie

Este bietul secund al Şerului, d. Iancu Stamatiu.

După ce n'are cuvînt în conducerea intereselor edilitare; după ce că d. Posnovici l-a luat înainte cu gura şi cu fapta şi nu-i dă pas la nici o trebuşoară; după ce că n'are posibilitatea bietul să-şi arăte bunele sale însuşiri de econom şi gospodar, apoi şi prieteni din alte părţi nu-l lasă să trăiască.

Se ştie, că d. Iancu este un negustor de lemne; dar negustor veritabil, nu ca ex-viitorul preşident al Camerii de Comerţ, morarul de la Lungani. In această calitate d. Iancu lemnarul concurase mai dăună-zi la furnitura de lemne a penitenciarului de la Dobrovăţ. Voia bietul om să-şi servească şi el ţara, în felul lui, căci Comuna nu o poate din cauza lui Posnovici.

Dar ce se 'ntîmplă? Om cu ghinion cum e, d. Iancu lemnarul nu izbuti. „Prieteni politici" i se puseră în cale, parcă s'ar fi sfătuit cu colegul Posnovici. Furnitura se dădu altcuiva, iar d. Iancu rămase şi la Dobrovăţ ca şi la comuna Iaşi, pe de lături.

Ni pare sincer rău, căci cum ne-am putea bucura de necazurile unui om evident nedreptăţit.

Director în spe al Teatrului Naţional, d. Iancu fu prezentat de Melpomena; prin ajutor în spe al Şerului la comună, d. Iancu fu învins de d. Posnovici; în calitate de secund, acelaş d. Posnovici l-a încălecat pour toujours. Dacă înţelegem toate aceste nedreptăţi ce sufere bietul d. Iancu în afacerile publice şi politice, apoi nu pricepem de loc persecuţiile ce i se aduc în afacerile sale particulare.

Nu vă place omul politic ca d. Iancu Stamatiu?—Foarte bine. Dar ce aveţi cu negustorul Stamatiu?

E prea—prea, d-le Iancule, nu-i aşa?

O PARALELA

In demisiunea, pe care fostul primat Athanasie Mironescu a înaintat-o M. S. Regelui, cînd vorbeşte despre necesitatea de a se demite din funcţiunea sa, declară:

„M'am oprit la ideia aceasta cu adîncă mîhnire".

Nu era nevoe s'o mai spuie. Ştim şi pricepem lucrul acesta şi fără mărturisiri. La o leafă atît de extraordinară; la o situaţie excepţional de frumoasă; la atîtea avantagii băneşti şi morale, cari decurg din această situaţie; la satisfacerea atîtor şi atîtor pofte, graţie situaţiei şi lefei de primat, un om ca Athanasie Mironescu este firesc să nu poată renunţa uşor.

De aceia, *adînca mîhnire* ce i-a provocat ideia demiterii din funcţiunea de mitropolit primat, o pricepem foarte bine. Şi de sigur că nu s'ar fi decis în ruptul capului să demisioneze, dacă nu l'ar fi ameninţat *condamnarea*, care-i sta atîrnată de asupra capului ca sabia lui Damocles.

Dar i-a priviţi pe celalt. Priviţi gestul măreţ şi dezinteresat al Episcopului de Roman, care pentru liniştea bisericii şi a opiniei publice, a declarat de la început, că e gata ori cînd să-şi sacrifice scaunul episcopal. Cîtă diferenţă de la unul la cel'lalt. Cît de jos stă piticul victorios, faţă de condamnatul martir! Cine ar putea spune, că moraliceşte, învingătorul n'a fost Episcopul de Roman? Şi cine ar îndrăzni să afirme, că Athanasie Mironescu se mai bucură în opinia publică cinstită de cea mai mică simpatie?

Aceasta este condamnarea adevărată şi definitivă a fostului primat, pentru că opinia publică nu judecă nici după interese politice, nici după raţiuni de... stat. Ea e liberă în aprecieri şi verdictul ei e totdeauna fără de prihană.

Glasul unui student

Este acela, pe care-l ridică d. G. Atanasiu, student şi preşedintele cercului studenţesc Muscelean, prin „Adevărul" în contra ororilor de la Rucăr.

Inregistrăm cu plăcere nota discordantă, pe care o face d. Atanasiu în concertul tacit al studenţimii, indiferentă în deobşte la cauzele drepte şi mari. Scrisoarea, pe care d-sa o trimite directorului „Adevărului", este împreunată cu cel mai sincer şi înalt idealism, şi de o revoltă sufletească, fără margeni, în contra sălbătăciilor scandaloase ale căror victime au fost nenorociţii săteni rucăreni.

„Ce exemplu de cinste şi dreptate „oferă administraţia acestei ţări tinerii „studenţimi universitare, care în curînd „va forma pe conducătorii şi cetăţenii „patriei de mîine", se întreabă d. Atanasiu. Şi are dreptate.

Ce păcat însă, că e singurul, sau aproape singurul student, pe care-l mai preocupă chestiile mari, care ridică glasul în contra nedreptăţilor strigătoare ale unei administraţii abuzive.

Şi iată cum sfîrşeşte scrisoarea acestui student:

„Conştienţi pe deplin de rolul nostru, „şi încrezători *încă* în domnia dreptăţii „şi adevărului, noi vom aproba din „tot sufletul pe aceia, cari vor aduce „cu ei dreptatea şi adevărul şi vom „lupta alături de ei pentru uşurarea şi „mîngîierea celor mulţi şi umiliţi".

Fi-va oare auzit glasul acesta de studenţime şi încălzise-va ea oare de sentimentele înalte, ce vibrează în vocea izolată a studentului muscelean?

CÎTE-VA NOTE

E treaba lui Costică. Aşa a spus c. c. Petrache în consiliul de miniştri, cînd s'a discutat conflictul Sinodal. Primul ministru a găsit cu ocazia aceasta, cel mai nimerit sistem de a rezolvi toate chestiunile mari, care sînt de competinţa consiliului miniştri actuali.

E treaba lui Marghiloman ar putea zice d. Carp, cînd ar veni în discuţia aceluiaşi consiliu o revoltă ţărănească.

E treaba lui Barbu; e treaba lui Mişu; e treaba lui Tit; e treaba... mea şi a. m. d.

Ar putea să ne răspundă c. c. Petrache care e treaba... consiliului de miniştri?

*

Adîncă durere. „Adînca mîhnire pe care a simţit-o fostul primat cînd s'a oprit — cînd a fost oprit, s'ar putea zice mai bine — la ideia demisiunii, nu se poate compara cu adînca durere, pe care a simţit'o din aceiaşi pricină, o inimă caritabilă, care zace ca un lemn, închisă într'o mînăstire, colo, în fundul ţării şi care nu mai are somn, nici noapte bună. Din Olimpul dragostei eterne s'a văzut coborîtă în noroi.

Oftează sărmana căci „adîncă-i e durerea".

OAMENI ŞI LUCRURI

IN ALTIS HABITO...

„Locuiesc în înălţimi" — aceasta era formula prin care cei vechi îşi arătau mîndria de a se putea înălţa mai presus de micimile vieţei pămînteşti.

Formula devenise un simbol; ea corespundea năzuinţilor spre tot ce e sublim, spre tot ce apropie pe om de închipuita fiinţă supremă reprezentînd idealul veşnic neajuns.

Dacă vr'odată omul s'a apropiat mai mult de această nobilă deviză a năzuinţelor este, fără îndoială, în momentul cînd, înzestrat cu aripile maşinelor de zburat, s'a aventurat—cu cîte jertfe de vieţi!— în regiunile spaţiului, tot mai sus, tot mai sus,—excelsior!

Şi iată că acest gest superb al omului inspiră curioase temeri şi repulsiuni. Cui? Congregaţiunii romane, care — dacă e să dăm crezare unor ziare europene bine informate—a hotărît să refuze înmormîntarea religioasă persoanelor cari vor cădea victime ale zborului în aeroplan,—dar vor fi fost îndemnate de setea de glorie ori de cîştig.

Nu toată lumea e de opotrivă admiratoare a sportului de aviaţiune. Intre alţii, scriitorul Henri Lavedan s'a arătat, anul trecut, foarte sever faţă de cuceritorii aerului.

Dar a-i declara nevrednici, a-i pune în rîndul sinucişilor, ori chiar a criminalilor, — e cel puţin straniu şi ne-ar mira să găsim o explicaţie logică a faptului.

Consideră oare Vaticanul *zborul*—ca o îndrăzneală prea mare, — ca un îndemn spre regiunile unde nu se cuvine să năzuiască omul?

De la semeţul Prometeu care a furat scînteia creatoare, îndrăzneţii au devenit adversarii cerului, adversari temuţi. Şi legendele biblice pomenesc despre omul care a sfidat cerurile, iar ca pedeapsă a urmat miticul amestec al limbilor...

Dar zborul ştiinţific de astăzi?

Nu are el singura menire de a uşura legătura între ţări, între oameni, de a mări cîtimea binelui obştesc şi a fericirii? Intru cît dar a putut tecnica aviaţiunii să înspăimînte Vaticanul atît de mult, în cît să refuze pămîntul, nenorociţilor cari au fost trăsniţi de focul şi furtunile văzduhului?

... Ori, poate, este numai teama ca omul să nu se apropie prea mult de cer, ca să nu-i vadă... pustiul,— deşărtăciunea credinţelor şi a legendelor divine?

Rodion

Intre viaţă şi moarte

Concetăţeanul nostru Emile Gheorghiu şi-a susţinut înaintea facultăţii de medicină din Paris teza de doctorat, luînd ca subiect de lucrare: „Cercetări critice asupra morţii aparente". E o lucrare ştiinţifică, în care elementul literar ocupă de asemenea un loc important. De aceea vom insista asupra ei, începînd cu capitolul „Introducerei":

„Literatura de imaginaţie a tuturor ţărilor furnică de povestiri fantastice, în care „îngropatul de viu" joacă un rol de primul rang. Dacă într'o adunare mai numeroasă se atinge această temă macabră în cursul unei conversaţiuni, nu se va găsi nimeni destul de sceptic ca să critice exemplele indiscutabile aduse şi citate din toate părţile. Cine ar încerca să combată această credinţă, răspîndită preste tot, încercînd să pună în rîndul legendelor, poveştile pe care se bazează, ar risca să aibă în potriva sa lumea toată, pur şi simplu, apoi lumea literară şi, poate, o parte din lumea medicală chiar".

*

„*Moartea* este unul din principalele obiecte de preocupare omenească.

Cu cît înaintează în vrîstă şi poate să-şi dee seama că se apropie de termenul fatal, omul este tot mai mult amărît de frica grozavă a sfîrşitului.

Ca toate vieţuitoarele, omul e supus legilor morţii. Dar pe cînd animalele, chiar şi cele superioare, nu au noţiunea de moarte şi nu sunt chinuite de sentimentul unui sfîrşit inevitabil, omul cunoaşte şi pricepe această -fatalitate, Odată cu instinctul de viaţă şi de conservare, are şi frica de moarte. Această dezarmonie este unul din izvoarele marilor lui suferinţi.

Spiritele „contemplative" sunt cele mai preocupate de ideea morţii, fie că ea le serveşte drept temă de variaţiuni literare şi poetice, fie că acea teamă face parte din seria preocupărilor religioase. Atîta timp cît nimic anormal nu se amestecă în psihologia lor, un asemenea subiect de meditaţiuni nu modifică în mod profund felul lor de a fi, de a lucra; dar la unii oameni puţin dezechilibraţi poate atrage după sine acte cel puţin stranii.

Aşa, Mead povesteşte cazul unui academician savant — al cărui nume nu-l spune — care fu stăpînit pe neaşteptate de gîndul unei morţi inevitabile. Atunci avu bizara idee de a face să-i tragă clopotele la o biserică vecină, ca să audă el singur cum sună în... slava lui, de sufletul lui. O fantazie originală, —dar nu puţin mai ciudată—ca multe altele cari se pot cita.

La neurastenicii mai pronunţaţi — gîndul morţii e însoţit de o spaimă cumplită, frequentă, repetată, devenind aproape unica lor preocupare şi uneori împiedecîndu-i de la orice activitate, de la orice sforţare intelectuală ori fizică: sunt *fobiile* şi e, în special, *necrofobia*, temerea de moarte.

*

Un loc aparte ocupă în temerea aceasta preocuparea unor aşa zişi morţi — vii, — adecă a cazurilor în care oamenii vii ar fi fost îngropaţi înainte de moarte.

Psihopatul îi vede, ca într'un tablou drăcesc zugrăvit în cărţile lui Edgar Poë. El îşi repetă necontenit cazurile cunoscute de erori medicale, mult mai grave decît erorile judiciare, care şi ele, în felul lor, trimit clienţii cîteodată în... mormînt, — în fundul ocnelor.

Cazurile cetite, povestirile auzite, — tot ce s'a spus şi repetat fie prin ziare, fie din gură în gură, totul trece înaintea imaginaţiei lui şi iea proporţii teribile. De aci — zice d. Gheorghiu — toate acele dispoziţii testamentare aşa de curioase: cauterizări, înţepături ce trebue să se practice pe cadavru, ca nu cumva omul să fie înmormîntat de . . . viu; obligaţia — pentru neamuri — de a păstra corpul defunct cît mai mult şi de a se convinge de începutul putrefacţiei.

Autorul crede că numărul acelora ce se tem de a fi îngropaţi de vii e mare, ba chiar din ce în ce mai mare şi că ei propagă prin publicitate această temere şi caută să şi facă partizani în vedere de a obţinea garanţii publice, tot mai multe.

„Această legendă a morţii aparente e cauzată întrucîtva de greşala noastră, a medicilor. Şi dacă a luat o asemenea extenziune, e că n'am combătut-o la timp".

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI şi APA DE GURĂ
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.
Reprezentanţi: Sam. Löhl, Bucureşti.

Nu numai cu atîta e vinovată medicina în răspîndirea legendei „morţilor vii". S'au întîmplat, se pare, destule cazuri reale de îmormîntări pripite, înainte de timp.

In ce împrejurări au avut loc şi ce învăţăminte se pot trage de acolo, vom vedea într'un articol următor în care vom vorbi tot despre cartea d-lui Emile Gheorghiu.

As.

INFORMAŢII

❑ **Consiliul comunal.**— Consiliul comunal s'a întrunit aseară, la orele 5.

Primarul aduce la cunoştinţa consiliului, că a primit o ofertă din partea societăţei concesionare a iluminărei oraşului cu electricitate, pentru întinderea luminei electrice şi la periferia oraşului.

Rămîne ca la o altă şedinţă, să se discute această propunere.

La ordinea zilei, este chestia expropierei unei părţi din imobilul d lui Braunştein, din strada Golia, în vederea deschiderei unei strade, care să fie în legătură cu str. Ştefan cel Mare.

De o cam dată, d. Braunştein, este împedecat de a construi.

D. Cosmovici spune, că este pendinte un proces, intentat comunei, şi prin care d. Braunştein, cere cîte 200 lei pe zi despăgubiri, pentru că nu i se dă autorizaţia de a clădi.

D. Grecianu spune, că d. Braunştein este împedecat prin regulamentul de aliniare.

In tot cazul d-sa propune numirea unei comisiunei, care să evalueze imobilul d-lui Braunştein, în vederea expropierei.

Se numeşte o comisiune, compusă din domnii; Konia, Enea şi inginerul Lecca.

— Se acordă d-lui Movileanu, autorizaţia de a clădi o casă în vălătuci, în str. Florilor.

D. Enea cere ca fundaţiile să fie din piatră, ceia ce consiliul nu admite.

— Se hotăreşte, ca în străzile Bulevard Ferdinand şi Principesa Maria, să nu se mai admită construcţiuni cu un singur etagiu.

Primarul cere autorizarea consiliului, ca asfaltarea şi pavarea străzilor, să se continue a se executa cu vechii antreprenori, de oare ce noile caete de sarcini nu sunt încă studiate, iar campania de lucru foarte înaintată.

Consiliul admite.

— Se admite o transacţiune, încheiată între comună, I. E. Brumer şi Fanny Şaraga, cu privire la chioşcurile de ziare, pe care Şaraga, le deţine de la comună.

— Se votează un credit de 531 lei, ce urmează a se plăti moştenitorilor Pavloff şi unul de 1000 lei, drept fond de cheltueli de judecată.

Consiliul respinge cererea antreprenorului de la grădina Cuza Vodă, de a-i scădea taxa pentru reprezentaţiile cinematografice de la 10 la 5 lei pe seară.

Se scuteşte societatea „Elena Doamna" de taxa comunală, pentru o serbare ce organizează.

Se scuteşte de chiria locului pe 6 luni, pe cărămidarii de la Trei-Fîntîni, ţinîndu-se în seamă pagubele ce au suferit pa urmele inundaţiei.

Chestiile la ordinea zilei sunt epuizate.

D. Rohr, consilier comunal, adresează primarului o interpelare, cu privire la scumpetea cărnei. D-sa propune a se adopta sistemul ce există în străinătate, adică vînzarea cărnei după categorii.

D. Tufli crede că aceasta nu se poate, ştiut fiind, că în străinătate vitele sunt anume îngrăşate şi sunt prin urmare de o calitate superioară.

D. Greceanu spune, că socoteşte chestia ca foarte importantă, în ceia ce priveşte eftinirea preţului cărnei. Nu se uneşte cu propunerea d-lui Rohr, care la noi nu poate fi aplicată.

D-sa propune numirea unei comisiuni, care să prezinte un memoriu. Se numeşte în comisiune pe d-nii Stamatiu, Cosmovici şi Rohr.

D. Rohr, mai interpelează pe primar, în ceea ce priveşte greutatea de a se menţine servitoarele, care sunt date de telali la fiece două zile, la cîte un alt stăpîn.

Primarul răspunde, că chestia priveşte poliţia şi şedinţa se ridică.

❑ D. Panaite Popovici, pensionar, fost şef de secţie la prefectura oraşului Iaşi, s'a înscris în clubul conservator-democrat.

Rezultatul examenelor de la drept

Anul I. fără bloc: *La dr. civil*: Anastasiu Em, Bădulescu O., Botez I., Buzdugan O., Caribolu C., Călin P., Cîmpeanu Gr., Cernescu X., Constantiniu C., Corniciuc Gh., Costinescu C., Decusară L., Dimitriu A., Dimitriu M., Dobrotescu M., Dornescu I., Gheorghiade St., Gheţu Th., Iamandi Gh., Lipşa Al., Marcopol I., Marinescu E., Mircea Gh., Econom Gh., Maxim Novleanu C., Pogonat I., Popescu I., Răileanu I., Rebegea I., Rosescu I., Spiridonescu C., Sarafimi I., Şerban D., Parcinius Al., Teodorescu Al., Teofănescu C., Vasilescu I., Xenopol R., şi Georgescu M.

La dr. Roman: Anastasiu Em., Antonescu Eug, Botez I., Buzdugan O., Caribolu C., Călin P., Cîmpeanu Gr., Cernescu X, Constantiniu C., Corniciuc Gh., Costinescu C., Cronwald R., Decusară L., Dimitriu H., Dimitriu M., Dobrotescu N., Dornescu I., Drăghici Romeo, Gheorghiade St., Gheţu Th., Hotineanu R.. Iamandi V., Lipşa Al., Lupu C., Marcopol I., Magder S. Econ. Gh., Maxim Novleanu C., Pogonat I., Popescu I., Răileanu I., Rişcanu Ed., Rebegea I., Rosescu I., Spiridoneanu Ed., Spiridonescu C., Safirimi I., Sevastos M., Şerban D., Tarcinius Al., Teodorescu Al., Teofănescu C., Tomida O, Xenopol R., Georgescu M., Tutovanu P., Gusti Ed., Vasiliu Gh.

La Dr. Constituţional: Anastasiu Em., Antonescu Em., Botez I., Buzdugan Caribolu, Cernes cu X., Corniciuc Gh, Cronwald R, Dimitriu H., Dobrotescu N., Dornescu I., Fedeleş Gh., Iamandi G. Lipşa Al., Lupu C., Marcopol I., Magder S., Ecru Gh. Maxim, Negruţi Ella, Orăscu V., Pantelimon Al., Pogonat I., Popescu I., Spiridonescu C., Safirimi I., Sevastos M., Şerban D., Teodorescu Al., Tomida O. şi Georgescu M.

La Istoria dreptului: Anastasiu Em. Antonescu, Eug., Bădulescu V., Botez I., Călin P., Cîmpeanu Gr., Cernescu X., Corniciuc Gh., Costinescu C., Cronwald R., Decusară L., Dimitriu H., Dobroescu N., Dornescu I., Fedeleş Gh., Foca C., Gheoghiade St, Gheţu Th., Iamandi V., Lipşa Al, Marinescu E., Manea N., Mircea Gh., Novleanu C., Pogonat I., Popescu I., Răileanu I., Rişcanu Ed., Rebegea I., Roşescu I., Spiridoneanu Ed., Spiridonescu C, Safirimi I, Sevastos M., Tarcinius Al., Teofănescu C., Tomida O., Vasilescu I., Xenopol R., Georgescu M., Ionescu Gh. şi Gusti Ed.

Anul II. Fără bloc; La dr. Roman: Anastasiu A., Axinte I., Abeles V., Botez Gh., Bunescu, A., Dinescu D., Mina Filip, Grigoraş Em, Grigoriu A, Hănţescu C. Hodoroabă V., Ionescu Al., Jora M., Leşniuc D., Mitache I., Marinciu Al., Nechifor C., Osoianu C., Orăscu V., Posner. M., Popescu C., Popovici P., Sculi L., Scorţeanu C., Sandu I., Sîrbu C., Tudoran N., Tudoran D. şi Vasiliu N.

La dr. civil: Anastasiu H, Axinte I., Dolejan I., Filip N., Grigoraş Em., Gheorghiu Em., Grigoriu Al., Hănţescu C., Hănţescu D, Jora M., Leşniuc D., Mitachi I., Marinciu Al., Nechifor C., Orăscu V., Posner M., Popescu C., Popovici P., Sculy L., Scorţeanu C., Sîrbu C., Tudoran D., Tudoran V. şi Negură M.

La dr. Penal şi Proced. Penală: Anastasiu H., Bunescu H., Hănţescu C., Hănţescu D., Ionescu I., Jora M, Leşniuc D., Misihănescu I., Posner M., Popovici P, Sandu I., Sărbu C, Tudoran C., Tudoran N., Vasiliu Al. şi Negură M.

La Proced. civilă: Anastasiu H., Bunescu H., Dolejan I., Filip M., Hodoroabă Gh., Jora M., Leşniuc D., Misihănescu I., Nichifor C, Posner M., Popescu C., Popovici P., Răut Gh., Scorţeanu C., Sandu I., Sîrbu C., Tudoran C., Tudoran D., Vasiliu N., şi Negură M.

Anul II cu bloc: Botez Gh., Dinescu I., Ionescu V., Rişcanu G., Stroja I, Stupcanu C.

Anul III, licenţioţii în drept:

Alexandrescu O., Apostol Gh., Alterescu M., Andriescu N., Botez C, Bogdan I., Cernăţianu N., Costiniu D., Creţulescu Al., Croitoru D., Focşăneanu H., Gheorghiescu Gh., Gavrilescu I., Haimovici I., Numian C., Nasopol A., Ianoliu C., Ionescu G., Lupaşcu Al, Pascu Gr., Păun Al., Popa N., Paul P., Possa N., Pîrvulescu I., Popovici Gh., Radu N., Rothenberg B., Răşcanu G., Stavăr V., Stătescu L., Sturza C., Vasiliu C., Veiler M., Venier E, Teodoru I., Teodoru E., Ştefănescu D., Sublocot. Gh. Banciu şi I. C. Cristescu.

❑ Aflăm cu multă părere de rău, că prietenul nostru, d. Iancu Combati, avocat, se află suferind.

Dorim să-l vedem cît de curînd printre noi şi pe deplin restabilit.

❑ **Hymen.**—Eri la orele 5 p. m. s'a celebrat, la biserica Banu, căsătoria religioasă a d-şoarei Alexandrina Lascar, fiica prietenului nostru, senatorul G. Lascar, cu d-nul Locotenent medic veterinar George Stoicescu.

Cununia a fost oficiată de S. S. parohul Andriescu asistat de părintele Iordăchescu şi Diaconul Buznea. Nuni au fost d-na şi d. inginer Iustin Vărlănescu.

In numeroasa asistenţă am remarcat pe doamnele:

Stoicescu mama mirelui, d-na Ana Vărlănescu mama miresei, d-na Gheorghiu, d-na Tomida, d-na Teodoreanu, d-na Mezetti, d-na Em. Lefter, d-na Pandele Zamfirescu, d na Viorescu, d-na Jellea, d-na colonel dr. Gavrilescu, d-na Ghibănescu, d-na Drăghici, d-na Dimache, d na Ivaşcu, d na Cocea, d-na Elena M. Mihailescu, d-na Cădere, d-na Cristofor, d-na căpitan Drăgulănescu, d-na Moţăş, d na Botez, d-na dr. Georgescu, d-na Bejan, d na Mandragiu, d-na Comarnescu.

Domnişoarele: Constanţa şi Victoria Jellea, d-ra Vărlănescu, d-ra Comarnescu, d ra Giurcăneanu, d-ra Gheorghiu, d-ra Romano, d-rele Dogariu, d-ra Duduţa Mihailescu, d-ra Virginia Drăghici, d-ra Arthemiza Catana.

Domnii: Stoicescu tatăl mirelui, inginer Stoicescu, A. A. Badareu, general Musteaţă, Th. Jellea, Colonel Cristodulo Georgescu, Manolache Buznea, C. Chirilă, Mircea Badareu, C. Ivaşcu, G. Ghibănescu, I. Cocea, căpitan Costache Mihailescu, Costin profesor, dr. Georgescu, Viorescu, căpitan Drăgulănescu, N. Marcopol, căpitan Apostolescu, căpitan Mera, avocat Racoviţă, dr. B. Stenner, Mircea Pella, Lt. Carp, Lt. Bonciu, Subt. Ferderber, Subit. Castano, Lt. Ghica.

Felicitările s'au primit în biserică.

Cu trenul de 9 şi 15 fericita pereche a plecat la Sinaia, de unde după o şedere de 10 zile va pleca în Franţa.

Mihai.

❑ Iată modificarea introdusă în regulamentul şcolilor secundare cu privire la promovarea elevilor:

Elevii de curs secundar—licee, gimnazii, seminarii, externate secundare de fete, etc.,—cari vor avea la sfîrşitul anului media 6.50 şi nota 5 nu la mai mult de două materii precum şi o purtare bună şi lucrările scrise ireproşabile, vor fi promovaţi fără ca să mai depue vre un examen.

Acei cari vor avea media generală inferioară lui 6.50 şi pentru cursul superior, nu la mai mult de două materii note mai mici de cît trei, şi vor avea o frequentare regulată, purtare bună şi lucrări scrise bune, vor fi declaraţi promovaţi în urma unui examen general.

Elevii de curs inferior în aceiaşi categorie vor putea să aibă la trei materii o notă superioară lui 3, şi aceştia vor trebui să treacă un examen.

Toţi ceilalţi elevi vor fi declaraţi repetenţi.

Acei cari vor avea o medie generală superioară lui 8 şi vor avea o purtare bună, lucrări scrise bune, etc., vor fi declaraţi promovaţi cu laudă.

Corigenţele se desfiinţează cu modul acesta cu desăvîrşire.

*

Elevii cari vor trebui să depună examen se vor prezenta în faţa unei comisiuni între 10 şi 20 Iulie. Intervalul de la 31 Mai — cînd cursurile şcolare vor fi declarate închise—şi până la 10 Iulie este rezervat preparaţiei acestor elevi.

❑ D. P. Dragomirescu, reuşind la examenul de abilitare pentru docenţă în specialitatea dreptului comercial, a fost recomandat ministerului spre a fi confirmat.

❑ In zilele de 25 Iulie şi 1 August a. c. se vor ţine în localul comenduirii Pieţii Iaşi, licitaţiuni publice pentru aprovizionarea cu finul şi ovăsul necesar trebuinţelor garnizoanei Iaşi pe exerciţiul 1911—1912.

Licitaţia se va ţine cu oferte închise.

❑ De astăzi 30 Iunie pînă la 4 Iulie va fi deschisă în toate zilele între 8—12, 2—6 o expoziţie a *şcolei de ţesetorie*, cuprinzînd lucrările efectuate de elevele zisei şcoli în cursul acestui prim an de la înfiinţarea atelierului.

Sediul şcoalei este în str. Eternităţii No. 38.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi, va da Duminică 10 Iulie 1911, în loc de 3 Iulie, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecare din Iaşi cu muzica la oarele 6,25 dimineaţa. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamaţii, curse de bicicletă şi de cai şi concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiţii muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ **O jurisprudenţă importantă.**—*Salariile preoţilor*: dacă o biserică particulară trebue ca să-şi plătească preotul după salariul fixat de legea clerului mirean.

Indepărtarea din serviciu: dacă un preot, o dată ce a fost hirotonit pentru acea biserică particulară poate sau nu a fi înlocuit, în afară de cazurile anume prevăzute de legea clerului mirean, şi dacă administraţia acelei biserici particulare îi poate suprima postul chiar pe cale budgetară.

Aceasta este chestia de drept care s'a resolvit eri de către trib. Iaşi, s. III sub preşinenţia d-lui Gr. Dimitrescu.

In fapt afacerea stă ast fel: în anul 1902 Epitropia S-tului Spiridon din Iaşi, a cerut eparhiatului de Roman ca să numească pe teologul Stefan Bazgan ca preot în noul post înfiinţat prin budgetul anului 1902, la biserica particulară Profetul Samoil din Focşani, care depindea de Epitropia Sf. Spiridon.

Episcopul de Roman în urma acestei cereri l'a hirotonit şi l'a numit preot cu decret în regulă,—după formele cerute de legea clerului mirean, pe licenţiatul în teologie, Stefan Bazgan, la biserica Profetul Samoil a Epitropiei.

In budget însă, Epitropia nu i a prevăzut cu leafă de cît 120 lei lunar, pe cînd după legea clerului leafa preotului este fixat la 150 lei lunar.

Pretul Stefan Bazgan a servit pînă la 1908, în care timp, a protestat continuu atît la Episcopie, cît şi la Ministerul de Culte, că nu i se dă salarul în conformitate cu legea.

In Aprilie 1908 Epitropia Sf. Spiridon alcătuind budgetul a suprimat postul preotului Stefan Bazgan de la biserica Profetul Samoil din Focşani, făcîndu-i cunoscut despre aceasta. Preotul Bazgan a acţionat Epitropia cerînd suma de 2090 lei, diferenţa de salar dintre ceia ce i se dădea după budget şi ceia ce trebuia să-i se plătească după legea clerului mirean, cum şi în afară de aceasta să i se acorde daune în bani, pentru faptul că i-a suprimat postul consacrat după lege inamovibil.

Tribunalul admiţînd în totul acţiunea preotului Stefan Bazgan a obligat Epitropia sf. Spiridon ca să i se plătească suma de 2090 lei diferenţa de salar pe 7 ani, condamnînd'o şi la daune în suma de 5000 lei pentru suprimarea postului.

Interesele preotului Stefan Bazgan au fost susţinute de d. avocat Lascar Antoniu.

Epitropia sf. Spiridon va face apel.

Aşteptăm considerentele tribunalului, spre a le publica, fiind unica speţă ca jurisprudenţă dată în asemenea materie.

❑ Se ştie, că concursul ţinut la 20 August 1910 pentru ocuparea orelor de ştiinţe religioase vacante la seminariile teologice din ţară a fost casat. In consecinţă un nou concurs va avea loc peste 8 luni.

Pînă în 30 zile libere, înainte de ziua concursului, candidaţii vor adresa ministerului cererilor lor, în nici un caz şi sub nici un motiv, nici o cerere de înscriere nu se va mai primi după acest termen.

Candidaţii vor trebui să fie romîni, creştini ortodocşi, clerici hirotonisiţi şi să aibă titlul de licenţiat sau doctor în teologia ortodoxă.

Cererea de înscriere va trebui să fie semnată cu numele şi pronumele întreg al candidatului, să arate adresa lui clară şi exactă şi să fie însoţită de următoarele acte:

1) Actul de naştere;
2) Diploma gradului universitar;
3) Cartea de hirotonie;
4) Certificatul de absolvirea unui seminar pedagogic universitar din ţară sau străinătate, echivalent cu cel din ţară.

❑ Astă seară trupa de comedii C. Tanase, va juca frumoasa farsă „Baboi Portărel".

Tanase îşi va cînta între acte cupletele sale de actualitate.

❑ **Şcolare.**—Ministerul instrucţiunei a cerut revizoratului şcolar să-i înainteze un tablou de toţi învăţătorii care au titlul de arpentori.

— Revizoratul şcolar a înaintat ministerului darea de samă a conferenţelor generale din acest an.

— Revizoratul şcolar a înaintat ministerului tabloul învăţătorilor care predau lucrul manual în şcoli, anume indicînd şi ce specialităţi.

❑ Lucrătorul Ion Popovici, tinichigiu lucrînd la repararea acoperămîntului de la gara Iaşi, azi dimineaţă pe la orele 9 a alunecat şi a căzut jos rămînînd în nesimţire.

Salvarea l'a transportat la spitalul central unde a fost internat.

❑ In scopul ca şcolile de agricultură industrie şi comerţ să devie din ce în ce mai populate s'a admis ca obsolvenţii lor să facă serviciul militar cu termen redus.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Se aduce la cunoştinţa publicului, că din cauză, că Siretul a debordat s'au ivit oare-cari stricăciuni la conducta de pe podul Siretului şi deci publicul este invitat a face cea mai mare economie de apă şi a'şi face şi rezervă de apă, căci curgerea se va opri vre-o cîte-va zile.

No. 13005 30 Iunie 1911

❑ Domnul P. Argintoianu comisarul circ. III, obţinînd un concediu de 30 zile pleacă astă seară la Govora. Locul seu va fi ţinut de comisarul circ. IV.

❑ Primăria comunei Tomeşti a făcut cunoscut autorităţilor din Iaşi, că pe malul Bahluiului, în dreptul acelei comuni, s'a găsit aruncat de apă, cadavrul unui băiat în vrîstă cam de 16—17 ani.

Se bănueşte că ar fi al băiatului Ghiţă Crăciun, din Iaşi, înnecat alaltăeri în Bahlui în dreptul podului de peste Calcaina.

❑ Din seria operelor celebre, se desfăşoară astă seară „Norma" la cinematograful Pathé Frères din noua grădina Trajan. Special înscenată pentru cinematograf întreaga acţiune este interpretată de cei mai distinşi artişti dramatici, ai teatrului regal din Roma. Admirabila orchestră a d-lui Dimitriu acompaniază şi sinchronizează întreaga desfăşurare.

Noul program cuprinde apoi: Scene, vederi şi peisaje din Sviţera italiană —Exerciţiile şi manevrrle Cuirasierilor franceji—Inimă de ţigancă, roman însufleţit—Cum se fabrică focurile de artificii, scene şi vederi industriale—Călătorie sprincenată, scene humoristice—Moştenirea unchiului, comedie cu Prince, drăguţul actor de la Alcazar—Micul hornar în casa bogatului, comedie dramatică etc.

Se repetă după stăruinţele unui imens număr de vizitatori—pentru a doua şi ultima oară—„Un glonte fatal" prima şi unica tragedie cinematografică care a obţinut cel mai mare succes pe întreg pămîntul.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Luni 4 Iulie: A treia operă: Wilhelm Tell.

❑ La administraţia comunală, s'au primit diferite oferte, pentru darea în concesiune a pavăre şi întreţinerei străzilor.

❑ D rele Elena Tincu, Maria Istrati şi d. E. Toporescu, au depus eri cu succes examenul anului a 2-lea de farmacie.

Comisinnea de esamen era compusă din d nii dr. Flor, medic şef al oraşului, dr. Fabini şi Eiven, famacişti.

❑ Din Rusia au fost aduşi eri 267 remonţi, pentru artilerie.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.20
Delicioasă brînză de munte nouă		1.20
Brânză de vaci proaspătă		0.50
Unt de gătit proaspăt	3.00	
Iaurt de oi cu castronul şi cu	Kg.	
Renumita brînză de burduf.		2.60
Caşcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.35
	oca	0.25
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsaşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Atragem atenţia onor. clientelei asupra vinului vechiu alb şi roşu ce s'a pus în consumaţie cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calităţile se vinde şi cu litrul şi în sticle înfunnate.

Pentru comenzile de vinuri de la 10 litruri în sus, făcute verbal sau prin o carte poştală adresată Debitului, se trimite la domiciliu. **Administraţia.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Lipsa de apă a produs o adevărată perturbare în oraș. Multe fabrici, care avînd noua instalație, au desființat vechiul serviciu pentru aducerea de apă, se văd acum silite a întrerupe fabricațiunile lor.*

Cei mai mulți dintre foștii sacagii, s'au apucat de alte treburi, așa că se găsesc numai foarte puțini, cari se îndeletnicesc cu această meserie și gata să aducă apă de la Ciric.

Pentru moment, se găsește încă o cantitate de apă în rezervorul principal, așa că apa exclusiv pentru băut, se va debita încă vre-o cîte-va zile, cîte o oră pe zi.

❑ *Timp de 3 zile, d-nii dr. Minovici, din partea consiliului sanitar superior și Rigani, inspector sanitar, au făcut o minuțioasă anchetă, la laboratorul de chimie, de sub conducerea d-lui Șumuleanu.*

Comisiunea a ascultat și pe d. dr. Floru, medicul șef al orașului.

D. Rigani s'a întors aseară la București. Azi comisiunea își va înainta raportul.

❑ *Ministerul Instrucției Publice și Cultelor a declarat vacante catedrele de bacteriologie și farmacologie de la facultatea de medicină din Iași.*

In conformitate cu art. 58 din regulamentul pentru numirea docenților, agregaților și profesorilor universitari, în termen de 2 luni de la apariția prezentei în Monitorul Oficial, *candidații vor adresa ministerului cererile lor, însoțite de un memoriu în două exemplare, asupra calităților titlurilor și lucrărilor științifice.*

Pe lîngă aceasta ei vor mai înainta cîte un număr suficient de exemplare din lucrările lor științifice, cari au fost imprimate, precum și ori-ce acte și documente ce ar crede necesare pentru a-și susține cererea.

❑ *Cu începerea de azi, epitropia Spiridonici a dispus închiderea clinicelor d lor d-ri Sculy, Stefănescu-Galați și Djuvara.*

Clinicele vor rămînea închise timp de 6 săptămîni.

❑ *Primul-procuror Bercea a declarat astă-zi apel în contra cărței de judecată a jud. ocol. I rural din Iași, prin care declinîndu-și competința de a judeca pe d. avocat Lascar Antoniu, în chestia de ultraj cu comisarul Popovici, a trimis afacerea la Curtea cu jurați ca delict politic, de oare-ce faptul s'a petrecut cu ocaziunea campaniei electorale.*

Motivele primului-procuror Bercea pe care, și reazămă apelul său, scrise în stilul medicului legist, sunt niște adevărate monumente de găgăuție juridică, care merită de a fi încadrate.

❑ *Consiliul comunal se întrunește din nou, Mercurea viitoare, pentru a decide definitiv asupra expropierei caselor Braunștein din strada Golia.*

❑ *O scenă nostimă, s'a petrecut la ședința de eri a consiliului comunal.*

D. Rohr, interpelase pe primar asupra necazului ce întîmpină cu servitorii.

— „Da, strigă de o dată d. Cosmovici— e o chestie mare, pe care am s'o rezolv" !

Ar mai fi vrut să adauge ceva d. Cosmovici, dar d. Greceanu îl întrerupse, zicînd :

— „Aceasta privește poliția și nu pe noi".

D. Cosmovici tăcu.

❑ Domnul Mitescu, maistru de gimnastică, profesor de geografie și membru „marcant" în partidul boeresc, e necăjit și indignat că boerii nu se țin de cuvînt.

D-sa era profesor la Tecuci, cum însă soția d-sale, e profesoară la Iași, era convenabil ca și d-lui să fie aci ; șerul și a dat cuvîntul în timpul alegerilor, și ca dovadă că și l ține d. Mitescu a fost imediat detașat, ca profesor de geografie la școala normală Vasile Lupu. Dar alegerile au trecut de mult și șerul își dăduse cuvîntul probabil numai pe timpul alegerilor, căci d-nii C. Praja și Cădere, intervenind la șer, acesta gentil ca ori ce boer, le-a ascultat rugămintea și a intervenit ca d-nul profesor Poclitaru, de la Bărlad, să fie mutat la Iași în locul d-lui Mitescu, care trebuie să se reîntoarcă la Tecuci.

Așa că d. Mitescu, neputînd părăsi Iașul, a declarat că va demisiona. De unde, d-sa n'a precizat. Din învățămînt sau din partidul boeresc.

❑ D-l I. Iordan a trecut examenul oral de licență în filologie modernă Mercuri 29 Iunie. Comisiunea compusă din d-nii : Philipide, Ibrăileanu și Bratu.

Tot Mercuri 29 Iunie a trecut examenul de echivalare a diplomii sale de duotor în litere de la Bruxelles (secția istorică) d-l I. Stănculescu.

❑ Tramvaiul No. 33, deraind azi la ora 1 p. m. în strada Arcu, lîngă Poștă, a cauzat o întrerupere de circulație, care a durat aproape o oră.

❑ A trecut examenul de Pedagogie cerut pentru a intra în cariera didactică, următori licențiați și licențiate a facultății de științe :

D-rele El. Malaxa, R, Leu, M. Chirica M. Ștefănescu și d-nii Șt. Buzdugan și I. Popescu.

❑ Din comuna Hermeziu, aflăm că comunicația dintre această comună și comuna Trifești este absolut întreruptă, din cauza inundației Prutului.

❑ La Sculeni, Prutul e în scădere, Jijia continuă a crește. Sămănăturile locuitorilor din satul Cîrpiți sunt inundate, asemenea și șesurile de pe moșiile Epureni, Țipelești și Popricani.

❑ In comuna Golăești, rîul Jijia, revărsînd pe șesul glotașilor și înproprietăriților, au inundat toate sămănăturile.

❑ D. Const. G. Baltă a fost înaintat și transferat la Ploești, pe ziua de 1 Iulie, în postul de impiegat clasa II-a în serviciul pentru vînzarea produselor monopolizate.

❑ De cinci zile încoace, orașul nostru prezintă un aspect cu totul oriental.

De la întretăerea Bulevardului Ferdinand cu strada Arcu, și pînă în fața localului Poștei, administrația comunală a început să facă săpături pe toată lățimea străzii, în așa fel, că numai linia tramvaiului este liberă.

Își poate oricine închipui cît de mari încurcături se fac în timpul plecării sau sosirii trenurilor, cînd trebue să treacă prin același loc, în același timp și în direcțiune contrară, zeci de trăsuri, sute de călători — căci trotuarele sunt ocupate cu pămînt și tuburi de ciment, — tramvaele și căruțele cu mărfuri, trebuind să aștepte unul pe altul ca să treacă pe rînd.

Noaptea, locul primejdios, nu este luminat, decît într'o singură parte, cu o lampă mică, ceia ce a făcut aseară la trenul de București, să cadă o trăsură în șanț.

Intrebăm pe cei din capul administrației comunale : cît va dura acest lucru, de ce nu se iau măsuri de pază, și pentru ce nu se lasă trotoarele libere pentru pietoni, punîndu-se tuburile și pietroaele, — la urma urmei, — chiar în curtea d-lui Iancu Stamatiu ?

❑ Serviciul sanitar a întocmit a anchetă, pentru a constata cauzele accidentului petrecut în atelierul d-lui Bahman, din Curtea bisericei sf. Lazăr.

❑ Consiliul de războiu s'a întrunit azi, sub președinția d-lui colonel Stamatopol.

Consiliul a judecat mai multe procese.

❑ Azi s'a primit o scrisoare din partea lui Van Sanen, funcționarul care a comis cunoscuta fraudă la depozitul de tutun, în care se plînge de oare-cari neajunsuri ce i se fac.

Van Sanen se află arestat la Geneva, în închisoarea Saint Antoine și ocupă celula No. 25.

El se află aci arestat de mai bine de 2 luni, așteptînd îndeplinirea formalităților de extradare.

❑ Absolvenții liceului Național, secția modernă : Blanck Strul, Constantinescu P., Jelea Emil, Lohan Camille, Mihailescu Neculai, Magder și Iulians, porniți în excursiune științifică, Sîmbătă seara din Iași, în scop de a face și puține cercetări geoologice în jud. Constanța, au fost primiți de către autoritățile locale, făcîndu-le toate înlesnirile.

Eri după ce au vizitat plaja Mamaia, au vizitat și silozurile, palatul Casinului, rămînînd ca în zilele următoare, după ce vor vizita Techir Ghiolul și Sulina, să continue excursiunea, prin județ.

In spre Iași, tinerii excursioniști, se vor opri prin Brăila și Galați.

Marți, excursioniștii se vor întoarce la Iași.

❑ **C. P. R.**—Direcțiunea generală a c. f. r., a dispus reînființarea casei speciale de bagaje, din gara de Nord, în vederea vacanțelor, cînd aglomerația bagajelor este foarte mare.

Casa este deschisă în fie-care zi, și se pot preda bagajele, chiar cu 2 zile înainte de plecarea pasagerilor, fără nici un surplus de taxe.

❑ La 1 Septembrie stil vechiu, se va ținea la București, în localul școlii speciale de mișcare a c. f. r., concurs pentru admiterea în școală a unei noui serii de elevi.

Condițiunile : 4 clase gimnaziale, armata satisfăcută, actul de naționalitate și de bună purtare.

In tot timpul școlii, care e de 9 luni, elevii primesc o diurnă lunară de 60 lei.

❑ **Abonamente silite.** — Eri dimineață a descins în Iași un mare personaj, un încasator al ziarului *Epoca*. Dînsul s'a dus imediat la pompierul poliției și luînd de la acesta o scrisoare, a colindat tot orașul însoțit în fiecare secția de cîte un sub comisar *competent*, făcînd abonamente la *Epoca*.

Protestările comercianților au fost inutile. Pompierul dăduse ordin și încasatorul *Epocei* ținea punga deschisă.

❑ Studenții și studentele de la facultatea de științi, secția naturale, sînt invitați pentru Duminică 3 Iulie a. c. la orele 11 a. m. în sala laboratorului de botanică spre a se consfătui cu privire la excursia ce au proectat a face pe valea Prahovei.

❑ Comitetele partidelor opoziției unite din Dorohoi, în ședința de la 27 Iunie au decis să se abțină de la alegerile județiene din acel județ, care vor avea loc în zilele de 17, 19 și 21 Iulie anul curent.

Membrii cluburilor respective din acea localitate au fost încunoștiințați despre această hotărîre.

❑ D. Dafinescu, inspector al învățămîntului primar particular, a obținut un congediu de 2 luni.

❑ Iată lista licențiaților facultății de litere și Filosofie din Iași în Iunie 1911 :

In specialitatea Filosofiei : *V. Todicescu*, magna cum laude ; *N. Andriescu*, cum laude și *S. Nichifor*. Comisiunea a fost compusă din d-nii Găvănescul, Xenopol și Gusti.

In specialitatea Istoriei și Geografiei : *Iulian Rich*, cum laude. Comisiunea compusă din d-nii : Xenopol, Rășcanu, Ursu ; și d-ra *Aurelia Dimitrescu*. Comisiunea compusă din d-nii : Rășcanu, Găvănescul și Ursu.

❑ **Judiciare.**—Firma Kahane et Bris, declarată în stare de faliment, a făcut cerere de acordarer unui concordat Potrivit legiuirei comerciale creditorii numitei firme vor fi convocați spre a vota concordatul.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Ultima oră

Bucureşti 1 Iulie

Procesul Chiricescu

— *Declarațiile episcopului de Roman* —

Bucureşti.—Aseară s'a continuat judecarea profesorului Chiricescu.

După cum se hotărîse, a fost ascultat ca martor și P. S. S. Saferim, fostul episcop de Roman.

*

P. S. S. a prezintat comisiunei de judecată declarațiunea următoare :

—„Răspunzînd chemărei ce mi-ați făcut, am venit înaintea d-voastră și fiind informat de către d. profesor dr. Chiricescu, că D-voastră n'ați fi avînd siguranța în privința autenticității actelor mele, de la 18 și 24 Mai 1911, pe care d-sa vi le a prezintat declar că sunt ale mele, scrise și sub scrise de mine, și că mențin tot ce am scris în ele.

Așa fiind curatul adevăr, eu afirm că d. profesor Chiricescu nici n'a știut că am să public fotografiat scrisoarea în chestiune și nici nu l'am consultat. Altă declarație nu am de făcut".

*

D. *Pangrati*, președintele comisiunei de judecată, spune că această declarațiune n'are valoare și roagă pe Episcopul de Roman, să răspundă la un număr de întrebări.

D. *Pangrati* : — Cînd și cum a-ți avut cunoștința de scrisoarea, pe care d. Chiricescu a primit-o de la Mitropolitul Primat, pe cînd acesta era episcop al Rîmnicului ?

Episcopul de Roman : — „Nu știu".

D. *Pangrati* : — Ce v'a făcut să cereți această scrisoare de la d. Chiricescu ?"

Episcopul de Roman : — **„Mă privește pe mine". Nu sunt acuzat, ca să fiu obligat a răspunde la această întrebare".**

D. *Pangrati* : — „D. profesor Chiricescu a avut cunoștință că veți da publicității acea scrisoare ?

Episcopul de Roman : „Nu" —

D. *Pangrati* : — „Cînd ați dat acea scrisoare ziarului *Adevărul*, a avut d. Chiricescu cunoștință de aceasta ?

Episcopul de Roman : „Nu!—

D. *Pangrati* : — „Cînd v'a remis d. Chiriacescu originalul scrisoarei ?

Episcopul de Roman : — „Nu-mi aduc aminte".

Cu aceasta ascultarea era terminată și Episcopul de Roman părăsește ședința.

*

D. Peretz, inspector școlar care susține acuzarea spune, că nu se poate pune bază pe declarațiile făcute de Episcopul de Roman.

Președintele acordă cuvîntul d-lui profesor Chiricescu.

Pe cînd d. Chiricescu începu să-și desvolte apărarea, fu întrerupt de d. Peretz, care zice că odată desbaterile declarate deschise, nu se mai poate permite d-lui Chiricescu să continue apararea, că cel mult să și dea părerea asupra celor declarate de fostul episcop de Roman.

D. Pangrati, președintele comisiunei, recunoscînd dreptatea celor afirmate de către d. Peretz, zice că va da totuși cuvîntul d-lui Chiricescu, pentru a nu se spune că a fost stingherit în apararea sa,

*

Pe cînd vorbea d. Chiricescu, se născu un nou incident, motivat de declarația incidentală făcută de către d. Pangrati și anume că d. Chiricescu a avut dreptul să divulge scrisoarea Mitropolitului.

In fine incidentul se aplanează și d. Chiricescu își continuă apărarea, dovedind cu documente și texte, că nu i se poate reproșa nimic.

Ședința a durat pînă la ora 12 noaptea, cînd desbaterile s'au declarat închise, rămînînd ca membrii comisiunii să se întrunească astăzi la Universitate, pentru a delibera și a da sentința.

*

Membrii comisiunei de judecată, s'au întrunit azi pe la orele 10 jum. a. m. la Universitate.

Deliberarea continuă încă. Sentința nu va fi cunoscută, de cît după ora 4

*

In legătură cu această afacere, se afirmă cs sentința e dictată de mai înainte, guvernul făcînd cele mai mari presiuni, pentru a obține condemnarea profesorului Chiricescu.

Intrunire de protestare

Bucureşti.—Aseară a avut loc o nouă mare întrunire de protestare în potriva condemnărei episcopului de Roman. Intrunirea a avut loc, în casele d-lui avocat Mihail Mora.

Au vorbit d-nii Trandafir Hulimănescu, C. Măldărescu, Andrei Ionescu-I. Polihroniade, C. Rădulescu, Dr. E. Sterian, Ioanițescu și profesorul de religie Slăvescu.

S'a votat o moțiune, prin care se cere revizuirea procecului în conflictul bisericesc.

Isprăvile unei bande de bulgari

Salonic.—Lîngă Porvit, o bandă bulgară a răpit 4 păstori, dintre care doi erau mahomedani, soarta lor nu se știe dar se bănuește că vor fi răscumparați, de oarece toți sunt avuți.

INUNDAȚIILE DIN BRĂILA

Brăila.—In județul Brăila au fost mari inundații. Pagubile trec de un milion.

Demisia primarului de Roman

Roman.—D. dr. Solomon, primarul orașului și-a înaintat demisia.

Interzicerea unei manifestații

Snfia.—Guvernul, a interzis manifestările proectare pe mîine.

Votul adunărei constituante

Tîrnova. — Adunarea constituantă a adoptat cu 323 voturi, art. 17 privitor la încheerea de tratate cu statele străine și care este ast-fel redactat : regele reprezintă statul în toate raporturile acestuia cu țările străine.

Afacerea tramvaielor din Bucuresti

Bucureşti. — Afacerea tramvaielor se complică.

In cercurile liberale, se afirmă, că în cazul cînd guvernul conservator va desființa societatea tramvaielor, se va da în judecată statul.

In sferile guvernamentale, se afirmă, că dacă așa ceva se va întîmpla, atunci vor fi chemați ca garanți în cauză, toți membrii fostului guvern liberal, cari au aprobat constituirea ilegală a societății tramvaiurilor.

Investirea principelului de Galles

Londra.—Azi a avut loc, ceremonia investirei principelui de Galles, în curtea castelului Karnarvon, cu solemnitatea tradițională.

S'au făcut mari ovații familei regale și princiare.

Discuția reformei militare

Viena.—Camera a început să discute pe articole reforma militară. Ședința viitoare pe mîine.

O condamnare pentru spionagiu

Viena.—Curtea de apel corecțional, a condemnat pentru spionagiu, pe Rouet la trei ani închisoare și o mie franci amendă, majorînd cu un an pedeapsa rostită întăi, și a confirmat pedeapsa de doi ani închisoare și o mie franci amendă dată publicistului Maimon, reducînd la o lună pedeapsă dată secretarului Paller.

Sentința în procesul Chiricescu

Comisiunea de judecată a dat astă-zi la ora 4 jumătate sentința și a hotărît excluderea din învățămînt a d-lui dr. Chiricescu ; avîndu-se însă în vedere marele serviciu adus învățămîntului, comisiunea de judecată a suspendat pedeapsa.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 30 Iulia a. c., ora 11 a. m., se va ține în Camera acestei Primării licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art. 7 pînă la 83 din legea asupra comptabilității publice, pentru vinderea următoarelor terenuri proprietatea Comunei :

1) Locul viran în suprafața de 405.60 m. p., situat în Mahalaua Broscăriei lîngă No. 30. Garanție provizorie 50 lei.

2) Locul viran în suprafață de 209.30 m. p., situat în strada Broscăriei, între proprietățile d-lor N. Bercovici, Lea Șloimovici și proprietatea Comunei. Garanț a provizorie 50 lei.

3) Locul în suprafață de 563.12 m. p. pe care a fost vechia Barieră Salhana. Acest loc se vinde cu condițiunea ca ori de cîte ori Comuna va avea nevoe să facă lucrări de edilitate la pârâul Ciricului, să aibă liber acces la el și cu condițiune, ca atunci cînd cumpărătorul va înalța terenul dinspre pârâu, taluza rambleului să fie situat toată pe terenul ce i se vinde, iar dacă pârâul va inunda, cumpărătorul să nu aibă dreptul a pretinde nici un fel de daune de ori-ce natură. Garanția provizorie 100 lei.

4) Locul viran în suprataţa de 629 m. p., situat în strada Tă etoarei No. 24. Acest loc se vinde cu condițiunea ca Comuna să nu răspundă de evicțiune. Garanția provizorie 100 lei.

Condițiunile de licitație, precum și planurile acestor lucrări se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 12240 15 Iunie 1911

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

D-nul D. STOURDZA, președinte
„ SEB. MORUZZI, v.-președinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAȚI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operațiuni :

Deschideri de compturi curente, încasări și scomptări de efecte, cupoane și titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum și asupra tuturor acțiunilor societăților constituite în țară, va face orice operațiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte și mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor ferilor : se va însercina cu vînzarea cerealelor.—Primește bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

La Prima Societate de Economie din Urbea Iași, cu începere de la 1 Iulie, pînă la 1 Septembrie 1911, casa va fi deschisă de la orele 8 pînă la 12 a. m.

COMITETUL

De vânzare un număr de 40—50 cotiugi în bună stare și cu prețuri foarte avantajoase. A se adresa la UNION-BAUGESELLSCAFT, Iași.

Comptabil cetățean romîn, diplomat al școalei de comerț, „Pigier" din Paris, caută post la o afacere comercială sau agricolă. Condițiuni avantajoase.

A se adresa sub M. R. „La Regina" str. Golia 46.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și essamene integrale.*

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

De inchiriat în strada Apreduc No. 18 un apartament de locuință compus din 3 ooăi mari cu bucătărie toate în etaj cu balcon la stradă. Chiria anuală 750 lei.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906.

YRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

INGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntați suferinzi, dacă veți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcorito ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian*, chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expozițiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1861, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DUREREILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numerose imitațiuni și contra facori. — A exige acestă semnătură în patru culori pe banda care sigilesă capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de Cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

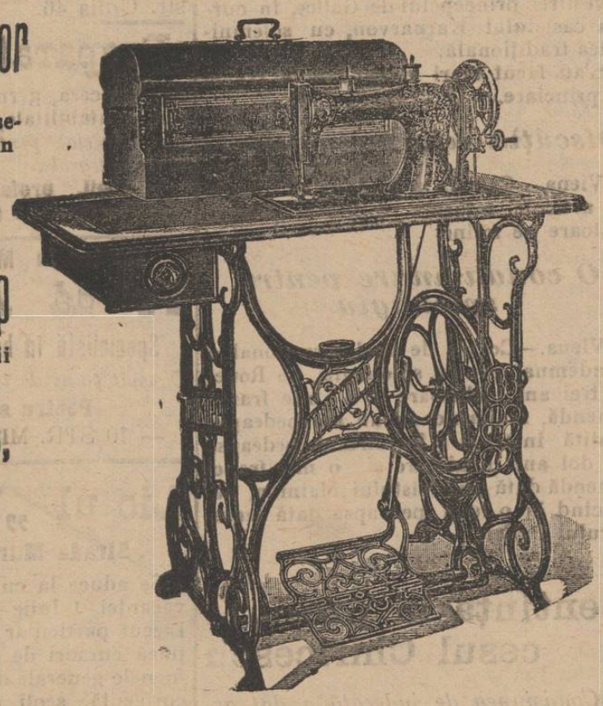

Gramophoane și plăci.

Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Rominia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(Ioastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motor electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1341 Duminică 3 Iulie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

O nouă judecată monstruoasă

Trebuia un pendant la sentinţa monstruoasă a Sinodului. A venit fără întîrziere prin sentinţa de ieri a comisiunei de judecată.

Un profesor Universitar dintre cei mai distinşi, cu un lung trecut didactic, admirabil, după cum o recunoaşte însăşi comisiunea, a fost aruncat pe drumuri. Motivul: raţiunea de stat; liniştea bisericei.

Considerentele din sentinţa comisiunei dovedesc că fapta d-lui Chiricescu n'a fost judecată în sine. D. Chiricescu a fost pedepsit pentru că a contribuit să se cunoască de public imoralitatea conducătorului bisericei. Cu un jesuitism fără de seamă, comisiunea afirmă, că vinovat nu este în sinul bisericei acel care comite imoralitatea şi înjoseşte funcţia socială ce i s'a încredinţat, ci acela care denunţă pe imoral şi-i dovedeşte faptele.

Iată considerentele fundamentale ale sentinţei, cari se repetă ca un adevărat leit motiv:

«Avînd în vedere toate aceste îm«prejurări, cari stabilesc pe deplin, «că d. Chiricescu a divulgat o scri«soare confidenţială a unui fost «vechi prieten al seu şi compromi«ţătoare pentru acesta, pe urma că«rei divulgări *a rezultat cea mai de«plorabilă tulburare pentru biserica «noastră*..

«Considerînd, că, dacă sacri«legiul a fost la 1899, la sfinţirea «bisericei din Tulburea, d. Chiri«cescu fiind martor la acea sfinţire, «ca director al Cultelor, a tăinuit sa«crilegiul pînă cînd sentimentul seu «de răzbunare l'a făcut să-l divulge, »sau iarăşi, dacă acel sacrilegiu nu «a fost, d. Chiricescu şi-a asumat «*cea mai grea răspundere în marea «tulburare bisericească din urmă*».

Sufletul d-lui Haret a trecut în d. Pangrati, presidentul comisiunei, colaborator intim şi de lungă durată al operei fostului Ministru de Culte.

Opera d-lui Haret trebuia aparată cu ori-ce preţ. A aparat-o Sinodul, declarînd-o absolut canonică. A aparat-o comisia de judecată, declarînd că tulburarea din biserică n'a fost provocată nici de reforma d-lui Haret, nici de actele imorale ale mitropolitului primat, instrumentul d-lui Haret în acea operă, ci de divulgările profesorului dr. Chiricescu.

De altfel, d. Haret declarase anul trecut, în diferite rînduri, prin intruniri, şi chiar în parlament, că afirmările episcopului de Roman, sunt neadevăruri şi că acest episcop este un simplu instrument în mîna profesorului Chiricescu şi încă a unui alt profesor de la facultatea de teologie.

Dacă guvernul aşa a înţeles, că misiunea sa este să justifice opera d-lui Haret, trecînd chiar peste corpuri omeneşti, de ce trebuiau două rînduri de judecăţi, ca să proclame punerea oborocului peste nelegiuirile din sînul bisericei, în numele raţiunei de stat.

Nu era nevoe să compromită două instituţii. Una ajungea. Sinodul putea să condamne şi fapta d-lui Chiricescu, sau comisiunea de judecată putea să vestejească pe episcopul de Roman,—cum a făcut o chiar, înaintea comisiunei, reprezentantul guvernului, d. inspector Peretz.

Sentinţa de judecată însăşi dovedeşte, că hotărîrea comisiunei a fost dictată de guvern, pentru că,—caz unic în jurisprudenţa acestei comisiuni,—dînsa se apucă de gîtul ministrului ca de adevăratul părinte al operei sale, şi o indică ca atare publicului.

Subsidiarul din sentinţă n'are alt scop, de cît să descopere pe ministru şi să-i lese toată răspunderea judecăţei.

Dacă profesorul Chiricescu va fi exclus din învăţămînt, cauza va fi ministrul, care va refuza suspendarea pedepsei, suspendare aşa de puternic motivată, încît subsidiarul sentinţei anulează motivele principalului sentinţei.

Din cauza preocupărei comisiunei de-a arunca vina pe ministru din sentimentul că comite o nedreptate, o neomenie, pentru raţiuni de stat, nu pentru raţiuni de disciplină de corp, singura şi unica cădere a comisiunei, avem în sentinţa dată, în realitate două sentinţi, care se exclud una pe alta.

Aceasta o vom dovedi în articolul viitor.

De ce s'a amestecat Guvernul?

Este revoltător ceea ce face guvernul d-lui Petre Carp.

După ce a intervenit în procesul sinodal, dictînd sentinţa judecătorilor celor doi preloţi, sentinţă atît de nedreaptă şi de criminală; după ce prin atitudinea aceasta a provocat nemulţumirea generală în masa populaţiunii conştiente, apoi a intervenit să facă aceiaşi operă nefastă şi în procesul Chiricescu.

Nu era destul de ridicol acest proces? A vrut guvernul să-i dea şi o tinctură de imoralitate printr'o sentinţă strigător de nedreaptă?

Căci cine ar putea tăgădui, că judecătorii profesorului Chiricescu n'au fost influenţaţi de guvern, în sensul de a da o hotărîre condamnatoare, cînd se cunoaşte atitudinea lor faţă de profesorul acuzat, şi mai ales faţă de mărturia clară, categorică, sinceră a Episcopului Gherasim Saferin?

Şi s'a văzut ce a ieşit.

O sentinţă hibridă, un monstru. Pe de o parte acuzatul este îndepărtat din învăţămînt; pe de altă parte, merită să fie absolvit. La început îl faci de două parale şi-i declari, că merită pedeapsa cea mai aspră ce-i puteai da tu, judecător; iar la sfîrşit îi spui: bravo, eşti om de seamă şi învăţămîntul are nevoe de tine.

Ce înseamnă aceasta?

Să fie sentinţa rezultatul unui compromis între porunca guvernului şi între conştiinţele judecătorilor? Să fie ea în întregime expresiunea voinţii guvernului?

Ori într'un fel, ori în altul, ea vădeşte amestecul nefast al puterii guvernamentale într'o chestiune cu totul streină de politică şi de interesele administrative ale ţării, şi dacă e aşa e foarte rău.

Ce mai înseamnă judecată şi pentruce mai avem judecătorii aceştia speciali, dacă guvernul le poate porunci, sau măcar îi poate influenţa; dacă, prin urmare de fapt, guvernul este acela, care dă hotărîrea? Este numai decît necesar să se creeze forme şi formalităţi, cari nu respund necesităţilor reale? Oare legile noastre nu sînt destul de confuze tocmai din pricina multiplelor şi variatelor forme cu cari sînt împletite textele?

Actul guvernului este un act imoral şi criminal şi trebue vestejit ca atare.

Mihnea

O anchetă clandestină

Zilele acestea, timp de trei zile, s'a pertractat cu o discreţiune, care dă multe de gîndit, ancheta ordonată de direcţiunea serviciului sanitar, în contra chimistului Corneliu Şumuleanu. Se cunosc citeva din tribulaţiile „chimice" ale acestui funcţionar, cari au costat şi costă pe stat o sumedenie de bani.

Cetitorii noştri îşi amintesc desigur denunţul detailat, adresat direcţiunei serviciului sanitar, prin care se dezvălue cu date şi cifre, o sumă din operaţiunile acestui chimist. Natural, că ancheta ce s'a ordonat şi efectuat acum va avea să stabilească, dacă cele denunţate sînt sau nu exacte.

De pe acum însă noi putem releva modul în care s'a făcut ancheta.

Cu uşile închise şi între patru pereţi nu se pot stabili lucruri, pe cari o întreagă lume le cunoaşte Asemenea anchete trebuesc făcute la lumina zilei, pentru ca oricine cunoaşte ceva, să poată veni şi da lămuririle necesare; căci, care este rostul unei anchete de natura acesteia, dacă nu acela de a stabili, întrucît cele denunţate sînt adevarate sau false.

Totuşi, după cum am spus, nu s'a procedat aşa. Comisiunea de anchetă, în aparenţă cel puţin, a trădat intenţiunea de a ascunde adevărul; căci cum s'ar putea altfel explica clandestinitatea anchetei?

Aşteptăm să vedem raportul comisiunii, pentru a şti ce atitudine să luăm în chestia numitului domn Corneliu Şumuleanu.

CÎTE-VA NOTE

Comme toujours. O ceartă între un dascăl şi grădinarul de la Mitropolie. Cel dintăi găseşte de cuviinţă să pălmuiască pe copilul de 5 ani, al celui de al doilea. Iar cînd grădinarul îi cere socoteală, încasează pumni şi palme pe lîngă o sumă de cruci, ceasloave şi alte multe lucruri... sfinte. (Gura sfîntă a unui dascăl, fireşte, nu poate pronunţa expresii profane).

Intervin superiorii. S'a făcut anchetă, asta o ştiu: dar nu ştiu dacă s'a adunat Sinodul să i judece! Vezi însă, că hotărîrea a ieşit cam... sinodală. A doua zi, grădinarul îşi încarcă boclucurile într'o căruţă, îşi puse deasupra nevasta şi copilul şi.., hi! cal, la alt domiciliu.

Hoţul de păgubaş..

*

Mai iute ca trenul. Or fi fiind de la Lungani vre-o 30 de km.—de sigur. Ei bine eri i-a făcut cineva pe jos într'un sfert de ceas.

Curat ca în poveste: iute ca vîntul. Şi era natural. Distinsul alergător este... morar. Şi a venit în goana vîntului să declare, că nu-i comerciant. De ce? Pentru că, se ştie, comercianţii cari nu-şi plătesc datoriile, pot fi declaraţi în stare de faliment. Şi odată declaraţi în stare de faliment nu mai pot fi preşedinţi de Cameră de comerţ.

Aţi priceput?

Succes personal

Ziarele guvernamentale înregistrează cu o deosebită bucurie demisia Mitropolitului, ca un succes al guvernului.

Dacă succes este, în tot cazul nu *guvernului*, ca atare, în revine meritul, ci cel mult d-lui C. Arion personal.

Ministrul instrucţiei publice, care a dovedit fără îndoială tact, răbdare şi îndămânare în cursul procesului sinodal, a reuşit poate să şteargă jumătate măcar din ceeace era şi condamnabil în hotărîrea Sinodului. A obţinut ca Atanasie Mironescu să'şi facă singur justiţie.

Guvernul însă ca organism politic, ca putere diriguitoare, ca executivă totală, nu poate revendica absolut nimic din succesul acesta.

Sunt prea bine cunoscute, cele ce s'au petrecut în sînul guvernului, ca să se ştie că d. Arion n'a avut sprijinul nici unuia din factorii de căpetenie ai guvernului, şi că a fost silit, faţă de indiferenţa unora şi ostilitatea altora, să lucreze pe riscul său personal, expunîndu-se să fie debarcat fără multă vorbă la cea dintîiu complicaţiune.

Aşa fiind, nu putem admite să se vorbească de o isbîndă a *guvernului*.

Altceva este că d Arion are modestia şi generozitatea de a se eclipsa şi de a lăsa să se răsfrîngă asupra întregului guvern meritul său exclusiv individual.

Acei cari au văzut atitudinea ce au avut'o *guvernul* ca atare, şovăelile şi reticenţile sale, nu pot fi înşelaţi un singur moment asupra situaţiei. Numai atunci guvernul va putea să revendice pentru sine, ca organ colectiv, cinstea de a fi contribuit la pacificarea bisericei şi a spiritelor, cînd va fi isbutit să dobîndească ceea ce aşteaptă toată ţara: reîntegrarea Episcopului Romanului în toate drepturilor sale. Pînă atunci nu se poate lăuda cu nimic. Şi nici meritul d-lui Arion nu este atît de mare, încît să'i dea mîna să-l mai împartă cu alţii. D. Arion să fie mai econom cu succesele sale personale.

In cabinetul Monis au fost una două personalităţi eminente.

Aceasta însă nu l'a împiedicat să cadă repede, şi încă în mod ruşinos, părăsit de proprii săi prieteni şi sprijinitori, pentru că 'i-a lipsit un cap conducător şi o idee diriguitoare, şi că, prin lipsa sa de orientare sigură şi de autoritate, ajunseră o primejdie atît pentru binele public, cît şi pentru propriul său partid.

OAMENI ŞI LUCRURI

EMOŢIILE APEI

Iată ne dară sub regimul nou, —sub regimul noilor emoţiuni, necunoscute odinioară: emoţiile apei.

A fost una din cele mai penibile stări sufleteşti, constatarea neaşteptată că oraşul a rămas din nou, a rămas ca nici odată lipsit de apă.

Inundaţiile dezastroase ne-au cruţat; în schimb însă a rămas să suferim de... secetă ceea ce nu însamnă puţin lucru în zilele de Iulie.

Părea că dintr'odată s'a spulberat întreg edificiul de iluzii, de speranţe şi de mulţumiri; părea că o dezamăgire generală se întinde preste tot şi, faţă cu înştiinţarea apărută în ziare, că oraşul va fi lipsit, timp de 15 zile, de izvoarele Timişeştilor fie cine şi-a pus, cu amărăciune, întrebarea:

— Iar?....

Mici accidente, scurte întreruperi, trecătoare contrarietăţi—iartă fie-care. Dar a vedea că într'adevăr anumite împrejurări expun tîrgul la o completă secetă de apă bună, e nu numai o pricină de indispoziţie, nu numai un simplu neajuns,—dar o obsesiune bine motivată care preocupă cu drept cuvînt sub această formă simplă şi practică: nu suntem şi nu vom fi oare nici odată siguri de ziua de mîni? Ne putem aştepta oare în tot momentul—iarna ca şi vara—să ni se dee prin afipte oficiale povaţa:

— Nu risipiţi apa; faceţi economie; stringeţi apă de rezervă!..

Mai dăunăzi căzu ca un... duş rece, ştirea cam vagă că se înmulţesc coloniile de microbi. Dar nourii s'au risipit şi lumea fu din nou asigurată. Cine însă ne va da siguranţa că din timp în timp nu vom avea cumplit de neplăcuta surprindere pe care o avurăm eri?

Asemenea surprize redau oraşului înfăţişarea de altă dată, de care foarte anevoie am scăpat, ca de un spectru lugubru. Din nou răsar, din mormintele lor, aparii cu căldările pe umeri; sacagiii cu cofele lor muşchioase; cotiugele trase de mîrţoage uscăţive, aducînd „proviziuni" de apă din bezna Ciricului; din nou aleargă norodul spre vechile cişmele şi din nou se destupă fîntînile, atît de blestemate de către... oracolii higienii.

Şi toate aceste după ce generaţii numeroase au îndurat, au răbdat şi s'au sacrificat;—toate aceste după milioanele cheltuite şi după deceniile de trăgănare a lucrărilor de săpături, de canalizări, de rectificări şi de asanări?...

... Să se facă încă, dacă e nevoie, jertfe de bani şi de muncă. Dar odată pentru totdeauna Iaşul cere apă fără peripeţii, fără aventuri, fără accidente; vrea să fie alimentat fără întreruperi, fără surprize, fără emoţiuni!

Rodion

Luptă pentru reforme şcolare în Germania

De 13 ani de cînd Dr. H. Lietz a fondat în Germania *„casele de educaţie la ţară"* (Landerzichungsheime) şi lumea încă nu s'a obicinuit şi nici n'a pătruns înţelesul şi importanţa metodei sale. Ignorării metodelor preconizate de reformatorul germau, de către membrii corpului didactic oficial, se datoreşte căderea la examen tocmai a celor mai tari candidaţi pregătiţi în şcoalele nouă. In şcoalele nouă Dr. Lietz se sileşte să formeze judecata copiilor şi de aceea pe el puţin îl importă cantitatea de cunoştinţi; pe cînd în şcoalele oficiale, învăţătura este mult mai mult bazată pe memorie, iar pe profesor îl importă mai mult cantitatea de cunoştinţi şi nu atît calitatea lor. Aceasta este lupta între spiritul nou al metodelor şi spiritul vechiu; de unde se vede că spiritul conservativ nu cedează uşor celui liberal pe terenul pedagogic. Aşa e în Germania, aşa e şi aiurea.

Văzînd nedreptatea ce i se face mai ales de către profesorii şcoalelor secundare, Dr. Lietz atrage mai întăi atenţia autorităţilor şcolare. Acest demers însă fu fără efect, din pricini lesne de judecat! majoritatea membrilor corpului didactic fiind formaţi la şcoala veche. Printr'o circulară de curînd adresată tuturor pedagogilor luminaţi, psihologilor, medicilor, oamenilor de Stat şi de Biserică, inimosul reformator le atrage atenţia asupra netemeiniciei metodelor bazate numai pe memorie şi a relelor rezultate ce ele dau şi i îndeamnă să pornească o mişcare în sprijinul noilor metode. Prin această circulară, şi bizuit pe superioritatea psihologică a planului de educaţie, pe care l-a conceput şi pus în aplicare în şcoalele sale, el vrea să cîştige opinia publică, pentru a ajunge la o reformă folositoare generaţiilor viitoare.

Iată cîteva pasagii din scrisoarea ce însoţeşte proectul de reformă propus de dr. Lietz şi pe care o găsim în Numărul din Iunie a. c., al revistei pedagogice *„L'Education"*.

„Sunt în drept de a admite că şi Dv., Doamnă sau Domnule, ca şi mulţi din compatrioţii noştri, că este ceva de schimbat în şcoalele noastre germane, că a sosit momentul ca să luptăm cu energie a le reforma şi că este de dorit a încerca, în acest sens, o reformă practică. Dar aceste reforme nu pot să fie introduse în fostul organism al şcoalelor statului, înainte ca ele să nu fi fost experimentate mai întăi în mediul mai restrîns şi mai maleabil al şcoalelor private".

„Iată 13 ani de cînd mi-am luat această sarcină în L. E. H. mele (Land-Erzichungs-Heime, casă de educaţie la ţară). Indrăznesc să afirm că am obţinut rezultate bune, în domeniul educaţiei corporale şi practice, în acel al vieţei şcolare şi în metodele de învăţămînt. Anuarele şcoalelor mele sunt mărturie. (Dr. Lietz conduce în prezent 3 Deutsche-Land-Erzichungs-Heime şi anume: una la Iisenburg, Harz; alta la Haubinda, Thuringia şi a treia la Bieberstein, Rhön n. trad.) Creşterea acestor şcoale, creaţiunea altor instituţii asemănătoare, adoptarea de către şcoalele deja existente a numeroaselor reforme introduse în şcoalele nouă, dovedesc că activitatea acestora n'a fost zădarnică, că ele au într'însele o forţă capabilă de a contribui la reforma şcolară şi că sunt deci, în drept de a ridica glasul în discuţia ce se pune".

„Nu este însă mai puţin adevărat că multe împrejurări vin să pue o stavilă lucrării şcoalei nouă şi a le împiedica de a da rezultatele, care ar fi în măsură să le dea: Mai mult încă: toată mişcarea de reformă poate fi oprită în loc, dacă nu căpătăm de la autorităţile şcolare oare-care libertăţi, cari, singure pot face posibile progresul şi experienţa în aceste domenii".

Lucrările ştiinţifice teoretice din aceşti de pe urmă ani au lămurit problemele pedagogice, aşa că de acum înainte putem şi trebue să încercăm a realiza *un nou program de educaţiune*, conform cu cerinţele timpului nostru, cel puţin în mediul restrîns al unei şcoale private. Ceea ce nu este posibil cîtă vreme autorităţile publice nu ţin samă cu ocazia examenului de maturitate, de deosebirea de program a şcoalelor cari au pregătit pe candidaţi. Căci nu se poate cere de la aceştia ca să renunţe la studii universitare. Se înţelege că statul nu poate şi nu trebue să acorde diplome de cît acelora dintre candidaţi pregătiţi după un alt program care ar fi dovedit un echivalent al studiilor pe care nu le au făcut".

Mai departe dr. Lietz vorbeşte despre programa care, după convingerile ce au căpătat şi experienţele ce a făcut, ar conrespunde trebuinţelor actuale ale timpului, despre dificultăţile ci a întîmpinat la realizarea ei şi despre necesitatea ce este ca opinia publică să o susţie. „Este de urgenţă, zice el, ca valoarea unei programe, ca cea pe care am propus-o eu sau a uneia analoage, să se realizeze mai întăi cu titlul de încercare într'o şcoală privată şi ca ca

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentanţi: Sam. Löhl, Bucureşti.

să fie recunoscută de către autorităţile competinte.

Sunt hotărît a nu mă lăsa pînă ce nu voiu obţine din partea autorităţilor publice ca ele să recunoască valoarea aceasta şi să ţie seama de ea la examenele de Stat".

„Veţi aduce domnule sau doamnă, încheie el această scrisoare, un serviciu semnalat de cauză nu numai a Land-Erzichunys-Heime-lor, dar înainte de toate, de aceia a reformei şcolare în Germania, examinînd programa propusă şi cerinţele pe care ea le exclamă".

Pe lîngă cuprinsul scrisorii, important este încă şi ceea ce reesă din ea: rostul şi datoria şcoalelor private de a introduce reforme cu titulul de încercare care după ce se vor dovedi bune, să se introducă şi în şcoalele publice. Şcoala privată n'ar trebui să fie după cum se întîmplă — numai un mijloc de cîştig pentru asociaţiile care la înfiinţează, ci un laborator de experienţe cu cunsimţimîntul statului a reformelor şcolare pe care acesta n'are curajul sau nu poate să le întroducă imediat în şcoalele sale.

In alt număr vom spicui idei din însăşi proectul de reformă a d-rului Lietz.

C. V Buţureanu
Institutor

Impresii şi reflecţii

«Universul» No. 177 din 1 Iulie 1911.

Brăila 28. In întreg baroul local, domneşte o vie agitaţie din cauza unei dispoziţiuni jignitoare pentru avocaţi, luată de d. judecător Macri. de la tribunal.

D. Leonte Moldovanu, decanul baroului, ducîndu-se la numitul magistrat pentru a cere explicaţii asupra dispoziţiunilor luate, acesta a adresat cuvinte ofensatoare la dresa cîtor-va avocaţi.

E de mult interes, sufletul unui impricinat ne-a purtat prin judecăţi, cu frămîntarea lui, cu neorînduiala în care îşi vede în minte afacerea, cu modul cum caută să-şi o coordoneze. Grija, ca un vînt împrăştie, desperechiază tot, ca într'o gospodărie, după foc, după o nenorocire.

Am văzut împricinaţi, inteligenţi, culţi, cari fiind pentru prima oară înaintea unui tribunal, au dat răspunsuri curioase, inconştiente, contra lor;—iar după proces nu ştiau ce au spus sau ce au fost întrebaţi.

E de multe ori angajată într'un proces întreagă averea, munca cuiva, prin un proces se poate ridica cuiva, mijlocul de a-şi sprijini copii să se ridice, de a-i lumina, de a le da o meserie, de a-i aşeza printre oameni şi la casa lor.

De aceia în general, împricinatul e neliniştit şi preocupat cu cîteva zile înainte de ziua fixată pentru judecata procesului.

In ziua termenului se scoală mai dimineaţă, toţi ai lui împărtăşesc din grija aceasta.

El e preocupat şi nervos.

La tribunal e cu cel puţin o oră înainte de vreme.

O singură grijă nu a avut încă: nu s'a temut că v'a găsi judecători nervoşi, plictisiţi, grăbiţi etc... In mintea lui, judecător înseamnă un ce superior, ştiind multe, înţelegînd toate; un ce care în deslegarea pricinei nu pune de cît spirit luminat şi sănătos, acel ce superior. Omul în robă, care întoarce foile la lege, nu e de cît mijiocul prin care aceste lumini alese împart dreptatea—nimic personal acestui—mijloc—în judecată.—Ori cine a-şi fi, ori cărei păturí sociale a-şi aparţine el, cu răbdare şi înţelepciune egală, ascultă, întreabă, descurcă, lămureşte, luminează şi... dreptatea apare, se impune minţei ori-cui.

La tribunalul Iaşi secţia..

N'a început încă judecata. De pe un colţ de bancă, tăcut şi îngrijat, se uită la lumea aşezată pe bănci, ca şi el;—pe faţa fiecăruia citeşte grijă, oboseală, resemnare, ca după o încordare puternică şi lungă.

Vede avocaţii furnicînd în toate părţile; sunt, de toate vrîstele, de toate înfăţişările, toţi cu geute pline. Cîte secrete acolo! Cîtă ştiinţă!

Sala-i mare; — e plină, abia răsufli, dar pare că aşteaptă cu mai mult curaj, văzînd atîta lume.

De odată se face linişte. Lumea se aciuiază, avocaţii au lasat vorba; în colţul din fundul să'ei s'a deschis o uşă, şi încet apare omul aşteptat. Calcă măsurat, cu prevedere. In pasul lui e, ai crede, grija să nu strice un echilibru şubred. E nalt, slab, chel. Roba îi în făşură trupul scheletic, capul: piele, os, orbite, maxilare —îţi dă impresia unei umbre, unei vedenii! Ce poate avea comun, cu noi, oamenii normali, acesta? Cum să înţeleagă bine viaţa, rostul ei, cînd afară de grija — să nu strici un echilibru şubred—mai sunt atîtea griji în viaţă!

Cînd chiagul lumei — sentimentele — nu pot avea loc în scheletul lui? Cînd sufletul se strînge sau se bucură numai în contact cu lumea, cu natura?

A ajuns,—s'a pus în fotoliu. Se face apelul.

O schimă, o strîmbătură la fiecare sunet, la fiecare vorbă, la fiecare întrebare. Parcă-l doare fiecare sunet ce e nevoit să înţeleagă, fiecare vorbă pe care o spune, fie care organ pus în slujbă cît de mică. Cînd nu poate spune o răutate, e posomorît. Figura lui, trista lui figură, devine posomorită! Şi fiecare schimă, strîmbătură, răutate forţează în mintea împricinatului să între concepţia despre judecător în acest trup, în acest cap;—se diformează, se mototoleşte, se schingiueşte dar intră. Din pură, ideală, bună şi atît de luminoasă devine o *ski.* .ngiuială. Dar pîrghia, încrederea s'a dus!

Legea,—acest complex, chintezenţă, a vieţei, pe care cel de pe estradă n'o trăeşte de cît sucit, legea cum o fi stînd în acea cutie osoasă? Invăţătura fie cît de multă, ea s'a sucit după sanatatea, nervii lui. Trebue să fi punînd fiecare principiu, fiecare chestie nouă în funcţie de argument contrariu, de piedică, nu de lumină, nu în legătură cu viaţa, nu în legătură cu împrejurările.

Argumentele noi îl complectează în senzul firii lui bolnave; nu desluşesc pînza delicată a raporturilor dintre oameni, raporturi pe fiecare zi mai complexe.

Căldura pe care o exală viaţa, la dînsul nu pătrunde, lunecă pe oase, pe nervii lui întinşi ca nişte strune, şi se răsfrînge.

Durerea altora, ar putea-o înţelege prin durerea lui—însă şi ea e respinsă căci îi trebue linişte pentru studiul durerilor lui—studiu ce nu se mai isprăveşte.

Impricinatul se întoarce acasă trist, jignit, ne luminat şi mai totdeauna trebue să se intereseze pe urmă ce s'a hotărît. S'a pronunţat aşa de încet! Nu se mişcau judecătorului de cît buzele, şi ele foarte încet; acelaşi echilibru şubred care ar fi fost periclitat.

Ştefan Rateş, Iaşi.

— DIN HUŞI —

Ţara se frăminta faţă de sentinţa nedreaptă a Sf lui Sinod, prin care demite din scaunul Episcopal, pe cel mai curat şi mai bisericos dintre Prelaţii noştri; Eparchia Huşului şi ea nu e cruţată de nedreptăţi, fărădelegi şi abuzuri. Am aşteptat ca Prea sf. Episcop să se întoarcă la reşedinţa Episcopiei, spre a-i atrage atenţia asupra cîtor-va fapte:

La 26 Maiu 1911, consistoriul Episcopal din Huşi a judecat procesul Preotului Ioan V. Gîdei din Bîrlad, învinuit că, în calitate de paroh al bisericei Domnească, şi-a însuşit bani din venitul Bisericii. Consistoriul l'a achitat cu majoritate.

Nimeni nu-i fără păcat în lume, dar la cel ce se constată o abatere, şi mai cu seamă la un preot, trebue să i se dea o cît de mică pedeapsă, căci la el nici intenţia nu se iastă, dar mai cu seamă greşala făptuită.

Dată fiind gşeşala recunoscută a Preotului Gîdei, constatată din compturi şi faptul că este Preot tînăr, licenţiat în Teologie, nu trebuia ca consistoriul să treacă uşor asupra învinuirilor de ordin spiritual şi moral şi să-i fi aplicat o cît de mică pedeapsă; mai cu seamă că Preotul Gîdei a *fost Protoereu* şi cu intenţia de a mai căpăta Protoeria.

Hotărîrea consistoriului este supusă aprobărei Episcopului respectiv, şi acuma P. Sf Conon Avrămescu Donici este chemat a acoperi cu iscălitura lui, incorectitudinea Preotului Gîdei, prin aprobarea hotărîrei consistoriului sau neaprobare şi trimiterea să se judece din nou.

Pentru a se atrage atenţia Prea Sf. Sale asupra acestei hotărîri nedrepte a consistoriului Eparhiei Huşului, Bîrlădenii au făcut un memoriu, pe care l'au adus prin publicitate şi la cunoştinţa Prea Sf. Sale. Acuma, de datoria Sa ar fi ca macar părinteşte să-i aplice o pedeapsă şi să se opună din răsputeri stăruinţei politicianilor de a-l numi din nou Protoereu în Tutova, pe Gîdei, care s'a făcut vinovat de fapte penale şi şi-a perdut prestigiul şi demnitatea de a mai fi şeful administraţiei bisericilor din Tutova.

Ne pare foarte rău că tocmai un Preot tînăr, licenţiat în teologie, şi care a avut şi educaţie clericală, fiind născut din părinţi care serviau altarului şi crescut cu frica în D-zeu, respectînd cele sfinte şi drepturile altuia; să comită greşeli care ar a t i n g e nu numai prestigiul său personal şi prestigiul tuturor preoţilor tineri titraţi în faţa norodului.

Cred că pe viitor atît el, cît şi toţi preoţii tineri şi titraţi vor veghea, nu vor mai face fapte reprobate de Societate şi pedepsite, dar voi lucra cu toată rîvna pentru a ridica prestigiul şi autoritatea bisericei şi a aduce pace şi linişte între drept-credincioşii creştini.

Conrespondent

*

Prutul revărsîndu-se a inundat sămănăturile finaţul şi imaşul locuitorilor şi proprietarilor din satele; Grozeşti, Scopoşeni, Bohotin, Rişeşti, Ştefăneşti, Lunca Banului, Bîrzeni, etc., cauzînd mari perderi.

De şi sunt diguri făcute, însă din cauza că sunt rău construite şi fără niciun plan, apa rupînd malurile, a rupt şi digurile şi Prutul a revarsat.

Incă de la construirea digurilor şi în urmă, s'a atras atenţia celor interesaţi ca să lase digurile să se facă la o distanţă de cel puţin 400 m. departe de albia Prutului, ca, astfel să se mileaească porţiunea dintre mal şi dig şi să devină o stavilă naturală a furiei apei.

Proprietarii lacomi pentru cîte va hectare expuse, n'au admis şi acuma pierd mai mult.

Scrisoare deschisă

adresată

Prea Sfinţitului Gherasim Saferim

Episcop al Romanului

Prea Sfinte Stăpîne,

Subsemnaţii cetăţeni ai Iaşilor, creştini ortodoxşi ai Sfintei noastre biserici, în numele întemeetorului său: Domnul şi Mîntuitorul nostru Isus Hristos; venim cu cuget curat să protestăm astăzi în ziua serbărei sf. Apostoli Petru şi Pavel, contra nelegiuirei făptuită de Sinodul statului Romîn, prin sentinţa dată în ziua de 24 Iunie, serbarea naşterei, celui mai mare Prooroc şi tot odată şi botezător al întemeietorului credinţei.

Ginditu-sa oare un moment, cînd au pronunţat acea sentinţă? Sau poate atraşi de măririle lumeşti au pronunţat acea sentinţă diabolică, achitînd pe cel mai pîngărit dintre Arhiereii săi şi condemnînd pe cel mai sfînt dintre ei.

Protestăm faţă de sălbătăcia guvernului, pentru că v'au rîdicat cu forţa, ca pe un simplu ocnaş, din scaunul Episcopal, care timp de 11 ani l'aţi păstorit cu sfinţenie. Noi Prea Sfinte, nu vom desarma un singur moment, cu speranţa că Dumnezeul milelor, vă va aduce cît de curînd pe scaunul păzitei de Dumnezeu Eparhii a Romanului. Până atunci Prea Sfinte Stăpîne, primiţi nestrămutata noastră credinţă, rugîndu-vă a ne trimite o bine cuvîntare Arhierească.

Căpit. P. Paladi, Petru Lăpuşneanu, Th. Sucevanu, Alex. Tomescu, C. Cumpătă, I. C. Atanasiu, M. Teodosiu, Ion Cazacu, Gh. Diaconescu, Gh. Călinescu, Gh. Calmuschi, pensionar, E. I. Cocia.

Mai urmează cîteva sute de semnături.

Litere-Ştiinţe-Arte

Cei mulţi şi cei puţini.—In legătură cu chestiunea ridicată prin „Opinia" şi anume acea privitoare la trupele dramatice ambulante, cu totul excluse de la ori ce favoare şi înlesnire oficială d. Pechea Alexandrescu ne atrage atenţiunea asupra broşurii d sale „Proiect de reforma legei teatrale", tipărită în 1911 şi în care vorbeşte de acea nedreptate.

Iată ce cetim, în prefaţa broşurii d-sale:

„...Lucrînd la reforma legei, mă gîndeam la toată suflarea artistică, la clădiri de teatre în oraşele principale ale ţărei, la autori, traducători, la talente şi încurajarea lor şi în fine la clădirea unui ospiciu în care să poată intra nenorociţii şi suferinzii artişti de ori ce ramură şi naţionalitate.

Alţii au găsit cu cale să propună şi se reformeze o lege îndepărtînd din ea ori ce speranţă de ocrotire a artiştilor care nu fac parte din cele 3 societăţi dramatice, impunînd la bir direct cele 5 milioane de locuitori şi aceasta numai în profitul exclusiv al acelor 3 societăţi dramatice compuse din 44 de membri.

Dacă m'am decis a tipări proectul întocmit de mine este că am dorit ca publicul cetindu-l, să vadă şi să se convingă pe deplin de amănunţirea expunerilor mele şi din lacunile ce sunt în cel lalt precum şi de nedreptatea care s'a făcut cu cei mulţi, protejînd pe cei puţini.

Am însă convingerea că cei chemaţi, vor face tot posibilul ca să îndrepte răul şi vor lucra fără părtinire pentru toţi artiştii din ţară luînd exemplu de la casa bisericelor şi cea a şcolilor cari dau rezultate atît de frumoase cum ar da şi casa teatrelor, menită să devină căminul de adăpostire, ocrotire şi progresare a tuturor artiştilor şi scriitorilor din intreaga ţară".

*

Organul socialist ungur „Vrija Socialist" arată că în localitatea Nogyvarad un funcţiohar, ateu, nevroind să admită ca să înveţe copii lui poezii cu conţinut religios a fost dat în judecată şi... condemnat să-şi dee copiii pe mîna unor persoane străine ca să le facă educaţia.

E o notiţă care trebuie primită cu rezervă, credem noi.

*

Savantul Haeckel a scris unor amici din Anglia, că merge spre vindecare—în urma fracturii ce a suferit—şi că datoreşte sănătoasei sale filosofii moniste puterea de a suporta un asemenea accident periculos.

*

In celebrul muzeu de istorie naturală din Londra, produce mare senzaţie o expoziţie originală. E vorba de „Expoziţia faunei şi a florei din Biblie". Aceastǎ expoziţie cuprinde o descriere exactă a animalelor şi plantelor de care vorbeşte biblia.

Aci se poate vedea „chitul care l-a înghiţit pe profetul Iona", exemplare împăiate din animalele pe care Noe le-a luat cu sine în corabie şi acele din a căror blană s'a acoperit corabia, mai apoi cortul, ciori, „lăcustele Egiptului", etc.

Intr'o cutioară se poate vedea „mana" care are aspectul unor nuci pisate şi care, după notele explicative, e o plantă care creşte în Africa de nord şi în deşerturile orientului şi e împrăştiată de vînt în văi, de unde populaţia o culege şi o mănîncă.

In o altă cutie se găsesc modele de diferite petre amintite în biblie Se văd de asemenea şi bucăţi din felul lemnelor din cari Noe şi-a construit corabia. Lemnul e dintr'un arbore care creşte în America, se aseamănă în rezistenţă cu stejarul şi se întrebuinţează şi acum la construcţia vapoarelor.

Mai sînt exemplare din toate florile, plantele şi erburile, al căror miros a umplut Templul cel mare. Din obiectele cari nu s'au putut procura, sau cari n'au putut fi aduse în expoziţie, s'au expus fotografii.

*

STRUNA ZILEI

APELE SLANICULUI

Focul a consumat o vilă la Slănicul-Moldovei.

Ştire.

Nu stîngeţi flacăra, nici zgura
Izvoare reci de la Slănic!
Parale doar de ce mai stric,
Să mi stîng ţi în stomac—arsura?

INFORMATII

❑ Cu privire la permisele eliberate ziarelor, direcţia generală c. f. r. a adresat diferitelor servicii, circulara următoare:

Se aduce la cunoştinţa organelor sus menţionate că, până la modificarea regulamentului de călătorie gratuită sau cu preţ redus pe căile ferate romîne, s'au eliberat permise anuale şi anonime de circulaţiune liberă în cl. I ziarelor cotidiane, care are o existenţă de cel puţin un an.

Aceste permise au forma dreptunghiulară, sunt de culoare roză, poartă în partea stîngă sus marca ţărei în relief, No. permisului, iar jos timbrul sec C. F. R., şi sunt valabile pe toate liniile pînă la 18 | 13 Decembrie 1911 şi vor fi fixate în cîte un carnet prin două capse.

Fiecare carnet conţine în partea dreaptă permisul, în partea stîngă fotografia reprezentantului ziarului, prevăzută cu timbrul sec C. F. R. şi la mijloc o carte de identitate semnată de Direcţiunea ziarului şi de titular.

Fotografia şi carta de identitate sunt mobile.

Permisul cu fotografia şi carta de identitate se vor prezenta organelor de control ale Căilor Ferate Romîne ori de cîte ori se vor cere.

❑ Sumarul Numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă*, de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Sentinţa în procesul de la Sf. Sinod. — Evoluţia naţionalismului din „Neamul Romînesc".

Chestiuni actuale: C. Rădulescu Motru.—Istoria partidului liberal după o scriere recentă.

Chestiuni sociale: C. Spiru H. „.... şi groaza de răspunderi".

Istorie medicală: Dr. Florea Simionescu. — Medicina la Grecii ce vechi (Templul şi riturile lui Asclepios la Epidaur)

Literatură: A. Mîndru. Sonet.—Emil Isac. Unui popă...—Villiers de l'Isle-Adam. Catalina.

Insemnări: Comemorări.—Un scriitor bucovinean.—Grîul romînesc. — Cearta din jurul „Tribunei". — Un roman femeesc.

Revista revistelor: Cultura Romînă.—Natura.—Revue Bleu. —La Revue Critique des idées et des livres.— Mercure de France.

Memento.

❑ In „Ordinea" de astă-zi 2 Iulie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de „Fantoma lăutarului — Viziuni de poet— Icoana care cîntă—In amurg de toamnă. Figuri de idilă—Tainele aleelor—Copilărie şi bărbăţie—Poeţii sentimentali—De la literatură la adevăr Jertfele progresului—Chemări la viaţă — Făgăduieli pentru viitor—In dreptul universităţii".

❑ Băetanul Tuli Bercovici, din str. Veche No. 77 căzînd de pe un cotiugar s'a rînit grav.

A fost transportat la spitalul central unde a fost internat.

❑ Proprietarii din străzile: şoseaua Arcu, Florilor, Gafencu şi Baciu, au înaintat o plîngere Primăriei, cerînd a se lua măsuri de pavarea acestor străzi, care nefiind reparate de ani de zile, sunt astăzi cu totul inaccesibile.

❑ Mîine va avea loc cununia religioasă a d-lui Gheorghe Răzuş, contabil la Banca Naţională din localitate, cu domnişoara Mărioara Bottez, fiica d-lui Neculai Bottez. Nuni sunt d-na şi d. Căpitan Ioan din Roman.

❑ Ministerul Domeniilor, a aprobat locuitorilor din comuna Golăeşti păşunarea vitelor în pădurea Statului pînă la retragerea apelor, care a inundat finaţul şi păşuna de pe teritoriul numitei comuni.

❑ In dreptul comunei Buciumi s'a pescuit cadavrul unui băetan de 16 –17 ani, desbracat. Se fac cercetări pentru stabilirea identităţei.

❑ Eri noapte s'a furat din tejgheaua Comerciantului Toader Rusu Siminovici din Lungani, prin spargerea unui perete, suma de 346 lei şi diferită marfă.

❑ La 15 Iulie a. c. orele 9 dimineaţa se va ţine în cancelaria spitalului militar din Iaşi, licitaţiune publică pentru aprovionarea cu zarzavatui necesar pe timp de un an începător de la 1 August 1911.

Licitaţiunea se va ţine cu oferte închise.

❑ Societatea „Domniţa Ruxanda" din Iaşi va înfiinţa o secţiune de ţesut scoarţe romîneşti.

Inscrierile cu eleve se primesc în următoarele condiţiuni: etate minimă 12 ani, certificat de absolvire al cursului primar. Invăţămîntul este gratuit, iar munca va fi uşoară şi rentabilă.

Pentru înscrieri, ca şi pentru orice alte informaţiuni a se adresa la sediul societăţei „Domniţa Ruxanda" strada Asaki sau la d-na locot. C. Mărgărintescu Str-la. Sărărie 2 bis.

❑ De astăzi 30 Iunie pînă la 4 Iulie va fi deschisă în toate zilele între 8—12, 2—6 o expoziţie a *şcoalei de ţesetorie*, cuprinzînd lucrările efectuate de elevele zisei şcoli în cursul acestui prim an de la înfiinţarea atelierului.

Sediul şcoalei este în str. Eternităţii No. 38.

❑ Duminică 10 Iulie, ora 6 p. m. se va celebra în biserica Sf. Ioan Gură de aur, căsătoria religioasă a d-rei Mărioara Popovici cu d. Titus Dimitrescu.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice** (**sistem Dr. Schnèe**), **masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atrocii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţele în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAŢII

❑ *S'a decis transferarea d-lor consilieri I. Corjescu şi D. Antonescu, unul în locul celuilalt. D. Antonescu de la Curtea de Galaţi va vêni la Curtea de Iaşi, în locul d-lui Corjescu, care va trece la Curtea de Galaţi.*

Pe ziua de 1 Octombrie, cînd d. Istrati, consilier la Curtea de Galaţi va eşi la pensie, d. consilier Corneliu Botez fi transferăt la Curtea de Galaţi.

In secţiunea de vacanţă a Curţii de Apel, va funcţiona d. D. Antonescu.

❑ *D. Marghiloman, fiind la Roman, a primit plîngerile consilierilor comunali, în potriva prefectului Arion.*

Drept răspuns d. Marghiloman, şi a renoit încrederea în vestitul prefect, consimţind chiar la disolvarea consiliului comunal.

❑ **Soarta precară a 2 transfugi.** — E vorba de d. I. Tufescu şi I. Mitescu, amîndoi profesori de geografie în Iaşi. Ion Tufescu a trecut în clubul d-lui Greceanu, părăsind pe liberali, iar I. Mitescu a trecut în acelaşi club, părăsind pe conservatorii democraţi.

Fie care a urmărit cite ceva: Ion Tufescu urmăria un inspectorat şcolar; nu i s'a dat; urmăria catedra de geografie a d-lui G. Vellea de la Liceul Internat; nu i s'a dat, căci a fost trecut d. Ştef. Popescu cu catedra sa de matematici de la şcoala normală „Vasile Lupu", fiind precedente create în acest senz, de fostul secretar general D. A. Teodoru; în fine a fost numit membru în comisia de definitivat, după ce-au demisionat 2 alţi profesori necluburşi.

Ion Mitescu, e profesor titular la Tecuciu, şi detaşat la Iaşi, la catedra de geografie, rămasă liberă prin eşirea la pensie a d-lui P. Cujbă. D. I. Mitescu s'a înscris în clubul d-lui Grecianu cu făgăduinţa expresă dată şi soţiei, părinţilor, fraţilor, surorilor, nepoţilor, verilor, cumnaţilor şi la toată seminţenia, că va fi adus numai de cît la Iaşi, ori la şcoala Normală, ori la un gimnaziu, şi chiar la Liceul Internat.

Sîntem în 1 Iulie şi d. Mitescu a amintit să se ducă la Tecuciu şi soţia să i rămînă învăţătoare în Iaşi, pentru că la Liceul Internat s'a trecut d. St. Popescu, iar la şcoala normală a ramas liberă catedra de matematici, pentru care nu poate cere oare nici d. Mitescu, nici d. Tufescu, rînduitul suplinitor de suplinitor la catedra de I. Engleză de la liceul naţional, în locul d-lui I. Botez şi Şt. Setlacec.

Dl. Tufescu rămînînd la gimnaziu cu catedra sa, a fost adus de la Bîrlad pe d. I. Poclitariu la catedra de la şcoala normală, cu eludarea legii, care cere la şcoalele normale un examen special de Pedagogie, pe lîngă cel de specialitatea principală, iar d. Poclitariu are ca obiect secundar geografia şi alt examen de Pedagogie nu mai are. Cei de la minister au considerat şcolele normale nu ca o şcoală specială, ci ca un curs inferior de liceu şi deci au opinat că se poate numi la o catedră principală un profesor cu specialitatea secundară.

Şi acum ne întrebăm, în ce situaţie se afla d. Greceanu cu cei 2 transfugi, cărora nu le-a putut face nimica?

Se dă vina pe clica Cădere, Praja, cari văd cu ochi răi pe transfugii partidului.

❑ **De la consiliul de higienă.**—Aseară s'a întrunit consiliul de higienă al oraşului, sub preşidenţia d-lui dr. Floru, medic şef al oraşului. Asistă d-nii d-ri Negel, Mezincescu, Tudor, Konia, Imervol, Buzenchi, Grosi, Răteanu, Stener, Tudoraş, Milian şi inginerul Savul.

Se citeşte şi se aprobă procesul verbal al şedinţei precedente.

*

D. dr. Floru citeşte circulara direcţiunei generale a serviciului sanitar, cu privire la măsurile ce sunt de luat, în contra primejdiei holerei.

Medicul şef adaugă, că se face tot posibilul pentru a se aduce o îmbunătăţire în starea sanitară a oraşului, dar că lipsesc banii necesari, spre a se aduce o îmbunătăţire mai reală.

— „Am vorbit în această privinţă cu primarul—zice d. dr. Floru,—şi am primit răspunsul, că să ne aştepţăm pentru rezultat mai curînd de la bună voinţa, de cît de la bani".

D. dr. *Mezincescu*, se foloseşte de chestia rădicată, pentru a adresa o interpelare medicului şef.

D-sa întreabă ce măsuri s'a luat, faţă de situaţia grea ce s'a creat oraşului prin lipsa de apă. Nu se ştie cît va dura reparaţiunea conductei, după unii poate 25 zile. Ce se face oraşul în acest timp.

Mai întreabă ce răspuns a dat serviciul apelor, la diferitele întrebări ce i-a adresat consiliul de higienă.

— „Pînă în acest moment—spune d. dr. Mezincescu—n'am văzut nici o măsură luată de administraţia comunală, care nici n'a adus la cunoştinţa noastră cele întîmplate.

Pentru toate aceste, urmează să facem responsabilă administraţia comunală".

D. dr. Floru, medicul şef al oraşului, răspunde că pînă acuma n'a primit nici un răspuns din partea serviciului apelor,—iar în privinţa lipsei de apă, crede că nu s'a luat nici o măsură din partea administraţiei comunale.

D. *Konia*, delegatul comunei, spune, că a vorbit cu d. inginer Bălănescu, de la serviciul apelor, care i-a spus, că reparaţiunea conductei poate dura 8 zile, dar că nu se poate preciza.

Ca măsură, administraţia comunală va puue în funcţiune vechea conductă.

D. dr. *Mezincescu*, se declară nemulţumit de cele zise de delegatul comunei. Crede că administraţia comunală, trebuia să se puie din primul moment în legătură cu medicul şef al oraşului pentru a se faviza la măsurile necesare.

E probabil că se va da în consumaţie o apă mult mai rea, de cît înainte de a se fi pus în consumaţie apa de la Timişeşti. Se vor improviza apoi sacagii a căror vase vor fi infectate. **Din toate aceste va rezulta, mă tem, mai curînd de cît ne aşteptăm, o gravă epidemie hidrică pentru care noi trebue să ne degajăm răspunderea.**

D. dr. *Buzenchi*, cere o anchetă sanitară, pentru ca singur serviciul sanitar şi consiliul de higienă, au a se pronunţa, în chestiuni care privesc sănătatea publică.

D. dr. *Tudor*, zice că se petrece în oraş un fapt extrem de grav. Oraşul e lipsit de apă. Nu trebue acuma să ne îngrijim ce va fi în viitor, ci la măsurile ce sunt de luat imediat. E trist că **administraţia comunală nu ne a consultat, putea chiar să ne convoace într'o şedinţă extraordinară.**

D. dr. Tudor cere ca aceasta să fie adusă la cunoştinţa direcţiei generale a serviciului sanitar, pentru ca noi să fim degajaţi de răspunderea gravă a situaţiunei.

D. inginer *Savul* spune, că a obţinut mîna liberă, pentru a procura apa din vechea conductă.

Această declaraţie provoacă o ridicolă energică din partea d-rului Buzenchi, care spune că nu inginerii au a executa singuri aseminea măsuri, că medicul şef al oraşului e acela, care trebue să dicteze măsurile ce sunt de luat, pentru a evita populaţiunei primejdia unei contaminări.

La urmă, se admite în totul un desiderat al d-lui profesor Mezincescu, în senzul celor spuse de d-sa şi reproduse de noi mai sus.

Consiliul mai hotărăşte, a invita populaţiunea să nu beie de cît apă fiartă.

*

La ordinea zilei este cererea fabricei Sanitas, de a construi un local de fabrică, în strada Crucei.

Se trimite în studiul unei comisiuni. Aceiaşi dispoziţiune o ia consiliul şi pentru alte chestiuni similare.

Se admite propunerea, ca fundacul Mîrzescu, să fie pavat cu asfalt.

La urmă consiliul admite a se aplica art. 70 din regulamentul sanitar, la diferiţi proprietari, cari refuză să se conformeze dispoziţiunilor luate.

Şedinţa se rîdică la orele 7.

❑ **C. F. R.** — Direcţiunea generală a C. F. R. a acordat o reducere de 75 la sută din taxele de transport, pentru călătoria unui grup de 30 elevi ai liceului „Brătianu" din Piteşti, conduşi de 4 profesori, de la Piteşti la Rîul Vadului şi înapoi de la Piatra-Neamţ la Piteşti.

Elevii sunt conduşi de d. profesor N. I. Apostolescu.

— Fabrica de vagoane din Nüsseldorf a furnizat C. F. R. un număr de 70 vagoane descoperite pentru transportul de lemne şi cărbuni.

— Cele 70 vagoane acoperite ce au sosit pentru C. F. R., de la fabrica din Gyor, nu se vor întrebuinţa de cît exclusiv la transporturile de sare, porumb, grîu şi alte mărfuri grele, cari prin încărcarea lor pot să atingă greutatea de 20 tone, pentru ca tonajul vagonului să fie utilizat.

In consecinţă celelalte ceriale şi mărfuri, cari prin volumul lor de încărcare nu ating 20 tone, precum: orz, ovăs, secară, rapiţă, etc. nu se vor încărca în aceste vagoane.

Taxarea se va face în orice caz pe baza unei greutăţi de 20 tone.

❑ **Măsuri contra holerei.**—Pentru a se preîntîmpina ivirea holerei din Odessa şi la noi în ţară, direcţiunea generală a serviciului sanitar, a luat următoarele măsuri:

a) Intrarea în ţară a călătorilor, a mărfurilor şi a efectelor sosind din Odessa, se va face pe apă numai prin porturile Sulina şi Constanţa, iar pe uscat numai prin punctele Ungheni şi gura Prutului, porturi şi puncte, unde vor fi supuse la vizita medicală.

Toate celelalte puncte de întrare din Rusia în România rămîn închise pentru călătorii şi provenienţile sosite din Odessa.

b) Vasele suspecte vor fi desinfectate; călătorii şi rufele murdare, de asemenea.

c) Călătorii sosiţi din Odessa, pe lîngă vizita medicală vor fi supuşi la o supraveghere de 5 zile, la domiciliul lor, socotite de la data sosirei.

d) Nu se permite întrarea în ţară a cetelor de călători, pelagrini emigranţi din Odessa, iar produsele alimentare de origină animală în stare proastă, cum şi legumele verzi şi fructele proaspete, sunt prohibite.

❑ De la 22 pînă la 30 Iunie, au fost în oraş cîte un cas nou de scarlatină şi anghină difterică.

❑ D. şi d-na Lascar Antoniu, pleacă mîine cu expresul, în străinătate, unde vor petrece întreaga vacanţă.

❑ Mîine corul Mitropolitan, va acompania, pentru ultima oară, serviciul religios de la Mitropolie.

De Luni corul ia vacanţă pe două luni.

❑ D. dr. Floru, medicul şef al oraşului, în urma votului luat în şedinţa de eri a consiliului de higienă, a înaintat azi administraţiei comunale, adresa următoare:

1) De şi în oraş nu este nici o maladie epidemică, totuşi întru cît calitatea apei ce urmează a se debita fiind de provenienţă şi calitate foarte dubioasă, toată apa de băut, ori care ar fi provinienţa ei, să fie fiartă înainte de a fi consumată.

2) Avînd în vedere că, sacagii nu s'au mai servit de mai mult timp de sacalele lor, sau le-au întrebuinţat ca transportul altor ape, se impune: a) nici un sacagiu nu va putea vinde apă cu sacaua, dacă sacaua nu a fost văzută de către un medic comunal, în care scop sacagii cu sacalele lor se vor prezenta la localul circumscripţiei respective. b) Fie care saca, va fi desinfectată înainte de a fi pusă în funcţionare, cu lapte de var. c) Cofele vor fi de asemenea desinfectate. d) Pe fie care saca desinfectată, se va insemna cu vopsea de olei roşie, ziua desinfectărei şi numele medicului ce a desinfectat o.

3) Intru cît fîntînele din care nu s'au scos apă, în timpul cît oraşul a fost alimentat cu apă de Timişeşti, conţin actualminte o apă mai rea, prin faptul că este contaminată prin apele meteorice şi prin apele de înfiltraţie, populaţia se fie foarte atentă asupra apei din fîntîni care trebue fiartă înainte de consumare.

4) Purtătorii de apă cu cofele sau găleţile sunt supuşi la aceleaşi regule.

❑ **Şcolare** —D-şoara Vochiţa Manoliu, învăţătoare la şcoala din com. Cotnari, a fost rechemată la catedra sa din comuna Iudiţa jud. Ialomiţa.

— Ministerul instrucţiunei a dispus ca lefurile pe vacanţă, să se deie suplinitorilor, pe luna Iulie, dacă au cinci luni de suplinire şi pe ambele luni de vacanţă, dacă au mai mult de 7 luni, de suplinire. Iar suplinitorii catedrelor vacante nu vor primi leafă pe vacanţă.

— Ministerul instrucţiunei, a cerut revizoratului şcolar, să-i înainteze statistica învăţămîntului particular pe anul şcolar expirat.

— Revizoratul şcolar, a înaintat ministerului de industrie şi comerţ, o dare de seamă de mersul şcolei de adulţi şi ucenici, condusă de d-nii I. Atanasiu şi Ionescu profesori secundari.

❑ D. Ioan Caragiani, va ţinea locul decanului facultăţii de litere şi filosofie care a plecat de la 1 Iulie.

❑ Biblioteca universităţii va fi închisă pe timp de două luni.

❑ D. D. Ciohodariu, magistrat pleacă mîne cu trenul de 10, la Mr. Varatic, unde va petrece vacanţa.

❑ **Clasificaţia** absolvenţilor şcoalei comerciale, Iaşi, cursul superior. Publicăm pentru astăzi cu mediile generale rezultatul examenului de absolvire al elevilor şcoalei comerciale superioare.

A. *Diplomaţi*: Tzimand, 8.00; Petrov C. 7.84; Zelfer 7.83; Goldhamer 7.51; Teodorescu 7.45; Mateescu Alex. 7.31; Kligher 7.19; Harnagea P. 7.11; Popovici 7.07; Grosman 7.03.

B. *Cu certificate*. Bril 6.92; Lăzărescu 6.80; Areşteanu 6.77; Spotheim 6.73; Mateescu N. 6.53; Ghiorghiu 5.95.

Din 23 elevi, cîţi a avut clasa IV, au absolvit cu diplomă 11 elevi, cu certificat 6, iar 6 elevi au rămas corigenţi la Matematică şi Franceză.

❑ **Din Huşi.** — Din 19 elevi cîţi au absolvit gimnaziul „Anastasie Panu" din Huşi, au trecut cu succes examenul de diplomă 11 elevi. Preşedinte al comisiunei examinatoare a fost d. Lucian Roiu profesor din Iaşi.

❑ In ziua de 28 Iunie un incendiu a prefăcut în cenuşe în timp de o jumătate de oră un teatru din Wladivostok. Teatrul era constituit din lemn. N'a fost nici un accident de persoane, deşi incendiul s'a produs în cursul unei reprezentaţii.

❑ D. Cosmovici, prim ajutor, de primar, pleacă Luni în concediu, pe timp de 30 zile.

Cu mult amar în suflet, d. Cosmovici, a trebuit să vadă cum d. Greceanu, dă delegaţia de prim ajutor d-lui Stamatiu.

❑ Constituirea Camerei de Comerţ se va face, mîine Duminică, la orele 11 a. m.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ Consiliul comunal a fost convocat, pentru Vineri 8 Iulie, pentru a tranşa în definitiv, chestia expropierei caselor Braunştein.

❑ Din seria operelor celebre, se desfăşoară astă seară „Norma" la cinematograful Pathé Frères din noua grădina Trajan. Special înscenată pentru cinematograf întreaga acţiune este interpretată de cei mai distinşi artişti dramatici, ai teatrului regal din Roma. Admirabila orchestră a d-lui Dimitriu acompaniază şi sinchronizează întreaga desfăşurare.

Noul program cuprinde apoi: Scene, vederi şi peisaje din Sviţera italiană —Exerciţiile şi manevrrle Cuirasierilor francezi—Inimă de ţigancă, roman însufleţit—Cum se fabrică focurile de artificii, scene şi vederi industriale—Călătorie sprincenată, scene humoristice—Moştenirea unchiului, comedie cu Prince, drăguţul actor de la Alcazar—Micul hornar în casa bogatului, comedie dramatică etc.

Se repetă după stăruinţele unui imens număr de vizitatori—pentru a doua şi ultima oară—„Un glonte fatal" prima şi unica tragedie cinematografică care a obţinut cel mai mare succes pe întreg pămîntul.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu ce'e mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Luni 4 Iulie: A treia operă: Wilhelm Tell.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

Ultima oră

Bucureşti 2 Iulie

Conflictul bisericesc

Convorbire cu fostul Episcop de Roman

— Intrunirea din Capitală —

Agitaţia partidului liberal

Bucureşti.—In astă seară, va avea loc în localul bereriei Chiriac, din calea Griviţei 116, o mare întrunire de protestare, în potriva sentinţei Sinodului.

*

Situaţia materială a fostului episcop de Roman, e foarte precară.

Părăsind scaunul episcopal, P. S. S. Saferin a rămas atît de sarac, în cît nu-şi poate permite de a sta la otel; ci e silit a găzdui la prietienul seu, d. dr. Chiricescu.

*

Adevărul publică în numărul seu de azi, o convorbire cu fostul episcop de Roman.

S. S. declară că socoteşte ca ilegale desbaterile ce s'au urmat înaintea Sinodului, de care-ce Mitropolitul Primat s'a origiat în judecător de instrucţie, terorizînd pe martori şi luînd interogatorii, ceea ce intra în atribuţiunile comisiunei de arhierei, numiţi de Sinod.

Cît despre demiterea sa, o consideră şi ilegală şi prea grăbită.

Reproducem textual:

— *„Nu ştiu ca M. S. Regele să fi sanţionat sentinţa sf. Sinod. Eu am fost rîdicat din scaunul episcopal, înainte ca înaltul guvern să fi aprobat sentinţa. Drept dovadă, în sprijinul acestei afirmări, pot invoca adresa ministrului din 27 Iunie, către mine, care s'a primit la Roman la 28 Iunie, şi mi s'a dat la 29 Iunie.*

Eu socot că o aseminea sentinţă nu intră în competinţa sf. Sinod şi guvernul nu putea s'o aprobe."

Intrebat ce crede a face pe viitor, S. S, a răspuns:

— *„Mă încred în bunatatea lui D-zeu şi socot că mai curînd sau mai tîrziu, dreptatea se va face.*

*

In legătură cu conflictul bisericesc, se afirmă, că partidul liberal, a hotărît a redeschide chestia la toamnă, făcînd pe această temă o campanie violentă.

Votarea pedepsei, pentru întrebuinţarea falşă a pavilionului Crucei roşie

Londra.—Camera comunelor, a adoptat bilul relativ la convenţiunea de la Geneva, pentru ficsarea de pedepse pentru întrebuinţarea înşelătoare a pavilionului Crucei roşie, în timp de răsboi.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Se aduce la cunoştinţa publică că pînă la noui dispoziţiuni apa din conducte nu se va debita de cît dimineaţă de la orele 7 pînă la 9. Publicul este rugat a face cea mai mare economie.

No. 13109 2 Iulie 1911

Atentate cu bombe explosibile o întreagă reţea de cale ferată distrusă

Salonic.—Două bombe au făcut explozie în noaptea trecută între Krivolak şi Gradsko pe calea ferată orientală, şinele au fost distruse pe o mare întindere.

Lanternele şi vasele de unsoare ale maşinei unui tren care trecea au fost disruse. Guvernul temîndu-se de alte atentate a luat măsuri severe.

Poliţia a găsit pe locul atentatului o baterie electrică.

Ancheta din Bîrlad

Galaţi.—Consiliul de războiu al corpului I de armată, a ordonat un supliment de anchetă, cu privire la deturnările de la depozitul de furagiu din Bîrlad.

Un caz suspect în Capitală

Bucureşti.—Fata Dumitra Ionescu, fiica lui Ghiţă Ionescu din strada Radu de la Afumaţi, mergînd pe strada Doamnei, a căzut jos încetînd imediat din viaţă.

Azi se va face autopsia cadavrului.

Autoritătile par îngrijorate, căci cazul pare suspect.

Intrunirea din Tg.-Neamţ

Tg.-Neamţ — In pavilionul grădinei publice a avut loc o întrunire de protestare, în potriva declaraţiunilor făcute de către d. Delavrancea, în chestia liniei ferate Paşcani-Neamţ.

Au luat cuvîntul d-nii dr. Petroni, avocat Gheorghiţă, Remus Şoarec, deputat şi alţii.

S'a votat o moţiune, cerîndu-se înfiinţarea liniei Paşcani-Neamţ, şi s'a expediat în acest sens o telegramă către suveran.

Procesul lui Tutunariu

Bacău. — In urma strămutări hotărîte de Inalta Curte de Casaţie, eri avea să se judece la Tribunulul de aci, procesul intentat d-lui Tutunariu, poliţaiul din Roman.

Procesul a fost amînat din lipsă de marturi.

Deces

Breslau.—Domnul Fuchs Henel, consul general al României, din Breslau, a murit azi în vrîstă de 68 ani, în urma unei lungi boale.

Accident de aviaţiune

Alger.—Aviatorul Paillole, făcînd cîte-va evoluţiuni, a căzut şi a murit instantaneu.

Patru decese de ciumă pulmonară în o singură zi

Petersburg. —Patru decese de ciumă pulmonară au fost constatate în satul Husbek, în stepa Kirkizilor, gubernia Astrakan, în o singură zi.

Banca MOLDOVA

SOCETATEA ANONMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.

Emite cecuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de poliţe şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori-ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5 1/2 % p. a.

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D-na Jora, strada Lăţescu.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906.

YRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune in Mașini de cusut

INGER ,66'

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expozițiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Cărucioare si ori-ce accesorii

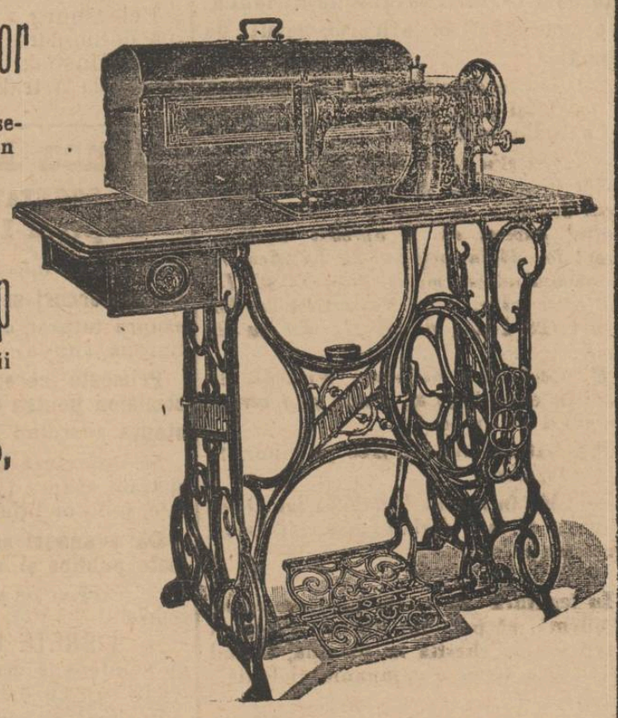

Gramophoane și plăci.

Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente in caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(fosta strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tuálete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potă găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mirzescu. — Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Iaşi, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1342 Marţi 5 Iulie 1911

PACATELE SENTINŢII

Spuneam că în sentinţa comisiunei de judecată sunt în realitate 2 sentinţi, care se exclud una pe alta. Acest fapt a făcut ca unele ziare să publice această sentinţă sub titlul: *Achitarea d-lui profesor Dr. Chiricescu.*

Comisiunea, rău inspirată în hotărîrea sa, a fost foarte puţin fericită în redactarea hotărîrei. Era mult mai bine, dacă comisiunea se supunea pînă la sfîrşit suggestiunilor reprezentantului guvernului care a cerut membrilor comisiunei să nu judece după probe, ci să judece ca juraţi, după convingerea lor intimă.

Comisiunea a lăsat probele în adevăr de-o parte, dar la formularea sentinţei, în loc să se mărginească ca juraţii să respundă la întrebarea asupra vinovăţiei cu un „da“ sau un „nu“, s'a pus să se joace de-a judecătorii şi deci să redacteze o sentinţă motivînd-o şi examinînd probele.

Din cauza acestui dublul rol de juraţi şi de judecători, comisiunea a comis o enormă eroare judecătorească, în fond şi a păcătuit prin multe non-sensuri şi multe contraziceri, în formă.

Ast fel în sentinţă găsim o hotărîre „principală“ şi o hotărîre, pe care însăşi comisiunea o intitulează „subsidiară“. Un non-sens, pentru că într'o hotărîre principalul exclude subsidiarul, după cum şi subsidiarul exclude principalul. Aşa, o Curte de Apel n'ar putea, relativ la apelul unui inculpat, în principal să-i respingă apelul, iar în subsidiar să-i reducă pedeapsa; sau în principal să declare apelul neîntemeiat, iar în subsidiar să-i admită martori pentru a şi stabili nevinovăţia.

Nonsensul nu este numai în forma sentinţei, ci şi în fondul ei. In adevăr, dacă comisiunea este de părere că d. profesor Chiricescu poate reminea în învăţămînt, cum opinează în aşa zisul „subsidiar“, pentru ce hotăreşte excluderea lui din corpul didactic? Iar dacă crede, că prin fapta sa şi a compromis aşa de grav demnitatea de profesor, în cît trebue exclus din corp, atunci pentru ce mai opinează ca ministrul să-l menţie în corp?

Ce poate face ministrul cu ast-fel de sentinţă, în care sunt nu două opinii separate, — pentru că nu ne aflăm în faţa unei opinii de minoritate, şi a unei opinii de majoritate,— ci în faţa a două opinii contradictorii, ambele admise şi semnate de unanimitatea comisiunei? Ministrul în ori-ce caz nu poate aplica profesorului Chiricescu excluderea din corpul didactic, pentru că ar fi contra tuturor principiilor de drept, ca să se aplice inculpatului, din două opinii deopotrivă legitimate de aceeaşi judecată, opinia cea mai severă.

Ministrul nu se poate lua după termeni şi pe una din opinii, fiindcă este pusă sub forma „hotăreşte“ să o considere, ca hotărîre, iar pe cealaltă opinie să o considere, ca un avis. In cazul cel mai rău pentru inculpat, dacă ministrul nu admite, că în sentinţa comisiunei sunt două hotărîri, trebue să ţie socoteală de spiritul acestei sentinţe în totalitatea ei şi atunci nu poate exclude din învăţămînt pe d. Chiricescu, pentru că comisiunea n'a zis că profesorul Chiricescu nu mai poate reminea în învăţămînt.

In cazul însă, cînd ministrul ar crede că cele două păreri din sentinţă nu se pot contopi, n'are altă cale legală de cît să ceară revizuirea sentinţei şi deci să supue din nou judecăţei pe profesorul Chiricescu. Revizuirea se impune cu atît mai mult, cu cît motivele din sentinţă sunt absolut contradictorii.

Comisiunea aplică profesorului supus judecăţei maximul pedepsei, pentru că fapta lui, din punctul de vedere al efectului, ar fi foarte gravă, căci a adus tulburarea în biserică. Cînd însă examinează fapte dedusă în judecată din punct de vedere subiectiv, adică din punct de vedere al psihicului agentului, care cum se ştie este elementul hotărîtor în chestii de culpabilitate, sau cel puţin de grav de culpabilitate, găseşte vinovăţia inculpatului foarte redusă, ba chiar aproape legitimată.

Cum se poate aplica maximul pedepsei unui inculpat, pentru care judecata găseşte nu numai circumstanţe atenuante, în excelentele antecedente ale inculpatului, dară îl declară că este el însuşi o victimă: „*Considerînd de altă parte, că mediul de care a fost influenţat d. profesor Chiricescu, mediu din nefericire plin de învrăjbire şi de patimă, a trebuit să determine în cea mai mare parte atitudinea sa*“.

Mai mult de cît atîta, comisiunea recunoaşte în favoarea d-lui Chiricescu scuza provocărei: „*Avînd în vedere, că însuşi d profesor Chiricescu a fost acuzat vrăjmăşeşte în 1905, acuzări dovedite nedrepte şi retrase în urma apărărei sale*“.

Curtea de Casaţie n'ar ezita un minut să caseze o sentinţă, în care instanţa de fond, deşi ar recunoaşte inculpatului *scuza provocărei*, care aduce după sine scăderea pedepsei cu un grad, totuşi i-ar aplica maximul pedepsei.

D. Arion nu poate să ia măsura gravă de a arunca pe drumuri pe un părinte de familie, pe un vechiu slujbaş al statului, pe un profesor cu aşa frumoase antecedente, cum le recunoaşte comisiunea, pe baza unei judecăţi încarcată de atîtea pacate. Dacă n'are destul curaj, ceară revizuirea judecăţei. Altmintrelea se expune, ca un alt ministru să ceară nu numai revizuirea sentinţei comisiunei, ci şi revizuirea deciziunei ministeriale şi, la nevoie, chiar a decretului regal.

Viitorul Mitropolit Primat

Cine va fi, nu se ştie încă. Ceea ce se ştie însă, este principiul, pe care-l pune unii miniştri în frunte cu d. Carp, ca viitorul Mitropolit primat să fie străin de actuala formaţiune a Sinodului.

Poate părea curioasă părerea aceasta. De ce adică cel desemnat de guvern a fi Mitropolit primat, şi deci—ţinînd seamă de „obiceiul pămîntului“—viitorul primat al ţării să nu fie ales dintre actualii arhierei, cari compun sinodul? Doveditu-s'a oare, că membrii sinodului actual nu merită această distincţiune? Doveditu-s'a, că nici unul dintre episcopii şi arhiereii din Sinod nu are autoritatea morală necesară spre a păstori ca fruntaş al Bisericei?

Dacă nu s'a făcut această dovadă, atunci nu pricepem din ce raţiune izvoreşte ideia alegerii unui primat străin de Sinod. Iar dacă această dovadă s'a făcut, cu alte cuvinte, dacă nici un arhiereu din Sinod nu merită a fi primatul ţării, atunci guvernului îi incumbă datoria de a respunde: ce autoritate morală poate avea sentinţa condamnatoare a Episcopului Gherasim Saferin?

Dacă toţi membrii Sinodului sînt încărcaţi cu păcate, cum de au putut ei judeca pe singurul arhiereu curat dintre ei, pe Episcopul de Roman, condamnîndu-l? Iar guvernul, cum de n'a şovăit măcar în executarea unei asemenea sentinţe, intinate prin necurăţenia judecătorilor, cari au pronunţat-o.

Ba, mai mult. Dacă nici unul dintre actualii membri ai Sinodului nu merită a fi înălţat în funcţie, cum mai pot rămîne în gradul lor din erarhia Bisericească, grad care implică înaintarea în funcţie? Episcop şi Mitropolit este acelaş lucru, acelaş grad în erarhie, ceea ce îi deosebeşte este numai funcţiunea. Şi dacă cineva nu poate fi Mitropolit, evident nu merită să fie nici Episcop.

Guvernul, sau măcar aceia dintre miniştri, cari sunt contra actualilor arhierei şi episcopi, vor trebui să-şi lămurească situaţia, altfel ei îşi iau o răspundere, pe care nu vor putea-o suporta.

Depunerea din scaun a Episcopului de Roman apare, şi sub această faţă a chestiunii, ca o monstruozitate politică şi morală evidenţiind decrepitudinea în care se găseşte Biserica, sub actuala conducere.— Sîntem foarte curioşi să ştim cine va fi noul primat şi ce va cuteza să facă el pentru Biserică.

Agitaţiuni continui

Sîntem o ţară orientală, în care apatia şi neglijarea interesului general în folosul interesului de coterie predomină în toate ramurile vieţii de stat.

Priviţi ce se întîmplă de un timp încoace. Agitaţii după agitaţii, greve după greve, conflicte scandaloase uneori, şi guvernul nu se gîndeşte măcar la o soluţie împăciuitoare. Agitaţiile funcţionarilor comerciali mai ales dăinuesc de mai bine de un an. Ei protestează împotriva nerespectării legii repaosului duminical şi în contra nevoinţii unora dintre comercianţi de a închide prăvăliile mai devreme.

Aceste agitaţii iau forme uneori grave. Ele nu se mărginesc la simple altercaţiuni individuale; ci generalizîndu-se, dau loc la întruniri sgomotoase, la manifestaţiuni adesea violente şi chiar la conflicte bătăioase şi la greve. Şi cu toate că această periculoasă stare de spirite dăinueşte de atîta timp, nimeni încă din guvern nu s'a gîndit că trebue să i se pue capăt.

Şi ce ar fi mai simplu decît o lege, care să tranşeze pentru totdeauna litigiul acesta. O lege, care să fixeze ora închiderei prăvăliilor, ar sfîrşi această tulbureală sufletească şi socială, a căror victime sînt foarte importanta categorie economică a funcţionarilor comerciali, înlăturînd astfel putinţa încolţirii şi desvoltării spiritului revoluţionar, care găseşte întotdeauna teren favorabil în mediul agitaţiilor şi manifestaţiilor continui.

Dar cine să privească chestiunea şi mai ales cine s'o rezolve?

Orientali cum sîntem, noi lăsăm curgerea evenimentelor, oricît de dezastroase ar fi, în cursul lor liber şi precipitant, şi nu ni ridicăm spre a stavili răul, decît atunci cînd a luat proporţii imense şi cînd soluţiunea lui cere măsuri prea radicale şi dureroase.

Altfel nu am fi în halul în care sîntem.

De la Teatrul Naţional

„Evenimentul“ de Duminică înşiră pe două coloane şi jumătate, sub forma unei convorbiri cu artistul Gh. Cîrjă, o sumedenie de fapte, pe cari le pune sarcina d lui Sadoveanu, directorul Teatrului.

Că o parte din ele sînt adevărate, este drept. Aşa de pildă este drept şi adevărat, că d. Sadoveanu nu se prea ţine aproape de teatru şi nu prea-şi dă mult interes în conducerea lui; după cum deasemenea este foarte adevărat, că directorul teatrului n'a avut — cel puţin până în prezent—destulă energie spre a imprima instituţiei o direcţiune, care să marcheze prezenţa sa în fruntea teatrului.

D. Sadoveanu s'a lăsat de la început influenţat de d. Dragomir. Acesta avînd însărcinarea de director de scenă îşi arogase drepturi şi prerogative ale căror exerciţii încălcau şi atribuţiunile şi demnitatea directorului. Atîta timp însă cît d. Sadoveanu tolera această stare de lucruri şi d. Dragomir, şi „Evenimentul“ găseau că Teatrul merge foarte bine şi că direcţiunea d lui Sadoveanu este inteligentă.

Dar iată, că directorul face o schimbare de front. Văzînd influenţa nefastă ce o exercită asupra-i d. Dragomir, şi halul în care a ajuns Teatrul sub conducerea de fapt a acestuia, d. Sadoveanu se ridică şi luîndu-şi rolul în serios înlătură de la direcţiunea efectivă a Teatrului pe d. Dragomir. De inde irae.

D. Dragomir se răzvrăteşte şi începe printre artişti şi prin „Evenimentul“ o campanie în toată regula împotriva directorului său, fără a şi da seama, ca această campanie se întoarce şi loveşte indirect şi în d. C. Arion, ministrul instrucţiei Publice, care în contra tuturor intrigilor şi stăruinţelor îl menţine pe d. Sadoveanu la direcţiunea Teatrului.

Pariez, că acea faimoasa convorbire cu d. Cirjă, căreia „Evenimentul“ îi face loc la pagina întâia, este opera d-lui Dragomir, care găseşte astfel mijlocul — fără a risca ceva, să răsufle puţin de năduful ce este silit să înghită?

„Evenimentul“ vorbeşte despre camarila de la Teatru. Socotim, că aceasta este o invenţie; ceea ce ştim sigur însă, e dispariţia camarilei în fruntea căreia era d. Dragomir. Şi lucrul acesta ne bucură, pentru că dacă a fost vre un om a cărui activitate a dăunat teatrului şi sub raportul administraţiei şi sub raportul contribuţiunilor actoriceşti propriu zise, apoi omul acesta este desigur d. Dragomir.

Reducerea acestui actor la justa lui valoare este netăgăduit înlăturarea unui obstacol de la prosperitatea teatrului. Dorim să vedem ce va face d. Sadoveanu de acum înainte, după ce s'a eliberat de tutela d-lui Dragomir.

INUNDAŢIILE

Nu ne putem plînge. Avem o ţară fericită. Cînd nu plouă două săptămîni, crapă pămîntul de un metru şi vitele pier de lipsă de nutreţ. Cînd plouă o zi mai mult, puhoiul îneacă tîrgurile şi satele, rupe podurile şi drumurile, strică semănăturile şi inundează islazurile.

E cum e mai bine.

Trăim într'o idilică stare naturală şi nici în regiunea marilor lacuri africane, de la Equator, lucrurile nu se petrec alt fel.

S'a gîndit trecutul guvern liberal să pună în valoare terenurile inundabile de pe ţărmurile şi din delta Dunărei. Pentru menţinerea terenurilor inundabile şi pentru înlăturarea unor grozăvii ca cele întîmplate acum în Nordul Moldovei, nu s'a făcut pînă în prezent nimic. Şi nu e pentru întâia oară, cînd puhoiul spală şi distruge bogăţii adunate cu muncă grea şi în mulţi ani. La 1896 au fost inundaţii şi mai groaznice. Totuşi nici o măsură nu s'a luat pentru îndreptarea răului.

Neaparat, cauza primordială a acestui climat nenorocit, este sălbatica despădurire a ţărei. Pînă la o regenerare a masivului nostru forestier s'ar putea lua măsuri de canalizare a rîurilor şi păraielor, cari cauzează atîtea nenorociri.

Dacă pentru cîştigarea problematică a cîtor-va sute de mii de hectare inundabile statul a făcut atîtea mari sacrificii, apoi pentru menţinerea pămîntului periodic inundabil cu atît mai mult se impune a se face ceva.

OAMENI ŞI LUCRURI

Părinţi şi copii

Un scurt interval de timp petrecut la o producţiune şcolară, îmi reaminti cît de multe momente impresionante am văzut în săptămînile aceste din urmă, —ale examenelor.

E o epocă a anului ce nu seamănă cu nici o altă epocă; e o intensitate viaţă, sunt manifestări de viaţă cu totul aparte, — fără nimic echivalent în epocile celelalte. Şi toate aceste oglindesc, în rîndul întâiu, un singur element social mai puternic: legătura dintre părinţi şi copii.

Emoţiunile sunt fără număr de variate. Dar în toată scara lor infinită nu găsim ceva corespunzător, ceva atît de interesant şi de bogat, cum este emoţiunea izvorîtă din solidaritatea între părinte şi copil.

De aceea epoca examenelor—cu corolarele lor numeroase, începînd cu prozaicele „stăruinţe“ şi sfîrşind cu solemnităţile premiilor—este atît de fecundă în clipe de pitoresc, de graţie şi de poezie. Toate aceste nu se poate să nu izbească imaginaţia observatorului,—cunoscător de oameni şi de suflete; nu poate să nu-i înlănţuie luarea aminte, interesul şi simpatia.

E, fără îndoială, un sentiment de inocenţă. E cea mai simplă şi dezinteresată demonstraţiune de dragoste firească,— acea care face pe toţi aceşti părinţi să nu şi părăsească odraslele fie în momente grele,—cum sunt examenele, fie în momente de încîntare,—cum sunt solemnităţile recompenselor şcolare.

Dar, de fapt, nu există sentiment mai puternic, mai tenace, mai egoist, de cît cît acel care ţine pe părinte de veghe alăturea de copil. Natura doritoare de continuitate neasemănată, a făcut legătura mai tare ca oţelul înflorind o însă cu cununa parfumată a expanziunilor drăgostoase, aureolînd o cu lumina bucuriei neprihănite.

Priviţi adînc în ochii părinţilor. E cea mai cumplită pornire de războiu în aparenta linişte a lor; e cea mai viguroasă sete de viaţă, — viaţă prin transfuziune în fiinţa urmaşilor,— viaţă în continuare şi în întregire,— viaţă în expresiunea celui mai primitiv instinct de conservare, viaţa cea cu adevărat!

E un războiu ce se desfăşoară sub haina unor solemnităţi; un războiu în care vorbeşte voacea sîngelui—în favoarea sîngelui său propriu.

..... Şi cu toate aceste cît e de frumoasă înfăţişarea sălilor acestora pline şi expansive; cît de bine acopere natura cu decorul ingenuităţii şi cu florile păcii—lăcomiile aceste de izbînde şi de cuceriri egoiste!

Rodion

MORŢII... VII

Am amintit, vorbind de lucrarea medicală a concetăţeanului nostru Emile Gheorghiu, de importanţa chestiunii morţilor aparente.

Continuăm a cerceta lucrarea în chestiune, care a format obiectul unei teze inaugurale la Paris.

Intre numeroasele capitole interesante ale cărţii se află unul întitulat: „Moartea aparentă şi bolile infecţioase“. In capitolul acesta găsim oare cari indicaţiuni preţioase cu privire la problema de actualitate a Holerei, atît de ameninţătoare pentru noi în momentul de faţă şi anume — chestiunea morţii subite în vreme de holeră.

Cine nu-şi aduce aminte, din literatura cetită, de oare cari întîmplări tragicomice, — cu declararea prematură a unor cazuri de moarte? La noi a rămas celebră anecdota relatată de Ion Ghica din timpul ciumei şi holerei de sub Caragea. Cioclul care aduna „morţii“ raportează că „n'a putut îngropa de cît zece — mortul al unsprezecelea a... fugit“.

In epizodul pe care l'am citat dăunăzi din scrierea lui Al. Russo, asupra holerei de la Iaşi — în anul 1838 — se povesteşte cazul „morţii “unui ofiţer, atins de boala zilei — dar care, după puţin, a reînviat chiar în trăsura în care căzuse „mort“.

Această repeziciune în declararea deceselor e o caracteristică generală în epocile marilor epidemii.

„Autorităţile — scrie d. Emile Gheorghiu — procedează cu atîta grabă, încît este prea lesne să se întîmple greşeli şi tot aşa s'ar putea să ne explicăm cazul acelei domnişoare, moartă aşa zicînd de holeră şi care reînvie în momentul cînd avea să fie coborîtă în groapă. Posedăm de asemenea puţine detalii despre cazul cu acel tînăr care, în timpul unei epidemii de holeră, fu declarat mort din cauza stării lui grave. Se povesteşte că tînărul în chestiune fu transportat la Morga oraşului Hamburg pentru înmormîntare. Cînd cioclii intrară sá ridice cadavrele în număr de o sută; găsiră pe tînărul pomenit, şezînd, foarte suferind şi cuprins de spaimă.

E apoi cazul povestit de d rul Roger care fu chemat — în timpul epidemiei din 1866 — la cimitir, unde fusese îngropată o bolnavă, 16 ore după moarte şi se pretindea că s'au auzit zgomote în sicriu, pe cînd trecea convoiul. D-rul Roger putu să constate urme de viaţă şi să dee încă oare cari ajutoare în biserică. Moarta reveni în viaţă, dar muri a doua zi.

Cazul e înregistrat în tratatul lui Brouardel. El comportă — ca alte cazuri identice — în afară de explicaţia ocazională, cum este acea a grabei administrative, a lipsei de scrupul din partea serviciului pompelor funebre — o explicaţiune ştiinţifică.

„Incepînd cu Holera, găsim acea formă *algidă* cunoscută sub numele de *stadiu de cadaverizare* din cauza lipsei de rezerve apoase în organism, în legătură cu tulburările din partea calorificaţiunii circulaţiei şi respiraţiei.

Relativ la temperatură, Bouchut ne spune că, la morţi, ea oscilează între 21 şi 18 grade. La bolnavul de holeră corpul e rece; pare că o statuie de marmoră s'a substituit corpului viu. Părţile periferice sunt îngheţate, avînd temperaturi mai jos de 10 grade. Dar temperatura centrală rămîne absolut ridicată.

Bouchut declară că o temperatură de 20 grade constatată în rectum e un semn sigur de moarte. Dacă dar, constatăm răceala periferică a extremităţilor, temperatura rectală ne va da indicaţiuni sigure pentru a diagnostica moartea reală.

Mai rămîne pulsul şi respiraţia.

Pulsul e slab, filiform şi devine imperceptibil pentru degetul doctorului. Rămîne semnul radialei, adică actul de a deschide radiala pentru a vedea dacă

sîngele curge. Vom atrage luarea aminte că la cholerici cu forma algidă se poate foarte bine ca radiala deschisă să nu dee sînge, ori numai cîteva picături dintr'un lichid roşu. De asemenea inciziile pielei, plăgile tegumentelor lăuntrice nu dau sînge.

Ascultaţia inimei e de asemenea nesigură. Vuetele sunt foarte surde; cel dintăi cardiac dispare, al doilea e confuz şi poate fi surprins de o urechie bine instruită.

Iată descrierea holericului după Graefe — care de asemenea afirmă că aspectul ne poate înşela.

„Bolnavii istoviţi, stinşi, culcaţi pe spete, ţin braţele nemişcate.

Ochiul înfundat în orbită, incomplect acoperit de pleoape cu orbiculara paralizată.

Pupilele — dilatate, pete negricioase de un albastru urit apar pe suprafaţa scleroticei, ori ochiul înroşit prin desvoltarea cheratitei.

Cianoza pleoapelor desemnează profund conturul osos al orbitei; nasul subţire, ridicăturile cartilaginoase mult ieşite prin pielea sbîrcită.

Buzele sunt tare subţiate, lipite de şirurile de dinţi ori întredeschise, vinete. Timplele şi umerii obrajilor se adîncesc şi o paloare lividă dau trăsăturilor tabloului o înfăţişare pe cît de caracteristică pe atît de spăimîntătoare".

Aspectul acesta — conchide d. Gheorghiu — ar putea înşela pe acel care nu are destule mijloace de a cerceta semnele morţii reale şi care aşteaptă mai curînd la un desnodămînt şi fac pronosticuri fatale din cauza epidemiei pustiitoare.

Bolnavii revin arare ori din starea descrisă mai sus, — aproape nici odată.

Cînd ochiul stins apare — zice Leveran — înfundat în orbită, între două ploape pe jumătate închisă putem zice că moartea, cu siguranţă, a însemnat pe bolnav".

„Există în holeră o fază de reacţiune care vine după faza *algidă*, cînd aceasta e mai puţin gravă şi reacţiunea aceasta e mai puţin adevărată reînviere ce se operează încetişor.

Cînd însă colapsul (leşinul) se pronunţă, cînd somnolenţa creşte, convulsiunea ochilor se observă tot mai mult — corneea se şterge, moartea — moartea cea reală — vine în cîte-va oare ori în 2 — 3 zile, dacă e un colaps, asphyxic".

Autorul tezei insistă apoi asupra cazurilor cînd dată fiind moartea aparentă la femei însărcinate, medicii au a se pronunţa eventual asupra soartei copilului şi asupra procedeelor de urmat, pentru a se încerca extrem de puţin probabila scăpare a copilului. In genere însă copilul, moare înaintea mamei şi medicina nu-şi face iluzii asupra rolului ei în asemenea împrejurări.

*

Am insistat tocmai asupra acestui capitol din lucrarea medicală a d-lui Gheorghiu, pentru că în momentul de faţă primejdia holerei — spectrul holerei — obsedează o bună parte a continentului european. Romînia e în mod special expusă în actualele condiţiuni. E bine, credem, să se cunoască unele detalii ştiinţifice cum este şi acel relevat mai sus, anume că holera e de două ori fatală: ca boală propriu zisă şi prin faptul că poate provoca funesta eroare medicală a diagnosticului pripit, a confuziunii între moarte reală şi moarte aparentă.

As.

Litere-Ştiinţe-Arte

Nu-l pacat... Intr'un mic articolaş publicat în „Facla" un colaborator anonim—credem că e d. Const. Graur, talentatul publicist—relevă asemănarea extremă dintre un articol pe care l'a publicat d-sa cu 15 ani în urmă şi un foleton publicat zilele aceste de d. E. Lovinescu în „Romînul" din Arad.

Lucrul nu mai surprinde pe nimeni. De la o vreme încoace „asemănările" literare sunt obişnuite,—sunt chiar condiţiuni esenţiale pentru stabilirea... originalităţii în publicistică.

Aceasta, graţie d-lui A. C. Cuza care a găsit—tot d-sa original totdeauna!—formula „sistematizării" muncii străine.

De altfel o revistă însemnată ca „Viaţa Romînească"—pînă acum cu totul discretă în ce priveşte „Poporaţia" d-lui A. C. Cuza—ocupîndu-se de afacerea sinodală, scrie în ultimul ei număr (Mai 1910:)

„.. Dar plagiatul şi imoralitatea sunt lucruri vechi, cunoscute de mult de către acuzatori şi care, totuşi, pînă la legea consistorului au fost tăcute—ca şi cum n'ar fi existat.

Şi afară de asta, sîntem noi oare o ţară în care pecadilele să fie socotite imoralitate, imoralitatea un pacat şi plagiatul o crimă?"

Era numai o simplă părere că suntem mai severi în materie de plagiat. Tăcerea revistelor noastre mari în afacerea „Poporaţiei" dovedeşte contrariul. Plagiatul nu e doar o crimă. Vorba cîntecului: „sărutul nu-i păcat...". Plagiatul nu e nici el...

A apărut „L'Echo médical" No. 2, interesanta revistă de popularizare medicală editată de laboratorul „L'Atome" din localitate.

*

Pataud, fost „Regele Luminei"—al sindicatelor funcţionarilor ocupaţi a lumina teatrele pariziane,—apoi autor dramatic, conferenţiar, a devenit acum ziarist. In „Le Journal" a deschis rubrica zilnică: „Notes d'un primaire".

*

In timp ce unii critici sau recenzenţi aclamă—mai drept aclamau, căci acum zgomotul a încetat—opera lui Gabriele D'Annunzio drept un capod'operă fără pereche, o parte a publicisticei franceze o consideră pur şi simplu drept nulă, fără a mai vorbi că unii o tratează încă şi drept un plagiat.

Aşa revista artistică „L'oeuvre" scrie între altele:

„O sinceritate onestă ar fi scapat, poate, plagiatul acesta lăsîndu-l să rămînă numai ceea ce este,—adecă numai un plagiat.

Dar procedeul, „truquajul" au compromis lucrarea definitiv".

„L'oeuvre" crede că d'Annunzio n'ar fi trebuit să se încumeteze a veni din Italia ca să dea lecţii scriitorilor franceji...

*

Fiind că e vorba de plagiat şi de D'Annunzio, e locul să înregistrăm că acum de curînd a apărut o lucrare în care se dau pe faţă numeroase plagieri literare ale celebrului scriitor italian.

Cu toate aceste gloria lui d'Annunzio—întreţinută de o excelentă reclamă—va supravieţui şi acestei grele lovituri.

*

In răspîndita bibioteică „Lumen" au mai apărut: „Arta de a prelungi viaţa" de L. Büchner, „Galileu" (biografie şi studiu). Preţul 15 bani.

*

A apărut „Sănătatea" cu data de 1 Iulie. Revista conţine ca de ordinar un bogat sumar de articole ştiinţifice, beletristice, cum şi suplimentul „Viaţa fericită".

*

STRUNA ZILEI

ANTI-AQUATICUL

D. ministru Delavrancea a inspectat localităţile inundate din Moldova.

Ziarele.

Privi şi se cruci... Anume,
Nu fu în stare să priceapă
Cum poate exista în lume
Atîta... apă.

INFORMATII

❑ Pentru concursul de burse la şcoala Normală „Vasile Lupul" vor fi de astă dată aproape 80 de locuri, întru cît efectivul s'a sporit la 400 elevi interni. In acest scop vor fi 2 clase prea numeroase de elevi.

Cu acest chip şcoala va număra 9 săli de clasă, 2 clasa I, 2 clasa II, 2 clasa III şi restul de clase numai cîte o secţie.

❑ Elevii şcoalei normale „V. Lupul" s'au întors din excursia ce au făcut'o pe valea Trotuşului, unde din cauza inundaţiilor n'au putut vizita toate localităţile.

❑ Aflăm din Ungheni, că Jijia, inundînd imaşul satelor Bosia şi Bereşti, locuitorii sunt nevoiţi a ţinea vitele acasă, expuse a muri de foame. In acest scop, o delegaţie de locuitori se va prezenta prefecturii de judeţ, spre a cere învoirea de a da vitele, sau în pădurea Ungheni sau la platoul Sf. Ioan, pendinte de comuna Iaşi.

❑ Eri seară, lucrătorul Ioan Mazurchievici, de la fabrica de mobile Löbell, pe cînd aşeza un ferestreu, şi a tăiat trei degete de la mîna stîngă.

❑ Individul I. Botez, din mahalaua Adunaţi No. 20, socotind că prin muncă se cîştigă cu greu banul, a găsit soluţia cîştigului cu puţină deplasare. In acest scop a făcut o listă de subscripţie pentru a aduna un fond, cu care zicea el, să ajute pe moşnenii de la Rucăr.

Fiind prins de poliţie, a fost plasat pentru cîteva zile, la adăpostul grijei de ziua de mîine, în localul Circ. IV-a.

❑ In strada Frecău, s'a găsit astănoapte, lepadată lîngă gardul unei case, o fetiţă în etate ca de o lună.

❑ Tînărul Moise Vexler, vînzător în magazinul Moşcovici din strada Golia, ducîndu-se eri la scaldat la Ungheni şi neştiind să înnoate, s'a înnecat. Cadavrul nu a fost găsit pînă azi.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.40
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ Prefectura de judeţ, a aprobat arendarea cărciumei din comuna Sineşti, foastă Lupu Sîrcu, asupra lui Petrache Mateescu pe timp de trei ani.

❑ La prefectura de judeţ s'a primit adresa Ministrului Instrucţiunei prin care se comunică că d. Lascar Matasaru a fost confirmat în postul de inspector şcolar al învăţămîntului primar pe ziua de 28 Iunie.

❑ Locuitorul Ion Morăraşu din parohia Osoiu, jud. Iaşi, a donat bisericei din acea parohie un mare şfeşnic de alamă în valoare de 135 lei.

Deasemenea şi locuitorul Vasile Ciocan, tot din acea parohie, a donat şi el un mare şfeşnic de alamă aceleiaşi biserici.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi, va da Duminică 10 Iulie 1911, în loc de 3 Iulie, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecarea din Iaşi cu muzica la orele 6 25 dimineaţa. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamaţii, curse de bicicletă şi de cai şi concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiţii muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal, cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

Cabinele societăţei sunt complect instalate aşa că sunt puse la dispoziţia publicului.

❑ Ministerul de Instrucţie publică şi Culte a însărcinat pe d. I. P. Sillescu din Bucureşti să execute o „Enciclopedie ilustrată a Bisericei ortodoxe a Romînilor pe pretutindeni".

„Enciclopedia" va avea forma unui album şi va fi mai mult o lucrare de sentiment, avînd scopul să contribue la cultivarea sentimentului reiigios.

❑ Ministrul de comerţ, la intervenţiunea Camerei de comerţ din localitate a răspuns, că se permită fabricarea vinului din strugurii importaţi din Turcia.

❑ **Constituirea camerei de comerţ** a avut loc eri. Conform ordinilor şerului, preşedinte a fost ales morarul din Lungani; iar vice-preşedinte d. Tufli, cofetar şi profesor. In prima sa calitate, d. Tufli a mulţumit membrilor camerei pentru cinstea ce i-au făcut-o alegîndu-l; în a doua, noul vice-preşedinte profesor, a ţinut alegătorilor săi o prelegere, tratînd despre „importanţa comerţului în progresul cultural", — ceea ce mai pe romîneşte, înseamnă; cum poate un cofetar să ajungă profesor.

In camera de meserii au fost aleşi d-nii: Cerchez, Eiven şi Croitoru.

❑ Ordinul de permutare a domnului Pocliţariu ca profesor de geografie la şcoala Normală „V. Lupu" a sosit la direcţia şcolară. Permutarea se face pe ziua de 1 Sept. a. c.

❑ Intre institutorii ce vor fi admişi la Iaşi se vorbeşte şi de d. Vlasii de la Bîrlad. Se mai vorbeşte de punerea în concediu din oficiu a d-nei Vîrlănescu, cum şi de crearea unei şcoalei tip rurale, în Iaşi pentru plasarea unora din favoritele regimului.

❑ Cu începere de astăzi s'au deschis la „Liceul Particular", cursurile de preparaţie pentru examenele de corigenţă, integrale, şcoli speciale, etc.

❑ Epitropia Sf. Spiridon, e hotărîtă a refuza recepţionarea instalaţiunei calorifelor la spitalul central şi va numi o comisiune, care să verifice, dacă instalaţiunea a fost întocmită după caetul de sarcini.

❑ Toţi domnii epitropi ai Spiridoniei, urmînd să plece în concediu, s'a dat delegaţiunea de a semna pentru epitropi, d-lor avocaţi Malhasovici şi Buzescu.

❑ Alegerea noului preşedinte al Camerei de meserii, va avea loc Mercuri 6 Iulie, ora 11 a. m.

❑ Din cauză încă nedeterminată, azi dimineaţă s'au rupt firele aeriane de la tramvaiul electric, din faţa cofetăriei Tufli.

Din nefericire nu s'a înregistrat nici un accident de persoane.

❑ Iaşul se modernizează.

Cu începe de eri, circulă în oraş 5 taximetre.

❑ Ministrrul de război a dispus, ca în infirmeriile de boale de ochi, complectaşii şi rezerviştii bolnavi de conjunctivită granuloasă, să nu fie ţinuţi mai mult de cît termenul pentru care au fost concentraţi.

Peste acest termen ei vor putea fi ţinuţi şi ingrijiţi numai, dacă vor plăti hrana şi întreţinerea.

❑ Trupa de comedii C. Tanasă, va juca astă seară frumoasa farsă în trei acte Baboi Portărel.

❑ **Militare.** — Domnul căpitan D. Duca, din regimentul 13 Imfanterie, a fost mutat după cerere, în regimentul 8 Buzeu.

— Domnul căpitan medic Părvulescu comandantul comp. 4 Sanitară, obţinînd un concediu de 25 zile, pleacă astă seară la Turnu Severin.

— Domnul căpitan Hermeziu, din regimentul 13 Infanterie, a fost mutat în corpul de Grăniceri, ca comandant companiei de la Ungheni, în locul d lui căpitan Vişineanu, mutat în regimentul 12 Cantemir.

— Domnul locotenent I. Adam, din regimentul 13 Imfanterie a fost mutat la liceul militar Iaşi, în locul d-lui locotenent D. Mavrocordat, mutat în regimentul de artilerie din Focşani.

❑ Din seria operelor celebre înscenate pentru cinematograf — Teatrul Pathé Frères, din noua grădina Trajan, reprezintă astă seară Luni 4 Iulie „Guillaume Tell". Ca şi la operele din programele trecute, splendida orchestră a maistrului Dimitriu va acompania întreaga desfăşurare, cu cele mai alese arii din opera „Guillaunu Tell".

Noul program cuprinde apoi: Căminul perdut, roman contimporan cu rolurile principale interpretate de artiştii Comediei Franceze—E prea mic băiatul, o splendidă comedie cu piticul Gaston.—Jobard şi a omorît soacra, comedie de moravuri pariziane—Tată fără voia lui, scene comice—Cel mai nou număr din „Pathé Journal" cu: O inspecţie la New-York—Revista navală la Spitehead cu ocazia încoronărei Regelui Angliei—Bataia de flori la Bruxela, etc. etc. şi se repetă după stăruinţele unui imens număr de vizitatori—pentru a doua şi ultima oară—Căderea Troiei, scene istorice de mare spectacol, una din cele mai mari reconstituiri din Istoria Antică.

Căderea Troiei se adaogă ca suplement, fără a se reduce din sujejele noue ale programului.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv (6 ani la S-te Hélène 1815-1821) epizode zguduitoare cari revelează cru dul exil al marelui Impărat. Reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ S'a reîntors din străinătate d. dr. I. Brener, specialist pentru faceri şi boli de copii sugari. D-sa îşi va instala cabinetul de primiri, în str. Mitropoliei 12.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor
Sft. Spiridon din Iaşi

Aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 11 Iulie a. c., ora 10 a. m., se va ţine în cancelaria acestei Epitaopii licitaţie publică, cu oferte închise, pentru aprovizionarea cu diferite cantităţi de lemne de foc de esenţe fag şi carpăn, a următoarelor spitale din Iaşi:

1) Spitalul Central Iaşi	400 steri
2) „ Cantacuzino-Paşcanu din Iaşi	1200 „
3) Institutul Grigore Ghica Vodă din Iaşi	1500 „
4) Azilul Eufrosina Balş din Iaşi	230 „

Condiţiunile speciale pentru aceste furnituri se pot vedea în fie-care zi de lucru de la ora 8 a. m. — 1 p. m. în cancelaria Epitropiei la serviciul silvic şi domenial.

Garanţia provizorie şi definitivă este de un leu de fie-care ster.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a Statului sunt în totul aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 5118

❑ Lefile pe lunile de vacanţie, Iulie şi August au fost încasate la Seminarul Veniamin Costachi, încă de Vineri 1 Iulie a. c.

Pănă la 10 Iulie vor fi achitate toate salariile la toate şcolile primare şi secundare din Iaşi.

❑ Am arătat că în ultima şedinţă a consiliului comunal, s'a anunţat că s'a primit o propunere din partea societăţei Algemeine Electricitäti-gesellschaft pentru întinderea reţelei de iluminare în oraş.

După cum suntem informaţi, propunerea a fost trimisă în studiul d-lui inginer Vîrlănescu, inginerul electrician al comunei, care va depune zilele aceste raportul seu.

E aproape cert, că în raportul seu, d. Vîrlănescu va sfătui comuna de a nu accepta propunerile societăţei, care ar fi desavantagioase intereselor comunei.

DIVERSE

— Dimitrie Cojocaru, păzitor public—jurat, a fost exclus din societatea vănătorilor din Iaşi, pentru fapte incorecte.

— Fata Floarea Bodeanu din satul Mălăeşti, comuna Gropniţa, voind să aprindă focul cu nişte strujeni, i s'a aprins hainele de pe ea, cauzîndu-i răni grave.—A fost internată în spitalul din Podul-Iloae.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la Tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.
50 % reducere prin gara Paşcani.
Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Bale şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ **Conflictul de la teatru.**—*Am publicat la timp scrisoarea, pe care d. Grecianu a dat-o artistului Cirjă, către d. Arion, ministrul de Instrucție. Cu acea scrisoare de recomandație și permisul pe C. F. pe care tot d. Grecianu i l'a dat, d. Cirjă s'a dus la București și a cerut audiență d-lui Arion, expunîndu-i plîngerea sa în contra directorului Teatrului d. Sadoveanu.*

Răspunsul ministrului a fost defavorabil, și i-a obiectat între altele, că plîngerea nu-i semnată de cît de doi artiști: d. Cirjă și încă unul.

Față cu această atitudine a ministrului, greciniștii au început să ducă în contra d-lui Sadoveanu o campanie foarte violentă. In altă parte a ziarului ne ocupăm și noi de această chestie.

❑ **Un gheșeft la Epitropie.**—*Foasta Epitropie a sf. Spirîdon vînduse unui anume Gutentag 22.000 de brazi.*

Actuala Epitropie voia să realizeze contractul pe motivul, că prețul fiind mai mare de 10.000 lei, vînzarea nu se putea efectua de cît prin licitație conform legii contabilității.

Imediat însă intervine o transacție și Gutentag rămîne cumpărătorul acelor arbori urcînd prețul cu 1 leu și jumătate de copac. Acest nou contract însă, s'a făcut tot fără licitație. De ce?

Explicația este în intervenția deputatului Tuduri, care, ca reprezentant al intereselor lui Gutentag, a uzat și de astă dată de bunele relații, ce are cu d. Grecianu. In adevăr Șerul a intervenit la timp și transacția s'a făcut așa cum indicăm mai sus.

❑ *Statuia lui Cogălniceanu va fi mutată din fața universității, și așezată în pioața nouă din fața administrației financiare.*

In fața universității, se va așeza bustul lui Vasile Conta.

❑ **Lipsa de apă** — *Lucrările pentru repararea conductei de la Timișești continuă. In ceia ce privește apa din vechea conductă, s'a făcut de o camdată analiza chimică a apei din galeriile de la Aroneanu. Apa a fost găsită bună din punctul de vedere chimic.*

Pentru a se da drumul acestei ape în oraș, va trebui în primul rînd, să se desinfecteze vechile conducte.

Din ordinul medicului șef al orașului azi au fost desinfectate sacalele ce servesc la transportarea apei. Fie-care sacagiu, a primit un bilet de liberă trecere din partea serviciului sanitar, pe care e dator să-l prezinte ori cui i va pretinde aceasta.

Cît pentru durata reparațiunilor necesare conductei de la Timișești, nu se poate încă nimic preciza.

D. Tancred Constantinescu, crede că reparațiunea va fi gata pînă Mercuri.

D. Greceanu însă, care a fost eri la fața locului, s'a arătat foarte pesimist și crede că abia săptămîna viitoare, se va putea pune din nou în consumație apa de la Timișești.

Cu alte cuvinte, în toamai, după cum am anunțat noi.

❑ *Cu începere de la 1 Septembrie, se va întemeia la Craiova, un conservator de muzică, a cărui cheltueli de întreținere vor fi acoperite, din anuitățile unei donațiuni, lăsată pentru acest scop.*

Cu diriguirea acestei instituțiuni, a fost însărcinat d. Gabrielescu, cunoscutul tenor.

D-sa s'a adresat d-lui Caudella, pentru recomandarea personalului trebuitor.

D. Caudella a recomandat pe d-nii Albert Cirillo pentru armonie, Bobescu pentru vioară și Baciu, pentru teorie și solfegiu.

❑ *Ni se comunică din București, că sufletul d-lui Haret trăește în comisiunile numite de d. Arion, pentru aprobarea cărților didactice, pentru cursul primar, dacă nu în toate comisiunile — căci unii din membri sunt tovarăși pe sub mînă cu autorii—cel puțin în comisiunea de centralisare.*

D-nii Coco Dimitrescu, Onciul—veșnicul Onciul — și Ștefan Ioan, veghează să nu se aprobe nici una din cărțile presentate după ultimul program publicat de minister.

❑ *O mică întrebare epitropilor de la Spiridonie: în ce stadiu se află acum afacerea Gălușcă?*

După răspunsul ce-l vom obține vom ști ce atitudine să luăm.

❑ După cum am anunțat, d. Polizu Micșunești va sosi curînd în localitate, în vederea unei anchete cerute de un societar al teatrului național.

Cu acest prilej, ținem să arătăm, că d. Polizu Micșunești, fiind dăunăzi în Iași, s'a exprimat astfel în chestia d-rei Rozan.

„—Reu s'a procedat—zise d. Polizu—trebuia în fiecare seară afișată reprezentație cu d-ra Rozan. La urmă poliția ar fi trebuit să intervie, pentru ca reprezentația să aibă loc în liniște.

❑ Primim numeroase plîngeri, în potriva dispoziționii luată de intendentul cimitirului Eternitatea, de a nu permite intrarea în cimitir, și prin portița din spre strada Pașcanu.

Este o vexațiune, prin nimic explicată.

❑ *Se știe, că guvernul și în special nuanța junimistă din guvern ține cu ori ce preț ca viitorul Mitropolit primat să fie ales în persoana arhimandritului Iuliu Scriban, directorul Seminarului central din București.*

Se vede, că guvernul vrea să modifice legea sinodală, care prescrie, că Mitropoliții ca și Episcopii nu pot fi aleși de cît dintre arhierei; iar pentru a fi hirotonosit arhiereu trebue să ai vrista de 40 de ani.

Arhimandritului Scriban însă îi lipsește mult pînă la această vrîstă. Iar candidatura sa trebue să fie pusă cu avisul Sinodului. Guvernul va avea deci să treacă pe sub furcile candine ale Sinodului.

Imposibilitatea candidaturii și alegerii ca primat a arhimandritului Scriban, pune în mare incurcătură guvernul. Pe de o parte d. Carp și-a afișat principiul ca viitorul mitropolit primat să fie în afară de Sinodul actual; iar pe de altă parte, imposibilitatea legală a alegerii arhimandritului Scriban aduce mari șanse pentru Episcopul Nifon al Dunării de jos, susținut de cantacuzinești.

❑ Pentru plasarea a 2—3 favorite ale regimului actual, s'a hotărît de cei de la ministerul de instrucție ca să transforme în tip rural școala de fete No. 2 din Tatarași, care actualminte are numai 2 clase. Cu chipul acesta se vor putea numi dintre învățătoarele, cari încă n'au venit la rînd de a fi trecute la oraș, dar așa pot fi numite la oraș, aici fiind școli tip rural.

❑ Revizoratul școlar a înaintat Ministerului darea de seamă cu rezultatul examenelor de absolvire a școalelor primare.

— Școalele de adulți de pe lîngă fabrica Wachtel, Regie, V. Conta, V. Alexandri și Hatmanul Nicoră au terminat examenele absolvire a adulților.

❑ Aflăm din Galați demisiunea d-lui Ion Ciuciu inspector la c. f. r, după un serviciu de 31 de ani.

❑ D. State Dragomir, veselul negustor de strîmbături lugubre de la Teatrul Național, și-a înaintat demisia din clubul conservator local.

Cauza acestui act disperat din partea numitului negustor, este că nu s'a ținut cont de dînsul, nici la numirea directorului conservatorului de muzică; nici la Teatrul Național, unde de un timp s'a făcut ecoul intrigilor.

Suntem însă în măsură de a anunța de pe acum, că d. Dragomir va reveni asupra demisiei sale. „Negustor" cum este, d. Dragomir are promisiunea șerului, că imediat ce d. Cerchez va fi declarat în stare de faliment de vreunul din numeroșii creditori, dînsul va fi ales în camera de comerț și apoi designat ca președinte.

Sperăm, că în această nouă calitate va fi mai puțin vătămător... teatrului.

❑ **Averea Camerei de Comerț.**—La constituirea biroului Camerei de comerț, ce a avut loc eri, s'a încheiat și un proces-verbal de predarea averei acestei instituțiuni.

Il reproducem în întregime:

Subsemnații, Th. Jellea, vice-președinte al Camerei de comerț și Industrie, circ. VIII-a Iași, păstrînd această calitate pînă la data și ora prevăzută în acest proces-verbal și Constantin Cerchez, president al Camerei de comerț și industrie circ. VIII a Iași, învestit cu această calitate de la data și ora prevăzută în proces-verbal, întruniți la ora 11 a. m. în localul Camerei de comerț, cel întăi, în baza adresei d-lui Prefect de județ cu No. 4779 din 2 Iulie 1911, iar cel de al doilea pe baza dreptului ce-l dă calitatea de President, obținută în urma votului dat de noii aleși ai Camerei de comerț, confirmați cu adresa Ministerului de industrie și comerț No. 10864 din 28 Iunie 1911, am procedat în urma instalării noului birou, la predarea întregei averi a acestei instituții cum și la prezentarea funcționarilor.

In principal, averea se compune din: palatul Camerei de comerț, cu toate dependințele ce-i aparțin, cumpărat la 25 Noembrie 1902, prin actul autentificat de Trib. Iași, No 2236, avînd în principal 12 apartamente închiriate prin 12 contracte, care dau un venit anual de 9365 lei și 20 bani, afară de apartamentul ocupat de Camera de comerț și Camera de meserii. Imobilul a fost cumpărat cu 60,000 lei, cari plasați în imobil produc suma de mai sus, plus cel puțin 3000 lei anual, socotind chiria apartamentului ocupat de Camera de comerț și Camera de meserii.

Afară de aceasta, Camera mai posedă ca avere și 8000 lei, în rentă 4 sută, depusă la Casa de consemnații, cu cupoanele de Aprilie și Octombrie. Se mai compune averea Camerei și din mobilierul și muzeul, prevăzut în osebit inventar, aflate în păstrarea secretarului Camerei, obligat fiind prin lege pentru aceasta.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

❑ **Universitare.**—D. V. Iamandi, docent în specialitatea dreptului comercial, a fost numit prin decret regal conferențiar pe lîngă facultatea de drept în aceiași specialitate.

— D. dr. C. Bacaloglu a fost confirmat agregat definitiv la catedra de patologie internă pe lîngă facultatea de medicină din Iași.

— Mai mulți studenți și studente basarabiene au intervenit la rectoratul universității din Iași, pentru a fi susținuți în înființarea unui cămin, în care să fie găzduiți în timpul studiului.

❑ Atragem atenția șefului serviciului sanitar asupra faptului ca stradelele Sfîrăie și Țicău sunt locul în care se depun gunoaiele, ridicate de prin curțile eșanilor.

De asemenee atragem atenția asupra halului de extremă murdărie, a stradelei Armeană, și a curții bisericei Sf. Ioan Botezătorul.

Ultima oră

București 4 Iulie

Succesul căpitanului Păun

Paris. — Ziarul *Le Matin* publică în numărul seu de azi, portretul și biografia căpitanului Ion N. Păun, care a făcut calare drumul de la București la Paris, parcurgînd astfel o distanță de 3555 kilometri.

In drumul seu, căpitanul a trebuit să treacă peste locuri inundate și chiar să doarmă în zapadă.

Sosind la Paris, căpitanul a descins la legația romînă. A doua zi, s'a primbat calare pe același cal, în Boi de Boulogne.

Le *Matin* adaugă, că e cel mai mare record, în materie de călărie.

Alegerea din Giurgiu

Giurgiu. — Eri s'a efectuat alegerea pentru colegiul al III județian.

A fost aleasă lista guvernamentală, singura lista ce s'a prezintat.

Moartea unui aviator

New-York.— Aviatorul Marss, căzînd de pe monoplanul său, a încetat din viață.

Presa streină și alungarea Episcopului de Roman

Viena.— Ziarul *Deutsches Wolksblatt*, publică în numărul său de azi amănunte complecte asupra alungărei fostului Episcop de Roman.

Trei cazuri de holeră, unul mortal

Constantinopole.—Eri au fost constatate trei cazuri de holeră, dintre care unul mortal.

Panica e mare, din cauză că cazurile se înmulțesc.

Greva din Botoșani

Botoșani.—Soldații concentrați, și cari lucrează la manutanța militară, s'au pus eri în grevă, pricinuită de mari nemulțumiri. Lucrurile s'au liniștit în urma intervenției d-lui locot. Varodi, adj. de piață.

Un parastas

Viena —In capela romînă de aci, s'a oficiat eri un parastas pentru regretatul Alimănișteanu.

După serviciul religios, preutul Dr. Ciobanu, a rostit un discurs, relevînd meritele regretatului.

A azistat întreaga colonie din Viena.

Pirotechnia armatei sîrbești, trăsnită

Belgrad.—Sala de mașini a pirotechniei naționale sîrbești din Obiecsevo, a fost distrusă eri spre seară, de trăsnet.

Pagubele sunt de o sută mii de dinari.

Cutremur de pămînt

Bruxelles.—La Sorielie, și la Charleroi, trei sguduituri puternice de pămînt au fost simțite azi dimineață.

Curse de aviațiune

Petersburg. — Pînă acum 12 aviatori ruși s'au înscris pentru zborul Petersburg Moscova, dintre care cinci cu pasageri.

Un manifest al franc-masonilor și a vechilor republicani

Lisabona.—Grupurile de Franc Masoni, de liberi cugetători, de carbonari și de vechi republicani, au publicat un manifest adresat poporului și adunărei în care se propune la președinția republicei pe d. Magalhaes Lima, ministru de externe.

Ciocnire de vapoare
— 50 de pasageri înecați —

New York.—In portul Limon (Costarica) vaporul „Irma", s'a înnecat în urma unei ciocniri cu vaporul „Diamente", din cauza furtunei. 32 pasageri și o parte din echipagiu s'au înnecat.

O decisiune a Consiliului de miniștri

Petersbug.—Consiliul de miniștri a încuviințat diferite propuneri, care permite dobîndirea indigenatului turc, precum și trecerea lor pe teritorul otoman. Aceste persoane însă vor fi oprite de a se mai întorce în Rusia.

Rochiile împedecate

Neapole.—La o biserică din localitate, un preot, relevă în predica sa, că există o bulă din partea Papei Clement al 7 lea, prin care se blestemă femeele cari poartă rochii împedecate și strîmte.

La eșirea din biserică, credincioșii s'au dedat la un adevărat vandalism, rupînd rochiile femeelor, ce întîlneau în drum. Trecăto ii revoltați, au luat apărarea femeilor și o adevărată luptă se incinse. Preotul a tras un foc de revolver, rănind grav pe un trecător. La urmă poliția a prins pe preot și era să l linșeze, dacă nu intervenea la timp forța armată.

Preotul a fost arestat.

Țărani torturați

București.—Ziarul „Adevărul" publică o scrisoare, semnată de 11 țărani din comuna Miculești, județul Olt, cari arată că au fost legați, duși la secție de jandarmi, și torturați îngrozitor, tot pe o chestie de deposedare.

N'au fost cruțate nici femeile și nici copii.

Greva brutarilor din Botoșani

Botoșani.—Consiliul comunal din Botoșani, discutînd chestia grevei brutarilor, a revocat autorizațiile anterioare, acordînd la 5 macedoneni drepiul esclusiv de a fabrica pîinea, în condițiile vechi.

Presa Rusă și ororile din Rucăr

București.—Ziarele rusești sosite azi în Capitală înfierează ororile de la Rucăr, și spune că au fost torturați și bătrîni, cari au luat parte la războiul independenței.

Aceste ziare cer guvernului rusesc, să cerceteze, dacă printre cei bătuți, nu se află și unii decorați cu ordinul rusesc sf. Gheorghe, și în caz afirmativ să ceară cuvenita satisfacție.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

Primește spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum și sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5 1/2 % p. a.

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Jalnicii: Isidor Schorr, soț; Arthur și Martin, fii; Francisca M. Goldner, soră; Michel, Zalek, Samson, Sigmund Ginger frați; precum și cumnații și cumnatele, nepoți și nepoate, și întreaga familie au nemărginita durere a face cunoscut pierderea ce au suferit prin încetarea din viață a prea iubitei lor soții, mame, soră, cumnată și mătușă

JEANETA SCHORR

născută Ginger

în vrîstă de 52 ani, decedată după o grea și lungă suferință Duminică 3 Iulie 1911, și roagă pe toți amicii și cunoscuții defunctei a asista la înmormîntarea care va avea loc Marți 5 Iulie crt.

Cortegiul va pleca de la locuința defunctei strada sft. Teodor 11 la orele 3 p. m. spre cimitirul israelit.

Aceasta ține loc de ori ce altă invitație.

Doamnele și Domnișoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară și în acelaș timp să cumpere și cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune și cu prețuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize și Voalajuri. Ultimele noutăți în Bluze, Matinele și Jupoane.

Mănuși și Gente moderne cu Șnururi,

Garnituri pentru Rochii și Furnituri complecte pentru croitorie.

Anănunt.

Fiindcă se apropie timpul plecărei la băi, magazinul „La Vultur" a început de pe acum să vîndă cu prețuri foarte reduse toate noutățile frumoase precum și toate mărfurile sezonului de vară.

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

D nul D. STOURDZA, președinte
„ SEB. MORUZZI, v.-președinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAȚI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operațiuni:

Deschideri de compturi curente, încasări și scomptări de efecte, cupoane și titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum și asupra tuturor acțiunilor societăților constituite în țeară, va face orice operațiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte și mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor țerilor: se va însercina cu vînzarea cerealelor.—Primește bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

Comptabil cetățean romîn, diplomat al școalei de comerț, „Pigier" din Paris, caută post la o afacere comercială sau agricolă. Condițiuni avantajoase.

A se adresa sub M. R. „La Regina" str. Golia 46.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Cousult. 6—8 —

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D-na Jora, strada Lățescu.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **YRRH** de Vînzare Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune in Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program incepe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-in 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare și ori-ce accesorii

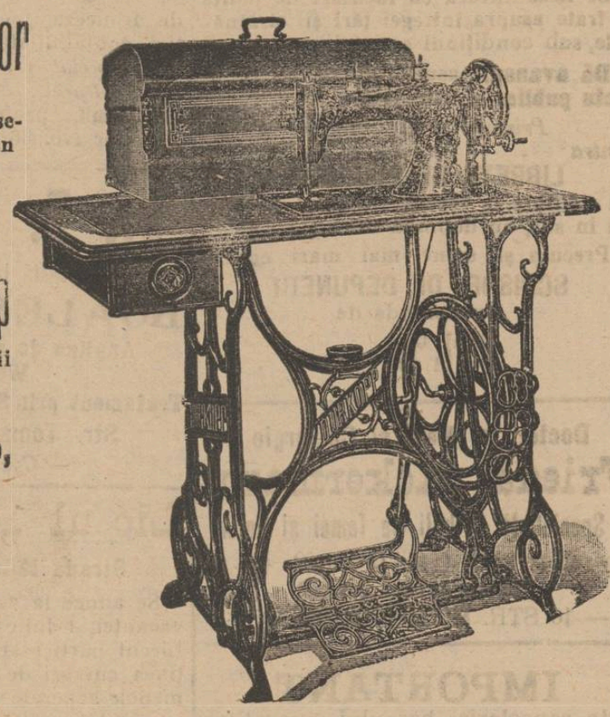

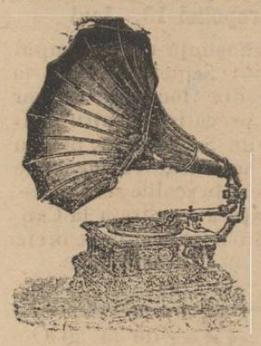

Gramophoane și plăci.

Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Asachi 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1343 Mercuri 6 Iulie 1911

BARBARIE

Pentru torturile aplicate asupra locuitorilor de la Rucăr, într'un alt stat civilizat, imediat s'ar fi aplicat în mod imparțial legea, și autorii lor imediat ar fi fost pedepsiți, și dacă autoritatea legală s'ar fi purtat în mod atît de indolent precum s'a purtat la noi, desigur că opinia publică s'ar fi revoltat și călăii ar fi fost linșați.

In formă, țaranul este protejat ; el este însă, afară de protecția legilor ; Legi se votează multe pentru ai favoriza soarta, dar ele rămîn pe hîrtie și inaplicabile ;— dacă se aplică cîte odată țăranul esă cel păcălit.

Și cînd te gîndești că fără ei, această pătură intelectuală, civilizată pînă din colo de sălbătăcie, fără munca țăranului ar pieri de foame ; fără contribuțiile lui directe și indirecte, tesaurul public ar fi gol, și lucsul conducătorilor ar fi cu desăvîrșire nimicit.

Cînd te gîndești, că siguranța statutului este în mîna țăranului, care formează armata țărei, ce ar fi fost oare în 1907 față de furia țăranului și dacă nu ar fi fost tot armata eșită din pătura țărănească, care să reprime furia poporului, contra asurpritorilor, cari în 1907 căutau să se asigure de pivnițile cele mai adînci pentru a-și asigura viața.

In cazul de la Rucăr, guvernul în loc să trimeată o anchetă imparțială, să cerceteze cazul ; în loc ca forța administrativă, ca autoritate preventivă, să menție statu quo, pînă la tranșare în mod legal, între asupritor și asupriți ; fără să existe o hotărîre judecătorească, pentru a complace acelui lacom politician, trimite o ceată de zbiri, care avînd mîna liberă, torturează în mod atît de barbar o întreagă comună, necruțînd nici femeile și nici copiii.

Se găsește un inimos avocat tînăr, care să dea alarma, să reclame, pentru ca la urmă să se facă un simulacru de anchetă, să se califice faptul ea maltratare simplă, conf. art. 238 C. P. și să fie trimiși în judecată călăii ; judecată pe care o putem prevedea de pe acum, căci dacă Curtea de Casație, consiliu de judecată a magistraților, cele mai înalte instituții judecătorești, n'au multă stabilitate în convingerile lor, dacă profesorii universitari, presupuși oameni culți și independenți, își vînd conștiința pentru un mizerabil beneficiu, ce'ncredere trebue să aibă țăranul în asemine intelectuali ?

Credem că guvernul, intelectualii, pe zi ce merge, trebuiau să fie mai independenți, mai civilizați, dar din contra, în această pătură s'a întins imoralitatea, interesul și lipsa de scrupule.

Imi aduc aminte acum 25 sau 30 ani în urmă, cînd la Focșani pentru un furt de la poștă s'a anchetat de către prefect, directorul general Fălcoianu și alți dirigaitori, cari au torturat pe presupușii autori, mai puțin salbatic de cît pe țăranii de la Rucăr, și s'au găsit judecători, care să condamne pe cei vinovați ; de torturi cu toate că ocupau posturi înalte, hotărîrea judecătorească i-a prăbușit în temniță și acolo și-au expiat păcatul.

Astăzi însă, cînd singur ministrul patronează barbariile, nu e de mirare, cînd dă mîna liberă unor inconștienți, să comită cele mai salbatice atrocități, de unde deduc că în loc să mergem spre progres, ne ducem spre regres.

In această stare tristă de lucruri, cînd pentru țaran dreptate nu există, cînd deși bate la toate ușile cerînd dreptatea, care i se tăgăduește, să nu ne alărmăm că de la 1907 nimic nu s'a făcut pentru țărani, și că el singur va căuta să 'și facă dreptate.

La 1907 toți politicianii se încriminau unii pe alții ; toți cei ce nu pusese mâna pe condei căutau prin publicitate să dea remediile, ce ar fi trebuit și ar trebui să se aplice ; cum sau potolit răscoalele, totul s'a uitat, ba remediul pentru a închide gura țăranului s'a găsit, în aplicare de torturi la legitimele lui cereri.

Sunt oare aceste mijloace drastice un mijloc pentru a abrutisa pe țaran și a-l face să sufere cu resemnare toate umilințile ? Cred că se înșeală cei ce cred așa ceva și țăranul ori cît de abrutizat ar părea, clocește în inima lui și zi cu zi îi crește ura contra agresorilor. Și ferească D-zeu se izbucnească furia, mă tem că nici tunurile nici baionetele nu vor putea potoli furia poporului.

Pe cînd, din contra, ar trebui ca guvernul și întreg aparatul diriguitor, să fie protectorul țaranului macar în chestiile drepte, să fie pătruns și el de ideia că dreptate este și pentru el, că sunt oameni puși în capul trebilor ; care se execute legile cu sfințenie.

Ce ar fi fost la Rucăr dacă se proceda în mod legal. Nici opinia publică, nici statele vecine nu ar fi taxat autoritățile noastre de sălbatice ?

Autorul sentințelor

Cînd am afirmat și documentat, că atît sentința Sinodul în procesul Episcopului de Roman, cît și sentința comisiunii de judecată a profesorului Chiricescu au fost comandate de guvern, presa oficioasă a sărit imediat să ne dezmintă și să ne înjure.

Procedeul acesta din partea presei guvernamentale nici nu ne-a surprins, nici nu ne-a afectat. Presa aceasta, se vede, că nu-și înțelege alt-fel menirea, de cît să insulte pe acei, cari îndrăznesc să afirme adevărul.

Dar iată, că faptele vin să ne răzbune. In numărul seu de eri Epoca *face mărturisiri complecte cu privire la paternitatea ambelor sentințe. Și iată în ce termeni spune* Epoca *lucrul acesta :*

„Nu ne putem opri de a constata „concordanța dîntre sentința Sino„dului și acea a comisiunii de jude„cată.

„Ambele sînt inspirate de acelaș „gînd conducător“.

Care este acel „gînd conducător“ nu e greu de văzut. El nu poate fi de cît gîndul guvernului, al acestui guvern răzbunător și cinic, care sfidînd dreptatea și disprețul public, nu s'a dat îndărăt de la comiterea a două crime sociale.

Cum rămîne atunci cu injuriile cu cari ne-a „tratat“ presa oficioasă ? Căci ce-am spus noi mai mult de cît Epoca *însăși ?*

Intoarcem, însă fără a le mai exprima, toate acele insulte ale ziarului Epoca. *Și cum unele din ele ne vin chiar din partea ziarului d-lui Filipescu, i le restituim cu procente.*

Le merită cu prisosință. Să nu fi avut cel puțin imprudența de a confirma spusele noastre, cînd se știe atît de rău certată cu adevărul și cu bunul simț.

Tot de la Teatru

Trebue să constatăm, că întreaga campanie ce se duce împotriva d-lui Sadoveanu, directorul Teatrului Național, este o campanie personală, interesată politicește și de o rea credință cum rar se întîmplă. Noi nu avem intenția să-l apărăm pe d. Sadoveanu ; aceasta reiese și din articolul nostru de eri, și o declarăm și de astă dată. Ca director al Teatrului, d. Sadoveanu s'a arătat de la început șovăelnic și i-a tolerat d-lui Dragomir, cel mai comic tragedian al scenii romînești, multe, prea multe capricii. Slăbiciunea d-sale de la început și în tot cursul stagiunei trecute este o gravă ușurință, pentru care are o responsabilitate încărcată.

Dar nu înțelegem, ca tocmai în momentul în care omul își pricepe greșala și încearcă să îndrepte lucrurile, să fie atacat atît de necivilizat, tocmai pentru buna intențiune ce o manifestă.

Cine îl atacă astăzi pe d. Sadoveanu ? E lesne de ghicit, cu tot anonimatul articolelor din „Evnnimentul“. E d. State Dragomir, care în cursul stagiunei trecute țipa în gura mare, că „Sadoveanu va rămîne director la Teatru, fiindcă e necesar instituției“.

Era, evident, o exagerare și încă de rea credință. D. Sadoveanu era *necesar* teatrului pentru că și *numai* pentru că d. Dragomir se considera directorul efectiv și conducea de fapt instituția. Pe atunci d. Sadoveanu avea toate calitățile și nici un defect. Astăzi n'are docît defecte și încă foarte multe. Ba încă i se aruncă în sarcina d-lui Sa[illegible]veanu și defecte și consecințele d[illegible]telor d-lui Dragomir. De aceia susți[illegible] noi, că această campanie este neci[illegible]zată și de rea credință.

Ascultați ce spune anonimul Dra[illegible]mir în „Evenimentul“ de eri, vorb[illegible] despre modul cum a știut directo[illegible] Teatrului să „nemulțumească“ publi[illegible]

„Cît privește publicul, este destu[illegible] „amintesc că o bună parte din el [illegible] „cotează teatrul din cauzele știute[illegible]

Este o aluzie prea transparent[illegible] chestiunea Rozan. Și „Evenimentu[illegible] căror redactori în frunte cu d. D[illegible]mir țipau : „afară jidanii din Te[illegible] Național“ și le strigau : la Pomul-V[illegible] îi impută d-lui Sadoveanu boic[illegible] pretinsul boicot al Evreilor. D. Dr[illegible]mir, care este autorul moral al s[illegible]dalului dela 8 Ianuarie, și deci ca[illegible] directă a „boicotului“, îi impută [illegible] Sadoveanu acest boicot ! Apoi nu e s[illegible]dalos ?

Este drept, că d. Sadoveanu a[illegible] trebuit să aibă o atitudine energi[illegible] dacă ar fi avut-o, scandalul și „b[illegible]tul“ nu s'ar fi petrecut. Această a[illegible]dine trebuia să o aibă însă, mai [illegible] față de actorul Dragomir, care se [illegible]jase în stăpîn la Teatru.

D. Sadoveanu suportă acum cons[illegible]cințele propriei sale slăbiciuni ; iar d[illegible] Dragomir se trudește a face dovada [illegible] micimii sale de suflet, ca și cum ar [illegible] mai fi nevoie de așa ceva.

Triumful Episcopulu[illegible] de Roman

Singurul osîndit din conflictul sin[illegible]dal a eșit episcopul de Roman, P. [illegible] Gherasim Saferin. Cu toate acestea tr[illegible]umful a fost de partea sa, căci de par[illegible]tea sa a fost dreptatea.

In adevăr, ce a cerut episcopul de [illegible] Roman ? A cerut îndreptarea legei si[illegible]nodale în părțile ei anticanonice și an[illegible]tidogmatice. Și în cererea aceasta P. S. [illegible] a isbutit. Atît ministrul de culte, cît și [illegible] întreg Sinodul au convenit să modifice legea d-lui Haret, în părțile ei incriminate.

Și ce a mai cerut vrednicul Prelat de Roman ? Gherasim Saferin a afirmat cu fruntea sus, cu dovezi cari nu sufer contrazicere, că cel ce se afla pînă în ziua de 28 Iunie în capul Bisericei Romîne, este nevrednic de înalta demnitate pe care a cotropit-o. Și dreptate'i s'a făcut. P. S. S. D. D. Atanasie Mironescu este azi un simplu arhiereu. El și-a făcut singur dreptatea, pe care Sf. Sinod, sub presiunea guverramentală, n'a îndrăznit s'o facă.

Sentința caraghioasă a celor trei profesori Universitari, cu rectorul în frunte, prin care 'i se prescrie d-lui Chiricescu cea mai grea pedeapsă și 'i se dau în acelaș timp cele mai îngăduitoare circumstanțe atenuante, este iarăși un succes al Episcopului de Roman. Se știe, în adevăr, că fostul Primat a pus ca condiție a demiterei sale destituirea d lui Chiricescu. Guvernul a trebuit să-și țină cuvîntul, dar n'a îndrăznit să-și ia răspunderea infamiei,—de aci hotărîrea caraghioasă de Vineri.

Dar a mai avut Gherasim al Romanului un triumf, poate cel mai mare, dacă nu și cel mai evident.

Procesul Sinodal cu hotărîrile lui banditești, a pus în așa lumină pe Sfinții judecători în cît azi, cînd e vorba a se da țării un nou Primat, nimeni nu se mai gîndește a-l recruta printre cei 14 judecători ai lui Gherasim Saferin.

Judecata strîmbă a celor 14 Prelați, i a pus pe aceșia în așa lumină, că nici unul nu se mai simte vrednic să întindă mîna spre cîrja archipăstorească.

E și acesta un triumf pentru Episcopul de Roman, pentru fostul Episcop de Roman, e și acesta un cîștig pentru biserica romînă.

Adăogînd acum faptul că Sinodul n'a îndrăznit să caterisească pe Gherasim Saferin, ci s'a mulțumit numai să facă ceea ce nu era în drept să facă —să-l demită numai, avem întregul tablou al întîmplărilor bisericești din Iunie 1911, cu toate învățămintele pe cari istoricul de mîine le va putea trage din nedreapta hotărîre a Sinodului și din caraghioasa sentință a Comisiunei de judecată de la Universitatea din București.

UF, SCAPARAM!

[redacted]

IMPIEDECARI

Ceea ce a relatat „Opinia“ în una din telegramele publicate în numărul de aseară se confirmă și prin cele publicate în notițele ziarelor germane sosite astăzi cu poșta. E vorba de violențele săvîrșite în contra femeilor de către mulțimea întărîtată de predicile din biserici—la Neapole.

Se pare că în Duminica aceasta preoții—ori o parte din ei — își alesese această temă... suggestivă : tema rochiei împiedecate. Iar leit-motivul agitației pornite și al provocării de violențe fu o bulă veche a papei Clement VII, prin care se condamnă moda femenină în chestiune.

După temperamente, după împrejurări, după credințe și păreri, diverșii papi au găsit de cuviință, în demersul vremilor, să condamne cîte ceva : oamenii, cărțile, modele...

De ce tocmai rochia-împiedecată ?

Mai întâiu dacă e vorba în adevăr de Clement al 7-lea, atunci ne urcăm în secolul al 16-lea. Lucrul ar dovedi că nu e nimic nou sub soare în materie de... mode ; ar dovedi că din toate timpurile femeea a fost în căutarea mijloacelor celor mai sigure de a plăcea, adecă de a încînta și a mulțumi sexul adversar. Iar dacă, atunci, rochia împiedecată a provocat o dispoziție ostilă a unui Papă - dispariția modei în chestiune s'a datorit cu totul altor cauza de cît bulei Vaticanului. Cu cît se agită mai puțin în contra unui anumit port femenin, cu atît va avea viață mai scurtă —filosofia modei fiind, în esență, lipsa ei de durabilitate.

Iată însă că moda a reușit ca să apară iar. Lucrul s'a întîmplat și se va întîmpla cu toate invențiile și porturile femenine, dar întru nimic ele nu pot primejdui omenirea.

Mult mai periculoase însă pot fi manifestările și demonstrațiile de felul celor de la Neapole.

Mulțimea e oarbă și nu există idee barocă, nu există exces de cruzime, care să nu se poată suggera unui norod,— mai cu seamă din amvonul catedralelor unde se invoacă autoritatea unui Papă.

Istoria e de față și istoria congregațiunii romane poate servi de ilustrație în această direcțiune.

Dar în zilele noastre lucrul surprinde cu desăvîrșire. Surprinde cu atît mai [illegible]ult cînd e vorba de excese în potriva [illegible]meilor,—cărora li s'a recunoscut și a[illegible]rdat nu numai libertatea de a-și a[illegible]e mijloacele de a plăcea,—dar li s'a [illegible]impus aceasta ca datoria lor socială [illegible] dintâiu.

Bisericile, credințele toate au cuvinte [illegible] fie recunoscătoare, femeilor. Sexul [illegible]r e sexul vestalelor cari au ocrotit și [illegible] sprijinit religiozitatea, au întreținut [illegible] stare de spirit favorabilă cultului di[illegible]n. Și dacă n'ar avea ființă motivul [illegible]esta,—încă nu se cuvine să se atingă [illegible]meea nici măcar cu o floare.

[illegible]... Se pare însă că această datorie e nu[illegible]ai pentru profani. Predicatorii cultu[illegible]i care interzice ori-ce *alte* atingeri cu [illegible]meea, au însă dreptul de a îndemna [illegible]ulțimea la brutalitate. *Impiedecați* de [illegible]iubi,—e firesc ca să urască...

Rodion

[illegible]upta pentru reforme [illegible] școlare în Germania

II

[illegible] In fruntea proectului de reformă a [illegible]oalelor secundare din Germania, Dr. [illegible]etz pune ca motto următoarele cu[illegible]nte: Lucrarea școalei nu trebue să [illegible]ardă niciodată din vedere ultimul [illegible]op al oricărei educații : un spirit să[illegible]tos, într'un corp sănătos ! Școala nu [illegible]e pentru ea, ci pentru viață ! Ferici[illegible] Statului stă în bunătatea școalei ! [illegible]n ceeace privește programa, Dr. Lietz [illegible]ține că timpurile s'au schimbat și [illegible]toriile școalei germane au devenit [illegible]i complexe și mai grele. Nu mai este [illegible]rba de a transmite un mănunchiu de [illegible]noștinți considerate ca sigure. Nu mai [illegible]e vorba de a instrui, dar de a forma [illegible]actere. Este vorba de a conduce ti[illegible]rimea ca să-și poată face despre viață [illegible]despre lume o idee clară. Este vorba [illegible] a desvolta toate facultățile și ener[illegible]e sănătoase ale copilului în dome[illegible]l fizic, intelectual și moral. Este vor[illegible]ba de a-l face să simtă însemnătatea [illegible]imensei mișcări contimporane de cul[illegible]tură intelectuală și practică, în domeniul științelor naturei și a științelor tehnice de o parte ; iar de alta, în acel al politicei și al sociologiei și nu numai a pricepe, dar și a coopera la ele.

Din pricină că s'a căutat să se ție seamă de împrejurările nouă și cu toate aceste, să se păstreze pe cît a fost posibil programele și instituțiunile existente, — s'a creat școalei o situație de nesuferit. Surmenajul, îmbucătățirea studiilor, indiferența, cu un cuvînt hărțuirea mediilor interesate, nu fac de cît să crească. Este mare trebuință de a se proceda la măsuri grabnice și radicale.

Programele actuale ale școalelor secundare germane, zice Dr. Lietz, nu corespund cerințelor patriotice, sociale și științifice ale timpului prezent. Mai mult, ele nu fac educația corporală, practică și morală a tinerimei.

Dr. Lietz vorbește numai de școalele secundare germane, dînd amănunte de cum trebue să fie alcătuită programa fiecărei clase, atît în cursul inferior cît și în cel mediu și superior, amănunte pe care cel interesat le-ar putea găsi mai pe larg în anuarul școalelor nouă, an. XII, partea a doua, pe care eminentul reformator îl trimite gratis compatrioților săi, cari îl cer lui la Ilsenburg, Harz. Din acest proect noi spicuim numai ceea ce se potrivește pentru școala primară și ar putea interesa pe cei cari se ocupă de ea.

In ceea ce privește chestiunea metoadelor și a organizării practice, Dr. Lietz propune niște reforme pentru școalele secundare germane, cari ni se par nouă foarte interesante pentru școala primară.

Invățămîntul științific, zice el, are loc numai dimineața. In cursul inferior a școalelor secundare (copii de 10—12 ani) școlarii primesc 3—4 ore de lecții pe zi ; în cursul mediu și superior (copii

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

de 13—15 şi 15—18 ani), ei vor primi 4—5 ore de lecţii pe zi. Lecţiile durează 45 minute, recreaţiile nu mai puţin de 15. Recreaţia de la mijloc, dimineaţa, durează 30 minute.

In privinţa metodei, mi se pare demnă de remarcat dispoziţia preconizată de Dr. Lietz pentru şcoala secundară, anume ca să nu se înveţe pe de rost sau mecanic, de cît lucruri cari au o valoare şi sunt necesare. Cînd e vorba de învăţat o poezie, dacă se poate elevul să şi-o aleagă. Pe cît e posibil trebue să i se dea ocazia de a descoperi el însuşi materialul studiilor sale prin observaţie, experienţă şi reflecţie, pentru ca în urmă să le elaboreze cu profesorul. Să i se procure ocazia ca poată exprima în scris sau în vor singur ceea ce a observat, a experim tat sau a învăţat din citirea sau studiarea faptelor, singur ori cu p sorul. Aceasta dovedeşte că chia Germania, şcoala publică în general încă roasă de multă rutină.

Invăţămîntul nu trebue să se ba pe cele scrise în cărţi, ci, la ştiin naturale, pe faptele reale şi pe exp enţe, în istorice pe informaţiile actu ale evenimentelor şi a oamenilor trecut, pe documentele vechi şi pe voade. Invăţămîntul trebue să con din cercetări făcute de elevi împre cu profesorul.

Pentru educaţie corporală, pract şi artistică, în timpul recreaţiilor, co să se poată juca liber. In timpul c lungi să se facă un marş de 5—10 nute în plin aer. Trebue să se h rască o după amiază cel puţin pe s tămînă, pînă la 5 ore iarna, 6 pri vara şi toamna şi 7 vara, pentru g nastici, jocuri şi excursiuni. Pentru t gradele este conservată o după ami de 3—5 ore pentru o lucrare manu o alta pentru desemn, dacă nu i poate face loc acestuia dimineaţa. D desemn şi lucrări practice o jumăt de oră se face gimnastică, astfel că d sau trei după amiezi să fie consac formărei artistice, practice şi corpor a elevilor.

„Abţinerea de la băuturile alcool şi puritatea sexuală trebue să fie p date sistematic şi inteligent, înainte toate prin exemplul şi caracterul fesorului. Fie care şcoală secundară bue să fie vizitată cel puţin odată lună de către un medic cu o pregă pedagogică — sau de către un me femee, pentru şcolele de fete.

Acest medic trebue să facă exame medical al fiecărui elev, cel puţin od pe an. El trebue să facă la fie care luni o conferinţă dinaintea elevilor curs mediu şi superior asupra ches nilor de higienă. Aceşti elevi trebue mai asculte un curs de higienă asu primelor ajutoare în cazuri de a dente".

In acest proect dr. Lietz, dă amănunte interesante asupra colaborărei autorităţilor, a pacienţilor şi a elevilor pentru bunul mers al şcoalei. El insistă asupra scoaterei la pensie a profesorilor cari uzează prea mult de băuturi alcoolice şi a acelor bătrîni cari nu mai sunt la înălţimea misiunii sale.

Pe cît e posibil, elevii să participe la organizarea internă şi bunul mers al şcoalei în chestiune de ordine şi de curăţenie, şi în ceea ce priveşte jocul, gimnastica şi lucrările practice. Din aceasta trebue să rezulte o educaţie civică, care va avea repercursiunea sa în educaţia religioasă şi morală. Lietz este doctor în filosofie şi licenţiat în teologie cu toate aceste el nu înţelege a face în şcoala lui cursuri sistematice de Religie, care după experienţă şi părerea multora ar fi în paguba desvoltărei sentimentului religios, ci se mărgineşte numai la şcoalele practice religioase întru cît ele sunt comune tuturor religiilor, cum este frecventarea bisericei şi rugăciunile în comun, citirea în explicare vre-unei verset din Biblie etc.

La fie care şase luni, cel puţin, profesorii şi elevii trebue să aibă o întrunire în care fie care să fie liber a şi expune dorinţele sau plîngerile. Direcţiunea şcoalei trebue să aibă grija ca cel mai înalt spirit să domnească în aceste adunări şi chestiunile importante să fie înaintea ce'or secundare. Cu această ocazie vor avea loc alegerile pentru principalele însărcinări şcolare. Chestiunea situaţiunei şi a amenajărei şcoalei nu este indiferentă, fie care şcoală secundară trebue să aibă aproape de oraş, dacă nu chiar lîngă şcoală sau în în oraş un loc mai mare pentru joc, lesne accesibil şi o grădină pentru lucrările practice ale elevilor. Fiecare şcoală afară de acestea, trebue să aibă sala sa de gimnastică, o sală mare pentru lectură în linişte, o sală de întruniri, laboratoare şi ateliere pentru lucrări în lemn şi fier.

In toate internatele primare sau secundare, orfelinatele, asilele, şcolile pentru orbi, etc., trebue să fie la ţară şi ci nu în oraşe. Ele trebue să aibă loc destul pentru jocuri şi pentru lucrări de grădinărie precum şi ateliere bine aranjate.

Altă dată vom schiţa în trăsături mari viaţa şcolară raporturile dintre profesori şi elevi şi chestiunea educaţiei şi a formărei caracterului moral pe care dr. Lietz le aplică la şcoalele sale nouă şi pe cari ar dori să le vadă aplicate în toate şcoalele.

C. V. Buţureanu
Institutor

[redacted]

Litere-Ştiinţe-Arte

Curiozitate matematică.—Un profesor de la universitatea din Harvard a reuşit să stabilească următoarea curiozitate în domeniul matematicei, neobservată încă de nimeni pînă astăzi:

1 ori 8 şi 1 fac	9
12 „ 8 „ 2 „	98
123 „ 8 „ 3 „	987
1234 „ 8 „ 4 „	9786
12345 „ 8 „ 5 „	98765
123456 „ 8 „ 6 „	987654
1234567 „ 6 „ 7 „	9876543
12345678 „ 8 „ 8 „	98765432
123456789 „ 8 „ 9 „	987654321
1 ori 9 şi 2 fac	11
12 „ 9 „ 3 „	111
123 „ 9 „ 4 „	1111
1134 „ 9 „ 5 „	11111
12345 „ 9 „ 6 „	111111
123436 „ 9 „ 7 „	1111111
1334567 „ 9 „ 8 „	11111111
12345678 „ 9 „ 9 „	111111111
123456789 „ 9 „ 10 „	1111111111

*

Leoncavalle a terminat o nouă compoziţie muzicală. E o operetă intitulată: „Mica regină a rozelor".

*

Un amator englez a cumparat de la un anticar din Berlin, cu preţul de 35 de mii de mărci, manuscrisul unei piese neisprăvite a lui Wagner, intitulată „Nunta".

*

Comitetul de lectură al Comediei Francaze a refuzat drama în versuri a lui Paul Verola.

Subiectul piesei este un epizod din viaţa lui Isus Christos.

*

Congresul internaţional de educaţie fizică, ţinut zilele aceste la Odense în Danemarca, a acceptat invitaţia Ligei franceze de educaţiune fizică şi congresul va avea loc la Paris în 1913.

*

A apărut „L'Echo médical" No. 2, interesanta revistă de popularizare medicală editată de laboratorul „L'Atome" din localitate.

*

In o sută de ani numărul locuitorilor Europei s'a făcut de două ori şi un sfert mai mare. Aşa pe cînd la 1800 acest număr era de 188 milioane, în 1909 el s'a ridicat la 425 milioane. Singura ţară, unde populaţia a scăzut este Irlanda.

In Anglia populaţia s'a făcut de 2,6 ori mai numeroasă, în Germania numărul locuitorilor s'a făcut de 2,4 ori mai mare. In acelaş raport populaţia a cresuut în Olanda, Danemarca şi Norvegia.

In Franţa creşterea a fost mai mică, de la 26 milioane la 39282000 adică în raportul 1,2. Rusia numără azi 120 milioane de locuitori în loc de 45 milioane (la 1815).

Atît pentru Rusia cît şi pentru ţările balcanice nu sunt însă date sigure asupra numărului locuitorilor de acum o sută de ani. Azi ţara cu populaţia cea mai mare din Europa este tot Rusia, după care vine Germania, Austria, Anglia, Franţa, Italia, Spania etc.

*

A apărut „Sănătatea" cu data de 1 iulie. Revista conţine ca de ordinar un bogat sumar de articole ştiinţifice, betristice, cum şi suplimentul „Viaţa ilustrică".

*

STRUNA ZILEI

NOBLEŢE..

De cîtva timp în Bucium operează nişte talhari de viţă de vie fără nici-o teamă.

Ziarul.

Poliţia cu ei se pare
Blîndă ca o porumbiţă:
Altfel cum se poate oare
Dacă-s nişte hoţi de... viţă?

INFORMAŢII

Marele scandal din strada Socola

Aseară pe la orele 8 jum., — un mare scandal a avut loc în strada Socola, în dreptul farmaciei Flach, scandal continuat cu spargerea geamurilor de la trei vagoane de tramvai, şi rănirea manipulantului şi a unui serjent major de poliţie. Scandalul s'a petrecut în următoarele împrejurări:

In vagonul cu No. 16 condus de manipulantul No. 49 Blăniţă şi conductorul No. 104 G. Breabăn, vagon ce face cursa: Gara-Socola, printre alţi pasageri se afla şi evreica Hava Grin, zisă Vadană, din strada Socola No. 65 şi care luase un bilet cu destinaţia Flach. Ajuns la destinaţie, conductorul o preşte vagonul şi atrage atenţia numitei, că pînă acolo are bilet, la care dînsa răspunde, că e adevărat, însă stă mai departe puţin şi *nu moare tramvaiul* dacă o mai duce puţin.

Conductorul răspunzînd că trebue să ca un nou bilet; dînsa refuză spunînd că nu se dă jos şi atunci conductorul Breabăn, cu ajutorul manipulantului Blăniţă, luînd o de cîte un braţ au coborît-o pe scara vagonului, făcîndu-i vînt probabil ca să atingă mai iute trotuarul, după care vagonul şi-a continuat cursa pînă la Socola, de unde s'a reîntors la gară.

Numita Hava Grim, a început a ţipa alergînd la ginerele său Iaucu Şaie Grimberg, care la rîndul său dădu de veste locatarilor de prin partea locului, şi în scurt timp s'au adunat, cam la 1500 de oameni, staţionînd pe linia tramvaiului.

La venirea vagonului tot cu No. 16 în dreptul farmaciei Flach, evreul Iancu Sin Şmil s'a urcat pe tamponul din urma vagonului, a apucet ştanga deplasînd-o, aşa, că vagonul s'a oprit imediat şi s'a stins şi lumina.

In acest timp Iancu Şaie Grinberg cu mai mulţi, s'a urcat pe platforma vagonului, apucînd pe conductorul Breabăn, şi începînd a-l lovi, pe cînd în faţa vagonului, Uşer Cohn, croitor, lovea pe manipulantul Blăniţă peste mînă, i-a luat clopotul aruncîndu-l jos. Din mulţimea adunată şi chiar din indicaţiile date la ancheta făcută s'a constatat că Moise Idel, Elic Hună şi Max Şteer, au început bombardarea geamurilor de la tramvai cu pietre, cari spărgîndu-se au rînit pe cîţi-va din pasageri.

Serjentul major de poliţie Sandovici Nastase, intervenind a scos pe conductorul Breabăn din mînele lor, în învălmăşeală a capătat cîteva lovituri, în cap şi pe spate.

Văzînd că ajutorul său e insuficient a înştiinţat autorităţile, şi a cerut caporalului bacalaureat Şerban ce trecea pe stradă cu o armă de vînătoare în mînă.

Acesta urcîndu-se pe platforma vagonului a strigat că arma e încărcată şi a ameninţat pe agresori cu arma. Numai aşa, agresorii părăsînd vagonul, acesta şi-a putut continua cursa pînă la Socola, ne mai putînd să se întoarcă de furia mulţimei.

La faţa locului au sosit d. comisar Panaitescu, de la circ. II, Dan comandantul serjenţilor, dimpreună cu ajutorul seu d, Ştefăniu şi cu un cordon de serjenţi. Dînşii văzînd mulţimea adunată, au cerut şi ajutorul jandarmilor pedeştri.

Sosind prefectul poliţiei şi d. prim procuror, acestia au dat ordin ca imediat să se închidă toate magaziile de prin partea locului, şi să aresteze pe culpabili.

Vagonul cu No. 19, pe cînd cobora pe strada Palat a fost de asemenea bombardat cu petre şi a ajuns la întretăierea străzei Socola cu str. Nicolina cu geamurile sparte.

Din ordinul d-lui prim procuror, au fost arestaţi următorii: Iancu Şaie Grinberg, considerat ca provocatorul acestui scandal, Iancu sin Şmil, Uşer Cohn, David Klinger, Aizic Blum, Iancu Blum, Moise Idel, Moise Ştern, Herşcu Sutman, Şmil sin Leib şi Eilic Hună. Aceştia au fost interogaţi de primul-procuror, pînă la orele 3 noaptea şi azi dimineaţă a continuat cu cercetarea.

Toate cîrciumele şi cafenelele de pe străzile Socola şi Nicolina, cu excepţia acelora, de care vorbim într'o informaţie specială, au fost închise din ordinul prefectului de poliţie.

In definitiv, acest mare scandal la care au participat aproape 1500 oameni, a fost provocat de un cap nesănătos ca a lui Iancu Şaie, ginerile Havei Grinn, cu concursul a 50—60 copii, care prin gălăgia lor au adunat într'un timp foarte scurt 1500 oameni în jurul lor. De altfel părerea noastră, e că vina se poate atribui şi personalului de la tramvaiul cu No. 16, căci e îndestul de cunoscută purtarea conductorilor, care nu odată au avut conflicte cu publicul pasager, şi la scoborîrea numitei din vagon, să fi procedat cu mai mult tact.

De altfel nici autorităţile poliţieneşti n'au înţeles bine rolul lor, şi ca de obicei atitudinea poliţiei a contribuit mai mult la sporirea aparentă a scandalului.

❑ Astă-seară trupa de comedii C. Tanasă va juca în Grădina Bragadiru hazlia comedie „Tamase & Comp." în trei acte.

Intre acte Tanasă nu va face pe Tanasă, ci va continua să amuzeze publicul cu cupletele sale de actualitate.

❑ D. dr. L. Ghelerter, medicul societăţei „Fraterna-Păcurari", obţinînd un concediu de două luni, a plecat azi dimineaţă la Viena, în călătorie de studii.

❑ Un violent incendiu a distrus casa locuitorilui G. Pîrju, din comuna Hermeziu, locuită de văduva Ioana Filip Zmău, careia i-a ars tot ce avea în casă şi ca la 70 Kg. popuşoi care se găseau în podul casei.

Focul se bănueşte că a fost pus.

❑ Aseară pe la oarele 6, o ploaie torenţială a căzut pe o parte din moşia Hodora şi pe coasta Gotcoaei şi Podişul Sitei, cauzînd mari pagube sămănăturilor.

❑ Numita Elena Iancu de 16 ani din satul Zavoloteni, ducîndu-se pe malul Prutului să ia apă, malul s'a surpat aruncînd-o în rîu unde şi s'a înecat.

Cadavrul nu a fost încă găsit.

❑ Ministrul justiţiei a aprobat concediile pe vecanţă luate de funcţionarii tribunalelor şi curţilor.

Astă-zi a sosit aprobarea legală.

❑ Aflăm, că d-ra Francesca Rozan, absolventă a Conservatoarelor din Bucureşti şi Paris, a fost angajată în condiţiuni strălucite de d. Al. Davila, directorul excelentei companii dramatice.

D-ra Rozan a jucat la Constanţa în rolul *Tildei* din *Poamă crudă* obţinînd un frumos succes de comedie. Duminică, tot la Constanţa, compania Davila va reprezenta frumoasa piesă *Lulu* cu d-ra Rozan în rolul titular.

❑ Pensiile civile şi militare pe luna curentă se vor plăti cu începere de la 12 Iulie.

❑ Cu începere de la 1 Septembrie, serviciile vamei, se vor instala în palatul antrepozitelor.

Lucrările de amenajare se urmează cu asiduitate.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor
Sft. Spiridon din Iaşi

Aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 11 Iulie a. c., ora 10 jum. a. m., se va ţine în cancelaria Epitropiei din Iaşi, licitaţie publică, cu oferte închise, pentru arendarea dreptului de extragere a pietrei pentru zidărie şi prunduit şoselele, care se va găsi în pădurea şi pe moşia Dumeşti, proprietatea Casei Sf. Spiridon, situată în comuna Dumeşti jud. Vaslui.

Dreptul de extragere se dă pentru un an.

Condiţiunile de vînzare şi de exploatare se pot vedea în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei Generale din Iaşi.

Garanţia provizorie este de 500 lei, iar cea definitivă de 800 lei din valoarea totală.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a Statului sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 5065

❑ D. Gr. Buicliu, membru la înalta Curte de Casaţiune, se află de azi în localitate.

❑ Admiministraţia comunală a dat azi spre confecţionare 60 pelerine şi 60 paltonaşe, care vor fi distribuite elevilor saraci, la începutul noului an şcolar.

❑ Administraţia comunală, a comandat azi biletele de vot pentru alegerea delegaţilor, la colegiul 3 judeţian.

❑ Catedra de croitorie de la şcoala profesională gr. I din Roman, este vacantă. Doritoarele cari au dreptul de a ocupa această catedră, vor trebui să înainteze cererile lor ministerului de instrucţie pînă în termen de de o lună.

❑ Din seria operelor celebre înscenate pentru cinematograf — Teatrul Pathé Frères, din noua grădina Trajan, reprezintă astăseară Marţi 5 Iulie „Guillaume Tell". Ca şi la operele din programele trecute, splendida orchestră a maistrului Dimitriu va acompania întreaga desfăşurare, cu cele mai alese arii din opera „Guillaume Tell".

Noul program cuprinde apoi: Căminul perdut, roman contimporan cu rolurile principale interpretate de artiştii Comediei Franceze—E prea mic băiatul, o splendidă comedie cu piticul Gaston.—Jobard şi-a omorît soacra, comedie de moravuri pariziane—Tată fără voia lui, scene comice—Cel mai nou număr din „Pathé-Journal" cu: O inspecţie la New-York—Revista navală la Spitehead cu ocazia încoronărei Regelui Angliei—Bataia de flori la Bruxela, etc. etc. şi se repetă după stăruinţele unui imens număr de vizitatori —pentru a doua şi ultima oară—Căderea Troiei, scene istorice de mare spectacol, una din cele mai mari reconstituiri din Istoria Antică.

Căderea Troiei se adaogă ca supliment, fără a se reduce din sujejele noue ale programului.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv (6 ani la S-te Hélène 1815-1821) episode zguduitoare cari revelează crudul exil al marelui Impărat. Reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ Epitropia Sf. Spiridon a luat dispoziţia ca în anul acesta să nu se ma celebreze cu pompa obicinuită, hramu bisericei Sf. Ilie din Stănicul Moldovei

❑ D. Gheorghe Urzică, a fost confirmat ca delegat al sfatului sătesc din comuna Bivolari, satul Soloneţ.

❑ La manufactura de tutun din localitate, s'au terminat inventariarea averei.

De azi d. Costin, noul director, şi-a luat postul în primire.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţtunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atronii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţele în fie-care zi între orele 3—7 p. m.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Cetitorii găsesc amănunte în corpul ziarului, despre scandalul petrecut azi noapte, în strada Socola.*

Cu toate că, n'au fost două tabere în luptă și nici nu există teama unei revoluțiuni, totuși prefectul de poliție a proclamat starea de asediu.

Astă noapte a dat ordinul a se închide toate casele și a se stinge luminile. Ordinul a provocat o adevărată panică.

Astă-zi încă menține închise toate crâșmele și cafenelele din străzile Socola și Nicolina, în contra legei, și cauzînd mari pagube negustorilor.

Această stare de asediu, în miniatură, se complectează, prin patrularea jandarmilor pedeștri.

D. prefect petrece.

❑ *Administrația comunală, a asigurat azi, că apa de Timișești va fi dată din nou în consumație, cel mult Sămbătă 9 Iulie.*

Sunt însă persoane, în măsură de a ști, cari afirmă, că reparațiunea va dura cel puțin 25 zile.

❑ *Pompierul din fruntea poliției a ținut să mai dea încă o dovadă de integritatea sa administrativă. Declarînd stare de asediu în cartierele Socola și Nicolina, ca urmare a scandalului de aseară, a dispus între altele închiderea cîrciumilor din aceste cartiere.*

Dar—ceeea ce este firesc pentru mentalitatea pompierului—ordinul său nu este general. Cîrciumile d-lor Anton Rohr, consilier comunal și N. Botez, ospitalierul negustor din timpul alegerilor generale — în stabilimentul căruia chefurile candidaților de pe atunci ai guvernului nu luau sfîrșit, de cît către ziuă—au rămas și sînt deschise.

De aseară și pînă acum umblă bieții negustori, cărora li s'au închis cîrciumile, vînzînd-se pe toate cărările.

Sărmanii, ei nu știu se vede, că prefectul poliției are un cumnat, care „umanitar" cum este i-ar putea servi de minune.

Asemene cazuri s'au mai întîmplat și, de sigur, se vor mai întîmpla, pentru ca Virgil Holban să aibă ocazia de a face dovada înaltului său umanitarism. Aceasta este de alt-fel și unica explicație a ordinului pompierului de a se închide cîrciumile comercianților evrei de pe Socola și Nicolina.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, a intervenit din nou, pentru a i se admite propunerea ca seminarul central, să fie instalat în localul infirmeriei de la Frumoasa.

In localul de azi al Seminarului, urmează să se instaleze Externatul de fete.

❑ La ministerul de finanțe, se lucrează la un proect de reorganizare a acestui minister.

E vorba în același timp, să se modifice și condițiile de admitere în corpul funcționarilor acestui minister.

❑ Camera de comerciu a intervenit azi pentru a doua oară către ministerul de finanțe, pentru a se pune capăt scandalului cu refuzul monedei de nikel, de a fi primită de către autorități.

❑ Comisiunea instituită de consiliul de higienă al orașului, pentru a refera asupra diferitelor propuneri ivite în desbaterile acestui consiliu, a opinat la nevoia urgentă, pentru canalizarea vechei albii a Nicolinei, în dealungul căreia s'au instalat numeroase fabrici.

Caetul de sarcină acestei canalizări s'ar urca la 50,000 lei.

❑ La 28 Iulie se va ține la direcțiunea casei centrale a băncilor populare și a cooperativelor sătești un concurs pentru ocuparea posturilor vacante de controlori agronomi, pe lîngă casa centrală.

Pentru a fi admiși la acest concurs candidații trebue să îndeplinească următoarele condițiuni:

1) Să fie romîn;

2) Să fi satisfăcut obligațiunile serviciului militar;

3) Să fie diplomați ai școalelor superioare de agricultură;

4) Sunt preferați agronomii cari au practica de administratori la obștiile sătești.

Concursul va consta în o probă înscrisă eliminatoare și o probă orală.

❑ Ieri 4 Iulie s'a închis modesta expoziție organizată de direcțiunea școalei de țesături din strada Eternitatea. Lumea care a vizitat școala în aceste zile, a putut admira frumoasele rezultate pe care le a dat în acest prim an de existență, cînd a funcționat cu 16 –18 eleve sub direcțiunea d-nei Lucia Niculescu. In anul viitor numărul elevelor va fi mărit, primindu-se un număr de eleve interne, bursiere ale comunei și județului.

❑ Ni se comunică din Sculeni, că apele Prutului și a Jijiei scad în mod simțitor. Soșeaua dintre Țiganași-gara Larga-Movileni se află și acum acoperită cu apă, așa că comunicația prin partea această e întreruptă.

❑ Printe membrii muzicei comunale domnește un spirit de resvrătire cel puțin aceste e respunsul pe care l'a dat administrația comunală d-lui Cirillo, care a comunicat că muzicanții nu vor să cînte, sub conducerea d-lui Biță.

❑ Pe lîngă spitalul israelit, urmează a se începe construirea unei maternități.

Planurile acestei construcțiuni au fost înaintate consiliului de higienă, care va impune o sumă de modificări.

Toate sălile vor trebui să aibă instalațiuni complecte de apă și canal. Sala de operație, va trebui să aibă și un resevor pentru apă caldă. Closetele urmează să fie scoase din interiorul construcțiunei.

Cu aceste modificări, consiliul va da cuvenita autorizare.

Victimele inundațiilor și pagubele suferite

După cum am anunțat, apele Prutului și ale Jijiei, crescute din cauza ploilor din septămîna trecută revărsînd, mai toate satele și semănăturile de pe moșiile situate pe malul apelor au fost inundate, cauzînd pagube atît locuitorilor, cît și proprietarilor și arendașilor—, care în total se urcă la suma de 200 mii lei. Iată tabloul acestor pagube:

*

In comuna Bivolari: La 24 locuitori din satul Burueneşti, li s'a inundat: 8 hect. popușoi, 3 hect. fînaț și 1 hect 21 a. orz evaluate la 1000 lei.

*

Pe moșia Burueneşti, proprietatea A. Badareu și A. Moisache: 4 h. fînaț, 260 h. imaș.

*

Pe moșia Bivolari: 80 h. imaș — pagubele în sumă de 3000 lei.

*

Locuitorii din satele: Silinești, Tabara, Cornu Negru și Bivolari au suferit mai toți pagube, însă de o mai mică valoare. In schimb casele locuitorilor: V. Nica, Gh Popa și Haralambie Robu din satul Cornu Negru, cari erau situate chiar pe malul Prutului, s'au surpat, așa că oamenii, au spart pereții caselor, de au putut să mai scoată din lucruri. La alți locuitori, apele prinzînd vitele pe cîmp, le-au înecat.

*

In comuna Hermeziu.—Satul Hermeziu a fost în întregime innundat, apa pătrunzînd prin case, așa că locuitorii au scapat cu viața numai, prin fugă. Semănăturile lor care constau în 85 H. porumb, și bulgăriile au fost distruse. De asemenea și semănăturile arendașului: 200 H porumb și 70 H fînaț au fost complect distruse. Aci pagubele se urcă la 18,000 lei.

*

Semănăturile de pe moșia Hermeziu, 200 H. imaș, 85 H. fînaț, 75 H. grîu, 130 H. popușoi, 40 H. ovăs și 35 H. Floarea soarelui, au fost de asemenea inundate cauzînd pagube de 40,000 lei.

*

In comuna Vladomira, au fost inundate 25 H. imaș, 45 H. porumb și 15 H. fînaț, proprietatea locuitorilor, cauzîndu-le pagube de 4000 lei. Arendașului moșiei, i a cauzat pagube de 19,000 lei, distrugîndu-i 180 H. imaș, 75 fînaț și 170 popușoi. Patru vite ce se aflau pe cîmp, fiind prinse de ape, au fost înecate.

*

In comuna Bălteni. — Locuitorii au fost inundați, distrugîndu-le 75 H imaș, 180 H. popușoi, pagube de 9000 lei. Semănăturile proprietarului I. Cicei și anume: 250 H. imaș, 143 H. fînaț și 150 H. popușoi, au fost inundate. Pagube de 19,000 lei.

*

In comuna Trifești, 120 H. imaș și 75 H. porumb. Pagube 7000 lei. Arendașul moșiei a suferit pagube de 30,000 lei, avînd inundate: 55 H. imaș, 40 H. fînaț, 115 H. grîu, 30 H. orz și 85 H popușoi.

❑ Societatea de gimnastică, sport și muzică din Iași, va da Duminică 10 Iulie 1911, în loc de 3 Iulie, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecarea din Iași cu muzica la orele 6 25 dimineața. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamații, curse de bicicletă și de cai și concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiții muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal, cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

Cabinele societății sunt complect instalate așa că sunt puse la dispoziția publicului.

❑ Consolarea d-lui Petrescu se pare că va veni în curînd. D sa stăruie ca pe ziua de 15 Iulie să fie înaintat inspector financiar, și în acest caz în locul d sale, ca administrator financiar al județului Iași va fi avansat d. Pompiian, șeful secției administrative.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

❑ La 1 Octombrie 1911 vor începe examenele de capacitate pentru specialitățile „rufăria" și „croitoria" la școlile profesionale de gr. I de fete.

Ordinea în care se vor ținea examenele va fi următoarea:

1 Octombrie 1911, rufăria,

1 Noembrie 1911, croitoria.

Examenul se va ține în București, în localul școalei profesionale de fete gr. II.

Candidatele pentru acest examen trebue să înainteze cererile lor la minister, cel mai tîrziu pînă la 31 August 1911 inclusiv.

Candidatele trebue să fie romînce prin naștere sau căsătorie.

Cererile de înscriere trebuesc să fie semnate cu numele și pronumele întreg al candidatei și să arate adresa sa clară și exactă.

Cererile de înscriere trebue să fie însoțite de următoarele acte:

a) Actul de naștere sau alt act autentic din care să se constate că candidata este majoră;

b) Un act din partea primăriei comunei unde domiciliază, din care să se constate că este romîncă;

c) Diploma de absolvire a unei școli profesionale de gr. II de fete din țară sau a unei școli profesionale de fete din țară sau a unei școli profesionale de fete din străinătate echivalată de minister cu cea a școalelor profesionale de gr. II de fete din țară.

d) Un certificat prin care să dovedească că a făcut trei ani practica meserii respective sau în atelierul școalelor profesionale ale Statului sau într'un atelier particular din țară sau străinătate, care să aibă cel puțin 15 lucrători; certificatele de practică din străinătate trebuesc traduse și legalizate de Camera de comerț.

Implinirea condițiunilor de practică va fi admisă de minister, în urma avizului inspectoarei școalelor profesionale din țară;

e) Un certificat de moralitate liberat de primărie.

Pentru a se da curs cererii de înscriere toate actele de mai sus sunt indispensabile; se vor pune la dosar toate cererile cari nu vor fi însoțite de toate aceste acte, iar actele se vor înapoia candidatei prin poștă.

In nici un caz și sub nici un motiv nu se vor admite cereri însoțite numai de o parte din acte și nu se va acorda termen de înscriere peste 31 August 1911.

Examenul va consta din probe practice, teoretice și probe pedagogice.

❑ **Judiciare.**—Astăzi Trib. de vacanță s. I-a compus din d-nii: I. Diaconescu, președinte și H. Mîrzescu, membru de ședință, a judecat reconfirmarea mandatului de arestare lansat în contra comerciantului I. Ch. Dresner.

Ministerul public a fost reprezentat prin d. procuror Aslan, iar apărarea a fost făcută de d-nii avocați V. I. Pella și M. C. Drăcșineanu. Tribunalul a infirmat mandatul dispunînd punerea în libertate a lui Dresner.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

Ultima oră

București 5 Iulie

Un vot de blam

Sinaia.—Aseară, membrii consiliului comunal, se 'ntruniseră în ședință publică, pentru a discuta mai multe chestiuni, puse la ordinea zilei.

In loc însă de a intra în desbaterea chestiunilor, consiliul a dat un vot de blam primarului, învinuit de numeroase neregularități.

Cum e vremea

București.—E vremea frumoasă la Brăila, variabilă la Constanța, caldă la Buda-Pesta, ploua la Viena, nour la Berlin, Triest și Londra.

Congresul de tuberculoză

Roma.—In urma dorinței manifestată de comitetele străine, din motive de colaborare și de organizare internațională, al șeptelea congres contra tuberculozei, care trebuia să aibă loc la Roma, de la 24—30 Septembrie, a fost amînat pentru luna Aprilie 1912,

O deraiare groaznică numeroși morți și răniți

Francfort pe Mein.—Expresul Bale Francfort pe Mein, a deraiat azi dimineață lîngă gara Muellheim. Două vagoane au fost proectate peste șine și două au telescopat.

Sunt 10 uciși, 25 grav rîniți și 20 rîniți mai ușor.

Calcat de o trăsură

București.—Pe calea Rahovei, o trăsură a fabricei de bere Bragadiru a calcat un copil, care a încetat curînd din viață.

Votarea art. 72 din constituție relativ la pedepsirea militarilor criminali

Tîrnova. –După o lungă discuție, adunarea a adoptat cu o mare majoritate art. 72 din constituție, în redactarea propusă de comisiune și anume: o lege specială va determina în materie criminală, care din crimele comise de militarii în activitate de serviciu vor fi judecate de Tribunalele civile și care de Tribunalele militare.

Noui cutremure

Kecskemei (Ungaria).—Două mari cutremure de pămînt, au fost simțite azi dimineață. Sinagoga, și biserica Greco-Ortodoxă, au suferit mari stricăciuni.

Expulzarea unui sindicalist

București.— Astă noapte a fost adus în Capitală d. Gh. Cristescu, fruntaș sindicalist, care fiind la Galați, a fost rădicat de poliție și trimis în Capitală.

Tărziu noaptea Cristescu a fost pus în libertate.

Deschiderea Parlamentului austriac

Viena.—Azi s'a redeschis parlamentul. Impăratul Frantz Iosef a rostit discursul de deschidere.

O importantă declarație a ministrului honvezilor

Buda-Pesta.—Camera a continuat discuția reformei militare. D. Hazai, maior general, ministrul honvezilor, declară, că nu e nici o țară în vecinătatea Ungariei care să nu fi continuat înarmarea până în ultima extremitate și numai noi ne-am lasat a fi întrecuți de state, care vor fi poate adversarii noștri vreodată, tocmai fiindcă putem fi centrul unor furtuni politice. In viitor avem nevoie de o armată puternică. Ministrul, respinge argumentele pacifiștilor, zicînd că cei ce ar cere dosarmarea fără a ține samă de modul de procedare a celor lalte state, și-ar servi rău țara.

Noul președinte al clubului deputaților romîni

Viena.—Clubul deputaților romîni a ales de președinte pe d. Simionovici de oare ce baronul Hurmuzachi, a declarat că nu mai poate accepta președinția clubului, dată fiind demnitatea sa de căpitan al Bucovinei.

Anarhia din Persia

Teheran. — Anarhia crește în țară. Tălhăriile sporesc. La Teheran a isbucnit desordinea, comunicația este întreruptă.

Guvernatorul Chalchal mergînd la Taebris, a fost prins de nomazi.

HOLERA

New-York. — Pe bordul unui vapor, sosit eri la New-York, s'au constatat 5 cazuri de holeră, dintre care două cu sfîrșit fatal.

Sunt temeri de întinderea flagelului.

*

București.—Direcția generală a serviciului sanitar, comunică că bolnavul din comuna Enigea, a suferit de o gravă intoxicație alimentară și nici de cum de holeră.

*

București.—Un călător ce mergea cu trenul, de la Focșani la Galați, s'a îmbolnăvit grav, prezentînd simptome suspecte.

D. dr. Bărdescu, directorul general al serviciului sanitar, a declarat ziariștilor, că nu poate fi un caz de holeră, de oare ce holera neexistînd în țară, bolnavul n'a avut de unde s'o capete.

CONFLICTUL BISERICESC

Pensionarea fostului episcop de Roman

Noul Mitropolit Primat

Propaganda catolică

Destăinuirile fostului Mitropolit primat

București. — Prin cercurile guvernamentale, se afirmă, că guvernul ar fi hotărît să acorde fostului episcop de Roman o pensie de 750 lei pe lună.

Aceasta însă, dacă P. S. S. Saferin o va cere, căci altfel nu s'ar putea acorda o atare pensie, întru cît fostul episcop, se află sub o condemnare a sfîntului Sinod.

*

Fostul Mitropolit Primat părăsește țara peste cîte-va zile, ducîndu se la Biarritz, unde va rămîne pînă la 15 Octombrie.

La întoarcerea sa în țară, fostul Mitropolit Primat, va da la lumină, unele memorii, în care va face destăinuiri senzaționale cu privire la propaganda catolică.

Tot atunci, își va tipări în broșură, apărarea sa înaintea Sinodului.

*

Guvernul a renunțat la candidatura archimandritului Scriban, pentru scaunul de Mitropolit, din cauza, că acesta nu are vrîsta cerută de lege.

E vorba acum să se aleagă ca mitropolit primat, pe archimandritul Nazarie, directorul internatului teologic, profesor universitar și fost perceptor al principelui Carol.

Consiliu de miniștri

București.—La ministerul de interne, s'a ținut un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui Maiorescu.

Consiliul s'a ocupat cu chestii curente.

Violul din Capitală

București.—Pe un maidan, din Capitală, s'a comis astă noapte un viol monstruos asupra unei copile de 12 ani.

Poliția a arestat pe un funcționar de la administrația financiară, anume Leon Popescu, bănuit a fi fost în legătură cu autorul violului.

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton, ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D na Jora, strada Lățescu.

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;

Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul

INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**

Preparate cu apă sterilizată de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași

Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar

Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.

— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —

Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu Dr. A. Ratianu, proprietarul Fiș[illegible]

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziațiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

MASINI DE CUSUT SINGER

Cea mai nouă creațiune in Mașini de cusut

INGER ,66'

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntéți suferinzi, dacă veiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primèsc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nou

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruioare si ori-ce accesorii

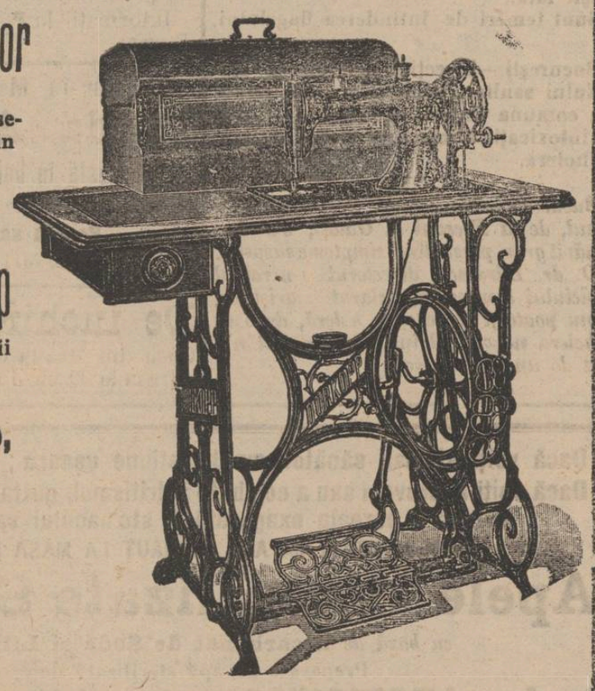

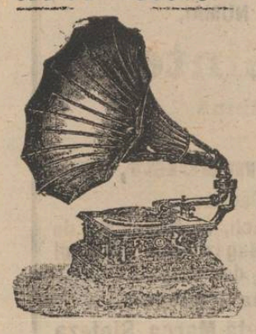

Gramophoane și plăci. Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tuălete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1344 — Joi 7 Iulie 1911

SFÎNTUL CIOMAG

Sîntem o țară civilizată în accepțiunea cea mai pură a cuvîntului. Nimic nu ni deosebește de țările apusului, în cari frivolitatea și rafineria vieții sociale și politice, tîrăște corpul social organizat către o descompunere morală sigură.

Avem greve și încă mari, cari izbucnesc la intervale cu o regularitate matematică; avem „afaceri“ în înțălesul francez al cuvîntului, cari zguduie din temelie și convingerile particularilor și viața statului atît de fînăr, atît de șubred încă; avem „panamale“, specific romînești, dar cari pot întra foarte bine în cadrul larg și ospitalier al panamalelor civilizației; avem „mușamaua“ binefăcătoare și a tot răbdătoare, care știe să facă politicianilor noștri imensele servicii, fără cari „rațiunea de stat“, — altă instituție caracteristică ori-cării civilizații serioase—ar fi periclitată fără putință de îndreptare.

Dar mai avem pe de-asupra — și aceasta pune în evidență vestigiile persistente ale orientalismului nostru—*ciomagul*. Această instituție eminamente națională, este adese-ori menită a salva interesele patriei în pericol. Ciomagul este, sub un guvern fără scrupule ca acela al d-lor Carp și Marghiloman, apărătorul libertăților publice, al proprietății încălcate, al gheșefturilor divulgate. El este alfa și omega vieții politice romînești, cînd e dată în paza și administrația unui guvern de asanatori.

Cu ciomagul se apără proprietatea d-lui Baștea, cînd țăranii de la Rucăr protestează în contra încălcării drepturilor lor. Și justiția înceată, greoaie va veni mai pe urmă să consfințească opera pacificătoare a ciomagului.

Cu ciomagul se potolesc grevele, cari izbucnesc adesea din dorința legitimă a unor oameni ce aspiră la o viață mai bună. Și va veni apoi justiția să adaoge și suplimentul legal celor răzvrătiți și celor răzvrătitori.

Cu ciomagul se execută sentința „blîndă“ și „împăciuitoare“ a unui tribunal sinodal; el aduce la îndeplinire marea operă a demiterii din scaunul episcopal a unui sfînt ca Gherasim de la Roman.

Ciomagul este totul; el face toate; prin el se aduc la îndeplinire marele opere sociale și politice; cu ajutorul lui guvernul d-lui Carp își realizează marele program de reforme, făurit în noaptea cea mai dulce și mai fericită a vieții sale de septuagenar, în noaptea care a urmat primei zile de viață a guvernului său.

Este vădit lucru, că ciomagul se prezintă ca instituție esențială a statului romînesc, sub guvernarea seniorului de la Țibănești, cu toate sforțările d-lui Marghiloman de a-l înlocui cu cravașa delicată și modernă atît de simpatică d-sale.

Ajuns la o atît de mare cinste, îndeplinind o funcțiune socială și politică de o importanță colosală, fiind întruparea groaznică a celebrului principiu al d-lui Carp: „mai întâi represiune și pe urmă vom aviza“, ciomagul este menit — mai ales de cînd se amestecă și în cele sfinte — să fie obiectul adorațiunii și închinăciunii primului ministru.

„Sfîntul ciomag“ este pentru d. Carp simbolul credinți și al puterii, drapelul partidului și siguranța guvernării sale în liniște și pentru liniște.

Ori-cît de curioase ar părea lucrurile acestea la d. Carp, omul civilizat și cult în aparență, ele sînt atît de vădite și atît de temeinic stabilite pe fapte, în cît nici o dezmințire nu mai este cu putință. Mai mult, noi susținem că instituția ciomagului, ajunsă la mare cinste sub guvernul conservator, este consecința logică, fatală chiar, a convingerilor întinse ale primului ministru.

Obișnuit să privească lumea din înălțimea ochiului său de sticlă și să o judece cu unicul său sfătuitor lipsit de viață, d. Carp a disprețuit în totdeauna pe oameni, pe cari i-a considerat ca o turmă menită să-l urmeze și să-l aplaude. Cum însă lumea, care-l privește pe d. Carp cu doi ochi, nu-l găsește demn de păstorie, l-a făcut mult timp să sufere.

Dar iată-l pe d. Carp în fruntea bucatelor și, în consecință, a unui partid. Ce stimă poate avea dînsul pentru cei ce-l aplaudă azi și cari eri l-au hulit și mîne vor face la fel? Și judecînd lumea după partizanii săi, feodalul prim-ministru a luat în mînă ciomagul și operează cu el reformele salvatoare și asanatoare.

Să trăiască ciomagul!

O tentativă de „asanare“

Partidul d-lui Carp nu incetează cu asanările. Venit la putere prin asanarea constituțională, se cramponează la guvern prin asanarea conștiinții cetățenești și-și face mendrele tot prin asanare.

După ce a asanat sufletul lui Athanasie Mironescu—de astă dată expresia este literalminte justă—; după ce a asanat întreg sinodul, comandîndu-i o sentință criminală, și-a îndreptat atențiunea asupra Episcopului Gherasim Saferin și încearcă să-l asanez și pe el, unicul din Sinod, care a ramas neasanat.

Avem dreptul să credem însă, că de astă dată sistemul asanărilor va da greș.

Și cum încearcă să comită guvernul această nouă operă? Foarte simplu. De oarece Episcopul Gherasim nu se consideră demis și deci chestia conflictului sinodal nu e tranșată, guvernul crede, că-l va putea cumpăra pe condamnatul de Sinod, cu o pensie de 750 lei lunar, dacă acesta o va cere, bine înțeles, întrucît legea nu i-ar da dreptul la pensie.

Și astfel guvernul, care are atîta practică în cumpărarea conștiinții alegătorilor, socoate, că-l va putea cumpăra pe condamnatul de Sinod cu o pensie de 750 lei lunar, dacă acesta o va cere, bine înțeles, întrucît legea nu i-ar da dreptul la pensie.

Și astfel guvernul, care are atîta practică în cumpărarea conștiinții alegătorilor, socoate, că-l va putea cumpăra și pe vrednicul Episcop, cu această pensie.

Planul guvernului nu e rău pentru el, se înțelege; decît sîntem siguri, că nu va reuși. Dacă Episcopul Gherasim ar cere pensiunea ce vrea să i-o ofere guvernul, natural că aceasta ar implica recunoașterea de bună și legală a sentinții sinodului, și deci, renunțarea lui la orice pretențiuni. Și iată inchis pentru totdeauna conflictul sinodal.

O fi priincios guvernului planul acesta, dar este rușinos și inutil.

Este rușinos, pentru îndrăzneala guvernului d-lui Carp, care crede că totul în această țară este de vînzare, merge prea departe.

Este inutil, pentru că incercările lui de a cenrupe pe Episcopul Gherasim nu vor reuși. Acela, care cu sacrificiul înaltei sale situațiuni în Biserica și în statul romîn s'a ridicat pentru o idee, și a luptat cu obstacole invincibile pentru izbîndirea ei, nu se va preta manoperelor frauduloase ale unui guvern de negustori de conștiințe.

Episcopul Gherasim nu este un om; ci un erou. Eroii știu ce-i martiriul și suportă pînă la venirea unor vremi bune.

Samavolnicia din Galați

In țara ciomagului și sub guvernul d-lui Carp libera trecere a cetățenilor este interzisă. Așa vrea guvernul, așa înțelege el drepturile și libertățile cetățeanului în sec. XX, așa trebue să fie;—scurt și cuprinzător.

Calea ferată este la dispoziția ta să te transporte unde vreai, dacă plătești; guvernul însă ordonă alt-fel, și ast-fel rămîi escrocat în mod legal și „cinstit“.

Se știe, ce s'a întîmplat d-lui Gh. Cristescu, secretarul comisiunei generale a sindicatelor din România, zilele acestea, la Galați. Nouă ni este indiferent și omul și ideile sale. Dar protestăm împotriva dispoziției ministrului de interne sau a subalternului său de la prefectura de Galați, care încalcă fără rușine cel mai elementar drept al omului.

Auziți nostimadă. Nu poți să călătorești unde vrei, unde interesele și afacerile te reclamă, pentru că d. ministru sau d. prefect te poate împiedeca. Și dacă îndrăznești să te opui dorinții lor, apoi ca pe cel din urmă vagabond sau străin, ești luat de spate și trimis la urma ta.

Siguranța libertății și a călătoriei este suprimată, pentru că așa vrea un sbir polițienesc. Nu mai rămîne de cît să se lase la discreția sbirilor și siguranța vieții cetățeanului.

Am știt cel puțin, că în țara romînească sub guvernul d-lui Carp nu mai avem nici un drept, nici o siguranță, nici asupra persoanei noastre, nici asupra averii, și atunci am știt să ne conducem așa fel, ca să fim în stare a ne apăra.

Ceea ce a făcut prefectul de Galați cu d. Cristescu, nepermițîndu-i a sta în acel oraș cîte-va zile, este o sfruntată nelegiuire, pentru care trebue tras la răspundere.

Căci și zbirii polițienești trebue să știe că în țară romînească sunt legi și cetățenii au drepturi, pe cari nu le pot încălca fără răspundere.

Guvernul guvernează

Băeți, între 6 și 8 ani și candidații la paralizie generală, în ajunul de a fi trăsniți de năprasnica boală, se laudă cu puterea lor.

Tot așa și guvernul Carp. Guvernul acesta guvernează... în vacanțe,

D. Marghiloman a pus să se bată cu frînghii pe niște bieți țărani, ca cei din Rucăr, și aceasta însemnează că guvernul guvernează.

Sinodul a dat o hotărîre tîlhărească demițînd pe Episcopul de Roman cu condiția ca Primatul să'și dea demisia, — și infamia aceasta constitue pentru guvern un act de autoritate.

Primatul își dă demisia cu condiția ca profesorul Chiricescu să fie scos din învățămîntul superior; comisia de judecată se întrunește și dă o sentință caraghioasă — pentru guvern și hotărîrea aceasta însemnează că el guvernează.

Guvernul Carp e sau în vîrsta copilăriei inconștiente, sau în ajunul paraliziei generale. Altfel nu înțelegem această exuberanță infantilă și senilă în același timp. Pentru actualul guvern isprăvi ca cea de la Rucăr sau neomenia din Sinod, înseamnă a guverna.

Să fie liniștiți excitații din fruntea treburilor publice. Pentru moment ne aflăm în vacanță. Parlamentul e închis și viața publică șomează. Isprăvile guvernului sunt înregistrate cu grijă de opoziție. Scadența lor e ziua de 15 Noembrie. Cînd parlamentul se va deschide, va începe socoteala cea grea pentru guvern, am voi să-l vedem guvernînd atunci. Acum, dată fiind extrema răbdare a acestei nenorocite țări, poate guverna orice polițist prevăzut cu un decret regal.

Bucuria guvernului, îl asigurăm, va fi de scurtă durată, toamna se apropie cu neplăcutele ei surprize, și guvernul, dacă nu e laș, să mai bată atunci pe rucăreni, să guverneze, într'un cuvînt.

Un scandal și un preot

Telegraful ne a adus vestea unei foarte curioase manifestații, care tradează mentalitatea celor orbiți de patimă religioase.

Intr'o biserică din Neapole un preot a ținut o predică, în care a arătat, că Papa Clement al 7-lea nu avea simpatii pentru rochia împedecată și a blăstămat pe femeile cari purtau asemenea rochii.

Amintirea acestui fapt astăzi, cînd moda a impus femeilor portul acestui fel de rochii, este desigur un exces de zel... papal al preutului în chestie, care trebuia să știe cîtă influență au vorbele lui asupra populației din parohia sa.

Consecința acestei nejustificate predice fu un enorm și revoltător scandal, la care s'au dedat la ieșirea din biserică ascultătorii predicatorului. Ei s'au repezit asupra unor femei „blestemate“ de defunctul Papă Clement al 7-lea și rupîndu-le rochiile impedcate au determinat intervenția trecătorilor. De aici scandal, iar preotul în chestie fiind insultat, scoase revolverul — preot care poartă revolver! — și-l descărcă într'un trecător. Natural, poliția îl arestă pe preotul ucigaș.

Iată unde duce nechibzuința. Nu e mare lucru să ai putere, să poți împinge la acțiune pe semenii tăi. E mai greu, să știi ținea cumpăna, și să nu utilizezi puterea și influența ce o ai din porniri pătimașe.

Depășind limitele atribuțiunilor sale preotul din Neapole a făcut operă nedreaptă după, cum era și inutil de a mai răscoli trecutul, spre a scoate la iveală curioasa și răsbunătoare bulă de afurisenie a Papei Clement al 7 lea.

Și apoi cum vi se înfățișează acest preot napolitan, omul duhului blînd și al iertărei, care poartă la el revolver și face uz de el? Cum rămîn perceptele lui Crist, și cum poate el predica în numele lui?

Dar cîte anomalii nu sunt în viața aceasta?

CÎTE-VA NOTE

Se zice că arhiereul Atanasie Mironescu va pleca zilele acestea în străinătate și nu se va întoarce de cît în Octombrie.

Ar fi de știut, dacă fostul primat va fi sau nu însoțit de cineva, în acest voiaj de... plăcere, care va trebui să-i dea compensația neplăcerilor avute în timpul din urmă.

Un agent secret a fost postat în satul Surpatele-Mînăstireni din Vîlcea în preajma căreia e Mănăstirea dintr'un lemn.

OAMENI ȘI LUCRURI

Barbați cu împrumut

Dacă s'a pomenit și comentat ca o ciudățenie a timpului, ca un anachronism barbar, violența clericală în contra unor anumite costume femeești,—cu atît mai mult merită a fi înregistrate alte fenomene și manifestări sociale.

Așa, bună oară, vrednică de a fi.... brevetată este invenția primarului din Nizza și care consistă în următoarea combinațiune. De oare ce „doamne cum se cade“ nu sunt admise în cafenelele din Nizza, administrația zisului oraș, sub inspirația primarului a inventat sistemul de a pune la dispoziția doritoarelor—bărbați cu ceasul, bărbați cu împrumut, care să însoțească eventual, pe doamnele stinghere ca să-și poată, și ele, permite luxul de a consuma ceva în cafenele, fără să se expună a fi refuzate la intrare. Nizza este orașul plăcerilor frivole; orașul uitărilor, orașul lipsei de griji.

Acolo se adună lume multă care are bani de prisos, bani de cheltuit, ori de... pierdut. In afară de familiile avute, doritoare de „far niente“, sub cerul limpede, se adună pe coastele azurii ale Mediteranei figuri cam suspecte de femei ce se oferă celor ce oferă mai mult.

E posibil ca de aci să se fi născut, în anumite împrejurări, oare-cari neplăcute confuziuni — și că din această cauză s'a luat măsura, destul de stranie, de a nu se acorda întrarea liberă în cafenele, în localuri publice, doamnelor cînd sunt neînsoțite de nimeni.

Dar sub această anodină formă de „ocrotire“ a sexului slab, sub aerul acesta de pretinsă protecțiune acordată femeilor, — cîtă prejudecată și cîtă umilire!

Intru cît oare lămurește situația și salvează aparențele faptul că se dă cu .. împrumut unei doamne — un oarecare domn, ca să fie mai puțin primejduită morala publică?

Elementul esențial în toată această împrejurare este consideração, că femeea e inferioară din toate punctele de vedere,—fie că nu inspiră *ea* încredere de cîteori se arată singură, fie că nu e cruțată, ea, de oarecari... asalturi, dacă se încumentează să intre fără... stăpîni, într'un local public.

Dar „instituția“ barbaților împrumutați nu este oare dintre acele ficțiuni cari pot veni, mai curînd, în ajutorul demoralizării?

E, în ori-ce caz, un procedeu care contribuie să mențină și să prelungească un complex vast de anomalii sociale,—incompatibil cu o stare de adevărată cultură și adevărată civilizație.

Sexul tare e acel ce are mai multă trebuință de... emancipare. O emancipare de jugul prejudecății, în tot cazul.

Rodion

„Faust“ de 1500 ori

Un eveniment muzical.—După o jumătate de secol.—Operă și balet.—Cifră unică.—Criticii prooroci.—Intre legendă și istorie.—Vagabondul „Faust“.—Triumful franco german.

Peste cîteva zile, Opera din Paris va da a 1500-a reprezentație a lui *Faust*, pe o scenă pariziană, dacă nu chiar la Academia națională de muzică. Acest succes, obținut numai într'o jumătate de veac, întrece cele mai fabuloase succese de pînă acum, chiar cele ale operelor *Pré-aux-Clercs* și *Mignon*, care n'au avut mai mult de 1400 reprezentațiuni.

*

La Operă nu e decît un singur balet vechiu, foarte vechiu, care se apropie de această cifră respectabilă: baletul din *Psyché*, al faimosului dansator Gardel și al musicianului puțin cunoscut, Miller. *Psyché*, care a durat vre-o patruzeci de ani, sub Revoluție, Imperiu și Restaurațiune, a atins aproape 1200 representații. *Oedip la Colona* de Sacchini n'a ajuns decît la 580 și *Iphigenia în Aulida* a lui Glück, aproape la 500 reprezentațiuni.

Cum sala modernă a Operei, unde *Faust* a fost jucat mai mult de 1000 ori, de la 1875 incoace, conține peste 2000 de spectatori și cum e în totdeauna arhi-plină, cînd se reprezintă capo-d'opera lui Gounod, vedem că cel puțin două milioane de persoane au văzut-o și aplaudat-o. Nici *Hughenoții*, cari n'au atins încă 1100 reprezentații, nici *Africana* nu vor mai putea ajunge *Faust*-ul lui Gounod.

Astăzi, după treizeci de ani de wagnerism, după ce am asistat la ruina complectă a vechii opere-comice și a repertoriului italian, așa de înfloritor altădată, succesul lui *Faust* ne surprinde. Dar cu cincizeci de ani în urmă, autorul operelor *Sapho* și la *Nonne sanglante* trecea drept un revoluționar.

Intăiu; avea reputația bine stabilită de a fi un „simfonist“; aceasta era cea mai gravă injurie, ce un critic putea s'o arunce unui musician de teatru; apoi Gounod, chiar după *Médecin malgré lui*, era considerat ca unul ce nu face „muzică veselă“: imputare mult mai serioasă.

Dar cunoscătorii nu se înșelară. Chadeuil scria în *Siècle* că „Teatrul Lyric și a asigurat multe și frumoase reprezentațiuni“ cu primirea piesei. Berliozianul d'Ortigue spunea în *le Ménestrel*: „*Faust* este o operă de maestru“ și wagnerianul Gasperini declară că Gounod „a luat definitiv loc printre maeștrii artei“.

*

Cît despre insuccesul lui *Faust*, aceasta e o simplă legendă, pe care chiar Gounod și Carvalho o lăsară să se răspîndească. La început treizeci și șase reprezentațiuni au produs, în mai puțin de patru luni, 150,000 franci; după redeschiderea din Septembrie, în anul următor, douăzeci și una reprezentațiuni, produseră 66,000 franci. Dacă opera nu fu reprezentată mai mult, ba părăsi chiar afișele pentru doi ani, motivul era dificultatea în care se afla Carvalho de a găsi un bun protagonist precum și plecarea soției sale, geniala creatoare a rolului Margueritei, de la Teatrul Lyric Mai tîrziu *Faust* reapăru la Châtelet și în șase ani fu jucat de 255 ori.

In celelalte țări, chiar și în Germania unde libretul fu sever criticat, partițiunea fu imediat adaptată de toate marile teatre și aceasta chiar în momentul cînd Parisul fluera — fără să-l asculte — pe *Tannhäuser* al lui Wagner, Gounod, de altfel, era considerat ca un „compozitor belgian“ de către unele ziare germane rău informate, care vedeau întrînsul un produs al școlii germane și găsiau muzica acestui Flamand „mai germană de cît aceia a berlinezului Mayerbeer și a lui Offenbach din Francfurt“.

In urmă veni rîndul Italiei. D'abia la 10 Noembrie 1862, Gounod asista la prima reprezentație a lui *Faust* în Italia la Scoala din Milan; la 11 Iunie la Her Majesty's Teatre la Londra și în luna următoare la Couvent-Garden. Cele două mari teatre londoneze rivalizau în lux pentru a monta, în italienește, opera franceză, care reapăru în anul următor la Her Majesty's, în text englez. Se făcură în urmă adaptațiuni spaniole, rusești, ungurești, finleze, care popularizează opera maestrului francez.

*

După falimentul lui Carvalho la Teatrul-Lyric, *Faust* trecu la repertoriul Academiei imperiale de muzică. De la 3 Martie 1869 pînă la incendiul din 1873 fu reprezentat la Operă — cu tot războiul şi comuna — de 144 ori; ospitalisat apoi două zeci şi două de seri la Ventadour, fu în fine solemn şi lucros remontat într'un decor cu totul nou la noua Operă, la 6 Septembrie 1875. De atunci a fost jucat de peste o mie de ori, cu acelaş succes, dovedit prin reţetele cele mai frumoase ce se fac la prima scenă lirică franceză.

Cu toate criticile îndreptate în potriva lui: privit, acum cinci zeci de ani ca o operă revoluţionară; considerat în urmă de Wagnerismul militant ca o partiţiune retrogradă, *Faust* rămîne cea mai populară operă din repertoriul marelor scene lirice franceze.

Ea nu e deci o producţiune plăcută şi trecătoare, ci într'însa trebue să se vadă o secretă afinitate între spiritul celui ce a creat-o şi numeroşii săi auditori.

Aceasta e lecţia ce ne-o dă a 1500-a reprezentaţie a lui *Faust* de Gounod.

Litere-Ştiinţe-Arte

De Max.—In „Les Annales" cu data de 16 Iulie, impresariul Schurman continuă seria amintirilor sale din peripeţiile turneelor artiş ce a întreprins pe vremuri. După reminiscenţele consacrate artistei Duse, se ocupă de Janne Garnier, De Max şi Paderwscky.

Iată ce spune despre compatriotul nostru:

„Alăturea de economia atît de bine înţeleasă, aşi putea zice de avariţia unor societari ai Comediei Franceze, pe care n'am nevoie să-i numesc, însă este cu neputinţă de a nu cita extravaganta prodigalitate a acelui mare artist care se cheamă de Max.

După reprezentaţiile noastre la Teatrul Naţional din Bucureşti, trebuia să continuăm turneul nostru prin Iaşi.

Pentru a nu pierde o zi de călătorie a trebuit să plecăm la şase oare dimineaţa.

In ajun, plecarea dintr'un oraş se afişează totdeauna în foyerul artiştilor.

De Max iea cunoştinţă de afiş ca toată lumea. Fără a spune o vorbă, trece în loja sa, cere de scris şi expediază grabnic prin curier o scrisoare cu o anumită adresă.

A doua zi, un ceas înaintea plecării secretarul meu se prezintă în camera lui de Max, ca să i aducă aminte, că e vreme să se gătească, pentru a nu scapa trenul.

— Nu vă ocupaţi de mine. Vreau să dorm pînă la opt oare.

— Imposibil, trenul pleacă la 6.

— O să dorm pînă la 8.

— Şi reprezentaţia de astă seară?

— Va avea loc negreşit.

— N'avem dar trenul de şase. Altul nu mai ajunge pînă la oara spectacolului.

— Luaţi l pentru artişti.

— Dar...

— Ţi-am spus, că voiu fi acolo la timp.

— Cum?

— Foarte simplu. Mi-am comandat aseară un tren special, care o să ajungă pe al vostru mîni la unul după amiază. Două oare de somn valorează doară 1800 de franci. Şi acum plecaţi cu bine şi lasaţi-mă să dorm liniştit; altmintrelea am dat banii de pomană. Trupa plecă. Nu eram liniştit.

N'aveam de ce. La unul după amiază, fără zece minute, în momentul cînd ne ocupam locurile în tren, după prînz văzurăm sosind o locomotivă, cu un singur vagon, iar în uşa vagonului, de Max, zîmbind şi odihnit.

Şi-a parasit vagonul urcîndu-se în trenul nostru, iar reprezentaţia de la Iaşi avu loc precis la oara arunţată..."

R.

*

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor

Sft. Spiridon din Iaşi

Aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 11 Iulie a. c., ora 10 jum. a. m., se va ţine în cancelaria Epitropiei din Iaşi, licitaţie publică, cu oferte închise, pentru arendarea dreptului de extragere a pietrei pentru zidărie şi prunduit şoselele, care se va găsi în pădurea şi pe moşia Dumeşti, proprietatea Casei Sf. Spiridon, situată în comuna Dumeşti jud. Vaslui.

Dreptul de extragere se dă pentru un an.

Condiţiunile de vînzare şi de exploatare se pot vedea în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei Generale din Iaşi.

Garanţia provizorie este de 500 lei, iar cea definitivă de 800 lei din valoarea totală.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a Statului sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 5065

Bismarch cucereşte Rinul.

Un nou monument îi se va ridica la Niederwald punct celebru în istoria războiului din 1870.

*

Juriul pentru tragedie şi comedie la Conservatoriul din Paris, se compune anul acesta din d-neie Bartet şi Second Weber, artiste, d-nii Jules Claretie, Paul Hervieu, Ad. Brisson, Donnay, D'Estournelles de Constant, Jean Richepin, Mounet-Sully, Adrien Bernheim, Bourgeat şi Gabriel Fauré.

*

Revista „Le Monde" care apare la Bruxelles, dă în n-rul de pe Iulie, în supliment muzical, „Se bate miezul nopţii" de Eminescu, cu muzica de G. Dima.

Mai dă şi cîteva rînduri, extrem de elogioase, asupra compozitorului nostru, căruia îi atribue, fără multă ezitare; „crearea muzicei romîneşti", cuvinte pe cari redacţia sau administraţia revistei, pune să fie tipărite cu caractere excepţionale.

*

O femee, căreia îi place să iscălească cu numele bărbătesc S. Bernard, şi-a propus să dovedească că „femeea nu e isvorul blestemat al tutulor relelor şi păcatelor" ci că e din contra „imagina divinităţii concepută ca principiul vieţii care animează universul". Se spune că n'a prea dovedit.

*

Profesorul A. L. Crosber de la universitatea din California a încheiat după 9 ani de muncă studiile sale asupra limbei triburilor Indiane, din nordul Californiei pe cale de a dispărea. Profesorul a reuşit să în redinţeze plăcilor de gramofon toate elementele acelui graiu şi vor fi păstrate în muzeul statului. Intre altele se constată că dintre cele 6 dialecte limbistice de care e vorba, numai unul singur cunoaşte osebire de gen masculin şi femenin la diverse cuvinte, de asemenea distincţiunea între singular şi plural.

*

STRUNA ZILEI

CNUTUL...

Ziarele ruseşti condamnă purtarea autorităţilor în afacerea ţaranilor schingiuiţi la Rucăr.

Contra noastră protestează
Şi ne 'nvinuiesc. Fireşte:
Numai ei se 'ncumetează
Să se poarte... căzăceşte.

INFORMATII

❑ *In consiliul de miniştri, care s'a ţinut Luni sub preşedinţia d-lui Maiorescu s'a discutat şi s'a decis ca statul să vină în ajutorul victimelor inundaţiilor.*

❑ *M. Sa Regele a subscris 20,000 lei în folosul victimelor inundaţiilor, pe lista A. S. R. Principesa Maria.*

❑ **C. F. R.**—Pentru a înlesni transportul cerealelor, direcţiunea a luat dispoziţiunea ca, în perioada de activitate a acestor transporturi, vagoanele cu tonagiu de 15.000 kgr. să fie întrebuinţate numai pentru transportul cerealelor, iar vagoanele cu tonagiu de 10.000 kg. numai întru cît vor fi disponibile.

Pe de altă parte, parcul vagoanelor închise fiind în cea mai mare parte compus din vagoane cu tonagiul de 15.000 kg. ele se vor putea pune cu mult mai mare înlesnire la dispoziţia publicului, pe cînd depunerile de 10 000 kg. vor trebui să aştepte mai mult pînă ce asemenea vagoane vor deveni disponibile sau să se plătească pentru 15 000 kg.

❑ Ministerul de interne a adresat următoarea circulară prefecturilor de judeţe şi administratorilor de plasă.

In vederea înlesnirei d-lor proprietari, arendaşi, exploatatori şi a tuturor celor cari introduc muncitori streini, se luase dispoziţiunea ca taxa sanitară, pentru vizita medicală a unor asemenea muncitori, care ar veni din localităţile contaminate, să se perceapă la direcţia generală a serviciului sanitar, sau chiar la punctul de frontieră de către medicii punctelor în schimbul eliberărei unei chitanţe.

Potrivit deciziunei luate de ministerul de finanţe, relativ la această chestiune, pe viitor asemenea taxe se vor depune la una din administraţiile financiare din ţară, iar recipisa se va prezenta cu prilejul cererei de aprobare pentru introducerea de muncitori.

Faţă de cele arătate mai sus vă invit să luaţi măsuri, a se aduce la cunoştinţa publicului şi în special celor interesaţi pentru a se conforma evitindu se astfel eventual întârzieri provenite din neobservarea ei.

❑ Comisiunea instituită de societatea viticolă, pentru organizarea expoziţiei de struguri, se'ntruneşte mîine, la orele 8 seara.

Se va desbate locul şi felul cum va fi organizată acea expoziţie.

❑ Continuăm a publica lista generală provizorie a persoanelor ce vor funcţiona ca juraţi pe anii 1911—1914, la Curtea cu juraţi din Iaşi.

Botez Panaite, general în retr., Botez N. Gh. avocat, Botez Dim. avocat, Botez Panaite, licenţiat în drept, Botez I. Gh. doctor, Botez Mihail pensionar, Botez Const. profesor, Botez I. Eugen inginer, Botez Ioan student, Botez Cristea student, Botez M. Ioan student, Botez Nec. căpit. în retr pens., Bogonos D. proprietar, Bogza Vas., proprietar, Bogdan Gh. pensionar, Bogdan Gh. medic, Bogdan Petru, prof. universitar, Botezatu Const. studii secondar, Bogrea Vasile profesor, Boureanu Eugen licenţiat în drept, Bratu Gh. licenţiat în drept, Brandea A. Alex. licenţiat în drept, Brandea B. Alex. pensionar, Bráescu Vas. studii second, Brăescu Alex. doctor, Brudea Dim. proprietar, Breviman Mihail studii secondare, Brief Andrei avocat, Brül Emil profesor, Bude Valentin profesor, Buicliu Cr. Bapt. medic pens., Buţureanu Const. institutor, Buznea Const. prop., Buţureanu Gh. D. profesor, Buzinchi Dim. med. veterinar, Buicliu Gr. avocat, Bujor Paul profesor universitar, Buţureanu Vasile profesor, Burghele Ilie profesor, Burghelea Ioan profesor, Burghelea Th. inginer, Buicliu Abgar avocat, Burada Th. pensionar, Buzescu Gh. avocat, Cantacuzin M. B. profesor, Călinescu Em. profesor, Caranda Matei pensionar, Curagiani Ioan prof. universitar, Caracaş Gh. studii secondare, Castan Victor pensionar, Carare Ioan institutor, Cîrjă Neculai pensionar, Cărlănescu Gh. profesor, Caimacan Spiridon pensionar, Carp Mihail profesor, Carp Vasile inginer, Cădere D. profesor, Cazaban Iulius pensionar, Cariadi Gh. pensionar, Carpus Ioan licenţiat în drept, Cerchez Leon căpitan în retragere, Cernătescu Vasile, studii secondare, Chirilă Const. C. studii secondare, Chirilovici Andrei avocat, Chendrino Alex. studii secondare, Chilimoglu Const. proprietar, Chirică Const bacalaureat, Ciolac Gh. profesor, Ciolan Daniel profesor, Cireş Vasile profesor, Ciurea Anibal avocat, Ciurea I. Alex. studii secondare, Ciurea Gh. bacalaureat, Ciorapciu Filip avocat, Ciolan D. A. studii second., Climescu Const. pensionar, Cosmovici Leon prof. universitar, Costin Victor profesor universitar, Costin Vasile profesor, Constantinescu Em. profesor, Costandachi Gh. căpitan în retragere, Cocea Ilie proprietar, Corban Chiriac, inginer, Coroi Vasile studii secondare, Costea Ion profesor, Cosmiţă Eduard institutor, Comărnescu Petru, proprietar, Constantinescu I. profesor, Costăchescu Anton pensionar, Cocuz Vasile profesor, Constanţius Ilie pensionar, Corjescu Nicu proprietar, Combati Ion avocat, Costin P doctor în medicină, Coteanu Vasile student.

(Va urma).

❑ In ziua de 12 Iulie a. c. se va ţine, în localul ministerului de Instrucţie publică şi Culte, licitaţiunea publică pentru a se da în întreprindere executarea lucrărilor destinate şcoalei de viticultură din oraşul Huşi.

Licitaţiunea se va ţine conform legii comptabilităţei generale a Statului, cu oferte închise. Valoarea lucrărilor după deviz este de 21,527 lei. Comercianţii vor trebui să depună o cauţiune de 1,291 lei, constatată prin recipisa Casei de depuneri şi consemnaţiuni.

❑ Cursurile „Liceului Particular" se vor deschide pe ziua de 10 Septembrie a. c. în noul local situat în strada Rece No. 2, colţ cu strada Procopie; local care întruneşte toate condiţiile ce se cer unei şcoale din punct de vedere higienic, fiind situat într'un loc liniştit şi totodată în centrul oraşului. Suntem informaţi că Liceul va avea anul viitor toate clasele.

Şcolare. — Examenele de capacitate pentru specialităţile de desemn şi caligrafie, ce au a se ţine la 1 Octombrie şi 1 Decembrie 1911, se vor ţine atît pentru băeţi cît şi pentru fete.

— Au fost numiţi membri în consiliul general al instrucţiei, secţia profesională, pe un period de cinci ani în locurile vacante d-nii: Ilie Ionescu directorul şcoalei inferioare de Agricultură de la R.-Sarat; Dodun des Perrieres directorul şcoalei inferioare de viticultură din Odobeşti; V. Procopiu, institutor titular la şcoala inferioară de agricultură de la Strihareţ (Olt); d-na Elena Pandele Găvănescul, maestră titulară la şcoala profesională gradul I *Principesa Elisabeta* din Capitală; d-nii P. Panaitescu, directorul şcoalei de meserii din Capitală; C. Sc. Mateescu, directorul şoalei superioare de meserii din Craiova; M. Brătilă, directorul şcoalei superioare de comerţ din Capitală; V. I. Radu, profesor titular la şcoala de comerţ din Iaşi şi d-na Elena Dumitrescu directoarea şcoalei externe de menaj din Capitală.

— Ministerul instrucţiunei şi al Cultelor a aprobat ca d. Adolf Magder, din Iaşi să funcţioneze ca institutor de limba romînă, în şcoalele lito romîne din ţară.

❑ Licitaţia pentru darea în antrepriză al întreţinerei asfaltului, ce urmează să aibă loc la 9 Iulie a fost amînată din oficiu, nefiind gata toate lucrările pregătitoare.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ In „Ordinea" de azi 6 Iulie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „Sentimentalii Iaşului—Cum îl vor — Cu secole în urmă - Ceea ce nu reînvie—Serile de teatru—Modernizarea traiului. — Epoca păstişelor—De vorbă cu un afiş—Din literatura Iaşilor—Cartea unui sensibil—Graiul lacrimelor.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi, va da Duminică 10 Iulie 1911, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecarea din Iaşi cu muzica la orele 6 25 dimineaţa. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamaţ i, curse de bicicletă, curse de cai şi concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiţii muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

Domnul C. Tanase, va amuza publicul spectator cu noile sale cuplete de actualitate, cu care la Iaşi în Grădina Bragadiru şi-a făcut atita popularitate.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal, cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

Cabinele societăţei sunt complect instalate aşa că sunt puse la dispoziţia publicului.

❑ Ministerul de interne a adresat următoarea circulară către administratorii de plasă:

Sunteţi invitaţi a da ordin autorităţilor comunale, unde sunt izlazuri în exploatare, semănate cu plante furagere: trifoi, lucernă etc., a nu mai permite ridicarea recoltelor pînă ce debitorii nu vor achita sumele datorite, iar acolo unde locuitorii vor refuza plata, veţi pune în vedere notarilor să îndeplinească dispoziţiunile art. 6 din legea relativă, şi în caz cînd vre-un debitor va permite a ridica recolta fără a plăti datoria să se închee imediat de notar un proces verbal care se va înainta d lui inspector agricol pentru a deferi cazul justiţiei.

❑ Azi s'au achitat corpului didactic din localitate lefile pe lunile de vacanţă.

❑ Un romîn Telega, din Hamburg, face cunoscut camerei de comerţ, că din ordinul ministrului de industrie, a înfiinţat în acel oraş o Agenţie comercială, pentru produsele din Romînia.

❑ Un inspector sanitar a sosit azi în localitate.

D sa s'a întreţinut cu medicul şef al oraşului cu privire la măsurile luate, pentru prevenirea holerei.

❑ Din seria operelor celebre înscenate pentru cinematograf — Teatrul Pathé Frères, din noua grădina Trajan, reprezintă astăseară Mercuri 6 Iulie Guillaume Tell". Ca şi la operele din programele trecute, splendida orchestră a maistrului Dimitriu va acompania întreaga desfăşurare, cu cele mai alese arii din opera „Guillaume Tell".

Noul program cuprinde apoi: Căminul perdut, roman contimporan cu rolurile principale interpretate de artiştii Comediei Franceze—E prea mic băiatul, o splendidă comedie cu piticul Gaston.—Jobard şi a omorît soacra, comedie de moravuri pariziane—Tată fără voia lui, scene comice—Cel mai nou număr din „Pathé-Journal" cu: O inspecţie la New-York—Revista navală la Spitehead cu ocazia încoronărei Regelui Angliei—Bataia de flori la Bruxela, etc. etc. şi se repetă după stăruinţele unui imens număr de vizitatori —pentru a doua şi ultima oară—Căderea Troiei, scene istorice de mare spectacol, una din cele mai mari reconstituiri din Istoria Antică.

Căderea Troiei se adaogă ca supliment, fără a se reduce din sujejele noue ale programului.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv (6 ani la S-te Hélène 1815-1821) episode zguduitoare cari revelează crudul exil al marelui Impărat. Reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.40
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ D-ra El. V. Dimitriu, învăţătoare la Ştefăneşti s'a mutat la şcoala din Siminicu, jud. Botoşani.

❑ D Gh. Mihalciuc învăţător la Truşeşti a fost transferat la Drăguşani, jud. Suceava.

❑ Direcţiunea generală a C. F. R. a acordat reducere de 50 la sută şi pentru călătoria studenţilor şcolii superioare de medicină veterinară.

Cărţile de identitate ale studenţilor veterinari vor purta ştampila şcolii de medicină veterinară şi semnătura directorului şcoalei.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ **Prefecții regimului.**—*Se știe, că în urma inundațiilor din județul Suceava, ministrul de interne, a invitat pe prefectul de la Fălticeni, să organizeze o serbare, în folosul victimelor inundației.*

Toate sforțările au rămas zădarnice. D. Filostrat a ajuns să fie atît de urît de către întreaga populație, care a refuzat ori-ce concurs, fiind-că inițiativa pornise de la Prefect.

Serbarea n'a putut avea loc.

❑ *La palatul de justiție, se comenta azi un gest frumos, al prefectului de județ, care pentru a veni în ajutorul inundaților, ar fi renunțat la suma de 6000 lei, ce i-a acordat consiliul județean, ca cheltueli de reprezentare.*

Controlîndu-se însă svonul, s'a constatat că e neîntemeiat.

❑ *Locuitorii de la Moara de Vînt, s'au adunat eri în număr mare, și au protestat cu vehemență' în potriva faptului, că administrația comunală i-ar năpăstui, reținîndu-le vitele pe nedrept, sub cuvînt că n'ar fi achitat taxele pentru pășunat.*

A fost nevoe de intervenția poliției, pentru ca locuitorii să se împrăștie.

Administrația a cerut ajutorul secției de jandarmi rurali de la Copou, care a trimis un număr de jandarmi, cari patrulează în jurul ocolului de vite de la Moara de Vînt.

❑ *Epitropia sf. Spiridon, a mai introdus în caetul de sarcini pentru arendarea Slănicului, și obligațiunea pentru antreprenor, ca pînă în 3 ani să rîdice o nouă construcțiune pentru hidroterapie, în valoare de 500,000 lei, iar pînă în 5 ani să înzestreze Slănicul cu 4 oteluri noi, în valoare de 2 milioane.*

Licitația a fost definitiv fixată pentru 10 August.

❑ *Toate cîrciumele și cafenelele evreești din străzile Socola și Nicolina, au fost redeschise azi la ora 11.*

Cu alte cuvinte, în contra legei, și fără nici un motiv plauzibil, de cît doar o paradă ridicolă, s'a continuat starea de asediu, care ruinează pe atîția mici comercianți, timp de 40 de ore.

❑ Noul administrator bărbier, al băei comunale, exfrizerul Movileanu, uitînd că nu e de ajuns ca să fii membru în partidul boeresc, și să împrumuți o doză de obrăznicie ciocoiască, ca să poți trece drept boer, se poartă de cîtva timp cu vizitatorii băei, cum se purtau cu el, cînd era ucenic de frizerie, mai marii lui, calfele.

Așa, zilele trecute, ducîndu-se la bae un domn profesor, la întrarea în sala de masaj, a scapat ușa, care s'a închis cu zgomot. Imediat exfrizeul Movileanu s'a repezit după dînsul cu iuțala unui peptene ce intră într'un păr uns, și cu cuvinte ce-i aminteau vechea meserie, a insultat pe acel domn profesor, care în zadar căuta să-l calmeze spunîndu-i că nu a făcut cu voință, căci d. administrator nu admitea replică. Grație intervenției celorlalți vizitatori, inversunatul administrator a putut fi calmat.

S'a întîmplat însă, ca acel d. profesor să fie și el unul din prietinii Șerului, căruia plîngîndui-se de această insolență, Șerul cu cunoscuta-i îngăduință i a răspuns rîzînd: Se vede, că vei fi uitat pe vremea cînd te bărbierea Movileanu, să-i dai bacșișul cuvenit și acuma s'a răzbunat și el.

Incurajat, exfrizereul administrator, prin nepedepsirea obrăzniciei sale, a căutat peste cîteva zile să încerce a fi obrașnic și cu d. Rache Vasiliu, căruia i-a atras atenția că a intrat în bae cu pălăria în cap.

Nu a mai mers însă, căci d. Vasiliu s'a satisfăcut singur pedepsind obrăznicia fostului bărbier, care văzînd că și-a găsit stăpînul a zis: „să trăiți".

Ar fi de dorit, ca primăria prin organele ei, să controleze pe acești indivizi, făcuți slujbași prin *grația lui Dumnezeu și voința Șerului*, și să le facă puțină școală, în care scop l'ar putea delega pe d. Stamatiu, mai înainte de a-i investi cu *caftanul boieriei și al obrăzniciei*.

❑ Epitropia Sf. Spiridon a luat dispoziția, ca la clinicele chirurgicale, să funcționeze pe timpul vacanței, următorii interni.

In cursul lunei Iulie, vor funcționa d-nii: I. Marcu și V. Troia, iar în luna August, d-nii Grigore Basgan, Iancu Neculau și Al. Brumă.

La biroul de primire, a fost atașat ca intern, d. Eugen Răutu.

❑ Camera de comerciu, a intervenit ca pînă în zece zile corporațiile Metalurgica, Progresul, Piatra, Tg.-Neamț, Vaslui și Roman, să achite acestei camere remiza de 5 la sută ce i se cuvine.

❑ Cu toată paza polițienească și desfășurarea de trupe în Podul Roș, nu s'a isbutit a se provoca un nou scandal, așa că în decursul nopței a fost liniște perfectă.

D. prim procuror, terminînd ancheta făcută, a menținut arestați pe: Iancu Șaie, ginerile Havei Grün, Iancu sin Șmil, Gherșin Strul, Iosub zis Calmuc și pe MarcuȘtern, cari au fost găsiți după arătările martorilor ca provocatori.

❑ D. farmacist N. Torjescu, șef de biurou în direcțiunea sanitară, a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de secretar al consiliului de igienă industrială.

❑ **Eftinirea cărnei.**—D. dr. Buzenchi, medic veterinar al orașului, a înaintat administrației comunale, un raport cu privire la măsurile ce sunt de luat, pentru populația săracă.

D. Buzenchi, înclină a se adopta și la noi, sistemul vînzărei cărnei pe calitate și pe categorii, astfel cum există în străinătate.

Felul cum se desface azi carnea în Iași, este cu desăvîrșire în dauna populației sărace. Măcelarii vînd carnea pe un preț unic, dar bine înțeles, menajează pe cei mai cu dare de mînă, cari capătă o carne de calitate superioară, pe cînd populația nevoiașă pentru același preț, capătă o carne de calitate cu mult inferioară.

După propunerea, pe care o formulează medicul veterinar, carnea s'ar vinde în 3 calități, stabilite de directorul abatorului. Fiecare trunchier, nu va putea desface de cît carne de o singură calitate. Dar și această calitate, se va subdiviza în categorii, așa că vor fi mai bine plătite anume categorii, cuprinzînd părțile cărnoase mai bune, și cu un preț mult mai redus, altele mai puțin bune.

Prin acest mijloc, acei cari vor voi să aibă o carne bună, de calitatea întîia, vor plăti un preț ridicat, iar acei, cari vor vroi să se mulțumească cu părțile slabe și de calitate inferioară, o vor cumpăra pe un preț redus.

Prin aceasta, populația nevoiașă, care și azi se mulțumește cu o carne de calitate inferioară, nu va mai fi exploatată și silită a plăti un preț exagerat ca cel de azi, crede d. Buzenchi.

❑ D na Locot. Maria Opaiță, institutoare la școala de fete din Isaccea, a fost transferată după cerere, pe ziua de 1 Septembrie, la școala de fete din Tg.-Frumos.

❑ D. Enacache Ioan, casierul Sf. Spiridon, a obținut un concediu de 40 zile.

❑ **Cum stă grîul și porumbul.**—Simbăta trecută d. Colescu șeful serviciului statisticei din Ministerul de Domenii, a înaintat Institutului internațional de agricultură de Roma, un amănunțit raport asupra grîului și porumbului de la noi din anul curent.

Din acel raport rezultă că grîul din a. c. va fi cantitativ între 16 și 18 hectolitri la hectar.

Fiind că nu se cunoaște însă precis suprafața semănăturilor,—tabelele statistici definitive, nefiind terminate, de oare ce se fac în chip individual,—Ministerul de domenii s'a mărginit numai la evaluațiunea semănăturilor de grîu făcute în toamnă și cari au dat 1.900.000 hectolitri.

In legătură cu aceasta se socotește că recolta totală a grîului pe anul curent se va ridica aproximativ la 33 de milioane hectolitri mai puțin cu în anul trecut.

In ceia-ce privește porumbul în raport starea lui se menționează cu totul bună și aceasta în toate regiunile țărei.

Ploile căzute—dacă n'am avea de înregistrat inundațiile cauzate,—a adus mult bine porumbului făcînd ca anul acesta să avem una din cele mai frumoase recolte.

❑ **Măsuri contra holerei din Italia.**—Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a luat următoarele măsuri contra holerii din Italia pentru călătorii și provenienței ce vin din acea țară.

a) *Se declară contaminată de holeră întreaga Italie.*

b) Intrarea în țară a călătorilor și provenienților din Italia, se va face: pe apă, numai prin Constanța și Sulina iar pe uscat prin punctele Vărciorova, Predeal, și Burdujeni, cum și prin forturile dunărene Galați, Brăila, Calarași Giurgiu, T.-Măgurele, Corabia și T. Severin.

c) Rufele murdare vor fi dezinfectate călătorii veniți din Italia, vor fi supuși la domiciliul lor, la o supraveghere medicală de 5 zile, socotite de la data sosirei lor,

d) Nu se permite intrarea în țară a cetelor de lucrători sau emigranți din Italia.

e) *Produsele alimentare de origină animală în stare proaspătă, precum și legumele verzi și fructele proaspete sunt prohibite.*

La rigoare se vor aplica și celelalte măsuri stipulate în convențiunea de la Paris (1903), în ceia ce privește prevențiunea invaziunei holerei.

❑ In urma anchetei făcută de parchet, patru inși au fost reținuți ca implicați în scandalul din strada Socola.

Azi după un scurt interogatoriu ce le a luat primul procuror, cei patru inși au fost înaintați cabinetului I de instrucție.

❑ Tribunalul secția I a, judecă azi banda de hoți de vite, de la Aroneanu.

Intre cei implicați, se află și Neculai Ciobanu, fost primar al comunei Aroneanu.

❑ D. Știubei, inspector de poliție, a obținut un concediu de 25 zile.

❑ Ministrul de industrie, a respuns Camerei de meserii, că nu poate acorda nici un ajutor, pentru construirea de localuri necesare corporațiilor.

Ministrul adaogă, că în curînd se va studia chestia acestor localuri, cînd se va aviza și la mijloacele necesare.

❑ D. Petru Ionescu, administratorul financiar al județului Suceava, a fost mutat la Tulcea, în urma intervenției prefectului Filostrat.

D. Petru Ionescu, trece drept unul dintre cei mai competenți administratori financiari din țară, și cîtă vreme d. Carp deținea ministerul, toate stăruințele de mutare au fost respinse.

De îndată însă, ce d. Carp a plecat, Prefectul, ajutat de d. Miclescu Popa, a reușit să obție mutarea d-lui Ionescu.

Ori se afirmă, că toți acei, cari au stăruit pentru mutarea d lui Ionescu, s'au judecat înaintea comisiunei de Apel, în Decembrie 1910, așa că nu este numai o răsbunare politică, ci și una... personală.

❑ Tribunalul secția I-a, a infirmat eri mandatul de arestare, lansat contra comerciantului Dresdner.

Acesta însă, n'a fost pus în libertate urmînd a se aștepta, dacă procurorul va face apel la camera de punere sub acuzare.

Pînă în acest moment apelul procurorului n'a fost încă formulat.

❑ **Judiciare.** — D. procuror general Toneanu, al Curței de apel Iași, cu ocaziunea inspecțiunei ce a făcut zilele trecute *Tribunalului Bacău* a luat dispozițiunea ca cu 5 ani în urmă, toate falimentele ce a fost declarate să fie cercetate de Parchet, spre a se constata dacă faliții, cari au fost culpabili de bancrută frauduloasă au fost trimiși în judecată pentru acest delict.

In acest scop un număr de 103 dosare de falimente, se află în cercetarea parchetului, care va lua măsuri de dare în judecată contra acelora, cari constatați ca frauduloși n'au fost încă trimiși în judecată.

❑ De eri încă, d. Ștefăniu, tipograful partidului, și viitorul președinte al Camerei de meserii, președinte la o cameră ce nu era constituită, intrase în drepturile și atribuțiunile președintelui, fînd ordin secretarului acelei Camere, să i pregătească lucrările de rezolvat.

Vechiul președinte, d. I. C. Fleașcă, știind că mandatul seu expiră numai după constituirea noei camere, s'a dus la cameră, și a cerut secretarului să-i dea la rezolvat lucrările. Secretarul a răspuns, că nu-i poate da, pe motiv că are ordin de la *viitorul* președinte, nu numai ca să nu-i dea nici o lucrare la semnat, ba chiar să-l invite să părăsească biuroul ca unul ce a căzut în alegori.

D. Fleașcă, nu s'a dat învins și știind că era încă președinte a rezolvat hîrtiile urgente, convocînd și vechea cameră de meserii pentru ca astăzi să asiste la constituirea noei Camere. In urmă s'a dus de s'a plîns d-lui Cerchez, care chemînd pe d Ștefăniu i-a atras atenția că nu este încă președinte.

❑ Printre membrii camerei de meserii, adunați astăzi la camera de comerț în vederea constituirii camerii de meserii, domnește o vie agitație.

D. Cerchez discută confidențial cu cu fiecare în parte, încercînd a i calma. Se zice că, membrii camerei de meserii ar avea nemulțumiri în contra tipografului N. Stefăniu, desemnat de Șer a fi prezidentul acestei camere.

❑ **Constituirea Camerei de meserii**
circumscripția VIII-a din Iași

Astăzi la ora 4 și un sfert, s'a constituit Camera de meserii.

Ședința se declară deschisă de către d. Cerchez, președintele Camerei de comerț și industrie, care după ce constată că Camera este în număr, întreabă pe membri modul cum doresc să se aleagă președintele și vice-președintele Camerei de meserii.

Membrii fiind de părere ca alegerea să se facă prin vot secret, se precede la vot.

Ștefăniu 4 voturi, Cerchez 1 vot și 1 vot în alb. Se proclamă pe d. Ștefăniu ca președinte al camerei de meserii. D. V. Arsenie, membru cere cuvîntul relativ la această alegere.

D. *Arsene*, avînd cuvîntul, spune că d. Ștefăniu, a mai fost odată președinte al acestei camere în care timp a uzat de atîtea matrapazlîcuri, în cît a adus rușinea asupra acestei instituții.

D. *Ștefăniu* întrerupe, spunînd că nu-i adevărat.

D. *Arsene* continuînd spune că nu poate reminе membru sub un asemenea președinte care dacă se simte insultat să-l dea în judecată.

Președintele sunînd clopoțelul d-l Arsene părăsește ședința.

Se procede la alegerea vice-președintelui: se alege d. Eiven cu 4 voturi, d. Funiac avînd 1 vot.

Se dă cuvîntul noului președinte, care mulțumind, spune că va lupta pentru binele acestei instituții.

D. Eiven, vice-președintele mulțumind declară că va munci pentru a face să dispară neînțelegerile dintre membri.

Ultima oră

Bucureşti 6 Iulie

Misiunea japoneză în Capitală

Bucureşti.— Aseară mareşalul Nogy, învingătorul de la Port-Arthur, a sosit în Capitală, însoțit de o numeroasă misiune japoneză.

In drum, la Piteşti şi Craiova, în special, s'au făcut oaspetului mari manifestațiuni de simpatie.

Trenul a intrat în gara de Nord, la orele 7 jum. seara.

Mareşalul a fost întîmpinat de autoritățile superioare militare şi civile.

Generalul Popovici a urat bună sosire, la care mareşalul Nogy, a răspuns mulțumind.

Muzica militară a intonat imnul japonez.

Toți s'au urcat în automobile, luînd drumul spre otelul Bulevard, unde mareşalul va găzdui.

In dealungul calei Griviţa şi calei Victoriei, mulțimea care staționa, a aclamat cu entuziasm pe generalul japonez.

La ora 9 seara, a avut loc în sala otelului Bulevard, un banchet dat de ofițerii garnizoanei, în onoarea oaspeților japonezi.

Astăzi dimineață, mareşalul Nogy, însoțit de d. Filipescu Ministru de răsboiu, a vizitat cazarma Dadilof Trupele au făcut diferite exerciții. Generalul Nogy, şi a exprimat deplina sa satisfacțiune.

La ora 11 au plecat la fortul Chitila.

La ora 1 şi un sfert, oaspeții s'au întors în Capitală, unde au luat dejunul la cercul militar, împreună cu ofițerii superiori.

După amează au vizitat Arsenalul şi Pirotechnia armatei.

Congresul internațional femeesc

Sofia.—Congresul femeesc internațional a adresat preşedintelui Sobraniei la Tirnova, o scrisoare, rugîndu-l să intervie în favoarea apelului făcut de femeiele bulgare, care reclamă dreptul de vot.

Şase bulgari asasinați

Salonic.—Prin împrejurimile oraşului Perlepe, s'au găsit şase bulgari asasinați.

Rănile lor provin de cartuşe din puşti militare.

Poarta nu acordă prelungirea termenului de supunere malisorilor

Constantinopole.—După informațiuni sigure, Poarta nu va prelungi termenul de supunere. Malisorii par dispuşi a face noui propuneri în vederea unei supuneri onorabile. Dinşii nu cer nici o garanție pentru îndeplinirea concesiunilor, afară de publicarea concesiunilor în „Monitorul Oficial" al Vilaetului.

Deces

Londra. — Herman Adler, marele rabin al comunităților israelite din imperiul britanic a murit, azi dimineață

Guvernul cere explicații Spaniei

Paris.—Guvernul francez a cerut explicațiuni guvernului Spaniol, cu privire la incidentul petrecut la Eksar.

O numire

Constantinopole.—Colonelul Riza, şeful statului major al corpului din Belgrad, a fost numit comandant al diviziei din Scutari.

Noul comandant al Albaniei

Constantinopole.—Generalul Abdulah Paşa, a cărui numire ca comandant şef al Albaniei, a fost supusă semnăturei Imperiale, trebue să plece la finele săptămînei în Albania, însoțit de mai mulți ofițeri.

Un nou caz de holeră

Triest.—Un cas de holeră s'a constatat aci. E vorba de un copil de 8 ani

Concediul d-lui Arion

Bucureşti. — D. Arion, ministru de culte a fost azi primit de rege, în audiență de congediu.

Tot azi se va pronunța în chestia profesorului Chiricescu.

Plecarea Principilor Carol şi Nicolae

Bucureşti.—Principii Carol şi Nicolae au plecat aseară la Londra.

Ei au mers cu automobilul pînă la Predeal, de unde au luat trenul.

Principii sunt însoțiți de generalul Perticari.

Intrunire de protestare

Bucureşti.—La locuința d-lui Ioanițescu, a avut loc o întrunire de protestare, în contra sentinței Sinodului.

S'au rostit numeroase discursuri şi s'a votat o moțiune de protestare.

ANUNCIU

In ziua de **13 Iulie 1911, ora 2 p. m.**, se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iași**, evaluat la suma de **366.460 lei 75 bani**, după arătările din bilanțul falitului, din care urmează a se scădea sumele incasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Carp**

Secretar *C. Boian*

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 29 Iulie a. c., ora 11 a. m., se va ține în camera acestei Primării licitație prin oferte închise conform art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice, pentru darea în întreprindere a construirei îngrădirilor ce le va executa Comuna în comptul proprietarilor recalcitranți.

Garanția provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Schița îngrădirilor şi devizul se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Technic al Comunei.

No. 13421 18 Iulie 1911

FĂINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi şi bătrâni.

Conține cel mai bun LAPTE din ALPII

Se vinde la toate drogheriile şi famaciile din Țara.

Cutia „NESTLE" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *Bucureşti strada Justiției No.11.*

300—500 Lei lunar pot ciştiga într'un mod uşor şi comod, acei Agenți silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor şi hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena şi Buda Pesta.

Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la

S. Horvath, Budapest,
Báthory-utcza 5.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iaşi

Se aduce la cunoştință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, şcoli speciale, examene de bursă şi de admitere în şcolile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corigenți şi essamene integrale.*

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

D nul D. STOURDZA, preşedinte
„ SEB. MORUZZI, v.-preşedinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAȚI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operațiuni:

Deschideri de compturi curente, încasări şi scomptări de efecte, cupoane şi titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum şi asupra tuturor acțiunilor societăților constituite în țeară, va face orice operațiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte şi mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor țerilor: se va însărcina cu vînzarea cerealelor.—Primeşte bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune in Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program incepe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Incepînd la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică, și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sugilésa capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Căruciore și ori-ce accesorii

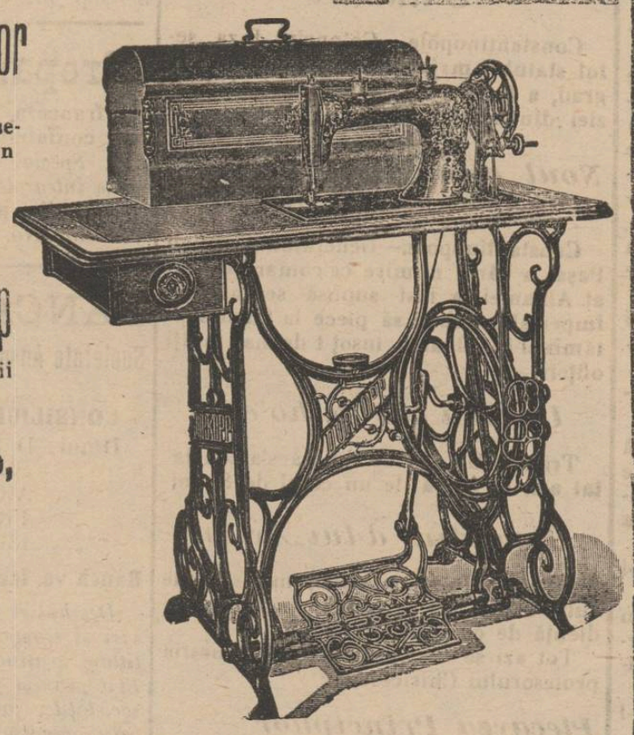

Gramophoane și plăci.

Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de **CLIN & Cie, de PARIS,** *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII—No 1345—Vineri 8 Iulie 1911

Barbarie și civilizațiune

cu prilejul scandalului din strada Socola

Că sîntem încă o țară înapoiată culturalicește, lucrul este prea știut. E însă oare-care nedefinire în ce privește educațiunea, în ce privește acel lustru de bună creștere și de spirit de cuviință, în cari prinseserăm a avea oare-care încredere și a ne socoti cît de cît mai ciopliți de cît orientalii neaoși. Nu sîntem culți ce-i drept, sîntem în deobște chiar ignoranți; dar, ori-cît, nu ne lipsește acea manieră, din care are să se întruchipeze încet-încet omul civilizat, ne ziceam și ne consolam. Ei b'ne! scandalul din str. Socola a arătat, că există la noi ascunsă încă, foarte multă barbarie. Și voi ilustra cu două cazuri barbaria în care ne bălăcim noi și civilizațiunea în care se scaldă apusenii.

Cazul nostru este acel din str. Socola. In primul loc o bătrînă evreică, vădit cu năzuinți arhaice și implicit barbare, care crede că poată face uz de un bilet de tramvai, pe o distanță ce nu o comporta biletul. Deci o persoană, care se aținea la un drept ce nu-l avea: o barbarie, scuzată doar prin vrista și deci vechea înnărăvire a acelei persoane. Conductorul tramvaiului, sub amenințarea amenzii—căci într'altfel la noi e o toleranță fără de seamăn, o toleranță barbară — dă cu sila jos pe bătrînă. Se vede că aceasta rezistînd și, pentru exaltarea cauzei, țipînd, conductorul, și el nefiind ieșit din vre-un mediu educativ, a uzat de oare-care brutalitate, pînă la un punct explicabilă. Lucrurile se puteau termina aici, dacă am fi fost o țară civilizată.

Dar fiind-că sîntem o țară barbară, evreii în masă plătind un tribut extraordinar și ignoranței și pornirilor arhaice, bătrîna scoborîtă din vagon a fost întîmpinată de compătimirea în masă a conaționalilor ei din partea locului, cari, fiind barbari—căci de ar fi fost civilizați ar fi reclamat cazul autorităților—au năvălit asupra conductorului și au devastat vagonul în care acesta încercă a se garanta împotriva furiei mulțimei inconștiente. De acolo se înțelege întreg cortegiul întîmplărilor cu intervențiunea poliției, a parchetului, a armatei, închiderea cîrciumelor și prăvăliilor din partea locului, cercetări, arestări, violentări, etc., etc.

Cu alte cuvinte, un incident de nimic a fost destul ca să răscolească barbaria — de data aceasta a populațiunei evreești — spre a se ajunge la o dandana ce-i o adevărată rușine pentru o țară pretinsă a fi civilizată; un incident de nimic dă naștere unei efective solidarizări de rasă și desfășurării urii de neam, parcă ne-am găsi în plin evul-mediu, unde numai îndîrjirea individuală și colectivă mai poate aduce oare-care armonie, ca și cum n'am avea nici legi, nici obiceiuri, nici norme de viață de stat. Ceea ce denotă că organizarea noastră socială este cu totul la suprafață, că nu s'a adîncit de loc, că mulțimea evreilor, ca și a romînilor de alt-fel, stă streină de ori-ce năzuință civilizatoare.

Căci acum să relatez un fapt, văzut și trăit de mine, la Halle în Germania, și tot în legătură cu tramvaiul. Acolo vehiculele aceste n'au de cît pe conducătorul manipulant; iar cel taxant este înlocuit, la ambele intrări, printr'o cutie, în care, potrivit obiceiului locului, fie-ce pasager este ținut, de voia lui, să-și pună gologanul; plata aceasta este garantată prin buna credință a celui ce se suie în vagon; nu-i nimeni care să împlinească macar oficiul de veghetor extemporaneu. Și nemții plătesc cu toții, fără macar umbră de ezitare; iar faptul acesta constitue un indiciu de civilizațiune ce pe mine unul, ca romîn, m'a surprins și m'a lasat în admirațiune.

Și acum compar cele văzute de mine acolo, unde cine-va ar putea ușor să se sustragă de la plata cuvenită tramvaiului și unde nimeni, nici macar nu se gîndește la una ca aceasta, și cele văzute de mine aici, în Iași, unde cu deosebire evreii, cei saraci mai mult, ce-i dreptul; dar nu-i mai puțin o particularitate a lor barbară—cearcă să treacă peste distanța fixată de biletul ce l-au luat, și conductorul se luptă adese zădarnic cu dînșii, ca să se scoboare. Intîmplîndu-mi-se să văd aceasta adeseori, înțeleg în ce măsuri lucrul are loc, și cît a putut fi de îndreptățit conductorul de-a scoborît cu sila pe bătrîna aceia din vagon.

Trăind mai mult în afară de lege, prin conruptibilitatea și indolența autorităților, populațiunea evreiască-romînă și-a ticluit o psihologie, care o deservește foarte mult. Și deși s'ar putea găsi poate vre-o scuză; totuși nu e mai puțin îngrijitoare această psihologie la care va trebui să renunțe. Civilizațiunea nu se poate întrona de cît cu concursul tuturora, și, dacă despre Romînia se poate spune că este încă barbară, e și din pricină, că fie-care ins nu caută să-și facă datoria, să se mențină strict în drepturile lui și să-și ducă viața în concordanță cu interesele obștești. Evreii vor trebui să renunțe la aceste apucături.

Din exemplele arătate de noi se vede, prin comparațiune, distanța ce este de la barbarie la civilizațiune. Evreii sînt datori, ca și romînii de alt-fel, să dea tot concursul întronării civilizațiunii, în care scop dînșii nu trebue nici-odată să pretindă îngăduință la un fapt, pentru care n'au nici-o dreptate, chiar dacă acel fapt s'ar aprecia ca păgubind fie și numai cu una la un milion, fiind-că tocmai atari fapte și atari obișnuințe întrețin primitivitatea în măsura ca dintr'un fleac de nimic să decurgă enorme pagube și sîngeroase încăerări ce strică deopotrivă părților în litigiu.

Dar recunoaștem că într'o privință aceste sînt și urmările culturilor separate, ce se practică la noi din nenorocire, prin școli separate. Va trebui a se face o propagandă activă ca școlile și așezămintele de cultură să fie în general comune, pentru ca sentimentele, ideile și aspirațiunile să se întrețese de la neam la neam, să se unifice cu timpul, și astfel să scăpăm de spectacolul acesta rușinos, ce ne vîră pe de-a'ntregul în peninsula balcanică cu rasele și urile ei, cu toate că tot pretindem a ne fi smuls de la această treaptă, care este acea a barbariei. Vai! noi încă n'am întrat în civilizațiune. Evreii să renunțe la escluzivismul lor și să lupte alături cu romînii pentru întronarea civilizațiunii.

Dr. P. Zosin.

Decizia d-lui Arion

Ministrul Instrucției publice, d. Arion s'a pronunțat în fine asupra sentinței comisiunei care l'a judecat pe d. prof. Chiricescu. Asociindu-se la *prima* sentință, din sentința comisiunii de judecată, d. Arion exclude pe d. Chiricescu din învățămînt.

Nici că se putea, ca d. Arion să nu și întregească opera sa criminală, începută cu sentința în procesul sinodal. D. Arion a cerut, am putea zice; a ordonat, ca d. Chiricescu să fie condamnat cu excluderea din învățămînt; comisiunea s'a supus și ministrul și-a aprobat propria sa operă.

Și dacă judecătorii d-lui Chiricescu au mai avut și o urmă de conștiință și independență judecătorească, opinînd la suspendarea pedepsei; d. Arion însă, s'a arătat așa cum este, omul pornit și pătimaș, care nu cunoaște de cît ura politică și interesele dominațiunei sale nediscutate în învățămînt.

D. Arion și-a luat o răspundere prea mare pentru debila sa conștiință, cu atît mai mult, cu cît opera d-lui Arion nu va fi lasată să și facă efectele în toată plinătatea criminalității sale. Dacă, mai există o dreptate pe lumea aceasta apoi de sigur, că se va găsi un ministru, care să „strice“ ceea ce a „dres“ d. Arion, pentru ca în sfîrșit dreptatea să triumfe.

Dacă seria nedreptăților, pe cari de un timp le comite guvernul, în disprețul celui mai elementar simț de dreptate, face parte din opera de asanare a guvernului Carp, apoi nu știm, dacă mai pot exista mijloace legale și pacifice prin cari să ne eliberăm de jugul prea apăsător al acestui guvern.

Cum s'a ieftenit traiul

Singurul program, cu care d. Carp a luat pe neașteptate puterea a fost eftenirea traiului.

Primele proecte de lege votate de actualele Camere conservatoare, au fost proecte menite să eftenească traiul. D. Carp a mers așa de departe cu dorința aceasta, în cît a desechilibrat cu totul budgetul Statului. Cheltuielile au fost mărite considerabil, iar în capitolele veniturilor, proectele ministerului de finanțe au făcut un gol de peste zece milioane lei.

Acum, după șase luni de guvernarè junimistă, ne putem da pe deplin seamă de efectele legilor d-lui Carp. Traiul s'a eftenit pentru cele cîte-va sute de agenți electorali, cari au dat iuraș în budgetul Statului. Pentru restul publicului, pentru țară, traiul nu numai că nu s'a efetenit dar s'a scumpit într'o proporție încă necunoscută la noi.

In principalele orașe din țară, măcelarii, brutarii și laptarii, au urcat prețurile alimentelor de primă necesitate. La Botoșani avem greva brutarilor. La Constanța laptarii nu au proclamat grevă de cît grație intervenției energice a poliției de siguranță, care i-a amenințat cu expulzarea.

La Focșani, Craiova și în Capitală, prețurile cărnei s'au urcat.

Aceste sunt rezultatele proectului eftenirei traiului, pus în lucrare de d. Carp.

Dacă mai adăugăm acum și scumpirea oficială a peștelui, am complectat astfel huzurul de care se bucură țara, de cînd avem cinstea de a fi guvernați de fina floră a vechèi junimi.

Președintele meseriașilor

Nici că se putea o păreche mai minunată. Cînd în fruntea comerțului s'a instalat insolvabilul d. Cerchez, ai cărui creditori au așteptat fericitul eveniment pentru a-și încasa ceva din datoriile de mult uitate; în fruntea Camerii de meserii nu putea să fie ales de cît proaspătul patron tipograf Ștefăniu, despre ale cărui apucături, demne de cercetările judecătorului de instrucție, vorbesc toți meseriașii.

Meseriașii din Iași și ceilalți din circumscripția Camerii de meserii, se pot felicita de ideia fericită a d-lui Grecianu, care le-a dăruit ca președinte pe acest domn Ștefăniu certat cu morala și cu codul penal. N'au decît, în semn de recunoștință, să-i trimită în dar lista operațiunilor protegiatului său cu inscripția: „meseriașii recunoscători.“ Atîta mîngîiere i se cuvine d-lui Grecianu, care în calitatea sa de șer nu se gîndește decît la interesele oropsitei clase a meșeriașilor.

Dacă atitudinea d-lui Arseni, care a protestat în ședință publică în contra alegerii lui Ștefăniu ca președinte al Camerii de meserii, și s'a demis din consiliul acestei camere declinîndu-și „cinstea“ de a fi sub conducerea unui asemene om, a fost aprobată de meseriași cinstiți; propunerea noastră, de a se aduce omagii șerului pentru alegerea făcută în persoana aceluiaș Ștefăniu, trebue să aibă cel puțin aceiaș aprobare.

Se va da în chipul acesta o binemeritată și zdravănă palmă acestui politician infirm, care se crede uzufructuarul situației politice de la Iași, cu drepturi tot atît de întinse ca și pe domeniul roznovănesc de la Stînca.

Ce mutră va face acest domn Ștefăniu pe fotoliul prezidențial al Camerei de meserii, și cum va îndrăzni să aibă pretențiunea de a conduce interesele meseriașilor, cînd cel mai umil breslaș îi poate arunca în față incorectitudinile și matrapazlîcurile sale cunoscute?

D. Arsene, care l'a pălmuit numindu-l „rușinea instituției“, l'a somat să-l dea judecății dacă îi dă mîna. Nu l'a dat și nici nu l va da.

Noi însă, îl traducem pe d-nul acesta, care s'a cocoțat la președenția Camerii de meserii, înaintea tribunalului opiniei publice, ca să fie judecat după cum merită. Iar dacă va îndrăzni să sufle un cuvînt vom da la iveală rînd pe rînd „afacerile sale necurate și actele doveditoare.

OAMENI ȘI LUCRURI

In țeara lui Nogi

Prezența generalului Nogi în țeară a provocat entuziasm. E sentimentul unanim de admirațiune, ce se exprimă în diverse forme și manifestări, e recunoașterea universală a unor mari virtuți atribuite nu numai cîtor-va șefi,—ci poporului întreg, care i-a produs.

Interesantă nu e figura cutărui ori cutărui general japonez,— ori cîtă bravură s'ar fi legat de numele lui; ci interesantă este înfățișarea națiunii acesteia, ca atare, distinsă între toate, ridicată între toate.

Incalculabil de mari, uimitor de mari sunt progresele Japoniei, înfăptuite într'un scurt interval de timp. Numai aceste progrese la olaltă au putut să ducă poporul la două triumfuri desăvîrșite, după două războaie atît de glorioase.

Ne am obișnuit a vorbi—pînă și noi'l —cu dispreț de extremul orient, de continentul asiatic, ca și cum n'ar fi Japonia o țeară a Extremului Orient, ca și cum ea n'ar putea rivaliza cu ori care țeară europeană.

Japonia are un comerț la fel cu al Canadei; rețeaua drumurilor de fier a telegrafelor și telefoanelor egalează pe acea a unei mari puteri; bogăția ei este prețuită la 70 de miliarde.

In 1868—spunea dăunăzi „Revue des Deux Mondes“ Japonia nu cunoștea încă impozitele, ci plătea datoriile contractele prin emisiune de bilete cu curs forțat.

Azi a ajuns să plătească numai patru la sută dobîndă, după ce în 1906 a răscumparat drumurile de fier. Statul japonez e un mare proprietar, întru cît posedă și stăpînește poștele, telegrafele, telefoanele. Cîte state europene se pot lăuda cu o asemene stare înfloritoare?

Și cu toate acaste Japonia nu e cruțată de mari preocupări sociale. Una, mai cu seamă, nu are pereche în lume, prin natura ei,—anume lipsa de teren pentru populația în continuă creștere.

S'a citat mult vorba contelui Okuma, care compară soarta Japoniei cu acea a unei bătrîne legendare ce vrea să și adăpostească toată familia într'un.... papuc.

După calculele specialiștilor Japonia va avea peste 50 de ani o populație de 120 milioane, iar peste 150 de ani, populația ei va fi egală cu acea a Chinei. Micul grup de insule nu va putea să i adăpostească. Unde se va duce prisosul! Coreea e aproape plină; America îi respinge; Africa nu-i prea ospitește; Europa e neîncăpătoare. Vor cuceri Manciuria,—dar nu va fi de ajuns

Această preocupare însă nu ține în loc pe bravii japonezi. Cu aceeași neîntreruptă grabă ei înfăptuiesc toate progresele ce ușurează viața socială și nu recurg măcar, ca popoarele civilizate ale Europei, la sinuciderea prin malthuzianism.

Vor recurge poate mai tîrziu!

Pînă atunci însă ei ne dau exemplul celui mai interesant, celui mai admirabil popor, vrednic nu numai de stima, ci și de admirația tuturora.

Lucrul s'a văzut odată mai mult cu prilejul trecerii prin Europa a generalului Nogi, unul din eroii războiului ruso-japonez de mîndră amintire—pentru ei,—de tristă amintire pentru alții.

Rodion

Luptă pentru reforme școlare în Germania

III

In ceeace privește chestiunea educației morale și a formărei caracterului, profesorul trebue să iasă din rolul său de *magister* și să se silească a cîștiga încrederea școlarilor, devenind amicul și sfătuitorul lor.

El trebue să îmbrățișeze cu zel și cu dragoste sarcina de a contribui la desvoltarea integrală a elevului. El nu trebue să-și limiteze influența sa la orele de lecție — Lietz vorbește de cursul secundar — ei să caute a pastra legăturile cu elevii săi și în afară de orele de studii: luînd parte la jocurile lor, făcînd excursiuni împreună, venindu-le în ajutor de cîte ori au nevoe, interesîndu-se de ceeace ei înșiși se interesează. Dragostea și tactul îi vor arata profesorului mijloacele și limitele acțiunei sale.

Educatorul trebue să se ferească a adopta în mod aprioric, față de elevi, o atitudine neîncrezătoare. El nu trebue să-l pue pe elev în poziție de a comite numai decît greșeli de acele pentru care va fi negreșit pedepsit. Din contra, educatorul să acorde copilului cea mai mare încredere posibilă și să-l ajute neîncetat a evita greșalele și locurile primejdioase. Aceasta este ușor de îndeplinit, lăsîndu-se copilului toată libertatea, în toate domeniile, care sunt fără primejdie pentru el și neuzînd de autoritate de cît în cazurile de absolută necesitate. Este ușor deasemenea, dacă educatorul se silește a-l face pe școlar să priceapă valoarea lucrurilor necesare și reușește să-l entuziasmeze pentru datoriile lui, mai ales prin propriul său exemplu. Prin exemplul său, printr'un învățămînt însuflețit, printr'o organizare rațională a vieței de școală, educatorul va transmite elevului său, curajul, spiritul de adevăr, stăpînirea de sine, puritatea sexuală, într'un cuvînt va face din el nn caracter.

Copilul trebue să aibă ocazia de a și exercita forțele sale într'un chip sănătos și rațional în toate domeniile, adică în domeniul educației corporale, artistice, practice.

Dacă copilul nu corespunde așteptărilor noastre, cel dintăi lucru care este de făcut, este ca să se cerceteze pricina, să se examineze dacă este vorba de slăbiciunea inteligenții sau de slăbiciunea voinței, și de a lucra în consecință. Trebue stabilit o scară a pedepselor și a recompenselor, plecînd de la încurajarea cea mai mare, trecînd prin simplu avertisment, amenințare, dojană — pe cît posibil în patru ochi și fiind cu pedepsele propriu zise, care nu trebue să fie altele decît acele cari l-ar face pe copil să sufere consecințele naturale a greșalelor sau a lipselor sale. Cel care pedepsește nu trebue să uite că acum mai mult de cît oricînd, iubirea nu trebue să lipsească.

Invățămîntul trebue să țintească ca să lucreze asupra sentimentului copilului. Poeziile și operele literare de valoare nu sunt puse în cărțile lor pentru a servi de analiză logică, sau de dialectică rațională. Un astfel de rol le-ar scoborî în ochii copilului. Invățămîntul religios și moral trebue adoptat cu gradul de evoluție intelectuală a copilului. El trebue să deștepte în copil sentimentul și voința și să nu intre în conflict cu celelalte ramuri de învățămînt și nici să jignească sentimentul patriotic sau chiar cel uman.

Dacă este să ne judecăm pe noi în această privință, apoi nu este un singur rînd în cartea de citire de curs primar, care să nu se contrazică cu cel precedent sau cu cel care urmează. Nu exagerăm de loc dacă față de atîtea contraziceri ne mirăm cum un copil ar putea să-și păstreze mintea întreagă, neschilodită de atîtea piedici ce i se pun în calea desvoltării sale. Face să-și piardă orice om cîteva momente cu examinarea unei cărți de citire de curs primar, aprobată.

Propun să se ia la întîmplare o poezie, o istorioară morală, o bucată de Religie, curs de științi și să se vadă dacă ele se acordă pe baza aceluiași criteriu de judecată. Este un mare noroc pentru noi că se găsesc copii leneși, altfel cei silitori ies sdrobiți de greutatea contrazicerilor, pe care sunt siliți să le învețe la școală. Pentru că ceea ce e greu de ținut minte, ceia ce e deprimant, nu sunt lucrurile cari se acordă — presupunem că se predau după o metodă mai mult sau mai puțin rațională — dar contrazicerile.

Pentru internate dr. Lietz, propune ca educațiunea să se silească a lucra asupra sentimentelor copilului oferindu-i, dimineața și seara, lecturi, poezii și muzică; iar în externat aceste să fie la începutul sau la sfîrșitul fie-cărei săptămîni.

Trebue să se procure elevului ocaziunea de a și exercita micile însărcinări în organizația școlară, așa ca să se învețe a-și îndeplini datoria cu exactitate, a face dovadă de dovotament, punîndu-și forțele în serviciul comunității. Spiritul moral va fi încă și mai mult încurajat prin personalitatea directorului și a colaboratorilor săi, prin exemplul școlarilor mai în vrîstă și prin caracterul serios al întregii școli. La fie care 15 zile, ori la fie care lună trebue să se procure fie cărui elev o-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI şi APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentanţi Sam. Löbl, Bucuresti.

cazia ca să se rostească elevii liberi asupra evenimentelor importante ale vieţei şcolare. Se va insista atunci asupra punctului de vedere moral.

Trecem asupra amănuntelor ce dr. Lietz le dă asupra examenului şi vom încheia cu cîteva reflecţii a lui Ad Ferrière profesor de pedagogie la Universitatea din Geneva, un adept foarte hotărît al ideilor *şcoalei noui*, şi bine apreciat în cercurile competinte pentru lucrările sale în domeniul pedagogiei.

Faptul că această programă a fost realizată în *Landerziehungsheime*, se întreabă profesorul Elveţian, este o garanţie suficientă. care va conveni şcoalelor Statului? Neînlăturatul exces de reglementare, şcoalelor oficiale, care, sub cuvînt că vrea să oprească unele abuzuri de loc la altele, cîte odată mult mai grave; obligaţiunea de a nu ţinea seamă cu metoadele actuale de cît de mijlocia intectuală a elevilor, cînd nu ţine seama de cît de un singur elev cu inteligenţă mijlocie; necesitatea de minus de a încredinţa cea mai mare parte a sarcinei educaţiei publice la barbaţi, cari sunt departe, foarte departe — de a realiza idealul ce le propune dr. Lietz, toate acestea nu vor face ca să se nimicească acest însemnat program de reforme? Şi mai întăi, izbuti-va el să facă această mişcare de idei, aşa de necesară? Apatia atîtor părinţi nu va face să tacă pretenţiile lor? Şi chiar dacă o petiţie monstră ar veni în mînele ministrului prusian de instrucţie publică, Statul, în atot puternicia şi majestatea lui, ar bine voi să ţie socoteală de ea?

Ceea ce ne întrebăm şi noi. Pe cînd încă profesorul Genevez îşi arată neîncrederea în izbînda modernă, pornit de îndrăzneţul pedagog german, noi, mai optimişti, credem într'o apropiată izbîndă. Nu se poate ca ideile mari, dacă sunt susţinuţi, să nu-şi facă loc în lume, cît de încet. Altmintrelea ar fi să disperăm de orice progres al omenirei.

C. V. Buţureanu
Institutor

DIN BUCURESTI

- Inspecţia M. S. Regelui la Batalionului 8 Vînători -

Sîmbătă 2 Iulie 191' a avut loc inspecţia Batalionului 8 de Vînători de către M. S, Regele.

Inspecţia a fost anunţată pentru ora 5 jum. p. m.

Incă de pe la orele 4 p. m. un numeros public, cît şi autorităţile invitate s'au grăbit a ocupa cît mai repede locurile în tribune şi pe platou.

Cîmpul de instrucţie decorat într'un chip admirabil, frumoasele girlănzi de brad ornat cu tricolorul ţărei ce înconjurau platoul, drapelele ce fîlfîiau în aer, arcurile de triumf etc, erau o feerie, cum, cu drept cuvînt putem spune că rar e dat ochiului a vedea; era sublim.

Pavilionul Regal împodobit cum nu se poate mai luxos iar în faţa lui pavilionul doamnelor, soţii ale ofiţerilor din Batalion, la dreapta şi la stînga lui pavilioanele invitaţilor, care toate formau podoaba uimitoare a platoului de instrucţie.

Batalionul adunat pe platou în linie de companie în coloană aşteaptă sosirea M, S. Regelui.

La oara 5.15 A. S. R. Principele Carol însoşit de d. general Perticari guvernorul său militar, soseşte pe platou cînd distinsul şi eminentul comandant al Bat. 8 de Vînători, domnul colonel C. Petala îi prezintă raportul de situaţia batalionului A. S. P. mulţumind pleacă de-şi ea imediat locul în front.

Aci trebuie să notez că M. S. Regele a făcut o înaltă onoare bat. 8 de Vînători, dînd înaltul ordin ca A. S. Principele Carol să ia parte zilnic la instrucţie ca comandant de Pluton.

La oarele 5 jum. precis M. M. L. L. Regele şi Regina' AA. LL. RR. Principele Ferdinand, şi Principesa Maria cu întreega familieregală însoţiţi de aghiotanţii regali, şi doamnele de onoare sosesc pe platou.

Pe platoul de instrucţie se găsesc d. Nicu Filipescu, ministru de războiu, generalul de divizie Al. Lambrino. comandantul corp. IV de armată, din comandamentul căruia face parte bat. 8 de vînători, Generalul Culcer, comd. corp. III, Generalul Zotu, şeful marelui stat major general, ataşaţii militari străini, întreg corpul diplomatic, şi un numeros număr de ofiţeri superiori.

M. S. Regele primind raportul batalionului de la d. comandant colonel C. Petala trece trupa în revistă, după care imediat urmează programul inspecţiei Regale.

A. S. R. Principele Carol prezintă şcoala Plutonului. A. S. R. a fost obiectul de admiraţie a M. S. Regelui şi a întregei asistenţe de precisia, energia şi calmul cu care A. S, R. a comandat toate mişcările plutonului, nu putem vedea în El de cît un eminent tînăr ofiţer ce mai tîrziu va fi cu prisosinţă folositor ţărei romîneşti.

D. căpitan Gh. Jippa prezintă compania avînd în front ca ofiţeri pe A, S. Regală Principele Carol, sub-lt. Stavrat şi Ploto. Irodel. S'a remarcat adevărata instrucţie desăvîrşită a soldatului.

D. Comandant colonel C. Petala prezintă instrucţia Batalionului în ordine strînsă.

Nu avem cuvinte de laudă să adresăm d-lui comandant de modul admirabil, desăvîrşit milităreşte cu care batalionul a executat întreg programul de mişcări. Cu drept cuvînt la această ocazie am avut putinţa de a constata cît e de grea misiunea înaltă a unui comandant şi cîtă muncă a depus ofiţerul în datoria sa spre a ajunge la idealul pe care bat. 8 de vînători la arătat.

Urmează aplicaţiunea tactică. Domnul comand. al Bat. se constitue directorul manevrei.

D. Maior C. Jippa adjutantul comandantului iea comanda detaşamentului de atac, iar apararea sub comanda căp. P. Anastasiu.

Am putut observa că cu o pricepere desăvîrşită s'a condus şi executat acest măreţ exerciţiu de luptă. Ţi se părea cu drept cuvînt că eşti în mijlocul unui adevărat răsboi.

Se trece la partea a II a programului care consistă în dexterităţi.

Tragerea redusă executată de o echipă de soldaţi sub comanda sub-loc. Ciuhureanu C. au executat tragerea după toate prescripţiunile regulamentare într'un chip perfect de bine.

Luptele Romane asemenea au dat dovadă de desvoltarea fisică a soldatului. Ca forţă uimitoare s'a distins sergentul Repca, căruia M. S. Regele-i-a dat multă atenţie.

Scrima cu sabia executată de o echipă de 40 soldaţi, sub comanda sub-loc. D. Gall.

Un sport care îl vedem pentru întăia oară printre soldaţi şi care a produs o adevarată admiraţiune văzînd pe soldat mănuind într'un mod desăvărşit sabia; cu această ocazie am văzut iarăşi de ce energie e capabil soldatul şi cîtă technică posedă în cunoaşterea acestei arme. Asaltul de scrimă a fost admirabil. M. S. Regele a făcut Inaltele sale mulţumiri sublocot. Gall D.

Scrima cu arma executată de compania II sub comanda căpit. Gh. Neculau, care a dovedit o prisosinţă necesitatea ei în timp de răsboi şi care a fost executată într'un chip desăvărşit. M. S. Regele mulţumeşte d-lui căpit. Neculau.

Corul Bat. 8 de Vînători sub comanda locot. D. Constantinescu, a executat mai multe bucăţi într'un chip cu adevărat artistic. M. M. L. L. Regele şi Regina cît şi întreaga familie Regală aduce elogii d-lui comandant al Bat. 8 de Vînători şi în special M. S. Regina mulţumeşte într'un chip foarte afabil d-lui locot. Constantinescu de modul cum a organisat şi condus corul.

In urmă M. S. Regele primeşte defilarea Batalionului de front de companie în pas de defilare şi în pas alergător. Nu poate exista o precisie mai mare pentru un corp de trupă altfel de cît cum a arătat în această ocazie Bat. 8 de Vînători.

Apoi, M S. Regele chemînd ofiţerii la critică, arată că e foarte mulţumit de modul cum ofiţerii au instruit trupa, arată în frumoase cuvinte că e fericit că nepotul său A. S. R. Principele Carol a avut cinstea a lucra în front în Bat. 8 de Vînători şi că o socoteşte aceasta ca o mare sărbătoare, vorbeşte şi de cinstea pe care Bat. 8 de Vînători o are, că A. S. R. Principele Carol a lucrat în acest corp. Mai spune că cu mulţumire vede că bine a numit Batalionul de vînători arma de elită.

Termină prin a întinde mîna d-lui comandant al Bat. 8 de Vînători, d. colonel C. Petala mulţumindu-i încă odată de admirabilul rezultat pe care Bat. 8 de Vînători l'a dat. Intinzînd mîna fiecărui ofiţer în parte mulţumeşte pentru munca lor. Aseminea prin cuvinte bine simţite M. S. Regele mulţumeşte trupei aducîndu-i elogiile bine meritate.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor
Sft. Spiridon din Iaşi

Aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 11 Iulie a. c., ora 10 jum. a. m., se va ţine în cancelaria Epitropiei din Iaşi, licitaţie publică, cu oferte închise, pentru arendarea dreptului de extragere a pietrei pentru zidărie şi prunduit şoselele, care se va găsi în pădurea şi pe moşia Dumeşti, proprietatea Casei Sf. Spiridon, situată în comuna Dumeşti jud. Vaslui.

Dreptul de extragere se dă pentru un an.

Condiţiunile de vînzare şi de exploatare se pot vedea în ori-ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei Generale din Iaşi.

Garanţia provizorie este de 500 lei, iar cea definitivă de 800 lei din valoarea totală.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a Statului sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 5065

Litere-Ştiinţe-Arte

Cui nu i place Caragiale.—Cu o binemeritată şi binevenită ironie „Viaţa Romînească" relevă faptul că tînărului critic Eugen Lovinescu, de cînd a pătruns în cercul „Convorbirilor", nu-i mai place nici... Caragiale.

„...De altmintrele mult competenta noastră critică contemporană e atît de subtilă şi 'nnaltă, a progresat atît de disproporţionat cu celelalte ramuri de activitate publică şi privată, in cît ea nu mai apreciază nici pe un Caragiale. Prin cel mai caracteristic reprezentant al ei, ea a vorbit de sus, de foarte de sus, despre ultimul volum al maestrului, ba şi-a bătut joc fin, fin de tot,—e foarte fină critica modernă, cînd e reprezentată prin cea mai proeminată a ei circomvoluţiune,—şi-a rîs cu o satanică cruzime şi de scrierile vechi ale unui Caragiale, care plăceau mult odinioară acelor minţi obtuze ce se numesc Maiorescu şi Gherea..."

Sperăm că discuţia nu se va opri aci —din moment ce d Lovinascu a fost imprudent şi a încins-o în mod atît de puţin fericit, cu ocazia apariţiunii „Momentelor".

*

Victor Hugo este şi el—măcar în mică parte—plagiator. In „Mercure de France" se arată că în marele roman „Mizerabilii" sunt numeroase elemente —situaţii, detalii, numeroase pasagii—asemănătoare cu unele din scrierea lui Rey Dussenel „Le Cloître Saint-Méry", faimoasă altă dată.

*

STRUNA ZILEI

RUCAR

Alte gazete ruseşti se ocupă de asemenea de torturile de la Rucăr.
Ziarele.

Ţeară 'n oameni prea săracă,
Să te mustre ori-şi-cine;
Dar s'ajungi că să te facă,
Pin' şi ruşii de... ruşine!

INFORMATII

❑ Unii proprietari de automobile din localitate, au luat iniţiativa, de a se constitui în societate, cu scop ca să comande toate accesoriile necesare automobilelor, direct la fabricile respective.

❑ Numeroşi ofiţeri ruşi, din Ungheni şi Sculeni, vor veni în ţară, pentru a participa la serbarea, pe care societatea romînă de sport şi gimnastică, o organizează Duminică la Ungheni.

Ofiţerii ruşi şi-au exprimat dorinţa, de a face cunoştinţă cu ofiţerii noştri.

❑ Din cauza greutăţilor de a se nivela platoul de la Copou, comitetul Jochey-Clubului a luat hotărîrea ca pentru anul acesta hipodromul să rămîe pe platoul din faţa abatorului.

❑ Aflăm din Fălticeni următoarele: Prefectura judeţului Suceava, fiind pusă în cunoştinţă că fostul revizor şcolar, d. Gheorghe I. Ionescu, şi-a însuşit nişte material de cancelarie, pentru care judeţul îi acordase 300 lei, şi, ca act justificativ prezentase factura unui librar, factură dată de complesenţă, a sezizat parchetul.

Pe zi ce merge se descopăr în sarcina numitului domn lucruri extrem de grave.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.40
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ Ziarul bucureştean „La Roumanie" cu data de 5 Iulie, publică un interesant articol semnat de d. Grand, în care se vorbeşte despre distracţiile din Constanţa, cu reprezentaţiile de la Cazino ale companiei Davila.

Extragem pasagiul referitor la jocul d-rei Rozan, noua achiziţie a companiei dramatice:

„Un debut senzaţional ne-a oferit d-ra „Francesca Rozan în rolul Tildei din „Poamă Crudă", rol jucat altădată cu „succes de d-na M. Giurgea.

„D-ra Rozan s'a arătat demnă de „predecesoarea ei. Deşi n'a avut decît „un foarte restrîns număr de repetiţii, „a dat dovadă de o mare siguranţă scenică, de multă variaţie în joc şi de „un temperament artistic, care dă loc „la cele mai optimiste speranţe. Sub „direcţia abilă a d-lui Davila talentul „ei se va desvolta cu toată amploarea „şi repeziciunea dorită, şi nu ne îndoim că la iarnă, capitala, care n'a avut „încă ocazia să aprecieze pe această tînără artistă, se va grăbi să umple sala Teatrului Modern, pentru a aplauda pe noua stea".

Iată cum apreciază criticii imparţiali pe artista cea mai insultată de intelectualitatea imbecilă a naţionalismului de scandal, care şi în artă nu vede de cît chestie de tarabă conform principiilor bolnave ale maistrului plagiator.

❑ **Şcolare.**—In vedere că unele din actualele circumscripţii şcolare particulare, speciale şi profesionale sunt prea împovorate, aşa în cît nu se poate face cu prisosinţă un control eficace, ele s'au modificat astfel:

Circ. I. Şcoalele particulare secundare, speciale şi profesionale din Bucureşti şi jud. Ilfov.

Circ. II. Şcoalele particulare secundare, speciale şi profesionale din jud. Mehedinţi, Gorj, Vilcea, Dolj, Romanaţi, Olt, Argeş, Muscel, Dîmboviţa, Prahova, Vlaşca şi Teleorman.

Circ. III. Şcoalele particulare secundare speciale şi profesionale din jud. R. Sarat, Buzău, Brăila, Ialomiţa, Tulcea şi Constanţa.

Circ. IV. Şcoalele particulare secundare speciale şi profesionale din judeţul Roman, Neamţ, Bacău şi Prahova.

Circ. V. Şcoalele particulare secundare şi profesionale din jud. Iaşi, Botoşani, Dorohoi, Vaslui, Fălciu, Tutova, Tecuci şi Suceava.

❑ D V. Vasiliu învăţător la şcoala din comuna Vereşti, jud. Botoşani, a fost transferat la şcoala din Forăşti jud. Suceava.

❑ Continuăm a publica lista generală provizorie a persoanelor ce vor funcţiona ca juraţi pe anii 1911—1914 la Curtea cu juraţi din Iaşi.

Constantinescu Vasile avocat, Constantinescu Neculai propr., Comarnescu Al. propr., Cristofor Gh. S. avocat, Crupenschi C. proprietar, Crupenschi G. A. avocat, Cristea Al. Gh. proprietar, Crăciun Ioan avocat, Cristea Th. Cristea proprietar, Cuza C. Al. prof. universitar. Cucu Ioan, institutor, Cugler Norbert inginer, Cujbă Petru pensionar, Culian P. profesor, Dafinescu C. institutor, Dabija Al. avocat, Damian Al. ing. silvic, Deladecima Al. inginer, Deleanu C., pensionar, Dimitriu Vasile, profesor universitar, Demitriade Gh. doctor în medicină, Dima Gr. prof., Dimitriu D. profesor, Dimitrescu Radu, maior în retragere, Dimitriu Al. N. profesor, Dimitriu Ion, insitutor, Dimitrie Gh. Păuşeşti avocat, Dimitriu Neculai proprietar, Dimitriu G. căp. în retragere pens., Dosios Neculai profesor, Dobrea Constantin prof, Dimitriu N. maior pensionar, Drăcşineanu Cohn avocat, Dragomir State profesor, Drăghici Vasile, propr. Drăghici Ştefan avocat, Duduica Nec. comerciant, propr., Dumbravă Const. Duzescu Gh. avocat, Ene Mihai inginer. Enghel I. Alex. farmacist, Erbiceanu Octav prof. Eraclidi Xenofon avocat, Erbiceanu, Popescu Ion profesor, Ermacov Ion, comerciant, Fabini Eduard, doctor şi farmacist, Fîntănariu P. prof. Flexi Scărlătescu Filip, căpitan în retr., Flach Emil, licenţiat în farmacie, Finkelştein Viliam doctor, Filipescu Dim. farmacist, Filipescu Vasile, pensionar, Fotea Ioan avocat, Frunză Axinte prof. Frey Iosef doctor, Frunzeti Ion pens., Gal Camil, studii secundare, Găvănescul Ion, profesor univ., Gircineanu P. profesor, Gatowschi Leonida proprietar, Georgescu Vasile, studii secundare, Georgescu Petru, pensionar, Georgescu P. Ştefan avocat, Georgescu Autonom, medic veterinar, Georgescu Ion student, Georgescu Ion profesor, Ghika Teodor, Gheorghiu Xenofon, profesor, Gherasim Ioan avocat, Gheorghiu A. Atanase avocat, Gheorghiu Dimitrie proprietar, Ghibănescu Gh. prof., Ghica Eugeniu-Budeşti, propr., Ghiţescu Petru avocat, Ghicănescu Dimitrie profesor, Goldhamer Emil farmacist, Gheorghiu Gr. Grigore profesor, Ghica Ion Gheorghe av., Ghica Ion, căp. în retragere pensionar, Gheorghiu Neculai M. propr., Gheorghiade Neculai avocat, Ghiţescu Vladimir proprietar, Gheorghiade Const. proprietar, Gheorghiu Ion propr. Ghibănescu Ilie profesor, Gheorghiade Ahil, propr., Gherman V. Gh. pens., Giurcăneanu Titus, proprietar, Giurcăneanu Th. pensionar, Gorescu Anton prefesor, Goldenthal Samuel avocat, Grosu Savel studii secundare, Grecea Lazăr institutor, Graboveschi Rudolf propr, Greceanu Dimitrie avocat, Gusti Ştefan, proprietar, Gusti Dimitrie, prof. univ., Grigoriu Neculai doctor în med., Han Hugo studii secundare, Handoca Alex. avocat, Haralamb Gh. studii secund. Hax Leopold avocat, Hălăceanu Virgil inginer. (Va urma).

❑ Răzvrătirea pielor roşii, o naraţiune însufleţită, a cărei acţiune se petrece în regiunile Americei de Nord, este cuprinsă în noul program cinematografic din grădina Trajan (Pathé Frères).

Acest nou program excepţional de bogat în scene şi vederi interesante, începe astă seară Joi 7 Iulie şi mai cuprinde între altele:

„Pentru respectul copilului", mare roman însufleţit, o capod'operă cinematografică—Tunis şi Cartagina, scene de călătorie—Şeful de staţie, dramă de moravuri engleze—Jucărica Leontinei, scene comice—Şcoala în plin aer din Montigny (Franţa), vederi instructive—Timpilă somnambul, scene comice—Uitucul, scene comice—Piticul Gaston şi fluturul, scene comice etc.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv (6 ani la S-te Hélène. După cele mai precise autentice documente istorice, păstrate în arhivele Parisului. In această măreaţă desfăşurare—una din cele mai zguduitoare drame istorice—se oglindesc ultimii ani ai vieţei marelui Imparat în exilul său din S-te Hélène (1815-1821).

Episode emoţionante ne arată brutala putere a guvernorului englez Hudson Lowe, faţă de eroul prizioner.

Spectatorii au înaintea lor un tablou viu al deplorabilei soarte de care a fost lovit omul uriaş, groaza Europei, pe care l'a putut repune numai zapada Rusiei şi aurul Angliei.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ La cimitirul Eternitatea s'a aşezat azi bustul regretatului dr. Russ.

Bustul a fost executat de sculptorul Bălăcescu.

DIVERSE

— Nişte copii ai locuitorilor din comuna Rediul Mitropoliei, jucîndu-se cu focul lîngă o şură a locuitorului Ion Lupaşcu din satul Epureni, şura luă foc şi a ars cu totul cum şi un gard ce era în apropiere.

— Femeia Maria Popescu din strada Mahalaua Broscăriei No. 90, a fost internată la Spitalul central, fiind lovită cu un cuţit de indîvidul Vasile Dimitriu, pe care-l avea ca chiriaş. Numitul a fost arestat.

— Numitul Petrache Braga, din Şoseaua mora de foc No. 85, fiind atins de alienaţie mintală a fost internat la ospiciul Socola.

— A fost arestat Iancu Iosupovici din strada Crucei, fiind prins furînd din buzunarul lui Gh. Enea, lucrător la palatul administrativ, suma de 20 lei.

Sanatorul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnee), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Lucrările de reparațiune la conducta din Timișești, s'au terminat asta noapte la ora 11.**

Aceste lucrări sunt provizorii. In locul tubului de ciment, care s'a prăbușit în urma inundațiilor, s'a făcut o instalațiune provizorie de racordare a tuburilor. Va trebui însă să se procedă repede la prefacerea instalațiunei definitive.

La oara 1 de noapte, s'a dat drumul apei, care în mod normal ar fi trebuit să fie în Iași, pînă în 48 de oare.

De astă dată însă, durata za fi cu mult mai mare, din cauză că în unele locuri conducta e golită, iar în altele sunt mici reparațiuni de făcut.

Apa va avea prin urmare să parcurgă distanța de la Timișești în cel puțin 100 de ore, sau cu alte cuvinte, apa se va distribui în Iași, abia în dimineața zilei de Marți 12 Iulie.

❑ *Amicul nostru d. Eug. Herovănu ne roagă să întrebăm pe „confrații" de la Evenimentul, dacă sînt convinși că d-sa are obiceiul de a stărui* pentru bani *la autorități, și cari sunt cazurile în care ar fi făcut asemenea stăruințe.*

„Confratele" e dator să dea această lămurire pentru complectarea notiței salè din numărul de eri.

❑ *Manevrele regale sè vor termina la 26 Septembrie, cînd va avea loc defilarea trupelor, înaintea M. S. Regelui, pe platoul de la Copou.*

❑ **Din ale lemnarului.**—*De cînd colegul său d. Posnovici a plecat în concediu, d. Iancu, primul și secundul secour de maire, se află într'o agitație continuă și dezvoltă o activitate înspăimîntător de bogată și de.... fertilă.*

Astăzi dimineață d. Iaucu Stamatiu s'a prezentat la postul seu în piața Sf. Spiridon și ducîndu-se la prăvălia unui măcelar făcu mai multe observațiuni băiatului de la trunchiu,—stăpînul nu se găsea acolo.

Băiatul, care se numește Ion Frunză, indignat că este interpelat nitam nisam de un individ, care n'are măcar politețea de a se recomanda, îl scrută aspru pe d. Iancu și-i trimise în... treaba lui, zicîndu-i: „lasă-mă domnule în pace, cine ești d-ta".

Dom Iancu să turbe nu alta, iar mai apoi cînd se întoarse stăpînul, îl părî pe băiat de pozna ce i-o făcuse. Cu drept cuvînt se jăluia d. Iancu: „auzi, să nu mă cunoască piciul pe mine, pe mine Iancu lemnarul dela Primărie, primul și secundul Șerului ?!"

Și dom. Iancu se depărta bombănind polițaturi la adresa băiatului.

*

Tot astă-zi dimineață d. Iancu se opri la baratcele a doi fructieri din piața Sf. Spiridon, și cum coșurile cu fructe erau descoperite, d. Iancu hotărî ca prăvăliile să se închidă și să se ia negustorilor autorizațiile.

— Ce sunt astea domle, țipă d. Iancu la negustori, lemne ori fructe? Astea se mînîncă domle, nu se ard. Înțeleg lemnele să fie descoperite, că mai dă D-zeu o ploaie și se vînd mai cu spor, dar fructele?

Și d. Iancu în loc să pedepsească pe negustori, zvîrlindu-le fructele în canal, le ia autorizațiile.

*

Explicația acestei purtări a d-lui Iancu e lesne de dat. Gelos de prestigiul ipistatului de la poliție, care dă de lucru „umanitaristului" său cumnat, d. Iancu își face inspecțiile însoțit în trăsură de advocatul (?) Borcea.

Dacă ar fi zvîrlit fructele în canal, ar putea advocatul (?) să facă dovada „umanitarismului" său? D. Iancu încurajează pe tineri și le dă, ca un alt Mecena o educație adevărat „artistică".

❑ Ministerul de comerț și industrie a cerut prefecturilor de județ din țară că în vederea statisticei ce se întocmește pentru asigurările muncitorești, să înainteze toate carnetele la minister cel mai tîrziu pînă Vineri 8 Iulie.

◔ Prefectura județului Bacău a cerut autorităților locale, urmărirea și arestarea numiților: Grădindru Vitan, Taicoff Tanase, Tudurof Călin și Gh. Ivanoff, care fugind de la patronul lor din comuna Valea Seacă, au furat și diferite lucruri și bani.

❑ *In ședința de poimîne a consiliului comunal se va decide asupra cererii d-lui Braunștein de a i se permite să clădească, pe locul viran ce are în str. Golia, unde a fost imobilul Neuschotz distrus de incendiu.*

D. Braunstein a cerut: sau să i se permită a clădi, sau să fie expropriat cu porțiunea necesară alinierii str. Stefan cel mare, conform deciziunii consiliului comunal de sub primariatul d-lui Gh Lascar.

Șerul și consiliul comunal în ședința ultimă vor autoriza pe d. Braunștein să clădească, așa că alinierea str. Ștefan cel mare de la palat la Piața Unirii, nu se va mai face.

❑ D. Dimcea, inspector comercial, e află de eri în localitate.

DIN ROMAN

Prăbușirea partidului conservator din Roman,—Atitudinea de satrap a prefectului Arion, față chiar de partizanii guvernului, a revoltat pe toți membrii partidului conservator romășcan. Carpiștii din Roman nu vor să mai audă de prefectul lor, acesta nu mai ține nici o socoteală de membrii clubului.

Acela cu care prefectul Arion are mai mult de împărțit este primarul orașului dr. Solomon, în contra voinții căruia prefectul vrea să facă și să desfacă toate la primărie.

In special, prefectul a căutat să impuie primarului și consiliului comunal să sporească cu 100 lei leafa lunară a polițaiului bandit, celebrul Tutunaru. Dar și primarul și consiliul au refuzat să-i facă pe plac.

C'nd a văzut prefectul, că nu poate reuși, a început să creeze „caractere", *asanînd* pe unii consilieri, spre a lovi în dr. Solomon. Aceasta cu atit mai mult, cu cît unii conservatori cer alungarea din fruntea județului a d lui Arion și înlocuirea acestuia cu domnul George Kapri.

Cearta surdă și ascunsă s'a declarat fățiș și a culminat Duminica trecută în chiar localul clubului. Prefectul convocase în acea zi pe membrii clubului la o constătuire, fără a-l chema și pe doctorul Solomon. Acesta însă se înfățișă și ceru explicații prefectului pentru atitudinea ce o are față de d-sa. Prefectul însă a refuzat să i le dea, și drept ori-ce explicații i a replicat:

„Am să convoc consiliul ca să dai seamă de jaful ce faci cu avèrea comunei.
„Am să aduc anchetă, care să constate „lucrul acesta".

Foarte mulți clubiști, și mai ales fruntași au protestat împotriva atitudinei prefectului și au părăsit clubul.

Această stare de lucruri l-a determinat pe d. dr. Solomon, să demisioneze. La ședința consiliului comunal, care s'a ținut Marți, primarul își anunță demisia. La această demisie se asociază și consilierii: dr. Burada, Grigore Buicliu, Gh. Gheorghiu și Adolf Wirt, cari se solidarizează cu primarul. Demisiunea a fost semnată de primar și de consilierii Gr. Buicliu, Adolf Wirt și Gh. Gheorghiu — d. dr. Burada, urmînd a'și înainta demisiunea osebit — și apoi a fost încredințată d-lui George Capri, care s'a însărcinct să o prezinte ministrului de interne.

Primarul însă nu s'a mulțumit cu atît. D-sa l'a acționat în judecată pentru calomnie pe d. Arion, prin următoarea plîngere, adresată Tribunalului corecțional:

Domnnle Președinte,

Subsemnatul dr. Teodor N. Solomon, domiciliat în Roman, intentez acțiune penală contra d-lui Anton Arion, domiciliat tot în Roman str. Libertatea, actualminte prefect al județului Roman, pentru faptul de calomnie și anume:

In ziua de 26 Iunie curent, cu ocaziunea unei întruniri la clubul conservator din localitate, sus numitul m'a apostrofat cu cuvinte ofensătoare, strigînd în gura mare că în calitatea mea de primar al orașului Roman, am risipit și fac jaf în averea comunei, și că mă va chema la răspundere în fața consiliului comunal.

Martori care au fost față sunt d nii: A. Wirt maistru stoler domiciliat în str. Sucedava; Neculai Apostol inspector școlar domiciliat în str. Grațian, C. N. Petrovanu profesor și ajutor de primar domiciliat în str Traian; Gh. Dragnea avocat domiciliat în str. Vasile Alexandri No. 1; Gh. Teodorescu frizer domiciliat în str. Ștefan cel Mare, preot Gh. Nițu, paroh al Sf. Biserici Precista Mică, domiciliat în str. Miron Costin; Matei Kostache deputat, căpitan Vasile Ionescu instructor militar, Anton Pruncu proprietar, domiciliat în str. Cuza Vodă și I. Rozescu fost locotenent în armată, actualminte fără profesie, toți domiciliați în orașul Roman.

Mă constitui partea civilă pentru suma de una sută mii lei (100.000) care despăgubiri mă oblig a le dona Primăriei Orașului Roman.

Față de gravitatea faptelor și de împrejurările excepționale în care s'au petrecut vă rog să bine voiți a fixa un termen urgent de judecată, citînd părțile și martorii pentru o cît mai grabnică judecare a procesului.

Primiți vă rog, domnule Președinte, încredințarea osebitei mele stime.

(ss) *dr. Th. Solomon*

Astfel, prefectul de Roman va avea încă un proces corecțional grație temperamentului său impulsiv și bolnăvicios.

In partidul conservator de la Roman s'a făcut o ruptură ireparabilă, care va aduce curînda lui prăbușire.

Cor.

❑ *In unele cercuri guvernamentale, se afirmă cu certitudine, că inaugurarea statuei lui Vodă-Cuza, va avea loc, după plecarea Regelui din Iași, adică pe la sfirșitul lunei Septembrie.*

❑ In sinul administrației comunale, se ventilează idea de a renunța la deschiderea unei noi strade, pe lîngă casa Braunștein, care să lege piața Unirei de strada Ștefan cel Mare.

❑ In ziua de 13 Iulie, se va ținea licitația pentru scoaterea în vînzare spre exploatare a pădurelor din: Mînzătești, Cioara, Belcești și Costuleni din județul Iași.

❑ Consiliul comunal al comunei Iași, a fost convocat în ședință, extraordinară pentru ziua de 9 Iulie ora 4 p. m. la ordinea zilei fiind următoarele chestiuni:

1) Proectul de extindinerea iluminatului cu electricitate.

2) Inființarea unei conducte de apă pe moșia Soești.

3) Credite.

4) Fixarea prețului ce se va oferi d-lui Braunștein, pentru părțile din imobilul său, ce urmează a se expropia.

5) Vînzări de locuri.

6) Scutiri de taxe.

❑ Consiliul de higienă al orașului, se întrunește azi la orele 4 p. m. sub prețedinția d-lui dr. Floru.

❑ Medicul șef al orașului a adresat azi un nou raport administrației comunale, cerînd cu insistență a se introduce apa în piața sf. Spiridon, fără de care nu se poate menține această piață în starea de curățenie dorită.

❑ Societatea de gimnastică, sport și muzică din Iași, va da Duminică 10 Iulie 1911, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecarea din Iași cu muzica la orele 6 25 dimineața. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamații, curse de bicicletă, curse de cai și concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiții muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

Trupa de comedii C. Tanase va juca frumoasa comedie a lui G. Ranetti „Romeo și Julieta la Mizil" iar d. Tanase, va amuza publicul cu cupletele sale de actualitate.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal, cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

Cabinele societății sunt complect instalate așa că sunt puse la dispoziția publicului.

Dejunul va fi servit la Lazaret, unde se vor găsi cele mai bune mîncări, vinuri renumite din podgoriile A. Badareu, prăjituri, înghețată și orice fel de răcoritori.

Comitetul, compul își va da toată silința ca publicul să se distreze cît mai bine și să plece din Ungheni cu cea mai plăcută impresie.

❑ *Un cumulard sui generis* este prefectul de Roman, cunoscutul satrap Arion. Zilele acestea el a fost acționat pentru calomnie de primarul Romanului, d. dr. Solomon.

Acesta este **al 7-lea** proces penal, în care prefectul Arion apare la bara justiției penale ca inculpat.

❑ **Teatrale.**—Astă-seară, Joi 7 Iulie, se va reprezinta în grădina Bragadiru hazlia comedie *„Mitică Ghinion"* în 3 acte, în beneficiul artistului *I. Thedoru.*

Tanase își va face ca de obicei datoria cîntînd cuplete de actualitate.

Constatăm cu plăcere că reprezentațiile trupei *Tanase* sunt din ce în ce mai frecventate de publicul ieșan.

❑ **Judiciare.**—Primul procuror a făcut apel, contra infirmărei mandatului de arestare a fostului comerciant Dresdner.

Camera de punere sub acuzare, va judeca Simbătă acest apel.

— Cele patru persoane, date ca autori ai scandalului din strada Socola, au fost aseară depuse la penentenciar, din ordinul judecătorului de instrucție.

❑ In urma unui ordin telegrafic al ministerului de industrie, membrii Camerei de comerciu, au procedat azi, la complectarea anchetei asupra meseriilor, prin introducerea stărei civile și a condițiunilor de muncă a lucrătorilor de la fabrica de tutun.

Ministrul a cerut, ca această complectare, să fie gata pănă mîine, Vineri.

❑ Un număr de nemulțumiți guvernamentali, vor avea zilele aceste o consfătuire intimă, în scop de a organiza o luptă în potriva acelora, cari i-au tras pe sfoară.

Se afirmă chiar, că acești nemulțumiți, proectează să pună o listă separată pentru alegerile județiene.

❑ A apărut prima coală din Volumul *Meditațiuni* de Mihail Drăgănescu, cu o prefață semnată de d. Ioan Th. Florescu. Volumul va cuprinde mai multe nuvele, schițe, impresii etc.

Prețul 1 leu 50.

ANUNCIU

In ziua de **13 Iulie 1911, oră 2 p. m.**, se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iași**, evaluat la suma de **366,460 lei 75 bani**, după arătările din bilanțul falitului, din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **H. Mărzescu.**

Secretar *C. Boian*

Ultima oră

Bucureşti 7 Iulie

Misiunea japoneză în Capitală

Bucureşti. — Mareşalul Nogy, este obiectul unei privizi entuziaste din partea populațiunei Capitalei.

Banchetul

La Otelul Bulevard, a avut loc aseară, banchetul oferit de către d. Filipescu, Ministru de răsboiu, în onoarea mareșalului Nogy, și a misiunei japoneze.

Au participat toți ofițerii superiori din garnizoana capitalei.

La șampanie, d. Filipescu, a rostit o cuvîntare, în limba franceză, închinînd pentru împaratul și armată japoneză.

Maiorul Rășcanu, a tradus în nemțește, cuvîntarea ministrului de răsboiu.

Muzica regimentului 6 de infanterie, a întonat imnul japonez.

A respuns Mareșalul Nogy, în limba japoneză, închinînd pentru brava armată romînă și pentru familia regală.

Cuvîntarea mareșalului, a fost tradusă în nemțește, de către colonelul japonez Joschida.

O scenă emoționantă

După banchet, conform cu obiceiurile din Japonia a urmat un ceaiu, în care membrii misiunei japoneze s'au între ținut în chipul cel mai amical cu ofițerii noștri.

In acest timp doi copilași Alexandru și Alexandrina, au oferit mareșalului Nogy două bucheto de trandafiri, fie care compus din cîte 12 flori, 6 roșii și 6 albe formînd la un loc culorile drapelului japonez.

Mareșalul Nogy s'a arătat emoționat și plăcut impresionat de această atențiune.

Banchetul a luat sfîrșit la ora 12 de noapte.

La Sinaia

Azi dimineață, membrii misiunei japoneze au plecat la Sinaia. In gările Pitești și Cîmpina, Mareșalul Nogy a fost obiectul unor entuziaste ovațiuni.

La gara Sinaia misiunea a fost întîmpinată de către maiorul Anghelescu, care în numele Regelui, a salutat pe mareșalul japonez.

Telegrama de răsboiu

Membrii misiunei japoneze, însoțiți de ofițerii superiori, au plecat spre cazarma vînătorilor.

Pe platoul de lîngă cazarmă, trupele au executat diferite exerciții și lupte, care au stărnit admirația oaspeților.

In timpul manevrelor mareșalul Nogy, s'a culcat la pămînt alături de soldați, urmînd astfel lupta cu o deosebită atențiune.

La un moment dat, s'a transmis prin semne de fanioane, mareșalului Nogy o telegramă în felul celor uzitate pe cîmpul de răsboiu și prin care ofițerii noștri își exprimă admirația lor pentru armata japoneză.

Mareșalul Nogy a declarat, că va păstra această telegramă ca o prea scumpă amintire. O ploae torențială pune capăt exercițiilor.

Membrii misiunei japoneze, făcură apoi diferite vizite.

La castelul Peleș

La castelul Peleș, s'au pregătit în grabă cîteva odăi, în stil japonez, unde vor găzdui oaspeții.

La ora 12 Mareșalul Nogy a fost primit în audiență de suveran, care l'a reținut la dejun.

După dejun, a urmat un ceai, la care deaseminea a luat parte Regele și familia regală.

*

La ora 5 membrii misiunei japoneze, s'au întors în Capitală.

Noui turburări

Medua. — Aci se așteaptă un mare transport de arme și munițiuni. Formarea bandelor e mai activă, de cît ori cînd și face mari progrese. Se asigură că poporul e atîtat mai cu seamă din partea grecilor să se resvrătească. Bulgarii cari au fost arestați lîngă Vodena nu au încercat un atentat în contra căei ferate. Ancheta a stabilit că ei au fugit de frică, după ce garda a tras cîteva focuri.

Lordul Kitchener numit agent diplomatic în Egipt

Londra.—Se crede că numirea lordului Kitchener ca agent în Egipt, va avea rezultate bune, date fiind experiența și capacitatea sa.

Alegerile din Dobrogea

Tulcea.—Aci s'au terminat operațiile de înscriere în listele electorale. Din 4700 cereri de înscrieri, au fost 421 respinse.

In orașul și județul Tulcea, s'a recunoscut dreptul de vot și la 90 evrei.

Averea Mitropolitană

Bucureşti.—D. Badea Mangăru, sub directorul casei bisericelor, a fost însărcinat de Ministerul Cultelor, să facă inventariarea averei fostului Mitropolit Primat și a Palatului Mitropolitan. Averea după inventar, va fi încredințată apoi locotenenței Mitropolitane.

Plecarea fostului Mitropolit

Bucureşti.—Fostul Mitropolit Primat Athanasie Mironescu, pleacă Marți în străinătate.

Condemnarea d-lui Chiricescu

Bucureşti.—D. Arion, ministrul instrucțiunei, a semnat eri raportul prin care aprobă numai partea întâia din sentința dată de comisiunea de judecată așa în cît în mod oficial d. Chiricescu este exclus pentru totdeauna din învățămînt.

Cazul suspect din Capitală

Bucureşti. — Eri după amează, d. dr. Orleanu, medicul șef al Capitalei, a fost înștiințat despre un caz suspect, în strada Agriculturei 11.

In urma analizei, s'a dovedit, că este un caz de gastro enterită.

Ciclonul din Vologda

Petersburg. — In ținutul Vologda, un ciclon a cauzat ravagii complecte. 40 de sate au fost complect distruse. Mănăstirea de călugărițe, s'a prăbușit. Intreaga recoltă a fost distrusă. Pagubele sunt colosale.

Furtul unui balon la Chitila

Bucureşti.—Din aerodromul de la Chitila, s'a furat eri balonul căpitanului Tömsk.

Pentru Duminică căpitanul anunțase o ascenziune la Craiova. Doi indivizi s'au prezintat și dîndu-se drept trimișii căpitanului, au luat balonul și au dispărut.

Cu toate cercetările, autorii acestui furt sensațional, n'au putut fi încă descoperiți.

O patrulă germană măcelărită de sălbatici

Londra.—Agenția Reuter află din Livingstovne că administratorul din acest ținut a primit din Seskeke, pe hotarul coloniei Germaniei de sud-vest, o telegramă, spunînd că se zvonește acolo, cum că o patrulă germană ar fi fost măcelărită la Aqamic de sălbaticii din Okawango.

Incetarea grevei

Paris. — Greviștii din corporațiile de construcțiune, au hotărît să reia lucrul.

Ședințele adunărei constituante

Tirnova. — Adunarea a adoptat, capitolele 10 și 13 din proect. In ceia ce privește art. 127, comisiunea în înțelegere cu guvernul, a propus adunărei să primească modificarea, care prevede o seziune parlamentară care să dureze de la 1 Octombrie, pînă la 15 Martie, cu întreruperi de la 15 Decembrie pînă la 1 Februarie.

Holera

Bucureşti.—Direcția generală a serviciului sanitar, a fost înștiințată, că noui cazuri de holeră, s'au constatat în Italia.

Direcția a cerut azi lămuriri serviciului sanitar din Paris, asupra cazurilor de holeră, constatate în Franța, în ultimele zile.

Catedre vacante

Bucureşti.— Ministrul cultelor, a declarat vacante catedrele de farmacologie și bacteorologie, de lîngă facultatea de medicină din Iași.

Statuia lui Cuza la Ploești

Ploești.—Duminică, în 10 Iulie, va avea loc în sala liceului vechiu, o mare întrunire, pentru a se hotărî în definitiv rîdicarea unei statui lui Vodă Cuza.

DUTZA FINCHELȘTEIN
HEINRICH ZOLLER
LOGODIȚI
Iași *București*
In locul ori-cărei alte înștiințări

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 1 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune in Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă veiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este ḑilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Magazinul comertului in rate

— Iași, Strada Lăpușneanu 25 —

Pune la dispoziția onor. public un mare

Depozit de Mașini de cusut

pentru industriași și pentru familii, de calitate superioară. Funcționare perfectă garantată pe timp de 10 ani.

Biciclete Brenabor

Intrebuințate de arsenalele armatelor din Europa.

BICICLETE

Puch și Dürkopp

Intrebuințate de artiștii Circurilor Busch, Renz, Henry.

Mobile, Pendule, Cărucioare și ori-ce accesorii

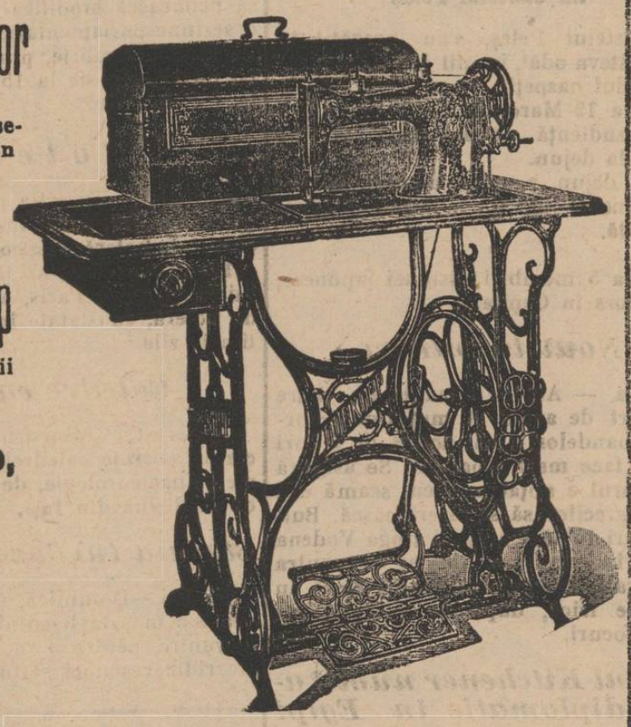

Gramophoane și plăci.

Instrumente muzicale

TOATE SE VÎND IN RATE CONVENABILE LA

Magazinul comerciului in rate

S. L. Grossmann

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1346 Sîmbătă 9 Iulie 1911

Instinctul de conservare

Proectele guvernului de reînființare a Contenciosului administrativ și de reformare a legii tocmelilor agricole cu suprimarea maximului și a minimului au pus pe jăratec pe partidul liberal și în special pe „Voința Națională“.

Lucrul acesta îl pricepem foarte bine. Aceste două legi; una pozitivă dar necomplectă; cealaltă negativă și dăunătoare, sînt operele partidului liberal. Este deci firesc, ca el să se ridice și să protesteze împotriva înlăturării lor. Instinctul de conservare se întinde de la individ și specie la operele lor.

Dar dacă pricepem dreptul, pe care-l are partidul liberal și presa sa de a protesta împotriva desființării acestor două legi, nu pricepem de loc *modul* său de protestare, care echivalează în prima sa parte cu o copilărie, iar în a doua, cu amenințarea unei revoluțiuni. Căci iată ce zice „Voința Națională“ în fondul No. său de alaltăeri:

„Nu vom putea îngădui înființarea „contenciosului, pentru motivele atît „de puternice, cari ne-au silit să-l „desființăm. Iar dacă guvernul d-lui P. P. Carp îl va înființa—după ce a „fost împotrivaului, cînd l au înființat „cantacuzinisto-tachiștii—noi precum „am spus de atîte-ori, *îl vom desființa „iarăși*“.

Cu alte cuvinte „Voința Națională“, și prin ea partidul liberal, ține să declare de la început, că bun e numai ce face partidul d-lui Ion Brătianu, și că dînsul poate desface tot ce nu i pe placul lui. Spunînd aceasta, partidul liberal comite o copilărie, căci acelaș joc l-ar putea face și partidele adverse mai în urmă și tot așa la infinit s'ar întinde o horă monstră pe spinarea acestui popor, prea răbdător și prea supus.

Contenciosul, dacă va fi reînființat de guvernul actual și mai ales, dacă el nu va ieși ciuntit din crierul d-lui M. Cantacuzino, va fi o reformă salutară, aplaudată de toată lumea, și ori-cît s'ar mai sili liberalii pe urmă să-l desființeze, va fi în zadar.

Dar „Voința“ devine scandaloasă, cînd ia apărarea reformelor agrare ale fostului guvern liberal, în contra tendinții actualului guvern de a le desființa. Ea amenință, nici mai mult nici mai puțin, cu revoluția. Ascultați ce zice oficiosul liberal:

„S'a zis, că multe se pot cu baio„netele, dar să șezi între ele e cam „plictisitor. Noi tragem *creștinește* lua„rea aminte reacționarilor noștri, că „dacă vor căuta să se sprijine pe „frînghii ude, vor ajunge să se spri„jine pe *frînghii unse cu săpun*, sau „mai bine *frînghiile îi vor sprijini*“.

Iar mai pe urmă:

„Reformele noastre agrare au îm„bunătățit starea țăranilor' mai mult „de cît atîta, le a dat o cale pașnică „de a și-o îmbunătăți ori-cît. **Nu vă „atingeți de ele, nu vă jucați cu focul“!**

Cu alte cuvinte, spînzurătoare și revoluție.

Nu ne-am fi așteptat la acest limbaj din partea presei liberale, care face mereu caz de violența de limbaj a *Epocei*. Și e foarte întristător să vezi, că partidul liberal este gata să recurgă la mijloace condamnabile numai și numai, pentru a-și salva două păcătoase reforme.

Ce-ar fi spus oare partidul liberal, dacă atunci cînd, fiind la putere și proecta desființarea Contenciosului, partidele conservatoare din opoziție ar fi ținut limbajul „Voinții“ de astă-zi și mai ales, dacă ar fi uzat de mijloacele de luptă ce le preconizează el astă-zi? Cum ar fi tunat „Voința“ în contra turburătorilor ordinei publice și a rezvrătitorilor!

Noi protestăm în contra acestui procedeu necivilizat al partidului liberal, ori cît de antipatic ni este guvernul d-lui Carp.

Noi recomandăm partidului liberal atitudinea și lupta civilizată, pe care, alături de noi, a dus-o partidul conservator acum doi ani, cînd d. Toma Stelian a adus în discuția parlamentului desființarea Contenciosului. Am fi putut și noi atunci recurge la amenințări și revoluții, dar noi știm, că țara aceasta nu este prada poftelor și capriciilor oamenilor și partidelor politice.

Instinctul de conservare al partidului liberal merge prea departe și tradează în intensitatea lui o notă de primitivitate în contradicție absolută cu luptele politice de astă-zi.

Impotriva Sinodului

Intrunirile de protestare impotriva sentinții criminale a sinodului se țin lanț. Moțiunile, ce se votează pentru a inflera acelaș sentință criminală, curg fără de preget. Nemulțumirile impotriva condamnării Episcopului Gherasim și achitării lui Athanasie Mironescu, sporesc în fie care zi.

Acestea, ca o dezmințire simțitoare impotriva afirmațiunii presei guvernamentale, care declară conflictul sinodal închis; și ca o palmă atît de binemeritata acelor obrazuri bisericești, cari n'au stat la îndoială să înfringă și legea și morala, pentru a căror propăvăduire s'au lepădat de viața lumească, au îmbrăcat rasa, hălăduiesc în palate luxoase, încasînd lefuri grase.

Nu, conflictul Sinodal nu s'a închis, pentru că Sinodul n'a vrut aceasta, dînd acea sentință monstruoasă, care l'a coborît în ochii tuturor oamenilor cinstiți. Și în orice caz, *consecințele* acestei sentințe, chiar cînd ea ar fi tranșat conflictul, vor fi atît de dezastroase, și pentru biserică și pentru membrii sinodului, în cît ele echivalează cu situația anterioară ei.

Căci, în afară de turburarea spiritelor, atît de profundă și de bine alimentată de sentimentul de dreptate al tuturora, obrazurile bisericești din sinod vor avea de luptat cu enormul discredit ce l au în masele populare, discredit de pe urma cărnia va suferi mai ales biserica.

Unde mai puneți frămîntările ce s'au născut în popor, care la un moment dat pot lua o intorsătură gravă?

Este inutil și absurd a se mai face solemne declarațiuni, că conflictul sinodal s'a închis, cînd faza în care acest conflict se găsește astă-zi este încă mai acută chiar de cît la inceput.

IN SFÎRȘIT!

Cine nu cunoaște bucuria ce am simțit-o noi, împreună cu toți Ieșenii, cînd am aflat de concediul d-lui Posnovici și de plecarea sa în vilegiatură pentru o lună de zile. Impreună cu noi suspina de ușurare și d. Iancu secundul, care grație congediului mai marelui său, urma să poată avea și idei și libertate și acțiune binefăcătoare.

Dar d. Posnovici nu e dus de multeori la Biserică. Cînd a văzut bucuria noastră, a Iașului întreg și mai ales a mai micului său d. Iancu lemnarul, zis și Iosupovici, l'au apucat alte-alea. Rămîndu-și fruntea de un degăt și sprijinindu-și nasul într'un pumn, d. Posnovici și-a zis: „nu, nu le voiu face pe plac. Iancu nu poate, nu trebue să aibă idei;—deci rămîn“.

Zis și făcut. D. Posnovici n'a plecat, deși ceruse concediu pe ziua de 1 Iulie, deși acest concediu i se acordase. Regulat ca un ciasornic, d. Posnovici continuă să se ființeze ca de obiceiu la Primărie și rezolvă—cum? Doamne, nu mai spune!—lucrările curente.

Și ar mai rămas d. Posnovici, căci ce-i pasă șerului de noi, de ieșeni și de etc... Dar vezi, că Șerului dacă nu-i pasă de etc... îi pasă și încă mult, de...armonia de la primărie. Cînd văzu dînsul, că d. Posnovici o să stricè oala cu ideile de noapte a d-lui Iancu—căci ziua bietul secund n'are voie să gîndiască din ordinul d-lui Posnovici—i-a zis ritos: „dragă Posnovici, ești în concediu. N'ai ce căuta la Primărie. Armonia și ideile lui Stamatiu înainte de toate. Prin urmare fii bun și lasă-ne“.

Făcu și Șerul odată una și bună. Îi suntem recunoscători, căci în urma acestui tratament ce i-a aplicat lui Posnovici, am putut ceti în „Evenimentul“ de ieri, că:

„D. dr. Leon Posnovici, prim ajutor de „primar, obținînd un concediu de 30 de „zile, va pleca mîine seară la Slănic“.

Dar parcă tot mai stăm la îndoială.—Indura-se-va de noi oare d. Posnovici? Fi-va porunca Șerului destul de convingătoare spre a-l lăsa pe d. Iancu în pace cu ideile sale? Il cunoaștem prea bine pe primul ajutor al șerului, pentru ca să nu facem toate rezervele. Diseară vom fi la gară în păr. Și dacă știrea Evenimentului *se va adeveri, vom anunța Europa prin mii de telegrame, iar oficiosului Șerului îi vom cînta osanale, și vom recunoaște cu plăcere că răspunde și altor utilități, decît celora ca i-am dat noi pînă acum.*

Incorigibil și Recidivist

Este prefectul de Roman, celebrul întru satrapia sa, d. Arion. Simplu bătăuș, ca și calomniator fără pereche, agent electoral ordinar ca și satrap fără scrupule, prefectul de Roman a dovedit într'un timp relativ scurt, că posedă toate însușirile unui vrednic client al tribunalului corecțional.

Plîngerile către parchet și acțiunile penale înaintea tribunalului de Roman curg cu dumuiul una după alta, iar prefectul, care ast-fel nevoit să apară la bara justiției cu încîntătoarele calități de inculpat și de acuzat, se zbate mereu cerînd strămutarea tuturor proceselor pentru motiv de suspiciune legală.

Suspiciune legală! Se vede, că prefectul de Roman nu și-a făcut în orașul reședinții sale prefectoriale de cît dușmani, cari ar vrea să-l vadă pus o dată la... siguranță.

Zilele acestea prefectul-satrap a fost dat judecății de către primarul Romanului, d. dr. Th. Solomon pentru calomnie.

Am vrea să știm ce zice dînsul acum. Căci pînă acum tuturor reclamațiunilor ce i se făceau, el dădea un răspuns stereotip: dușmănie politică. Primarul Romanului însă nu-i este adversar politic. Amîndoi fac parte din același partid; d. dr. Solomon este primar al orașului Roman, prin grația aceleiași corupțiuni, care l'a aflat pe d. Arion ca prefect al Romanului. Dacă între acești doi oameni nu poate fi prietenie personală, este însă prietenie politică, și mai ales în nici un caz nu este dușmănie politică.

Prin urmare, cel puțin de astă dată prefectul Arion nu este acționat în judecată din ură, din patimă, din dușmănie. Căci dacă *primarul* a mers pînă acolo încît a dat în judecată penală pe *prefect*—într'un oraș de provincie, notați bine—apoi negreșit, că un asemenea gest nu l-a făcut primarul fără adînci și puternice motive.

Nu, orice s'ar zice, d Arion este un client statornic al Tribunalului corecțional. Acțiunea de calomnie, ce i-a intentat primarul dr. Th. Solomon, este **al 7-lea** proces penal, în care d. Arion, prefectul, apare ca inculpat.

Și vedeți deosebirea. Sînt oameni, cari în cursul unei întregi vieți n'au avut un singur proces penal,—și-s mulți aceștia. D. Arion în cîteva luni—în 6 luni—de cînd e prefect la Roman, are **7** procese penale.

Nu, hotărît lucru, d. Arion, prefectul de Roman, este un delicvent ordinar, de meserie și odată va trebui să i se înfunde, pentru cinstea sa, a familiei din care face parte, și a partidului, care i-a încredințat o situațiune, pe cît de înaltă pe atît de nemeritată.

HAL DE GUVERN

Se cunoaște că avem un guvern fără autoritate.

Priviți ce se întîmplă în jurul nostru Scandalul sinodal, complicat cu afacerea unui Episcop nelegal demis, cu chestia profesorului Chiricescu și acum în urmă agravat cu șantajul încercat de „Epoca“ împotriva fostului Primat Ghenadie.

In restul țării, lucrurile nu se petrec mai bine. Bătaia de la Rucăr, făptuită în chip barbar și în lumina zilei, fără nici o rușine.

In poliție destrăbălarea e și mai mare. Oameni schingiuiți la lumina zilei, fără nici o rușine; polițiști, ce se bat între ei ca cei mai răi bețivi la cîrciumă. Pretutindeni destrăbălare și descompunere. Vicii sociale și bestii cu apucături criminale, cari sub un regim de autoritate sunt nevoiți a-și pune frîu apucăturilor lor bestiale, dau curs liber acestor vicii congenitale, știind bine că n'are cine să-i aducă pe calea cea bună, să-i oblige la respectul legilor și al ordinei sociale.

D. Carp, a stat 40 și ceva de ani în opoziție, pentru ca la adînci bătrînețe să fie în fruntea treburilor obștești și să aducă destrăbălarea de moravuri la care, cu durere, asistăm azi.

Descompunerea se simte din fie care mișcare sub acest guvern nenorocit; destrăbălarea este corolarul guvernelor incapabile și slabe. Stigmatele acestea bolnăvicioase și-au făcut azi loc în toată hidoșenia lor — și aceasta datorită incapacității manifeste de care dă dovadă guvernul Carp.

OAMENI ȘI LUCRURI

SEMI-CULTURA

Colegul dr. Zosin știe foarte bine că unul din cele mai grele și mai iremediabile păcate este—generalizarea. Inerent educațiunii noastre, spiritului de imitațiune,— nu ne putem dezbara de de cît foarte arareori și foarte anevoie de răul acesta—al generalizării. In greșala individului vedem neîntîrziat greșala mulțimei, poporului, rasei din care face parte, ca și cum ar exista într'adevăr caractere, apucături, virtuți și defecte ce se pot atribui tuturora, drept pedepsirea ori înfierarea unuia.

Așa, este cazul—banal și neînsemnat—de care s'a ocupat colegul nostru cu toată buna-voința iertătoare de care e capabil un om de bine, — dar, ca noi toți, neemancipat pe deplin de zisa eroare a generalizării.

Dacă bătrîna clientă a tramvaiului a cercat să abuzeze în împrejurarea biletului,—ea rămîne ceea ce este în acest caz; o mahalagioacă, ori o stupidă, fără însă a merita cinstea de a reprezenta o comunitate, ori o... rasă de oameni.

Dacă a brutalizat-o conductorul,—însamnă că e un om nesimțitor, fără însă să avem dreptul a vedea în e vre un tip,—nici măcar tipul incultului.

La fel cu dînsul—ca stare de cultură—sunt doară zeci de mici funcționari ai tramvaiului; totuși îndură, cu o admirabilă răbdare brutalitățile publicului. Acum e înjurat de vr'un călător pentru că n'a zărit că-i face semn; acum cineva are gust să circule pe ușa închisă; cutare se.. supără, că n'are monedă să-i schimbe hîrtia de o sută; bătrîna nevricoasă, că nu oprește „la casa dumnisale“; liceanul îndrăsneț—îl sfidează că nu îi dă voie să fumeze și așa mai departe!... Onoratul public e extrem de susceptibil și de nervos.

Acum cîtva timp admiram resignarea cu care un conducător incassa înjurăturile din partea unui foarte bătrîn și foarte abraș preot, pe linia Nicolinei, pentru că i făcuse cea mai dreaptă observație.. higienică, pe care, conform inscripției afișate, *trebuia* să i-o facă. Insămna oare că *toți* preoții călători sunt așa de puțin iertători? Nici toți conducătorii nu sunt blînzi. Se poate chiar ca acel de pe Socola să fi fost un mojic Dreptul de a generaliza e însă tot așa de discutabil cum era dreptul acelor indivizi, despre care se afirmă că au pedepsit... vagonul — pentru greșala unui neînsemnat funcționar. Tramvaiul e de utilitate publică. Ori ce s'ar întîmpla — sunt alte procedee decît acel de a-l opri în mers, atentînd la libertatea generală de a circula. Dar dacă o violență săvîrșită prin prostia unei masse—e totdeauna inconștientă massa și oarbă în actele ei!—se mai poate înțelege,—ce să credem despre gestul unor organe de *ordine* publică, văzînd că a doua zi atentează ele însăși la o libertate consacrată, interzicînd comerțul, circulația, cînd au la îndămînă agenți cari să garanteze liniștea, să păzească și să previe dezordinele?

Mulțimea ca atare, indivizii în parte de asemeni, pot da impresia de inculți, de barbari, de inconștienți,—dar e mai mare nenorocirea socială, cînd ceea ce întrupează buna orînduială și e răspunzătoare ca legea însăși, ascultă de instincte și dă semne de inexperiență—ca să nu zicem de semi cultură—în materie de libertate socială consacrată.

Aci, numai aci avem dreptul de a generaliza, judecînd și regretînd gradul de civilizație la care ne-am ridicat ori mai drept, la care *încă* nu ne-am ridicat.

Rodion

„Margaretha“ lui Goethe

A propos de „Faust“.—Poezie și istorie. Din tinerețea unui geniu.—Femeea eroină.—Domnișoara Brion.—Iubire de poet.—Controverse.

După ce am înregistrat evenimentul apropiatului iubileu al lui „Faust“, — cîntat la Paris pentru a 1500-a dată, credem că vor interesa pe cetitori detaliile ce se publică în revistele străine asupra eroinei de apururea celebră, — „Margareiha“.

Pe cînd studia dreptul la Strasburg, Goethe întreprinse cu mai mulți camarazi de școală, în Octombrie 1770, o excursie prin Alsacia. Oprindu-se la Sesenheim, tîrg situat în nordul orașului, ei fură primiți și găzduiți de pastorul localității, numit Brion. Acesta avea mai multe fete, dintre care, a treia, Frederica, era cea mai amabilă, destul de frumoasă, inteligentă și bună. Goethe era de 21 de ani; Frederica Brion de 18—19 ani. Un fel de camaraderie se născu între acești doi copii, și cînd mai tîrziu, întors la Strasburg, Goethe mulțumi oaspeților săi pentru primirea ce i s'a făcut, el adresă fetei scrisoarea. Era, la dreptul vorbind, mai mult de cît o expresie a recunoștinței, era aproape o scrisoare de dragoste, din care iată pasajul cel mai însemnat:

„Scumpă, scumpă prietenă, că a-și avea de spus ceva în acest moment, nu încape nici o îndoială... Dar că a-și ști clar pentru ce îți scriu și ceea ce și vrea să-ți scriu, e altă chestie. Totuși, o oarecare excitație, ce simțesc, mă face să judec cît și dori să fiu alăturea de D ta...“ După cum se vede nu e chiar o declarație. Frederica nu se emoționă de loc, tatăl Brion nu se supără nici el, Goethe mai reveni de cîteva ori la Sesenheim. Fata îl primea cu plăcere, făceau primblări împreună și mergeau adesea să se odihnească pe malurile Rinului. Frederica își închipuia poate de a fi găsit un pețitor; dar Goethe nu era omul, care să comită asemenea prostii. Foarte convins de valoarea sa, avid de glorie și de bani, fiu al unui bogat și mîndru burghez, el n'avu nici un moment idea de a uni sorta sa cu aceia a unei sărmane fete de pastor. Afecțiunea lor rămase pur sentimentală, cu toate că Frederica fu foarte necăjită cînd studentul părăsi Alsacia, în August 1771, și se întoarse în Germania.

Opt ani mai tîrziu, Goethe, trecînd prin Strasburg, în tovărășia ducelui Carol-August de la Saxa-Weimar, revăzu la Sesenheim pe *Mamzelle Brion*; era puțin schimbată, tot așa de bună și încrezătoare ca în trecut, însă mai „așezată“. Aceasta-i toată istoria cu Frederica Brion și de sigur că n'ar merita să fie povestită, dacă eroul principal ar fi altul decît marele Goethe.

*

E o adevarată pacoste pentru o fată de a întîlni în drumul său un poet de geniu. Cu oamenii aceștia nu e simplu: totul ia proporțiuni fabuloase. Un surîs amical, o strîngere de mînă și iată-i închipuindu-și că au deslănțuit uraganul unei pasiuni furtunoase și devastătoare. Același lucru se'ntîmplă și Fredericei Brion.

Scurtele vizite ale studentului la Iesenhaim n'au fost remarcate de nimeni; dar în 1812, Goethe publică memoriile sale sub titlul de *Poesie și Adevăr*, unde consacră cîteva capitole „dulcei prietene“. Cum însă acest epizod al tinereței trebuia înfrumusețat, Goethe schimbă casa pastorului Brion într'un presbiter patriarhal asemănător celui din *Vicarul din Wokefield* — romanul lui Goldsmith. In aceste *Memorii* Frederica ne apare o capo-d'operă a naturei, posedînd toate calitățile imaginabile. Inutil de a se spune ca ea adoră pe oaspetele părinților; și în momentul despărțirii, în termeni sfâșietori, ea îi mărturisește dragostea sa. El însuși, foarte necăjit și desgustat de viață, își pune toată amărăciunea în piese de teatru. Astfel ar fi fost inspirat *Goetz von Berlichingen* și *Faust*. Această versiune din *Poesie și Adevăr*. Poesie, de sigur, o fi în această povestire, partea adevărului însă e foarte minimă.

Exegeții marelui scriitor, în special German Grimm, fură convinși că Goethe concepu pe *Faust* sub povara unor dureroase remușcări. Din creatura inocentă, careia el îi inspiră o puternică pasiune, imaginația sa a creat figura dulce a Margueritei, al cărei prototip nu e alta de cît gingașa Frederica Brion.

De atunci Sesenheim deveni un adevărat loc de pelerinaj. In 1820 apărură Englezii, profesorii germani îi urmară; toţi veniau să se informeze de soarta Fredericei. Cum erau convinşi că ea avea un copil de la Goethe, voiau să ştie ce a devenit vlăstarul ilustrului scriitor. Succesorul pastorului Brion răspundea tuturora că eroina din *Poesie şi Adevăr* murise şi că familia ei dispăruse. Dar pentru a nu descuraja pe turiştii veniţi aşa de departe, el insinuă că Frederica fusese într'adevăr mamă şi că acesta era motivul pentru care poetul s'a retras.

De la publicarea memoriilor, *Poesie şi Adevăr*, Germania este divizată în două tabere: partizanii entuziaşti a lui Goethe admiţînd că zeul lor a comis într'adevăr greşala şi partizanii Fredericei afirmînd că totul e un simplu roman, în care poetul s'a lăudat în mod nedemn de o aventură imaginară.

*

Controversa durează de un secol şi E. Seltere într'un studiu recent, după ce arată în mod nepărtinitor argumentele prezintate de ambele faţiuni desleagă în mod definitiv chestiunea: viaţa Fredericei fu obscură; după ce îşi perduse părinţii în 1787, încercă împreună cu una din surori un mic negoţ. Rămase pe [illegible] fără sprijin, ele se refugiară [illegible] la fratele lor, pastorul Cristian, cînd la barona Dietrich, care desigur n'ar fi primit în casa sa o fată cu reputaţie perdută. De altfel, ori unde se află, Frederica e pioasă, caritabilă, iubită şi stimată de toţi.

Ea muri în Aprilie 1813, fără să fi cetit probabil, Memoriile lui Goethe, publicate cu şase luni înainte şi fără să se fi gîndit că numele ei va împărţi în două tabere savanţii din Germania.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un anglo-japonez.—Despre Lafcadio Hearn, scriitorul japonez—de origină engleză dar devenit japonez din iubire pentru arta şi firea poporului japonez—se vorbeşte mult de cînd revistele franceze au început să traducă din producţiile lui. Chiar acum în luna Mai „La Revue" a tradus una din cele mai puternice nuvele ale lui Hearn: „Chjta".

„Le Temps" publică un număr de scrisori pe care le-a trimis scriitorul acesta din Japonia, în 1893, profesorului englez Chamberlain şi unde îşi exprimă admiraţia profundă pentru Théophile Gautier şi Pierre Loti:

„...Dacă n'ai cetit încă poeziile lui Gautier, atunci cetirea lor îţi rezervă o plăcere de invidiat. Cele mai perfecte capod'opere ale lui se cuprinde în „Emaux et camées" un mic volum de citit într'o singură dimineaţă. Dar dacă-l citeşti, o să vrei să l [illegible] de o mie de ori..."

Iată despre Loti:

„...Ce bucurie că am primit volume de Loti. Am cetit numai schiţele lui japoneze—cu adevărat frumoase. Picturile lui din Japonia rustică, interioarele japoneze, dragostea de copii la japoneji,—sunt zugrăvite în mod delicios..."

Irlandezul Hearn, după lungi rătăciri a devenit japonez, s'a însurat cu o japoneză, a luat o catedră în Japonia, şi a murit acum 6 ani ca un bun fiu adoptiv al Japoniei...

Despre peripeţiile vieţei lui—vom mai vorbi.

*

Marele artist Le Bargy a demisionat din nou de la Comedia Franceză. Dacă nu va reveni, demisia îi va fi primită la 1 Ianuarie viitor.

*

Zilele aceste incendiul a nimicit castelul istoric al familiei Sforza, datînd dia secolul al 14-lea, în localitatea Sant Angelo Lodigiano.

Era una din minunile istorice ale Lombardiei.

*

„Ilusoria fraternitate a tuturor popoarelor" îşi găseşte mereu vajnicii săi critici elocvenţi şi documentaţi, cum e Louis Goulut în volumul său de curînd apărut „l'Internationalisme devant les faits".

*

Un francez a socotit că în Europa întreagă sunt cu 7 milioane mai multe femei ca bărbaţi. Dacă aceştia s'ar însura toţi, tot ar mai rămînea şapte milioane de fete nemăritate!

*

La Braşov se poate vizita acum o expoziţie de pictură ungurească.

*

Se pare că viermii paraziţi ai tubului digestiv nu sunt aşa de inofensivi cum îi considera medicina veche. Dr. Guiart arată că anumite boli nu sunt de cît produsul lor şi nu a altor paraziţi externi.

*

Vorbim în această coloană de literaţi japonezi. Interesantă e situaţia femeei-literate în Japonia. Talente literare feminine au existat aci din timpuri imemoriale, —încă din secolul al 8-lea, dar numai în cercurile Curţii imperiale.

Apoi a venit epoca de la 800 la 1186 risă şi vrîsta de ani a femeei japoneze. Au domnit nouă femeei în acest interval; cele mai distinse lucrări datorite femeilor sunt datate de atunci.

O pauză lungă, de la 1603 la 1867—nu produce aproape nimic de seamă.

De atunci încoace încă Japonia înregistrează iar o redeşteptare însemnată. In 1871 femei numeroase studiază la înaltele şcoli americane, apoi în alte instituţii.

Cu 5 ani în urmă se numărau 32 mii studente japoneze, cu deosebire în ramuri literare. Sunt foarte multe ziare şi reviste femenine.

Un organ special „Secolul XX" luptă pentru emanciparea politică a femeei. Baroana Nakajima e o scriitoare de înaltă valoare şi se bucură de o întinsă reputaţie în Japonia.

*

❑ **Noua Revistă Romînă**, de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru: va apare mîne în **Număr special, consacrat jubileului Italiei**, avînd următorul sumar:

Giovanni Pascoli. Romei, traducere liberă din latineşte de Const. Paul.

Ramiro Orfiz. Jubileul Italiei, conf. de I. şi literatura italiană la Universitate.

Eugen Porn. De la expoziţia din Roma (cu 11 ilustraţii).

Insemnări: Giovanni Pascoli.—Romînia la Expoziţia din Roma: o scrisoare a d-nei Elena Bacaloglu.—Literatură femenină şi artă provizorie.

Revista revistelor: Le mouvement économique.—Căminul nostru.—Archives de psychologie.

*

STRUNA ZILEI

APA CAPRICIOASA

Reparaţiile fiind provizorii, apa vine încet. Va face 100 de oare de la Timişeşti pînă aci.

(Opinia.

...Iar cînd şi o revedea oraşul
Plutind în praf şi în noroiu,
Mă tem c'o să-i displacă Iaşul
Şi o să se 'ntoarcă... înapoi.

INFORMAŢII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ **Ultima statistică a populaţiei Romîniei.** După ultima statistică întocmită, populaţia Romîniei este de 6,966,002 locuitori.

La 11 ani de la ultima numărătoare şi pînă azi, numărul locuitorilor ţării a sporit cu peste un milion de suflete.

In cursul anului tresut sporul populaţiei a fost de 100 de mii 263 suflete

Dacă mai ţinem seamă şi de faptul că în ultimii 6 ani s'au stabilit în ţară şi un număr de 163,000 persoane venite din alte ţări, atunci populaţiunea de azi a Romîniei trece de 7,100,000.

❑ In comisiunea pentru examinarea şi admiterea elevilor în gimnasiul militar, care va functiona în luna Septembrie, s'a facut următoarele două schimbări.

Preşedinte al comisiuni în locul d-lui colonel Marin Niculescu a fost numit d. col. Gh. Burghelea, comandantul brigadei a XVI-a a Infenteriei; iar ca membru, în locul d-lui profesor August Scriban, a fost numit d. Ion Mitru, profesor la liceul militar din Iaşi.

❑ Inspectoratul circ. I Iaşi, a înaintat ministerului cultelor un raport amănunţit de activitatea membrilor corpului didactic în conferinţele generale.

❑ D. N. D. Popovici Lupa, însărcinat de ministerul cultelor şi al instrucţiunei să inspecteze şcoalele de agricultură şi de gospodărie casnică, a înaintat acestui minister un raport cu privire la cele constatate cu prilejul inspecţiilor ce a făcut pe la diferite şcoale de agricultură.

❑ Pentru concentrările de instrucţie în anul 1911, se va chema contigentul 3 (1902) din rezervă, pentru o durată de 13 zile.

❑ **Casa Rurală** invită pe acţionarii săi de a face al 8-lea vărsămînt de 15 la sută, sau 75 lei de acţiune, cu începere de la 13 Sept. 1911, cei ce vor întîrzia peste această dată vor plăti o dobîngă de 8 la sută pe an.

Cei ce n'au efectuat vre unul din vărsămintele anterioare, le pot achita cu o dobîndă de 8 la sută pe an, socotită de la data pînă la care trebuia efectuat fiecare vărsămînt.

Toate vărsămintele se vor face în Bucureşti, la sedinl casei rurale, palatul Nifon din strada Doamnei No. 1, colţ cu calea Victoriei, iar în provincie la sucursalele şi agenţiile Băncei Naţionale a Romîniei.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor

Sft. Spiridon din Iaşi

AVIS

La serviciul Silvic-Domenial din cancelaria Epitropiei, fiind necesitate de un desenator şi constructor de planuri topografice de păduri, doritorii de a se angaja cu o asemenea lucrare, se pot adresa Epitropiei în persoană ori în scris, pînă la 20 (două-zeci) Iulie curent, spre a lua cunoştinţă de planurile ce sunt de desenăt şi de construit.

Angajamentul se va face pe bucată şi sunt de desenat 17 planuri.

Desenarea se va face numai în cancelaria Epitropiei.

Doritorii vor prezenta cîte un plan desenat de probă.

Pentru efectuarea lucrărei se va face contract.

No. 05332 7 Iulie 1911

❑ Continuăm a publica lista generală provizorie a persoanelor ce vor funcţiona ca juraţi pe anii 1911—1914 la Curtea cu juraţi din Iaşi.

Hodan Leon industriaş, Herovanu Eugen avocat, Herzenberg David farmacist, Herovanu Alfons avocat, Holban Virgil avocat, Holban Alex. inginer, Hogoş Calistrat prof., Hurmuzescu Dragomir prof., Hulubei Valeriu profesor, Hulubei Dimitrie avocat, Hurmuzescu Mihail inginer, Hudic Filip inginer, Ianacachi Ion proprietar, Iamandi Gr. V. avocat, Iamandi Vas. avocat, Ianculescu Petru proprietar, Jacotă Mihai profesor, Ibrăileanu Garabet profesor, Jelea Teodor farmacist, Ionescu A. D. profesor, Ionaşcu R. profesor, Ionescu Ion tipograf, Iorga Emil proprietar, Ionescu Neculai pensionar, Ionescu Nec. studii second., Ionescu Dimitrie studii second., Ionescu Neculai institutor, Ionescu Gh. maior retr. pens, Ionescu Daniel profesor, Ioanide Ioan pensionar, Ionescu Al, Th. avocat, Ionescu Mihai chimist, Iliescu Irimia med. veterinar, Iliescu Petru comerciant, Irimescu Spiridon proprietar, Imervol Victor medic, Juvara Ernest medic, Iuster Leon proprietar, Iorga Ioan profesor, Ivaşcu Mihai proprietar, Ivaşcu Const. avocat, Ivănescu I. Gh. avocat, Clein Gh. comerciant, Konya Carol farmacist, Konya Samoil farmacist, Lascar Gh. profesor, Lapteş Titus avocat, Lateş Gh. proprietar, Lambrior Alex. medic, Leon M. profesor, Leca Th. inginer, Lefter Emil avocat, Lefter C. pensionar, Levin Jaques proprietar, Longhinescu D avocat, Loebel Iacob doctor, Lohan Vasile pensionar, Lohan C. Gr. avocat, Lupescu Th. farmacist, Lupaşcu Tudoran medic, Lupu Gheorghe Al. avocat, Manicatide M. doctor, Maizner Gh. profesor, Manoliu Em. pensionar, Mavromati Th, avocat, Manolescu Mladian pensionar, Marcopol Fleaşcă C. proprietar, Matasariu Lascar institutor, Mavrocordat D. proprietar, Manariu Em. pensionar, Mardare Ion pensionar, Maftei Neculai propr., Malhasovici Cristian avocat, Maxim Gh. proprietar, Maxim Emil studii second., Manea Garabet proprietar, Maxim Constantin avocat, Macovei Gh. licenţiat în ştiinţe, Mîrzescu Gh. Gh. avocat, Malcoci N. doctor, Maximovici Th. propr., Mănescu Aurel profesor, Mezetti Enrico profesor, Melic I. Eugen doctor în drept, Michiu Ioan proprietar, Miller A. doctor în medicină, Mitescu Ilie profesor, Misir Chr. medic, Mihailescu M. prof., Mihailescu C. căp. pensionar, Mihailescu Gh. M. studii second., Misir D. pensionar, Mihail Gh. avocat, Mihăescu G. pensionar, Mihail Th. pensionar, Mihailescu V. Gh. farmacist, Motăş I. Ion avocat, Motăş Ion proprietar, Motăş Teodosie studii secondare, Morţun Gh. Dim. student, Moţit Const. avocat, Mureşanu Sever profesor, Munteanu Victor institutor, Musteaţă Gh. pensionar.

(Va urma)

❑ O nouă bancă se va înfiinţa în Bucureşti cu un capital de 4 milioane. Acest capital va fi, în cea mai mare parte, englez.

❑ Iată *bursele vacante* pe ziua de 1 Sept. 1911, ca şcoalele superioare de comerţ din ţară:

Şcoala superioară de comerţ din capitală 5 burse;

Şcoala super. de comerţ din Iaşi, 2 burse;

Şcoala super. de comerţ din Craiova, 3 burse;

Şcoala superioară de comerţ din Galaţi, 1 bursă.

Cererile de înscriere se vor adresa direcţiunii şcoalelor.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştinţa Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus preţurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.40
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

❑ **La consiliul de higienă.**—Consiliul de higienă al oraşului, s'a întrunit eri, la orele 5, sub preşedinţia d-lui dr. Floru, medic şef al oraşului.

Azistă d-ni d-ri Mezincescu, Aconţ, Şumuleanu, Grossi, Grigoriu, Buzenchi, Stenner, Imervol, Konia şi inginerii Cugler şi Savul.

Se citeşte şi se aprobă procesul verbal al şedinţei precednte.

La ordinea zilei, este cererea fabricei de apă gazoasă *Sanitas* de a construi un nou local de fabrică. Cu acest prilej, d. medic şef citeşte o întimpinare din partea d-nei Rosin, directoarea şcoalei primare de fete *Carmen Sylva*.

D-na Rosin spune în această întimpinare, că se infectează acel quarter, prin auforisaţia dată de a se crea chiar în faţa şcoalei un spital de copii.

In special d-na directoarea cere să nu se satisfacă nici cererea fabricei Sanitas, de oare ce va ameninţa sănătatea elevelor.

Consiliul nu e de părerea aceasta, şi acordă autorizaţinea cerută, impunînd oare cari condiţiuni cerute prin raportul comisiunei de anchetă.

Cu privire la întrebarea pusă de comună, cam unde ar putea pune distileria de alcool din localitate, situată în strada Crucei, să verse apele provenite din această fabrică, se naşte o discuţiune mai îndelungată.

Comisiunea de anchetă a opinat că pentru acele ape, s'ar putea, ca ele să se verse într'un canal, pe care comuna urmează să-l facă, şi anume canalizînd vechea albie a Nicolinei, şi care să deservească întregul quartier, de pe malul sting al Nicolinei, sau eventual numai pe malul drept şi în acest caz, proprietarul fabricei va avea să facă la fabrică o epuraţie biologică.

D. dr. Mezincescu ar dori, să vadă întâi planul complect al canalizărei oraşului.

Şi se aziste la o scenă interesantă.

D. Savul inginer comunal, spune că nu există un atare plan, iar d. Cugler, architect comunal, afirmă că există.

La urmă chestia se amînă rămînînd ca medicul şef să ceară administraţiei comunale planul canalizărei oraşului.

Consiliul aprobă planurile, pentru clădirea unei „Maternitate" lîngă spitalul israelit, însă impune oare care modificări, socotite ca absolut necesare.

Se citeşte o circulară a direcţiei generale a serviciului sanitar, prin care se cere medicului şef de a amenda pe acei membri din consiliul du higienă, căci sunt şi funcţionari cari lipsesc de la şedinţele consiliului.

Se ia act de tabloul prezintat de serviciul veterinar, cu privire la laptarii, cari nu se conformează regulamentului sanitar şi se decide, ca acel tablou, să fie însoţit de un memoriu, de tot ce este de făcut, pentru a aduce acest negoţ la o stare mai bună.

Chestia apei revine la ordinea zilei.

D. dr. *Grosi*, comunică faptul, că mai zilele trecute, însoţind pe ajutorul de primar Stamatiu, a vizitat şi reservorul de la Golia, unde se colectează apa de la Aroneanu.

Au găsit acolo totul prăfuit şi într'o stare mizerabilă. La un moment dat, intră un om, care se vedea cît de colo că numai apă n'a băut şi spune că a fost trimis acolo, spre a face cuvenita curăţenie.

Abia însă deschise capacul şi acest „om de serviciu", se rostogoli în basen şi noroc că nu a fost apucat de vărsături, inerente stărei în care se găsea.

D. dr. Grosi adaugă că a spus acest fapt, spre a se vedea cîtă nevoie se simte, ca serviciul sanitar să aibă controlul desăvîrşit în chestia apei.

D. dr. Mezincesau, interpelează pe medicul şef al oraşului, asupra chestiunilor următoare:

Dacă este adevarat, că mîine se va pune din nou în consumaţie apa de Timişeşti?

Şi dacă a obţinut vre-un răspuns din partea serviciului apelor, ca să se conformeze desideratelor luate de consiliul de higienă?

D. dr. Floru, medicul şef, răspunde că toate hotărîrele consiliului de higienă, au fost înaintate administraţiei comunale.

In ceia ce priveşte analisa apei de Timişeşti, serviciul apelor susţine că a acordat această analiză institutului de bacteriologie şi aşteaptă rezultatul.

Acelaşi răspuns, serviciul apelor îl va da şi acuma.

D. dr. Mezincescu, luînd din nou cuvîntul, zice că ar trebui să înceteze acest suveran dispreţ, pe care serviciul apelor îl arată consiliului de higienă.

D-sa cere, ca să se hotărească, că mîine, d. medic şef al oraşului, să se prezinte primarului şi în numele consiliului de higienă, să ceară:

Ca în primul rînd să dea o ordonanţă prin care populaţia să fie înştiinţată, ca să nu bea de cît numai fiartă, apa ce se va aduce de la Timişeşti şi aceasta timp de trei zile, necesar pentru spalarea conductelor.

In al doilea rînd, primarul să intervie la serviciul apelor, ca să se conformeze în totul desideratelor luate de consiliul de higienă, în şedinţa de la 12 Februarie.

In unanimitate consiliul de higienă, acceptă această propunere,

Şedinia se rădică la oarele 7 jum. seara.

❑ Trupa de Comedii şi Vodeviluri, C. Tanase, va juca astă seară frumoasa comedie: Leacul d-rului Feştelei.

Domnul Tanase, va cînta ca de obiceiu, cuplete de actualitate.

❑ Invenţiunea d-lui Căpitan Lazăr din Artilerie. consistînd într'un aparat pentru *măsurarea distanţeelor fără calcul*, a fost brevetată.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ **Haosul de la serviciul technic comunal.**—*La serviciul technic comunal, domnește un haos ne mai pomenit. Diferitele servicii trăesc într'o rivalitate incontinuă și nu se ajută între ele.*

Am relatat în diferite rînduri incidentele petrecute.

Acum d. Çugler, architectul comunei și-a înaintat demisia, sub cuvînt că e prea împovorat cu lucrări, pe care nu le poate executa.

D. Leca, inginer inspector, a însoțit raportul d lui Çugler cu un referat, în care spune, că d-lui Cugler i-ar trebui 62 ore pe zi, pentru a da curs tuturor lucrărilor, adunate la serviciul d-sale.

In același timp, relațiunile s'au înăsprit între d. Leca, inginerul inspector și d. Vărlănescu inginerul electrician.

D. Vărlănescu socotește a fi în dreptul seu, a-și spune verde părerea sa, în toate chestiunile, ce privesc relațiunile între comună și societate, care are concesiunea iluminărei orașului.

Administrația comunală, la rîndul ei, în neputință de a găsi o soluțiune, pentru a face ca serviciile technice să intre pe o cale normală de muncă, și nu unul să paralizeze activitatea celuilalt.

In sfîrșit după multă frămîntare, d. Leca a propus o soluție radicală.

D-sa a cerut un concediu de 15 zile, în care timp, să alcătuiască un proiect pentru reorganizarea serviciilor technice comunale.

Concediul s'a acordat,—remîne să vedem și proiectul:

❑ *In tot Slănicul nu se găsesc actualmente de cît doi medici practiciani, cînd este nevoe de cel puțin 4. Pacienții, care vin la Slănic, așteaptă cîte 2 și 3 zile, pînă le vine rîndul să fie consultați și să li se reguleze cura necesară.*

E scandalos.

❑ Epitropii Casei Sf. Spiridon, au făcut toate reducerile posibile și imposibile ca să poată menține echilibrul bugetului și a acoperi spărtura făcută de minister, prin suprimarea fondului ce i acorda până acum.

A redus personalul inferior, de pe la spitale, a redus hrana bolnavilor, a redus salarele funcționarilor Casei, reducere care, pentru cei ce au cîteva sute lei pe lună, nu înseamnă aproape nimic, dar pentru cei ce au cîte 100 lei—175 lei pe lună e mult, căci înseamnă reducerea unui articol din hrana zilnică pentru care familia lui suferă. A suprimat ori ce proect de noui construcții sau reparații; nu s'a gîndit însă la o singură reducere, care producea și mai mult și era în același timp și în legătură cu suprimările făcute.

E vorba de serviciul de arhitectură al Casei;

Ce nevoe are Epitropia de un asemenea serviciu compus din un inginer constructor, architect și un desenator făcut de inginerul casei nu eșit din o școală pregătitoare, cînd nu ai nimic de construit, iar micele reparațiuni de întreținere ale spitalelor se pot face în alt mod. Mai ales, că pentru recepționarea lucrărilor executate se plătesc inginerilor streini sume fabuloase.

Așa Spiridonia cheltuește numai cu salariile ce le plătește acestui personal 11,000 lei pe an.

Afară de diurnile ce se plătesc acestui personal și care anual se ridică la 4—5000 lei.

Va să zică o cheltuială de 15,000 lei pe an, absolut zadarnică.

Căci în definitiv, se plătește această sumă numai pentru luxul de a avea un serviciu tehnic al Casei.

Epitropii, ar putea reflecta mai mult asupra acestui caz și credem că și d-lor se vor convinge că o economie s'ar putea face în această direcție, menținînd *serviciul de arhitectură* a Casei sf. Spiridon, însă numai cu un Arhitect în loc de doi, și un simplu copist în loc de desenator, care, în definitiv nu e desenator.

❑ Campania, pe care o duce celebrul „negustor de strîmbături lugubre" de la Teatrul Național în contra d-lui M. Sadoveanu, nu se limitează numai la așa zisele articole și interviewuri ce publică imunda foaie a d-lui Grecianu.

Așa aseară, numitul negustor căruia unii îi mai spun și State Dragomir, stînd la o masă de la berăria Zimbra din Piața Unirii, în tovărășia unor prieteni, țipa cît îl țipa plămînii: „Sadoveanu o să se care de la teatru. Mă însărcinez eu cu asta. N'o să mai las eu să rămîn de rîs. Eu am spus și eu am s'o fac, o să vedeți". Și urmară o serie întreagă de „expresii la adresa d-lui Sadoveanu și a tuturor membrilor familiei sale.

„Prietenii" din jurul mesei la care perora State îi savurau vorbele înțelepte și se „sprițuiau" ca și „maistrul" în speranțe unei perspective mai bune.

Totuși trebue să-l scuzăm pe State. Deși *in vino veritas*, totuși se vede că *in multo vino* adevărul nu se prea găsește.

❑ D. Roiu, revizor școlar, a obținut un concediu de 40 zile, cu începere de astăzi.

❑ Aseară comitetul societății viticole, avea să se'ntrunească pentru a discuta modalitatea aranjărei expoziției de struguri. Lipsind însă mai mulți membri, ședința s'a amînat.

❑ Ministerul de industrie, a cerut Camerei de meserii, ca de urgență să complecteze ancheta asupra meseriilor, în ceiace privește unele promisiuni făcute, relativ la meseriașii din Vaslui, Roman și Neamtz.

❑ D-nii Pandele Zamfirescu, G. D. Șerban, Pătrășcanu și Th. Jelea, și-au reînoit demisiunile din societatea viticolă.

❑ Zilele aceste, vor începe la cimitirul Eternitatea, fundațiile, pentru așezarea bustului, regretatului profesor V. Burlă.

Desvălirea bustului, se va face la începutul lunei Octombrie.

❑ **Din ale lui Hociungescu.**—Noul intendent al Cimitirului, Hociungescu, își continuă comerțul de lemne, de astă dată însă pe seama primăriei. Se știe, că primăria dă, pentru trebuințele cimitirului lemnele necesare.

Zilele acestea însă Hociungescu le-a vîndut, aproximativ jumătate de stînjen și banii au fost vărsați, firește în buzunarul său.

*

Același Hociungescu s'a făcut reparator de cavouri. A cerut d nei Irimescu suma de 20 lei, ca să repare cavoul familiei. D-na Irimescu i-a dat, și Hociungescu i-a... încasat.

*

Hociungescu repară însă și pungile modeste ale groparilor. Pe lîngă microscopa diurnă de 30 lei, ce au groparii, bieții oameni mai primesc din cînd in cînd și cîte un bacșiș cu ocazia înmormîntărilor mai îmbelșugate. Hociungescu a dispus, și dispoziția ce a luat-o o execută tot el cu stricteță, ca aceste bacșișuri să sporească salarul intendentului.

Bieții gropari!..

❑ Societatea de gimnastică, sport și muzică din Iași, va da Duminică 10 Iulie 1911, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecarea din Iași cu muzica la orele 6 25 dimineața. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamații, curse de bicicletă, curse de cai și concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiții muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

Trupa de comedii C. Tanase va juca frumoasa comedie a lui G. Raneti „Romeo și Julieta la Mizil" iar d. Tanase, va amuza publicul cu cupletele sale de actualitate.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal, cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

Cabinele societății sunt complect instalate așa că sunt puse la dispoziția publicului.

Dejunul va fi servit la Lazaret, unde se vor găsi cele mai bune mîncări, vinuri renumite din podgoriile A. Badareu, prăjituri, înghețată și orice fel de răcoritori.

Comitetul, compus își va da toată silința ca publicul să se distreze cît mai bine și să plece din Ungheni cu cea mai plăcută impresie.

❑ La Bargy, celebrul artist parisian, s'a retras de la comedia franceză, pentru că nu i s'a dat rolul principal, de mult promis, în noua piesă: *La Maison de Molière*. Comitetul comediei franceze i-a dat 6 luni de gîndire.

*

Duminica trecută s'a jucat la Paris *Oedip Rege* cu Mounet Sully. Marele tragedian a fost chemat și rechemat la finele reprezentației de 17 ori și i s'au aruncat pe scenă 12 buchete de flori.

❑ Astăzi s'a înfățișat înaintea judecătorului ocol. II Urban, procesul de lovire intentat de d. M. Askenazi funcționarului I. Paraschiv. Cetitorii își amintesc împrejurările incidentului din strada Lăpușneanu, care a dat naștere acestui proces.

Din lipsa martorilor procesul s'a amînat.

❑ Mîine seară, Sîmbătă 9 Iulie, societatea de binefacere „Cuza-Vodă" va da o serbare populară în grădina *Zimbru* pentru mărirea fondului societății.

❑ **Judiciare.**—Curtea de apel din București s. IV-a a stabilit o interesantă jurisprudență. Să știe, că sentințele arbitrale sunt definitive, și nu pot fi atacate de cît cu recurs la curtea de apel, care judecă în asemenea cazuri ca instanță de casare.

In procesul arbitral dintre inginer Codreanu și firma Kendeffi, Curtea de București secția IV-a a stabilit că:

„O deciziune a Camerei arbitrale nu este casabilă pentru abuz de putere, chiar dacă ea omite a se pronunța asupra unui motiv indicat, cînd deciziunea se poate sprijini pe alte considerente și motive, exacte în fapt".

— Creditorii falimentului firmei Cahane și Bris vor fi convocați pentru ziua de 30 Iulie a. c. spre a vota concordatul cerut de numita firmă.

— Camera de punere sub acuzare va cerceta mîine apelul primului procuror în contra jurnalului trib. Iași s. I-a, prin care se infirmă mandatul de arestare a comerciantului I. Ch. Drezner.

Aceasta în cazul, în care d. consilier Buzdugan, care prezidează astă-zi judecarea ultimului proces de la Curtea cu Juați de Bacău, va termina în ședința de astă-zi judecarea acelui proces.

La caz contrar și procesele sorocite pe mîne la Curtea de apel se vor amîna din oficiu.

❑ D. Abgar Buicliu, a fost aseară pentru întâia oară la Berăria Azuga, ținută de evrei, și a băut o bere, servită de un chelner evreu.

După cum se vede, moravurile încep să se îmblînzeazcă.

❑ Răzvrătirea pielor roșii, o narațiune însuflețită, a cărei acțiune se petrece în regiunile Americei de Nord, este cuprinsă în noul program cinematografic din grădina Trajan (Pathé Frères).

Acest nou program excepțional de bogat în scene și vederi interesante, începe astă seară Vineri 8 Iulie și mai cuprinde între altele:

„Pentru respectul copilului", mare roman însuflețit, o capod'operă cinematografică—Tunis și Cartagina, scene de călătorie—Șeful de stație, dramă de moravuri engleze—Jucărica Leontinei, scene comice—Școala în plin aer din Montigny (Franța), vederi instructive—Timpilă somnambul, scene comice—Uitucul, scene comice—Piticul Gaston și fluturul, scene comice etc.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv (6 ani la S-te Hélène. După cele mai precise autentice documente istorice, păstrate în arhivele Parisului. In această măreață desfășurare—una din cele mai zguduitoare drame istorice—se oglindesc ultimii ani ai vieței marelui Imparat în exilul său din S-te Hélène (1815-1821).

Episode emoționante ne arată brutala putere a guvernorului englez Hudson Lowe, față de eroul prizioner.

Spectatorii au înaintea lor un tablou viu al deplorabilei soarte de care a fost lovit omul uriaș, groaza Europei, pe care l'a putut repune numai zapada Rusiei și aurul Angliei.

Intreaga desfășurare cuprinde două părți mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

Ultima oră

București 8 Iulie

Turcia se pregătește de războiu

București.—Azi, după închiderea ediției de dimineață a ziarelor, s'a primit o telegramă din Milano, în cuprinsul următor:

„Ziarul „Corriere dela Serra", publică o corespondență din Constantinopol, în care spune, că Turcia face pregătiri de răsboiu. Se fac mari deplasări de trupe, și peste tot locul domnește o activitate febrilă. Un mare contingent de trupe sunt expediate spre Albania.

Ziarul adaugă, că de și Ministrul de externe al Turciei desminte faptul, totuși e cert că Turcia contează în acest răsboiu pe concursul Romîniei.

Telegrama a provocat în București o vie senzațiune.

Misiunea japoneză la Constanța

Constanța.—Mareșalul Nogy și ceilalți membri ai misiunei japoneze, au sosit la Constanța astă noapte la ora 12.

In momentul întrărei trenului, s'au tras 10 salve de tunuri.

Mareșalul Nogy, s'a întreținut în chipul cel mai amabil cu ofițerii presenți.

Generalul Bălteanu i-a prezintat raportul trupelor.

In momentul urcării pe vapor a mareșalului, s'au tras alte salve de tunuri.

Mareșalul a ramas încîntat de primirea ce i s'a făcut.

Chestia societății Tramvaiurilor

București. — Azi dimineață consiliul comunal, din Capitală, a ținut o ședință, în care s'au dat depline puteri primarului, pentru a lua toate măsurile, în chestia societății tramvaiului, pentru ca comuna să reintre în toate drepturile ei, chiar de va trebui să se ajungă la lichidarea societății.

Furtul de la Arsenalul armatei

București.—Am arătat la timp furtul de arme, constatat la arsenalul armatei.

Eri d. locot. Danielopol, comisar regal pe lîngă corpul II de armată, a făcut percheziții, la diferite magazii de arme din Constanța. In unele din aceste magazii s'au găsit arme furate de la arsenal.

D. locot. Danielopol a fost însoțit de sub-comisarul Melide și de 4 agenți ai siguranței din Capitală.

Sentința sinodală

București.—Aseară, a avut loc o nouă întrunire, în casele d-lui Mircea Demetriade, din strada Vîntului.

S'au rostit numeroase discursuri și s'a votat o noțiune de protestare, în contra sentinței sinodului.

Clubul meseriașilor din Capitală

București. — Membrii clubului meseriașilor din Capitală, s'au întrunit aseară în adunare generală. S'au ales noul comitet executiv și s'a decis înființarea unei secțiuni de ajutor.

Dispariția balonului din Chitila

București.—Furtul balonului din aerodromul de la Chitila, s'a dovedit că nu era de cît o înscenare.

Balonul a fost pur și simplu ridicat, de către d. Blondel, unul dintre impresari și expediat la Craiova, unde urmează să aibă loc Duminică o ascenziune.

Un individ însă, pentru moment încă necunoscut, a dat alarmă și a făcut chiar o înștiințare anonimă, că balonul a fost furat.

Poliția acum caută pe autorul acestei farse.

25 milioane lire, pentru căi ferate

Constantinopole.—Cercurile bine informate afirmă că consiliul de miniștri a hotărît în mod definitiv, construirea, nu numai a drumului de fer spre Adriatica, dar și a liniilor Monastir—Janina—Rescadie, precum și jncțiunea cu granița bulgară Via—Ciareva—Kotciana—Krivolok—Perlepe—Monastir.

In acest scop, se negociază și cu un grup de bănci franceze, în vederea unui împrumut de 36 milioane lire, din care 25 milioane lire, vor fi destinate la construcțiuni de căi ferate, iar restul la acoperirea dificitului.

Reînoirea alianței cu Japonia

Londra.—Camera comunelor — secretarul de Stat la departamentul coloniilor d. Harcourt a declarat că prin unii miniștri ai coloniilor și guvernele respective chestionați cu privire la reînoirea alianței cu Japonia, s'au exprimat în unanimitate în favoarea alianței.

O știre desmințită

Constantinopol.—Poarta rectifică știrea că fostul general Faxil Pașa ar fi capul răzvrătiților din Volona.

Generalul n'a luat o parte activă la acea mișcare care a fost pusă la cale de 300 albanezi.

Congresul din Londra

București.—D-nii d-ri Herescu și Strominger, au plecat aseară la Londra, fiind delegații Romîniei, la congresul ce se ție acolo.

Incendiul de la casa Pathé Frères

București.—Un început de incediu a avut loc aseară la casa Pathé Frères din Capitală. S'a aprins un film cinematografic, în momentul cînd se făceau experiențe.

Focul a fost curînd localizat.

Patru cazuri de holeră

Marsilia.—Patru cazuri izolate de holeră, fără focar, s'au produs la Marsilia. S'au luat toate măsurile de izolare.

Principele Carol al Romîniei la Viena

Viena.—A. S. R. Principele Carol al Romîniei, a sosit aci eri seară, venind din Sinaia. Azi dimineață Principele și-a continuat călătoria spre Londra.

Albanezii cer satisfacție deziderateior lor

Constantinopol.—Centrul albanejilor mahomedani din Constantinopol, amenință cu o insurecție a albanezilor mahomedani, dacă nu se dă satisfacție, deziderateior exprimate în meetingul albanez din 17 Iulie.

De arendat de la 23 Aprilie 1912, partea din Măloasa Lipova foasta Mavrodii din jud. Vaslui hotar cu jud. Roman.

Noul arendaș poate intra numai de cît cu plugurile.

A se adresa la d. A. Badareu Iași.

FĂINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrâni.

Conține cel mai bun LAPTE din ALPII

Se vinde la toate drogheriile și famaciile din Țara.

Cutia „NESTLE" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *București strdaa Justiției No.11.*

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton, ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

Comptabil cetățean romîn, diplomat al școalei de comerț, „Pigier" din Paris, caută post la o afacere comercială sau agricolă. Condițiuni avantajoase.

A se adresa sub M. R. „La Regina" str. Golia 46.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Cousult. 6—8 —

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iași, str. Anastasie Panu No. 43 —

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corigenți și essamene integrale.*

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D na Jora, strada Lățescu.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntețî suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserțiî la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitațiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Peste 600 doamne bogate **GRILLAGES** f. m. de lux. la metru 0f30.

Dorese căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Daym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. fr. 1.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomorie 1832, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UNĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, vicĕrilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismuluĭ, umorilorĭ afecțiunilorĭ cangrenóse, leprei, gutului, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotutorĭ bóle provenind din necurățenia și alteraciunea sângelui.

Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilorĭ lorĭ consecințe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ inveterate și rebele (accidentilorĭ gurei și a gâtuluĭ, putrejdinii óselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distincțiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativii pentru sange**

BISCUITS DÉPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acești pesmeți d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ în orice temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Că broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeții depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: «Acești pesmeți oferŭ un «remedŭ de composițiune constantă, de «preparațiune cât de perfectă posibilă.... «*Ei pot da servicie marĭ humanității.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari au resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți; 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiunile cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII Nr. 1347 Duminică 10 Iulie 1911

PRO DOMO

Reiau o colaborare veche și dragă—dragă prin amintirile de care e legată, dragă prin o mulțime de legături sufletești stabilite între acel ce scrie și acei cari 'l au cetit.

Și de și acei cari mă vor ceti de azi înainte mă cunosc, totuși cită trudă, cîtă pregătire 'mi-a trebuit ca să înjgheb cele ce vor urma.

Cînd încetezi de a scrie, cînd pui între tine și cetitor „un car de vreme", cum spun Ieșenii, un fel teamă, un fel de neîncredere te stăpînește, cînd din nou ademenit a scrie, voești să-ți spui gîndurile. Și lucrul nu e greu de tălmăcit. A încetat să-ți fie cunoscută lumea căreia te adresezi. E aceași impresie pe care o resimți, cînd după ani de zile revii într'o casă cunoscută.

Ii cunoști pe toți, știi numele fiecăruia, de fiecare te leagă o amintire, un fapt, și totuși în pragul casei te cuprinde un fel de neîncredere.

— Mă vor primi din nou cum m'au primit aevea? Găsi-voi aceeași dragoste, încredere, prietenie?

Și de aceea de cîte ori revii într'un locaș în care ai trăit, ai mai multă temere, decît cînd întri pentru prima oară într'un cerc de oameni necunoscuți. Aci intri cu încredere, fără nici o șovăială, nimeni nu te știe, pe nimeni nu cunoști. Intri cu acea stăpînire de tine însuți, cînd știi că n'ai nimic nici de cîștigat nici de perdut.

Cînd revii între oameni cărora le ai dat ceva din ceea ce a fost mai bun în tine însuți și ai primit pentru aceasta încrederea lor, te întrebi mereu: dacă vei reuși să dobîndești cea ce ai posedat odată și te întrebi, vremea a șters acea veche legătură sufletească.

Iată de ce mi s'a părut așa de greu să reiau colaborarea de azi.

De o lună de zile de cînd mă pregătesc să scriu ceva pentru „Opinia" și nu lipsa de subiecte, nu lipsa de noutăți mă face să amîn scrisul, dar temerea, neîncrederea, șovăiala aceea a revenitului după o lungă cale, în casa cunoscuților săi, m'a făcut să nu pun în viață cea ce gîndeam.

Cînd scrii mult timp la un ziar sau la o revistă, te familiarizeziînt'atîta cu acei cari te citesc, în cît dispare deseori acea timiditate care te stăpînește între necunoscuți. E același lucru, cînd trăești multă vreme într'o casă, printre oameni cari te-au obicinuit prin familiaritatea lor, să rupi tu însuți anumite convenience și să fii „ca la tine acasă". Nu e același lucru cînd întri pentru întâia oară între oameni neștiuți pănă eri, atunci ești nevoit să stăpînești fiecare pornire și fiecare cuvînt; de la haina pe care o îmbraci și pănă la cuvîntul pe care 'l spui, în toate spusele ca și în toate gesturile tale, trebuie să fie judecata, buna cuviință, prudența și acea cumințenie dictată de „bunul ton".

Așa se întîmplă și cînd colaborezi și de aceea se poate explica că mai toți acei cari scriu de multă vreme la un periodic oarecare, au — se pare — mai mult talent cînd încep să scrie, de cît cînd scriu „de mult". Devin mai intimi cu cetitorii, și 'și permit, cum își permite uneori un prieten bun al casei să stee numai în jiletcă, sau cum d. Carp —de atîta timp membru al Parlamentului—'și permite să umble descheat la jiletcă, ca la d-sa în sufragerie. Dispar convenientele, bunul ton și cu el uneori acea atenție, ce trebuie totdeauna să diriguiască pe un scriitor.

De aceea de cîte ori reîncepi o colaborare, ori scrii pentru întâia oară la un ziar, ești nevoit să iai anumite atitudini și poze. Cum îmbraci smokingul sau redingota, ca să faci o vizită pentru prima oară în casa cui-va, așa și aci ești nevoit să îmbraci o haină, pe care nu o pui în fiecare zi. Și înainte de a pleca din casă, de cîte ori nu te privești în oglindă; cravata e la locul ei? gulerul nu e prea ridicat? părul nu o fi prea lins de cosmeticul parfumieurului. Te sucești, te privești în toate chipurile, te pipăi dacă n'ai uitat batista sau tabachera, din nou privești la ceas să nu cumva să fie din cale afară prea de vreme sau prea tărziu.

Cînd reiai o colaborare faci aproape același lucru. Unde, pănă eri aruncai fraza la întîmplare, acum îți recitești articolul, de cîte-va ori; mai scurtezi un period, mai tai o frază prea banală, mai adaogi un adjectiv, cauți o formă mai delicată unui gînd, o întorsătură de frază mai dibace unei păreri. Ești nervos de atîta grijă: nu cum-va să spui ceva prea obicinuit, nu cumva să repeți un gînd de atîtea ori spus. Ceea ce scrii are mai mare preț, de cît tot ce ai scris pănă eri. Ți se pare că de azi înainte încep pentru tine tot cea ce ai cerut vr'o dată de la acei cărora te ai adresat în atîtea rînduri: atenția lor și încrederea la aceea ce spui, în ceea ce spui.

Cu atît mai mult ești îngrijorat cînd reîncepi a scrie la un periodic la care ai mai scris Acolo ai avut cetitorii tăi, oameni cari te-au crezut pe cuvînt, te au urmărit în cea ce ai susținut. Cum te vor primi de data asta?

Trebuie să păstrezi și prestigiul numelui cîștigat și să cîștigi și încrederea pentru mîine. Căci relațiile între acel ce scrie și acel ce citește sunt efemere relații!

Ai scris azi, mîine scrie altul la acelaș loc unde tu ai scris. Va scrie el mai bine sau mai rău, mai convingător sau mai amăgitor, va scrie pe placul aceluia care 'l citește sau 'și va spune numai gîndurile sale, ce îi pasă cetitorului.

El citește. Ziarul e pentru el un gol sufletesc ce trebuie umplut. In fiecare zi, la aceași oră, el cumpără sau primește ziarul, citește informațiile și depeșile, și apoi cînd a mîntuit totul, reia acea parte a gazetei, care e cea mai puțin importantă pentru el: coloana unde se publică aceste rînduri.

El găsește aci impresiile cui-va din călătorie, sau noutățile literare, științifice, politice din tot universul, cum va găsi de aci, înainte, odată pe săptămînă scrisorile și însemnările subsemnatului.

Le-a cetit, i-au rămas în minte o clipă, și dacă mîine și poimîne, sau în fiecare săptămînă la aceași zi va găsi același nume în josul aceleași coloane, va fi mulțumit că găsește ceva statornic, nestrămutat ceea ce îi dă dovada statorniciei propriei lui vieți.

Și ce îi place mai mult omului, de cît monotonia aceloraşi evenimente, aceloraşi nume, aceloraşi gîndiri. Ii se pare că viața nu îi ia nimic din puterea lui, din fragezimea tinereței sau din energia bărbăției lui. Omul își închipuie vecinic că e nemuritor și nimic nu îl poate convinge de aceasta cum îl convinge întîlnirea aceloraşi imagini și lucruri.

Dispari pentru cît-va timp din ochii cetitorului ca scriitor, aceasta el nu o observă, pentru că locul tău l'a luat îndată altul. Revii însă, aci e mai greu, ca să redeștepți o amintire plăcută.

— Ah! da, domnul ăsta a mai scris cînd va. Cînd? Acum trei, ba nu, patru ani. Patru ani! Au trecut de atunci patru ani? Și eu n'am știut, gazeta a apărut la aceași oră, am cetit-o la aceași masă de berărie, sau la acelaș birou. Și anii au trecut. Patru ani! Patru ani mai mult la trecut, patru ani mai puțin la viitor.

Cui poate fi plăcută întîlnirea cu un om care îi amintește bătrînețea, vremea trecută și care nu-i poate da altă promisiune de cît a i umplea un gol sufletesc pentru viitor și tot pentru acelaș scop ca să poată uita obicinuindu-se cu monotonia aceleași „semnături" că vremea trebuie să treacă și că viața trebuie să fie trăită, spre tristețea și durerea tuturora.

Și n'am avut dreptate să mă tem reluînd o colaborare dragă prin atîtea amintiri? Eu mă bucur de a mă revedea cu patru ani în urmă, cu patru ani mai tînăr, de a mă vedea însuflețit de aceași dorință de a da acelor ce mă vor ceti, ceia ce eu gîndesc și doresc mai bine, și cetitorul trebue să se gîndească cu durere că au trecut patru ani și că în acești patru ani a uzat încă patru ani de viață, din aceași viață monotonă pe care a trăit-o, și pe care va mai trebui s'o trăiască.

Da, e greu să reiei o colaborare.

Și cu toate acestea o reiau. O reiau pentru [illegible] vorba prietenului Rodion, *qui a bu [illegible]*, cine a scris trebuie să scrie. E o boală, e un defect psihic, de a nu putea păstra pentru tine ceia ce știi tu și ai nevoie să bați toba și pe la alții; e un viițiu sau o necesitate organică—nu știu, dar văd că nu pot trăi fără a scrie. Se poate că afară de o impulsie psihică, e un simplu gest fisiologic, a scrie, dar mă văd tot stăpînit de această dorință de a așterne pe hîrtie ceia ce gîndesc. Certkov, prietenul lui Tolstoi, spune că marele său tovarăș, pe patul de moarte, în agonie, trasă cu mîna pe plapomă rînduri, rînduri, ca și cum ar fi vrut să și însemneze și gîndurile din lumea aceea pe pragul căreia întra. Gestul de a scrie era la el mecanic. Incetase de a gîndi, delira, dar mîna continua acea mișcare cu care înșirase atîtea perle în opera lui.

Păstrînd proporțiile comparației, bine înțeles, eu cred că toți acei cari în viața noastră am scris, și pe patul nostru de moarte vom mișca degetele exprimînd același gest, care ne-a stăpînit toată viață și care ne a dat atîtea neplăceri—dar și puține plăceri — gestul de a scrie.

Dr. I. Duscian.

N. B. Pentru viitorul articol: «Scrisorile lui Tolstoi, scrise la București în 1854. Dr. I. D.

Răspunderea d-lui Arion

Epoca *publică în întregime deciziunea d-lui ministru al Instrucției publice în chestiunea profesorului Chiricescu. Această deciziune, care a revoltat toată lumea drept judecătoare, este precedată de considerentele d-lui Arion, considerente cel puțin tot atît de revoltătoare.*

„Considerînd — spune d. Arion — „că în doctrină suspendarea în ma„terie penală sau disciplinară se con„cepe numai pentru infracțiunile și „pedepsele cari nu sunt potrivite ca „fiind de o importanță capitală".

Va să zică, d. Arion socoate, că vina d-lui Chiricescu este o importanță capitală, și că deci nu se poate aplica suspendarea pedepsei. Ce chibuțerii avocățești!

Cum s'ar putea atunci califica vina unui procuror, care ar fi prins furînd sau omorînd, dacă simpla divulgare către un prieten a unei scrisori, este o „vină de importanță capitală"? Ce i-ar face, ce pedeapsă i-ar aplica d. Arion, ca ministru de Instrucție publică, unui asemenea profesor, dacă d. Chiricescu a meritat excluderea din corpul didactic?„

Și doar cazul s'a întîmplat. D. A. C. Cuza, profesor universitar și el, a fost prins și dovedit ca vinovat de un furt științific. Nu este aceasta o vină de o importanță și mai „capitală"? Ce a făcut d. Arion, spre a pedepsi pe profesorul Cuza? Nimic. Și nu i-a făcut nimic, pentru că profesorul Cuza este opera sa, creațiunea ultimei sale zile ministeriale în Februarie 1901. D. Arion ține la d. Cuza, cum ține ori-ce om la capriciile sale.

Dar atunci, răspunderea d-lui Arion pentru deciziunea dată în procesul Chiricescu este nedreaptă, și numai d-sa este răspunzător de dînsa.

De alt-fel, d. Arion are cinismul de a spune lucrul acesta, cînd în considerentele deciziunii sale adaugă:

„considerînd, că deși subsidiarul „relativ la suspendare din sentința „comisiunii este *perfect legal față cu „termenii art. 50 bis*, care nu impune „nici o sentință, dar totuși legea lasă „măsura suspendării la *apreciarea ex„clusivă a ministrului, care judecă în a„ceastă privință în ultim resort*".

Ceea ce înseamnă, că ministrul de instrucție avea pe de o parte posibilitatea de a suspenda pedeapsa; iar pe de alta el „judecînd în ultim resort", și respingînd subsidiarul sentinței comisiunii, își asumă răspunderea pedepsirii a-lui Chiricescu. Ministrul Instrucției este prea cinic, alt-fel nu și-ar fi permis îndrăzneala de a-și etala greaua răspundere ce și-a luat, în chiar considerentele ce precèd deciția sa.

Mareșalul Nogi

Marele erou de la Port-Arthur care, prin capacitatea sa militară și prin energia desfășurată în războiul Ruso-Japonez, a stîrnit entuziasmul lumii întregi, a vizitat țara noastră și a fost primit în audiență de Suveran.

Faptul acesta simplu și în aparență lipsit de importanță, își are importanța lui pentru noi, romînii, aproape necunoscuți în extremul orient. După cît se spune—și avem motive să credem, că ceea ce se spune este adevărat—mareșalul Nogi a fost încîntat de țara noastră și de instituțiile ei, mai ales cele militare, pe cari le-a vizitat mai de aproape, și le-a putut aprecia ca specialist.

Părerea mareșalului Japonez trebue să ne bucure. Aceasta este o dovadă mai mult de prosperitatea societății romînești și în acelaș timp, va face să fim mai bine cunoscuți în Japonia, țara la a cărei bună apreciare noi trebue să ținem, întru cît s'a dovedit a fi locuită de un popor de elită, sub toate raporturile.

Primirea bună, fastuoasă ce i s'a făcut, a fost pe lîngă atît de meritată de ilustrul oaspe, și de natură a ne pune pe noi într'o lumină favorabilă.

In fundul lumii, acolo unde locuesc popoare de altă rasă, se va ști că la hotarele civilizațiunii europene trăește un popor mic, dar muncitor și ospitalier, care știe să prețuiască pe oamenii cu adevărat mari din simplul entuziasm și admirațiune pentru faptele lor. Căci ce interese materiale sau economice ne leagă pe noi de Japonia?

Noi nu putem dori, de cît ca impresiile ce a cules marele general de la noi, să fie cît mai frumoase și mai durabile, pentru simpla satisfacțiune, ce ar avea-o, zicîndu-și: am văzut o țară frumoasă și un popor ales.

CÎTE-VA NOTE

Tragi-comicul State susține, că o singură stagiune a fost de-ajuns pentru a se vedea, că d. Sadoveanu nu are aptitudini pentru teatru.

Dacă o singură stagiune este de-ajuns întrebăm:

De ce tragi comicul a fost menținut în teatru atîtea stagiuni, dîndu-i-se libertatea de-a asoma publicul cu exibațiunile sale anti-artistice? De ce nu a fost suprimat după prima stagiune, în care State a stat pe scenă?

Aceasta, cu atît mai mult, cu cît d. Sadoveanu nu face altceva, de cît să stea în lojă, și este prin aceasta inofensiv.

*

O nouă anexă la jidanii în presă.— D. Abgar Buicliu, cel mai intim prieten și cel mai bun tovarăș politic al d-lui A. C. Cuza.

De ce? Pentru că d. Abgar călcîndu și convingerile seculare și principiile „Poporației" s'a încumetat să se așeze mai dăunăzi la o masă de la berăria Azuga, să fie servit de un chelner, membru al *Cahalului* și să încurajeze prin consumația făcută comerțul jidovesc.

Este nemai pomenit. Se vede, că d. Cuza nu mai e în Iași, altfel nu pricepem de ce nu l'a „anexat" pînă acum la „Jidanii în Presă". Ori cum însă, îi facem noi acest serviciu, „anexîndu-l" pe d. Abgar, simpaticul nostru prieten iar „Statului în stat jidovesc al *Cahalului*„ îi trimetem o entuziastă felicitare pentru achiziția făcută în persoana d-lui Abgar.

Se duce de rîpă cuzismul.

OAMENI ȘI LUCRURI

INDISCREȚII

Evenimentul la ordinea zilei e fără, îndoială, osîndirea profesorului bucureștean,—decanul facultății de teologie — la escluderea din învățămînt, pentru divulgarea unei scrisori intime ce primise de la o înaltă personalitate.

Pedeapsă gravă, pedeapsă maximă,—asupra căreia, însă, toată lumea va rămînea de apururea nedumerită. Singura sancțiune a întîmplării va fi această nedumerire; iar osînda nu va avea nici o înrîurire morală, tocmai pentru că nimeni nu-i poate prinde înțelesul.

Divulgarea de scrisori particulare, intime, este—după o părere curentă—un fapt reprobabil. Dar cine-l reprobă? Cine are autoritatea de a-l reproba?

S'au putut înregistra de curînd întîmpl'ări cari au ridiculizat solemnele dezbateri și gravele deciziuni în această materie. Așa, însuși inițiatorul dării în judecată, profesor universitar, fu dovedit, mai zilele trecute, că a tipărit, acum 4—5 ani, cuprinsul unei scrisori intime ce-i adresase un alt profesor mult mai în vrîstă, mult mai ilustru și mai cu autoritate.

... Cine nu-și aduce aminte cu cîtă alarmă s'au dat publicității, acum 2—3 ani niște scrisori *furate* din saltarul unui fost ministru. S'au publicat, măcar că în ele juca un rol pînă și persoana... Regelui.

Ce aspru, nemilos de aspru, se arată acel ziar față de profesorul condamnat! Dar divulgarea, indiscreția în formele ei cele mai abuzive, a intrat așa de mult în obiceiurile politice și sociale, în cît se întîmplă oare-cum în mod inconștient.

Nu e oare și literatura scrisă plină de asemenea dări în vileag? Nu avem romane cu cheie, nu se tipăresc scrisori cu miile—fie și scrisori postume—menite a compromite reputațiuni și interese mari?

Aproape nimeni nu mai face caz astăzi de „secretul" scrisorilor și mai mult ca nici odată se adevereşte dictonul vechiu: „dă-mi două rînduri tipărite ale cui-va și-l spînzur"...

Nimeni nu se crede ținut a respecta pe veci taina unor răvașe,—fie de natură sentimentală, fie de ori-ce altă natură.

Ce sunt reproducerile din articolele vechi? Reeditarea părerilor de altă dată? Nu, oare, încercări de a compromite, de a stoarce, ori de a întimida?

Intr'un ziar local—de asemenea foarte sever în chestiunea profesorului osîndit —ceteam acum în urmă în cursul unei polemici, o epigramă însoțită de o divulgare. Se dădea pe față că epigrama fusese scrisă de X contra lui Z, și se accentua că X e astăzi aliatul lui Z.

Persoanele ne sunt indiferente; dar actul? principiul? procedeul?

Cum rămîne dară cu saltarele noastre de scrisori de la prietenii de eri? Ce vor deveni scrisorile noastre în mînile adversarilor de mîni?

Morala tuturor acestor întîmplări și constatări poate fi numai una singură:

— Lăsați-o naibei de morală!

Rodion

„Femeea în România"

Dl. Alexandru A. C. Sturdza a scos în cursul acestui an, în limba franceză, o lucrare ce poartă titlul: *La femme en Roumanie. La condition juridique et sociale dans le passé et le présent.*

Această lucrare are o mare însemnătate. Căci pe lîngă faptul că este unicul studiu pînă acum în acest gen; apoi în ea se cuprind considerațiile cele mai sănătoase a unui femenism serios, rațional.

Problema femenismului sau condiția femeei în societatea umană ca unul din factorii principali de evoluție, apărînd din ce în ce mai imperioasă, spiritele celor recalcitranți au început a recunoaște revendicările bine justificate ale femeei și toată discuția nu se învîrte decît asupra oportunității acestor revendicări. Exemplele istoriei stau martori că în evoluarea istorică a popoarelor, printre factorii preponderenți, femeea a avut un loc însemnat, deși cele mai adesea-ori indirect. Societatea a suferit un fel de flux și reflux, datorit influenței succesive femenine sau masculine. Căci, după cum spune și *Lefevre*, prosperitatea unei societăți corespunde cu un echilibru perfect între cele două forțe: masculină și femenină. Ruperea acestui echilibru se arată printr'o stare morbidă a ei. Dacă predomină barbatul, societatea înclină către brutalitate și obscurantism barbar; dacă e femeea, autoritatea ei fără măsură se schimbă în despotism licențios.

Concluziile la care ajunge d. Sturdza și soluțiile ce le propune d-sa, sunt bazate pe echivalența sexelor, recunoscută de toți oamenii inteligenți.

„Barbatul și femeea nu sunt două ființe cu totul deosebite, ci numai două manifestațiuni ale personalității umane". *Femenismul* va dispare ca și *masculinizmul* pentru a face loc *umanismului integral.*

Pricina neînțelegerii dintre sexe, autorul o explică prin *spiritul de dominare* ce se găsește în fiecare: unul voind a impune celuilalt. Contra acestui sentiment, oricît de firesc ar apărea el, se caută a se lupta. Și aceasta nu pentru a-l înăduși, ci pentru a-l transforma punîndu-l în serviciul omenirei.

Reînoirea societății umane a fost preocuparea multora. Spiritul creștinismului pur a văzut această reînoire în spiritul de *dreptate* și *caritate*. Totuși religia n'a putut face aceasta. Speranța este în transformarea instituțiilor actuale ce vor schimba fața societății în care nu va predomina nici matriarcatul, nici patriarcatul, dar în care va exista colaborarea celor 2 forțe umane reunite.

Lăsînd la o parte toate exagerările unor femeniste exaltate, autorul recunoaște că toată lupta dintre sexe trebue să se sfîrșească cu stabilirea unui echilibru al forțelor sociale: barbatul și femeea să aibă o situație egală în societate, lege, politică, arte și litere. Iar Romînia, care e țară ce progresează

şi în care situaţia femeei în unele privinţi e mult mai bună decît în ţările mai înaintate nu va putea rămîne străină de această mişcare femenistă, ce sgudue lumea din Occident.

Studiul cuprinde o privire scurtă asupra condiţiei femeei în civilizaţiile vechi, cît şi în timpurile actuale, mai în toate ţările. Cu privire la Romînia, după ce face puţin istoricul instituţiilor juridice din trecut, dovedind că baza şi isvorul dreptului nostru au fost dreptul bizanţiei, spune că femeea romînă a dus o viaţă închisă. Una din cauzele principale a fost răsboaele şi turburările ce s'au perindat pe la noi. Toată preocuparea femeilor noastre a fost: gospodăria, intrigile, ambiţiile, petrecerile, creşterea copiilor, supunere oarbă barbatului şi nici un fel de viaţă intelectuală. Iar condiţia juridică şi socială a femeei de astăzi constă într'un fel de constrîngere, Codul civil actual limitînd rolul femeei măritate şi al mamei. Ea nu poate fi nici tutore, nici administratoare a averei.

Partea cea mai interesantă însă, pentru noi femeile romîne — care ar trebui să mai eşim puţin din indolenţa aceasta sufletească ce ne caracterisează — este rezumatul juridic din legislaţia noastră actuală, ce are în paralel un text de contraziceri în ceeace priveşte femeia, Credem, că dacă unele din noi şi-ar lua osteneala să citească aceste observaţii — pornite dintr'un spirit drept şi dintr'o dorinţă de un viitor mai bun al neamului nostru — nu se poate ca ele să nu dea loc unor reflecţii care să sfîrşească printr'o dorinţă mai vie de a cerceta câte lucruri ce ne privesc aşa de aproape, cît şi printr'o trebuinţă neaparată de a ne găsi toate cele care am vedea la fel.

Studiul se sfîrşeşte cu propunerea unor ameliorări ce ar fi de adus în viitor în condiţia juridică şi socială a femeei. D-sa face vre-o 12 propuneri, dar recunoscînd că nu toate s'ar putea realiza deodată la noi, se opreşte numai asupra trei puncte mai esenţiale: 1) chestia salarului femeei, care trebue să rămîie proprietatea ei personală şi nici de cum un venit al bărbatului; 2) dreptul femeei de a pleda; 3) dreptul de a face parte şi femeea din comisiunile arbitrurilor ale adunărilor generale sau apreciate, din direcţia corporaţiilor de meseriaşi, fără acordarea drepturilor politice.

In carte d-lui Sturdza se poate vedea şi afacerea d-rei Sarmiza Bilcescu, cît şi procesul verbal al consiliului Avocaţilor din Bucureşti, prin care se admite ca d-ra să fie înscrisă în tabloul avocaţilor pentru a-şi exercita profesiunea în toată ţara. Printre semnatori se vede: D. Gianni, C. Dissescu, Take Ionescu. In urma raportului ostil, făcut de către procurorul geneneral de pe atunci — 26 Iunie 1891 — Curtea de Casaţie s'a pronunţat contra acestei hotărîri.

Cu toate aceste, aceasta nereuşită nu poate fi descurăjătoare. Numele celor cari au iscălit procesul verbal e destulă garanţie că şi în ţară la noi sunt oameni, care recunosc ceea ce se cuvine meritilor în afară de sex.

Şi dacă femeilor noastre li se pare că preocuparea chestiilor ce ţin de social nu merită nici un sacrificiu de la viaţa casnică, profesională sau mondenă, timpul vacanţilor ni se pare nouă, nimerit pentru citirea unor lucruri care poate să aibă darul a ne mai trezi puţin la o viaţă mai bogată, mai darnică în speranţe şi cu mult mai plină de mulţumiri de cît cea în care ne-am deprins a trăi...

Să ştie ce grijă pun femeile cînd pleacă în *vilegiatură* în aprovizionarea cu romane culese la întîmplare. Şi de cît ne-am pierde vremea cu citirea elucubraţiunilor unor nevropaţi, cari reduc viaţa numai la relaţiile amoroase — de ce n'am lua în mînă — fie şi numai cîte o jum. oră pe zi — o carte ca cea despe care vorba?... Viligiaturile au pe lîngă altele, şi de a face să se întîlnească oameni, din cele mai depărtate unghiuri ale ţării. Şi atunci ce prilej bun de a-şi spune unii altora impresiile, părerile, contrazicerile — şi acestea sunt semnele cele mai bune ale unei reacţiuni sufleteşti — suggerate de citirea celor cîtorva pagini la umbra unui brad, sau pe maiul pîrăoaşului ce te leagănă cu murmurul lui armonios...

E ceva neexplicabil. Cum femeile care din fire sunt aşa de curioase să rămîie aşa de reci faţă de chestiile care le privesc din toate punctele de vedere, dar mai ales al demnităţei personale. Totuşi o explicare există.

Preocupările mărinate dictate de cerinţele unei vieţi înguste, apăsătoare şi cele mai multe ori chinuitoare — chiar dacă petrece numai în lux şi desmerdări — opresc pe femee să mediteze mai mult asupra situaţiei ei, asupra posibilităţii de a se ridica, cît şi a dreptului ce ar avea să-şi mai aparţie sie şi — şi aceasta nu numai pentru binele ei propriu ci mai ales al celor ce o înconjoară.

Se sperăm, că d. Sturdza va avea norocul mai mult de cît alţii, să fi dat loc la discuţii necurmate asupra chestiilor pe care d-sa caută a le pune în evidenţă.

Maria C. Baţureanu

Litere-Ştiinţe-Arte

O şcoală de ţesături.—S'a vorbit zilele aceste despre reuşita frumoasă a primei expoziţiuni de ţesături artistice organizată de şcoala de ţesătorie, înfiinţată anul treeut sub direcţiunea d-nei Lucia Niculescu, secundată de d-ra Florica Negulescu, ambele absolvente ale şcoalelor speciale din Milano şi Bolonia

In decurs numai de nouă luni, această şcoală a realizat nu numai progrese vădite, dar surprinzătoare. Au fost expuse dintre produsele şcoalei: stofe în matase, pînză în două iţe, lînă artistic executată cu desemnuri grele şi frumoase; au fost galoane, şervete, cămăşi, pungi, toate lucrate în matase cu cusuturi romîneşti.

Au fost si merituase încercări de covoare. O deosebită admiraţiune a acordat publicul vizitator lucrărilor de broderie personale ale d-nei directoare.

E de prevăzut că această mică dar foarte utilă iustituţiune va aduce mari foloase creînd serii de adevărate artiste în ale ţesăturei romîneşti.

In anul viitor se va înfiinţa şi o mică sericicultură.

Publioul iaşan s'ar cuveni să dee cuvenita luare aminte şcoalei din strada Tataraşi 38, unde s'au început de pe acum înscrierile pentru anul viitor.

Se primesc absolvente ale cursului primar—în vrîstă de 12 ani cel puţin —sau neştiutoare de carte cu aplicaţii la ţesătoria. Cursurile încep la 16 August şi cuprind o serie de 3 ani.

In vederea rezultatelor bune ce a dat şcoala, comuna şi judeţul au acordat mai multe burse.

Era însa şi o datorie de îndeplinit din partea presei, ca să se atragă luarea aminte asupra şcoalei. Iar pentru calitatea ei artistică, i-am consacrat rîndurile de mai sus în rubrica de faţă.

*

In depozit la Libraria Socec se găseşte „Mărioara" dramă de Carmen Sylva în 3 acte, traducere în versuri de Rodion.

*

Henry Bernstein s'a bătut zilele aceste în duel cu Gustave Téry de la revista „L'Oeuvre". E un epilog a scandalurilor ce au avut loc cînd cu reprezentarea piesei „Après moi". Téry şi martorii lui refuzase a se bate cu Bernstein declarîndu-l discalificat. S'a instituit însă un arbitragiu compus din Paul Hervieu, Adrien Hébrard, ducele des Decazes, amiralii Fauque de Jonquiéres şi de Laboire.

Arbitrii au examinat cazul lui Bernstein găsind că poate să provoace la duel, nefiind discalificat. In consecinţă duelul a avut loc.

*

Congresul antituberculos care avea să aibă loc la Roma, zilele aceste, s'a amînat pentru Aprilie 1912.

*

Vor apare în curînd două volume de scrieri inedite ale marelui poet italian Giosuè Carducci.

*

Foasta regină a Saxoniei, Luisa, e hotărîtă să-şi publice memoriile dedicate „copiilor săi, cînd vor creşte". Un capitol intitulat „J'accuse" descrie atmosfera Curţii din Dresda şi explică motivele fugei, de teamă că va fi declarată nebună.

Intre altele ex-regina exprimă în Memorii credinţa că Johann Orth, fostul arhiduce se află încă în viaţă şi va reveni după moartea Imparatului Franz Iosef.

*

Averea ramasă după după Mark Twain se ridică la 70 000 dolari. Unica moştenitoare este fiica scriitorului, Clara Klemens-Gabrilowisch.

*

Am vorbit eri de literatura japoneză. Se pare că şi în China mişcarea literară e de luat în seamă.

In China este o sucursală a „Presei comerciale" un fel de agenţie de editură chineză care răspîndeşte în ţară cărţi ieftine.

Publicul năvăleşte la astfel de cărţi şi au fost cărţi care în cîteva luni s'au vîndut în cîte 400.000 de exemplare.

Cărţile de istorie, de geografie de educaţie economie politică se vînd cu cea mai mare iuţeală. Romanele europene pătrund mai ales în straturile cele mai de jos ale poporului.

Acum cîţiva ani erau traduse numai 21 de romane, acum sunt traduse peste 300 şi toate se vînd în sute de mii de exemplare. Dar sentimentalitatea, moralitatea noastră, nu prea convin chinezului.

Concepţia noastră despre dragoste se pare pentru locuitorii cereşti cel mai josnic grad de depravare.

Astfel David Copperfield, oscilînd din pricina scrupulului între Agnes şi Dora nu e în ochii chinezilor, de cît un om conrupt, căci n'avea de cît să le ia pe amîndouă de nevastă.

In schimb romanele cari exaltează au cel mai mare succes în China. Aşa „Dama cu camelii" este cel mai căutat roman din Europa. Vin apoi „Unchiul Tom", „Robinson Crusoe", „Mizerabilii" „Manon Lescaut", „Sherlock Holmes".

*

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor

Sft. Spiridon din Iaşi

AVIS

La serviciul Silvic-Domenial din cancelaria Epitropiei, fiind necesitate de un desenator şi constructor de planuri topografice de păduri, doritorii de a se angaja cu o asemenea lucrare, se pot adresa Epitropiei în persoană ori în scris, pînă la 20 (două-zeci) Iulie curent, spre a lua cunoştinţă de planurile ce sunt de desenăt şi de construit.

Angajamentul se va face pe bucată şi sunt de desenat 17 planuri.

Desenarea se va face numai în cancelaria Epitropiei.

Doritorii vor prezenta cîte un plan desenat de probă.

Pentru efectuarea lucrărei se va face contract.

No. 05332 7 Iulie 1911

STRUNA ZILEI

VÎNATOARE

Celebra artistă pariziană Ida Rubinstein pleacă în Africa pentru vînătoare de lei.

«Le Temps».

Cu,aşa reclamă, domnişoară,
Dac'ai veni chiar pe la noi,
Iţi garantez o vînătoare
Excelentă de lei... noi.

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Manevrele regale din anul acesta. —Statul major general al armatei a comunicat comandamentului corpului IV de armată, în regiunea căruia se vor face manevrele regale în toamna anului acestuia, punctele principale din tema generală a acestor manevre.

In vederea manevrelor, corpul 4 de armată a şi început dispozitivul diferitelor deplasări de trupe.

Concentrarea rezervelor corpului 3 şi 4 va începe la 15 August şi manevrele regale se vor desfăşura între 25 şi 28 Septembrie.

Trupele cari au participat la manevre vor difila în ziua de 27 Septembrie pe cîmpul de la Copou, aproape de Iaşi, în faţa M. S. Regelui şi a familiei regale.

Se crede că în afară de membrii corpului diplomatic, de ataşaţii militari şi d. colonel Mariuka ataşatul militar al Japoniei la Viena, pe care M. S. Regele l'a invitat personal, foarte mulţi alţi ofiţeri străini vor asista la manevrele regale de anul acesta.

D. Const. Costescu-Comăneanu fost vice-preşedinte al Senatului, a fost autorizat să poarte insemnele de Mare Cruce ale ordinelor Frantz Iosef (Austria) şi sf. Sava (Serbia), pentru care i s'a eliberat cuvenitul brevet.

Noui decoraţi.—Printre ofiţerii cărora li s'a acordat dreptul de a purta medalia *„Semnul Onorific de Aur""* pentru 25 aai de serviciu în armată sunt şi următorii:

Locot.-Colonel Zadic Iacob, Roman; Maior Fărcăşanu Vasile din Regimentul 13 Infanterie: Maior Checais Iulius din Reg. 13 Infanterie; Căpitan Cotescu Victor din Reg. 13 Inf.; Căpitan Andrei G. Mihai, din Reg. 7 Roşiori; Administrator cl. I Ambrozie Andrei de la Compania 4 subsistenţă.

Guarzi de geniu cl I Botez D. de la Tabăra Şipote; Administrctor cl II-a Cocea D. de la Compania 4 Subs stenţă.

Astă-seară trupa de Comedii şi Vodeviluri, *C. Tănase*, va juca în grădina Bragadiru, frumoasa comedie *„Imprumuta-mi nevasta"* şi *„Romeo şi Julieta la Mizil"*, comedie în versuri într'un act de G. Raneti.

Duminică 10 Iulie, se va juca *Tudorache Sucitul*, farsă.

Ministerul de interne fiind informat, că nu mai sunt cazuri de ciumă la Odessa, măsurile sanitare se ridică pentru călătorii din acea localitate..

Domnul V. Hasnaş, casier de bilete în staţia Botoşani, a fost avansat şef de staţia Movileni, în locul d-lui Gr. Ştefănescu, trecut în controlul inspecţiei din Iaşi.

In comunele Sculeni şi Erbiceni, s'a declarat epidemia de pneumonie infecţioasă, printre rîmători.

Continuăm a publica lista generală provizorie a persoanelor ce vor funcţiona ca juraţi pe anii 1911—1914 la Curtea cu juraţi din Iaşi.

Nanu N. avocat, Nanu Mihai avocat, Nădejde Gh. profesor, Negel Vasile doctor în medicină, Negruţi Ştefan proprietar, Negură Neculai doctor, Neculau Gh. pensionar, Neculaescu Ion inginer, Neculau Vasile, studii secondare, Neculau Th. Gr. studii secondare, Neculaescu Petru medic, Neculau Const. pensionar, Netter Gh. avocat, Neagu Dim. pensionar, Nedelschi I. P. licenţiat în drept, Neculau Th. profesor, Nedelcu Gh. profesor, Neculau C. pensionar, Negruţi A. Al. studii secondare, Negruţi Th. proprietar, Negruţi Vasile profesor, Nica Gh. profesor, Niculescu Ioan inginer, Nimereanu H. J. medic, Novleanu Petru pensionar, Obreja Anastasie profesor, Olănescu N. apărător, Oiaga Vasile profesor, Obreja Th. profesor, Olănescu Neculai comersant, Orgidan Al. pensionar, Ostapovici Neculai comersant, Paul Ion profesor, Paladi Const. căpitan în retragere, Paladi V. pensionar, Papana C. proprieter, Pavlov Al. avocat, Paraschivescu C. N. proprietar, Pastia Mihail institutor, Pascu Gr. curs secondar, Panu Ion, ingîner, Panaitescu C. maior în retragere, Palade Neculai pensionar, Patriciu Tit. profesor, Patriciu Neculai profesor, Penescu B. C. avocat, Petrescu Ioan institutor, Petrescu Toma, pensionar, Petraş M. căpitan pensionar, Pella Vespesian avocat, Petigref Eduard Ion proprietar, Petrovici D. Ion chimist, Philippide Al, profesor universitar, Pompilian Gh. bacalaureat, Popovici Al. profesor, Popescu Pericle profesor, Popescu Vasile pensionar Popescu Ioan profesor, Popovici M. I. profesor, Pogonat Neculai pensionar, Popovici V. A. inginer, Popovici Ioan medic, Posa Ştefan doctor, Podhaischi C. pensionar, Petrăchescu Neculai pensionar, Poruzan Neculai, pensionar, Popovici Gh. pictor, prof. bele-arte, Popescu D. Ştefan profesor, Posner Filip proprietar, Popovici Gh. medic, Popovici Gh. institutor, Popovici Const. institutor, Popovici Vasile proprietar, Popescu Ioan medic, Popescu Muşata profesor, Popovici P. Al. profesor, Popovici Const. căpitan în retragere pens., Popovici Ioan pensionar, Popovici N. Ioan profesor, Popovici Em. proprietar, Popovici Panaite pensionar, Popovici Th. Vasile proprietar, Pompei D. profesor universitar, Praja I. V. profesor, Praja Constantin profesor, Protopopescu Gr. inginer, Puşcariu Emil doctor în medicină, Radu I. profesor. (va urma)

Locuitorul G. V. Despă, din satul Osoiu, comuna Tomeşti, suferind de mai mult timp de pelagră, s'a spînzurat eri de o grindă din bucătăria casei.

Societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi, va da Duminică 10 Iulie 1911, o mare serbare cîmpenească la Ungheni.

Plecarea din Iaşi cu muzica la orele 6 25 dimineaţa. La orele 9 a. m. serbare în pădure: alergări de întrecere, alergări în saci, jocuri, declamaţii, curse de bicicletă, curse de cai şi concurs de înnot.

La orele 3 p. m. audiţii muzicale, recitări, în sala vămii Ungheni.

Trupa de comedii C. Tanase va juca frumoasa comedie a lui G. Raneti „Romeo şi Julieta la Mizil" iar d. Tanase, va amuza publicul cu cupletele sale de actualitate.

La orele 7 jum. va avea loc în saloanele lazaretului un mare bal, cu diferite surprize.

Seara vor fi frumoase focuri de artificii.

Cabinele societăţei sunt complect instalate aşa că sunt puse la dispoziţia publicului.

Dejunul va fi servit la Lazaret, unde se vor găsi cele mai bune mîncări, vinuri renumite din podgoriile A. Badareu, prăjituri, îngheţată şi orice fel de răcoritori.

Comitetul, compus din 30 persoane îşi va da toată silinţa ca publicul să se distreze cît mai bine şi să plece din Ungheni cu cea mai plăcută impresie.

*

Direcţiunea generală a căilor ferate, a admis că pentru grandioasa serbare, pe care societatea romînă de gimnastică şi sport, o organizează mîine la Ungheni, biletele să fie valabile pentru înapoire pînă a doua zi.

Numitul Ion Onică, din satul Cogeasca comuna Cucuteni, profitînd de lipsa moşului său Vasile Onică de acasă, a spart o ladă furîndu-i o pungă cu bani ce avea, după care a dispărut din Comună.

Celebrul monah Codău, de la mănăstirea Slatina, care a părăsit fără învoire mănăstirea pentru a se îndeletnici cu alte ocupaţiuni mai „rentabile", a fost exclus din monahism, interzicîndu-i-se totodată de a mai purta haine monahale.

Ministerul Industriei şi Comerţului a eliberat d-lui Em. G. Stănescu, permisul de a face explorări pentru minereurile: cobalt, mică şi sulf, în regiunea „Muntele Mănăileasa" din judeţul Vîlcea.

Membri societăţii de ajutor şi binefacere „Unirea poporului", sunt rugaţi cu insistenţă a se întruni în ziua de Duminică 10 Iulie, ora 4 p. m. în localul societăţii, fiind la ordinea zilei următoarele chestiuni: Inchirierea unui local pentru societate, Strîngerea fondurilor pentru drapel şi diferite chestiuni pentru buna mers al societăţii.

Răzvrătirea pielor roşii, o naraţiune însufleţită, a cărei acţiune se petrece în regiunile Americei de Nord, este cuprinsă în noul program cinematografic din grădina Trajan (Pathé Frères).

Acest nou program excepţional de bogat în scene şi vederi interesante, începe astăseară Sîmbătă 9 Iulie şi mai cuprinde între altele:

„Pentru respectul copilului", mare roman însufleţit, o capod'operă cinematografică—Tunis şi Cartagina, scene de călătorie—Şeful de staţie, dramă de moravuri engleze—Jucărica Leontinei, scene comice—Şcoala în plin aer din Montigny (Franţa), vederi instructive—Timpilă somnambul, scene comice—Uitucul, scene comice—Piticul Gaston şi fluturul, scene comice etc.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv (6 ani la S-te Hélène. După cele mai precise autentice documente istorice, păstrate în arhivele Parisului. In această măreaţă desfăşurare—una din cele mai zguduitoare drame istorice—se oglindesc ultimii ani ai vieţei marelui Imparat în exilul său din S-te Hélène (1815-1821).

Episode emoţionante ne arată brutala putere a guvernorului englez Hudson Lowe, faţă de eroul prizioner.

Spectatorii au înaintea lor un tablou viu al deplorabilei soarte de care a fost lovit omul uriaş, groaza Europei, pe care l'a putut repune numai zapada Rusiei şi aurul Angliei.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

Şcoláre.—Elevii cari au trecut, în această sesiune, examenele particulare de curs secundar sunt înştiinţaţi de către ministerul cultelor şi al instrucţiunei, că pentru primirea actelor depuse trebuesc să se adreseze la şcoalele unde au dat examen.

— Ministerul cultelor şi instrucţiunei transferă după cerere pe ziua de 1 Sept. 1911 pe d-ra Natalia Băncilă, ajutoare-învăţătoare, de la şcoala din comuna Răuseni, cotuna Comîndăreşti, la şcoala din com. Calaraşi, cotuna Libertatea, ambele în judeţul Botoşani.

— Se transferă pe ziua de 1 Septembrie 1911, după cerere pe d-na Ana Gheorghiu, învăţătoare de la şcoala din com. Urecheni, jud. Neamţ, la şcoala din comuna Rădeni, cotuna Feredeeni, judeţul Botoşani.

—Azi au sosit chitanţele de lefuri pe lunele Iulie şi August a învăţătorilor din judeţul Iaşi.

— Ministerul de instrucţiune a reintegrat în învăţămînt pe ziua de 1 Iulie 1911, pe d. Gh. D. Diaconescu, numindu-l la şcoala din comuna Dumeni, judeţul Dorohoiu.

— Prin consimţămînt, s'a transferat pe ziua de 1 Sept. 1911, pe d-nii M. Condrea, de la şcoala comunei Oseşti şi T. Popescu de la şcoala com. Fistăci, cotuna Cozmeşti, ambele în jud. Vaslui, unul în locul celuilalt.

Sanator'ul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAȚII

Administrația comunală, cu toate repetatele cereri ale consiliului de higienă, nu s'a milostivit să atragă atențiunea populațiunei că apa ce se debitează azi în localitate, trebue bătută numai fiartă, căci este o apă contaminată.

Ajunge un exemplu, pentru ca să arătăm ce fel de apă se pune în consumațiune.

Față cu lipsa totală de apă, sacagii procedează cu o nepăsare criminală.

Astfel, azi dimineață, un sacagiu a a adus la locuința d-lui dr. Grigoriu, medic comunal, o cantitate de apă plină cu viermi.

D. dr. Grigoriu constatînd aceasta, a ştiut să urmărească pe sacagiu şi să-l dea pe mîna poliției.

Dar cîtă lume o fi, care nu observă cu atîta minuțiozitate apa ce i se aduce şi se expun astfel la primejdii mari.

Credința medicilor, este că să nu aşteptăm, cît de curînd la o gravă epidemie de febra tifoidă.

❑ Opinia *şi-a asigurat colaborarea constantă a talentatului publicist, d. dr. I. Dusciu, care acum e în Rusia.*

Cu numărul de astăzi începem a publica articolele simpaticului nostru colaborator.

❑ *S'a făcut în mod oficial cunoscut administrației comunale şi Prefecturei de județ, că familia regală va fi în Iaşi, în ziua de 26 Septembrie, pentru a asista la defilarea trupelor.*

❑ *D. Vulcănescu, inspector financiar, se află de eri în localitate. D-sa culege noi amănunte, cu privire la modul cum fostul funcționar Vansaane, a defraudat depozitul de tutun din localitate.*

D. Vulcănescu se interesează în deosebi, a afla, dacă nu cumva Vansaane a avut complici.

❑ *Se ştie, că chestiunea societății tramvaielor comunale din Bucureşti, şi mai ales a constituirii acestei societăți preocupă mult pe toată lumea.*

Consiliul comunal al capitalei, luînd în discuțiune chestia aceasta, hotărăşte:

Aprobă toate măsuriile luate pînă azi de primar.

Pune îndatorirea expresă primarului şi îi dă puterile cele mai depline pentru ca să readucă în patrimoniul comunei valoarea liniilor actuale ilegal acaparate de societate.

Pune îndatorirea expresă primarului şi îi dă puterile cele mai depline, pentru ca să impună anularea statutelor actuale, greşite şi ilegale şi redacerea lor conform legilor.

Iar dacă nu s'ar da comunei satisfacțiunea pe aceste două puncte esențiale, îl împuternicește să ceară de la înaltul guvern abrogarea de către Corpurile legiuitoare a legei de la 14 Aprilie 1909 şi să înființeze regia.

❑ **Catedra de histologie şi embriologie de la facultatea de medicină din Bucureşti, a fost declarată vacantă.**

La 10 Ianuarie 1912 se va începe concursul de agregație pentru ocuparea acestei catedre.

❑ **Inginerii, cari erau ocupați, cu pregătirea planurilor, pentru întemeiarea unei linii ferate între Pașcani şi Neamț s'au întors în Bucureşti.**

Toate stradele erau terminate şi planurile alcătuite şi lucrările de executare aveau să înceapă, cînd a sosit ordinul ministerial, de a se întrerupe totul.

❑ **Azi la ora 5, soseşte în localitate, d. Pustoschin, consulul general rus.**

D-sa va fi întîmpinat la gară de toți funcționarii consulatului.

D. şi d-na Pustoschin vor descinde la otelul Europa.

❑ **Comisarul Panaitescu de la Circ. II-a, are un mod deosebit de a lucra, în ce priveşte îndeplinirea de procedură.**

Aşa, un înpricinat care are de înmînat o citație de a judecătoriei, trebue să i se adreseze d-sale în scris cu timbru de 30 bani, pe care d. Comisar să binevoiască a pune rezoluția, dacă trebue să se înmîneze acea citație sau nu. Acest procedeu e uzitat poate la Vaslui, dar în restul țării nu. Şi ca să se convingă d. Comisar se recitească, dacă a cetit vre-odată legile şi regulamentele în vigoare şi va vedea că nu există nici un articol, care să mărească venitul statului, cu timbrul ce se aplică pe cererile adresate d-sale.

❑ **Liga Femeilor din Romînia, de sub preşedința d-rei Adela Xenopol, va ține la toamnă o mare întrunire publică, în localul teatrului național, care va fi prezidată de principesa Mihail D. Sturdza, preşedintă de onoare a ligei.**

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoştința Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus prețurile produselor la următoarele:*

Caş gras de munte	1.40
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

O mică lămurire

Un anonim de la „Evenimentul" a găsit cu cale să mă puie în rîndul celor cari obicinuesc a face acte de stăruință pe la autorități.

Lucrul în sine e fără nici o gravitate. Căci a face acte de stăruință, nu însamnă nici a fura, nici a înşela.

Chestia e însă că eu nu fac şi n'am făcut asemenea acte de stăruință, pentru că am socotit întotdeauna că *a specula* asupra trecerei pe care cine-va o poate avea la o autoritate publică sau la o instituție privată, e a se înjosi moralminte. E drept că toată lumea nu vede la fel cu mine, şi că în deosebi colegi de barou *din toate partidele politice*, fac afaceri strălucite din acte de stăruință, din mijlociri de împrumuturi şi din alte variate intervenții. I-am blamat în-totdeauna şi ca dovadă citez articolul de fond din *Opinia* de la 24 Noembrie 1907, care exprimă lămurit credințele mele în această materie.

Nu m'am dat însă în lături să fac un bine unui om sarac, sau unui cunoscut, şi în aceste condiții mi s'a întîmplat să *stăruesc* la vre'o autoritate pentru alții. *Nici odată însă nu m'am făcut plătit pentru asemenea servicii.*

Anonimul de la *Evenimentul*, e încredințat că spune un neadevăr şi că-mi face o nedreptate. Bănuesc chiar eă în materia de care vorbesc el e departe de a profesa aceleaşi principii ca şi mine. Şi în cazul acesta afirmarea sa e o perfidie şi nedreptatea ce mi-o face o laşitate.

Dar în cele din urmă mă întreb: de la cine mi vin lucrurile aceste? Cu cine stau de vorbă, mă rog?.

E. Herovanu.

❑ Eri la orele 4, în conformitate cu deciziunea luată, medicul şef, al orașului a transmis verbal primarului, desideratele consiliului de higienă, cerînd cu insistență aplicarea lor.

❑ Ministerul de instrucțiune a confirmat pe d. Buşilă, ca conferențiar provizor pe lîngă catedra de drept Roman.

❑ Membrii societății „Moldova", vor face o escursiune, la Galați, Brăila, Constanța şi Cernavoda.

Terminul de înscriere e pînă la 15 Iulie.

❑ **Iluminatul orașului.**—E probabil, că în şedința de azi consiliul comunal, se va ocupa de chestia întinderei rețelei de iluminat. Între propunerile făcute de societatea concesionară, sunt cîte-va care vor provoca o discuțiune mai mare.

Astfel societatea, ca avantagiu, pentru că întinde rețeaua de iluminat, cere ca instalarea de lămpi mari să se facă pe comptul comunei. Or aceasta, după referatul făcut de d. inginer Vărlănescu, ar fi să anihileze un drept căştigat de comună, în virtutea căruia societatea este obligată a suporta costul acestor lămpi.

Probabil că în această chestiune, se va găsi un mijloc împăciuitor. Dar sunt alte două chestiuni, care sunt de o importanță capitală.

Astfel societatea pretinde, să i se mărească şi dreptul de concesiune, pe 30 de ani, pe întinderea ce se se va ilumina de acum înainte. Se ştie că azi, în virtutea contractului existent, această concesiune priveşte numai centrul orașului.

Serviciul tehnic comunal, crede că se poate acorda această lărgire de concesiune, dar la rîndul ei, societatea să fie obligată a nu pretinde pentru introducerea luminei la particulari, de cît taxa prevăzută de: racordare pentru centrul orașului.

Este o măsură preventivă pentru a evita plîngerile ulterioare.

Cam la sfîrşitul propunerei, societatea mai cere, monopolul exclusiv al iluminatului.

Se ştie că astăzi societatea are concesiunea exclusivă a iluminărei orașului cu electricitate, însă nimic nu opreşte pe comună, de a întrebuința o altă lumină.

E de presupus, că până în 30 de ani, ştiința să descopere un nou fel de lumină, care să întreacă condițiunile în bine ale iluminărei cu electricitate şi în atare caz, comuna şi-a reservat dreptul de a se putea folosi.

Remîne să vedem cum va resolvi consiliul comunal, toate aceste chestiuni.

❑ **Noua Revistă Romînă**, de sub direcțiunea d lui C. Rădulescu-Motru: va apare mîne în **Număr special, consacrat jubileului Italiei**, avînd următorul sumar:

Giovanni Pascoli. Romei, traducere liberă din latineşte de Const. Paul.

Ramiro Orfiz. Jubileul Italiei, conf. de I. şi literatura italiană la Univers.

Eugen Porn. De la expoziția din Roma (cu 11 ilustrații).

Insemnări: Giovanni Pascoli.—Romînia la Expoziția din Roma: o scrisoare a d-nei Elena Bacaloglu.—Literatură femenină şi artă provizorie.

Revista revistelor: Le mouvement économique.—Căminul nostru.—Archives de psychologie.

❑ Eri la orele 3 p. m. a încetat subit din viață, d. Anatole Lachovschi, cunoscut rentier în localitate.

Defunctul suferea de o boală de inimă.

❑ *Printre funcționarii comerciali, domneşte o vie agitație, în urma svonului respîndit, că mîine Duminică prăvăliile vor fi deschise, din ordinul poliției.*

Funcționarii comerciali sunt decişi a protesta energia, în patriva acestei călcări de lege.

Ultima oră

Bucureşti 9 Iulie

O nenorocire evitată

Bucureşti.—Prin băgarea de seamă a unui funcționar, o mare nenorocire a fost evitată eri pe linia Ciocănești Ghergheni.

Din cauza căldurei linia se deltaase, în aşa fel, în cît ar fi provocat negreşit deraiarea trenului Bucureşti-Craiova.

Din fericire trenul a fost oprit la timp.

Sinuciderea din Capitală

Bucureşti.—D-na Fani Francisca, din strada Orzani, fiind tuberculoasă, în ultimul grad, a încercat să şi puie capăt vieței, tăindu-şi arterele de la mîna dreaptă.

In stare muribundă, a fost transportată la spital.

Adunarea constituantă fixează numărul ministerilor

Tîrnova.—Adunarea constituantă a adoptat modificarea art. 161 din constituțiune, care fixează numărul mlnisterelor la zece şi noilor denumiri ale unora dintre ministere. A treia cetire va avea loc mîine.

Numirea a doi inspectori peste vilaetele europene

Constantinopole. Se asigură că ministrul de interne a decis din cauza activității bandelor în vilaetele europene, să numiască doi inspector cu sediul la Salonic şi cu puteri peste toate vilaetele europene, pentru a începe o cercetare asupra situațiunei, şi a da satisfacție plîngerilor populației.

Trei cazuri de holeră

Triest.—Aci s'a constatat un cas de holeră. La Cattaro, s'au constatat două cazui mortale.

Prigonirea muncitorilor din Galați

Galați.—Prigonirea muncitorilor din Galați, continuă. Eri au fost arestați muncitorii Ioan Mănescu şi Paraschiv Dragoş, acuzați de a instiga pe muncitori la grevă.

Paraschiv Dragoş a fost depus.

Nenorocirea din Bacău

Bacău—Joi sara, italianul August, lucrînd la o binea, a căzut într'o varniță, de unde a fost scos mort.

Oaspeți vienezi la Galați

Galați.—Şapte consilieri comunali din Viena au sosit azi în localitate. Eri au fost primiți de autorități.

Oaspeții vor vizita porturile principale din țară.

Arestarea unui romîn la Viena

Bucureşti.—A fost arestat aci, Mihail Georgescu, sub motiv că a contravenit la legea expulzărei.

Mihail Georgescu, este originar dintr'o familie distinsă. El şi-a cheltuit în joc o avere de milioane.

Reprezentanții marilor puteri învitați la palatul regal

Cetinge.—Regele a învitat eri la palat pe reprezenții marilor puteri, afară de al Germaniei care lipseşte acum din Cetinie, şi le-a aratat care sunt după părerea sa, condițiunile care ar putea aduce o înțelegere Albano-Turcă.

Vizita studenților romîni, la Mitropolitul din Sibiu
Interesantul răspuns al Mitropolitului Mețianu

Budapesta.—Mitropolitul Mețianu, din Sibiu, a primit vizita a 50 studenți ai facultății de Teologie de la Universitatea din Bucureşti, în călătorie de studii, sub conducerea profesorului Mihalcescu. La alocuțiunea studenților, Mitropolitul a răspuns următoarele:

Există o deosebire fundamnntală între condițiunile noastre de viață şi ale voastre. Guvernul vostru, parlamentul şi Suveranul prezidează destineleațiunei. La noi numai sentimentul religios ne călăuzeşte. Biserica şi şcoala aparțin poporului, pe cînd la voi, aparțin statului. Statul ne-a dus într'o mare ispită, oferindu-ne şcoala şi sporind mult lefurile institutorilor, însă noi am reuşit să ne împotrivim ispitei şi am sporit noi grație armoniei dintre credincioşii noştri, lefnrile institutorilor în măsura putinței.

Cutremur de pămînt

Timişoara.—Azi după prînz, s'a simțit un cutremur de pămînt la Santandres. Turnul bisericei s'a prăbuşit din cauza cutremurului. Populația este înspăimîntată.

6 noi cazuri de holeră

Constantinopol.—Eri au fost constatate aci, şase cazuri de holeră. Epidemia face progrese în vialetele Smirna, Brusa şi Trebizonda.

Gravele evenimente din Rucăr

Bucureşti. — Din Rucăr, vine grava ştire, despre dispariția soldatului Costică Rădulescu, din compania nouă de grăniceri.

Se zice că acest soldat ar fi fost omorît de superiorii săi, pentru că el ştia şi povestea țăranilor amănunte, despre sălbătăciile comise în localitate.

A dispărut de aseminea soldatul Dumitru Popescu, despre care se crede că a avut aceiaşi soartă.

Svonurile aceste au produs o vie emoție, în toate cercurile din Capitală.

Jaures la Camera din Lisabona

Lisabona.—Eri, la deschiderea Camerei se afla în tribună şi d. Jaures, şeful socialiştilor francezi.

Fiind zărit, Ministrul de externe, în aplausele Camerei, a rugat pe d. Jaures, să ia loc printre deputați.

Deputații au făcut lui Jaures ovațiuni entuziaste şi strigătele de Trăiască Franța, se repetară.

Giurgiu în flacări

Bucureşti.—Aseară, un incendiu îngrozitor, a isbucnit la Giurgiu. Focul a luat naştere, din magazinul de fierie şi uleiuri, Carnabat.

A fost o o complectă lipsă de apă.

Focul a luat repede proporții mari, producînd o panică îngrozitoare.

Ajutoarele erau insuficiente şi teama era, că tot orașul va cădea prada flacărilor.

S'a dat alarmă şi orașelor învecinate şi s'a telegrafiat ministerului de interne.

La ora 12 de noapte au sosit la Giurgiu pompierii din Bucureşti, cari au desfăşurat o activitate, vrednică de toată laudă.

Cu mare greu, totuşi focul a fost localizat abia azi, la ora 12 din zi.

Au ars în total 13 case.

Din ancheta făcută, se constată că focul a luat naştere de la un poloboc cu catran, peste care s'au aruncat nişte cîrpe aprinse.

Pagubile sunt foarte mari.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 5 August a. c. ora 11 a. m, se va ține în camera acestei Primării licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din Legea asupra Comptabilității publice, pentru vinderea următoarelor locuri proprietatea Comunei:

1) Locul în suprafață de 355,84 m. p. situat în strada Ionescu. Garanția provizorie 50 lei.

2) Locul în suprafață de 600 m. p. situat în strada Şipoțel. Garanția provizorie 20 lei.

3) Locul în suprafață de 364 m. p. situat în mahalaua Frumoasa colț cu strada Dubalari. Garanția provizorie 50 lei.

4) Locul în suprafață de 424 m. p. situat în strada Tăetoare lîngă casa cu No. 27. Garanția provizorie 50 lei.

Condițiunele de licitație se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 13630 8 | 21 Iulie 1911

SALY SADAGURSKY
FRIEDRICH LIPOVICI
LOGODIȚI
Iaşi *Dorohoiu*
In locul ori-cărei alte înştiințări

ANUNCIU

In ziua de **13 Iulie 1911, ora 2 p. m.**, se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iaşi**, evaluat la suma de **366,460 lei 75 bani**, după arătările din bilanțul falitului, din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **H. Mărzescu.**
Secretar *C. Boian*

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie şi de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier şi Restaurator
M. PETERSIL

Ape minerale naturale

STREINE ŞI INDIGENE
din 1911
au sosit la Farmacia I. WERNER
DIN PIAȚA UNIREI

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învățătură.

De arendat de la 23 Aprilie 1912, partea din Măloasa Lipova foasta Mavrodii din jud. Vaslui hotar cu jud. Roman.

Noul arendaş poate intra numai de cît cu plugurile.

A se adresa la d. A. Badareu Iaşi.

Pentru sezonul băilor şi de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni şi acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad-Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, şi în genere asupra principalelor stațiuni balneare şi climaterice din Europa.

Doctor în Med. şi Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei şi copii
Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Liceul „Particular"
Strada Mitropoliei 10,—Iaşi

Se aduce la cunoştință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ține cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, şcoli speciale, examene de bursă şi de admitere în şcolile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D na Jora, strada Lățescu.

In curînd: Cea mai mare sensație a secolului
ASCENSIUNEA CELEBRULUI AERONAUT
Căpitan THOMICK
care, dîndu-şi druumi din balonul său înălțat liber
SE ARUNCA IN PLIN AER
de la o înălțime de 800 metri; făcînd
SBORUL SEU MORTAL
numai cu ajutorul unui aparat-umbrelă (care se deschide prin presiunea aerului) şi soseşte nevătămat la pămînt.

Afişe speciale vor anunța ziua şi locul ascensiunei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH**

de Vînzare Milioane SUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

MASINI de CUSUT SINGER

Cea mai nouă creațiune in Mașini de cusut

INGER ,66'

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un exces de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, și în principalele Pharmacii.

Peste 600 doamne bogate

GRILLAGES 1 m. de haut 1 m. 50 larg. 0f30

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Daym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910:

LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomorie 1832, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotulorĭ bôle provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilorĭ lorĭ consecințe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ inveterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putredimiĭ óseloraĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetŭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ conferŭ un « remedŭ de composițiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie marĭ humanității.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* cari số resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la deiun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII No. 1348 Marți 12 Iulie 1911

DE ALE ȘCOALEI

După o luptă parlamentară, care a durat, în fine budgetul ministerului de Instrucțiune Publică din Franța, a fost votat zilele acestea. Cu ocazia discutării lui s'au produs cîte-va idei, cari merită, credem noi, să fie relevate aici.

O sumă de parlamentari, și nu dintre cei cu mai puțină vază, au pronunțat cuvintele de criză a învățămîntului în acea țară.

Negresit s'a criticat învățămîntul primar. Totuși nu în organizarea și mersul acestui învățămînt, parlamentarii francezi au văzut o criză, ci ea are loc, după ei, în învățămîntul secundar și superior.

Iar această criză ar sta în aceia, că s'a părăsit clasicismul greco-latin, căutînd a se da învățămîntului o direcțiune mai mult utilitară. Rezultatele programei din 1902, care stabilește normele acestei învățături, nu sunt de loc încurajatoare. De aceia pronunerea lor, de o reîntoarcere la vechia direcție a învățămîntului, adică la clasicism.

Budgetul a fost votat în urma discursului ministrului respectiv, care fără a nega însemnătatea învățăturei clasice greco-latină, dar care va rămînea totdeauna ca un privilegiu pentru cîte-va inteligențe, a arătat însă, că pentru marea mulțime, studiile utilitare se impun.

Din discuțiile urmate acolo, se pot trage negreșit oare-cari concluziuni, cari ne-ar putea servi și nouă la nevoe. Ast-fel unul din spiritele cele mai luminate din Franța, academicianul Hanotaux, găsește că în adevăr învățămîntul secundar francez sufere de o criză.

Dînsul socoate că relele care-l subminează sunt: prea marea subdivizare a acelui învățămînt, precum și marele număr de profesori.

Acum dacă ne-am scobori de la Franța, și am arunca o privire asupra stării de lucruri de la noi, n'am găsi oare nimic de zis? N'am găsi ceva asemănător cu cele de acolo?

Se cunoaște în deobște că legea, care cîrmuește acest învățămînt la noi în țară, îl împarte în două: curs comun timp de patru ani, după care apoi el se subîmparte. In adevăr, pe fondul comun de cunoștințe dobîndite în cei patru ani, se grefează învățămîntul secundar superior: real, modern și clasic. Apoi tot pe acea bază avem învățămînt superior comercial, industrial, etc.

Francezii prin legea din 1902, au introdus trei, patru bacalaureate deosebite, după viitoarele profesiuni presupuse că vor fi îmbrățoșate de tineri.

Scriitorul, pe care-l citaiu mai sus, spune în adevăr, că învățămîntul secundar, prin însăși logica lucrurilor, este făcut mai ales pentru acei, cari pot prelungi șederea lor pe băncile școalei, și cari nu se tem de a aștepta.

Căci negreșit, pentru cei cari vor să între mai degrabă în lupta vieții, organizarea învățămîntului are alte cadre.

Ne oprim și noi la învățămîntul nostru secundar, așa cum se găsește întocmit astă zi.

Legiuitorul nostru, de sigur, a plecat de la conceptul, că pînă la vrîsta de 15 ani, adică după terminarea a patru clase inferioare, nu se pot cunoaște înclinările elevilor. De aceia, dînsul a pus acest termen, ca punct de plecare pentru specializare.

Să fie oare acest termen bine ales, impecabil? Or, este în deobște cunoscut că numai talentele deosebite au vocațiune pentru o anumită ocupațiune. Iar această înclinare și-o manifestă de timpuriu. Acestia se pot număra pe degete, și nu sunt de loc mulți în lumea întreagă. Marea majoritate a oamenilor însă, sunt apți pentru ori-ce fel de îndeletnicire. In cele mai dese cazuri educațiunea și mediul decid de viitorul lor. Cîți dintre noi, n'avem astă-zi carierile pe cari părinții le au ales pentru noi?

De aceia, socot că n'ar trebui să considerăm ca o utopie, părerea acelora cari susțin, că un învățămînt unic ar trebui să existe în tot cursul secundar. In ori-ce caz, chiar de s'ar admite o subdiviziune a acestui învățămînt, ea ar putea fi redusă la două ramuri, și să se îndeplinească în cei doi din urmă ani de studiu. Dacă învățămîntul ar fi unitar, apoi nici n'ar fi nevoe de opt ani de studiu.

Și chestiunea aceasta are importanța deosebită, căci se leagă de aceia a catedrelor și profesorilor.

Inainte de legea, care conduce astă-zi învățămîntul nostru secundar, cursurile erau în două cicluri. In cursul așa numit superior, se repetau materiile deja studiate în cel inferior. Și acesta a fost unul din motivele pentru care s'a admis trifurcarea.

Dar în definitiv se face astă-zi altceva de cît ce se făcea atunci? Aproape nu. Singura diferență e că în cursul superior se repeta nu toate materiile cursului inferior, ci după specializare, într'o ramură se repeta unele învățături, iar în alta altele.

Chestiunea, pe care o atingem noi aici, comportă negreșit o sumă de dezvoltări și considerațiuni. Și întrebarea de la care depinde opiniunea ce s'ar putea face cine-va asupra materiei, ar fi de a se ști dacă reforma aceasta a învățămîntului secundar, care dăinuește de peste 10 ani, a dat roadele, ce se așteptau de la ea?

Se va putea răspunde negreșit cu cifre. Acestea însă au nevoe de tălmăciri, și apoi de multe ori ele nici nu mai răspund la întrebarea ce ți'ai pus.

Așa de exemplu, noi credem că n'ar fi suficient a ni se spune că sub regimul legii de astă-zi, avem atîția absolvenți modernişti, realiști, etc., de sigur mai mulți ca altă dată. Constatarea, ce ar trebui să reiasă însă, din experiența de pînă azi, ar fi, dacă în adevăr cultura și cunoștințile, cu cari absolvesc elevii un liceu, sunt superioare, mai solide de cînd avem plurifurcare, de cît atunci cînd aceasta nu exista? Apoi dacă neajunsurile constatate atunci, căci neîndoios că neajunsuri erau, au dispărut?

V. I. Radu

DANȚ MACABRU

Ceea ce face Viitorul *este scandalos. După ce că partidul liberal și presa lui au avut, atît în chestia sinodală cît și în procesul d lui prof. Chiricescu, o atitudine absolut contrarie dreptății și rolului limitat al unui partid de opoziție în asemene chestiuni; după ce că sentința condamnatoare, pe care guvernul a smuls-o comisiunii de judecată este în parte opera partidului liberal, se cuvenea cel puțin ca din moment ce machinațiunile au isbutit și d. Chiricescu a fost exclus din învățămînt, presa liberală să fie mai cuviincioasă, și să nu-și exhibeze veselia ei exuberantă. Puțină educație și tot atîta bun simț, ar fi indicat atitudinea aceasta.*

Ei bine, nu. Viitorul *își arată bucuria de pe urma deciziei d-lui Arion, prin care profesorul Chiricescu este exclus din învățămînt. Ce bucurie diabolică!*

Și ca și cum aceasta nu ar fi de-ajuns pentru a trece de limitele bunei cuviințe, Viitorul *întinde un danț macabru în jurul „decapitării“ d-lui Chiricescu, bruftuind guvernul și lăsînd a se înțelege că partidul liberal a fost acela căruia, căruia îi revine paternitatea măreței opere.*

„In sfîrșit, guvernul a avut și el odată „intuiția dreptății și a moralității.

Natural că această intuiție i-a fost insuflată de partidul liberal, și de aceia de astă dată, guvernul a fost bine inspirat. Și după ce ceartă pe d. Arion, ca și cum acesta n'ar fi făcut pe placul presei liberale; după ce ceartă pe d. Marghiloman, cu care are de împărțit acțiunile societății tramvaielor comunale; după ce ceartă pe d. P. Carp și pe întregul guvern, care ar fi fost incapabil să dea o asemene deslegare procesului inscenat d-lui Chiricescu— mai că ne vine să credem aceasta—prinde să joace în jurul criminalei decizii a ministrului de instrucție publică, injurînd pe membrii comisiunii de judecată, cari și-au permis îndrăzneala să opineze la suspendarea pedepsei.

Purtarea Viitorului *este prea cinică. Dacă nu și-a înțeles datoria de a face mea culpa, intrucît socotea că interesele dreptății pledează contra profesorului Chiricescu; cel puțin, după ce a avut satisfacția să și vadă izbînda campaniei sale, trebuea să se bucure în tăcere.*

Este un trist exemplu acela, pe care „Viitorul“ îl dă presei liberale în genere. Și noi nu găsim destule cuvinte să-l infierăm după cum merită.

AVEM NOROC

Lipsa de apă în care se află de două săptămîni orașul nostru, nu ne pune pe tapet numai chestiunea lipsei de prevedere a autorităților, mulțumită căreia multe așezăminte care aveau vechea aprovizionare cu apă, au tăiat'o și acum au rămas și fără cea nouă. Nu ne aduce aminte numai nenorocirea de a ne vedea speculați de sacagii și apari. cari prin incuria administrației, pretind prețuri enorme pentru apa ce ne-au vîndut ca doctorie în zilele de criză.

Lipsa această complectă de prevedere, ne mai aduce în minte și spectrul altor calamități, care ar fi putut să ne lovească și care dacă ne-au cruțat, a fost o simplă chestie de noroc.

Gazetele ne-au adus vestea unui îngrozitor incendiu care a distrus în Giurgiu 13 prăvălii în centrul orașului. Ce ne-am fi făcut noi, dacă un asemenea dezastru ne-ar fi lovit în acest timp, cînd apa se vinde cu ulcica? Ar fi trebuit să ardem ca șoarecii.

Ce ne-am fi făcut, dacă în locul timpului răcoros și ploios ce am avut până ieri, alaltăeri, am fi avut la vremea lor căldurile lui cuptor? Am fi trebuit în tot acest timp să consumăm apa cu viermi, pe care chiar medicii comunali au văzut'o debitîndu-se de către sacagii și ar fi trebuit să vedem întronîndu-se din nou epoca de dezastru a epidemiilor de tifos sau dezinterie.

Dacă am scapat de aceste calamități, numai norocului trebue să'i mulțumim, în cît acei puși în fruntea gospodăriei comunale, nu trebue să se laude că au rezolvat cu bine chestiunea grea a lipsei de apă, de oare ce numai un car de noroc ne-a scapat de dezastrul pe care l'ar fi putut evita dacă aveau macar un dram de minte.

CÎTE-VA NOTE

Evenimentul a mințit. Ne miram și noi, ca pamfletul șerului, care servește drept depozit tuturor producțiunilor lui State Dr..... să spună odată măcar adevărul.

Evenimentul a mințit, căci Posnovici n'a plecat, după cum anunțase, Vineri seara la Slănic. Se pare, că omul acesta ține cu tot dinadinsul să martirizeze pe ieșeni, siluindu-i să-i suporte privirile înfricoșătoare și activitatea-i monstruoasă.

Fiindcă deci *Evenimentul* n'a spus adevărul, nu ne putem ține de promisiune: nu-i vom cînta osanale și nu-i vom recunoaște altă utilitate, decît aceia clandestină ce i dădeam și până acum.

*

Cu orice preț celebrul State Dragomir vrea să ajungă directorul Teatrului Na ional. Pretențiunea aceasta este atît de justificată, încît toată lumea a izbucnit de rîs, cînd a aflat-o.

Nu degeaba este State un tragedian de comedie de mîna întîia.

Și doar aceasta înseamnă a fi artist în accepțiunea cea mai pură a cuvîntului. Să provoci ilaritatea celor dispuși să plîngă și să storci lacrimi celor dispuși să rîdă.

Puterea emotivă a artistului numai în asemenea împrejurări se poate aprecia. Și cine e mai în stare ca... State să comită asemenea opere mari.

Are dreptate d. State „negustorul de strîmbături lugubre“. Este singurul indicat prin marele său talent — să ia direcția Teatrului.

Atitudinea noastră

Evenimentul de Sîmbătă 9 Iulie se o cupă despre atitudinea *Opiniei* în chestiunea, pe care el a ridicat-o din ordinul d-lui Grecianu și prin pana „măiastră“ a lui Dragomir în contra d-lui C. Arion, ministrul Instrucției publice și a d-lui Sadoveanu, directorul Teatrului.

Cele ce spune desgustătorul pamflet al d-lui Grecianu despre noi sînt pur și simplu niște insanități și aberații, cari nu merită răspuns. Deci nu-i vom răspunde. Dacă ne ocupăm însă de chestiune, e pentru că ea se poate privi și printr'o altă lature dintr'un punct de vedere moral și politic, pe care *Evenimentul*, bine înțelesnu-l poate pricepe.

Noi, *Opinia*, spune acest ziar, nu putem fi *pentru* directoratul d lui Sadoveanu, fiindcă acesta face parte dintr'un alt partid politic, de cît acela al nostru. Rolul de a-l apăra pe directorul Teatrului nu-l poate avea de cît *Mișcarea* ziarul partidului liberal.

Se poate concepțiune mai stupidă?

Inainte de toate trebue să declarăm încă odată, că în campania dusă de pamfletul grecenist în contra d-lui Sadoveanu, noi n'am luat cuvîntul spre a-l apara pe acesta, ci spre a vesteji o campanie veninoasă și interesată, pe care o credem degradatoare pentru prestigiul presei și dăunătoare instituției în fruntea căreia se află d. Sadoveanu. Intr'un articol trecut, noi am declarat ritos, că dacă d. Sadoveanu are și el pacatele lui, totuși nu poate fi invinuit și de pacatele altora, și în special de acelea ale netastului tragedian de comedie, căruia din neexperiență d. Sadoveanu îi încredințase anul trecut conducerea efectivă a Teatrului nostru.

Aceasta a fost și este atitudinea noastră în chestiunea directoratului d-lui Sadoveanu.

Dar chiar de ar fi fost alta, chiar dacă l'am fi apărat pe d. Sadoveanu în contra atacurilor presei greceniste; ei și? Ce ar fi insemnat intervenția noastră în acest sens, de cît că, fiind vorba de o instituție culturală și artistică, noi nu înțelegem ca ea să fie infectată de operațiunile maloneste ale unor politiciani ambițioși.

Pentru cine se duce această campanie sălbatecă de distrugere? Pentru State Dragomir? Apoi, de cît comicul tragedian Dragomir cu toate însușirile sale scîrboase, nu e mai bun d. Sadoveanu cu unile defecte corectabile?

Și apoi Sadoveanu este *cineva* în literatura romînească. Cine ar fi caraghiosul, care să se încumete a vorbi despre locul lui State Dragomir în arta dramatică?

In ori ce caz, atitudinea noastră este rezultatul unui mod cu totul superior de a vedea și judeca lucrurile. Și faptul că ne am asociat în parte *Mișcării* în contra campaniei *Evenimentului*, este o dovadă, că *Mișcaeea* are în parte dreptate, și că desgustătoarea campanie a pamfletului d-lui Grecianu trebue să înceteze.

OAMENI ȘI LUCRURI

In lumina focului

Suntem încă sub impresiunea recentelor inundații, pricinuite de abundența ploilor. Revărsările de apă fac parte din acele uriașe mijloace cu care ne surprinde și ne înspăimîntă natura, manifestîndu-și atotputernicia atît de umilitoare pentru slăbiciunea noastră.

Negreșit. Mărimea dezastrelor e oare cum în legătură cu insuficiența armelor noastre de apărare. Cu cît elementele naturii—precum sunt albiile rîurilor între altele—sunt mai puțin sub dominațiunea omului, cu atît acesta mai supus capriciilor lor. Dar e atît de nemăsurată forța acea elementară, în cît secoli de muncă și îndemînare tecnică nu sunt de ajuns pentru a ne asigura liniștea zilei de mîni. Inundațiile de acum doi ani din Franța au fost o dovadă în această direcțiune.

Cu atît mai mult și mai ușor izbucnesc forțele firii, acolo unde nimic nu li se poate opune.

Cine n'a cetit zilele aceste detalii despre incendiul pădurilor din Statele Unite și din Canada? Sunt înfiorătoare știrile cari sosesc încă, zi cu zi, din acele părți. Sosesc cu întîrzieri mari, de oare-ce odată cu pădurile au fost nimicite în multe părți și comunicațiile telegrafice. Dar ce sunt toate aceste față de viețele omenești cari au pierit!

Așa, relațiuniile din Ottawa arată că sute de oameni au stat ceasuri întregi în apă, aproape de localitatea Porkupine, ne avînd alt refugiu. Mulți se înnecară; alții au orbit de căldura flăcărilor, ori au căpătat răni grozave. S'au găsit cadavre complet carbonizate? O rășelul Mathewson—cu 2300 locuitori—a fost distrus și unele știri afirmă că ar fi pierit 500 de oameni! In minele de cărbuni din Westdome s'au găsit in primele zile aproape 300 de cadavre!

Cînd cetim asemenea cifre sfîșietoare, ne mîngăiem că dezastrele pe cari le cunoaștem noi sunt simple glume.

Cercetările publicate nu de mult de Walker, Deckert și alții asupra incendiilor de păduri în Statele-Unite sunt foarte suggestive prin cifrele ce dau. Așa în 1880 au ars peste 3 milioane hectare de păduri, în 2589 incendii. O statistică din 1871 afirmă că pagubele cauzate de incendiile pădurilor se ridică 8828 milioane de coroane. In ultimii 20 de ani au pierit peste două mii de oameni în asemenea incendii.

Primii emigranți au găsit 62 la sută din terenul Statelor-Unite acoperite de păduri; astăzi abia mai exista 28 la sută. Firește—s'au distrus și cu clădirea de orașe, drumuri, rețele ferate,— dar focul a nimicit enorme întinderi și nemăsurate bogății.

In bună parte—după cum am arătat și altă dată, cu ocazia incendiilor din America de Sud—scînteile de la locomotivele trenurilor pricinuesc dezastrele. Din 2589 incendii în 1880, au fost 505 din atari cauze, adică 19 la sută.

Progresul omenirii are paradoxele sale. Odată cu foloasele lui imense, aduce neaparat și pagube mari și suferinți și scăderi. Focul, simbolul etern al creării, este in același timp un distrugător fără pereche în stăpînirea oarbei Fatalități.

Rodion

NEMURITORII MORȚI

A propos de statui.—Părerea lui Nicanor et Comp.—Literatura și documentele.—Critici prooroci.—Prevederi neîmplinite. Doi poeți ieșani.—Moldovenism lit rar. Să cești gura în București.—Statui neridicate.

„...Așa dar scriitorii de azi, care și-au ochit de pe acuma locuri virane pentru statuile lor viitoare, să nu se lase amăgiți de plus-quamsuperlativul criticilor lor personali și să creadă cumva că ceea ce nu e *dvcument omenesc* e viabil. Ceea ce sună din coadă, ori chiar amuzează oumai — moare, admițînd că s'ar fi născut...“

Fraza — citată din ultimele „Miscelanee“ ale „Vieței Romînești“ ne suggerează oare cari reflecții.

Sentința dată de redactorul revistei ieșane trebuie primită cu rezerva cuvenită. A afirma că *numai* ceea ce este „document omenesc“ va rămînea în literatură, e prea vag și prea riscat. Care e definiția „documentului“? Ce *nu* este document?

Nu însă despre aceasta e vorba aci, — esclusiv, ci, mai cu seamă, despre adevărul ce cuprinde afirmarea, constatarea că atît de mulți scriitori dispar fără urme, după ce au inspirat nu numai cetitorilor, dar și criticilor atîtea speranțe și iluziuni. In cărțile și impresiile fiecărui critic putem găsi *nume* cari, mai curînd ori mai tîrziu, au dispărut, — nume cari n'au confirmat prevederile și proorociile.

Gîndiți-vă numai la unii din scriitorii „lansați“ de d. Titu Maiorescu, iar mai încoace la unii dintre cei relevați de d. Dobrogeanu-Gherea, ca să nu pomenim de cît de corifei în ale criticei.

De aceea poate părea mai puțin curios că în cărțile criticilor mai vechi — a acelor de acum 50—60 de ani se menționează cu laude mari unii scriitori, poeți și prozatori, a căror faimă n'a ajuns pînă la noi, — de par'că nici n'au avut ființă vre-o dată.

Reciteam acum de curînd unele pagini din scrierile lui Alecu Russo și entuziastele rînduri ce consacră poetului Mihai Cuciuran, e drept într'un necrolog.

După ce pomenește marea pierdere literară suferită de țeară prin moartea lui Necului Bălcescu, — Russo scrie în „Romînia literară“ (1855):

„..Astăzi mai trecem încă o pierdere și *Romînia* își va face o datorie sfîntă a deschide coloanele sale la toate biografiile oamenilor oamenilor și tinerilor ce au lucit ca stele luminoase pe ceriul ist întunecat a deșteptării și a falei romînești“.

Nefericitul poet a murit tînăr de tot, — în vîrstă de 24 ani. Russo pemenește două volume ale lui: „Poetice cercări a lui Mihai Cuciuran, Eșii, 1839“ dedicate Domnitorului Mihai Sturza; „Poezii“, Ieși, 1840.

Cunoaște oare, astăzi, cineva dintre erudiții cercetători de scrieri vechi volumele aceste? Amintit-a, ori va mai aminti care-va din ei pe acest poet în care Russo — înzestrat de altfel cu atîta simț critic — vedea strălucind o stea de o anumită mărime?

Dar mai multă încredere avea Russo, tot atunci, în producțiunile literare ale poetului *Dăscălescu*:

„..O broșură tipărită în Iași, în anul acesta au făcut cunoscut publicului cu talentul d-lui Dăscălescu — un talent drept și adevărat național, că se tălmă-

ceşte cu limba, năravurile şi durerile Romînului. De la ivirea broşurei au trecut vre o şase luni şi în zadar am aştepta ca magistraţii şi areopagele să-şi dea socotinţa spre a opri sau a îndemna publicul; dar areopagele au fost mute şi critica au tăcut pînă astăzi.

Prin critică nu înţelegem numai aceea, care bate fără cruţare frazeologhia, sărăcia ideilor, pedanteria şi obiceiurile literaturelor străine introduse cu patos în pămîntul romîn, dar critica sănătoasă ce răspîndeşte bunul, cînd vine ca acuma subt chipul poeziei d-lui Dăscălescu, romînă pînă în cap. Şi pentru că poezia asta e romînă şi nu vrea să fie alta, nici lamartiniană, nici bironiană, nici hugoniană de aceea este tot odată şi frumoasă ca limbă, limpede de idei şi adîncă de gîndire folositoare precum înţelegem şi este de dorit să fie tot ce se scrie şi se cugetă la noi.

Dar romînul e astfel: rîvneşte strălucirile streine, aleargă după umbrele şi fluturii străini şi ca fluturul firesc se prinde de momiţeriile unora ce au punturi... exclamaţii multe!!! Nici puntul, nici exclamaţiaşnu ascund vre-o idee şi cînd s'ar putea găsi ceva, limba o ascunde sub o mreajă încîlcită.

Mai are Romînul că aşteaptă să-i vie de aiurea judecata oamenilor, şi lucrurilor sale, căiare pe 2—3 nume ce s'au vestejit de cînd se pomenesc, puterea criticei şi desvoltarea gustului sînt adormite în el.

Ne pare bine că sîntem cei întăi a vorbi de d. Dăscălescu şi dorim ca publicul să se pătrundă de dulceaţa talentului acestuia ce se arată cu aşa miros de naţionalitate, o floricică romînească ce se iveşte lîngă tufele de buruiene străine; dorim ca d-lui să rămîie poetul celor ne ştiutori de franţuzie, poetul răzăşilor „piatră ce nu se duce cu apa" şi d. Dăscălescu va fi nu numai, poet, dar va fi poet romîn.

...Romînul au avut mulţi oameni mari dar în loc de a le ridica statuie, spre a-i cunoaşte, se duce să vadă în depărtare chipul oamenilor mari; Romînul are viteji în istorie, are mucenici ai neamului său; dar de nu ar fi vîntul să ne şoptească de ei, nu am şti că au fost, că pămîntul şi inimile nu au ţinut numele nici chipurile lor; Romînul au avut scriitori mari; dar sunt uitaţi; Romînul are şi va avea poeţi, iar Romînul nu ştie a preţui ce e bun şi ce trebue de cît într'un tîrziu, cînd răceala şi descurajarea au amorţit sufletele. Trebuie să caşti gura în Bucureşti ca să fii poet în Iaşi, trebue să dai din coate în Paris şi în Berlin, ca să fii prooroc; trebue să fii pendant sau neînţeles, ca să fii cunoscut în Romînia: D. Dăscălescu nu vredniceşte a fi nici poet, dar nici profet, nici cunoscut. Să se mulţumească a scrie cum vorbeşte şi a ne spune poveştile şi durerile sale care sunt şi ale noastre, în limba ce le-au auzit; pe vremea de astă-zi este lucru rar de a vorbi şi a scrie ca d. Dăscălescu".

*

...Mai figurează oare, astă-zi numele acesta — măcar sub ocrotirea unui nume cu autoritate ca al lui Alecu Russo — în cele mai indulgenţe antologii romîne? Nicăiri.

A fost una din acele multe iluziuni şi speranţe ale criticilor de eri, — după cum sunt speranţe ale criticilor de astăzi cari nu se vor îndeplini. Statuiele cerute atunci nu s'au ridicat, nici nu se vor ridica *toate* statuele cerute acum, ori mai tîrziu.

Dar interesante vor rămînea rînduriile citate ale lui Russo ca notă polemică în literatură, ca şarjă în contra defectelor timpului, ca prima manifestare de „moldovenism" literar.

Cele mai viguroase condeie critice nu pot, însă, salva de naufragiu pe scriitorii cari nu poartă în ei însuşi simburele nemurirei.

As

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată	2.00	
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.40
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brînză de vaci proaspătă		0.50
Unt de gătit proaspăt	3.00	
Iaurt de oi cu castronul şi cu		Kg.
Renumita brînză de burduf.		2.60
Caşcaval de Pentelici		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50%
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.35
	oca	0.25
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Serbarea cîmpenească de la Ungheni

După cum era anunţat, eri a avut loc la Ungheni serbarea cîmpenească dată de societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi.

Cu trenul de 6.25 dimineaţa, un numeros public, în sunetul fanfarei, a luat drumul spre Ungheni. Ajunşi în gara Ungheni, care era frumos decorată, vizitatorii parte s'au împrăştiat prin sat, majoritatea însă s'a dus la cabine unde au luat baia de dimineaţă. In tot acest timp fanfara a cîntat lîngă cabine.

La oara 9 vizitatorii s'au îndreptat spre pădure. Aci fanfara a cîntat diferite cîntece, în care timp s'a aranjat alergările de întrecere. Pe soşeaua Naţională au avut loc cursele de bicicletă.

Trenul de 1, de seara din Iaşi e aşteptat în gară de mulţi vizitatori ce erau veniţi de dimineaţă, fie care căutînd să vadă prin acea mulţime imensă, un prietin, o rudă sau un cunoscut.

Comitetul serbărei şi aci şi-a făcut datoria aşteptînd pe vizitatorii sosiţi. Vizitatorii sosiţi erau în aşa de mare număr, în cît mulţi au făcut călătoria Iaşi-Ungheni pe acoperişul vagoanelor.

De aci parte din public s'a îndreptat cu fanfara în pădure spre a lua dejunul, adus de acasă, s'au la Fritz, reprezentatul casei Noak, care era asortat cu diferite mezeluri, pui fripţi şi cu vinu. din podgoriile A. Badareu, ce aşteptau la ghiaţă. Parte s'au îndreptat spre [illegible] itul Sinică, care de astă dată în urma [illegible]ăruinţei comitetului era bine pregătit, şi unde un taraf de lăutari au delectat pe meseni.

La ora 3 p. m., în localul vămei Ungheni, unde era instalată o scenă, s'a execatat a doua parte a programului. Trupa de comedii C. Tanase, a jucat cu mult succes, hazlia comedie *Romeo şi Julieta la Mizil*, artiştii fiind răsplătiţi prin aplauzele unei numeroase asistenţe.

Elevul Ştefan Călin, a declamat cu multă căldură: Simburele. Un admirabil cor bărbătesc compus din domnii: Th. Jellea, Gh. Scorpan, Burghelea, Dimitriu-Păuşeşti, Caţaide, Berescu, Nicu şi Osvald Racoviţă şi Silvestru, au stîrnit furtuni de aplauze, cîntînd Steluţa, Cintarea, Spada etc.

Tanase, tot Tanase, şi aci ca şi la Iaşi a provocat rîsul general al sălei, cu cupletele sale de actualitate, fiind acompaniat de d nii Scorpan cu chitara şi Bobescu cu vioara.

In acest timp soseşte trenul din Rusia, care aduce mulţi vizitatori din Ungheni ruşi, între care pe d. colonel Vişinewschi, şeful geandarmeriei de pe malul Prutului cu, d na şi alţi ofiţeri cu soţiile lor.

Spectacolul deşi finit, d. Tanase a mai cîntat cîte-va bucăţi, artistul Mitrofan, a declamat: Eu poruncesc. Corul fiind chemat prin aplauze, nu s'a lăsat rugat şi din nou a cîntat cîte-va bucăţi care au fost aplaudate mult, şi de către ruşii veniţi la serbare.

Spectacolul terminîndu-se de astă dată vizitatorii, au plecat spre cabine şi la pădure, unde muzica a continuat să cînte. La ora 7 toată lumea era la masă, unde se întăreau prin mîncăruri şi băuturi la ghiaţă în vederea balului.

La ora 8, în saloanele lazaretului amenajate în acest scop are loc balul, care este deschis de d-ra Constanţa Jellea, neobosita membră în comitet, şi neobosită dansatoare, cu d. Stihi.

Surprizele anunţate au fost realizate întocmai.

In numeroasa asistenţă remarc pe d-nele: Emilia Jellea, Bucovineanu, Teodoreanu, Natalie Stratan, Marie Stihi, Emila Briul, Elena Mihailescu, căpitan Vişineanu, colonel Vişnewscki, Aspasie Proca, Raluca Scriban, Burghelea, Cuţilo, Maria Bucharin, Ulea (Rusia) Florescu, Stroescu, Atanasiu, sub locotenent Bobulescu, Iov, Maria Popovici, Alexandrescu, Zotta, Caminski, Tomaziu, Atanasiu, Stroici, Ştefănescu, Grünspan.

D-şoarele: Constanţa Jellea, Puiuţu Catană, Cupa Vrabie, Odeta Teodoreanu, Gabriella Dimitriu, Maria şi Virginia Popovici, d-rele Nebuneli, Duduţa Mihailescu, Stroescu, Dobrovici, Atanasiu, Florica şi Alice Popovici, Lucia şi Corina Gotcu, Anghelescu, Eugenia şi Augusta Burghelea etc.

D-nii: Jellea, Bucovineanu, Berescu, dr. Tiron, D. Stihi, Stratan, colonel Vişinewski, căpitan Vişineanu, C. Zotta, şeful gărei Ungheni, Th. Stihi, sub.-lt. Jean Stihi, locot. Carp, Alexandrescu, dr. Urzică, Grunspan, Costin, Burghellea, G. Scorpan, M. Proca, Jora, Stegărescu, Stamatopol, R. Hotineanu, Butnărescu, Emil Jellea, avocat Ştefănescu, Nicu şi Osvald Racoviţă, sublt. Bobulescu, Stroescu, Stroici, dr. Dănilă, Bantaş, C. Momuleanu, Stelică Popescu, etc.

La ora 10, lumea pregătindu-se de plecare d. Th. Jellea, simpaticul vicepreşedinte a anunţat, că în urma intervenirei făcute, direcţia C. F. R. a consimţit să pue la dispozişia vizitatorilor un al doilea tren pentru orele 12 jum.

Aşa că balul a continuat până la orele 11 jum., cu mai multă animaţie.

Toată asistenţa a fost unanimă să recunoască că frumoasa reuşită a serbărei se datoreşte numai silinţelor depuse de d nii Jellea, Berescu şi Stratan, a căror atenţiune pentru toţi vizitatorii a lăsat cea mai frumoasă amintire. De asemeni d nii Const. Zotta, şeful gărei, a lăsat cea mai plăcută amintire, pentru amabilitatea cu care a pus saloanele de aşteptare a gărei la dispoziţia vizitatorilor, până la ora tîrzie a plecărei trenului. S'a dansat şi s'a petrecut admirabil şi aci. Domnişoarele Constanţa Jellea şi Puiuţu Catana, membre în Comitet, au fost neobosite şi fermecătoare, atît la dans, cît şi la amabilitatea şi gentileţa cu care au ştiut să sporească farmecul acestei serbări.

La ora 1.20 un lung şir de vagoane în cîntecele fanfarei a adus la Iaşi pe vizitatorii Unghenilor, care nu regretau decît că balul nu a continuat până azi.

Mihai.

Litere-Ştiinţe-Arte

Pelagra premiată —Suntem una din fericitele ţări în care se află un teren vast pentru observarea şi studiarea *pelogrei*. Cele mai complete cercetări asupra afecţiunii în chestiune s'au făcut în Italia din iniţiativa defunctului savant Cesare Lombroso, care a studiat pe larg etiologia şi profilaxia boalei.

Pentru a onora memoria ilustrului savant, văduva sa a fundat un premiu anual de 1000 lei care se va acorda autorului celei mai bune lucrări de cercetări clinice şi experimentale asupra teoriei eminentului şi regretatului profesor italian.

Concursul pentru întăiul premiu se va închide la 19 Octombrie 1912, data aniversării a treia a morţii lui Lombroso.

Memoriile, imprimatele ori manuscrisele vor trebui adresate „Arhivelor de antropologie criminală, de psihiatrie şi medicină legală" la Turin.

Ocupîndu se de această chestiune, medicii noştri n'ar avea numai şansa unui premiu bănesc, dar şi prilejul de a face în acelaşi timp o operă patriotică, contribuind la combaterea unui flagel care face atît de numeroase victime în ţeara romînească.

*

Intr'o spirituală schiţă d. Raymond Poincaré, celebrul avocat, fost ministru în diferite cabinete, arată în ce constă viaţa şi activitatea unui ministru al Republicei Franceze şi în ce mod se iroseşte vremea lui, mai mult în zadar de cît cu folos real.

...Şi cu toate aceste sunt destui, chiar în Franţa, cari vor să fie miniştri.

*

Raportul anual al Companiei americane de telegraf şi telefon, arată cu ce iuţeală se răspîndeşte telefonul în Statele Unite, unde sunt 5882719 posturi telefonice, ceea ce revine un post de 16 locuitori.

Reţelele telefonice cuprind aproape 20 milioane km. de fir. Chemările zilnice sunt în număr de 22384010 sau 7 miliarde pe an.

Personalul întrebuinţat pentru reţelele telefonice se urcă la 120311 persoane. Totalul taxelor plătite de public în 1910 e de 829 milioane de franci, adică cu un plus de 80 milioane faţă de anul trecut.

*

Prima doctoreasă de medicină a Chinei şi-a serbat jubileul de 20 ani de practică. Posedă titlul de la facultatea de medicină din Newyork.

E o inteligenţă de elită, o femee spirituală cu totul devotată ocupaţiilor sale de spital şi de ambulatoriu medical la Tien Tsin. A pastrat în întregime costumul oriental chinez.

*

Societatea de economie politică din Paris a ales într'una din şedinţele sale recente ca membru titular pe d. Nicolae Xenopol, directorul reviste, „Le mouvement économique".

*

Tot d. Nicolae Xenopol, va ţinea în toamnă, la reuniunea Societăţii internaţionale de drept comparat şi de economie politică, care se întruneşte la Heidelberg, o conferinţă asupra „Problemei agrare în Europa orientală".

Numai vajnicul nostru economist antisemit dela Iaşi, îşi pierde vremea mulţumindu-se cu aclamările—cîştigate pe preţ aşa de ieftin—ale copiilor de pe uliţele Iaşului—adaogă „Noua Revistă Romînă".

*

In ultimii 3 ani talia medie a recruţilor franceji s'a ridicat de la 1 55 la 1.66, fapt atribuit progreselor higienei şi sporturilor fizice.

*

STRUNA ZILEI

DOVADA DE PRISOS

Aviatoarea Z. a suferit un accident.

Telegrame.

Despre ele, foarte adese,
M'am mirat că vor să zboare:
Făr'această însuşire
Incă ştim că sunt... uşoare.

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în o-i- e parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Excursia studenţilor în ştiinţi de la Universitatea din Iaşi. — Luni sara 4 Iulie au plecat în excursie ştiinţifică o grupă de 18 studenţi şi studente de la Facultatea de ştiinţe din Iaşi, sub conducerea d-lui profesor Popovici A. Punctul ales a fost o suire pe *Omul*, şi excursii prin munţii dintre Sinaia şi Buşteni.

Au plecat în excursie următorii:

Profesori: Popovici Alex., Borcea Ion, Dr. I Tănăsescu şi Lucian Roiu.

Studente: d rele Bogdan Elena, Lupu Elisa, Păun Adriana, Coşula Margareta, Nădejde Camilia, Savinescu Margareta, Misihănescu Amelia.

Studenţi: Cosmovici Nec, Mavromati Leonida, Oescu Cost., Gheorghiu C., Zăhărescu Vas., Buzdugan Stefan, Antonovici Cicerone, Botezatu Gh., Misihănescu Ion, Petrescu C.

Marţi excursioniştii au sosit la 11 a. m. în Sinaia; de unde după un mic popas au plecat spre *Schitul Peşterii*. Aici au mas peste noapte. A doua zi Mercuri au vizitat peştera Ialomicioarii, unde sînt stalacite şi stalagmite, au vizitat locuinţa unui schimnic, care îşi are şederea acolo în peşteră, o icoană, o cruce, o candelă arzînd şi nişte mătănii. Pe puntea ce trece peste cascada Peşterii grupul de excursionişti s'a fotografiat.

Până la amiază au trecut munţii *Babele* şi *Doamnele*, unde au luat dejunul. După masă s'a început suirea muntelui *Omul*, unde au ajuns pe la 7½ sara; aici s'a făcut popasul în cabana de lemn de pe munte, şi unde excursioniştii au putut să-şi prepare cele necesare pentru masă. Cabana e la 2450 m. atitudine asupra Mării Negre, altitudine luată cu barometrul de d. profesor A. Popovici.

In odaia singuratică a Cabanei au dormit înghesuiţi cei 22 de excursioniişti, grăbiţi, a vedea un răsărit de soare pe Omul. S'au luat şi fotografii instantanee în preajma răsăritului de soare.

Joi 8 Iulie excursioniştii s'au scoborît de pe omul şi prin Valea Cerbului s'au scoborît în Buşteni. Două ceasuri au avut de îndurat o ploae torenţială prin munte. Sara excursionişti au rămas în Buşteni.

Vineri s'a vizitat pe jos Azuga, unde s'a luat dejunul iar sara cu trenul s'au înapoiat la Iaşi. In scurtul timp, de la un tren la altul, excursionişti au vizitat Ploeştii.

S'au botanizat toate plantele ce s'au întălnit în cale, aşa că pe toamnă va fi material de studiu şi de clasificare a erbarului cules prin îngrijirea d lui Lucian Roiu, un neobosit turist.

Excursioniştii s'au întors foarte mulţumiţi de rezultatul excursiunei, iar pentru d-rele studente, excursiunea a fost un îndemn mai mult căci—pe cît se ştie—e prima excursie studenţească la cari au luat parte un aşa de mare număr de studente.

Pe *Omul* excursioniştii s'au putut convinge prin ei înşişi de ce poetul popular cînta aşa de dulce.

Romanaşului îi place
Sus la munte la izvor
Liber şi să fie în pace
Al naturii domnitor.

E. B.

Fiii defunctului General Manu au oferit 10000 lei pentru înfiinţarea unui premiu „General George Manu" la alergările de cai a Jocey Clubului din Bucureşti.

D. Georgel Perlea a fost ales preşedinte şi d. Mihail Tănăsescu vice preşedinte al Camerei de comerţ din Brăila.

La şcoala superioară de comerţ din Iaşi sunt vacante pe ziua de 1 Septembrie două locuri de bursă.

Duminică 17 Iulie se va celebra căsătoria religioasă a d-lui Ion Cezar Tăzlăoanu, directorul şcoalei de băeţi „V. Alexandri", cu d-na Maria Popescu.

Ultimul număr al „Ordinei" cuprinde „Scrisori din Iaşi" în care se vorbeşte de: „Oraşul în vacanţă— Epoca de secetă — Informaţii sursă Timişeşti — Progres şi regres — Aspecte reînoite — A cui e vina? Intre inundaţii şi lipsa de apă — Colecta care nu se face— Pericole permanente—Pletoră de spectacole— Tanase şi Tanasache — Actorii iaşani şi arta — Conspiraţii în culise —Penel şi ceialalţi —Anonimele în teatru".

Simbătă seara funcţionarii de la divizia C. F. R. din Iaşi au dat un banchet în onoarea d lui Victor Costin inspector, care şi-a dat demisia de la C. F. R.. fiind numit director la fabrica de tutun din localitate.

Mercuri în 13 Iulie, se va face de către epitropia Sf. Spiridon, recepţia coloriferilor, instalate la spitalul central.

Joi se va ţine la Primărie, licitaţia pentru darea în antreprindere a serviciului barometric.

Solemnitatea pentru inaugurarea aducerei apei în Iaşi a fost ficsată pentru 26 Octombrie.

In discursul ţinut la constituirea Camerei de comerţ. D. Neniţescu ministrul industriei a anunţat modificarea legei meseriilor în vigoare.

Acele modificări vor consta în desfiinţarea Camerelor de meserii şi dependinţa directă a corporaţiilor de ministerul de industrie.

Vor fi creaţi mai mulţi controlori şi cinci inspectorate.

Comisiile de arbitri vor fi şi ele modificate prin înfiinţarea unui post de judecător asistat de 2 meseriaşi.

Dacă aceste modificări ar deveni fapt întreaga organizaţie a corporaţiunilor s'ar centraliza la ministerul de industrie.

Mişcarea de la C. F. R.—Pe ziua de 15 Iulie s'a făcut următoarea mişcare la C. F. R.: D. inginer şef Cerchez Christodulo Niccolae, şef de divizie la serviciul lucrărilor noi, a fost avansat ca sub şef de serviciu în direcţie. D. Suţu Emil inspector, avansat inspector principal; d. Şistoveanu Grigore avansat sub şef de secţie.

S'a primit demisia d lui Victor Costin din postul de inspector principal din Iaşi.

D. Ioan Archip impiegat de mişcare mutat de la Paşcani la Bîrnova; d nul Lascar Vasiliu impiegat de mişcare mutat de la Mirceşti la Paşcani.

Taxa de cură la Ungheni.— Noul consiliu comunal de la Ungheni, pentru a pune pe picior european staţiunea balneară naturală de la Ungheni, a dispus că începînd din anul acesta să se încaseze cîte 4 lei de familie de la toţi vizitatorii care se stabilesc pe vară la Ungheni.

Nu ne surprinde, înfiinţarea unei asemenea taxe, care va spori veniturile comunei, cu cîteva zeci de lei pe an. Ceea ce însă publicul are drept să ceară de la autoritatea comunală, este ca să se facă cel puţin un şopron unde să se poată adăposti lumea nu ca să asculte melodiile unui taraf de lăutari, care nu există, dar cel puţin de ploaie.

Putem preveni autoritatea comunală, că nu-i va fi lesne încasarea unei taxe, nedînd nimic în schimb publicului.

DIVERSE

— Astă noapte pe la orele 1, pe cînd Ion Lupu se ducea acasă pe strada Zugravi, voind să sară din trăsură în timpul mersului, a căzut jos fracturîndu-şi piciorul drept.

— Automobilul d-lui maior Miclescu pe cînd trecea pe strada Sărărie, a trîntit jos pe băetanul Dumitru Butu care, din fericire s-a ales numai cu contuziuni.

— Un cotiugar a calcat eri pe femeia Dochiţa Vararu pe drumul ce duce spre tîrguşorul Copou, rănind-o grav Căruţaşul a luat-o la fugă spre Redu. Mitropoliei fără a putea fi prins.

In curînd: Cea mai mare sensaţie a secolului

ASCENSIUNEA CELEBRULUI AERONAUT

Căpitan THOMICK

care, dîndu-şi drumul din balonul său înălţat liber

SE ARUNCA IN PLIN AER

de la o înălţime de 800 metri; făcînd

SBORUL SEU MORTAL

numai cu ajutorul unui aparat-umbrelă (care se deschide prin presiunea aerului) şi soseşte nevătămat la pămînt.

Afişe speciale vor anunţa ziua şi locul ascensiunei

Ultime INFORMAȚII

❑ **Apa a început să sosească la rezervorul mare de la Copou.**

Dacă nu se vor întîmpla alte accidente, apa va fi pusă în distribuție mîine Marți.

❑ *La serviciul apelor, se studiază un proect, pentru crearea unui nou basen, care să cuprindă o cantitate însemnată de apă. Acest basen, va servi ca rezervă de apă, pentru cazul cînd, în urma unui accident, va trebui din nou să se întrerupă aducțiunea apei din Timișești.*

❑ *In ședința de Sîmbătă consiliul comunal, fără nici o discuțiune, a votat proectul pentru întinderea rețelei de iluminat, ast-fel cum a fost prezentat de societatea concesionară, fără a se ținea în seamă observațiile făcute de d. Virlănescu, inginerul electrician al comunei.*

Prin proectul ast fel votat, se desavantagează comuna, creîndu-se un monopol deghizat, și se încarcă comuna cu o cheltuială enormă, căci eventuala înlocuire a micilor lămpi incandescente cu lămpi cu arc, cade esclusiv în sarcina comunei.

❑ *Locul foastei grădini a Primăriei din strada de Sus, a devenit un cuib de infecțiune, de unde se respîndesc miazme pestilențiale, ce infectează întregul quartier, fără ca administrația comunală, să ice vre-o măsură.*

Se știe, că foasta administrație comunală hotărîse a transforma acel loc în piață, pentru care toate formalitățile fuseseră îndeplinite. Ba, dacă nu ne înșelăm, se ținuse chiar licitația, pentru pavarea și instalațiunea de gherete.

Toate aceste lucrări au fost suspendate de administrația Șerului, probabil pentru a nu face concurență piației sf. Spiridon, proprietatea unui partizan al regimului.

❑ **Alegerile județene.**—*Prefectura de județ, a făcut cunoscut primului președinte al Tribunalului, că alegerile județiene urmînd să aibă loc la începutul lunei August, să procedă la tragerea la sorți a judecătorilor, cari vor prezida birourile electorale.*

Alegerile vor avea loc, în zilele de 8, 9 și 11 August.

❑ Ministerul de Interne a respins recursul făcut de mai mulți alegători din comuna Coarnele Caprei în contra validărei alegerei consiliului comunal.

❑ S'a acordat dreptul de liberă practică a medicinei în țară, domnilor Doctori Spirt I. Aron, Berbeciu Mărgărit, Rișcanu Nicolae și Răchițeanu Octav, de la Facultatea de medicină din Iași.

❑ Se știe că o luptă vie a avut loc pentru ocuparea catedrei de Istologie de la Facultatea de medicină din București,—între candidații Doctori Bruckner și Mironescu.

Doctorul Bruckner a fost recomandat de către Senatul universitar din Iași și a avut cele mai multe voturi și la Senatul universitar din București. Totuși ministrul de Culte, d-l Arion, care făcea să se acrediteze svonul că d sa este om drept și va numi pe candidatul ce va fi recomandat de ambele universități, nu l'a numit pe d. dr. Bruckner și a scos catedra la concurs, pentru ziua de 10 Ianuarie 1911.

Tot sectarism și tot politică!

❑ „Monitorul Oficial" de eri publică decretul prin care se prelungește cu 20 zile, care vor începe să curgă de la 1 Iulie 1911, termenul de 14 luni calculat de la 1 Mai 1910 și fixat pentru întocmirea primelor liste electorale de către comisiuni, prin art. 6 din regulamentul privitor la punerea în aplicare a legii, pentru acordarea drepturilor politice locuitorilor din județele Constanța și Tulcea, decretat sub No. 1502 din 1910 și publicat în „Monitorul Oficial" No. 14 din 16 Aprilie 1910.

❑ Mîine Marți 12 Iulie are loc o mare reprezentație cinematografică în noua grădină Trajan (Teatrul Pathé Frères). Venitul acestei reprezentații va fi distribuit victimelor inundației din județul nostru. Programul acestei reprezentații este special alcătuit și va cuprinde cele mai frumoase subiecte. Indemnăm pe Ieșani să asiste la această reprezentație cinematografică, care va fi unică și excepțională în felul ei.

❑ Ziarele anunță că d. Arion, ministrul Instrucțiunei publice, are intenție să modifice complect o serie de legi relative la departamentul său. Va modifica legea pensiei profesorilor, va schimba complect legea sinodală și va face și reforma cea mai mare a legei instrucției pentru numirea profesorilor universitari. Atîtea legi care au dat jos pe atîți miniștri de culte și chiar pe un mitropolit! D. Arion le studiază, însă, pe toate și pentru aceasta ziarele anunță la sfîrșitul informației de mai sus, că d. Arion pleacă azi la Paris pentru 40 zile.

Pentru studiul legilor, de sigur.

❑ La epitropia sf. Spiridon s'a ținut azi licitația pentru aprovizionarea cu lemne a spitalelor dependinte de această casă.

S'a adjudecat provizoriu asupra d-lui Stamatiu.

❑ **Invidia medicorum pessima.**—Faptul cunoscut de toți, că dintre toate profesiunile, acea medicală dă loc la certe și ocări mai violente între confrați, a avut în zilele trecute o confirmare înaintea instanțelor judecătorești.

Doctorul Gheorghiu Veniamin, medicul spitalului din Bacău, a fost insultat de către doctorul Baroni, din acelaș oraș. La o invitație a celui d'intăi, pentru un consult la un bolnav, cel de-al doilea a răspuns insultînd în scris pe confratele său și refuzînd a lua parte la consultație. Toate mijloacele de satisfacție ce au fost întrebuințate, n'au adus nici un rezultat; provocările la duel, plîngerile către Direcția Serviciului sanitar și către Asociația generală a medicilor, n'au adus doctorului Gheorghiu satisfacere în potriva confratelui care pe scrisoarea de convocare la consultații, răspunsese că nu are a se consulta cu ignoranți, sau așa ceva. In fine în fața instanțelor judecătorești doctorul Baroni a fost condamnat la 2000 lei amendă și 3000 lei despăgubiri civile.

❑ **Declararea boalelor contagioase.**—D. dr. Flor, medicul șef al orașului, a adresat medicilor, circulara următoare:

Domnule Doctor,

Am onoare a vă aduce la cunoștință că legea sanitară impune:

Prin art. 48, declarațiunea este obligatorie și imediată pentru următoarele boli molipsitoare: Ciuma, holera, febra tifoidă, tifusul exantematic, tifusul recurent, disenteria, variola, oreillonul, difteria, meningita cerebrospinală, tusea covulsivă, febra puerperală, conjuctivita granuloasă, lepra, tuberculosa internă ori externă cu fo ar deschis, tetanosul, răpciuga, dalacul, turbarea și mușcăturile de animale turbate. Declarațiunea mai e obligatorie și pentru erisipel, botulism și infecțiunile alimentare.

Declarațiunea se face către autoritatea sanitară locală, verbal sau în scris; cuvintele „declarare de boală infecțioasă" puse pe plic pe lîngă adresă, scutește scrisoarea de taxa poștală. Declararea tuberculosei nu e obligatorie de cît în caz de diagnostic confirmat. Pentru bolnavii căutați de medic, declarațiunea se face de către medic.

Prin art. 49, medicii sanitari îndată ce primesc o declarațiune pentru: Ciumă, holeră, febră tifoidă, tifus exantematic, tifus recurent, disenterie, variolă, scarlatină, difterie, meningită cerebrospinală, răpciugă, dalac, fie că diagnosticul e confirmat sau numai bănuit, va vizita pe bolnav la domiciliul său. Vizitele se vor reînoi pînă la confirmarea sau infirmarea diagnosticului. Pentru aceste boale molipsitoare, în caz cînd împrejurările din casa bolnavului nu îngădue o izolare sigură, medicul sanitar este obligat a ordona izolarea la spital; în caz de refuz, medicul va cere concursul șefului poliției.

Prin art. 59 se prevăd penalități atît pentru medicul sanitar care nu va executa măsurile cerute de lege, precum și pentru ori cine va contraveni la dispozițiunile legei.

❑ Domnul prefect al poliției se bucură de mare frecere la centru.

Aceasta s'a adeverit, cu recomandarea de avansare la rangul de comisar și mutarea sub-comisarului C Dimitriu din poliția Iași, cînd ministerul, ca răspuns, i a trimis un comisar de la Vaslui, fără a mai da alt curs cererei prefectului.

Acum o nouă recomandare.

Inteligentul prefect protocol sufere de mania fabricării de comisari.

Singurul său succes, a fost, cînd a fabricat din un biet copist de la judecătoria din Tg. Frumos, un comisar la Iași. E vorba de comisarul G. Teodor, căruia prin mahalale i se zice și don Gică. Acesta nu are alt merit, de cît acela că în timpul campaniei electorale s'a preumblat pe străzi cu drapelul asanării și a strigat ura. De! face o mul ce poate și ce se pricepe.

Dar, acuma nu e vorba de el.

E vorba, de un alt protejat al șefului poliției, tînărul extelegrafist și actualminte șeful biuroului de servi și servitoare, C. Andriescu, numit ca șef în baza competinței sale și în care inteligentul fruntaș al Iașului, a constatat aptitudini polițienești.

Poate naravuri!

In acest scop, a făcut un raport ministerului, arătînd, că la Iași d-sa are pe comisarul Ionescu, care e detașat de mult timp la Brăila, și că avînd nevoe de un comisar, recomandă a se numi pe acest C. Andriescu, ca comisar, urmînd ca în privința examenului, la toamnă să se modifice legea în sensul că pot fi numiți ca comisari, nu numai licențiați și vechi sub-comisari, ci și foști telegrafiști.

Să vedem și rezultatul acestei recomandări.

❑ Direcția generală a serviciului sanitar, a cerut epitropiei Sf. Spiridon să i înainteze statistica bolnavilor străini căutați în spitalele sf. Spiridon, pe anul 1910.

❑ Se afirmă, că d. Peretz, inspector școlar, a fost însărcinat cu ancheta de la teatrul național, înlocuind pe d. Poliza Micșunești, care se află bolnav.

❑ D. Tutoschin, noul consul general al Rusiei, în localitate a plecat azi la Petersburg.

❑ O îndrăzneață tălhărie s'a făptuit astă noapte pe șoseaua Hîrlău-Scobinți. Trei indivizi necunoscuți au întîmpinat mai multe căruțe în care se aflau *șapte spre-zece* persoane din Hîrlău, între care *șeful poliției* și un preot care se reîntoarceau acasă. Cu revolvere în mînă le-au luat la toți, tot ce aveau mai de valoare prin buzunare, după care le-au ordonat să plece. Apoi părîndu-li-se că se depărtează prea încet, au tras cîteva focuri de revolver în urma lor, fără însă a atinge pe nimeni.

16 oameni și un șef de poliție pungășiți de trei indivizi.

Se zice că șeful poliției, a ordonat severă anchetă spre a descoperi pe îndrăzneți.

❑ Pe cît suntem informați anul acesta nu va fi concurs de bursă, pentru școala normală de învățătoare Mihai Sturza din Iași. Cauza este că localul este neîncăpător și cum anul trecut s'au înființat două clase I paralele, iar ministerul nu a vizat la mijloacele de a construi o nouă aripă după cum făgăduise și nici că sunt semne pentru a se face asemenea clădire, cu toată nevoia ce se simte de învățători titulari în învățămîntul rural, de data aceasta nu se va ținea concurs de cît pentru secția normală de la Azil.

❑ Percepțiile locale și din raionul județului de aproape două săptămîni nu pot face încasări din cauză că nu au registre chitanțiere à souche.

Așa că contribuabilii, sunt purtați pe drumuri ca să vie mîine sau poimîne cînd li vor sosi registrele.

Această lipsă de registre à souche, se explică prin faptul, că d. Petrescu administratorul financiar al județului în așteptarea avansărei d-sale ca inspector financiar, nu a acordat cuvenita atențiune mersului lucrărilor, că la timp să ceară aceste registre de la minister.

Ceva mai mare solicitudine n'ar strica.

❑ Aseară a încetat din viață d. George Krupenschi, fost mulți ani avocat și administrator general al casei principelui Gr. Sturza.

❑ La sanatoriul de la Bîrnova, inaugurat de curînd se găsesc azi în căutare 9 bolnavi de tuberculoză dintre care 3 cu plată.

❑ La gimnaziul Ștefan cel Mare, au sosit de la minister certificatele elevilor, pregătiți în particular.

Elevii își pot ridica certificatele, de la gimnaziu, în toate zilele de la 8—11 a. m. pînă Sîmbătă 16 Iulie.

❑ D. Sibianu, directorul conservatorului de muzică, a cerut ministerului un ajutor de 2000 lei pentru repararea localului instituțiunei.

❑ Astă seară Trupa de comedii și Vodeviluri, C. Tanase, va juca în grădina Bragadiru *Luleaua Neamțului*, comedie în trei acte de V. Leonescu.

Intre acte publicul spectator, va asculta cele mai noi cuplete ale lui *Tanase*.

La finele spectacolului:

D'on Lache monolog comic, de Ionescu Quintus zis tot de Tanase.

Mîine Marți 12 Iulie se va juca *Regulus Codoveanu* judecător de instrucție.

❑ **Judiciare.**—La trib. Iași s. III se va vinde prin licitație, în ziua de 12 Septembrie 1911 imobilul L. M. Șpaier din strada Mitropoliei No. 23, după cererea creditului funciar urban din Iași, pentru neplata capitalului funciar de 33.000 lei și a ratelor întîrziate.

Licitația se va începe de la suma de 12 000 lei oferit de credit.

— In aceiași zi se va vinde imobilul defunctei Eufrosina Vîtzu, din strada școala Adamachi No. 4, creditul a oferit 5.000 lei la prima licitație.

— La 12 Octombre se va vinde prin licitație foasta moară Haier, din strada Salhana No. 11 bis, după cererea d-nei Ruxanda Melik; licitația se va începe de la suma 130000 lei.

❑ O inovație introdusă în „Pathé Journal" sunt telegramele însuflețite din țara noastră și numărul actual care apare în noul program de astă seară Luni 11 Iulie, în noua grădină Trajan (Teatrul cinematografic Pathé Frères) va cuprinde printre altele:

Sosirea la București a mareșalului japonez Nogy—Incendiul de la Moreni, sondele petroliferelor Astra în flăcări. Aceste interesante vederi sunt prinse și redate de cinematograf.

Noul program de astă seară Luni (Noua grădină Trajan), mai cuprinde între altele:

„Protesoara de piano", mare roman animat, în care se reflectă moravurile pariziane—rolurile sunt interpretate de cei mai distinși artiști pariziani—O aventură a lui Van Dyck, celebrul pictor flamand-(1599—1641) mare reconstituire istorică-artistică-Clemența Isabelei, reconstituire din istoria Franței—Cuirasatul de războiu austriac „Viribus Units", vederi după natură.—Scolopendra (specie de urechelniță), studiu cinemato-științific — Rozalia și mobilele sale fidele, scene comico fantastice—Moștenirea peticarului, scene comice—Doctorul și adoratorul, scene humoristice—Miss Eta, celebra artistă engleză în gimnastica aeriană, etc.

In Pathé Journal: 200 case incendiate din Ohio (America)—Epilogul serbărei Incoronărei din Anglia—Moda la Paris, ultimele creațiuni în pălării de dame, etc.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat—reconstituiri după acte și documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfășurare cuprinde două părți mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Ultima oră

București 11 Iulie

Chestia tramvaiurilor

București.—Ziarul „Adevărul" reproduce în numărul său de azi, discursul în chestia tramvaiurilor, rostit de d. N. Fleva, în 1901.

Cele spuse de d. Fleva atunci, s'au realizat azi întocmai.

Numiri în ambasadă

Roma.—Agenția Stefani a publicat că senatorul marchiz Garroni, a fost numit, ambasador la Constantinopole. Baronul Orsini, a fost numit consul general la Budapesta.

Consilii de miniștri

Sinaia.—Un consiliu de miniștri, a avut loc azi, sub președenția d-lui Maiorescu.

Moartea studentului Ciupercovici

Viena. — Autopsia, a dovedit, că studentul romîn Ciupercovici, a murit în urma hemoragiei cerebrale, și nici de cum de holeră, cum se presupuse.

Studentul Ciupercovici, era nepotul fostului Mitropolit Ciupercovici din Bucovina.

Alegerea din Ploești

Ploești.— Eri a avut loc alegerea de decan al baroului local. A fost reales, d. Emilian.

Seara a avut loc un banchet, în onoarea d-lui Emilian.

Incendiul din Constantinopol

Constantinopol —Azi după prînz a isbucnit în Stambul și în același timp în cartierele Usurtsar și Vesndsiler un puternic incendiu, care din cauza vîntului, s'a întins în mai multe direcțiuni, și continuă de șase ore. Mai multe cartiere au fost reduse în cenușe. Toate birourile statului major general, care se află într'o clădire separată nu departe de ministerul de război au ars.

Se asigură, că arhivele și toate documentele au fost salvate la vreme Ministerele de rezboi și de finanțe sunt neatinse.

Circuitul Petersburg-Moscova

Petersburg.—Azi la orele trei dimineața, a început sboru, între Petesburg și Moscova. Iau parte la acest circuit 12 aviatori.

Ascenziunea din Craiova

Craiova.—Eri urma să aibă loc ascenziunea cu balonul, anunțată de căpitanul Thomic. Se adunase lume multă.

Dar în momentul ascenziunei, pînza balonului a aplesnit. S'a încercat o reparare, dar și pentru a doua oară plesnind pînza, ascenziunea a fost amînată.

Intrunirea din Ploești

Ploești.—La întruniree ce s'a ținut eri, în sala liceului vechiu, s'a ales un comitet de 30 persoane, care să se ocupe cu realizarea proectului, pentru rîdicarea în localitate a unei statui lui Vodă Cuza.

Lupta între partidele revoluționare

Newyork —Newyork-Herald, află din cap Haitian că Joi a avut loc o luptă între cele două partide revoluționare anume: între partisanii lui Fronih și ai lui Lecomte. Acesta din urmă a sosit la Cap Haitian și s'a proclamat președinte.

Neînțelegeri în consiliul de răsboiu

Paris.—Mai multe ziare susțin svonurile despre niște neînțelegeri din sînul consiliului de răsboi, între generalul Michel, vice-președintele consiliului de răsboi și ceilalți membri. Se asigură că situația generalului Michel, nu se poate susține. Generalul Pan, e desemnat ca urmaș, primind în același timp și sarcina de generalism.

O expulzare

București.—Muncitorul Covaci a fost eri reexpulzat, prin punctul Burdujeni. Nenorocitul se găsea într'o stare de plîns, căci a fost ținut 3 zile fără de hrană.

Concurs de automobile

Le Mans. — La concursul de automobile ce a avut loc eri s'a întîmplat și un accident care a costat viața unui om.

Automobilistul Fournier, a fost asvîrlit și ucis la al șaselea înconjur. Șoferul a fost grav rănit.

Premiul întăi a fost cîștigat de Hemery, care a parcurt 648 chilometri în 7 ore, 6 minute și 30 secunde.

Corina și Neculai Maxim au durerea a anunța încetarea din viață a iubitei lor copilițe

✝

CARMEN

în etate de trei ani

decedată eri Duminică 10 Iulie Inmormîntarea va avea loc Marți la **orele 10 dimineață** la cimitirul Eternitatea.

SOCIETATEA

Creditului Funciar Urban

DIN IAȘI

Se aduce la cunoștința generală că Vineri *15 | 28 Iulie 1911* orele 11 a. m. la oficiul acestui credit, se va ținea licitație publică pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparații trebuitoare imobilului Spaier (Baia Diana) din Iași str. Mitropoliei, conform devizului respectiv pe suma de 8500 (opt mii cinci sute) lei, și care deviz se poate vedea în toate zilele de lucru la oficiul Creditului.

Concurenții, spre a putea lua parte la licitație vor depune mai întăi o garanție de *850* lei.

Direcțiunea

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

De inchiriat de la 26 Octombrie 1911 Casa din strada Carol No. 12. A se adresa la D na Jora, strada Lățescu.

De arendat de la 23 Aprilie 1912, partea din Măloasa Lipova foasta Mavrodii din jud. Vaslui hotar cu jud. Roman.

Noul arendaș poate intra numai de cît cu plugurile.

A se adresa la d. A. Badareu Iași.

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;

Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul

INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**

Preparate cu apă sterilizată de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași

Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar

Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.

— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —

Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fiș[illegible]

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vinzare Millesme BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vinzare la toate magazinele de consum. din ţară

MASINI DE CUSUT SINGER

Cea mai nouă creaţiune in Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. Vinul lui Chassaing a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR,
DIARREEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA — Exist numerose imitaţiuni şi contra faceri — A exige acéstă semnătură în albastru colori pe banda care acopere capsula.

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

Peste 600 doamne bogate

GRILLAGES 1 m. de hauteur un mètre 0f30c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Szym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţie peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului OLLIVIER

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterate şi atotulorĭ bóle provenind* din necurăţenia şi alteratiunea sângelui. Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilorĭ lorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ inveterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putrediminĭ ósselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre Depurativiĭ pentru sange

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «*Eĭ pot da servicie marĭ humanităţiĭ.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sa se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţĭ Droghiştii şi Farmaciştii.*

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1349 Mercuri 13 Iulie 1911

VAI DE CEI INVINȘI

Ultimele întîmplări politice de la noi au pus într'o lumină curioasă pe universitarii noștri. Marele naiv, publicul credea că printre iei sînt adevarate caractere, adevărate temperamente. Desamăgirea a fost dureroasă, căci tocmai aceia au dovedit o mare lipsă de caractere și de temperamente. Dar, s'a dovedit mai mult încă și anume, că îndrumarea morală și socială a tineretului, o cîrmuiesc oameni cari nu-și așteaptă de cît cumpărătorul spre a se vinde. Sînt și rari și onorabile excepțiuni, dar tocmai aceasta confirmă regula, și din nefericire ea ie consfințită de prima constatare.

De la oameni de această trampă, te poți aștepta la ori și ce. Acesta 'i motivul pentru care nimeni n'a fost surprins de hotărîrea în doi peri, rostită contra profesorului Chiricescu.

Nici o lașitate nu mai surprinde, cînd autorul iei, e capabil de acțiuni și mai rele, dezonorante chiar. Că ie mai estetic și mai mare rolul de apostol al adevărului, al binelui, al frumosului, ie incontestabil.

Că odată *ajuns* în situațiunea de a putea fi un atare, ai datoria să renunți la modul de a fi, grație căruia *se ajunge* în marea majoritate a casurilor, ie altă ceva. Dar cînd obiceiul devine o a doua natură, la cei ce s'au deprins a trăi prin fățărnicie, prin lingușire, prin slugărnicie, le vine greu, unii nu mai pot chiar, să-și mai ridice sus fruntea și să-și afirme o personalitate care să facă cinste nu *modului cum* ci *locului unde*, au ajuns.

Un observator imparțial, nu poate reține de cît asemenea impresiuni, din felul, de a fi și a se manifesta al lumei universitare, al acestui înalt cerc social. E trist, dar e adevărat.

Mă rog, care-i în definitiv vina profesorului Chiricescu? E un delict? E o acțiune imorală? E o felonie? Căci toate aceste cuvinte au fost rostite. La ce represiune, acțiunea sa, putea da loc?

Se știe, că moralul și imoralul sînt relative, variind de la un loc la altul, de la un popor la altul și de la un timp la altul. Se mai impune o distincțiune consacrată de știință și de lege că nu tot ce-i imoral ie și delictuos penal. Așa: încestul, pederastia, sodomia etc. fapte rușinoase și de o imoralitate crasă, în legislația noastră nu sunt delicte penale.

Adulterul ie unul din delictele cari se practică în societatea romînească pe o scară extraordinară. Sînt familii, despre cari se zice că cutare copil ie al lui X, cutare al lui Y, etc. De aci și drame pasionale, foarte emoționante.

Indrăgostiți, cari află că sînt frate și soră, se sinucid în același moment, ne mai putînd supraveți ororii ce le inspiră dragostea lor.

Urmăririle penale pentru adulter însă, sînt foarte rari, pedepsele și mai rari încă, și acelea foarte ușoare, în genere simple amenzi, și pentru că soții în genere sînt iertători, amîndoi în deobște fiind de o potrivă de vinovați și pentru că în marea majoritate a cazurilor, chiar judecătorii lor sînt deliquenți. Și doar faptul nu ie numai imoral ci și penal.

Dar un fapt care din cauza defectelor legislațiunei noastre, întrece toate concepțiile imoralului, un fapt permis de lege, fiindcă legea nu-l poate interzice, ie căsătoria tatălui natural cu propria lui fiică. Un profesor, un magistrat, un avocat etc, poate avea impudoarea să se căsătorească cu propria lui fiică nelegitimă, în văzul și auzul tuturora, cu participarea primarului și a întregului aparat comunal respectiv, după ce a trecut pe la tribunal poate, pentru autentificarea actului dotal, și să capete și benedicțiunea religioasă a preotului. Nimeni, dar absolut nimeni, nici o putere umană ori divină, nu-l poate împiedeca. De ce? Fiindcă legiuitorul n'a voit să permită cercetarea paternității, fiind că nu ie posibilă nici o opunere, nici o rezistență din partea nimănui, dar a absolut nimănui, la desăvîrșirea unei atari monstruozități. Și cu toate acestea lucrul se știe, el repugnă, el trece din domeniul imoralului în acel al abjectului.

Ce-ați face d-voastră, onorabile consilii sanitare ale magistraturii, învățămîntului ori baroului, într'o atare odioasă împrejurare?

Ați putea exclude pe făptaș, din magistratură, din învățămînt, din barou? Evident nu, pentru rațiunea foarte simplă, că faptul paternității fiind incert și cercetarea lui neflind permisă de lege, această interdicție privește pe toată lumea și nimănui nu-i ie permis să o înfrîngă. Mă rog ie așa ori nu?

Este vorba însă despre un fapt de așa gravitate în cazul Chiricescu? Desigur că nu. I se impută că a tradat secretul încredințat lui de un fost prieten. Ce fel de secret? Secretul lui Polichinelle, cum zic francezii. Un prieten are o boală lumească și cere oare-cari doctorii unui amic al lui. Se întîmplă o ceartă, o sfadă, între cei doi amici. Cel de al doilea. spre a-și răsbuna fotografiază și arată scrisoarea la alți amici. E o răsbunare, care desigur că compromite pe fostul amic bolnav în ochii amicilor și mai ales al amicelor. Și ceia ce-i mai supărător, ie că nu poate face nimic contra propriei lui scripturi, „fie-care pasere pe limba iei piere". Dacă fostul amic, care a săvîrșit indiscrețiunea ar fi fost doctor ori avocat faptul lui capăta caracter penal, indiscrețiunea lui ar fi fost o violare a secretului profesional, dar așa faptul nu are și nu poate avea nici un caracter penal. Penalitățile nu se creiază prin analogie ci numai prin voința expresă a legiuitorului. Recunosc că faptul conține o indelicateță, ie chiar o lipsă mare de delicateță. Dar oare propunerile delicate, învălite în pergamentul cel mai azurat și parfumat, dar propuneri rușinoase, care se fac unei fete ori femei frumoase, sunt acțiuni de delicateță? Și care din aceste două specii de indelicatețe e mai primejdioasă? Care aduce o mai mare ofensă ori jignire, moralei sociale, ori chiar celei curente?

Divulgarea indiscretă a scrisorii unui amic, ori propunerea rușinoasă făcută unei femei? Cine oare s'ar aviza să dea în judecată pe cavalerul intreprinzător și cuceritor de inimi, pe el profesor, magistrat ori avocat, sau orice alt, că a contravenit la disciplinele morale, fiind-că s'a aventurat, mai departe, prea departe chiar, în cîmpiile Venerei care-l inspira și căreia se închină? Și dori să văd și să cunosc, un consilier sanitar moral, care să pedepsească un atare fapt. Și dacă ar fi pe pedeapsă cîți ar scapa de iea?

Violarea secretului corespondenței, constituie un delict, dar numai în condițiile prevăzute de codul penal, și pentru persoanele acolo arătate. Scrisorile însă pe cari le primește un particular, îi aparțin, el nu are a da nimănui socoteală, de cît cel mult conștiinței sale de întrebuințarea lor. Ie liber, ie stăpîn să facă cu iele ce-i place lui. Și dacă nu ie profesionist, ca să violeze un secret profesional, dîndu-le publicității, liber este să o facă. Cu toată indelicateța, indiscrețiunea aceasta nu constituie și nu poate constitui un delict. Dar fapt imoral? Sunt oare condamnați ca imorali, sau măcar veștejiți acei cari dau publicității scrisorile intime, ale oamenilor mari și iluștri de altă dată? Și această indiscrețiune, chiar dacă omul aparține istoriei, nu rămîne tot o indelicateță față cu memoria acelora, cari n'au scris pentru a se da în vileag, gîndurile și sentimentele lor intime? Nu vedeți d-lor comisari moralizatori în ce cerc vicios vă învîrtiți?

Dar cu felonia cum stați? Adică felonie de la vasal sufletesc la senior bisericesc, în accepțiunea istorică a cuvîntului. Oare nu ie vorba mai degrabă despre deloaialitate de la senior bisericesc la vasal sufletesc? Vorbe, vorbe, și numai vorbe.

Considerat deci sub toate fețele sale, faptul imputat profesorului Chiricescu, nu are și nu poata avea caracterul unui fapt, care să comporte *penalitate* și încă o pedeapsă așa de gravă, ca acea a destituirei lui din învățămînt. Și cu toate acestea lucrul s'a făcut. Și dacă un om vrednic și cinstit, un adevărat ascet, ca prea Sfințitul Saferim Episcopul Romanului, a putut fi depus, și dacă la această operă au dat mînă de ajutor pînă și jurisconsulții, și dacă Sf-tul Duh n'a putut inspira mai frumos pe prelații noștri, ne putem aștepta la mai bine de la d-nii Universitari? D-zeu să-i ierte pe toți.

Da, prea sfinților, D-zeu să vă ierte viciile și patimele voastre. Pentru a vă ocroti s'a creat din mila lui D-zeu, o morală pentru voi și o alta pentru mirenii în conflict cu voi. Voi reprezentați *rațiunea de stat*, și pentru iea se sacrifică cele mai sfinte principii și revendicări sociale. Pentru a putea fi vrednici urmași ai acelui mare vicios, care a fost și papă, urmați-i pilda, veți fi avînd doar cu toții descendenți ca Lucreția și Cesar Borgia. Curaj prea cinstiților, și înainte, căci doar suntem stat tînăr; dar ce D-zeu, vom fi ajuns deja cu evoluțiunea, pe unde se găseau aceia la 1500!

Da, au fost, sunt și vor fi, miniștri și înalți demnitari ai statului, pălmuiți și dezonorați; D-zeu să-i ierte. Pușcăria a fost uneori și va mai fi poate, pragul ministerului.

Lărgiți, lărgiți domnilor, cercul fără de legilor și al imoralului. Creați, prin privilegiile de cari vă bucurați, și prin manopere, creați declasări rău făcătoare și dureri cît mai adînci. Va veni însă, un *„vâi de cei învinși"*, dar nu veți mai fi voi învingătorii.

O. A. Teodoreanu.

Agitațiile din Galați

Cînd se credea, că greva muncitorilor din portul Galați a incetat și liniștea și activitatea economică își vor relua cursul lor normnl și binefăcător, iată că deodată, printr'o curioasă schimbare de front a exportatorilor, agitațiile reîncep și probabil odată cu ele și greva.

Se știe în ce împrejurări luase sfîrșit greva de la docuri. După aproape două săptămîni de la izbucnirea ei, guvernul a intervenit prin delegatul său d. Juvara, spre a liniști spiritele și a da o soluție acestui conflict regretabil. Muncitorii s'au arătat foarte docili. Ei au renunțat la o parte din revendicările lor și pacea s'a făcut. Cînd însă să se semneze de către delegația muncitorilor și de exportatori contractul colectiv de muncă cu noile stipulațiuni convenite, aceștia din urmă refuză, și nu vor cu nici un preț să mai accepte condițiunile asupra cărora se înțeleseră odată.

Aici nu poate vorba numai de lipsa de la cuvîntul dat; nu e numai o chestiune de onoare, în care exportatorii s'ar fi arătat nesinceri. E mai cu seamă în joc situațiunea portului și prin urmare și a orașului Galați, care sufere mult de pe urma unor asemene agitațiuni fără asemene agitațiuni fără de sfîrșit. Și mai chestiunea și de prestigiul guvernului, care a fost încălcat prin nesocotirea delegatului său, d. Juvara.

Exportatorii acceptă noile condițiuni ale contractului; așa cum a fost alcătuit — prin concesiuni reciproce— dar nu vor să redacteze în scris și să semneze un asemene contract. Ei nu vor—se vede —să existe dovada nediscutabilă a contractului de muncă, spre a-l putea nesocoti mai apoi cu mai multă ușurință. Și cum muncitorii—cu drept cuvînt— nu vor să accepte această situație, greva nu s'a terminat, iar agitațiunile continuă spre nenorocirea portului si a orașului atît de des și de profund turburat de asemenea mișcări.

Este trist, că exportatorii, oameni de un nivel intelectual mai rîdicat de cît muncitorii, nu văd interesele comerțului și chiar pe ale lor proprii, prin prizma unei concepțiuni mai înalte, mai puțin egoiste, și că prin atitudinea lor îndărătnică provoacă tulburări de natură a periclita și comerțul și propriile lor interese.

In asemene împrejurări guvernul are datoria să intervie cu toată energia, pentru ca liniștea să fie restabilită și exportatorii să fie constrînși a lua o atitudine netă, sinceră, intrînd în legalitate.

Guvernul în luptă

Un proces foarte interesant este acela, care s'a incins între guvern — și în special între d. Marghiloman, ministrul de interne — și între partidul liberal. Procesul acesta este provocat de atitudinea guvernului în chestia societății tramvaelor comunale.

D. Marghiloman ține cu ori ce preț să dea dinastiei Brătianu o lovitură în adevăr dureroasă, de natură a o micșora mult politicește. Și în vederea acestei lovituri, d. Marghiloman a ordonat consiliului comunal al Capitalei să înceapă atacul.

Atacul a început. Consiliul a votat o moțiune, prin care îndatorează pe primar de a „readuce în patrimoniul comunei valoarea liniilor actuale ilegal acaparate de societate", și îi dă în acelaș timp „puteri depline pentru *anularea statutelor actuale greșite ilegale și refacerile lor conform legilor*".

Dacă va reuși guvernul în această întreprindere este altă chestiune, pe noi nu ne interesează deocamdată decît lucrul în sine, care denotă lupta acută, ce se va da între guvern și partidul liberal din momentul în care intențiile celui dintăi — bune sau nu, e o chestie de viitor — vor capăta un început de execuțiune.

Vom asista la această luptă cu imparțialitatea cea mai bine observată, pentru a ști de partea cui e dreptatea și deci pe cine să sprijinim cu acțiunea noastră; de pe acum nu putem spune altceva, de cît că guvernul va avea mult de furcă cu partidul liberal, ale cărui rădăcini au prins atît de puternic în toate instituțiile țării, grație sistemului de politică mercantilă pe care l-a aplicat.

Forțele guvernului ne par îndoelnice. Divizat și extenuat chiar de pe acum, din cauza luptelor lăuntrice ale partidului care l-a produs, guvernul d-lui Carp nu poate lucra de cît cu jandarmul și cu bîta. Or, chestiunea aceasta nu se poate rezolvi cu aceste instrumente de „aplicațiune" politică.

Guvernului Carp îi trebuesc alte două elemente: un partid tare și bine organizat și creditul moral în opinia publică, nu le are. Și lipsa acestor elemente poate determina nu numai insuccesul în această luptă, ci chiar și căderea lui curîndă.

Din ale naționalismului

Nu este vorba de naționalism în genere, ci de un anumit naționalism, de naționalismul detractorilor, de școala nenorocită a d-lor Iorga și Cuza. Cît de dezastroasă este această școală „naționalistă" pentru spiritele tinere, lipsite de experiența și de cultura necesară spre a discerne lucrurile în afundul lor, s'a putut constata pe atîtea ori.

Dar iată încă un fenomen, o trăsătură caracteristică pentru această școală: *obrăznicia.*

Se știe, că d. C. Rădulescu-Motru, cunoscutul profesor universitar din Capitală, a publicat nu de mult niște scrisori adresate tinerilor, și în special studenților. Pătruns de păcatele școlii celor doi apostoli ai naționalismului anarhic, d. Rădulescu-Motru, încearcă să atragă atențiunea tineretului universitar asupra greșelii ce o face urmînd preceptele acestor apostoli, cari îi îndepărtează de la adevărata cale a muncii intelectuale rodnice.

Și ce se întîmplă? Ceea ce era, de alt-fel, natural să se întîmple. *Neamul* d-lui Iorga publică scrisori, cari se intitulează „răspunsuri", pe cari tinerii autori nu îndrăznesc să le semneze, dar în cari au îndrăzneala să insulte. Nici că se putea din partea studenților adepți ai d-lui Iorga o mai potrivită imperechere: *obrăznicie* și *lașitatea.*

Noi nu zicem, că studenții n'au voie să gîndească alt-fel de cît profesorii lor într'o anumită sau în mai multe chestiuni; nici că nu au dreptul să discute cu dînșii. Ceea ce susținem noi însă, e că în asemenea discuție tonul trebue să fie moderat, cuviincios, așa cum se cuvine să fie un student față de profesorul său. Or, lucrul acesta este cu desăvîrșire ignorat de studenții d-lor Iorga și Cuza.

O pildă este d. M. L. care, în numărul de la 8 Iulie a *Neamului* îl înjură ca la... Vălenii de Munte pe d. C. Rădulescu-Motru, pentru singurul motiv, că d-sa este directorul „Nouei Reviste Romîne", și că are alte convingeri de cît apostolii naționalismului.

M. L.—cine o fi și domnul ăsta, care n'are curajul să semneze — îi zice d-lui Motru nici mai mult nici mai puțin, de cît că e *inutil* și *ignorant.* Să rîzi sau să te revolți?

Dar iată textual ce zice acest tînăr „savant":

„D-ta (d. Răd.-Motru) în publicistica „noastră nu umpli un gol, cum poate „crezi, ci numai *îl determini, îl mărginești, îi tragi granițele înlăuntrul cărora „crezi că ești stăpîn.* Ești ca un stăpîn de „moșie care ai îngrădi moșia și ai sta „de pază afară să nu ți-o ia altcineva și „să ți-o cultive. *Iar, de cultură d-ta nu „ești în stare...* Nu te teme: nu-ți ia „nimeni locul. *D-ta nu ocupi nici unul*".

Cine poate tăgădui, că aceasta nu este o insultă obraznică, și că nici o altă publicație de cît dezgustătorul *Neam* al d-lui Iorga n'ar fi publicat așa ceva? Și iarăși, cine poate tăgădui, că sistemul acesta de discuție al unui elev cu profesorul său, nu este rodul activității politice a școlii naționaliste de la Vălenii de Munte?

Dar oare era nevoie imperioasă de această dovadă, pentru a evidenția consecințele fatale, dezastroase ale educațiunii, pe care d-nii Iorga și Cuza o exercită asupra uuora dintre studenți? Este prea cunoscută acțiunea acestor doi apostoli, pentru a mai fi nevoie de a se face mereu dovada aceasta.

Lașitatea și obrăznicia sînt apanagiile naționalismului anarhic.

Cîteva reflecții asupra alegerii și constituirii Camerei de comerț și industrie din Iași

— *Comparație între trecut, prezent și viitor* —

Sunt acum 18 ani, era în anul 1893, comercianții Iașului, au fost chemați să aleagă reprezentanții lor în Camera de comerț. Prefectul de atuncea și guvernul, nu se ocupa de asemenea bagatele. La putere era tot partidul Conservator. Ministrul al comerțului d. P. P. Carp. Comercianții, cu oarecare amestec de interes personal, de la consiliul județian, aleg pe cei 12 reprezentanți ai Iașului; fără luptă, fără animosități, era o singură listă, *„ca totdeauna cînd comercianții sunt lasați liberi, neterorisați."* Printre acei 12 aleși figuram și eu, alături cu prietenii Hugo Hahn, C. C. Chirilă, Th. Maximovici, I. N. Motăș și alții.

La 1893 se fac alegeri libere, cu o singură listă. Alegerea fiind confirmată, aleșii sunt chemați a constitui Camera de comerț. Constituirea se face liberă. Prefectul instalează și pleacă. Acesta e rolul lui de prin lege.

Eu, fiind plecat la băi, deci absent, sunt ales Președinte, în absență. Vice-Președinte, e ales tînărul neguțitor, pe atuncea, Hugo Hahn.

Cît entusiasm, cîtă însuflețire, că Camera de comerț, a intrat sub direcția legitimă și naturală a comercianților. Predecesorul meu fusese tot avocat și tot Cîrciumar la Lungani. Nu știu dacă era și morar.

Noul birou a intrat în funcțiune, luînd Camera de comerț și industrie din Iași în primire. Președintele nou ales, fiind absent, Vice-Președintele conf. legii, a intrat în drepturile de Președinte.

Care era halul în care se găsea Camera de comerț și industrie din Iași; *să o spună d. Hugo Hahn, care astăzi nu poate fi bănuit de părtinire către mine și care a făcut primirea.*

Să spună d. Hahn, dacă Camera de de comerț avea arhivă, dacă avea dosare.

Să spună d. Hahn, unde se afla instalată Camera de comerț și industrie din Iași și cît de plăcut era aburul și mirosul, care venea de la bucătăria lui Alexiade.

Să spună d. Hahn, dacă Camera avea firmă, dacă avea vre-o reputație și dacă nu reprezenta rușinea Comerciului și Industriei Iașului, fie ca instalare, fie ca organizare, fie ca activitate, etc. etc. Să spună d. Hahn, tot ce a constatat și primit pe samă, după cum mi-a comunicat la sosirea mea în Iași, cam pe la a doua jumătate a lunei August din anul 1893.

Să spună d. Hahn, ce s'a constatat în materia eliberărei de certificate, cu exportul grînelor, Germania fiind în răsboiu vamal cu Rusia.

Scopul meu, fiind a compara ce am găsit, cu ce am lasat după urma mea. Iau rolul de istoric, drept și nepărtinitor, fără intenția a imputa cuiva ceva.

Dacă d. Tufli, a făcut cetind din carte, istoricul comerțului la cei vechi, cred că interesează mai mult istoricul din timp de 18 ani, al Camerei din Iași, pentru ca viitorii să nu găsească ce am găsit eu.

Iar pentru a nu fi bănuit de părtinire, sau macar de suparare, fac apel la fostul meu prim Colaborator, fostul Vice-Președinte, delegat cu atribuiiuni de președinte, pînă la întoarcerea mea, să spună ca om de onoare, dacă n'am moștenit o Cameră de comerț și industrie, represintînd sub toate raporturile

ruşinea celei de a doua Capitale.

Ştiu, care e astăzi situaţia d-lui Hahn, onoarea însă e mai scumpă ca orice şi adevărul spus pe faţă, nu face de cît onoare acelui ce-l spune.

Nu cer d-lui Hahn să facă polemică. Să desmintă numai, dacă are ceva de desminţit.

Iau şirul istoric. Colaboratorul meu, vice-preşedintele Hugo Hahn, îngrijat şi indignat de halul în care a găsit Camera de comerţ şi industrie, ia măsuri severe, care-i atrag epitetul de *moş-teacă*, măsuri pe care i le-am aprobat şi împreună ne punem pe muncă.

Se plătise din budget, 300 lei, unui străin, de cancelaria Camerei, pentru a aranja arhiva, dar nu arhivă veche, ci lucrările curente, banii se luase, treabă nu se făcuse.

Ordine severe pentru aranjarea cancelariei. Strămutarea cancelariei la faţa stradei Mari, căci nu în rîndul bucătăriilor se cuvine să şadă o Cameră de comerţ, mai cu samă acea din Iaşi.

Indepărtarea abuzivilor, care lovea în demnitatea Camerei.

Iau asupra mea apariţia Buletinului; la început oprită, iar apoi apărînd de două ori pe lună.

Practica de toate zilele şi cunoaşterea de aproape a nevoilor comerţului, mi-a înlesnit, a alcătui repede un program de activitate, care a mers crescînd şi neîntrerupt cu rapoarte generale pînă la 1896, dată, la care mi expiră mandatul de Preşedinte şi membru al Camerei.

In politica ţării se făcuse o mare schimbare. La cîrmă se afla guvernul Liberal. Eu, ca credinţă politică, eram conservator, nuanţa junimistă.

Pe de o parte, pentru a lasa loc şi altora să se devoteze binelui public, iar pe de altă parte, pentru a nu aduce vrajbă între negutitori, *care ar putea să cadă în pacatele celora de la 1911 Iunie 19, cari s'au făcut unelte pentru a distruge propria lor casă*; mă decid a nu mai candida la preşidenţia Camerei de comerţ.

Prefect al judeţului era regretatul V. Ghiorghian. Prefectul, aflînd de intenţia mea, mă vizitează, cerîndu-mi a nu părăsi Camera de comerţ, care e o instituţie cu caracter economic, o instituţie, în care nu trebue amestecată politica de partid. Promiţîndu-mi tot concursul guvernului liberal, la desăvîrşirea operei ce începusem, aducîndu-mi elogii pentru devotamentul şi priceperea ce pusesem la dispoziţia acestei instituţiuni romîneşti.

Acest fapt, este cunoscut de prietenul Jellea, care intrase în Camera de comerţ ca vice-preşedinte, în locul lui H. Hahn, care desfăcîndu-se de comerţ, după stăruinţa mea, luase postul de secretar.

Acestea erau vorbele cu cererile lui Vasile Ghiorghian, prefectul liberal din 1896, faţă de mine preşedinte al Camerei de comerţ, membru în partidul conservator.

Se poate face comparaţie, fără înjosire, între faptele şi pădreriie prefectului Vasile Gheorghian de 1896, cu acele ale prefectului Negruzzi ale guvernului ce-l reprezintă la 1911?

Vasile Ghiorghian, prefectul liberal de la 1896, minte luminată şi ageră, vedea limpede interesele economice ale ţării. Pe el nu-l interesa persoana devenită instrument la dispoziţia ţărei, în credinţa sa politică. Pe el îl interesa bogăţia naţională. Il interesa progresul comerţului şi industriei. El recunoştea în patriotismul lui, că Camerile de comerţ, pentru a servi Economia Naţională, trebue să întrunească mai cu seamă 2 condiţiuni:

a) Să nu fie organe de partid, şi

b) Să fie cu competenţă şi devotament conduse.

Cînd am cedat la stăruinţa prefectului Gheorghian, a rămînea la Camera de comerţ; mi-a strîns mîna cu căldură, mi-a recomandat să feresc instituţia de politica de partid, a discutat cu mine diferite chestiuni economice la ordinea zilei, relative mai cu seamă la ridicarea economică a Iaşului, fiind un partizan convins al părerei mele de ridicarea Iaşului prin mijloace economice.

Aceste fapte sunt cunoscute şi de d. G. C. Stamatopol, pe care-l apropiasem Camerei, dată fiind inteligenţa şi puterea sa de muncă.

Finanţele Camerei fiind cam slabe, budgetul, dînd o reţetă la venituri de vre o 14 sau 15000 lei, am aplicat sistemul meu financiar, care nici odată n'a dat greş. *Am crescut cheltuelile, scăzînd veniturile* şi astfel, am ajuns la rezultatul, că am făcut Camera proprietară pe un imobil, care cumparat cu 60,000 lei în 1902, dă un venit de peste 12000 lei anual, punînd la rezervă pentru accidente încă un fond de 8000 lei, aflat azi la Casa de depuneri, probă procesul-verbal de predare, dresat de prietenul şi colaboratorul meu, principal Jellea.

Camera de Comerciu din Iaşi, împreună cu regretatul G. G. Assan, preşedintele Camerei de Bucureşti, Nică Madgearu, fostul preşedinte al Camerei de Galaţi şi alţii au făcut mîndria ţărei, fapt, care nu poate fi contestat nici de un cărciumar din comuna cea mai neînsemnată ca mişcare comercială.

Lucrările Camerei de comerciu din Iaşi sunt publice, Buletinul, rapoartele generale, de materile congreselor, dări de samă, stau dovezi neclintite, de o activitate ne-întreruptă, înscriind la activ, reforma legei timbrului în partea preschimbărei actelor nesubscrise, cu o plată de 10 bani, crearea fondului Comunal cu desfiinţarea barierelor, combaterea comerciului ambulant, propagarea curentului de a face din comerţ o ocupaţie nobilă. Introducerea în cod. comercial a dispositiei de a se publica poliţile protestate, Reglementarea funcţionărei agenţilor de comerciu. Combaterea monopolului cărciumelor, Crearea bursei, Declerarea Iaşului de zonă liberă, Crearea biuroului de informaţiuni, Recrutarea experţilor la falimente, Legea repaosului, Organisarea meseriilor, Crearea băncei messeriaşilor etc. etc. lucrări aflate în dosarele Camerei şi apoi crearea muzeului şi acum în urmă marea lucrare a măsurilor propuse, pentru a combate falimentele.

Am servit Camera de comerţ şi industrie cu devotament şi cinste 18 ani, fără salar, fără diurne, fără jetoane şi fără gheşefte, deci, s'a înşelat „Evenimentul" cînd a afirmat că am făcut milioane, îndemnîndu-şi prietenii să dea asalt la Cameră pentru a se îmbogăţi.

Mi s'a făcut o campanie, des repetată, de acuzări relativ la legea lumînărilor de ceară.

De sigur d-lui Tufli, nu i poate conveni acest lucru. Nu-i poate conveni pentru că, fiind cofetar, după mentalitatea amicilor săi politici, nu se va putea ocupa în activitatea sa de vice-preşedinte, de interesele comerciului de branşa sa. Toate comerţurile care sunt representate în Cameră, nu vor putea fi aparate de Camera de Comerţ, ele trebuesc distruse, pentru că după părerea amicilor politici ai d-lui Tufli, cei ce-şi sacrifică timpul şi interesele lor pentru Camera de comerţ, sunt datori să protejeze pe alţii, dar distrugîndu se pe ei.

Acesta e trecutul, care represintă munca mea ca om public de 18 ani. Am făcut din Camera de comerţ o instituţie, fala Iaşilor şi a ţărei. Am înzestrat'o cu un palat, cu camere luxoase, n'am lasat'o deasupra bucătăriei lui Alexiades, unde am găsit'o. N'am lasat'o în halul de demnitate ruşinoasă, în care se găsea la 1893.

Şi am avut concursul colegilor mei, comercianţi, cu fruntaşul Jellea şi alţii care m'au urmat, afară de unul d. I. S. Ionescu, care a trecut în rîndurile acelora ce neagă munca noastră de mîndrie, fără a-şi da samă de ce vrea se zică solidaritatea, afară de cazul, dacă ştie că n'a contribuit cu nimic, în cei 14 ani, cît a fost colaboratorul meu, la rădicarea şi înzestrarea acestei instituţiuni.

Dar presentul.

Presentul ni se înfăţişează sub o faţă foarte posomorîtă.

Alegeri siluite.

Camera transformată în oficină de partid şi încă a unui partid astfel închegat, că la primul vînt, ce fatalmente, mai curînd sau mai tărziu, va veni, se va răsipi, rămănînd ceia ce a fost. Iar în fruntea Camerei, rădicat un avocat, căruia 'i place să fie negutitor, fără a sta la teşghea. Un negutitor circiumar de sat, care n'a stat în prăvălie şi căruia i se contestă calitatea de negutitor. Cer ertare d-lui Cerkez, — sau mai bine d-lui preşedinte al Camerei de comerţ din Iaşi, pentru aceste aprecieri, poate d sa, a intrat deja în exercitiul cărciumăriei sale şi atuncea, 'l salut, cu iubirea ce totdeauna am pastrat am pastrat pentru negutitorul obijduit cînd de jandarm, cînd de Primarul din sat.

Contest actualei Camere legitimitatea sa ca representantă firească a comerţului şi industriei.

O alegere nouă, dar liberă, va spune cine sunt acei ce se află astăzi în capul Camerei, ca representanţi fireşti ai comerţului. Mîine, cînd guvernul actual vă căzut, aceştia trebue să demisioneze. Camera astăzi fiind organul siluit al unui partid.

De prin ziare am aflat, cele petrecute la instalare

Dl. Ionescu, care credeam, va lua preşedinţia, ca cel mai vechiu în partid şi ca fost membru al Camerei timp de 14 ani; a crezut că valorei sale, 'i convine mai bine să propună prin aclamare, un preşedinte şi un vice preşedinte.

Preşedintele aclamat, n'a spus nimic, n'a anunţat un program de muncă, să zice că nu-l are.

Vice preşedintele, a ţinut un discurs frumos în teorie. E cetit vice preşedintele. Dar fiind prea teoretic, n'a bagat samă, că chiar după Mitologie, negutitorii nu pot fi comparaţi cu ocnaşii. A vorbit de cei vechi, de Genovezi, Veneţieni, etc. dar n'a vorbit cei noui, de starea ocnaşilor—negutitorii—de astăzi, pe care-i chemat să-i reprezinte.

Ce se face cu legea repausului, cu monopolul cărciumelor, cu falimentele, cu necomercianţii care nu şi plătesc datoriile, cu industriile mari şi meseriile?

Dl. vice-preşedinte e de acord cu amicii săi politici că meseriaşilor le trebue casă de ajutor la bătrîneţe, după ce statul în tinereţa lor, i-a persecutat reducîndu-i să ajungă la bătrîneţe saraci, ori crede mai nimerit ca statul se ajute pe negutitor şi meseriaş, ca în tinereţă se cîştige pentru a'şi asigura singur bătrîneţele, astfel ca casa de ajutor să fie uşurată, mult uşurată?

Ce crede d-sa, despre cooperativele de consum, care ucid comerţul mic?

Mă adresez d-lui Tufli, căruia se cuvinea preşedinţia Camerei, ca negutitor prin educaţie şi în fapt, d-lui Tufli, care a dovedit prin cuvîntarea sa, că ştie aprecia munca şi că promite a fi omul muncei.

Viitorul să presintă cu îngrijorare.

Cu cît ţara merge spre progres, cu atît nevoile economiei naţionale sunt mai mari. Iar Camera actuală, fiind organ de partid, nu va avea nici putinţa, nici autoritatea morală, a se opune greşalelor guvernelor.

Cît despre pricepere, silit nu-i vorbă, dar le acordăm creditul necesar.

G. D. Şerban.

STRUNA ZILEI

CADERE SUPREMA

Academia din Copenhaga a exclus din sînul ei pe dr. Cook fostul descoperitor al polului de nord.

Ştire.

La capătul suprem al lumei
Cu îndrăzneală tu te-ai dus:
Ce-ai căutat tocmai acolo?
Ai vrut să... cazi cît mai de... sus!

OAMENI ŞI LUCRURI

LATINEASCA

In una din zilele aceste elevii unei şcoli gimnaziale pariziane au luat la batae pe profesorul lor de latină. Telegrama care vestia bizara întîmplare adăogia şi explicaţia. Şcolarii şi-au manifestat în modul acesta nemulţumirea lor faţă de excesiva severitate a dascălului în chestiune.

La Paris se practică în Universitate procedeul de a huidui pe cîte un profesor; se practică faimosul „chahut", care iea cîte odată forme mai violente. Dar foarte arare ori violenţa se ridică—ori se scoboară—la acte brutale ca acel pe care l'au săvîrşit elevii în sus pomenitul caz.

E vorba însă şi de un obiect extraordinar, de limba latină.

Cu deosebire în lunile aceste din urmă Franţa fu foarte agitată în jurul acestei chestiuni: este necesară ori nu limba latină în cursul secundar?

Problema ne interesează şi pe noi de aproape, de oare-ce, fiind în discuţiune în cea mai mare dintre surorile latine — în Franţa—e cu putinţă ca discuţia să se repercuteze şi la noi, iar la un moment dat, să vedem latina disparînd din programele liceelor spre marea bucurie a unei părţi dintre elevi.

Cu două decenii în urmă programa era mult mai încărcată în ce priveşte limba şi literatura strămoşilor latini. In timpul bacalaureatului nostru scandarea versurilor din clasicii latini era o chestiune... vitală şi condiţiunea era — să traducă din ori-ce autor candidatul la bacalaureat.

Astă zi abia în a treia clasă figurează latina, iar începînd cu cursul superior — fie care are facultatea de a-şi alege programul, înscriindu se la „real" şi la „clasic".

Se concepe dară lucrul mai raţional. Se admite că poate cineva să fie om folositor societăţei, fără a şi frămînta creerii cu „horum-harum"; şi fără a şti că neaparat cer acuzativul prepoziţiile:

Ante, apud, ad, adversus,
Circum, circa, citra, cis...

Dar problema însăşi nu e rezolvită. Cei mai cu autoritate, profesori şi literaţi ai Franţei, au dat răspunsuri variabile şi contradictorii asupra necesităţei şi raţiunei de a se menţinea şi cultiva latina. Căci la urma urmei, operile geniului latin se pot ceti în traduceri...

Iată însă: ceea ce n'au putut face învăţaţii şi scriitorii — au făcut liceanii, rezolvînd problema într'un mod original, — aplicînd o bătaie profesorului lor, — vre-un pedant, care, de sigur, necăjea din cale afară pe elevi cu nis-cai-va regule şi excepţiuni. O, excepţiunile aceste omoară cursul de latină! Cîţi băeţi buni n'au luat cîmpii, cîţi nu s'au lăsat de şcoală pentru acele afurisite de excepţiuni, pentru conjugă rile neregulate şi celelalte...

Şi cetind ştirea despre regretabila întîmplare pariziană, am recitit şi rîndurile unui învaţat profesor care spunea dăunăzi în „Mercure de France":

„Latina are valoare numai ca metodă, ca desciplină, ca o condiţiune nesesară şi suficientă în formarea spiritului critic şi a sentimentului ei etic.

A învaţa latina, nu însamnă a umplea creerii copilului cu regule şi cuvinte. Ci însamnă a obişnui o inteligenţă să se supună unei discipline, a o deprinde cu ocazia reflexiilor particulare ce-i se suggerează, cu arta de a raţioîn chip mai universal"..

Şi iată ironia care vine să ilustreze aceste pretenţioase păreri. Iată culmea... disciplinei mentale: elevii aplicînd bătae dascălului, în numele sfintei Latine!...

Rodion

INFORMAŢII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ In şedinţa consiliului comunal de Simbătă, s'a discutat şi s'a autorizat pe traţii Diamand din Iaşi de a clădi o moară cu aburi în str. Lişman.

Intrebăm, care om al zilei a făcut acest gheşeft, călcîndu se ast-fel regulamentul, care prescrie, că morile nu se vor putea clădi de cît la o distanţă de 1 klm. de oraş.

❑ La 13 August se va ţine în localul Liceului Militar din Iaşi licitaţie pentru vinderea obiectelor de imobilier degradate.

Concurenţii vor trebui să depuie o cauţiune provizorie. Lucrurile destinate a fi vindute se pot vizita în ori ce zi între 9—11 a. m. şi 3—5 p. m.

❑ In zilele de 6, 8 şi 10 August se vor efectua alegerile judeţene. Alegerea delegaţilor col. III-lea se va face la 24 Iulie.

❑ Din iniţiativa mai multor studenţi Huşeni şi Ieşeni, se va da în ziua de 19 Iulie a. c. în grădina şi sala teatrului din Huşi o frumoasă serbare studenţească urmată de bal.

❑ D. Ioan Văleanu, controlor la corporaţia „Progresul" a pierdut astăzi pe str. Ştefan cel Mare, în dreptul Mitropoliei actul de nsştere şi certificatul de absolvire a cursului primar al lui Iordache Teodorescu.

Cine le a găsit este rugat a le restitui d-lui Văleanu la corporaţia „Progresul" din str, Golia 71.

❑ Se ştie, că la alegerea camerei de comerţ din Craiova, lista susţinută de guvern a căzut. Aceasta a fost cauza, pentru care ministrul de resort a invalidat alegerea.

Acum prefectul de Dolj a convocat colegiul camerei de comerţ pentru o nouă alegere, care se va efectua la 17 Iulie. Guvernul va face mari presiuni, pentru a asigura reuşita listei sale, credem a şti însă că toate sforţările sale vor fi infructuoase.

❑ In ziua de 22 Iulie 1911, orele 11 jum. dimineaţa, se va ţine licitaţie la prefectura judeţului Iaşi (serviciul judeţean) pentru a se da în întreprindere construirea a 2 localuri de judecătorii rurale, în comunele Şipote şi Ţigăneşti din acest judeţ.

Garanţia, e de 4 la sută din valoarea totală a întreprinderii.

Proectul lucrării se poate vedea în fiecare zi de la orele 8 a. m. pînă la orele 1 p. m. în cancelaria prefecturii.

❑ **„Visuri".** (Romanţă pentru voce şi piano), e titlul unei admirabile bucăţi muzicale, datorită tînărului Constantin C. Păun, pe care o recomandăm cu căldură tuturor iubitorilor de muzică duioasă şi plină de simţire.

Versurile frumoase ale romanţei sînt de d na Maria Mavrodin şi lucrarea e dedicată d-lui dr. Roşculetz. Pe care are voce frumoasă, îl sfătuim s'o cînte

❑ **C. F. R.**—Pentru a se putea satisface numeroasele cereri de vagoane pentru transporturile de lemnărie, direcţiunea C. F. R. a comandat de la fabrica din Cjyor (Ungaria) 180 vagoane descoperite, seria K.

— Joi a avut loc la Bucureşti, recepţionarea a 8 noi maşini mari sistem Conmpond, care vor deservi numai trenurile de marfă.

— Direcţiunea C. F. R. a acordat călătoria liberă pentru toţi membrii Cassei de Economie şi credit a Ministerului de Finanţe, care vor presenta cartificatele de identitate eliberate de către Societate.

❑ D-l Locotenent Dorobanţu Gheorghe, licenţiat în drept, şeful depozitului de furaje şi al Atelierului de haine ofiţereşti Iaşi al corp. IV de armată, în urma examenului depus a fost înaintat la gradul de căpitan în întendenţă pe ziua de 1 Iulie a. c. şi mutat la comandamentul Diviziei IX-a Cerna Vodă.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 21 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor pentru repararea caselor foaste Cantacuzino-Paşcanu în care urmează a se muta Primăria.

Lucrările trebuie să fie complect terminate pînă la 1 Octombrie a. c.

Garanţia provizorie 1000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Devizul şi caetul de sarcini se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Tehnic.

No. 13850 9 | 22 Iulie 1911

❑ Astăzi Marţi 12 Iulie are loc o mare reprezentaţie cinematografică în noua grădină Trajan (Teatrul Pathé Frères). Venitul acestei reprezentaţii va fi distribuit victimelor inundaţiei din judeţul nostru. Programul acestei reprezentaţii este special alcătuit şi va cuprinde cele mai frumoase subiecte. Indemnăm pe Ieşani să asiste la această reprezentaţie cinematografică, care va fi unică şi excepţională în felul ei.

❑ **Un roman original.**—Cu începere de astăzi confratele nastru „Ordinea" publică un roman original intitulat „Zări de lumină" datorit apreciatei colaboratoare literare a „Opiniei", d-na Maria C. Buţureanu.

Nu ne îndoim că lucrarea „de longue halene" a eminentei publicistice va fi urmărită cu interes pentru valoarea ei artistică şi pentru elementul de înaltă moralizare care formează firul călăuzitor al scrierei.

Aceasta se poate recunoaşte din frumosul motto ce şi-a ales autoarea, din opera lui Anatole France:

„Sans les rêves, sans les chimères, sans les illusions, la vie n'a plus de sens et n'offre plus d'intérêt.

Sachons construire nos rêves: sachons leur donner une structure scientifique. A cette condition, il est utile et bien d'être un rêveur".

❑ Poliţia continuă a cere semnături pentru suspendarea repausului duminical.

In acelaşi timp creşte şi agitaţia funcţionarilr comerciali, cari vor ţine zilele aceste o mare întrunire de protestare.

❑ Joi 14 c., se va oficia căsătoria civilă a d-lui George Botez Gordon cu d-ra Constanţa Strătilescu.

Felicitările noastre.

❑ D. Buzilă, a fost confirmat provizoriu, în comitetul corporaţiei confecţiunilor.

❑ O inovaţie întrodusă în „Pathé Journal" sunt telegramele însufleţite din ţara noastră şi numărul actual care apare în noul program de astă seară Marţi 12 Iulie, în noua grădină Trajan (Teatrul cinematografic Pathé Frères) va cuprinde între altele:

Sosirea la Bucureşti a mareşalului japonez Nogy—Incendiul de la Moreni, sondele petroliferelor Astra în flăcări. Aceste interesante vederi sunt prinse şi redate de cinematograf.

Noul program de astă seară Luni (Noua grădină Trajan), mai cuprinde între altele:

„Protesoara de piano", mare roman animat, în care se reflectă moravurile pariziane—rolurile sunt interpretate de cei mai distinşi artişti pariziani—O aventură a lui Van Dyck, celebrul pictor flamand (1599—1641) mare reconstituire istorică-artistică—Clemenţa Isabelei, reconstituire din istoria Franţei—Cuirasatul de războiu austriac „Viribus Units", vederi după natură.—Scolopendra (specie de urechelniţă), studiu cinemato-ştiinţific — Rozalia şi mobilele sale fidele, scene comico fantastice—Moştenirea peticarului, scene comice—Doctorul şi adoratorul, scene humoristice—Miss Eta, celebra artistă engleză în gimnastica aeriană, etc.

In Pathé Journal: 200 case incendiate din Ohio (America)—Epilogul serbărei Incoronărei din Anglia—Moda la Paris, ultimele creaţiuni în pălării de dame, etc.

Peste cîte-va zile: Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat—reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Sanatorul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice** (**sistem Dr. Schnèe**), **masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAȚII

❑ **D. Putoschin, consulul general rus în localitate a plecat aseară la Petersburg, pentru a lua înțelegere cu guvernul rus, în privința misiunei speciale ruse, care va veni să salute pe Regele Carol, cu prilejul prezenței suveranului în Iași, în ziua de 26 Septembrie.**

❑ *Pompierul de la Poliția orașului continuă activitatea sa febrilă pe căldurile acestea năbușitoare. Pentru a înlesni o operațiune mănoasă lui Virgil Holban și agentului Brief, dînsul a cerut negustorilor din Iași, cari stăruе să țină prăvăliile deschise Duminica, să adune 500 de semnături favorabile desființării repaosului.*

Delegația patronilor însărcinată cu adunarea semnăturilor, avînd și concursul poliției, umblă din prăvălie în prăvălie amenințînd pe funcționarii comerciali și storcînd cu sila semnăturile lor.

Crede pompierul cu Virgilii și Briefii săi, că legea repaosului duminical se poate abroga printr'o ordonanță polițienească bazată pe 500 de semnături?

Noi protestăm în contra acestui procedeu și vom urmări de aproape toate manoperile pompierului spre a le divulga publicului.

❑ Prietenul nostru d. N. Cananău, fost deputat a plecat, în vilegiatură la Călimănești unde va sta în cursul verei.

❑ *Eri parchetul general a primit o reclamațiune telegrafică din partea femei Maria Gh. Negru din Pipirig, prin care aceasta reclamă că automobilul județului Iași, în care se afla căpit nul Negruți, a călcat pe băetul ei Gh. Gh. Negru, rănindu-l grav.*

Victima se află în spitalul din Tg. Neamț, unde a fost transportată, iar nenorocita mamă spune în reclamațiunea sa: „băetul moare Spital Tg.-Neamț„ și cere anchetă.

D. procuror Al. Gane, care ține locul procurorului general, a delegat pe d. procuror al Trib. Neamț să ancheteze și să refere de urgență.

❑ *Sunt chiar unii consilieri comunali, cari sunt îndignați, de modul cum Șerul a escamotat noua concesiune acordată societății pentru iluminarea orașului.*

Acești consiliari au început să se convingă, că acest nou contract este oneros pentru comună, căci renunță la o sumă de avantagii, cîștigate cu mare greu.

Acest nou contract, mai are și o parte scandaloasă, aceia că o sumă de străzi principale, ca Sărăria, 40 de Sfinți, Toma-Cozma, sf. Sava, Cogălniceanu, Muzelor și altel, vor fi timp de 30 ani iluminate cu lămpi mici, mai rele ca cele cu petrol, societatea rezervîndu-și 'dreptul de a refuza înlocuirea lor cu lămpi de arc.

❑ *Apa a ajuns în localitate, și a început să fie distribuită. Abia însă, în astă seară, pe la orele 10, distribuția se va face pe întreagă rețeaua canalizată a orașului.*

❑ *Se afirmă, că administrația comunală, nu va mai aduce în desbaterea consiliului comunal, chestia deschiderea noei strade dintre piața Unirei și strada Ștefan cel Mare.*

Iar pentru a face imposibilă pe viitor deschiderea acestei strade, va da cu de la sine putere autorisație d-lui Braunștein, de a ridica o nouă construcțiune în strada Golia pe terenul ce-l are d-sa.

❑ Casa Rurală a cumpărat moșia Petreștii, din com. Golăești, jud. Iași în suprafață de 435 Ha. cu preț de 313 200 lei.

Vînzătorii sunt d. Gr. M. Buicliu, Ioan, Vahan, Elisa și Maria Buicliu.

❑ D. Pischoff, directorul societății Union Baugesellschaft, se află de eri în localitate.

❑ Elevii clasei a 8-a a liceului internat, s'au întors aseară din excursiunea făcută la Cîmpulung.

❑ Fata Valeria Carduc, din strada Păcurari, a încercat azi să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

Cu ajutorul salvărei, a fost transportată la spital.

❑ La districtul de recrutare, a început azi repartiția contigentului 1912.

Comisiunea se compune din d-nii Maior Stoianovici, colonel dr. Acontz, și căpitan Rafael Dimitriu.

❑ Băetul Gheorghe Ion Tofan în etate de 16 ani, din comuna Țuțora, scăldîndu-se în Prut, s'a înecat. Cadavrul a fost găsit de părinți.

❑ De la un hogeag, s'a aprins eri seara casa locuitorului Ion Plumb, din comuna Tomești, de unde s'a întins la o șură, din apropiere pe care a distrus'o complect.

Pagubele se urcă la 500 lei.

❑ Cu începere de mîine 13 Iulie, orele de cancelarie la revizoratul școlar vor fi de la 8—12 dimineața.

❑ **Școlare.**—Revizoratul școlar, a înaintat Casei școalelor, statul cu cheltuelile materiale ale școalelor pe trimestrul Iulie. Asemenea a înaintat și statul cu diferența de salar pe luna Aprilie a. c.

❑ Din cauză că locuitorii cît și călătorii își adăpau vitele din gălețile de pe la fîntînele situate în comune și pe șosele, și cum aceste constitue un mijloc de transmisiune a diferitelor boale printre vite și chiar la oameni. Pe viitor s'a luat dispoziția ca medicii primari de județe și veterinari să îngrijească ca toate puțurile să fie împetruite de jur împrejur și împrejmuite cu gard spre a nu mai putea intra nici o vită. Gălețile să fie prevăzute cu cruce de fer, și călătorii să nu mai adape vitele din gălețile fîntînelor, ci să aibă găleți proprii.

◔ A apărut *Curierul Judiciar*, anul XX, No 49, cu data de Duminică 10 Iulie, avînd următorul sumar:

Roadele date de instituția judecătorului ambulant, raport adresat d-lui Ministru de justiție, de d l judecător Eugen Petit; Jurisprudență; Un supliment de 16 pagini.

❑ D. architect Reinike, a fost însărcinat să supraveghieze reparațiunile ce se fac la imobilul Camerei de comerț.

❑ Societatea anonimă de antreposite din Alexandria, din impulsul ataşatului comercial romîn, a comunicat Camerei de comerț, că e gata a reprezenta casele și fabricile din Romînia, în toate afacerile lor, pentru Egipet și Smirna

❑ Azi dimineață a avut loc înmormîntarea fetiței Carmen Maxim, copila colegului nostru d. Nicu Maxim.

Condoleanțele noastre.

❑ Țiganul Ion Iordache din comuna Șipote, avînd o ură veche contra altui țigan Dumitru Feraru, în loc să-l ia la batae, a procedat mai practic.

In lipsa lui Feraru de acasă, a intrat pe un geam și i-a furat mai multe lucruri și 10 metri pînză.

❑ Camera de meserii, a cerut confirmarea d lor C. Blageanu și Alex. Mihailescu, ca membri previzori, în comitetul corporației „Progresul".

❑ Camera de comerț a intervenit la prefectura de județ, cu rugăminte de a-i comunica numele locuitorilor, cari doresc să exporteze seminte de dovleac.

❑ Direcția generală a serviciului sanitar, a făcut din nou cunoscut medicilor funcționari, că nu se va acorda nici un concediu, în vara aceasta, ținînd seamă de faptul că țara este amenințată de holeră.

❑ Direcția generală a c. f. r. face cunoscut, că s'a constatat că personalul de tren iau în considerație bilete care sunt compostate cu altă dată de cît aceia în care călătoresc posesorii lor, sub cuvînt că compostarea e greșită.

De oarece de cele mai multe ori asemenea cazuri nu se datorește unei greșeli ci faptului că, călătorii întrerup călătoria și și-o continuă în altă zi fără a prezenta biletele pentru vizare șefului stațiunii, se pune în vedere personalului de tren și organelor de control ca să nu ia în considerație bilete, care sunt compostate cu altă dată de cît numai în cazul cînd se constată că în adevăr e la mijloc o greșeală.

❑ **Teatrale.** — Astă seară trupa de comedii *Tănase*, care delectează publicul ieșan în grădina Bragadiru, va juca frumoasa farsă *Regulus Codoveanu* în trei acte, localizată de Th. Aslan.

Tănase ca de obicei va cînta și publicul va rîde.

❑ La prefectura de județ, s'a deschis o anchetă cu privire la locuitorii, cari încă nu și au prăsit porumbul.

Pînă acuma, ancheta a dovedit că cea mai mare parte dintre țăranii din județ, se găsesc în această categorie.

❑ Debetul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoștință onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor și viilor proprii, franco stația balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la prețul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu și transport.

Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.

SOCIETATEA

Creditului Funciar Urban

DIN IAȘI

Se aduce la cunoștința generală că Vineri *15 | 28 Iulie 1911* orele 11 a. m. la oficiul acestui credit, se va ținea licitație publică pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparații trebuitoare imobilului Spaier (Baia Diana) din Iași str. Mitropoliei, conform devizului respectiv pe suma de 8500 (opt mii cinci sute) lei, și care deviz se poate vedea în toate zilele de lucru la oficiul Creditului.

Concurenții, spre a putea lua parte la licitație vor depune mai întăi o garanție de *850* lei.

Direcțiunea

Ultima oră

București 12 Iulie

LOTERIA

Azi s'a făcut tragerea cl. II a a loteriei Statului Romîn.

Au cîștigat:

2000 lei No. 43519.

300 „ „ 10750, 45674, 51510.

200 „ „ 1137, 12469, 12972, 1768 1753, 20419, 25743, 30143, 7514, 52207.

150 lei No. 1588, 14874, 15237, 524 18331, 6707, 19430, 20997, 20885, 21273 24638, 26663, 26533, 28065, 29026, 38107 39335, 46608, 50705, 54777, 54939, 58057 59790, 3647, 5409, 16270, 15667, 23614 30613, 31709, 32804 34472, 37273, 42765 55915, 31982, 31048, 34719, 25138, 36546 42594, 55401, 58576, 59296.

Tragerea va continua mîine.

Alegeri neefectuate

Galați.—Eri avea să se efectueze alegerea, pentru colegiul al treilea județean.

Alegerea însă n'a avut loc, din cauză că alegătorii au refuzat să vie la vot.

Călduri tropicale

București.—Telegrame sosite din străinătate, arată, că în multe orașe domnesc călduri tropicale.

La Tropau, au fost 44 grade. La Londra și Berlin, s'au constatat 8 decese, din insolație.

Sinuciderea din Capitală

București.—Aseară, la orele 10 jum, tînărul Costică Drăgulin, de 19 ani, din strada Principesa Elena, s'a sinucis, trăgîndu-și 2 focuri de revolver.

Cauza e dragostea.

Otrăvire

București.—D-na Rosa Perlek, din strada Turturelelor 10, a încercat să se sinucidă, bînd o cantitate de 400 grame de spirt denaturat.

Cauza trebue căutată în niște neînțelegeri de familie.

Furt de bijuterii

București.—Artistei Julieta Rini, care găzduia la otelul Regal, i s'a furat dintr'o casetă, mai multe bijuterii prețioase, de valoare mare.

Inmormîntarea studentului Ciupercovici

Viena.—Azi a avut loc inhumațiunea cadavrului regretatului student romîn Ciupercovici.

In cortegiu s'au zărit cei mai mulți dintre romînii, stabiliți la Viena.

Condițiunile rebelilor

Janina.—O știre oficială din Janina, spune că rebelii ce stau adăpostiți în munți, impun condițiunile următoare de supunere.

Un guvern strict constituțional, construcțiunea de drumuri și poduri, serviciul militar regional, învățămîntul în limba albaneză, cu caractere latine, amnistie generală.

In acest caz, rabelii se vor întoarce la căminele lor și vor rămînea credincioși sultanului.

Afacerea Metevier

Paris.—Cu toate că Metevier n'a protestat în potriva demascărei sale, totuși parchetul procedează cu asprime în potriva ziarului *La Gouerre Sociale*.

Astfel acest ziar a fost dat judecății pentru sechestrare de persoană.

Deputatul Loché, va interpela guvernul în această chestie.

Cazurile de holeră se înmulțesc

Triest. — Eri a avut loc un deces, datorit holerei. Azi 3 cazuri noui.

*

Izek.—Holera a fost constatată aci. Au fost 7 cazuri mortale.

Logodnă princiară

Belgrad.—Eri a avut loc logodna princesei Elena a Serbiei cu princepele Ion, fiul marelui Duce Constantin, vărul țarului.

Accident de aviațiune

Paris.—Aviatorul Jalli, căzînd de pe mașină, la aerodromul dia Juvisy, a rămas mort pe loc.

O lugubră descoperire

Oradea Mare.—Niște lucrători au găsit lîngă Oradea Mare, o fată de 24 ani, îngropată în pămînt, pînă în gît. Ea a fost scoasă și readusă la viață.

S'a constatat că e o sermană nebună, care găsise acest mijloc, pentru a-și curma viața.

Misiunea japoneză la Constantinopol

Constantinopol. — Generalul Nogy, a vizitat școala militară și a asistat la exercițiile trupelor. Eri a fost primit în audiență de Sultan.

Azi Mareșalul japonez a plecat la Berlin.

Pregătirea unui atentat contra Țarului

Petersburg.—La construcția căei ferate de lîngă Kiev, s'a constatat dispariția unei cantități de dinamită. Făcîndu se cercetări, s'a aflat că dinamita a fost furată în scop de a se fabrica bombe explozibile.

In adevăr, arestîndu-se cîți va lucrători s'au găsit la ei bombe.

La interogator lucrătorii au declarat, că plănuiseră un atentat la viața Țarului, pe cînd acesta avea să treacă pe acolo

Marele incendiu din Constantinopol

— 10.000 prăvălii distruse —

Constantinopol.—Incendiul a continuat cu distrugerea, pînă la orele 5 dimineață, cînd a putut fi localizat. Mahalaua creștinească Valanga a fost și ea distrusă de flăcări Se zvonește că în total ar fi fost arse 10.000 prăvălii sau case, mai multe multe moschee și școli. Pagubele se evaluează la un milion de livre. Pompierii continuă să lucreze, ajutați de străini. Numeroși pompieri sunt răniți. Numărul victimelor nu se cunosc. Marele Vizir și minștrii au fost cu toții la locul dezastrului. Sultanul a trimis pe șambelanul său. Focul se datorește unui arab, care făcea cafea într'un han.

FĂINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrîni.

Conține cel mai bun LAPTE din ALPII.

Se vinde la toate drogheriile și famaciile din Țara.

Cutia „NESTLE" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *București strdaa Justiției No.11.*

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton, ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învățătură.

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad-Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Doamnele și Domnișoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară și în acelaș timp să cumpere și cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune și cu prețuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize și Voalajuri. Ultimele noutăți în Bluze, Matinele și Jupoane.

Mănuși și Gente moderne cu Șnururi,

Garnituri pentru Rochii și Furnituri complecte pentru croitorie.

Amănunt.

Fiindcă se apropie timpul plecărei la băi, magazinul „La Vultur" a început de pe acum să vîndă cu prețuri foarte reduse toate noutățile frumoase precum și toate mărfurile sezonului de vară.

ANUNCIU

In ziua de **13 Iulie 1911, ora 2 p. m.**, se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iași**, evaluat la suma de **366,460 lei 75 bani**, după arătările din bilanțul falitului, din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **H. Mărzescu.**

Secretar *C. Brian*

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie și de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier și Restaurator

M. PETERSIL

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

D nul D. STOURDZA, președinte
„ SEB. MORUZZI, v.-președinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAȚI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operațiuni:

Deschideri de compturi curente, încasări și scomptări de efecte, cupoane și titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum și asupra tuturor acțiunilor societăților constituite în țară, va face orice operațiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte și mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor ferilor: se va însercina cu vînzarea cerealelor.—Primește bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iași, str. Anastasie Panu No. 43 —

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, Profesor str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

❑ *Debitul Badareu et Dr. Manolescu, aduce la cunoștința Onor. clientelei că cu începere de la 15 Iunie a redus prețurile produselor la următoarele:*

Caș gras de munte	1.40
Delicioasa smîntînă dulce centrifugată	2.—
Excelentul unt pentru cafe	4.60
Brînză proaspătă de vaci	0.50

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magăzinele de consum. din țară

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Grădina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiécare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

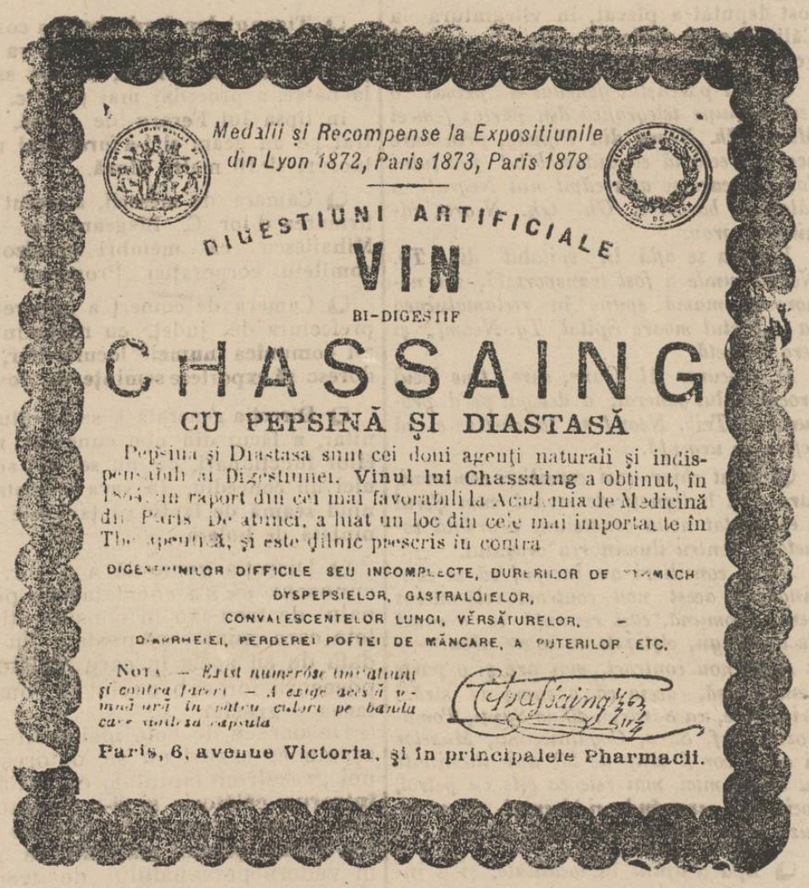

Peste 600 doamne bogate

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

In 20 Octomvrie 1892, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bôlelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterate* şi atotutorĭ bôle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÔLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilorĭ torĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ invêterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putredimiĭ óselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativĭ pentru sange**

BISCUITS DÉPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bôlele cele mai inveterate. — *Ŭă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Ei pot da servicie marĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE ŢERILE

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 100 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910:

LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente in caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tuălete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Cocoa, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

4890 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VIII— No. 1350 Joi 14 Iulie 1911

A propòs de libertatea individuală

Libertatea este de sigur, dreptul cel mai sfînt al omului. Iea ie regulă. Privarea de libertate este în toate cazurile o pedeapsă. Iea e excepţia. De aci s'a născut nevoia socială, de a îngrădi drepturile omului, şi de a mărgini putinţa autorităţii de a privа de libertate cînd nu ie vorba de *pedeapsă*. Constituţiunea noastră, în art. său 13 zice: „libertatea individuală este garantată" şi mai departe: „nimeni nu poate fi oprit sau arestat, afară de cazul de vină veghiată; de cît în puterea unui *mandat judecătoresc motivat*. etc. Legea penală, prevede penalităţi pentru cazurile de oprire sau arestare ilegală. Şi cu toate acestea n'a fost abuz, care să se practice pe o scară mai întinsă, de cît privarea de libertate, cu aparenţe de legalitate.

Iera de ajuns să nu fii partizanul politic, al unui guvern, ca cea mai mică atingere adusă vre-unui obraz influent să motiveze arestarea ta. O insultă care se pedepseşte cu o mică amendă, un ultragiu, pe care legea nu-l pedepseşte de cît cu un arest uşor, un nimic, o pecadilă, de îndată ce atingea un personagiu influent sau pe cineva din anturajul lui, motiva un mandat *nemotivat* al judecătorului de instrucţie. In atari condiţiuni, au fost arestaţi oameni foarte distinşi din această ţară, şi au suferit arbitrariul unor magistraţi, amici ai guvernelor sau doritori de a fi cotaţi drept atare. Iată de ce, timp de 36 ani, adică de la 1866, data decretării constituţiunei şi pănă la 1902, data modificării procedurei penale, modificare cunoscută sub numele de: „legea libertăţii individuale", constituţiunea a fost sfîşiată în textul şi spiritul iei, de oameni politici parveniţi, D-zeu ştie cum şi de magistraţi de aceiaşi stofă şi calitate.

Intervine această lege, spre a înfrîna arbitrariul. Şi prevede în acest scop, că arestarea nu se poate ordona de cît în următoarele două cazuri: 1) *în circumstanţe grave* şi cînd este indispensabilă instrucţiunei cauzei; sau 2) tot *în circumstanţe grave* şi cînd este reclamată de un interes al siguranţei publice.

Desigur că aceşti termini sînt foarte elastici şi desigur că un magistrat abil poate găsi în ambele cazuri, o motivare inteligentă cel puţin a uneia din cele două condiţiuni, fără de cari nu se poate aresta. Magistratul însă, în toate cazuzile e ţinut să-şi motiveze ordinul de arestare, şi această motivare, trebue să fie conţinută şi în mandatul său de arestare, cum o prevede şi constituţiunea şi modificarea din 1902. Ce se înţelege însă prin motivare, iată un lucru asupra căruia nu sînt încă fixaţi magistraţii noştri. Cei mai mulţi îşi închipuesc, că enunţînd stereotip în ordonanţa lor de arestare şi în mandat (şi aceasta numai de la 1907 încoace), cele două condiţiuni principale legale, îşi motivează măsura. Ie o erezie şi o adevarată violare de lege. Enunciul nu ie suficient. Iei sînt datori să expună fapte şi împrejurări, ori mai precis considerente exacte de fapt, cari să justifice în fapt existenţa elementelor de drept cerute de lege, unicele cari pot da pecetea legalităţii arestării ce săvîrşesc, căci altmintreli iea constitue o ilegalitate, un arbitrariu. Or, tocmai aceasta a voit să evite legiuitorul. Şi să nu mi se obiecteze, că acestui arbitrariu, legea a abviat prin corectivul controlului. Controlul mandatelor de arestare, aşa cum ie instituit, ie un adevarat paliativ. Căci, pe de o parte, în foarte multe cazuri, organele de control, dintr'un spirit de colegialitate rău înţeleasă şi pentru motive lăturalnice, furnisate în particular, în şoaptă, fie de autorul arestării, fie de cei interesaţi, menţin ordinul, cu toate că din discuţiunea urmată, dînsul urmează a fi revocat. Iar pe de altă parte, instanţa superioară de control nu ascultă şi pe arestat ci numai pe Procuror, cu calcarea şi a principiului: „*audiatur et altera pars*", şi a ideilor de aparare conţinute în însăşi legea.

Aceasta pentru cuvinte de celeritate şi printr'un netăgăduit exces de putere, a camerilor noastre de acuzare, cu aprobarea supremei Curţi.

Elasticitatea terminilor legii, motivarea în abstracto, nejustificarea în fapt, lipsă de control riguros, intervenţia motivelor şoptite, lipsa de aparare, iată motivele pentru cari şi sub imperiul legii actuale ne găsim tot în domeniul arbitrariului.

Desigur că şi legea conţine lacune şi desigur că o practică inteligentă, conştiincioasă şi luminată ar abvia inconvenientelor. Dar noi nu sîntem de cît la debuturi, n'avem decît 45 de ani de practică constituţională şi civilizată, n'avem selecţie, n'avem tradiţie, deci corectivul tot din lege trebuie să răsară.

Am văzut judecători de instrucţie arestînd în cazuri în cari legea li interzice formal aceasta. căci iera vorba de pedeapsă mai mică de trei luni, caz în care arestul preventiv nu ie permis. Am văzut Procurori, denaturînd faptele chiar şi prin rechizitoriile lor scrise, pentru a ajunge la calificarea, care să poată atrage arestare. Am văzut magistraţi arestînd persoane, cari le erau şi pentru că li erau antipatice. Am văzut arestări făcute, fiindcă: „de cînd îl pasc, ori îl coc eu". Am văzut, am văzut multe, cîte n'am văzut eu, numai în practica mea de la 1902 încoace, şi sînt foarte îndurerat, că nu pot învinui numai legea, ori mai bine defectele ei. ci trebue să mă recreiez contra oamenilor şi mai ales contra defectelor lor. Ambiţie nemăsurată, resentimente nepermise, un autoritarim deplasat, o îngîmfare condamnabilă, o dorinţă neînfrînată de a ajunge cît mai repede şi cît mai sus, iată altă ordine de motive, pentru cari nu putem ieşi din tristul domeniu al arbitrariului, chiar sub imperiul legei libertăţii individuale.

Suveranitatea de apreciare a judecătorilor, nu e ceva cu desăvîrşire abstract. Faptele supuse aprecierii lor, sînt şi în domeniul aprecierii tuturora. Ca fapte ele nu stau în limitele extreme, ale aprecierilor diverse, la care pot da naştere. Adecă nici la negaţiunea absolută şi nici la afirmaţiunea absolută, bună oară. Cîte odată se întîmplă şi aşa ceva, dar foarte rar. Mijlocia dintre extreme e mai în toate cazurile, mai aproape de adevăr, de just, de echitabil. Această apreciare din domeniul tuturora face parte şi din al judecătorilor. La ei numai pe apreciarea faptelor se grefează o calificare ori o formulă juridică, care dă caracterul voit şi legal, hotărîrii lor. Hotărîrea aceasta nu e adevărul însuşi, ci se confundă cu el; „*pro veritate habetur*". De ce dar s'ar sapa o prăpastie atît de mare între ideaţiunea şi mentalitatea lor şi între ale noastre?

Am spus, o spun şi o voiu repeta necontenit, pînă cînd voiu isbuti să mă fac auzit şi înţeles de toată lumea *arestul preventiv nu e pedeapsă*. Deci, limbajiul care se ţine în deobşte: „ce are să zică lumea, dacă pentru cutare fapt grav voi lasa liber pe învinuit", ie deplasat în gura magistratului. A dacă acest arest, ar fi pedeapsă, dacă el macar s'ar computa în osînda viitoare, dacă ar exista siguranţa vinovăţiei şi a acelei osînde, poate n'aşi avea nimic alt de zis, de cît uzaţi cu omenie de această măsură, dar uzaţi numai.

Arestul acesta nu este insă nicăieri pedeapsă şi în sistemul legii noastre penale, în care arestul nu se compută în osîndă, şi într'o ţară în care mijloacele de dovedire, sînt atît de rudimentare şi de arierate cu o poliţie orăşănească în embrion, şi cu o poliţie—administraţie sătească aproape orientală, acest arest este o adevărată primejdie. Chiar geandarmii rurali, cari şi-au cîştigat puţină suprafaţă, sunt o pildă zilnică şi vie, de semiorientalism, şi de semicivilizaţie. Bătăi, torturi, lanţuri, arestări nepermise şi nelegale se semnalează zilnic.

Cu o atare mentalitate şi în atari condiţiuni, ce siguranţă poate avea magistratul în instrumentarea lor. Nimic mai incert şi mai problematic. Şi cu toate acestea este suficient ca poliţia, ori gendarmul să trimită un arestat parchetului, pentru ca arestarea aceasta în marea majoritate a cazurilor să fie menţinută de procuror, de judecător, adesea şi de trib. şi mai în totdeauna şi de camera de acuzare.

Zadarnic le vei dovedi, că nu prezintă nici o utilitate, că nu întruneşte condiţile legei etc, invariabil ţi se va răspunde: „lasaţi-l pe judecător să şi facă instrucţia".

Ei bine nu este aşa, şi în contra acestui lucru mă revolt şi protestez cu toată energia. Am văzut cazuri de arestare cari au durat zile, săptămîni şi chiar luni. La terminarea instrucţiei s'a găsit că nu e loc de urmărire, ori judecătorii fondului au achitat. Ce s'a făcut pentru a repara nedreptatea arestării? Nimic. Ce se poate face? Nimic. Cum rămîne atunci cu suferinţa, cu jignirea omului, care a suferit o atare nedreptate. Cum rămîne cu onoarea lui atinsă, cu familia care a fost privată de sprijinul lui, cu atîtea şi atîtea sentimente calcate în picioare, din cauza neghiobiei unora; ori a lipsei de prudenţă şi prevedere a altora? Cum rămîne mă rog?

Iată ce mă supără şi mă indignează: Recent, de tot recent, magistraţii pun în libertate pe nişte oameni, gendarmii rurali au îndrăzneala într'un oraş să pretindă direcţiunei penitenciarului să-l trimită la gendermărie, de reţinut *în oraş*, unde gendărmul rural n'are nici un rol. Intrebati de procuror de ce, aceşti gendarmi au cutezanţa să răspundă; „spre a-i povăţui cum să se poarte.

Natural că procurorul, i-a povăţuit să fie cuviincioşi. Dar, citez cazul, pentru a arata pînă unde poate merge temeritatea unor agenţi. Din împrejurarea că mai întotdeauna, cînd trimit arestanţi parchetului, instrucţia îi arestează şi că nu se arestează de cît foarte rar, dintre aceia pe cari d-lor bine-voiesc a-i lasa liberi, dînşii trag concluziunea că ei operează arestările. De aci cutezanţa tuturor fără de legilor, chiar cînd justiţia liberează, şi poate fiindcă justiţia îşi arogă acest drept legal. E o mentalitate de canibali, pe care n'am cuvinte să o înfierez. Desigur că noi, aceştia de la oraş, şi aci nu toţi însă, nu prea încurajăm asemenea riscuri. Ştie bine agentul păcătos, că în momentul cînd ar îndrăzni să se atingă de libertatea noastră, un glonte i-ar putea găuri pielea. Ştie el bine, că avem noţiunea legitimei apărări, sau dacă nu o ştie, *să o ştie*. Dar pe mine nu mă preocupă atît cei conştienţi de drepturile lor, ci mai ales cei slabi, cei ce nu ştiu cum să se apere.

Aşi putea cita cazuri foarte numeroase, în cari s'a abuzat de arestarea preventivă. Aşi putea cita consecinţe dezastruoase din atari arestări. Dacă abuzurile vor continua şi dacă voi fi provocat, nimic nu mă va opri să o fac, şi voiu face-o. Căci ţin şi aceasta trebuie să fie în sentimentul tuturor oamenilor civilizaţi, ca arbitrariul să dispară.

Voiu lupta cu toată energia de care sînt capabil, în acest scop. Ba voiu merge pănă acolo că nu voiu dezarma ci voiu divulga toate arbitrariile cu toate ascunsurile lor. Rog chiar, pe toţi cei ce ştiu sau află, ori sufăr de asemenea arbitrarii, să mă ţină în curent. Voiu protesta mereu şi publica, pînă cînd abuzul de arestare va dispărea. Un uz rezonabil şi judicios da, abuz însă, nu. Mă revolt contra acestui obiceiu rău şi condamnabil. şi dau strigătul de alarmă.

Căci nu-i putem permite să se transforme în sistem, pînă cînd legiuitori mai cuminţi ori mai apţi vor aviza la îndreptarea răului şi vor stabili legalminte arbitrariul. „*Caveant consulès*".

Dar şi cine are urechi de auzit să audă.

O. A. Teodoreanu.

Din abuzurile Prefectului

Am publicat eri ştirea, că automobilul judeţului a călcat în judeţul Neamţ pe un băiat, rănindu-l atît de grav, în cît nu este exclusă posibilitatea ca el să fi sucombat pînă în momentul acesta.

Un amănunt interesant este şi faptul, că în automobil era căpitanul Negruţi. Ne-am întrebat: ce are a face militarul acesta, cu prefectura de judeţ. Cu ce drept utilizează el automobilul judeţului pentru satisfacţia poftelor sale de sportsman?

Faptul că e fratele prefectului nu e încă o explicaţiune justificativă. Prefectul însuşi n'are dreptul să uzeze de automobil, de cît în interesul şi serviciile judeţului; cu atît mai mult o persoană, care ori-cît ar fi de aproape de persoana prefectului, este cu totul străină de prefectură, de interesele şi de serviciile sale.

Nenorocirea întîmplată băetanului Negru din Pipirig aduce un nou fapt, care pune în lumină pe prefectul judeţului şi activitatea sa prefectorială. Iată deci pentru ce prefectului Negruţi îi mai trebuia un automobil; iată pentru ce cumpărînd un nou automobil, dînsul a păstrat şi pe cel vechiu. Interesele şi poftele familiei trebuian să fie satisfăcute pe spinarea contribuabililor fondului judeţian.

Este un sistem şi acesta, dar un sistem deplorabil, care nu se împacă cu cinstea, ce se cuvine să aibă un funcţionar al statului, un păzitor al intereselor publice.

Dacă d. Negruţi vrea să-şi servească familia—lucru pe care îl pricepem foarte bine—să şi-o servească pe socoteala sa. Iar dacă nu are măcar banii cu cari să-şi plătească datoriile, şi se lasă a fi protestat necontenit de creditori, să nu apeleze la fondurile publice, căci poate fi învinuit de necinste.

Nu cumva pentru a-şi servi familia a cerut d. Negruţi şi vestitul fond al cheltuielilor de „reprezentare".

Dacă deplîngem soarta nefericitului flăcău şi a mamei lui care are de suferit de pe urma plăcerilor familiei Negruţi protestăm şi în contra abuzului, pe care-l face prefectul cu banul public.

Concursul pentru cărţi de cursul primar

Un scandal ne mai pomenit se plăsmueşte la Bucureşti, cu concursul de cărţi didactice de curs primar.

Se ştiu condiţiunele în care s'a publicat acest concurs—cu 40 zile înaintea termenului de examinare.

Autorii au pregătit în grabă manuscrisele. Bine înţeles, că autorii cari au ştiut despre ţinerea concursului încă din Decembrie, au putut lucra mai pe îndelete—bună-oară cei de la Buzeu, Bucureşti şi Craiova—*(trei mari asociaţiuni* asanate).

Rezultatul concursului pentru aceste trei asociaţii se ştia mai dinainte—îşi găsise autorii şi editori.—Despre ceilalţi... se ştiau iarăşi dinainte motivele respingerei manuscriselor, cu pretextele obicinuite: „provincialismul în stil, greşeli de ortografie"... etc. Ce se va întîmpla cu acest concurs unic în analele învăţămîntului?

Se vorbeşte că nu se va aproba, nici un manual anul acesta: întâi, pentru că cei cu cărţile vechi protestează şi lucrează; spunînd că ei au un stoc de cărţi nedesfăcute, apoi şi librarii lucrează, pentru că au în depozite multe, foarte multe cărţi şi al doilea, pentru că membrii comisiunei sunt divizaţi. Unii—cei mai numeroşi — au fost de părere că, manuscriptele să se aprobe printr'un singur proces-verbal şi tot în acel procès-verbal să se arăte şi manuscriptele respinse, fără să motiveze nimic, ori prea puţin. Alţii au fost de părere să se facă raport special pentru fie-care manuscript în parte.

D. C. C. Dimitrescu-Iaşi, d. Onciul şi chiar d. Ministru C. Arion, cer rapoarte speciale. Credinţa generală este, că nu vor fi aprobate manualele anul acesta pentru motive multe şi foarte drepte.

Ar fi de dorit, ca d. Ministru Arion, care cu cele mai bune intenţiuni şi justificate motive, a înlocuit monopolul cărţilor didactice, prin concursuri, să se gîndească că modalitatea ţinerei acestor concursuri trebuie să fie serioasă, că aceste concursuri trebuesc publicate cu cel puţin 6 luni înainte, pentru ca autorii să fie ajutoţi de un timp suficient pentru pregătirea serioasă a lucrărilor. Alt-fel concursul de formă va aduce pagube mai mari şcoalei primare, de cît monopolul, cu toate păcatele lui.

Vom reveni. **Hug.**

Să-şi dea demisiile

Scandalizat de totala lipsă de bun simţ şi de cel mai elementar spirit juridic, de care a dat dovadă comisia de judecată universitară în afacerea Chiricescu, d. Arion a fost, cu această comisie, de o ironie sîngeroasă în considerentele cu care şi-a motivat d sa decisiunea.

Cîte considerente, atîtea sarcasme, la adresa celor trei judecători universitari! Ele se pot rezuma în trei cuvinte: — Sunteţi nişte imbecili!

Nici mai mult nici mai puţin. Acesta este scurtul înţeles al lungei motivări ce precedează hotărîrea ministrului. Faţă de lecţia ce d. Arion o dă comisiei, cunoscuta rezoluţie pusă de d. Haret pe un alt aviz al acestei instanţe disciplinare e floare la ureche, de şi prin acrimea ei acea rezoluţie a fost extraordinar de corosivă.

Şi totuşi onorata comisie, *astfel* tratată de ministrul instrucţiei publice nu şi-a depus mandatul!

Prin modul cum a judecat şi prin sentinţa ce a dat, s'a făcut şi odioasă şi ridicolă. Opinia publică şi universitară a rămas revoltată de sălbătăcia judecăţei; ministrul. la rîndul lui şi-a bătut joc de ea pe faţă, din cauza aplicaţiunei absurdre ce a dat-o principiului Berenger, cînd de-o parte a rostit cea mai aspră pedeapsă posibilă, iar de alta a acordat cea mai complectă absolvire.

Ce mai aşteaptă d ci, ca să-şi dea demisia?

Mai are oare autoritatea de a face oficiu de instanţă disciplinară a corpului didactic superior şi secundar?

D-nii Pangrati, Onciul şi Ralet pot argumenta, că în calitatea lor de matematici şi istorici, şi mai cu seamă ca unii cari vor să menajeze şi capra şi varza, nu sunt ţinuţi să judece cu dreptate şi bun simţ, cari amîndouă aceste lucruri formează ceea ce se numeşte spirit juridic.

Un lucru însă de care nu-i dispensează ocupaţiunile lor de matematici şi istorici este simţul demnităţei.

Este de demnitatea lor de oameni, dar mai cu seamă de demnitatea universităţei — pentru a cărei salvare organizeară pe vremuri greva universitară — să se demită la moment din comisia de judecată.

Iar dacă nu vor să înţeleagă acest lucru atît de evident, este de datoria ministrului de instrucţie să-i înlocuiască *el*, fără multă vorbă.

Cînd un ministru se crede obligat, într'un interes de ordine publică, să descalifice pe membrii unui tribunal disciplinar capabili şi ridicoli, nu se poate opri aici, ci trebue să meargă pînă la capăt.

De la d. Arion ca ministru nu aşteptăm ironii, ci sancţiuni.

Comisia de judecată trebue complect schimbată. Aşa cum este alcătuită azi, nu poate, nu trebue să mai judece.

POETUL NEO-JAPONEZ

— LAFCADIO HEARN —

Am promis a reveni cu oarecari date literare şi biografice asupra scriitorului atît de mult la ordinea zilei în momentul de faţă, Lafcadio Hearn, despre care am pomenit în treacăt, vorbind de Japonia şi de oarecari împrejurări literare din această interesantă ţeară.

Cel mai uimitor dintre romanele lui Lafcadio Hearn, este însăşi viaţa sa.

Acest admirator al lui Théophile Gautier şi al lui Loti, era fiul unei frumoase grecoaice şi al unui ofiţer irlandez. Tatăl său era chirurgul Charles Bush Hearn, maior în regimentul 76 al infanteriei engleze, în garnizoană la Cithera, în timpul ocupaţiunii insulelor ionice de trupele britanice. Cithera, insula Afroditei, este din toate timpurile favorabilă ideilor romantice, Maiorul Hearn iubi şi se căsători cu o citheriană. Din această căsătorie se născu un copil, care fu numit Lafcadio, pentru că în insula Leucadia văzu întâia oară lumina zilei.

D-na Hearn părăseşte apoi insulele Ionice pentru a urma pe soţul său; neputînd însă suporta cerul cel întunecat şi ploios al Irlandei, fu nevoită să divorseze.

Lafcadio, părăsit de părinţi, fu primit de o mătuşă bătrînă. In casa ei, n'auzi niciodată vorbindu-se de tatăl său, nici de mama sa, nici de fratele său mai mic, James, născut cu doi ani mai tîrziu decît el. Aici fu crescut foarte sever; origina sa citheriană evoca tot felul de amintiri păgîne, ce scandalizau clerul localităţii. Inchis într'o cameră mică, fără lumină, fără căldură, acest copil, exilat pe ţărmul oceanului friguros, într'un climat trist, regreta orizonturile largi şi ţărmurile pline de soare, care, sub un cer de azur, pe lîngă golful Corint, îi fermecaseră ochii altădată.

In vrîstă de şcoală, el fu dus la un colegiu, unde principiile pedagogiei anglo-saxone fură aşa de sever aplicate, încît în timpul unei şedinţe obligatoare de box, îşi pierdu un ochiu.

*

Copilul, astfel stîlcit şi părăsit, luă hotărîrea de a se refugia în liniştea viselor nostalgice. Născut poet, spre nenorocirea lui şi spre bucuria noastră, el nu mai ceru realităţii decît ocaziunea unor plăceri cu totul intime. El deveni cel ce vede lucrurile, pe care altul nu le zăreşte, care ia plăcere la o infinitate de evenimente neglijate de restul oamenilor. Simţul său vizual, refugiat în-

? In curînd: Cea mai mare sensaţie a secolului

ASCENSIUNEA CELEBRULUI AERONAUT

Căpitan THOMICK ?

care, dîndu-şi drumul din balonul său înălţat liber

SE ARUNCA IN PLIN AER

de la o înălţime de 800 metri; făcînd

SBORUL SEU MORTAL

numai cu ajutorul unui aparat-umbrelă (care se deschide prin presiunea aerului) şi soseşte nevătămat la pămînt.

Afişe speciale vor anunţa ziua şi locul ascensiunei

tr'un singur ochiu, deveni pentru Lafcadio Hearn un mijloc de a pune stăpînire pe univers. El se exercita în linişte de a prinde reflexul unui val ce trece, lumina unei raze ce străluceşte, primele lumini ale unei aurori ce se aprinde şi splendoarea unui apus de soare ce se stinge. Foarte sărac, dar fericit totuşi din cînd în cînd, Lafcadio Hearn pleacă în urmă cu un grup de emigranţi în America.

Nu ştim ce împrejurări curioase îl duseră la New-Jork, unde trebue să fii tare, foarte îndrăzneţ, să ştii să loveşti în adversar, pentru a reuşi. Aflăm numai, fără mirare, că ajuns în „ţara afacerilor", tînărul Lafcadio încercă mai multe meserii pe salarii mizerabile. Fu chiar şi chelner într'o cafenea şi adese ori, seara, neavînd nici un refugiu, viitorul autor al *Cuvintelor magice* mergea să doarmă pe cheiurile din New-Jork, între patru scînduri ale unei lăzi goale şi rece ca un sicriu.

Un tovarăş îl duse cu sine în Ohio, la Cincinati, unde intră în calitate de lucrător de tipografie la un editor. Soarta îi surîse pentru întîia oară. Ii surîse aşa de mulţumitor, în cît se puse îndată pe lucru cu un zel entuziast şi meticulos. Din cauza probităţii sale de caracter perfect, i se dete porecla de „punct-virgula". El era mîndru de aceasta, căci era de părere că un bun scriitor trebue să fie din respect pentru tipograf şi cititori, un bun caligraf. El recomandă o punctuaţiune precisă şi şi îngrijită şi dădea chiar exemplu: manuscrisele lui sunt modele de eleganţă şi claritate.

*

Lafcadio Hearn urcă încet, una cîte una, toate treptele pe scara literelor. Ca secretar la un librar, el profită de timpul liber pentru a scrie poveşti şi nuvele. Ca reporter la *Enquirer*, el se semnală din primul moment, prin două succese mari de „reportaj de senzaţie" pe care Americanii îl gustă foarte mult.

S'a întîmplat ca un German să fie atras într'o cursă de nişte asasini mascaţi, jăfuit şi aruncat într'un cuptor aprins Lafcadio Hearn, care desigur n'a asista la această scenă, a descris-o totuşi cu toate peripeţiile necesare, într'un asemenea caz, pentru a amuza pe cetitor. Această descriere urcă îndată tirajul ziarului „Euquirer".

— „Lafcadio, îi zise directorul ziarului, te felicitez. Vei fi, dacă vei vrea, regele reporterilor. Pentru a-ţi da dovada de satisfacţia şi de încredere mea, te însărcinez să te urci în vîrful catedralei Sf. Petru şi să-ţi notezi de acolo impresiunile. Va fi foarte curios!"

Zis şi făcut. L. Hearn se servi de aceste tours de force traducînd *Une nuit de Cléopâtre*, de Théophile Gautier.

Orientul, Extremul Orient îl atrăgea. Visa o viaţă liniştită departe de Cincinati şi Chicago. Se îmbarcă, deci, într'o zi, pe un vapor, şi după ce rămase cîtva timp la Martinica, el cedă nostalgiei care l atrase spre Japonia.

Aici a murit acum şase ani. Se făcuse japonez şi se căsătorise cu o japoneză; copiii sunt japonezi. In ultimul timp a fost numit profesor la Universitatea imperială din Tokio. Sfîrşitul vieţii fu mai dulce de cît debuturile ei. Predilecţia pentru Loti i-a fost norocoasă.

„Opinia" la Fălticeni

(Coresp. particulară a ziarului „*Opinia*")

La 31 Octombrie 1910, au fost daţi în judecata comisiunei disciplinare a învăţătorilor şi institutorilor din Iaşi, fostul revizor şcolar de Suceava, d. Serafim Ionescu şi sub revizorul său, d. C. Zăhărescu.

Motivul dării în judecată a fost neregulile constatate cu distribuirea libretelor personale, din care a rezultat o pagubă pentru casa şcoalelor de 2920 lei.

Felul cum s'a făcut ancheta de către d. Sachelarescu, fost inspector şcolar al circ. I Iaşi, a arătat o vădită părtinire de a trece uşor asupra părţii de răspundere ce cădea în sarcina revizorului şcolar de pe atunci, d. Gheorghe T, Ionescu, cumnatul d-lui Ştefan Ioan, deputat de Suceava şi membrn în consiliul permanent de Instrucţiune, care singur s'a făcut vinovat de totală neglijenţă.

D. Gheorghe Ionescu venind ca revizor în 1908, n'a luat pe seamă de la nimeni averea revizoratului şi a întrat în funcţiune fără împlinirea formelor legei. A distribuit librete pe la şcoalele din judeţ, iar banii încasaţi pe acestea şi pe cele distribuite în timpul revizoratelor d-lor C Zaharia şi Serafim Ionescu, parte şi i-a însuşit, parte a plătit nişte datorii, *pentru a încasa rabatul de 15 la sută ce i se acorda*, precum şi nişte bilete de loterie şi lipsurile de cărţi din biblioteca revizoratului.

Ast-fel după ce a încurcat situaţia, deturnînd banii libretelor şi distrugînd actele ce le aveau în descărcare d nii Serafim Ionescu şi C. Zăhărescu, a adus cazul la cunoştiinţa ministerului. S'a rînduit o anchetă. Rezultatul a fost că atît d. Serafim Ionescu, cît şi Zăhărescu, au fost daţi în judecata comisiei disciplinare.

Termenul de judecată a fost fixat la 31 Octombrie 1910. Citaţiunile conform legei trebuiau înmînate celor în drept cu cel puţin 20 zile inaintea termenului, de către revizor. D. G. Ionescu însă pentru a zădărnici apărarea lui Zăhărescu, pe care nici nu-l chemase la anchetă, nu i-a trimis acestuia citaţia de cît cu cîte-va zile înainte de 31 Oct. Aşa că dînsul neavînd timpul necesar să-şi procure acte, pe care unele le-a refuzat revizorul să i le dea, s'a prezintat la termen fără nici o armă de apărare şi a cerut amînarea, care însă nu i-a fost acordată pentru motivul că: *membrii erau cu totul edificaţi asupra afacerei.*

Pe baza actelor dresate la anchetă şi a rechizitorului magistral al d-lui inspector Sachelarescu, care şi de data aceasta a dat dovezi că e mai tare în vervă după ce trece soarele de amiază comisiunea a pedepsit pe d. Serafim Ionescu cu avertismentul, iar pe Zăhărescu l'a exclus pe 8 luni din învăţămînt.

Şi de data aceasta au reuşit deci planurile necinstite ale fostului revizor Gh. Ionescu, care văzînd că nu poate da în cap d-lui Serafim Ionescu, s'a năpustit cu toată furia asupra celui mai slab, asupra lui Zăhărescu, pentru că acesta nu s'a unit cu el la uneltirile lui meschine şi a demisionat din postul de sub revizor pe ziua de 10 August 1910, *cînd Gh. Ionescu, trebuia să plece în voiaj de nuntă în străinătate la Suceava.*

Cu darea în judecată şi pedepsirea acestor 2 dascali, Gheorghe Ionescu şi-a încheiat menirea şi activitatea şcolară şi extra şcolară din timpul revizoratului său din 1908—1910.

Dăscălimea Suceveană îşi aminteşte cu oroare de revizoratul lui Gh. Ionescu, *poreclit acum în urmă Tampon.*

Cei mai buni învăţători de groaza persecuţiunilor lui au luat drumul pribegirei, transferîndu-se în alte judeţe, căci el e acela care pentru un plic întors, a persecutat pe învăţătorul Ion Mihailescu, de la Baia, pînă acolo, că l'a făcut să se sinucidă.

Tot din cauza persecuţiunilor veninosului s'a sinucis şi învăţătorul N. Lupan, de la Mădeni.

Tot el e acela care a grăbit moartea institutorului I. Niculescu Radu, căruia i-a provocat o anchetă, pe urma căreia acest model de institutor a fost dat judecăţii şi permutat.

Intr'un singur an au fost duşi pe la Consiliul Permanent şi Comisia Disciplinară aproape un sfert dintre învăţătorii din judeţ.

A fost o adevărată goană în contra tuturor dascalilor bănuiţi că nu sunt haretişti.

De toate acestea se poate mîndri şi sangvinul inspector de pe vremuri d. Sachelarescu.

Că a fost pornit şi a lucrat cu patimă şi necorect în totdeauna, face dovadă şi eazul din urmă cu d-nii Serafim Ionescu şi Zăhărescu.

De data aceasta însă nu i-a succes şi i s'a cam înfundat.

Afacerea venind la parchet, judecătorul de Instrucţie de pe lîngă Trib. Suceava, constatînd neregulile şi lipsa banilor de la revizorat se datoreşte faptului că Gh. Ionescu în calitate de revizor şcolar a distrus acte şi şi a însuşit banii încasaţi pe libretele distribuite, a deschis acţiune publică contra sa şi a cerut telegrafic Ministerului de Instrucţie să-l suspende din învăţămînt.

Pe de altă parte fostul subrevizor Zăhărescu i-a făcut proces de daune lui Gh. Ionescu, pentru faptul că acesta, în calitate de revizor şcolar nu i-a înmînat la timp citaţia Comisiunii Disciplinare, ca să-şi poată aduna actele pentru aparare şi a fost condamnat. Procesul e pendinte la Tribunalul Ilfov.

Tot acum mai aflăm că Prefectura judeţului Suceava a fost pusă în cunoştinţă de către revizoratul şcolar, că Gh. Ionescu şi-a însuşit nişte material didactic pentru care judeţul îi acordase 300 lei şi ca act justificativ a prezentat factura unui librar, factură dată de complezenţă, a sezizat parchetul.

Gheorghe Ionescu strîns deci cu uşa şi în călduri... a gîndit că e mai bine să plece la băi... „Fuga e ruşinoasă, dar sănătoasă".

Acesta e unul din tipurile model de revizori şcolari, de cl. I, de pe vremurile d-lui Haret, pe care are aerul să ni-l dea ca exemplu autorii broşurei: *D-l C. C. Arion ori D-l M. Vlădescu.*

In curînd vom da la iveală şi un tip simandicos de revizor şcolar de cl. II-a, tot de pe acele vremuri şi pe care soarta la hărăzit tot judeţului Suceava.

Litere-Ştiinţe-Arte

Prozatorul Hogaş. — După o pauză oarecare, d. Calistrat Hogaş a reapărut în No. 5 al „Vieţei Romîneşti" cu o bucată intitulată „La Pîngaraţi". E o reală plăcere cetirea prozei d-lui Hogaş, lucru pe care l'am mai afirmat aci şi în alte ocaziuni.

D sa nu e nuvelist; e un scriitor de schiţe, de impresiuni prinse „sur le vif", un amator de peisagii şi întîmplări rustice în care încadrează figuri omeneşti pline de volubilitate, de viaţă şi de mişcare.

Dl. Hogaş nu face o economie de cuvinte. Din potrivă. Cu acea largă abundenţă ce caracterizează pe toţi bunii humorişti, poartă totdeauna de alungul priveliştilor pe care le evocă în imagini vii, în vorbe colorate, în spirituale apropouri, lăsînd, par'că, să curgă un izvor nesecat pe pămîntul celui mai fertil cîmp de observaţiuni.

Aceasta nu-l împedică să fie uneori şi liric şi descriptiv în înţelesul larg al cuvîntului. Bună oară:

„De după perdeaua înaltă de brazi, Bisericanii, pe care-i părăsisem se iveau pe dreapta în răstimpuri privirilor noastre, cu turnurile lor scînteietoare de lumină şi cu cingătoarea lor puternică de ziduri albe, pe stînga, largul văii gemea sub belşugul greu al sămănăturilor, ce se legănau în valuri verzi, înflorite sau aurii, sub suflarea domoală a vîntului de vară; mai departe, zarea înaltă era închisă de coamele neclintite ale munţilor negurii de mează-zi. Drumul larg şi neted se desfăşoară înaintea noastră galbăn şi lung, iar pe alocurea cîte un picior de munte mai îndrăzneţ îi dădea par'că un ghiont, îl frîngea în două şi drumul murea în desişul negru-verde a doi munţi parcă împreunaţi. De la o vreme însuşi vîntul fu biruit de arşiţa covîrşitoare a zilei şi adierea lui răcoroasă se schimbă într'o răsuflare de plăceri ce părea că izvoreşte necurmat pe gîturile de văi largi ale munţilor învăpăiaţi."

După prozatorul Creangă numai prea arare a ştiut cineva să ne farmece aşa de mult ca scriitorul Hogaş.

*

Fiindcă Japonia şi Japonejii sunt încă la ordinea zilei atragem luarea aminte asupra conţinutului unui articol din „Viaţa Romînească" apărută astă zi: „Pe o istorie a literaturii japoneze."

*

„Experanto" se respîndeşte mereu. Astă zi Liga naţională esperantistă germană cuprinde 192 grupe cu 600 membri. „British Esperanto Association" are 130 grupe cu 4—5000 membri. Franţa este în fruntea mişcării cu 240 grupe şi 10,000 aderenţi. Sunt aproape 1,600 societăţi esperantiste răspîndite în toată lumea.

*

❑ **„Visuri".** (Romanţă pentru voce şi piano), e titlul unei admirabile bucăţi muzicale, datorită tînărului Constantin C. Păun, pe care o recomandăm cu căldură tuturor iubitorilor de muzică duioasă şi plină de simţire.

Versurile frumoase ale romanţei sînt de d na Maria Mavrodin şi lucrarea e dedicată d-lui dr. Roşculetz. Pe care are voce frumoasă, îl sfătuim s'o cînte

*

STRUNA ZILEI

LILIPUTANISM

Peste cîteva zile va sosi o trupă de Liliputani în grădina...

Ce lucru extraordinar e
S'aducă şapte, opt pitici,
Cînd între cei mai mari ai zilei
Vedem atîţia oameni mici!

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ Fostul mitropolit primat de tristă memorie. Athanasie Mironescu, a donat bisericei „Buna-Vestire" din com. Vîrfurile, jud. Dîmboviţa, suma de 1000 lei, cu ocazia „tîrnosirii" acestei biserici.

Se vede, că „tîrnosirea" aceasta i-a amintit prelatului o altă „tîrnosire" de pe vremea cînd fericirea lumească îl ţinea încătuşat în molatecele ei braţe.

Ei, trecutul e totdeauna mai plăcut, mai dulce decît prezentul.

❑ Au absolvit şcoala profesională „Reuniunea femeelor romîne", de sub direcţiunea doamnei Elena Băilleanu, următoarele eleve din clasa VIII-a:

Secţiunea lengeriei d-rele: Eugenia Popovici, Maria Vasiliu, Virginia Drăghici, Matilda Onceanu, Elena Pavlu, Natalia Georgescu, Eugenia Celus, Agripine Dăscălescu.

Secţiunea croitoriei d-rele: Natalia Andreescu, Ana Celus, Victorina Brudea, Flora Harnagea, Catherina Leaşcu, Lucreţia Mihail, Virginia Popovici, Elvira Stihi, Alexandrina Vasiliu.

❑ Ministerul de Interne, a intervenit la prefecturile de judeţe din ţară, să observe şi să ia măsuri, ca în conformitate cu art. 77 din regulamentul legei industriilor insalubre, care prevede că: „maşinele de treer, morile cu vapori şi alte instalaţiuni de acest fel să fie însoţite în tot timpul funcţiunei, de un mecanic familiarizat cu aceste lucrări, şi conducătorii lor să aibă brevete de maistru.

Această măsură, să ia pentru a preveni diferite accidente nenorocite din cauza lipsei de experienţă a conducătorilor, ce conduc maşinile.

❑ Medicul veterinar St. Bosie a fost transferat de la zona Sculeni—Iaşi în jud. Dolj.

❑ Au fost numiţi pe un period de 5 ani în consiliul general de instrucţie, secţia profesională următorii:

Ilie Ionescu, directorul şcoalei inferiferioare de agricultură din R. Sarat; Dohun des Perièrres, directorul şcoalei inferioară de agricultură din Odobeşti; V. Procopiu, institutor definitiv la şcoala inferioară de agricultură din Strehareţ Olt; Elena Pandele Găvănescul, maestră titulară la şcoala profesională „Principesa Elisabeta" din Capitală; P. Panaitescu, directorul şcoalei de meserii din Capitală; C. Sc. Mateescu, directorul şcoalei de meserii din Craiova; M. Brătilă, directorul şcoalei superioare de comerţ din Capitală; I. Radu, profesor la şcoala superioară de comerţ din Iaşi; Elena Dumitrescu, directoarea şcoalei de menaj externă din Capitală.

❑ **Şcolare.**—Ministerul cultelor şi instrucţiunei a aprobat ridicarea salarului de la 65 lei la 110 lei pentru postul de învăţător, la şcoala din comuna Stolniceni-Prăjeşti jud. Suceava.

Salarul învăţătorului de la şcoala din Broşteni-Drăguşeni se reduce de la 110 la 65 lei.

— Domnul Gh. Grigoriu, învăţător la şcoala din comuna Broşteni-Drăguşeni, jud. Suceava a fost transferat la şcoala din satul Boureni, comuna Cristeşti.

— Domnul C. Iordăchescu, învăţător la şcoala din Satul Boureni-Cristeşti a fost transferat, după cerere, la şcoala din comuna Stolniceni Cosmeşti.

— D-ra Elena Cardaş, învăţătoare, la şcoala din Comuna Siliştea a fost transferată la şcoala din comuna Broşteni-Drăguşeni.

— Revizorul şcolar al judeţului Dorohoi a cerut ministerului să aprobe transferarea învăţătorului suplinitor Diaconescu, de la şcoala din comuna, Tureatca, la şcoala din comuna Buhaiu.

— Ministerul Cultelor şi instrucţiunei a acordat d-lui L. Matasaru, inspector şcolar un concediu de 45 de zile, cu începere de la 5 Iulie.

— Orele de cancelarie la inspectoratul şcolar cu începere de la 1 Iulie, s-au schimbat, în loc de 8—12 a. m. şi 2—5 p. m., vor fi numai dimineaţa de la 9—12 a. m.

❑ Infamia s'a consumat pe deplin. Ministrul instrucţiei publice a cerut M. S. Regelui să semneze decretul de distituire a d-lui prof. Chiricescu, şi, natural, Suveranul a semnat.

D. Arion se poate felicita încă cu o faptă, demnă de guvernul de care face parte.

❑ In satul Fîntînele, comuna Bivolari, s'a declarat epidemia de desinterie. Pînă acum sunt 7 cazuri.

❑ In satul Iazul nou, comuna Şipote s'a declarat epidemia de anghină difterică.

❑ In cursul ultimei săptămîni, au fost în oraş 4 cazuri de scarlatină, 1 de difterie şi 2 de tifos.

❑ Pe ziua de azi, s'a declarat în oraş 2 cazuri de febră tifoidă. Cazurile sunt provenite din cauza apei şi probabil că lipsa apei a contribuit la înmulţirea lor.

❑ Debitul Badaren et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

❑ O inovaţie întrodusă în „Pathé Journal" sunt telegramele însufleţite din ţara noastră şi numărul actual care apare în noul program de astă seară Mercuri 13 Iulie, în noua grădină Trajan (Teatrul cinematografic Pathé Frères) va cuprinde între altele:

Sosirea la Bucureşti a mareşalului japonez Nogy—Incendiul de la Moreni, sondele petroliferelor Astra în flăcări. Aceste interesante vederi sunt prinse şi redate de cinematograf.

Noul program de astă seară Luni (Noua grădină Trajan), mai cuprinde între altele:

„Profesoara de piano", mare roman animat, în care se reflectă moravurile pariziane—rolurile sunt interpretate de cei mai distinşi artişti pariziani—O aventură a lui Van Dyck, celebrul pictor flamand (1599—1641) mare reconstituire istorică-artistică—Clemenţa Isabelei, reconstituire din istoria Franţei—Cuirasatul de războiu austriac „Viribus Units", vederi după natură.—Scolopendra (specie de urechelniţă), studiu cinemato-ştiinţific — Rozalia şi mobilele sale fidele, scene comico fantastice—Moştenirea peticarului, scene comice—Doctorul şi adoratorul, scene humoristice—Miss Eta, celebra artistă engleză în gimnastica aeriană, etc.

In Pathé Journal: 200 case incendiate din Ohio (America)—Epilogul serbărei Incoronărei din Anglia—Moda la Paris, ultimele creaţiuni în pălării de dame, etc.

Joi 21 Iulie: Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat—reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

❑ **Burse.**—Pentru concursul de burse la şcoala Normală „V. Lupu" vor fi de toamna aceasta 72 locuri de burse; din care 32 solvenţe. Cum mai sunt 8 repetenţi în clasa I A. şi B. vor fi de tot 80 elevi, aşa că se vor înfiinţa 2 clase I paralele.

Pentru elevii şcoalei s'au rezervat 24 locuri de burse în urma examenului de burse ce se vor ţinea tot în Septembrie pentru toate clasele.

Nu s'a prevăzut nici un loc de burse pentru cl. IV-a.

❑ In sfîrşit apa a început să curgă, Cu toate străduinţele inteligentului şer, oraşul a fost lipsit de apă mai bine de 2 săptămîni.

Era şi drept. Şerul îşi are apele lui la ţară.

❑ In cursul vacanţei secretarul general al ministerului de culte, va primi în audienţă numai Mercurea şi Vinerea între orele 11 a. m. şi 1 p. m.

❑ D. Aguletti, directorul învăţămîntului particular obţinînd un congediu de 15 zile, va fi suplinit de d. Ioan Paul, inspector secondar.

Fabrica de Sobe de teracota şi faianţă

FRAŢII MACUROFF IAŞI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case şi antreprenori de construcţiuni publice:

Sobe de teracotă zmălţuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide şi practice

Sobe de porţelan albe şi mojolico, formele cele mai elegante, simple şi de fantazie.

Flise de faianţă pentru instalaţiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coşuri şi drenagiu de orice dimensiuni.

Execuţiune promptă.— Preţuri reduse.

Ultime INFORMAȚII

Grație modului de a se purta al Epitropilor Sf. Spiridon, Luni dim. la orele 7, d. dr. Brăescu împreună cu doctoranzii și băeșii stabilimentului de hidroterapie s'au pus în grevă, refuzînd a mai presta serviciile lor.

La orele 9 ciți va băeși au reluat serviciul sub conducerea d-ruiui Antoniu. Greva băeșilor s'a generalizat și la celelalte stabilimente ale băilor Slănic așa că vizitatorii Slănicului sunt împedecați de la facerea curei.

Constatăm și de astă-dată marea destrăbălare ce domnește în toate afacerile Epitropiei.

Funcționarii comerciali din localitate au ținut aseară o întrunire de protestare contra prefectului de poliție, care după cum se știe e dispus ca în schimbul unei chitanțe cu 500 semnături să suprime actuala lege a repausului duminical.

Duminică va avea loc o nouă întrunire, cu care ocazie se va hotărî și ținerea unui mare congres de protestare în Iași, cu delegații din provincie,

In urma unui raport al prefecturii de poliție, Primăria a dispus închiderea celor trei case de toleranță din strada Uzinei.

Până și pentru prostituate va avea ocazia să se manifeste „umanitanizmul" lui beau-frère *Virgil. Ce bun băiat!?*

Astă-zi a venit la redacție și ni s'a plîns zidarul Avram Solomon în contra agenților controlori ai corporației Constructorilor, *povestindu-ne următoarele:*

Eri, pe cînd nici dînsul și nimeni din familia sa nu era acasă, au sosit agenții corporației pomenite; Albert și Gavrilescu, care pentru a-i dresa un proces-verbal de somațiune pentru plata cotizației în sumă de 15 lei, i-au spart trei geamuri și au intrat în casa sa din str. Vîntu 9.

Ceia ce e mai curios este faptul, că toate acestea s'au petrecut față de sergentul din pont Nițescu, care a și semnat ca martor în josul procesului verbal.

Evreul Avram Solomon a reclamat eri parchetului cazul acesta, iar primul procuror a ordonat să se facă anchetă.

D-l Gh. Scobai și-a reînoit demisiunea din demnitatea de director al gimnaziului Alexandru cel Bun.

De fapt gimnaziul nu are director acum, de oarece d. Scobai s'a mutat din localul școalei încă de la sf. Gheorghe. Pînă acum la minister nu s'a făcut nici o recomandare, deși demisiunea d-lui Scobai este irevocabilă.

Intre cei doi inteligenți prefecți ai Iașului e ceartă la cuțite. Eternul protestat de la județ a avut o ceartă strașnică cu eternul tulumbagiu de la poliție.

Motivul?

Ipistatul, care nu sufere să se amestece în trebile pe la poliție de cît pe Virgil și pe Brief, s'a indignat în contra lui Negruzzi, care a găsit de cuviință să dea niște ordine șefului siguranții. In contra acestei atitudini, ipistatul a chemat la telefon pe prefectul de județ, ca să „protesteza".

— Allo! Prefectura de Județ.

— Allo! aici cabinetul prefectului.

— Protestez...

— Allo! aici directorul prefecturii, d. prefect e în județ.

. . . . . .

Și ipistatul n'a mai putut protesta. Negruzzi cînd a auzit, că e vorba de proteste, s'a făcut director de prefectură. Acesta-i e doar obiceiul, la proteste e absent. De ce a început ipistatul cu acest cuvînt fatal?

Fostul casier al poștei centrale din București Gabrielescu, care a delapidat o sumă de bani în împrejurările cunoscute de toată lumea, a fost pus eri în libertate, curtea de București admițînd cauțiunea de 20,000 lei.

Intr'o ședință anterioară, Curtea numise alți experți pentru a face o nouă expertiză a gestiunii financiare a lui Gabrielescu, după cererea acestuia. Fondul procesului se va judeca la 9 August.

D. Praja, inspectorul învățămîntului primar, a înaintat zilele acestea un raport ministrului de Instrucție, în care își așterne impresiile culese de la examenele ajutorilor de învățători, pe care le-a prezidat.

Intre altele d-sa arată, că unii învățători nu dau nici o importanță literaturii naționale, pe care mai n'o cunosc. D-sa conchide cu cîte va propuneri, de natură a rîdica starea morală a corpului didactic sătesc.

D. V. Gîdeiu, inspector al meseriilor a cerut camerei de meserii din localitate să recomande un nou comitet și un nou comisar al guvernului pe lîngă corporația constructorilor din localitate.

De cîte va zile plouă în Iași cu... beneficii pentru inundații. E o nouă ocaziune pentru diverse organe polițienești de a spolia pe cei săraci impunîndu le bilete costisitoare.

Nu crede „inteligentul" perfect că această generozitate silnică trebuie să înceteze?

La ministeriul instrucțiunii publice se studiază proectul înființării a două clase divizionare în cursul inferior.

Inspectoratul școlar secundar, d. Cădere, a opinat pentru afectarea în acest scop a camerelor ocupate actualminte de directorul școalei, singurile care ar fi „disponibile" în acest scop.

D. Gr. Buicliu, directorul Creditului Urban pleacă astăzi la Reichenhall în virtutea unui concediu de 40 zile.

In acest interval directorul va fi suplinit de d. Gh. Botez.

La școala profesională „Reuniunea femeilor Romîne" vor fi anul acesta vacante 12 locuri în gradul I, 15 locuri la secția croitoria, gradul II, și 10 locuri, la secțiunea lengerie gr. al doilea.

Pentru locurile vacante la gradul II, elevele ce voesc a urma această școală vor trebui să treacă un concurs de limba romînă, comptabilitate și meserie.

Concursul va avea loc după 10 Septembrie.

Inscrierile încep la 25 August.

Concursul dă dreptul numai la urmarea cursurilor școalei, nu și la burse.

D. Dimin, ispector școlar a fost în cursul săptămînii în orașul Iași, pentru a controla diverse cereri de autorizări făcute la Ministeriul Instrucțiunii publicc.

D. Ioan Păun, secretar al corporațiunii confecțiilor, a obținut un congediu de o lună de zile cu începere de la 15 Iulie.

Astăzi dimineață s'a pus piatra fundamentală a cantinei școlare din strada Albă, donațiunea d nei și d-lui I, A. Geltzer. Construcția va permite a se ospata zilnic, pînă la 400 de copii.

Astăzi a avut loc înmormîntarea avocatului Gh. Krupenschi, care a lasat unanimei regrete în toată societatea ieșană și în baroul local.

Dimineață pe la orele 9 jum, a avut loc în str. Golia o ciocnire între 2 vagoane de tramvai fără a se întîmpla însă nici un accident.

Repetițiile la Teatrul Național se vor începe în ziua de 16 August.

Unei copile în vrîstă de 6 ani a lui Dumitru Donea, muncitor din strada ziua Crucei, jucîndu-se pe lîngă foc, i s'au aprins hainele, cauzîndu-i și arsuri grave.

A fost internată la spitalul central.

Administratorul plășei Podul-Iloaei, a cerut prefecturei, revocarea secretarului acelei plăși Panaite Cristea, care din ziua numirei nu s'a prezentat la post de cît spre a primi salarul. Prefectura a ordonat o anchetă.

Rezultatul anchetei, îl știm: Panaite Cristea va fi menținut la post, fiind pe vremuri omul de casă a șerului Mitică.

D. colonel Cristodulo Georgescu, comandantul batalionului IV Vinători a plecat la Botoșani, în vederea repartiției contingentului 1911—1912, ce urmează a fi încazarmat la 1 Noembrie.

D. locotenent Gotcu va ținea locul de ajutor comandant al pieții, pe timpul congediului de 30 de zile, acordat d lui căpitan Flor.

Pe timpul vacanței, d. profesor I. Ralet va îndeplini sarcinile decanatului facultății de științi, în locul d-lui Mănescu, plecat în concediu.

Cancelaria rectoratului va fi deschisă numai Mercuria, de la 10—11 a. m.

Lucrările facultății de litere vor fi împlinite de d. I. Caragiani.

Biblioteca centrală a universității va rămînea închisă pănă la 1 Septemb.

Bursele studenților universitari se vor distribui mîne, pe timp de 2 luni.

Trupa de comedii și Vodeviluri C. Tanase, joacă astă seară, în grădina Bragadiru, frumoasa comedie:

Tivila de la otel Ghidale.

Beneficiul acestei reprezentații e pentru folosul inundaților.

Mai mulți locuitori din strada Zugravilor ni se plîng, că lîngă casa d-lui Rameder, ce are fațada în șoseaua Arcu, se află un mic canal de scurgere, nu numai a apelor, dar și a diferitelor murdării ce formează pe un maidan din dosul caselor Vascuri, la No. 17 o mlaștină care infectează aerul într'un mod insuportabil.

Ar fi bine ca primăria să ia act de doleanțele acestor locatari, și se deie ordin pe de o parte, pentru astuparea acestei mlaștine, iar pe de alta a interveni la d. Rameder, pentru ca pe viitor să nu se mai servească de acel șănțuleț, ca canal de scurgere a murdărilor, care concentrate în un singur loc, pe timp de vară, pot da naștere la multe boli.

Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 25 Iulie a. c., ora 11 a. m., se va ține în camera acestei Primării licitație prin oferte închise, conform art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice, pentru repararea a 15 droage de la Serviciul curățirei stradelor.

Valoarea lucrărei după deviz 960 lei.

Garanția provizorie 50 lei.

No. 14050 12 Iulie 1911

Ultima oră

București 13 Iulie

Anularea societății tramvaelor comunale

București.—„Epoca", oficiosul guvernului, publică în numărul seu de astă zi următoarele:

„In ședința consiliului de miniștri, de Luni, care s'a ținut la Sinaia, ministrul de interne a supus consiliului, spre aprobare, votul consiliului comunal al Capitalei, din ședința de la 8 Iulie, care cere în primul rînd anularea statutelor ilegale ale societății tramvaelor comunale.

Consiliul de miniștri, luînd în deliberare referatul ministrului de interne, văzînd votul consiliului comunal, cu No. 177, pe baza art. 3, din legea pentru înființarea societății tramvaelor comunale, revine asupra jurnalului consiliului de miniștri, cu No. 633 din 23 Mai 1906, și anulează aprobarea statutelor societății tramvaelor comunale".

Această decizione va apărea peste cîteva zile în Monitorul Oficial.

Mareșalul Nogy la Sofia

Sofia.—Eri a sosit aci, la orele 2 p. m. mareșalul Nogy.

Guvernul rusesc, prin ministrul său de la Sofia, a comunicat guvernului bulgar, să nu i se facă primire oficială.

La gară n'a fost nici o persoană oficială și mareșalul, care călătorește incognito a descins la Otelul Bulgar'a.

Delimitare de graniță

Cernăuți.—Lucrările comisiunei internaționale pentru delimitarea graniței Austro-romînă au fost acceptate de ambele guverne.

In curînd se va aranja și chestiunea regulării albiei rîului Suceava, care urmează să se facă pe socoteala ambelor state, în urma înțelegerei ce a avut mai înainte,

Această regulare a rîului Suceava este foarte necesară pentru prevîntîmpinarea inundațiilor.

LOTERIA

Azi s'a continuat tragerea cl. II a loteriei Statului Romîn.

Au cîștigat:

No **46100** *a cîștigat* **500** *lei și premiul de* **50000** *lei.*

No 28502 a cîștigat **20000 lei.**

No. 46725 **5000** lei.

Au cîștigat cîte **1000** lei numerele: 22187 și 53329.

500 lei No. 12970, 28430, 31299.

300 lei No. 38441, 38123, 46136.

200 lei No. 55358.

150 lei No. 2652, 4048, 5551, 8282 12902. 18072, 20625, 25291, 35884 41714 45219, 55168, 58924, 32733, 45036 54865 2809, 7642, 11585, 16317, 25820.

Opt cazuri de holeră

Salonic.—Opt cazuri de holeră, dintre care două mortale, au fost constatate printre soldații din Djakova. De asemenea și la Ipek, bîntuie holera printre trupe. Epidemia a fost importată de bolnavii, care se găseau la cele 4 batalioane sosite de cîte va zile.

Discuția proectului de lege militară

Buda-Pesta.—Obstrucțiunea continuă. Numai un deputat a putut să vorbească în chestiunea proectului militar.

In vederea manevrelor

București.— O delegație de ofițeri de ai marelui stat major al armatei, a plecat în Moldova, ca să cerceteze și să stabilească zona manevrelor regale, ce vor avea loc la toamnă.

Cum însă localitățile din această regiune au fost bîntuite de inundații, delegațiunea va avea să cerceteze dacă se găsește furagiul necesar trupelor. La caz cînd nu se va găsi, e cu putință ca manevrele să fie contramandate.

Sfîrșitul unui conflict

Buda Pesta.—Ministrul cultelor a aprobat programul de învățămînt al școalei romîne din Sibiu, trimis de mitropolitul Meșianu.

Cu aceasta conflictul dintre preoții romîni și ministrul cultelor încetează.

O recepție la Sinaia

București.—D. Tit Maiorescu, ministrul de externe, a avut eri o recepție diplomatică la Sinaia.

Accident de aviațiune

Petersburg.— La orele șapte dimineața aviatorul Slusarenko, avînd un pasager pe d. Shimansky, a plecat din Moscova. Aparatul a căzut lîngă Tsarskoje-Selo. D. Shimansky, a murit imediat. Slusarenko are picioarele sfărîmate.

Lupte cu rebelii

Constantinopol. Comandantul șef din Albania, raportează, că au avut loc lupte mici, cu rebelii.

Legiunea de onoare refuzată

Paris — Ministrul Cultelor a oferit marelui scriitor Anatole France legiunea de onoare, în gradul de comandor. Anatole France a refuzat o.

Ajutoare inundaților

Ploești.—Consiliul județului Prahova a votat suma de o mie lei, ca ajutor pentru inundații din Moldova.

Marele incendiu din Constantinopole

Constantinopole.—După raportul oficial al direcției poliției au ars în Stambul 3342 case, 300 de prăvălii, 16 moschee, diferite clădiri publice, și anume: biurourile statului major și ale municipalității, posturi de gendarmerie, 2 băi, un mausoleu, 2 monastiri de derviși, cîteva școale. Raportul constată că focul a isbucnit din imprudența persianului Mehmed, care a lasat mangal aprins în camera unui han. Mehmed și tovarășul lui au fost arestați. Raportul desminte svonurile despre o crimă incendiară.

Suveranul a destinat suma de 5000 livre pentru ajutorarea sinistraților. Ziarele au deschis liste de subscripție.

Victime au fost un mahomedan de 9 ani, de loc din Creta, și un armean care au perit în flăcări.

Adînc îndurerata doamnă Jannete Lachovska, vestește, în numele ei și al copiilor sei, decesul prea iubitului ei soț, respectiv tată, socru și bunic

Arnold Lachovsky

care a sucombat, în urma unei scurte suferinți, în ziua de 8 Iulie a. c.

Inhumarea rămășițelor mortuare ale scumpului decedat, a avut loc Luni, 11 c. la cimitirul israelit din Iași.

In loc de înștiințări speciale.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, prețurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Caș gras de munte și urdă dulce proaspătă.		1.40
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brînză de vaci proaspătă		0.50
Unt de gătit proaspăt	3 00	
Iaurt de oi cu castronul și cu		Kg.
Renumita brînză de burduf.		2.60
Cașcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		6.50 o/o
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găsește dimineața de la orele 5—11 a. m. și seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.35
	oca	0.25
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsește higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețuri reduse.

Atragem atenția onor. clientelei asupra vinului vechiu alb și roșu ce s'a pus în consumație cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calitățile se vinde și cu litrul și în sticle înfundate.

De arendat de la 23 Aprilie 1912, partea din Măloasa Lipova foasta Mavrodii din jud. Vaslui hotar cu jud. Roman.

Noul arendaș poate intra numai de cît cu plugurile.

A se adresa la d. A. Badareu Iași.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

300—500 **Lei lunar** pot cîștiga într'un mod ușor și comod, acei Agenți silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor și hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena și Buda-Pesta.

Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la

S. Horvath, Budapest,

Báthory-utcza 5.

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad-Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corigenți și essamene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Băile OGLINZI

20% reducere vor beneficia vizitatorii Băilor de la 1 pînă la 15 Iunie și de la 10 August pînă la 15 Septembrie.

Hotelier și Restaurator

M. PETERSIL

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

D nul D. STOURDZA, președinte
„ SEB. MORUZZI, v.-președinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAȚI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operațiuni

Deschideri de compturi curente, încasări și scomptări de efecte, cupoane și titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum și asupra tuturor acțiunilor societăților constituite în țeară, va face orice operațiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte și mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor țerilor: se va însercina cu vînzarea cerealelor.—Primește bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expoziciunile din lume și la expoziciunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

MASINI DE CUSUT SINGER

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmeză regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

Medalii și Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ȘI DIASTASĂ

Pepsina și Diastasa sunt cei doui agenți naturali și indispensabili ai digestiunei. Vinul lui Chassaing a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, și este zilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARREEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitatiuni și contra facori. — A exige acéstă vinăd.ori în cutii cu colori pe banda ca e semnătura capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, și la principalele Pharmacii.

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES 1 m. de lărg. UN METRU 0f30c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Baym GAMEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia Bucureşti.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(lângă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venetiéne, Tuălete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului OLLIVIER UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUI FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bolelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, leprei, gatului, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotuloru bôle provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui. Specificŭ prin excelență contra *BÔLELORĬ SIFILITICE* și a teribilorĭ lorĭ consecințe; dobândite sau ereditare, recente saŭ invèterate și rebele (accidentilorĭ gurei și a gâtuluĭ, putrediminĭ ôselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distincțiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre Depurativiĭ pentru sange

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeți d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bôlele cele mai inveterate. — *Ŭă broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie marĭ humanității.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Cooa, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII No. 1351 Vineri 15 Iulie 1911

Invățămîntul secundar

Vorbind de învățămîntul secundar, negreșit că tot ce se va putea zice despre dînsul, depinde de la ideia ce-și face cine-va, despre rostul lui.

Primul lucru pe care trebue să-l observăm e că acest învățămînt considerat ca o verigă din lanțul de învățămînt primar, secundar și superior, are căderea a specializa pe cei ce l'au trecut.

Caracteristica lui trebuie să fie mai ales de *a învăța pe elev să învețe*. In adevăr, cu învățătura din cursul primar, nu s'ar putea afirma, că ese cineva format. Abia a căpătat cîteva noțiuni rudimentare, spiritul său abia s'a pus în mișcare.

Invățămîntul secundar e chemat a forma acel spirit, a-i forma judecata și în genere sufletul său.

Și așa fiind lucrurile, e evident că întru cît această formațiune e comună, întru cît regulele pentru educațiunea sufletului sunt aceleași, cursurile ce trebue să urmeze tinerii trebue să fie aceleași. Acum, se poate susține oare, că sunt suficienți cei dintăi patru ani de învățămînt pentru a se ajunge la un atare rezultat?

Legea organizării învățămîntului nostru secundar o presupune.

Ba trebuie dar, după concepțiunea ei, ca cei ce au absolvit liceul, să aibă pe de o parte judecata formată, sufletul, cu tot ce alcătuește această noțiune, bine ordonat; pe de alta să posedé și o sumă de cunoștințe speciale, pe cari să i le dea ramura de învățămînt. Or, tocmai asupra punctului întăi, rezultatele de pînă astă-zi nu se par multor a fi mulțumitoare. Pentru că noi înțelegem, că acea organizare de învățămînt e bună și satisface societatea, care profită celor mai mulți. Astă-zi pot fi oarecari excepțiuni, se pot găsi tineri, cari au absolvit cursurile liceale, cari să posede și cultura generală a sufletului, și pe cea specială a ramurei îmbrățișate. Cînd însă, într'o promoție, se vor putea găsi numai 10 ori 15 la sută, cari să întrunească aceste însușiri, trebuě să socotim că la mijloc e ceva nepotrivit, că este un defect. Vine acest defect de la elevi, de la profesori, ori de la organizarea însăși a învățămîntului?

Iată de ce ziceam, cu altă ocaziune, că nu prin cifre, cari să ne arăte că numărul absolvenților de astă-zi, ar fi mai mare ca cel de altă-dată, se poate răspunde la întrebarea: cum stăm astă-zi ca nivel cultural?

Nu cu „numărul" celor ce au absolvit cursul secundar, se poate dovedi aceasta, ci cu calitatea. Căci necontestat este, că astă-zi, cei cari trec învățămîntul secundar sunt mulți.

Am avut ocaziunea să vorbim de mai multe-ori cu persoane, cari prin chemarea lor, iar altele fără anumite vocațiune, rîvnesc totuși a vedea învățămîntul nostrn cotat cît mai sus.

Mulți dintre aceștia au apucat și timpurile cînd învățămîntul nostru secundar era același pentru toți.

Și părerea foarte multora este, că sub raportul cultural în genere, în ce privește formarea spiritului, educațiunea sufletului, s'a făcut prea puțin progres, iar alții, cred că nu numai nu s'a făcut vre-un progres, ci din contra a dat cu mult înapoi.

Unii socotesc, că în urma trifurcării învățămîntului secundar, singura ramură, care în adevăr a profitat, este cea reală, pe cînd moderna și clasica stau mai pre jos. Și zic ei, această înaintare a secției reale a provenit de la împrejurarea, că printre elevi s'a făcut o selecțiune mai bună, iar de altă parte corpul profesoral e aproape în întregime reînoit, tinerii venind cu metoade și cunoștințe noi și mai multe, ca cele ce le posedau predecesorii lor.

Or, se pare că este un adevăr în afirmarea celor mai mulți, că nivelul cultural în genere, nu e astă zi superior timpurilor de dinaintea reformărei, de care vorbim.

Profesorii, cari iau parte la examenele de capacitate, au putut constata deseori cu ce bagaj redus de cunoștințe se prezintă cei ce au terminat liceul.

La început, cînd s'a introdus această reformă, în urma suprimării examenelor de sfîrșit de an, toți s'au zis că trebue să se procedeze cu oare-care moderațiune și indulgență. Dar aceste două norme de procedare au căpătat oare-cum dreptul de cetățenie, pentru că tot așa merg lucrurile după o practică de 7 ori 8 ani.

La început, ni se pare că nu se admiteau la aceste examene de capacitate să fie cine-va corigent. Astă zi nu numai că aceasta e admis, dar numărul corigenților devine tot mai mare.

Ceia ce de alt-fel ar fi o măsură pentru a ne arăta că nivelul general al cunoștințelor nu prea a progresat este negreșit evoluția mediei de promoțiune.

Ar fi de sigur un studiu foarte interesant de a vedea cum am ajuns să avem astă-zi pentru promovarea elevilor din o clasă în alta o medie așa de redusă. Ar fi interesant a se ști motivele, cari au prevocat neîncetatele modificări ale mediilor de promoțiune.

Nu va nega nimeni de sigur, că astă-zi avem e medie de promovare foarte redusă. Și cu toate acestea, au fi fost timpuri cînd această medie era șase, au fost vremi cînd nu se admitea corigenți, au fost timpuri cînd elevii se osteneau în tot timpul anului, pentru ca să poate răspunde bine la sfîrșit. Astă-zi media aceasta a ajuns a fi cinci, și încă să adauge atîtea împrejurări ușurătoare, în cît în realitatea ea nu e nici măcar cinci. Dar măcar că media e mică, numărul corigenților este totuși destul de respectabil.

Dacă mai adăogăm apoi și indulgența de multe ori prea mare a corpului profesoral, atunci ajungem să ne facem ideie cîtă doză de cunoștințe posedă acel ce termină, o clasă cu media 5 sau 5 și ceva.

Numai un străin, care ar asista la dezbateriile consiliilor profesorale, pentru alcătuirea mediilor de promoțiune, ar vedea cît de mult practică dînsele indulgența. Dintre 10 sau 22 profesori, doar dacă se arată 2 ori 3 mai severi, dar în acest caz gramada indulgenților tăbărește asupra lui, ca să nu nenorocească pe elev, și în majoritatea cazurilor severul cedează.

Iar dacă punem și aceasta pe socoteala tot a mediei, se poate zice cu drept cuvînt, că acel 5 sau 5 și ceva, de care vorbim mai sus, nu reprezintă mai nimic. Și cu toate acestea alt criteriu pentru a ne forma o idee despre sturea de progres a învățămîntului nu prea avem. Starea aceasta a nivelului de cultură, care nu mulțumește pe mulți se datorește de sigur, după cum ziceau și mai înainte mai multor împrejurări. Din analiza lor, reesă că și subdivizarea învățămîntului admisă prea de timpuriu, și cu prea multe ramuri contribue la menținerea ei. Negreși insă, că nu numai aci stă partea defectuoasă a lucrului. Profesorii, elevii, suprimarea examenelor, controlul învățămîntului, programele, etc., au și acestea partea lor.

V. I. Radu

Lupta d-lui Marghiloman

Guvernul conservator s'a angajat într'o luptă mare Mare nu atît prin măreția ei, cît prin greutatea de a o duce la bun sfîrșit.

In consiliul de miniștri, care a avut loc Luni la Sinaia, și în urma referatului d lui Marghiloman, s'au anulat ca ilegale statutele societății tramvaielor comunale din București. Cu toată furia presei liberale, care s'a aruncat asupra ministrului de Interne amenințindu-l, d sa n'a dat un pas îndărăt.

Și-a pus în minte să facă această operă de desființare a zisei societăți și a făcut-o.

Se pare, că d. Marghiloman este un adversar ireductibil al fraților Brătianu, asupra cărora se resfrînge în prima linie această lovitură.

Că d. Marghiloman este curajos, o știm. Toată atitudinea sa, în timpul campaniei electorale și în chestiunea torturării sătenilor de la Rucăr, sînt dovezi neîndoioase. Ceea ce ne pare mai puțin sigur este reușita sa din lupta, ce-acum abia se va incinge.

Vom aștepta, ca să vedem desfășurarea evenimentelor ce vor urma, fără nici o idee preconcepută.

La timp ne vom da și noi cuvîntul.

DREPTUL DE VOT

Stranie mentalitate mai are și poporul nostru. Prea grăbit une ori, cînd e vorba de chestiuni și interese absolut secundare se arată de o apatie exasperantă, cînd e în joc un interes mare, un drept important, pe care neglijează, a și-l valorifica.

Dovada ne-o dă înscrierea în listele electorale. Campania înscrierii pentru exercitarea celui mai important drept cetățenesc a început de mult, și totuși nici o mișcare. Cetățeanul romîn pare a nu-și da seamă, că dreptul de vot ce i-l acordă legea, este de datoria sa de a-l exercita; datorie dacă nu legală, în tot cazul morală.

Și totuși, măcar că sunt o sumă de cetățeni, cărora legea le acordă dreptul de vot, nici unul aproape nu se interesează să se înscrie în listele electorale. Ce înseamnă aceasta, dacă nu un condamnabil indiferentism față cu mersul treburilor publice. Iar dacă treburile publice în mersul lor ies din fagașul lor normal, cine în difinitiv poate fi vinovat și răspunzător, dacă nu tocmai cetățenii, care nu-și dau seamă de rostul și de puterea lor politică?

Noi facem un apel călduros la toți aceia, care bucurîndu-se de drepturile politice nu sunt încă înscriși în listele electorale, să se înscrie. E de cel mai mare interes, ca tot cetățeanul să-și spuie cuvîntul lui hotărîtor, mai ales acum, cînd luptele politice iau caracterul unor lupte de principiu de guvernămînt.

CÎTE-VA NOTE

Trebue să recunoaștem, că în sezonul mort de acum, cele mai interesante ziare sînt: *Viitorul* și *Epoca*. Sîntem străini de orice gelozie—veți recunoaște—făcînd această declarațiune francă.

Dar de ce? Aici e aici.

Dacă s'a ivit chestia societății tramvaielor comunale din capitală, *Viitorul* și *Epoca* se întrec în înjurături, violențe și o sumă de alte grațiozități de mahala, cari începuseră să dispară din vocabularul presei romîne.

Viitorul și *Epoca* vroesc să reînvie un trecut pentru a cărui dispariție s'a luptat atît de mult în presă. Cred oare aceste ziare că aduc cu aceasta un serviciu presei?

*

Campaniile Adevărului, iată un titlu foarte suggestiv și un subiect foarte interesant, care ar ocupa desigur cele mai frumoase pagini din istoria presei noastre.

Marele ziar bucureștean a știut și știe în totdeauna să discearnă lucrurile, să-și dea seamă de ce e mare și interesant, și mai ales, a știut să lupte pentru un principiu pe care 'l credea mare. Campaniile *Adevărului* au avut în totdeauna un răsunet puternic în opinia publică, au determinat curente și adesea au reușit să impună soluțiuni juste.

E de sigur un merit incontestabil al acestui cotidian, care s'a înrădăcinat atît de puternic în publicul cetitor.

Presa politică de partid, se ocupă acum de ultima campanie a acestui mare ziar, care a silit—am putea spune—pe guvern, să intervie energic în chestia societății tramvaielor comunale și să-i dea soluțiunea preconizată de confratele bucureștean.

Adevărul a știut în adevăr să cucerească presei rangul celei de a patra putere în stat.

Să se revizuiască

Cerem revizuirea procesului P. S. S. Episcopului de Roman, și a aceluia prin care d. prof. Chiricescu a fost îndepărtat de la catedra sa de la Universitatea din București.

Cerem revizuirea acestor două hotărîri pentru că judecătorii cari le au rostit nu le au dat de buna lor voie și în cuget curat. Atît membrii Sf. Sinod cît și cei trei profesori, cari compun comisia de disciplină au fost terorizați de guvern, li s'au impus de mai înainte hotărîrile, care au fost promise fostului Primat ca condițiuni pentru demiterea sa.

N'a fost judecată, a fost poruncă. Cele două hotărîri, n'au nici o valoare judecătorească ele sunt hotărîri politice.

Episcopul de Roman a triumfat moralicește în toate cererile sale. Primatul a fost îndepărtat din capul bisericei ca nevrednic, iar legea sinodală va fi modificată în sensul cererei Episcopului de Roman.

Deci triumful este al acestui prelat, pe care guvernul totuși l'a scos din scaun.

Cu d. prof. Chiricescu, lucrurile sunt mai grave. Ministrul cultelor a făcut ceea ce nu era dreptul său să facă, *a scindat* sentința consiliului de disciplină și a apiicat numai o parte din ea, aceia care i-a convenit, eludînd partea a doua din ea, în care *comisia suspendă pedeapsa* d-lui Chiricescu.

Așa judecată și așa interpretare a unei hotărîri, constitue cea mai flagrantă călcare a celor mai elementare regule judecătorești și de dreptate.

O revizuire a celor două procese se impune dar, și guvernul, care acum în toiul vacanțelor a crezut că poate călca și legile omenești și cele dumnezeești fără pedeapsă.

Și în afacerea Ghenadie a trecut la mijloc o vacanță, dar cu reluarea vieței politice se știe ce s'a întîmplat.

La toamnă guvernul va fi nevoit să revină asupra celor două sentințe fruct al șantajului și al presiunei asupra judecătorilor — atunci suntem siguri, se va face o revizuire a celor două scandaloase hotărîri.

OAMENI ȘI LUCRURI

Mărire și scădere

Aratam dăunăzi — după constatările unor statisticiani—cît de repede ce se înmulțește, populația Japoniei va ajunge să nu poată fi adăpostită de către cele cîte-va insule ce alcătuiesc această originală țeară.

E poate singurul stat în lume—afară de China—care e îndreptățit să aibă asemenea preocupări. E și aci o caracteristică a Extremului—Orient, în contrast cu Apusul unde există preocupări de natură cu, totul contrarie. Iată bună oară țeara cea mai apuseană a Europei,—Franța. Din nou apare extrem de îngrijitoare statistica privitoare la ea. In 1910 excedentul nașterilor asupra morților este abia de 70,581 și încă o mare parte din această cifră se datorește scăderei numărului deceselor, care a fost cu 52708 inferior cifrei din 1909.

De la 1868 la 1886, cifra nașterilor începea regulat cu 9, de la 1887 la 1906, începea cu 8, de patru ani încoace s'a scoborît la 7, iar anul 1910 confirmă și continuă și continuă această scădere, arătînd 774,358 nașteri.

In 32 din 89 departamente s'au înregistrat mai multe decese de cît nașteri. Singurele puncte ale teritorului francez unde natalitatea întrece mortalitatea sunt regiunele nordice, ale Bretagnei, ale frontierelor răsăritene, ale Limousinei și Corsicei.

Și în timp ce în Franța excedentul nașterilor asupra deceselor nu întrece cifra de 15 la 10,000 locuitori, găsim 106 în Italia, 113 în Austria, 121 în Anglia și 149 în Germania.

Se pare—zice un cronicar—că se adevereşte vorba cumintelui profesor și poet Charles Richet că „Franța vrea să moară"...

Proporția e în adevăr cumplit de îngrijitoare, dacă alăturăm cifrele privitoare la Franța și la Germania.

De aceea nu e de mirat că se studiază cu atîta zel—dar cu prea puține urmări practice— mijloacele de a se combate celibatul în Franța și sinuciderea care se cheamă malthuzianism.

Franța numără astăzi 1,350,000 celibatari, apoi are 1,804,710 familii cu totul fără copii.

Trei milioane de familii au numai cîte un singur copil; două milioane și jumătate—cîte doi copii; un milion și jumătate—au cîte trei copii. Speranța toată e în acele 3,800,000 familii — în mare parte clase sărace— cari au mai mult de trei copii.

S'au propus, după cum se știe, tot felul de avantagii sociale pentru familiile cari au numeroși copii, dar pînă acum nici un economist ori literat n'a găsit soluțiunea cea mai dreaptă și cea mai convenabilă pentru toată lumea.

E mul de cînd, în Franța, se caută o asemenea soluțiune. In 1805 s'a votat o lege prin care Statul lua asupra-și creșterea copiilor în familiile unde numărul lor ajungea la șapte. Dar nici legea aceasta n'a dat roadele dorite.

Iată de ce în timp cînd vecinele ei progresează în număr—Franța, fruntașa națiunilor civilizate, scade și—petrece..

Rodion

O vizită în mahala

Pe o căldură înăbușitoare, se vedea, prin ulițele strîmte și nepavate ale mahalalei din partea de răsărit a orașului, o învățătoare. Călăuzită de dorința de a se apropia cît mai mult de femeile din popor, pentru a le cunoaște și a le putea deschide mici perspective de o viață mai bună, mai omenească și mai darnică în bucurii, se hotărîse — în numele profesiunei ce exercita — a se duce prin casele mamelor, ale căror copii erau în sarcina ei.

Cu toată osteneala ce-și dăduse să fie cît mai modest îmbracată, totuși atrăgea atenția locuitoriloz nedeprinși cu asemenea apariții bizare.

Cu cît se înfunda mai mult prin mahala, cu atît i se părea că nu mai este în orașul ei. O localitate nouă îi apărea. Poziții străine i se perindau pe dinaintea ochilor ei surprinși. Verdeața abundentă ascundea casele, unele mai îngrijite; iar altele darapanate, triste și cu o neorînduială în jurul lor de strîngea inima celui care căuta să pătrundă și dincolo de aparență. Zaplazurile în general stricate sau în cel mai fericit caz cîrpite cu bucăți de lemn, de tinichea și cam cu ce se întîmplase.

Invățătoarea era călăuzită de un băețel simpatic și cu inimă. Din cînd în cînd ea-l întreba:

— Dar aici cine stă?

— Nepoata clarnetarului, *doamnă*. Din dos stă a Aniței de la școală.

— Nu mergem acum pe la el?

— Nu. E mai bine să mergem întăi pe la mama, că ne așteaptă și apoi cînd ne întoarcem dăm pe la dînsul.

După mai multe cotituri, băețelul se oprește în fața unui zaplaz vechiu, cîrpit.

— Iaca, aice stăm noi — spune el radios.

Un loc mare, larg, pe care se vede sămănat fasole, popușoi, cartofi și *răsărita soarelui*. La o parte o casă dărăpănată. In fața casei o femee înaltă, uscată, cu o pestelcă albă — pusă pentru împrejurare — și cu un tulpănaș cu mărgele roșii, pe cap. Pentru moment e stingherită și mai nu știe ce atitudine să iee.

— Bună vreme, nevastă.

— Sărut mîna, *doamnă*.

— Vezi, dacă nu mai vii D-ta pe la noi la școală, am căutat să vin eu pe la D-vs.

— Bine a-ți făcut, *doamnă*. Dar vezi mataa... nu-i chip... casa.. copiii... veniam eu... cum n u u...

In casă așezat, stropit și măturat. Un pat acoperit cu o cuvertură lucrată de mînă. O ladă în fața căreia se găsește o masă acoperită ca și patul. Intre ferestre o măsuță cu oglindă — stilul cunoscut al mobilelor de prin bărbieriile mici. Intr'un colț icoanele mascate de perdele albe „de tîrg" ca și cele de la ferestre. Intr'alt colț un dulap cu ușele de sticlă ce lasau să se vadă cîteva cește, pahare și 2 farfurii. Singurul scaun fu oferit învățătoarei.

De odată năvălesc în casă 4 fetițe — surorile băețelului călăuz. Cu toatele fac ochii mari și privesc lacom la pălăria, cortelul și *retichiulul* ce apăreau așa de stranii în casa lor.

— Cîți copii ai nevastă?

— Șapte, *doamnă* dragă. Am mai avut și o fată mare, dar mi-a murit astă iarnă.

— Ce a avut?

— D'apoi dă... Nu știu cum să mai zic... Umbla la fabrica de tutun... Zice că i-ar fi făcut rău praful ce-l înghiția... Dar cine știe?... Scornitură de a doctorilor... Cei cari fumează toată ziua de ce nu mai mor?... Ia pacatul... O palmă a lui D-zeu... Ce să fac?...

— Și barbatul D-tale ce face?

— E pavagiu. Ar fi bine. Dar dacă nu lucrează decît vara. Iarna, toată, șede de geaba.

— Dar cu ce-ți ții casa și copiii?

— Cu ce dă Dumnezeu... Greu de tot. Am stat bine și noi odată. Eram în rînd cu oamenii: țineam băuturi și ne mergea foarte bine. Dacă am scăpătat, ce să facem?...

— Vînzi ceva în tîrg? Văd că ai un loc bunişor. Ai putea cultiva zarzavaturi şi tot ai cîştiga ceva.

— Ce vorbeşti mata? Am semănat cîteceva, dar dacă ţin o scroafă care are purcei şi am şi cîteva păsărele şi nu-i chip să se facă ceva.

— Dar oare, dacă ai despărţi acest loc, ca să nu poată da ele peste cele sămănate...

— D'apoi cine să-mi facă, dacă *dumneatalui* nu-i acasă... Şi apoi pentru cîţiva gologani trebue să pierzi o mulţime de vreme în tîrg.

In timpul convorbirei, femeea scoate de pe măsuţa dintre perdele de la icoană o iopăţică de lemn, pe care se află o cutiuţă de tinichea sprijinită de jur împrejur de cuie bătute neregulat.

Inainte de a scoate ceştile şi toate cele trebuitoare pentru cafea, greu ar fi fost de ghicit întrebuinţarea acestei rudimentare maşine de spirt.

— Mulţumesc nevastă, eu nu obişnuesc să beau cafea.

— Dar se mai poate?... Dacă n'am altceva, măcar o cafea şi tot trebue să luaţi.

Fetiţele se apropiaseră tot mai mult de învăţătoare şi acum şoptiau între ele:

— Asta-i cucoană cu cortel şi pălărie.

— Asta nu-i *cucoană*, Măriuţă. Asta e *doamna* lui Vasilică.

Una din ele avea părul prins în vîrful capului cu o panglică roşie. Faţa mîinile şi picioarele îi erau tot aşa de murdare ca şi celelalte, ce nu erau puse în gală.

Pentru a da un scop mai definitiv şi mai înţeles de femee, învăţătoarea începu să spue;

— Nu veneam la d ta, dar voiam să-ţi spun că ţi-am trecut băetul în clasa următoare. Insă..

— Sărut mîna, *doamnă*, că ţi ai tăcut pomana asta.

— Nu e vorba de pomană. Băetul d-tale e bunişor, deştept, dar ar trebui...

— Il ştiu eu că-i *pehlivan*—întrerupse femeea.

— Voiam să ţi spun că i c'am leneş... nu mi face temele regulat.

— Dă-i bătae, sărut mîna...

— Apoi tocmai aceasta n'am voi noi. Dorinţa noastră ar fi ca în loc să dăm bătae, să ne sfătuim — dvs. mamele şi noi, învăţătorii, asupra copiilor; să ştim unii de la alţii despre purtările lor de acasă şi de la şcoală.

— Aşa-i. Cum n'ar fi bine — zise femeia gînditoare, nedumerită, desigur, cum s'ar putea ajunge la aceasta.

In timpul acesta, Vasilică trage o palmă Măriuţei, care ţipă.

— Ce este măi Vasilică? N'ai ruşine nici de *doamna* care te vede?

— Dacă Măriuţa pune mîna pe cartea cu *poze* de la *doamna*.

— Iaca ţi mata, cît îmi bat eu gura să fie cuminte şi degeaba-i... Măcar şi la şcoală, nu ştiu eu că se bat...

— Tocmai pentru asta ziceam eu adinioarea că ar fi bine să ştim despre purtările copiilor ce i avem de crescut. Dacă ne am strînge aşa din cînd în cînd, mai multe dintre d-vs. mamele şi cu mine, fie la şcoala fie şi acasă la mine, duminică dimineaţa, bună oară... Ce zici d-ta? N'ar fi bine?

— Cum n'ar fi bine... răspunse femeia sorbind cafeaua din ceaşca fără coadă ce şi rezervase.

Vorba apropiată a învăţătoarei, bunavoinţa ei, cît şi faptul de a fi lăsat pe femee să vorbească mai mult, dăduse loc unei expresiuni uimitoare.

— *Doamnă* dragă, chiar să ţi spun drept că pînă acum nici n'am îndrăznit, dar nici n'am voit... Nu ştiam că mata, nu eşti *fudulă*... Dar de acum să ştiii că vin cu toată inima...

— Imi pare bine că-mi făgăduieşti. Cînd vei veni la mine vom putea vorbi şi despre alte lucruri şi despre alte necazuri de ale d tale cu copiii. Poate ai nevoe de vre-un sfat. Vedem împreună ce-i de făcut...

— Chiar aşa, *doamnă*. Dvs. sunteţi mai învaţate de cît noi...

— Dar n'are aface învăţătura... Şi d-ta îmi poţi da mie un sfat, în cele ce te pricepi mai bine de cît mine.

Dar e vorba să ne sfătuim împreună.

Maria C. Butureanu

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:

D nul D. STOURDZA, preşedinte
„ SEB. MORUZZI, v.-preşedinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAŢI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operaţiuni

Deschideri de conturi curente, încasări şi scompţări de efecte, cupoane şi titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum şi asupra tuturor acţiunilor societăţilor constituite în ţeară, va face orice operaţiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte şi mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor ţerilor: se va însărcina cu vînzarea cerealelor.—Primeşte bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

De vorbă cu State Dr...

Gelos de celebritatea artistului Cîrjă, de cînd acesta a fost interview-at de pamfletul d-lui Grecianu, comicul tragedian State Dr.. nu-şi mai găsea loc. Şi cu drept cuvînt. State nu-i om ca oricare altul. Cînd e vorba mai ales de teatru, să treci peste el şi să te adresezi spre a cere lămuriri lui Cîrjă —şi aceasta încă din partea *Evenimentului*— este o lipsă de atenţie prea jignitoare.

De aceia State forfotea de cîteva zile prin piaţă, în căutarea unui ziarist care să-l intervieweze. Pe cei de la *Evenimentul* îi despreţuia şi avea dreptate. Cei de la *Mişcarea* îl interviewează doar zilnic, prin pana humoristică a lui Rinaldo. Ii rămînea lui State... *Opinia*. Şi iată că dă peste mine:

— Să trăeşti o mie de ani amice, mă apucă tragedianul lungindu şi buzele într'o grimază comică à la Hamlet. Ce mă tot pisaţi că sînt nemulţumit? Eu sînt foarte mulţumit şi de şer, şi de partid şi de Arion, ăla de la Bucureşti, care-l iubeşte aşa de mult pe Sadoveanu.

— Aşa, îl iubeşte mult?

— Adică, aşa şi trebue; doar eu sînt ăla, care am stăruit să-l menţină la teatru şi eu continui încă în stăruinţa aceea.

— D.

— Desigur; pentru că Sadoveanu este absolut necesar, după cum numai Sibianu era indicat să ia direcţia Conservatorului.

— Cum se poate „maistre", Sibianu indicat pentru direcţia Conservatorului? Dar bine d-ta?

— Eu? Eu la teatru. Trebue să ştii, că dacă Sibianu a ajuns directorul Conservatorului, mi-o datoreşte mie, şi numai mie. Luni întregi am stăruit pe lîngă cc. Mitică — şi State salută f. f. respectuos cînd pronunţă numele şerului—să-mi dea mie direcţia Conservatorului, dar n'am izbutit.

— Atunci, cum...

— Păi, nu pricepi?

— Nu.

— Păi dacă nu mi-a dat-o mie, a trebuit s'o dea altuia, şi i-a dat-o lui Sibianu. Ai văzut cum am întors eu şurubul? Eu sînt diplomat nu glumă!

— Al acum pricep.

— Vezi. Şi voi ziceţi la *Opinia*, că eu mă dădeam în vînt după direcţia Conservatorului. Ce-mi trebue mie bocluc?

— Dar cu Sadoveanu?

— Cu Sadoveanu chestia se schimbă. Cc. Mitică vrea să-l înlocuiască şi să mă puie pe mine cu orice preţ. Eu însă, înţelegi prea lesne, refuz. Ce-mi trebue mie direcţia teatrului. Eu sînt Hamlet, Rascolnicoff, Romeo etc... Mai ales Romeo; văzut-ai un Romeo mai simpatic decît acela pe care-l dau eu? A fi director de teatru, înseamnă a fi ţinta tuturor intrigilor din Teatru: Iţi poţi d-ta închipui ce intrigant animal e actorul?

— Va să zică „maistre", d-ta refuzi cinstea directoratului şi susţii pe Sadoveanu?

— Păi, nu vezi, că Sadoveanu a rămas?

— Atunci campania *Evenimentului*?

— Te potriveşti pamfletului ăstuia? E natural, ca să fac gălăgie, să scriu articole stupide în contra lui Sadoveanu. Ce vrei, aşa cere cc. Mitică şi eu nu pot vrea, decît ce vrea şi dînsul. In fond însă, eu îl susţin pe Sadoveanu. Ştii, eterna şi vechea chestie: fond şi formă, doar e vorba de artă.

— Da, decît forma în artă este o chestie de estetică şi articolele şi campania *Evenimentului* nu prea au de a face cu estetica.

— Ai dreptate dar şi articolele sînt ale mele şi doar eu sînt Romeo, cu toate protestările *Opiniei*.

— Va să zică Sadoveanu se menţine graţie stăruinţelor d tale „maistre".

— Vezi bine.

— Şi la cine ai pus stăruitorul d-tale cuvînt în acest scop?

— La cc. Mitică.

— Păi ziceai că cc. Mitică...

— Da, dar eu n'am spus lui cc. Mitică, că mă revolt dacă l aduce la teatru pe Petrovici. Şi cum cc. Mitică se teme de revolta mea, nu l numeşte pe Petrovici, iar Arion îl ţine pe Sadoveanu mai departe.

— Nu mai pricep nimic. Intîi spuneai că şerul te vrea pe d-ta; acum zici că l vrea pe Petrovici.

— Apoi vezi, că aici e diplomaţie. Ştii nţică diplomaţie nu strică.

— Diplomaţia asta n'o pricep, „maistre" şi voi da-o la gazetă să văd dac'o pricepe şi publicul.

— N'o da că n'o să priceapă. Publicul e stupid, nu-l cunosc eu? Ride la Hamlet, cum ride de „strîmbăturile" lui Pella în „Nevasta lui Cerceluş".

— Aşa e „maistre", ai dreptate; dar.. meseria... Te salut.

— Salutare, salutare şi te rog lasaţi-mă în pace. Ei cum ţi-am spus, nu sînt nemulţumit. Cîrjă are ce are, nu eu...

Şi m'am depărtat lăsîndu-l pe State gesticulînd, avînd aerul că băjbîie în întunerecul profund al minţii.

Inter.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un scriitor „ţărănist".—In penultimul număr al „Vieţei Romîneşti" se iea în apărare genul literar şi talentul personal al d-lui Spiridon Popescu. Cităm o bucată din zisul articol, caracteristic nu numai prin ceea ce spune în favoarea zisului scriitor,—dar şi prin unele aluzii transparente la alţi scriitori... la modă:

„D. Popescu... nu se 'ntitulează singur, cu persisteuţă, „scriitor romîn" şi nu colindă cele opt unghiuri, cardinale şi intercardinale ale Romîniei libere şi subjugate. Şi nici amicii d-sale nu i fac acest serviciu, cum cere obiceiul pămîntului, căci noi nu cultivăm genul autoreclamei,

...D. Popescu care are vina *reală* de a nu-şi cizela stilul în descripţie şi povestire—cari în dialog e de o exactitate şi naturalitate ireproşabilă, s'a pomenit acum la maturitate, într'o vreme cu tendinţi tot mai pronunţate spre fleacuri, cînd nu e nevoe de fond, ci numai de „formă", cînd ajunge să ciripeşti pe note şi să nu spui nimic,—să fii cu alte cuvinte, clar pînă la ridicol... mai are enorma lipsă de şansă ca criticii postaţi cu de la sine putere la poarta literelor romîne, să sufere de o mică confuziune între genurile literare,

...D. Popescu mai are neertatul pacat de a fi „poporanist" şi colaborator esclusiv al „Vieţii Romîneşti", revistă atît de iubită de critica romînă.

...Dar cauza principală pentru care critica romînă ucide, cînd îi vine la îndămînă, pe d. Popescu, sînt ţăranii lui *adevăraţi*.

Al s'ar mai înţelege ţăranii sentimentalizaţi, romantizaţi, îmbrăcaţi numai ţărăneşte. Aceştia plac criticii romîne moderne, ca şi băieţii care-şi fac voluntariatul în haine particulare—duducilor.

Şi s'o recunoaştem, ţăranii d-lui Popescu sunt moglani şi ţopîrlani şi miroase nu numai a iuft, dar şi a dohot, ca ţaranii..

Iar pe *acest* ţăran—noi avem îndrăzneala s'o spunem, nimeni nu l'a zugrăvit aşa de *realist*—în vremea asta de suspinuri romantice şi altiţe tricolore"

*

Gustave Charpentier autorul „Louisei" a compus o nouă operă cu subiect popular. Prima parte se intitulează; „Dragostea în foburg", a doua: „Comediana". Va mai fi şi o parte a treia în care eroul—un sărac idealist—moare de un glonte.

Fiecare parte are două acte şi va dura două oare.

*

Marea tragediană Duse desminte ştirea că a renunţat la scenă. Din potrivă, va apare în cursul iernei şi la Roma şi la Paris.

Se ştie că în cursul proiectatului turneu european Duse e anunţată şi în Romînia.

*

Societatea geografică din Copenhaga a anulat definitiv numirea exploratorului Cook, ca membru de onoare al ei. O afacere lichidată—cam tîrziu.

*

„Revue scientifique" arată că in Valea-Padului s'au făcut încercări de apărare în potriva frigurilor înmulţind crapii în bălţi, mai ales pe unde se cultivă ovăz. Crapii nimicesc larvele ţînţarilor Aropheli, adică a celor ce poartă frigurile de la om la om.

Punînd de 4—5 lei puişori de crap la hectar, nu numai că nu mai bîntue frigurile, dar se pescuesc 5—6 quintale de peşte mai mult la hectar în părţile înseminţate de cît în celelalte.

*

La 20 Noembrie apare primul volum din ineditele lui Tolstoi: comedia „Cadavrul viu", povestiri diverse şi romanele: „Cuponul falş", „Dracul", „După bal" şi „Ce am văzut în vise".

Al doilea volum apare la 15 Decembre şi cuprinde: „Pater Sergius", „Lumina 'n întuneric", „Tînărul ţar" şi o serie de schiţe.

Al treilea la 18 Ianuarie cu: „Hagi Murat", roman, „Jurnalul unui nebun" „Mama", „Doi oameni" şi o povestire sub formă de jurnal din viaţa Ţarului Alexandru I.

*

Loewenhoek, privind prin microscop icoana ce se face în ochii unei Liebelule (Calul dracului), a văzut foarte lămurit un turn înalt la 86 de m., de la depărtare de 250 de m. Cunoştea dacă uşa de la clopotniţă era închisă sau nu.

Paget, făcînd aceeaşi experienţă cu ochiul compus al unui purece, a văzut în loc de-un soldat, o mulţime, dar pitici.

Bine înţeles, că deşi în fie-care din ochii simpli din cari se alcătuesc ochii compuşi ai insectelor, se face cîte-o icoană, nu urmează că văd lucrurile înmiite.

Şi noi avem doi ochi, despărţiţi şi nu vedem lucrurile îndoite la număr!

*

— **„Visuri".** (Romanţă pentru voce şi piano), e titlul unei admirabile bucăţi muzicale, datorită tînărului Constantin C. Păun.

STRUNA ZILEI

INVIDIA MEDICORUM...

In urma neînţelegerilor dintre medici—e grevă la băile Slănic.

E tăcere şi răcoare
La Slănic, lîngă izoare.
Numai nu prea tac din gură
Doctorii şi au... căldură.

INFORMAŢII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ Abia instalată noua cameră de comerţ şi meserii are o singură preocupare, aceea de a schimba funcţionarii Pînă şi cei mai modeşti salariaţi sunt indicaţi a fi sacrificaţi şi înlocuiţi prin protejaţi personali ai „Şerului".

Vom urmări de aproape această „activitate" a noului birou al Camerei.

❑ D. arhitect I. Mihailescu, de la casa Sf. Spiridon, a fost numit arhitect conductor de lucrări, la serviciul arhitecturei pendinte de Eforia Spitalelor civile din Bucureşti.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, a luat măsuri ca lucrările pentru construirea salei gofice de la biserica Trei Erarhi, să fie terminate pînă la sfîrşitul lunei August, aşa că inaugurarea să se facă în luna Septembrie, odată cu serbările jubiliare ale Universităţii din Iaşi.

❑ Comisiunea instituită de ministerul de Domenii,—compusă din d-nii dr. Antipa, directorul pescăriilor din acel minister, Ch. Staicovici secretarul general al ministerului de industrie, dr. Rigani şi Costel Gorănescu,—pentru a studia chestiunea eftenirei peştelui a plecat aseară la Galaţi, unde se va ocupa de aproape de modul cum se face actualminte vînzarea en gros şi detaliu a peştelui.

❑ In „Ordinea" de astă-zi 14 Iulie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „Tablouri de vacanţă — In oraşului tăcerilor — Serile laşului — Congedii balneare — Imprejurimile iaşane — Podgorii şi băi — Statistica plăcerilor — In era economiilor — O vară salubră — Sub regimul apei noui — Unde se refugiază laşul? — Localităţi uitate — Cultul vinului şi apei reeci.

❑ La Seminarul pedagogic se vor înfiinţa în anul şcolar viitor clasa V şi VIII-a.

❑ Cunoscutul fotograf Weiss vizitează actualminte Münchenul şi Viena pentru a se pune în curent cu perfecţiunile artei.

❑ Continuăm a publica lista generală provizorie a persoanelor ce vor funcţiona ca juraţi pe anii 1911—1914 la Curtea cu juraţi din Iaşi.

Radu Gh. I. pensionar, Radu Popa Corneliu medic, Ralet Ioan profesor, Răşcanu P. profesor, Racovitza Osvald avocat, Racovitză Neculai, avocat, Racovitză Gh. studii second., Racovitza Nec., farmacist, Radu I. V. profesor şi avocat, Răşcanu Th. inginer, Răteanu I. farmacist, Răşcanu Aurel proprietar, Radu Ch. Ion pensionar, Renescu I. It-colonel, pensionar, Răducănescu Al., pensionar, Rigler Em. doctor, Rohr Anton proprietar, Roşculeţ Valeriu, doctor, Roiu Gh. avocat, Rotbard Jean farmacist, Roşculescu Al. studii second. Rosetti Lascar avocat, Roiu Lucian profesor, Ropală Emil, student, Roiu N. M. farmacist, Roşculeţ Stan, chimist, Rusovici Vasile, proprietar, Rusovici Const. proprietar, Rus L Ernest, licenţiat ştiinţe, Sachelarie Emil, architect, Sachelarescu D. institutor, Sava Nec. pensionar, Săndulescu Gh. avocat, Sava V. C. inginer silvic, Săvescu Gh. studii second., Şerban D. Gh. comersant, Sebastian Nec, institutor, Sebastian Emil licenţiat chimie, Savul Anton, inginer, Şendrea Gh. avocat, Săvescu R. prof. Severin Emil profesor, Severin C. pensionar, Şeptelici Ilie medic, Şeptelici Andrei medic, Scobai Gh. profesor, Scarlet Gh, avocat, Sculy Logotides Vas. avocat, Sabinius I, proprietar.

Scorpan I. G. profesor, Sculy Leon medic, Scriban August profesor, Sculy Logotetides Raul avocat, Sinegaglia L. E. profesor, Serbenciu Em. pensionar, Simionescu Ion profesor, Sion Petru avecat, Sion Artur apărător, Silvestru Jacint avocat, Simionescu Alex. studii secondare, Socor Gavril medic, Stavrat Dimitrie studii secondare, Scheleti Scarlat, general pensionar, Stihi Teodor medic, Stavăr Ioan avocat, Stere Const. avocat, Ştefănescu Gh. institutor, Stănilescu Gh. profesor, Stroici Ilie proprietar.

❑ D-l Nicolae Verona a fost numit epitrop onorific la biserica domnească din Herţa pendinte de aşezămintele Sft. Spiridon din Iaşi.

❑ Consiliul general de Tecuci a fost dizolvat.

Alegerile pentru noul consiliu au fost fixate pentru următoarele zile.

Colegiul I la 6 August.
Colegiul II la 8 August.
Colegiul III la 10 August.

Alegerea pentru delegaţii colegiului III se va face în ziua de 24 Iulie.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, clore-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc,**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul,

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1.20**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**
In Iaşi, d. Petersil, antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Printre conservatorii din Piatra Neamtz neînțelegerile au ajuns la paroxism. Grupa d-lui Leon Bogdan e învinuită că a acoparat demnitățile din jndeț. Amicii d-lui Tăkel Corbu s'au și plins în acest senz d-lui Marghiloman, acordîndu-i un ultim termen pentru limpezirea situației pînă la 15 August. Dacă pînă la această dată, doleanțele vechilor conservatori nu vor fi satisfăcute, atît d. Tăkel Corbu, cît și d. Isăcescu vor demisiona din parlament.*

❑ **„Țărani bătuți și martirizați".**— *Sub titlul acesta găsim în „Journal de Charleroi" cu data de 23 Iulie o relațiune reprodusă din „Journal de Génève" și în care se povestesc în toate amănunțimile tragicele întîmplări dela Rucăr. Descrierea luată din gazeta elvețiană—o nouă dovadă că relațiunea va face ocolul lumei—ziarul belgian o însoțește de un comentar foarte sever, arătînd că* organele guvernului caută să mușamalizeze lucrurile. *Ziarul în chestiune își permite atacuri grosiere la adresa Regelui Carol, ceea ce fără îndoială, ie reprobabil, M. S. Regele neputînd fi solidarizat cu actele de teroare ale unei aministrațiuni incapabile.*

❑ *M. S. Regele care, după cum se știe, va veni în localitate în ziua de 26 Septembrie, va locui în timpul șederii sale în Palatul Metropolitan.*

❑ *Cazurile de febră tifoidă se înmulțesc în Iași, și după părerea medicilor, în mare parte se poate atribui și apei de care Iașul a fost lipsit aproape două săptămîni și în care timp locuitorii au băut apă din fîntînele vechi.*

De eri apa a început a fi din nou distribuită și astăzi din nou oprită. Conducta de la Timișești în dreptul cantonului 94, a plesnit, așa că pentru a fi înlocuită se cere timp care nu poate fi mai scurt de 4 zile și în care timp Iașul va fi fără de apă, sau cu o apă rea și în care timp, epidemiile au tot timpul să progreseze.

Credem că a venit timpul ca edilii noștri să deie atenția cuvenită acestui fapt indestul de grav, cînd Iașul de și alimentat cu apă, e lipsit de ea.

❑ *In urma marilor certe, pe cari d. Arion, prefectul jud. Roman le-a provocat între frunțașii guvernamental, puțind pericliția întreagă situațiune a partidului conservator din Roman, d. Al. Marghiloman, ministrul de interne i-a cerut demisiunea.*

I se va da însă d-lui Arion o quasi-satisfacție. D-sa va fi numit inspector administrativ.

❑ Am relatat alaltăeri accidentul de automobil, care s'a întîmplat cu automobilul prefecturii de județ, în care era d. căp. Negruți.

D-sa ne roagă a arăta, că accidentul nu s'a întîmplat în jud. Neamț, ci în jud. Roman, între Strunga și Roman, și că victima n'ar avea nici o lesiune și va putea părăsi spitalul din Tg. Neamț peste 8 zile.

Unde s'au petrecut accidentul n'are importanță. Dar dacă s'a întîmplat în jud. Roman, de ce victima a fost transportată la Spitalul din Tg. Neamț?

De ce d. procuror general a delegat pe procurorul trib. Neamț să ancheteze?

Și iarăși, dacă băetanul Negru n'are nici o leziune, de ce să mai stea în spital 8 zile?

Ceia ce rămîne stabilit iarăși, este faptul, că d. căp. Negruți, se distrează... cu automobilul prefecturei de județ.

Aceasta n'a putut-o nega nici d-sa.

❑ **Din ale primului secund** — C. C. Iancu, lemnarul șerului de la Primărie, se află în plină activitate. Plecarea în congediu a lui Posnovici i-a salvat demnitatea de secund al primarului.

Pentru a se răzbuna de timpul pierdut, cc. Iancu se agită și noaptea. In această a doua jumătate a zilei astronomice. cc. Iancu depune o activitate febrilă. Să nu i luați în nume de rău; cc. Iancu este om... pudic.

Iată una din multele sale isprăvi de cînd e și prim și secund:

Alaltă seară era la o masă de la berăria Azuga și rodea niște alune. Cc. Iancu însă, ori cît de ferchеș se ține—inima îi e tînără încă, cine nu știe?—găsi că alunele sunt prea tari pentru dinții... săi, trecuți de mult în cea de a doua jumătate a secolului ce începe din ziua nașterii sale.

Furios se scoală cc. Iancu, bagă mîna în buzunar, o scoate, o duce la gură și un fluerat strident străbătu atmosfera veselă de la berăria Azuga. Erau orele 11 noaptea. Pașnicii cetățeni de la mese se speriară, numai cc. Iancu așteptă imperturbabil sosirea celui chemat. Gardistul sosi, făcu salutul reglementar și primi porunca primului secund.

Inștacă pe minorul, care îndrăzni să vîndă lui cc. Iancu alune pentru tineri,—și-l luă pe sus la... țuhaus.

Lumea rămase scandalizată, iar cc. Iancu radios de isprava făcută în dubla sa calitaie de prim-secund, se așeza liniștit la masă bravînd privirile speroase ale mesenilor.

Mai că ne vine să exclamăm păcat c'a plecat Posnovici?

❑ Ministerul de instrucție publică a decis ca elevii școalei Normale din Bîrlad din clasa a 6-a, cari au fost amînați, să dea un nou examen de la 1—7 Septembrie, pentru ca cei ce vor reuși să-și poată trece examenul de capacitate la 15 Sept.

Se știe, că în această clasă a școalei Normale au fost amînați cam 50 la sută din elevi.

❑ Duminică 10 Iulie, mai mulți escursioniști din Hîrlău s'au dus la isvoarele de apă din Scobinți, ce se captează de către direcția C. F. R. pentru gara acelui orășel.

Printre escursioniști erau d-nii Gh. Zmeu, șeful poliției locale, V. Pilat, administrator de plasă, Eug. Totoescu, preot Em. Dragan, Bădăreu, Mih. Gheorghiu și alții. Mare parte erau împreună cu soțiile.

Pe cînd erau la o mică gustare la poala pădurii, i-au surprins trei făcători pe rele înarmați pînă'n dinți și, cu puștile îndreptate asupra lor, le-au cerut bani.

Ori ce insistență era de prisos. Toți au fost nevoiți să cotizeze suma de 80 lei și s'o dea furilor.

A fost o panică de nedescris. Faptul s'a petrecut pe la ora 7 p. m. pe cînd încă nu înoptase.

Se crede că hoții sunt evadați dintr'un penitenciar și că au în fruntea lor pe banditul Pantelimon.

S'a telegrafiat autorităților administrative și judecătorești din jud. Iași.

Această bandă sălășluește în codrii din împrejurimile Hîrlăului. Ei au făcut mai multe tîlhării la drumul mare fără să se fi luat încă vr'o măsură contra lor,

❑ Studenții ieșeni, fără deosebire de societăți, vor organiza în cursul acestei vacanțe, o serie de conferințe și serbări în provincie, pentru sporirea fondului destinat Căminului studențesc.

La toamnă, studenții vor trimite o delegațiune la d. A. C, Cuza ca să le cedeze terenul din fața Jockey-Clubului pentru construirea localului.

După cît știm, d. Cuza a avut în acest senz o intervenție, dar s'a făcut că nu pricepe. Vom vedea de astă dată la ce diapazon se urcă dragostea d-sale pentru studenți.

❑ D. *Corneliu Bottez* actual consilier la Curtea de Apel din Iași, se permută în aceeași calitate la Curtea de Apel din Galați, în locul d-lui Dimitrie Antonescu, care trece în postul ocupat de d. Corneliu Bottez.

Aceasta este singura transferare, care interesează instanțele judecătorești din Iași,

❑ Lucrătorul Rudolf Caufer, din atelierul fraților Diamand, din str. Gîndu No. 3, pe cînd lucra la o mașină, roata i'a prins mîna, fracturîndu-i-o. A fost internat la spitalul central.

❑ **Tentativa de crimă din strada Stejar.**—Aseară pe la orele 6.30, studentul Liviu Patriciu, din strada Stejar No. 56, fiind beat ca de obiceiu, s'a luat la ceartă, cu o vecină a lui tot din strada Stejar No. 58, și la un moment dat s'a repezit în casă de unde luînd un revolver, a tras două focuri asupra vecinei lui anume Elena Cristea și asupra fratelui ei Const. Cristea. Din cauză că era beat, gloanțele n'au nimerit ținta.

Venind la fața locului, vecinii nu l'au putut desarma, de oarece îi amenința cu revolverul. Sub-comisarul Dolijan luîndu-l cu vorba, s'a apropiat de el și sărindu-i în spate, după multă muncă l'a putut desarma, după care legîndu-l l'a transportat la secție unde se află arestat.

Revolverul ce-l avea asupra lui, era încărcat, mai avînd 4 cartușe bune.

După declarația vecinilor, acest individ e beat aproape în toate zilele și nu odată provoacă scandaluri, prin circiume, sau pe stradă, certîndu-se cu oamenii.

❑ Revenind asupra infecției din str. Zugravilor, infecție provocată de canalul ce esă din Curtea caselor Rameder, mai putem adăuga că medicul circumscripției fiind sesizat de plîngerile locatarilor, a cercetat și convingîndu se că acest canal de scurgere, a apei și a murdărilor din latrine, e un focar de infecție, a făcut un raport primăriei cerînd astuparea lui.

Primăria însă e în vacanță. Ne facem ecoul, locatarilor din stradele Zugravilor și șoseaua Arcu din jurul casei Rameder și întrebăm pe d. Stamatiu, dacă d sa cînd vine seara pe la depoul de lemne din șoseaua Arcu, nu simte mirosul greu ce viciază aerul. Și dacă-l simte de ce nu se interesează de provenință, combatînd răul, căci aceasta e atribuția d-sale, de locțiitor de părinte vitreg al cetățenilor Iașului și nu a cetățencilor, de a căror sănătate are mai multă grijă, și poate responsabilitate crede d-lui. Căci și noaptea pe la orele 12 bătîndu-le în geamuri, le întreabă de sănătate.

Pentru d zeu! Cc. Iancule, fii mai mult primar, de cît crai de mahala și negustor de lemne, ca să ai dreptul de a trece la posteritate.

❑ Pe șoseaua Spineni Bivolari, s'a găsit cadavru unui necunoscut, în etate de 45 ani. Se crede a fi un cerșetor.

❑ Trupa de comedii, C. Tanase va juca astă seară frumoasa comedie **Dispărut?!** în trei acte de S. Hasnaș.

❑ D. V. G. Morțun, fost Ministru și-a văzut cura ce o face la Slănic întreruptă, fiind chemat telegrafic la București, pentru a lua parte la consfătuirea comitetului executiv liberal. D. Morțun s'a întors eri la Slănic.

Pe cît a putut transpira, liberalii sunt hotărîți, a începe o acțiune energică în contra guvernului, chiar în primele zile ale lunei Septembrie.

❑ La Slănicul Moldovei, a căzut eri o ploae torențială.

❑ D. Grigore Dimitrescu, membru de ședință la trib. Iași, cu delegațiune de judecător sindic a demisionat pe ziua de 1 Septembrie. D-sa va pleca la Paris pentru continuare de studii.

❑ Consulatul Austro-ungar, a cerut autorităților locale de a cerceta și a aresta pe numitul Fekete Lazar, din comuna Szamosujvar, care fiind casier la o societate, a dispărut, furînd și suma de 40,000 coroane.

Din constatările făcute, ar fi reeșit că numitul ar fi refugiat în Iași.

❑ Parchetul local, a fost înștiințat că unul dintre îndrăsneții tîlhari ce au pradat pe 17 Hîrlăoani pe șoseaua Scobinți Hîrlău, a fost prins de jandarmii din Peatra Neamț, și se numește Pantelimon, care în fruntea a cîți-va talhari, înspăimîntase populația din județul Botoșani, cu tîlhăriile ce le comiteau la drumul mare.

❑ Ancheta provocată la școala militară, de către profesorul M. Carp, s'a terminat. Au fost pedepsiți locotenent Voinescu și căpit. Miron.

❑ Consiliul comunal, al comunei Iași, a fost convocat în seziune extraordinară pentru ziua de 16 Iulie c., avînd a se pronunța asupra următoarelor chestiuni:

1) Votări de credite.
2). Reduceri de taxe.
3). Vînzări de locuri.
4). Aprobarea devizelor diferitelor lucrări.

❑ Astă-zi s'au declarat în oraș, două noi cazuri de tifos. Asemenea cazurile din Păcurari ce se credeau a fi malaria, s'a constatat că erau tot tifos, însă de o formă mai gravă.

❑ Consiliul comunal al comunei Mădîrjac, a fost dizolvat, instituindu se comisia interimară, compusă din Ion Chiriac, președinte; Mihalache Ciocîrlăn și Gh. Dîrzu, membri.

❑ Noul program de astă seară Joi 14 Iulie, al teatrului cinematografic Pathé Frères din grădina Trajan cuprinde între altele:

In fundul abisului, măreață și superbă desfășurare—O splendidă narațiune însuflețită, a cărei acțiune se petrece în cele mai pitorești regiuni.—Bunicul, mare roman însuflețit cu cele mai mari forțe teatrale în rolurile principale—Un duel cu miez de pîine, scene comice—O fugă indiană, interesantă desfășurere din viața băștinașilor Amerecei de Nord—Timidul Timpilă, scene foarte humoristice (din creațiunile comice ale lui Johard)—Of, copiii! scene comice—Moravuri, obiceiuri și îndeletniciri arabe, scene de călătorie foarte interesante—Din Sudul Franței, malurile și prăpăstiile rîului Loup, cele mai splendide poziții din toată Franța—Pepenii însuflețiți, scene comice etc.

Joi 21 Iulie: Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat—reconstituiri după acte și documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfășurare cuprinde două părți mari de cinematograf, adică o jumătate a programului,

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, esfășurarea sujetelor.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoștință onor. clientelei care se află în vil giatură că-i poate furniza cu produsele fermelor și viilor proprii, franco stația balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la prețul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu și transport.

❑ **Judiciare.**—Tribunalul de Bacău, declarase în stare de faliment pe comerciantul Elias Grünberg de acolo, și prin aceași sentință respinsese cererea de morator pe care o făcuse acel comerciant.

Cu apelul lui Elias Grünbrrg afacerea a venit la Iași, înaintea Curței de Apel secția II și s'a judecat astăzi.

Curtea a respins apelul, confirmînd sentința tribunalului și a acordat firmei creditoare Goldschläger et Camile din București suma de 300 lei cu titlul de cheltueli de judecată.

Dr. Susana Wexler-Grossi
BOLI DE FEMEI—FACERI
— *Iași, str. Anastasie Panu No. 43* —

Ultima oră

București 14 Iulie

O cerere

Giurgiu. — Comercianții, industriașii și misiții din Giurgiu sînt în o vie agitație. Ei cer a nu se mai admite cumpararea de cereale în gările de pe linia Giurgiu—Blezești.

Se așteaptă aci sosirea prefectului de Vlașca, care e plecat, pentru a face o anchetă.

Măsuri pentru a inspira frica în partizanii Șahului

Teheran. — Agenția Westnik, află că guvernatorul general a ordonat să stabilească în fața casei sale, o spînzurătoare în scop pe a băga frica în partizanii Șahului.

Condoleanțe către Sultanul Turciei cu prilejul marelui incendiu din Constantinopol

Viena.— Imparatul Francisc Iosef, a trimis Sultanului, condoleanțele sale cu prilejul marelui incendiu din Constantinopole.

Marchizul de Pallavicini, a exprimat condoleanțele guvernului. Cancelarul D'Aerenthal, s'a interesat de sănătatea ministrului, Mahmud Sefket.

Consiliul municipal din Viena, a donat 5000 coroane victimelor incendiului din Stambul.

Cerere de revizuire a unei sentințe

Sofia.— Bulgarii macedoneni din Sofia, s'au adresat guvernului romîn cerînd revizuirea sentinții acuzaților Mitu Stoiceff și Boicea Ilieff, inculpați în procesul asasinărei lui Mihaileanu. Actualminte ei se află în închisoare.

Presa bulgară a publicat o serie de articole în acest senz, iar unul din ziarele din Sofia, în numărul de eri afirmă, că procurorul general al României a și început cercetări în acest senz.

Negocierile Franco-Spaniole terminate

Paris — S'a comunicat în mod oficial că negocierile franco-spaniole s-au terminat. S'a stabilit un Modus-vivendi, în scop de a înlătura incidente ca cele de la Alkasar.

Guvernul spaniol s'a angajat să nu mai tolereze înrolarea dezertorilor marocani.

Nogy la Sofia

Sofia.—Mareșalul Nogy a primit defilarea trupelor. In urmă a avut loc un banchet în onoarea mareșalului, la ministerul de răsboi, Ministerul de războ a vizitat apoi pe mareșal, care la orele 6, a părăsit Sofia, plecînd cu expresul-orient la Belgrad.

Moartea d-rului Clement

Triest. — In Triest a sosit știrea că doctorul Clement, care plecase cu vaporul pe Adriatica, s'ar fi aruncat în valuri, unde și-a găsit moartea.

Doctorul Clement se afla de mai multă vreme suferind și obținuse un concediu nelimitat, în virtutea căruia plecase în străinatate, să se caute.

Doctorul Clement era membru al partidului conservator și ocupa demnitatea de medic șef al căilor ferate romîne.

Cazurile de holeră se înmulțesc

Constantinopol.— Pe ziua de eri s'a constatat 19 cazuri de holeră, dintre care 5 mortale.

Un ciclon

Tokio.—Un ciclon a pricinuit aci pagube colosale. Părțile de jos a capitalei au fost inundate. Pînă acum s'au găsit 100 de victime. Mai multe sau scufundat.

12 cazuri de holeră

Salonic.—In ultimele 24 de ore, s'au constatat 12 cazuri de holeră la Ipek și Drjakova. Printre bolnavi este un ofițer și 2 soldați.

Comunicare oficială

București.—D. Marghiloman ministru de interne a lucrat azi cu d. Dobrescu primarul Capitalei, căruia i-a comunicat oficial hotărîrea consiliului de miniștri, care a anulat aprobarea statutelor societății de tramvai.

Principele Carol la Londra

Londra.—Principele Carol al României însoțit de guvernorul său d. general Perticari, au sosit aci.

Incendii

București.—Un groaznic incendiu a izbucnit aseară, la orele 9 jum., la compania a II-a de sergenți, ce se află situată în șoseaua Bonaparte, în dosul palatului ministerului de externe.

Focul a izbucnit de la o clae de fîn, în care se aruncase un muc de țigară.

Mulțumită măsurilor grabnice luate de pompieri, un dezastru a fost evitat.

A ars întreg depozitul de furage. Pagubele sunt de vre-o 20,000 lei.

*

Un alt incendiu isbucnise pe la orele 1 jum., în strada Sabinilor No. 38. A ars un întreg atelier de tîmplărie.

Banditisme

Botoșani.—Eri la orele 5, cîți-va bandiți au atacat și prădat în pădurea Storozești pe administratorul de plasă și pe silvicultorul din Flămînzi. Azi dimineață aceiași bandiți au atacat și prădat pe doi evrei lîngă vama din Tudora.

Bandiții sunt de loc din Răucești (Neamț).

Prefectul de Botoșani și procurorul au plecat să ancheteze și să iee măsuri.

Epidemiile

București.—Ministerul de interne face cunoscut autorităților administrative, că holera bîntuie în următoarele locuri: Triest, Constantinopol, în Asia mică, Rusia orientală și Ungaria; iar ciuma la Odesa și Egipet.

Ministerul de interne învită autoritățile să dee mai întinsă mînă de ajutor autorităților medicale, pentru a preîntîmpina contagiunea.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 9 August a. c., ora 11 a. m., se va ține în camera acestei Primării licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art 72—83 din legea comptabilității publice, pentru vinderea a următoarelor lolocuri proprietatea comunei.

1) Locul în suprafață de 291,40 m. p. situat în strada Regimentul 13 și avînd fundul înspre strada Perju. Garanția provizorie 50 lei.

2) Locul în suprafață de 199,68 m. p. situat în mahalaua Tăetoare No. 3. Garanția provizorie 20 lei.

3) Locul în suprafață de 325,98 m. p. situat în colțul format de doi craci al stradei Iarmaroc. Garanția provizorie 50 lei.

4) Locul în suprafață de 984,37 m. p. situat în strada Perju. Garanția provizorie 50 lei.

5) Locul în suprafață de 644,35 m. p. situat în strada Regimentul 13 colț cu strada Săulescu. Garanția provizorie 50 lei.

Condițiunile de licitație și planurile locurilor se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 13984 11 | 24 Iulie 1911

APELE MINERALE

SLANIC
(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, băsica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă și diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exploatator I. Werner farmacist, furnisorul Curții Regale la Iași.

Broșura: Importanța și eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

Doctor în Med. și Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei și copii
Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

De vînzare
O garnitură de treer
compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton, ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.
Informații la **P. Loderhändler**—*Trg. Frumos.*

De arendat de la 23 Aprilie 1912, partea din Măloasa Lipova foasta Mavrodii din jud. Vaslui hotar cu jud. Roman.
Noul arendaș poate intra numai de cît cu plugurile.
A se adresa la d. A. Badareu Iași.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

MASINI de CUSUT SINGER

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familiĭ!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţiĭ la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IASI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreţine coloraţiunea părului; pigmenţii prin ajutorul acestei ape nu seacă şi împiedică înălbirea lui.

Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurile Slănicului (Moldova).

Se întrebuinţează pentru improspătat aerul în camera de dormit şi în odaia bolnavului, prin evaporaţie sau pulverisaţie. *Sticla 2.50 b.*

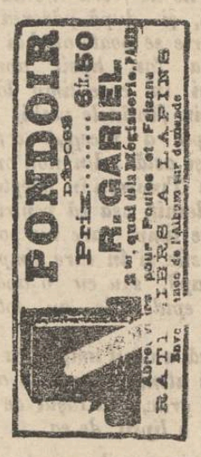

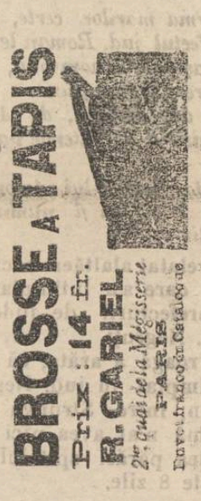

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. 1.50 METRE 0f30.

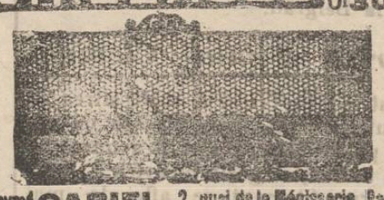

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tuălete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picţate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomorie 1882, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigură, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, leprei, gatului, ulcerilorĭ inveterate şi atôtuloru bóle provenind* din necurăţenia şi alteratiunea sângelui. Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilorĭ lorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ invêterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putredimiĭ óselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broşură acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Ei pot da servicie marĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE ŢERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Cocа, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Ch. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No. 1352 Sîmbătă 16 Iulie 1911

Imoralitatea guvernului

Moralitatea agenților, cari diriguesc instituțiile în stat depinde de nivelul de moralitate a guvernului, care dă directiva, care în prima linie dă conduita ce agenții săi trebuesc să urmeze.

E ușor a demonstra cu fapte recente chiar, că lucrul așa se petrece mai cu samă la noi.

Guvernul d-lui Carp, pentru a se menține, avea nevoe de majorități, cari să nu-i facă nici o dificultate.

Ministrul de Interne, pentru a ajunge la rezultatele obținute își numește prefecți, oameni fără conștiință, plecați pînă la servilism și devotați pînă la corupție. Acești prefecți văzînd pe șeful lor gata de ori-ce acte, fie cît de condemnabile, ca corupție prin bani, cumpărînd conștiințe prin toate mijloacele, nu puteau și ei face alt-fel, pentru ca și ei la rîndul lor să se menție.

Cu majoritățile servile, fără autoritate, ai căror membri și ei la rîndu-le, caută realizare de beneficii, realizarea diferitelor afaceri veroase, controla corupției guvernului și agenților săi nu mai există, din contra ori-care agent al guvernului ar comite o incorectitudine, fie ea ori-cît de mare, teamă de a fi tras la răspundere nu pot avea, bazîndu-se pe faptul foarte simplu, că corectarea sub actualul guvern nu se cere de jos, dar nu se sue nici în sus. Pentru aceea vedem, ba că Prefectul de Roman comite cele mai mari călcări de lege, fără teamă de răspundere, ba jandarmii, agenți ai Ministrului de Interne, comit cele mai barbare atrocități, ba Episcopii făcîndu-se unelta cea mai servilă, ba profesorii Universității primind a da o hotărîre dictată de Ministru, căci acești mari intelectuali din alegeri s'au deprins a'și vinde conștiințele și a cădea în recidivă, tot acea cinste o au, în cît dacă capul este infectat, corpul de la sine merge spre putrefacție.

In această stare de lucruri, cel asurprit nu are cui se plînge de nedreptatea ce ar suferi, căci cui să se adreseze, Prefectului? El este autorele nedreptății. Justiției? Dar și ea depinde și a ajuns să asculte de șef. Dacă aceste două organe sunt paralizate de imoralitatea ce vine de sus, ce poate face cel asurprit, pentru a-i se satisface o legitimă cerere? Absolut nimic. In cît, ce a mai rămas cetățeanului asurprit, de cît ca el singur să se satisfacă, și cînd omul ajunge la disperare, mai poate avea un guvern în asemenea condiții să se menție?

Ori cît un atare guvern s'ar crampona de putere, e agonia bolnavului pe pragul mormîntului.

De multe-ori s'au văzut guverne tari, cu majorități servile cari nu îndrăzneau a cere cont asurpritorilor, s'au prăbușit, căci opinia publică, furia mulțimei indignată este mai tare de cît gardul de baionete de care s'ar încunjura un guvern ca cel de astă-zi.

Dacă guvernele nu țin cont de opinie, bazîndu-se pe puterea venită chiar în mod normal, totuși totdeauna nemulțumirile cetățenilor cresc, opinia publică se indignează, ajunge la disperare și ori-cît s'ar sfida acea opinie, ea triumfiază totdeauna și guvernele fără scrupule se prăbușesc, după cum curînd actualul guvern care este copleșit de pacate va cădea, va trebui să cadă, căci el singur este convins că pe panta ce a apucat nu mai poate merge; în cel mai mare criminal cu timpul germinele remușcării încolțește, tot așa și în guvernul actual, remușcare va trebui să aibă de faptele comise, ori cît de inconștient ar fi; vede singur că nici amenințările, nici atrocitățile și ilegalitățile nu pot să ducă, de cît la rezultatul ce fatal tredue a se realiza, la căderea guvernului.

A. G. D.

Repaosul duminical

Ipistatul tulumbagiu de la poliție n'a părăsit ideia de a desființa legea repaosului duminical. El încearcă să pompeze cele 500 de semnături, cari în mentalitatea lui caraghioză cîntăresc mai mult, de cît legalitatea și autoritatea voturilor celor două adunări, cari au votat legea; de cît semnătura Suveranului, care a sancționat-o și promulgat-o.

Tulumbagiul, care socotea cînd a venit la poliție că rolul său va fi cel puțin măreț, a văzut, că a rămas acelaș personaj microscopic ca și pe vremea, cînd redacta informații încîlcite la zarzavatul de lîngă prăvălia lui Grabowieschi, alimentat de fondurile aquatice de la... Coada Stîncii. Și cînd a priceput, că rolul acesta nu poate cadra cu viitorul politic ce și-l făurea pe vremuri în oficina pomenitului zarzavat, și-a zis, cu toată decepția ce-l stăpînește, că în noua sa calitate de șef suprem al gardiștilor, trebue să devie cel puțin mare reformator, pentru a-și crea un viitor... de aur.

Și atunci s'a pus să pompeze 500 de semnături, cu care să poată face marea reformă a desființării legei repaosului duminical.

Ce tip mărunt la minte și tulumbagiul! Cînd se vede pe terasa de la Bragadiru, dominînd cu privirea pe gardistul de vis-à-vis, care stă smirna înainte-i, socoate, că lumea-i stă prosternată și așteaptă marile sale idei și fapte. In gardistul supus și încovoiat se sintetizează întreaga lume. Imaginație de tulumbagiu ce vreți?

Și cîtă decepție va avea ipistatul, cînd în realitate o să-l trezească din visurile lui ademenitoare! Atunci poate va pricepe că lumea e altceva, de cît orizonul îngust al unei cazarme de pompieri, și că nu poate fi cineva reformator cînd n'are de cît stofă de ipistat.

Să se facă dreptate!

Presa guvernamentală jubilează că d. profesor Chiricescu a fost exclus din învățămînt, și țipă în gura mare, că chestiunea s'a închis pentru totdeauna. De asemeni aceiași presă se gîdele de bucurie, că și conflictul sinodal s'ar fi încheiat prin condamnarea nelegiuită a episcopului de Roman

Jubilare și gîdilire fățarnică și meschină.

Conflictul sinodal nu s'a închis, și nici judecata d lui Chiricescu nu e definitivă. Episcopul Gherasim, avem toate motivele să credem, își va ocupa la toamnă locul său din Senat. Îndrăzni-va guvernul „sfîntului Ciomag" să se opună?

D. Chiricescu va face cerere de revizuire Îndrăzni-va ministrul Arion să nu-i dea curs?

Ar fi prea scandalos să se întîmple așa ceva, și cu toate că guvernul acesta a venit și se menține prin scandal, dacă va îndrăzni să și continue opera sa nefastă, prin scandal, se va prăbuși.

Dreptatea trebue să triumfe odată, ea va triumfa.

Samavoniciile guvernului trebue să înceteze odată, altfel anarhia, care s'a incubat în țară, va distruge și ultimile rămășiți de cinste și demnitate, cari au rămas încă neatinse de putreziciunea morală a acestui guvern.

Să se facă dreptate!

Iar d. State Dr...

Evenimentul ține cu orice preț să devie ridicol.

Cu toate că nu-și dă seamă de neputința campaniei ce o duce, în contra d-lui Sadoveanu, care este protejatul d-lui C. C. Arion, ministrul de resort; cu toate că vede impresiunea detestabilă ce o face, ducînd campania aceasta într'un chip mai mult de cît dezgustător, nu vrea cu nici un preț să înceteze din dragostea imensă—se vede—ce o are „negustorul" State pentru leafa de director al Teatrului.

Și vedeți ce spune pamfletul grecinist.

„Noi, cu toate că ne expunem a părea *ridiculi* înaintea apărătorilor d-lui „Sadoveanu, ne menținem părerile noas„tre...."

Dar bine, dacă ridicoli apar în fața apărătorilor d-lui Sadoveanu, în fața tuturor celorlalți oameni nepărtenitori, care n'au cu d. Sadoveanu nimic de împărțit, apar sub cel mai hidos aspect.

Căci nu văd scribii d-lui Grecianu, că o asemene campanie nu poate fi justificată numai de dorința de a plasa pe un partizan politic în fruntea unei instituții de artă și cultură, care nu are și nu poate avea cu politica nici o legătură? Și aceasta cu atît mai mult, cu cît acel partizan este d. State Dragomir, celebrul incapabil actor tragicomic, care confundă meseria actoricească cu aceia de călău teatral.

Evenimentul ar face bine, dacă și-ar căta de alte treburi, și ar lasa directoratul teatrului în socoteala și chibzuința d-lui Arion, care este cel puțin tot atît de capabil să aprecieze pe oameni ca și State Dr...

HOLERA

Călduri mari în toată Europa. Temperatură equatorială și la noi. Holera bîntuie Turcia și Italia. In Rusia s'au constatat numeroase cazuri de ciuma cea mai periculoasă — de ciuma pulmonară. Fruntariile noastre sunt expuse din toate cele patru puncte cardinale. Și cu toate aceste nici o măsură de apărare, nici o mișcare de apărare. Avem șase milioane de locuitori ignoranți, cari nu știu și nu pot ști ce-i higiena, ce-i apărarea împotriva unei boli molipsitoare, și cu toate acestea serviciul sanitar n'a luat nici o măsură de prevenire. Par'că s'ar fi îmbolnăvit ei cu toții.

Guvernul își ia o grea răspundere; își încarcă conștiința cu un fapt criminal. Alte țări, de pildă Bulgaria, au luat din vreme măsuri de apărare. La noi nimeni nu se mișcă. Cînd flagelul va izbucni va fi prea tîrziu. Avem o populație neștiutoare în ale apărării sănătății, avem o populație slăbită de-o hrană insecular-mizerabilă, la noi mai mult de cît ori unde se impun măsuri de apărare.

Guvernul să ia aminte. Pericolul e amenințător, și în loc ca miniștrii să stea la Sinaia sau să se ocupe de interesele veroase ale foștilor lor clienți, mai bine s'ar gîndi să procedeze așa după cum o cer interesele de apărare sanitară.

Sfîrșitul unei greve

In sfîrșit greva muncitorilor din portul Galați s'a terminat. Și s'a terminat așa, cum trebuia să se termine, așa cum s'ar fi terminat de o săptămînă, dacă exportatorii din Galați nu s'ar fi arătat rău voitori și ar fi semnat contractul colectiv cu toate condițiunile asupra cărora ei căzuseră de acord cu muncitorii.

Se știe, în ce împrejurări se încheiase acest contract. Guvernul delegase pe d. Juvara, directorul comerțului, din ministerul Industriei.

Mijlocirii d-lui Juvara se datoresc concesiunile reciproce ale exportatorilor și muncitorilor. Se făcu în scris contractul, pe care însă exportatorii refuzau să-l semneze. Și astfel greva continuă și ținu încă o săptămînă.

Intervenției d-lui contra-amiral Barbieri se datorește cedarea exportatorilor, cari au acceptat să semneze contractul. Va să zică rezultatul a fost acelaș. De ce atunci exportatorii din Galați s'au încăpățînat și au silit pe muncitori la o rezistență inutilă pentru ei, dăunătoare pentru port și comerț în genere.

Este un trist exemplu, pe care l'au dat de astă dată exportatorii, cari totdeauna invoacă legalitatea și concursul autorităților.

Geniul d-lui Marghiloman

Conservatorii romașcani sînt pe cale de a obține succes. Acțiunea lor de a se elibera de satrapia prefectului Arion, a obținut aprobarea d lui Marghiloman, care i-a cerut prefectului demisia.

Cu toată stăruința și influența ministrului Arion, prefectul de Roman a trebuit să fie sacrificat. D. Marghiloman a dat precădere intereselor partizanilor săi de la Roman, cari amenințau cu demisii, disidențe și nimicirea întregului club de „caractere".

De altfel era și imposibil ca prefectul de Roman să mai poată fi menținut. Dînsul, are pe cap 7 procese penale, cari îi aduc grave acuzațiuni. Era logic, ca d. Marghiloman să-i dea lovitura magarului și să-și salveze partizanii de acest prefect, care altfel îi era pe plac. O canalie de speța prefectului Arion, care nu știe ce-i scrupul, dreptate, nu se putea să nu-i placă ministrului de interne.

Și tocmai de aceia, scoțîndu-l din prefectură îi dă o compensație. Prefectul Arion va fi *înaintat* inspector administrativ. Va fi mai mare, pentru că d. Marghiloman s'a convins, că aptitudinele d-lui Arion reclamă un cîmp mai vast de operațiuni nelegiuite.

Numai d. Marghiloman a putut concepe așa ceva. Ideia sa este tot atît de genială, pe cît e de criminală.

OAMENI ȘI LUCRURI

UN SIMBOL

Nu mai știm care ziar din Capitală anunța, acum cîte-va zile, că s'a inaugurat la cimitirul Eternitatea un bust al regretatului profesor Ludovic Russ.

A fost, probabil, o confuziune căci bustul proiectat a se ridica din inițiativa unora din foștii colegi și foștii elevi ai defunctului e încă în stare de proiect. Dovadă că în cel mai nou număr din „Curierul Slănicului" găsim un apel către publicul vizitator al marei stațiuni. Se zice în acel apel, între altele:

„Una dintre cele mai distinse figuri profesorale universitare, doctorul L. Russ a dispărut pentru vecie dintre noi, ducînd cu dînsul bine cuvintările nenumăraților suferinzi, cărora el le a ușurat durerile și regretul unanim al celor care l-au cunoscut.

Colegii și elevii regretatului maestru dorind a-i perpetua memoria, ca semn de cea mai nețărmuită dragoste și recunoștință, s'au strîns la un loc, cu gîndul de a înfăptui în bronz figura blîndă și duioasă a scumpului regretat.

In acest scop, cu inima îndurerată apelează la toți acei pe cari vre-o amintire îi apropie de acest barbat rugîndu-i să contribue cu cît vor bine voi pentru ca gîndul acesta frumos și desinteresat să prindă ființă cît mai degrabă".

... Printr'una din acele triste coincidențe, ce par numai ironii grozave ale naturii, regretatul dr. Russ a dispărut subit dintre vii, tocmai în anul în care împlinise un sfert de veac de practică medicală, ca doctor al stațiunii balneare a Slănicului Moldova.

Generațiuni și legiuni de pacienți trecuse aci înaintea lui, legîndu-și amintirea, simpatia, recunoștința de figura celui mai „bonhomme" dintre esculapii noștri.

Acolo, mai mult ca ori unde, era populară și era iubită figura lui,—pentru că acolo, mai mult ca în mijlocul orașului, se putea admira și prețui firea lui blajină, lipsită de ori-ce trăsături egoiste ori pătimașe.

Acolo se identificase cu frumusețea locurilor, cu liniștea împrejurimilor, cu pacea mediului rustic; acolo apărea și dispărea, singur și doritor de liniște, între huceagurile fermecătoare pline de cîntări și de murmure armonioase.

Acolo—în mijlocul vre-uneia din acele discrete și poetice alee—am propune să-i ridice admiratorii și devoiații bustul cu venit, — acolo unde ar întregi frumusețea tabloului, imaginea omului generos și prietenos fără seamăn.

Apoi—așezat ast-fel în mijlocul Slănicului frumos—în pădure sau în parc — ar avea încă rolul unui simbol de pace și armonie, — simbol atît de trebuitor, cînd cetim în toate zilele știri despre conflicte, despre certe, despre rivalități,—manifestări penibile cari pot sfîrși prin a nu face tocmai simpatică medicina ca artă și pe preoții ei...

Rodion

O vizită prin mahala

II

Invățătoarea voi să plece. cînd tocmai intră o femee tînără, roșcovană, sdravănă, arsă de soare. Privirea ei nu se putea fixa. Răsuflarea-i deasă arata, că a venit într'o fugă. Cu un glas înăduşit și cam sfioasă începe:

— Mi-a spus băetul meu că are să vie *doamna* astăzi pe la noi... Și... eu... zău n'am crezut... Ba l-am și pălmuit peste gură, ca să nu mai spue minciuni. Dar el a prins a se jura. Și acum am venit să te întreb și pe mata, leliță Catincă...

— Dă, Ruxandă dragă, *doamna* iaca e aici; dar dacă nu ești *dispusă*, lasă că n'a mai veni pe la tine... Ia șezi și tu aici cu noi, că dumneaei ți-a crede...

— Nu te îngriji nevastă. Bine ai făcut că ai venit aici. E tot una. Eu veniam să-ți spun numai că băetul D-tale e cam slăbuț la învățătură și că ar fi bine ca la anul să-l ții mai din scurt. Să nu-l prea lași cu băeții răi, de prin mahala.

Femeea obsedată de gîndul că învățătoarea va trebui să vie și la ea, nu aude nimic din cele ce i se spune și-și urmează gîndul exprimînd cu glas tare:

— Apoi acum... nici barbatul meu nu e acasă... Copiii țin o gură... Și ca prin foc m'am repezit să văd ce este...

— Fii liniștită. Eu ți-am spus ceea ce voiam. Nici eu nu am timp să mai vin azi pe la d-ta. Imi pare bine, că te-am cunoscut — zise învățătoarea zîmbindu-i cu multă bună-voință.

Ruxanda se îmblînzește, răsuflarea-i se potolește. Ea se așează lîngă învățătoare și apoi zice:

— Să spun drept, *doamnă* dragă. M'am fost spăriet. Gîndiam că cine știe ce are să fie... Și apoi... mi-era și rușine...

— Iaca *doamna* zice că Duminică dimineață să ne mai ducem pe la ea, ca să ne mai spue cum merg copiii noștri — spune gazda Ruxandei.

— Doamne, d'apoi nu trec eu totdeauna pe la dumneaei?... Dar nu mi-ar fi dat în gînd... ferească Sfîntul... Dar de-acum, lasă că știu eu...

La plecare Ruxanda nedumerită încă, asupra scopului adevărat al vizitelor învățătoarei se apleacă la ureche și-i șoptește: „Nu cumva ai mata nevoe de verdeață pentru bucate? Iți pot trimite pe băet, căci am în grădină.

*

In teama de a nu surprinde pe femei în chip neplăcut, micul călăuz era trimis înainte anunțînd colegilor lui de bancă sosirea *doamnei*.

Un bordei. Inlăuntru două paturi. Unul din ele ocupat de așternutul pus dealungul. O măsuță acoperită, pe care e un ceasornic de nichel, O ladă.

Femeea tînără încă are privirea pe cît de întrebătoare, pe atît de stingherită. Ea oferă cu multă bunăvoință băncuța de lîngă ferestruica bordeiului.

Lîngă horn se îngrămădesc cei doi băeți de școală, sfioși și nerăbdători să audă ce va spune învățăsoarea.

Pe patul liber stă un om mai tînăr decît femeea. El nu se clintise de la loc. Nepăsător, privia ca un filosof scena ce avea să se desfășoare.

— Mi-au spus băeții, că aveți să veniți; dar am gîndit că i-ați spăriet pe dînșii... că dă... ce să faceți d-vs pe la noi?...

— Avem ce face. Să vedem ce mai e cu băeții: dacă se poartă pe acasă ca și pe la școală. Băeții d-tale sunt buni. D-ta de ce nu mai vii să întrebi despre ei?

— Cum să vin?... Pînă acum am fost în serviciu la *Sf. Spiridon*. Dar de cîteva zile au *concedat* pe mal multe gardience și între ele am fost și eu.

— Și acum ce gînd ai?

— D'apoi de... Am... să... mai stau pe acasă — răspunde femeea cam încurcată.

Individul de pe pat își păstrează calmul neturburat. Și cum din aruncătura privirei, învățătoarea îl văzuse cu albeață pe un ochiu, imaginația i-l pre

zentă ca pe cineva, care sufere şi cine ştie, poate, e în cântarea acestei femei mai în vrîstă decît el.

— Cine îngrijeşte de copii, cînd d ta lipseşti? Barbatul d-tale?

— N'am... bărbat... de vre-o 2 ani jumătate—zice femeea dînd trist din cap.

— A murit?

— Ba nu... — mai zice ea şoptind.

— Ai divorţat... Ei bine ce să faci? E greu că eşti singură ca să îngrijeşti copiii...

— Singură... singură... Dar m'am încurcat şi eu... *pardon*... cu cineva...

In acest timp stana de pe pat făcu o mişcare. Băeţii îl privesc şiret, se uită unul la altul şi pufnesc de rîs.

Femeea reluă: „Ia lumea ce va zice... Dar zică... Nu-mi pasă. Ce să fac, dacă tare mai era greu şi s'a dat...

— Cel puţin dacă ar fi un om de treabă, cărui'a să-i fie milă de d-ta şi să te ajute să ţi creşti copii... Să nu-l duci în spate şi pe el.

— Asta se va vedea... Cum va vrea cel de sus, că numai el ştie toate...

— Ascultă nevastă cînd poţi mai vină pe la mine, Du. ică dimineaţa să mai stăm de vorbă, să mai punem la cale ce'e nevoi. Mai aflăm cîte ceva din isprăvile băeţilor şi e mai bine cînd ne vom sfătui împreună — îi zise învăţătoarea la eşire.

Femeea eşi după învăţătoare şi alipindu-se de ea îi arată toată recunoştinţa mai mult prin gest de cît prin vorbe de atîta buna voinţă şi făgăduieşte, — poate sub impresia momentului — de a veni neaparat şi a se sfătui mai ales în privinţa „altor chestii".

*

Lătratul cîinelor scoate pe femee din casă înainte ca micul călăuz să fi ajuns.

Femeea prevenită de copilul ei, nu-i surprinsă de loc. Deschide odaia *cea mare* şi se aşeză la vorbă stergînd praful de pe masă cu podul mînii în chip mecanic. La uşă apar 3—4 copii. La spetele lor două fete mai mărişoare.

— Tare mi-a părut bine, cînd mi-au spus băeţii că are să vie *doamna*. Să poftească, să poftească, că ne face mare bucurie... Cînd stăteam la ţară, unde *dnmnealui* era vechil, *profesoara* de acolo, din sat, tot deauna venia la noi... Eram tare bune prietene.

De prin acele timpuri căpătase femeea oare-care artificiuri sociale. Ea-şi puse în joc toată arta de a primi şi a întreţine pe un oaspete nelăsîndu-i timp să mai vorbiască şi el. Vorbele-i curg multe, multe şi cam amestecate.

— Olimpie, ia adă o garafă de bere şi două pahare, repede! — strigă ea uneia din fete.

— Mulţumesc eu nu beau bere.

— Dar se mai poate?... Ce faceţi d-vs. pe la berării cînd vă duceţi?...

Fata aduce o garafă de bere, un pahar mai mic şi unul mai mare.

— Şi cum îţi spuneam matale — reia firul convorbirei gazda turnînd berea — eram foarte bune prietene cu profesoara.

— Se înţelege e bine ca mamele să se vadă mai des cu învăţătorii copiilor lor.

— Ba ştii mata şi de urît.

— Aşa-i. Eu am venit însă, să-ţi spun că băetul d-tale cel mai mare nu poate trece clasa. E foarte slab...

— Nu se poate face nici un chip, *doamnă*?

— Ce ar putea face?

— Nu te gîndeşti d-ta, că dacă treceam copilul slab în clasa III-a va rămînea să repete clasa la anul; pe cît timp, dacă face încă odată clasa II a în anul viitor îi va fi mai uşor şi va putea trece şcoala primară bine.

— Dar se chiamă că-i în clasa treia şi nu repetent într'a doua.

— Apoi ce ţi-i bun? Ai un an perdut fără folos. Clasa a III fiind grea şi el ne avînd bază bună, se va îngloda mai rău şi nu va putea isbuti să isprăvească clasa IV-a cu bine.

— Păcat, noi ne gîndeam să-l dăm mai curînd la liceu.

— La liceu? D'apoi băetul nu are aşa de multă pornire pentru carte. Şi apoi d-ta nu ştii ce cheltuială are liceul?

Iar dacă va isprăvi liceul crezi că-şi va putea căpăta aşa de repede un post? Lasă-l să facă şcoala primară bine şi apoi dă-l la o croitorie sau la alt meşteşug, pentru care ar simţi el mai multă tragere de inimă.

— Dar pare că cei cu meşteşug, tare-s pricopsiţi...

— Cînd fac treabă bună şi cinstită tot deauna li merge bine.

Maria C. Buţureanu

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaţilor din Iaşi se pot scrie ori-ce acte cu cu o maşină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate maşinele de scris.

D-nii avocaţi cari ar dori să li se scrie acte cu maşina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

DIN JUD. NEAMŢ

Mănăstirea Varatec

Vizita I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei

Norocul a făcut să mă opresc în escursiunea mea la sf. M re Varatec, în ziua de Joi, 8 Iulie a. c. Ajungînd în poarta Mănăstirei, spre marea mea surprindere, văd întreaga piaţă ocupată de întreg soborul de maici, cît şi de o mare mulţime de visitatori, stabiliţi în M-re. Cu toţii aşteptau sosirea I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, Pimen Georgescu.

In adevăr, la ora 9 jum. I. P. S. Sa, însoţit de P. S. Sa Nicodem, vicarul mitropoliei, soseşte şi e întîmpinat de cuvioasa stariţă şi de toţi preoţii îmbrăcaţi în odăjdii şi condus în biserica „Adormirei" în cîntecul de bine venire a corului maicelor.

După oficiarea slujbei obişnuite, I. P. sf. Sa a ţinut o importantă cuvîntare. I. P. S. Sa începe exprimîndu-şi marea mulţumire că iniţiativa luată de I. P. S. Sa în ceia ce priveşte înfiinţarea de ateliere în M-rele de maici, a prins şi că, pentruinceput a da roade excelente. Aceasta a constatat în visitele canonice ce le-a făcut şi legitimează iniţiativa luată avînd în vedere, că fie-care instituţie a statului trebue să-şi aibă menirea ei şi să contribue la propăşirea şi folosul patriei. Aşa şi cu M-rele, care pe lîngă rolul de păstrare a credinţei strămoşeşti, care este temelia statului nostru, aceste Mănăstiri au şi alte meniri, cari au diferit în cursul vremilor. Din timpurile cele mai vechi, zice I. P. S. Sa, Mănăstirile erau „adevăratele lăcaşuri de cultură; tot aci suferinzii îşi găseau alinarea suferinţelor în *„bolniţele"* din ...ri care sunt primele spitale la noi şi în legătură cu aceasta I. P. S. zice, ... fi foarte frumos ca şi pe călugă... noastre, după vrednicul „exemplu al acelora din Apus, să le vezi „veghind la capul bolnavilor din spi„talele noastre. In present, de la Mă„năstiri trebue să plece prima mînă de „ajutor, cînd Patria o cere. Aceasta m'a „făcut, cînd după ce am visitat mare „parte din satele noastre şi găsindu le „în o stare care din punct de vedere „economic lasă de dorit, să viu şi să în„fiinţez ateliere de ţesătorie, tricotaj, „etc., că prin aceasta Mănăstirile să „contribue la înfiinţarea industriei cas„nice naţionale, care dispare, spre du„rerea noastră, mai ales la sate. In a„ceste ateliere fetele de ţăran vor învăţa „să ţese, să împletească şi întoarse la „vetrele lor, vor face să reînvie vestitele „şi preţioasele produse ale industriei „casnice naţionale, iar banii cîştigaţi „din greul muncei lor, nu- i vor mai „înstrăina pe lucruri scumpe şi proaste, „pe care străinii din tîrgurile noastre „le desfac, făcînd o adevărată speculă.

„Vin de la sate, unde le-am spus ţă„ranilor că au frumoasa ocazie să aibă ca „pe la Mănăstiri i-am sfătuit ca cu banii „cîştigaţi de la visitatori să-şi cumpere „unelte necesare industriei casniceră„mănînd ca învăţătura să o capete în „atelierile Mănăstirei. Am simţit de a „semenea o mare mulţumire cînd am „văzut la M-rea Agapia că maicele se „ocupă cu stupăria."

După ce I. P. S. Sa, mulţumeşte de primire, îndeamnă pe călugăriţe la muncă fără preget, avînd totdeauna în cugetul lor, înaintea tuturor năzuinţelor, binele şi folosul ce datorim patriei.

Eşind din biserică văd un grup de săteni şi întreb pe unul din ei. „Ei ce ziceţi? vedeţi cîtă grijă vă poartă I. P. Sfinţia Sa"?

— „Ar fi mult mai de folos pentru noi, ca să lese lumea să stea la M-re vara, aşa cum a stat de cînd ţin minte eu, îmi răspunde un moşneag, şi continuă.

„C'apoi şi nouă ne a spus că de la „anul nu o să mai lese musafiiri în mî„năstire, şi ne-o povăţuit să ne facem „noi case să-i primim.

„Doamne? uşor e să spui şi greu e „să faci. Ca să-ţi închipui o casă cu „tot ce trebue, nu i cum ai bate din „palme şi la adicăte la noi în sat, doi „sau trei trei dacă au cu ce să-şi facă. „Apoi o să primeşti tot noianul de mu„safiiri în trei case, şi ce o să cîştigăm „noi de la trei familii"?

„Aşa că tot ne păgubeşte. Să-i lese „acolo la mînăstire „în plata domnu„lui", că doară nu şi-or face maicele... „*ateliere* în toate odăile"!

„Se zice că musafirii sunt oameni răi. Ei şi"!... şi bietul om se scarpină în cap şi tăcu...

Nu i-am răspuns, dar în mine mi-am zis că-i cam aşa. Cît priveşte aceste chestii ea merită mai multă atenţie. Se va discuta pe larg cînd *împrejurările o vor cere.*

Cînd să es cu trăsura în ţarina mînăstirei, cu multă uimire, văd un mic len de cartofe, aşa de frumos şi bine îngrijit, în cît am întrebat pe birjar al cui este.

— „E al mînăstirei, domnişorule. Cînd mai veneam pe aici vedeam că-l lucrau maicele.

— „Frumos, frumos mi am zis, dar e neomenos să pui nişte femei şi mai ales nişte maici (cari au o altă menire de cît a fi agricultori) să numească ca bărbaţii. La călugări mai merge şi la urmă te gîndeşti şi *la folos*".

M'am liniştit însă la gîndul că I. P. S. Sa, Mitropolitul Moldovei, are cu totul alte idei, idei frumonse şi sănătoase, ca acele ce le am ascultat cu mai mult drag în cuvîntarea I. P. Sf. Sale.

Trecător.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un Mitropolit de altă dată.— D. I. C. Filitti a publicat de curînd un studiu despre „Aşezămîntul cultural al mitropolitului Dositei Filitti de la înfiinţare pînă astăzi (1827—1910)". Acolo se găsesc detalii asupra intemeietorului zisului aşezămînt şi studiul însuşi are oarecari legături cu actualitatea.

Trecutul istoriei noastre bisericeşti şi al istoriei noastre în genere e bogat în nume de prelaţi mari, bogaţi, darnici şi învaţaţi. Prin activitatea lor, aparţin nu numai bisericii din trecut, dar şi politicei şi culturii. Între aceştia d. I. C. Filitti pune astăzi şi pe Dositei Filitti, care a trăit între 1784 şi 1826, urcîndu-se în scaunul episcopal de Buzău la 1787 şi în cel de mitropolit al Ungro-Vlahiei la 1793.

In aceste din urmă calităţi şi în aceea de preşedinte al eforiei şcoalelor, Dositei Filitti a dat un avînt puternic culturii noastre de atunci, trimiţînd bursieri la învăţătură în ţări străine şi mai culte ca a noastră şi tipărind numeroase cărţi pe terenul religios, singurul pentru care pe atunci lucrau tipografiile.

La moarte, învăţatul mitropolit şi-a lăsat întreaga-i avere pentru opere de bine-facere, pentru spitale şi săraci.

In acelaşi studiu se vede, că nu pentru întîia oară un mitropolit al ţării e dat în judecata sinodului. Mitropolitul Dositei Filitti însuşi a fost cu sila scos din scaun în 1810 şi dus în Rusia. Dar pentru ce? Pentru că protesta în contra prea marelui amestec al Ruşilor în trebile ţărei.

Marele mitropolit Antim Ivireanu, care a păstorit sub Constantin Brîncoveanu, Ştefan Cantacuzino şi Nicolae Mavrocordat, a fost şi el dat judecăţii, scos cu sila din scaun şi gonit din ţară —ca să fie înecat într'un rîu din drumul spre Constantinopol. Dar de ce? Pentru că sprijinia politica creştină a Germanilor în contra lui Mavrocordat reprezentantul intercselor turceşti în ţară. Cîtă depărtare între capetele de acuzaţie ce se aducenu atunci şi între cele ce se aduc astăzi! Acelea cinstesc pe cel în contra cărora se aduceau...

*

S'a aflat acum că princesa Clementina a Belgiei de cînd s'a măritat cu Victor Napoleon a devenit o ferventă adversară a Republicei Franceze. Ea a procurat partidului monarhist banii pentru cumpărarea ziarului „Eclair" cu 1 milion şi jum. de franci şi a ziarului „Patrie".

Ambele vor seconda ziarul monarhist „L'Autorité". E la mijloc o pură ambiţiune,—acea de a deveni Impărăteasa Franţei.

E scump,—dar face!

*

După cercetările d-lui Moeller, puricii şi nu şoarecii au rolul principal în răspîndirea ciumei. Iată o temă de actualitate faţă cu primejdia ciumei dinspre Rusia.

*

Tirania puritană stăpîneşte încă cu cruzime în Anglia. De curînd o revistă „Spectator", a găsit cu cale să pornească o campanie nesăbuită împotriva vechei English Review care şi-a permis să nu fie o revistă „virginibus puerisque"—pentru fete şi minori.

Conflictul a luat proporţii şi se crede că va provoca o desbatere de care se va pomeni în istoria moravurilor engleze, şi care ar putea avea consecinţe de o importanţă fără seamăn.

*

❑ A apărut **„Arhiva"** an. XXII, No. 6 cu următorul sumar:

Vladimir Mironescu, Kulturarbeit des deutschums in Rumänien de Em. Fischer.—Dumitru Moruzi, Proorocul (Novelă). — Teodor T. Burada, Teatrul în Moldova (stagiunea 1873—1874. — Gordon.—Sonet.— Eug. Revent. — Cîntece (Poezii).—Dimitrie D. Longinescu.—Influenţa mediului geografic asupra desvoltării civilizaţiunei.

Dări de seamă: Gheorghe Savul. — Oscar Wilde: Pescarul şi sufletul său D. Anghel: Povestea celor necăjiţi.— Valeriu Hulubei—Grigore Dimitrescu: Art. 49 Pr. C. şi legile de ordine publică. — Titus Patriciu.— Spiru Haret: Mécanique sociale. Titus Hotnog—Florian I. Bercescu: In Valuri.

Documente: Narcis Creţulescu—Zestrea mînăstîrei Neamţ Secul.

*

STRUNA ZILEI

APA BOLNAVA

Ieri s'a dat drumul apei de Timişeşti, dar azi e din nou oprită.

Opinia.

Oprită *e atît de adese,*
Că n'are nici un leac, nimic
Doar... domnul Iulcovici s'o lese
Să iee-o cură de... Slănic!

INFORMATII

❑ La camera de comerţ, s'a primit un denunţ în potriva unor agenţi, cari ar ticlui la Paris. alcătuirea unei societăţi fictive, pentru răscumpărarea de mori în ţară.

Camera de comerţ a cerut societăţei de industrie, să intervie, pentru ca ambasada romînă din Paris, să ieie toate măsurile pentru a avertiza publicul de păcăleala ce i se pregăteşte.

❑ **Serbarea de la şcoala de Sericicultură din Sinaia.**—Mercuri înainte de amiaza a fost o serbare la şcoala de sericicultură de la Sinia, şcoală care este pusă sub patronajul A. S. R. Principesei Elisabeta.

Şcoala era frumos împodobită cu drapele, iar la intrare se afla aşezat portretul A. S. R. Principese Elisabeta.

La orele 12 a sosit d. ministru al industriei D. Neniţescu şi la 12 şi 10 a sosit A. S. R. Principesa Maria însoţită de d na Bengescu.

A. S. R. a fost întîmpinată la intrare de d. ministru Neniţescu, iar elevele i-au oferit frumoase jerbe de flori.

La orele 12 jum. A. S. R. Principesa Maria a plecat de la serbare, întorcîndu-se la castel.

❑ D. C. C. Arion, ministru de instrucţie publică şi-a luat concediu de o lună pe zile, cu începere de la 11 Iulie. D-sa va fi înlocuit de d. Delavrancea, care a luat interimatul instrucţiei.

Tot cu începere de la 11 Iulie şi-a luat concediu pe timp de 35 zile, d. N. Filipescu, ministru de rasboi. Interimatul îl va ţine d. Neniţescu, ministrul Industriei şi Comerţului.

❑ Societatea funcţionarilor comerciali din Iaşi a lansat un manifest prin care se protestează în contra adunării semnăturilor în vederea desfiinţării repauzului duminical.

❑ Consiliul general al judeţului Argeş a fost disolvat.

Alegerea noului consiliu se va face în prima jumătate a lunei August.

❑ Colegiile electorale pentru alegerile membrilor consiliului general al judeţului Dîmboviţa, au fost convocate pentru zilele de 28—30 August şi 1 Septembrie iar alegerile delegaţilor colegiului al III-lea au fost fixate pentru ziua de 15 Aupust a. c. spre a alege fie care colegiu cîte şase consilieri.

❑ Domnul Locotenent Gotcu, din regimentul 13 Infanterie, a fost delegat să primească de la arsenalul armatei din Bucureşti, două mitralieze care face parte din armamentul Regimentelor de infanterie.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vil giatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

❑ *Monitorul Oficial* de astăzi publică următoarea:

Decizie ministerială No. 448 din 11 Iulie 1911, relativă la modul de a se proceda cînd ofiţerii sunt atacaţi prin presă.

Avînd în vedere că, pentru toate chestiunile şi împrejurările, în cari onoarea sau amorul propriu al ofiţerilor a fi puse în discuţiune sau atinse, procedeul ce trebueşte urmat este prevăzut prin înaltul decret cu No. 2002 din 24 Iunie 1908, relativ la consiliile de onoare, prin serviciul interior, cît şi prin reguli stabilite prin uz, comune civililor cît şi militarilor.

Decid:

Decizia ministerială No. 30 din 26 Ianuarie 1910 şi decizia ministerială No. 343 din 27 Iulie 1910, rămîn desfiinţate.

Ministru de război, *N. Filipescu.*

❑ Noul program de astă seară Vineri14 Iulie, al teatrului cinematografic Pathé Frères din grădina Trajan cuprinde între altele:

In fundul abisului, măreaţă şi superbă desfăşurare—O splendidă naraţiune însufleţită, a cărei acţiune se petrece în cele mai pitoreşti regiuni.—Bunicul, mare roman însufleţit cu cele mai mari forţe teatrale în rolurile principale—Un duel cu miez de pîine, scene comice—O fugă indiană, interesantă desfăşurere din viaţa băştinaşilor Amerecei de Nord—Timidul Timpilă, scene foarte humoristice (din creaţiunile comice ale lui Jobard)—Of, copiii! scene comice—Moravuri, obiceiuri şi îndeletniciri arabe, scene de călătorie foarte interesante—Din Sudul Franţei, malurile şi prăpăstiile rîului Loup, cele mai splendide poziţii din toată Franţa —Pepenii însufleţiţi, scene comice etc.

Joi 21 Iulie: Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat—reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, esfăşurarea sujetelor.

❑ D. dr. Grosi, medic comunal, a confiscat eri 1000 kilograme pere, găsite crude.

❑ D. dr. Iliescu, medic şef veterinar al judeţului, va începe o razie sanitară în tot judeţul.

❑ Consiliul comunal se 'ntruneşte mîine, Sîmbătă la orele 4 p. m.

❑ D. Lucian Roiu, a cerut înscrierea în cocietatea viticolă.

❑ Membrii camerei de comerţ, se vor întruni Luni, la orele 3 p. m.

❑ Ministrul de industrie, a cerut avizul camerei de comerţ pentru înfiinţarea de 4 tîrguri anuale în comuna Pungeşti.

Hipodromul de la platoul abatorului Iaşi

UN SINGUR SBOR

DUMINICA 17 IULIE 1911 la orele 6 şi jum d. a.

MARE MEETING

de ascensiune

Inălţarea balonului „COLUMBIA"

cu celebrul aeronaut

Căpitanul THOMICK

care, dîndu-şi drumul din colosalul lui balon (înălţat liber, nelegat),

de la o înălţime de 800 metri

SE ARUNCA IN PLIN AER

şi numai cu ajutorul miraculoasei sale umbrele (care se deschide prin presiunea aerului) soseşte nevătămat la pămînt

IN SBOR MORTAL

INTERESUL PREPARATIVELOR:

Trebuie luat notă că umflarea balonului etc. prezintă o colosală şi deosebită importanţă prin faptul că nu se face cu gaz, ci cu aer cald. De reţinut că nu cu nacela îi se dă drumul balonului, ci cu un trapez cu care aeronautul rămîne mereu suspendat în aer.

Umflarea balonului cu aer cald. şi preparativele de plecare vor începe din vreme, iar ascensiunea balonului (liber, nelegat) şi sborul mortal cu miraculoasa sa umbrelă se va executa la orele 6 şi jum. d. a.

Pentru o cît mai bună înţelegere, a îndrăznelei şi curajul aeronautui, va trebui să se ştie că ajungînd la înălţimea de 800 metri—aeronautul dă drumul balonului şi executînd sborul mortal, **el trage după sine nedeschisă umbrela** care numai prin presiunea aerului, abia între 600—700 metri, se deschide aducîndu-l viu şi nevătămat la pămînt.

Balonul, care după căderea aeronautului 'şi va urma sborul său urcîndu-se pînă la o înălţime de 2000 metri, va sfîrşi prin a cădea singur la pămînt şi readus de un automobil.

Preţurile de intrare: Loja 20 lei. Automobile 20 lei. Trăsuri cu 1 cal 10 lei, cu 2 cai 20 lei. Tribuna 3 lei. Peluza 1 leu. Biletele se găsesc de vînzare la librăria **Iliescu**, Piaţa-Unirei.—Onor. public este rugat a păstra cupoanele biletelor pentru control.

Ultime INFORMAȚII

❑ *In marginele posibilității, serviciul sanitar, a luat o sumă de măsuri pentru combaterea febrei tifoide, care bîntue în localitate.*

Bolnavii au fost toți izolați și se supraveghează persoanele, cari au venit în contact cu acești bolnavi.

Dar și aplicarea măsurilor pentru combaterea epidemiei, întîmpină greutăți din partea administrației comunale, singura vinovată starea de azi.

Ast-fel, serviciul sanitar e în imposibilitate de a face cuvenitele desinfectări, din cauză că administrația comunală, refuză să pue la dispoziție caii pentru transportarea etuvei.

Prin aceasta, pe lîngă că se lasă posibilitatea propagărei boalei, în acelasi timp multă lume, care, din cauza unui caz de atare boală, își-au văzut prăvăliile închise, nu le pot redeschide, nefăcîndu-se cuvenita desinfectare.

❑ *La intervenția făcută de Camera de comerț s'a răspuns, că nici autoritățile și nici particularii, nu sunt obligați a primi mai mult de 5 lei în monedă de nichel.*

❑ **Azi dimineață o companie de vînători a plecat la Hîrlău și va organiza o poteră, pentru prinderea bandei de la Scobinți.**

❑ Consiliul de higienă al orașului, se întrunește Luni, în 18 Iulie, la orele 4 p. m.

Consiliul se va ocupa, între altele, și de cazurile de febră tifoidă, constatate în localitate.

❑ In urma unui raport făcut de d. dr. Grosi și intervenționei făcută de medicul șef al orașului. Luni o numeroasă echipă de lucrători. va proceda la curățirea gunoaielor din străzile Mlaștinei, Brunetelor și Blondelor, unde se găsesc mormane de gunoaie, la fie-care respîntene.

Aceste străzi sunt locuite de o populație cu desăvîrșire săracă.

❑ Nenorocitului Dumitru Știrbu, din strada Palat No. 46 i s'au furat alaltă eri o pereche de ghete. Rămas păgubaș îndrăzni să se plîngă poliției, care-l invită eri la comisia 3 a și-l ținu arestat, flămînd pînă seara. Pe răcoare la orele 10 seara, un mișel agent începu ... „ancheta" dînd, nenorocitului o sfîntă de bătae fără pereche. La țipetele victimei sălbatecului agent lumea se strînsese la geamul comisiei, geam cu stolurile lăsate.

Sergentul de stradă, vesti despre acest fapt pe d. agent ce anchetă și atunci acesta, pentru a pune capăt lucrurilor scoase în brînci, și pumni pe nenorocitul Știrbu, pînă în stradă, Aci fu însă asupra dojenit de un trecător, care întîmplător trecînd pe acolo văzuse întîmplarea.

Dl. Stroja, dă să citească agenții dumitale, broșura lui Tolstoi: „Rușine" care-i tradusă în românește—și costă numai 15 bani și... citește-o și d-ta...

❑ A apărut suplimentul la „Anuarul Socec" pe 1911 cuprinzînd personalul tuturor autorităților civile, militare și eclesistice din toată țara, după cele din urmă numiri și schimbări.

Suplimentul se distribuie gratuit cumpărătorilor Anuarului.

❑ Toți meseriașii, cari au ratele întîrziate la Banca meseriilor, au fost somați de a achita de urgență aceste datorii.

❑ Duminică 17 Iulie. are loc adunarea generală a membrilor societății viticole. Tot în această zi, se'ntrunește și comisiunea, instituită, în vederea organizărei expoziției de struguri.

❑ Cu începere de azi, orele de cancelarie de la Camera de comerț, sunt de la 9 dimineața, pînă la 1 după amează.

❑ Serviciul sanitar a dispus închiderea fabricei de apă gazoasă *Salvarea*, care nu s'a conformat regulamentelor sanitare.

❑ In comuna Galu, din jud. Neamtz, va avea loc în sara de 31 Iulie c. un splendid bal popular, organizat în scopul de a spori fondul necesar construirei unei cișmele în curtea școalei.

Balul va fi patronat de d. A. Bradu, revizorul școlar și I. Manoliu, administratorul plășei Muntele.

Pe lîngă numeroși vizitatori de la mănăstirile și băile din ținutul Neamțului, vor lua parte multe persoane din Piatra, Pașcani, Fălticeni și Iași.

❑ Ni se comunică din Botoșani, că eri, la orele 5 p. m. o groaznică furtună, însoțită de o ploaie torențială, s'a deslănțuit asupra orașului.

Apa ce venea cu mare furie, a inundat străzile Brăila, Tecuci și Mavromil. In piața veche, numeroase prăvălii au fost inundate.

După o oră, furtuna a încetat.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

❑ Eri a fost oaspetele orașului Cucernicia Sa Arhimandritul Chesarie Stefano, superiorul capelei Romîne din Paris spri a-și vizita rudele.

Cucernicia sa s'a interesat de mersul procesului Sinodal și a fost foarte adînc și dureros impresionat de desfășurarea acestui proces, întru cît trăind în cercul Romînilor de la Paris, răsunetul unui „semenea proces a fost mai puternic la Romînii din afară de cît chiar la cei din Regat.

❑ **Operațiile bandiților din jud. Botoșani.**—Iată cum a operat bandiții din ținutul Botoșanilor:

Mercuri, 13 Iulie au eșit în întîmpinarea d-lui Iorgu Constantinesru, administratorul moșiei Flămînzi, pe cînd se ducea pe la orele 4, la Botoșani, la locul numit *Tamba* și i-a luat pușca și 800 lei.

La ora 9, au eșit tot în același loc, forestierului moșiei Flămînzi, d. Finkler și i-au luat pușca și 600 lei.

D. Costiner, arendașul moșiei Deleni, s'a oprit cu automobilul în drumul spre Botoșani, de teamă ca să'și continue drumul. D-sa se află la Coșula, unde a sosit de eri și procurorul trib. Botoșani, d. Niculescu, pe urma rău făcătorilor.

Pe locuitorul Costinescu, din Flămînzi l'au bătut grav și i-au luat 400 lei, pe cînd se întorcea de la iarmarocul din Tg. Sulița.

Azi, sosește știrea în Hărlău că o bandă operează la locul numit Buda, din jud. Suceava, atacînd și prădînd lumea, care se duce și vine la bîlciul din Fălticeni.

Rău făcătorii sînt organizați în bande. Se crede că sînt evadați din penitenciare și închisori.

Pe ziua de mîini sînt concentrați la prefectura de Botoșani toți administratorii de plasă, spre a se lua ultimele măsuri.

S'au format echipe de jandarmi, cari cutreeră pădurile în căutarea rău făcătorilor.

❑ Un violent incendiu, a distrus astă noapte casa locuitorului Vasile Rusu, din Podul-Iloaei cauzîndu-i mari pagube. Focul se crede a fi pus, bănuindu-se ca autoare pe femeea Sevastița I. Moraru, tot din Podul-Iloaei.

Șeful secției de jandarmi cercetează.

❑ Pentru a veni în ajutorul inundațiilor din Moldova, s'a instituit un comitet de ajutor sub Inalta Prețedinție a A. S. R. Princepesa Maria.

In acest scop s'au trimis prefecturilor de județ din țară liste de subscripție vizate de Alteța Sa Regală, cu rugămintea de a se stărui că ele să fie acoperite de un număr cît de mare de contribuțiuni.

Aceste liste odată complectate, să fie restituite, pentru ca în timpul cel mai scurt să se poată distribui ajutoarele.

❑ **Teatrale.** — Astă seară, trupa de comedii și Vodeviluri C. Tanase, va juca, în beneficiul directorului frumoasa comedie: *Saracu Dumitrescu*, de G. Raneti. Această piesă, este premiată de Academia Romînă.

Spectacolul se va începe cu *Minciuni Oficiale*.

Comedie în două acte de Șt. Velescu.

❑ Astă-zi a sosit la inspectoratul școlar adresa ministerială No. 48981, din 14 Iulie, prin care se autorizează noul gimnaziu particular donațiunea Wachtel cu începere de la Septembrie viitor, cum și aprobarea corpului didactic al școalei. S'au recrutat în acest scop exclusiv elemente ales din rîndurile corpului profesoral liceal și normalist.

❑ D. Ștefan Bosie, medicul veterinar al zonei Sculeni, a fost mutat la Dolj.

Locul din Sculeni a rămas vacant.

❑ In urma conflictului arătat epitropia Sf. Spiridon a apelat la d. dr. Zosin, care a și sosit eri la Slănic.

Tot de eri d. dr. Zosin a luat direcțiunea diferitelor servicii medicale din Slănic.

❑ Medicul șef al orașului a cerut administrației comunale, să ieie urgente măsuri, pentru asanarea mahalalei Voineștilor, care se găsește într'o stare deplorabilă.

❑ Doamna Mița Ionescu, artistă, la teatrul Național din localitate, dinpreună cu soțul său, simpaticul artist C. Ionescu au sosit eri în localitate venind din Paris.

La Paris d-na Mița Ionescu și-a ales cîteva roluri din comediile: *Papa și Les Marionnettes* care vor fi traduse în romînește de către d. C. Ionescu.

In: „Papa", comedie în 3 acte de d-nii: Robert de Fleurs și G. A. de Callavet, d-na Mița Ionescu va creia rolul *Georginei Coursau* creiat la Paris la Teatrul Gymnase, de d-na Mad. Cézanne. In „Les Marionnettes", comedie în 4 acte de Piérre Wolff, d-sa va creia rolul Fernandei de Monclars, creat la Paris, la comedia Francesă de d-na Gabrielle Robinne.

Cunoscute fiind aptitudinile d-nei Mița Ionescu, pentru Teatru căruia s'a devotat și față cu progresele realizate de d-sa în timpul din urmă, grație muncei ce a desfășurat, nu ne îndoim de succesele ce le va obține cu noile sale creații.

❑ Alegerile de delegați se vor efectua numai în ziua de 24 Iunie, în loc de 24, 25 și 26 Iunie și în trei grupuri.

❑ Ca urmare la interwievul căpătat de la maestrul State Dr..., interview, care a făcut senzație printre rîndurile admiratorilor lui, de și ca artist, nu e atît de principal ca Gh. Cîrjă, de care nu a fost gratificat de Ser, cu asemenea titlu, mai putem adăuga, că maestrul State, fără Dr.. de astă dată, căci cine nu-l cunoaște pe State? voind a dovedi cît e de mulțumit de situația d-sale, dacă nu de situația morală, după care maestrul nu a umblat nici odată, dar de situația materială, de care Șerul s'a îngrijit, va pleca zilele acestea la Oglinzi de oare ce a făcut un angajament strălucit, pentru două reprezentații: Romeo și Julieta... la Mizil, în care d-sa va juca cu mult succes rolul lui Romeo!! iar a doua reprezentație cu Nevasta lui Cerceluș!! în care maestrul va juca rolul lui... Cerceluș.

Și i-am dat gata, ar fi zis State, pe imbecilii, care cred că dacă joc dramă nu pot avea tot atîta succes și în Comedie.

Ba bine că nu! răspund imbecilii. Și să-ți ajute cel de sus să faci, în timpul stagiunei, un angajament, în Argentina.

Ultima oră

Bucureşti 15 Iulie

Scandalul din Govora

Bucureşti.—Un scandal enorm a fost provocat aseară, de comisarul din Govora.

Iată cele petrecute:

Prefectul de Vîlcea, dăduse ordinul ca de la toate reprezentațiile, să se perceapă o taxa de 30 la sută, în folosul inundațiilor din Moldova.

Din eroare însă, s'a reținut 60 la sută de la o reprezentație pe care trupa Măiculescu o dăduse la Călimănești.

La plîngerea artiștilor, prefectul a dat ordin, ca să nu se mai reție nimic de la reprezentația pe care această trupă avea s'o deie la Govora.

Comisarul însă n'a vrut să ție în seamă acest ordin, și cu toate protestările publicului, a oprit reprezentația.

Purtarea aceasta a provocat indignarea generală.

Afacerea tramvaiurilor

Bucureşti.— D. Marghiloman, ministru de interne a trimis azi la ora 12, o adresă către Primarul capitalei, prin care îl învită a suspenda imediat lucrările tramvaiurilor

15 cazuri de holeră dintre care 6 mortale

Constantinopol.—Astăzi s'au constatat 15 cazuri de holeră. Din aceste 6 au fost mortale. Populația e foarte înspăimîntată, văzînd că toate măsurile ce se ieau sunt zadarnice.

Holera face mari progrese

Salonic.—Holera se întinde cu o repeziciune uimitoare. La Ipso și la Djacova în ultimile 24 de ore au fost declarate 26 cazuri, din care 12 mortale. Populația fuge pe munții din împrejurimi. Trupele își au lagărul în loc retras afară din oraș.

Furtuna din Berlin

Berlin.—O groaznică furtună s'a deslănțuit eri asupra orașului.

Sunt numeroase victime omenești.

Nou incendiu la Constantinopol

Constantinopol. — Aseară un nou incendiu violent, a isbucnit la marea clădire Sultan Haman, din Stambul.

S'a organizat un serviciu deosebit, pentru a opri întinderea focului.

Expulzarea unui socialist

Berlin. — Autoritățile au ordonat expulzarea socialistului Yvetot, care într'o intunire socialistă, a insultat guvernul german, și a ievitat pe soldații germani să întoarcă armele în contra superiorilor săi. Yvetot, a părăsit Germania, înainte de executarca mandatului de expulzare.

Scufundarea unui vapor

Tokio. — Vasul „Empress of China" s'a isbit de coasta japoneză scufundîndu-se. Pasagerii vasului au fost salvați.

Sosirea mareșalului Nogy în Belgrad

Belgrad.—Mareșalul japonez Nogy a sosit aci.

O excursiune

Sinaia.—M. S. Regele, a făcut, eri la orele 6, o plimbare pînă la Urlătoarea, înapoindu-se pe la Stanilar.

La orele 8, Regele s'a înapoiat la Castelul Peleș.

Banda de la Scobinți

Botoșani.—La spitalul din Botoșani, a fost eri internat d. Melah Iacobsohn, grav bătut de banda de la Scobinți.

Sese zeci de roșiori, au plecat azi la Hîrlău, în urmărirea bandei, care a răspîndit groaza.

Iarmarocul din Fălticeni, încă suferă din cauza aceasta, căci mulți negustori cari transportă marfa prin căruțe se tem de astă dată să întreprindă această călătorie.

Căldura

Bucureşti.—Ştiri din diferitele Capitale, arată că în multe orașe din Germania, bîntuie călduri tropicale.

In Germania au fost numeroase decese prin insolație.

Incendiul din Viena

Viena. — Aseară un violent incendiu a isbucnit la antrepozitele gărei de nord.

Flacăra luminează întreg orașul. Pagubele sunt imense.

Se crede că focul a fost pus.

Duelul din Paris

Paris.—Henri Bernstein, s'a bătut eri în duel, cu d. Pujo.

Bernstein a fost rănit la antebraț, iar Pujo s'a ales cu două răni.

Reorganizarea poliției ruse

Petersburg.—Consiliul de miniștri a hotărît să depună la Dumă, proectul de reorganizare a poliției. Municipalizarea poliției a fost respinsă. Intreaga poliție, în afară de cea a Curtei imperiale și de cea forestieră, depinde de ministerul de interne. Jandarmeria a fost identificată cu celelalte polițiii, dar păstrează o organizație militară. Poliția va cere în viitor 58 milioane ruble, în loc de 35 ca pînă acum.

Capitala Persiei pradată de turcomani

Frankfurt. — „Frankfurter Zeitung", află din Teheran, că turcomanii pradă în mod cumplit capitala. Șeful poliției, a luat măsurile cele mai aspre.

Schimb de vederi între Anglia și Rusia

Londra.—Subsecretarul parlamentar, d. Mekison, respunzînd unor întrebări, a declarat că guvernele Britanic și Rus, au avut un schimb de vederi cu privire la întoarcerea fostului șah. Acest schimb de vederi, nu va fi publicat.

Imparatul Germaniei ajută pe incendiații din Constantinopol

Bergen.—Imparatul Germaniei a rugat telegrafic pe Sultanul turciei să primească 20.000 mărci, pentru victimele incendiului din Constantinopol.

Se caută de către 2 tineri una cameră mobilată dacă se poate inclusiv pensiune, oferte sub „Doi Tineri" la ziar.

FĂINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrîni.

Conține cel mai bun LAPTE din ALPII

Se vinde la toate drogheriile și famaciile din Țara.

Cutia „NESTLE" Lei 2

Repr. Sam. Löbl *Bucureşti strdaa Justiției No.11.*

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad-Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și essamene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învățătură.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

Ape minerale naturale

STRĂINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sost la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ȚAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAȘI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcțiunea Sanatorului aduce la cunoștința onor. Public că avînd în vedere importanța capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituțiune prin o **instalație de electroterapie.**

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecționate **curenți electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru față, piele, inimă, stomach, mușchi, vagin, prostată etc.

Pacienții suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilatație de stomach, atonii intestinale (constipații) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, își găsesc remediul în acest tratament.

Ședințe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele mai elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețuri reduse.

BYRRH — Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expoziciunile din lume și la exposiciunea generală colonială din 1906. — **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă veiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

Grădina Trajan

în fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din zușetele deja arătate

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreține colorațiunea părului; pigmenții prin ajutorul acestei ape nu seacă și împiedică înălbirea lui.

Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurile Slănicului (Moldova).

Se întrebuințează pentru împrospătat aerul în camera de dormit și în odaia bolnavului, prin evaporație sau pulverisație. *Sticla 2.50 b.*

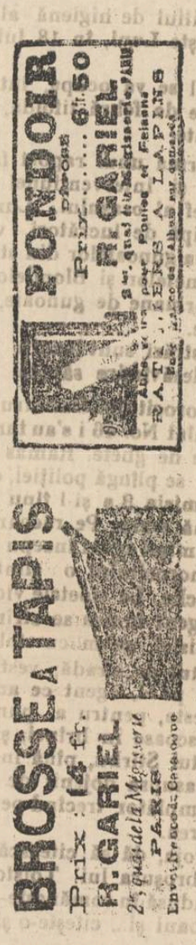

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 35 f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUI FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bôlelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenôse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotulorĭ bôle provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelență contra *BÔLELORĬ SIFILITICE* și a teribilorĭ lorĭ consecințe; dobândite sau ereditarie, recente sau inveterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putrediminĭ ôselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distincțiunile ce onôră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativii pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bôlele cele mai inveterate. — *Ŭă broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetii depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă ăstfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĕi pot da servicie marĭ humanității.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE ȚERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgie, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antaiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sera. Nu trebue a se lua mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII—No. 1353 Duminică 17 Iulie 1911

IN VACANȚA

Ne aflăm în plină vacanță. Toată lumea caută să se odihnească. Astfel unii caută răcoarea munților, alții pe acea a mărilor, alții se înfundă în cîte un colțișor de țară, numai să fie departe de freamătul orașelor. Ei ar vrea ca nici macar ecoul vieții de oraș să nu ajungă la dinșii. Alții în fine, mai necăjiți, se duc să repare din forțele perdute în luptele de peste an.

Ziarele însă nu au momente de ragaz. Ele trebue să dea pe fiecare zi hrana sufletească, de care o mare parte a populației simte absolută nevoe. Ele sunt de multe ori un mijloc de recreație, pentru cei cari au fugit prin crierii munților.

Ziarul e „dator" să găsiască subiecte, el trebue să fie mașina veșnic sub presiune.

Dar pe cît de ușor le poate avea în celalt timp al anului, așa că de multe ori atunci, ziarul e silit să spună că din causa abundenței de materie, se amînă unele discuțiuni, pe atît în timpul vacanței lipsa e mai simțitoare.

Făcui aceste considerațiuni, gîndindu-mă la cele ce observ petrecîndu-se în gazetăria noastră chiar în vacanța actuală.

Pare că și în această ordine de idei, suferim o oare care scădere. Altă dată se rezervau cîteva subiecte, cari se discutau tocmai în această epocă a anului. Și se discutau din punct de vedere superior al principiilor. Astfel una din problemele, cari multă vreme a dat loc la cercetări obiective a fost votul universal sau cel puțin, acel al lărgirii colegiilor electorale. Altă dată cooperativele, activitatea și țelul lor au fost de asemenea analizate. Apoi reforma impositelor etc. Aceste dicuțiuini însă erau oare cum academice, neconținînd nimic personal, deci pasionant.

Acest mod de a vedea lucrurile însă, se pare că nu e pe placul multora.

De aici o notă mai personală în discuțiunile anului acesta. Ziarele guvernului amenință pe liberali cu o sumă de destăinuiri, cari numai cinste n'au să le facă.

De altă parte organele liberale răspund cu vîrf și îndesat, că pe această cale au dosare complecte contra tuturor membrilor guvernului. Iar aceste amenințări reciproce fac deliciile multora, care așteaptă să se etaleze în coloanele gazetelor nume de persoane, în sarcina cărora se vor pune fapte și idei considerate ca compromițătoare.

Chestiunea, care a agitat o bună parte din lumea noastră politică, aceia a modului de votare, a rămas în părăsire.

Și cu toate acestea cîtă lume este, care are nevoe să fie lămurită asupra diferitelor sisteme de alcătuire a colegiilor de alegători? Iar o asemenea lămurire o pot face negreșit și ziarele cotidiane, care în articole scurte pot mai bine pune în evidență avantajele ca și neajunsurile acelora.

O asemenea misiune, de exemplu, s'a luat'o în Franța un scriitor de valoare și ziarist apreciat, André Lefevre, deputat, care în cîteva articole apărute din timp în timp, în „Le Journal" s'a propus să pună în cunoștință pe concetățenii săi tocmai asupra unor asemenea chestiuni.

De sigur o bună parte din lumea noastră nu numai politică, ci și neînregimentată, știe cum că Francezii au intrat în discutarea unei legi, în care e vorba a se reforma principiile votului universal deja recunoscut până acum în ara lor. De asemenea ei se ocupă de scrutinul de listă în opoziție cu cel nenominal, și tot așa dinșii, vor reprezentarea minorităților în parlamentul lor. Dar la noi nu s'a zis tot așa ceva?! Sunt și la noi partide politice, cari vor votul universal, altele vor o lărgire a colegiilor electorale, iar altele socotesc că starea de astăzi a lucrurilor e destul de bună, și că e de ajuns pentru a se răspunde la nevoile țării a se face o aplicare mai justă a legilor, cari cîrmuesc sistemul nostru electoral. Sunt apoi partide politice, cari vor reprezentarea minorităților precum și obligativitatea votului. Apoi negreșit că și scrutinul de listă are partizani în țara noastră.

Iată atîtea chestiuni, cari și-ar putea foarte bine găsi locul în ziarele noastre, pentru formarea spiritului cetățenilor.

Căci trebue să recunoaștem, că dacă alegerile din urmă au fost o deziluzie pentru mulți, nu totul trebue aruncat pe sama ingerințelor sau făgăduelilor ori a diferitelor mijloace de opresiune, pe cari guvernul le-a putut avea în mînă. Mai e și chestiunea de principiu, chestiunea de educațiune a cetățenilor. Și cînd vorbim ast-fel, înțelegem că acea educațiane trebue să înceapă prin a face pe cetățean să priceapă el însuși, ce însemnează reformele pentru cari e chemat să-și dea votul său.

Tradițiunile au încă mare înrîurire asupra masei. Aceasta nu va părăsi ușor tradiționalul „cum au trăit părinții mei așa voi trăi și eu", pentru a apuca alte căi și mai ales căi despre utilitatea cărora nu este încă convins.

Negreșit, că educațiuuea civică trebue să începă de jos de tot. Trebuie să pornească de la învățătorul de la sat și institutorul de la oraș. Dînșii pot vorbi și cu cei mici, dar au acum ocaziune a vorbi și celor mai mari. In școalele de adulți pe la orașe, absolvenților școalei primare la țară, prin cercurile culturale, se pot face asemenea lecțiuni.

Trebuie însă, ca institutorul și învățătorul să știe ei înșiși despre ce au a vorbi acelora.

Alt-fel se expun la erori. Cu această ocaziune îmi permit să citez, ce se întîmplă într'o țară de civilizație ca Franța, cînd învățătorii nu sunt luminați bine asupra principiilor.

Scriitornl Gustave Féry, povestește cum într'o regiune a acestei țări învățătorii spun copiilor să n'aibă încredere de cît în *solidaritate*, care îi învață a se ajuta și iubi unii pe alții, și să respingă *caritatea*, care de și face bine cîte-odată însă umilește pe cel nenorocit.

Scriitorul citat se miră cu drept cuvînt de asemenea învățături neînțelegîndu le nici interesul, nici chiar sensul. El adaogă apoi că oamenii până astă-zi nu prea au înventat multe mijloace de a se ajuta unii pe alții, ca să-și permită luxul de a despreți pe cele vechi, cum e caritatea. El termină aprecierile sale cu următoarele cuvinte, cu cari încheiu și eu acest articol:

Dumineca trecută o vînzătoare din societatea Crucei Roșii oferea buchețele de flori la doi tineri muncitori. Unul din ei întrebă: cînd se strîng prin astfel de mijloace, pentru soldații noștri răniți, se face *caritate* ori *solidaritate*?

Celalalt scoase 20 bani din buzunar și zise: Dă-mi două buchețele, Doamnă, unul pentru caritate, altul pentru solidaritate. Ast-fel sunt singur, că nu mă înșel.

Mi s'a părut bine crescut, acest tînar, adaogă scriitorul.

V. I. Radu

In luptele politice

In chestiunile la ordinea zilei cele 3 partide au luat o atitudine deosebită:

In chestia sinodală, guvernul a eșit învins, și d. C. C. Arion a trebuit să execute o sentință, care era alta de cât cea din ajun. In loc ca Sinodul să dea un verdict de demiterea celor 2 Episcopi, s'a lăsat terorizat prin liberali și s'a achitat primatele și s'a condemnat Episcopul de Roman.

Bunul simț al opiniei publice a fost adînc rănit și agitarea continuă și va continua încă multă vreme, pînă ce se va căpăta dreptatea.

Nici partidul de la putere, nici partidul liberal, n'au urmărit dreptatea, ci s'au oprit la soluțiuni de culise, care pun într'o josnică și urîtă situație cele 2 partide.

Cînd în linia ta de purtare politică n'ai ca directivă ideia dreptății și urmărirea adevărului, ești silit a îndura toate urmările acestei linii de purtare: Guvernul a eșit stîrbit legal și moral din conflictul sinodal, iar partidul liberal a eșit și mai scoborît în ochii țării, căci s'a lăsat tîrît tot de ura d lui Haret în darea soluției sinodale.

Ca corolar la această afacere, a fost procesul Chiricescu. Comisia de judecată a fost mistificată de argumente Haretiste, și silită a da hotărîre în contrazicere totală. D. C. C. Arion a fost crud, fără cruțare, izbind situația unui profesor de 28 ani în învățămînt.

Cazul Chiricescu se produce aidoma la Iași. Ziarul „Fulgerul" **a publicat în** facsimile **2 scrisori ale d-lui Xenopol, adresate soției d-sale; scrisorile au fost inmînate astă iarnă în toiul campaniei electorale d-lui dr. Gh. Bogdan, rectorul Universității de Iași. Azi** Fulgerul **le publică. Cine le-a dat? Ce a făcut d. dr. Gh. Bogdan cu scrisorile d-lui Xenopol?**

Sînt lucruri intime, a cărer divulgare constitue perderea demnității de om. Ce va face d. ministru Arion?

Vra să zică la săvîrșirea a 2 neomenii, partidul liberal a aplaudat și a felicitat guvernul și pe d. Arion, că s'a inspirat de la ura liberalilor. Dar liberalii oftează în opoziție și guvernul are răspunderea neomenilor sale.

Vine chestia tramvaelor. Netăgăduit că în dosul vorbelor de paradă, era o asigurare de 125 la sută dividente acționarilor liberali, din felul cum se întocmise nona societate de tramvae. Guvernul a procedat energic și țara e de partea lui. Dar liberalii se agită; fac caz de viață și de moarte din această afacere bănească și de exploatare.

Pe cînd chestiile morale îi lasă reci, ori luptă să le înădușe, la afaceri necurate materiale țipă pentru a se adeveri că un partid întreg stă în slujba oamenilor de afaceri și că în dosul firmei învechite s'au dus ideile și principiile.

Dacă guvernul iese știrbit din chestiile sinodale, partidul liberal iese de 2 ori știrbit din afacerea sinodală și din afacerea tramvaelor.

Urmarea e că în acord cu sentimentul public, restabilirea adevărului și a dreptății în biserică și în școală nu o poate face de cît partidul conservator democrat, care curățind atmosfera morală de norii grei ce o învăluie azi, va ști să aducă și în administrarea bunurilor publice, acel spirit nou de care are atîta nevoe țara noastră.

In chestia monopolului cărților didactice

Prin monopolul cărților didactice s'au urmărit 3 scopuri: a) o înlesnire *fictivă* părinților, copii putînd utiliza aceeași carte de la frate la frate; b) un venit efectiv casei școalelor, altul peste *timbrul* didactic; c) venituri indirecte clicilor de profesori liberali.

Din toate, cel mai real și mai efectiv a fost acel de al treilea, căci d. Haret și a creiat o falangă de adulatori cărora li s'au înzecit veniturile prin cărți.

Monopolul nu satisfăcea prima cerință a ori cărei cărți de școală: să dea elevilor în mînă o carte bună. Nici o carte de școală n'a fost mai rău întocmită ca de cînd e monopolul și s'au arătat la vreme, lipsurile didactice ale așa zișelor cărți de monopol.

Cei din jurul d-lui Arion, duși de graba, ce se cere în actele de guvern ale unui partid efemer, au luat pe mînecă și chestia monopolului cărților didactice, punînd înaintea d-lui ministru considerentul al 3-a, adică să strice gheșeftul clicelor liberale și să întroneze în loc clici conservatoare.

Dar interesul material nu e de ajuns, cînd vrei să schimbi un sistem; și în neputință de a da elevilor cărți mai bune ca cele din monopol, s'au pus să aprobe manuscripte trimise în grabă de cei inițiați.

Ministrul însă, ca cel mai greu de convins, căci el are și răspunderea lucrului, a avut grija să avizeze prin adrese oficiale pe toți foștii autori ca să-și tipărească cărțile. Astăzi editorii dispun de un stoc mare de cărți tipărite, ei cer de la ministru daune, cînd s'ar lovi drepturile lor anterioare. Și iată de ce cu toată graba lucrării comisiunilor, aprobările merg greu, și se vor amîna și mai mult pentru a nu se expune ministerul la pagube de peste jumătate milion, rezultat din lipsa de convingere a d-lui Arion.

Nici o rațiune de stat nu cere imperios monopol la carte. Suntem țară unitară, ca neam, avem aceleași aspirațiuni; elementul eterogen e mic de tot față cu masa romînească. Avem apoi programe analitice și prea analitice; avem un corp didactic din ee în ce mai bine pregătit; avem un corp de inspectori cari nu corespund chrmării lor; recrutați din politică ei nu sunt de școală și de corpul didactic, căci se ridică prin compromiterea purtării morale a sufletului lor.

Să se lese comerțul de cărți, liber, liber de tot. Fiecare să-și facă cartea care o poate și cum o poate în limitele programelor analitice.

Sînt atîtea chipuri de cernut cărțile bune, că n'aibă grijă statul că se vor întrona cărțile rele. Căci cu ce a cîștigat mai mult țara, dacă în loc de a avea atîtea exemplare mediocre făcute de revizorii școlari pe județe, azi avem tot cărți mediocre făcute de cei din jurul ministrului.

Mai ales abecedarul n'are nici o rațiune de a fi în monopol, căci el trebue să varieze în seria cuvintelor după dealuri și văi, după regiuni și graiuri, neputînd pune în mîna unui băețel din Crasnalenca graiul și cuvintele celui din Bahna Severinului.

Dar, de o cam dată cu oamenii cari urmăresc contra cîștiguri nu poți discuta idei și bietul d. Arion între ciocan și nicovală a nimerit'o ca Irimia cu oștia în gard.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Glossa Olympului

Pe cînd cetiam aseară, în ziar, povestirea unor isprăvi făptuite într'un județ apropiat de niște tîlhari la drumul mare, —gîndul ne purtă la vremile, uitate acum, ale unor întreprinderi îndrăznețe și întru cîtva romantice ale unor bandiți poetizați în imaginația poporului sub figura unor generoși haiduci, prieteni ai sărăcimei, dușmani ai parveniților, ai ciocoilor și așa mai departe.

Vremea banditizmului romantic a pierit; dar specia bandților n'a trecut încă. Cine n'a cetit în lunile aceste din urmă peripețiile răpirii inginerului german Richter de către o bandă de greci—care l'a dus în ascunzătorile Olympului?

De aproape trei luni de zile banda se află în „tratative" cu cele două state —german și otoman—pentru eliberarea captivului.

Capul tîlharilor—Lolios—cere 50000 de pfunzi, adică 925000 de lei, iar fără această sumă inginerul german va fi sacrificat.

Bietul inginer! A plecat din Jena unde și-a lăsat femeea tînără în așteptare; a plecat să viziteze și să studieze Olympul, atras de faima istoricului munte, atît de celebru grație fantaziei poeților și scriitorilor cari, de la Homer și Hesiod încoace, l'au cîntat în mii de pagini și de poeme.

Olympul—ce a fost și ce este!

Suplimentul ilustrat al unui mare ziar berlinez ne înfățișează astăzi o copie de pe tabloul pictorului Wartan Mahokian: „Adăposturi de bandiți în muntele Olymp".

E o deriziune a istoriei și o parodie a celei mai înalte poezii—în acea imagine a pictorului.

Olympul,—reședința lui Jupiter—Zeus stăpînul zeilor și al oamenilor. In mărețul palat din vîrful muntelui, el prezida ospețele și sfaturile, tronînd în mijlocul atîtor zei: Apollon, zeul luminei solare; Neptun—zeul mării, Ares, zeul războiului; Vulcan—zeul focului—marele artist al Olympului.

Dar zeițele!

Hera-Junona, soția capriciosului Zeus; Atena-Minerva, ieșită din fruntea lui Jupiter; Venus-Afrodita, zeița frumuseței; Hebe—zeița tinereței și celelalte!

Dar Muzele, dar Grațiile.—dar atîtea frumuseți și bogății și splendori! Apoi, petrecerile zgomotoase sub stăpînirea nectarului dătător de pofte și al ambroziei, dătător de senzații voluptoase!..

Doar arareori o mișcare de mînie a lui Jupiter—făcea să se cutremure Olympul, de teama fulgerelor celui a tot puternic, la ale cărui picioare sta culcat, blînd și întimidat, vulturul cu aripile întinse...

Vremuri de aur ale închipuirii fecunde,—pe voi, de sigur, a vrut să vă revadă, ca în mrejele visului, acel învățat din Jena, neștiutor de ce-l așteaptă.

Și iată că în locul străvechilor zei—îl întîmpinară bandiții și-l purtară în văgăunele muntelui, cu mult mai nemernici ca simplii antropofagi ca să speculeze o viață de om—liniștea unei familii, solidaritatea culturii și civilizației europene, produs al secolilor de lupte pentru progresul omenirii.

... Urmași ai vechilor Heleni — bandiții aceștia netrebnici și toți nemernicii cari se solidarizează cu ei, care-i ocrotesc și-i ajută în speranța milionului?

Dacă sunt într'adevăr—atunci tu, Jupiter, n'ai trăit nici odată!

Alt-fel ai găsi încă putere destulă ca să-i trîsnești cu fulgerele mîniei tale, pe acei cari batjocoresc pămîntul Heladei vechi,—parodiind poemul sacru al Olympului divin.

Rodion

SCRISORILE LUI TOLSTOI DIN ROMÎNIA

de Dr. I. DUSCIAN

Scrisorile lui Tolstoi pe cari le publică d. Serghenco, un prieten bun al marelui scriitor, și în cari sunt cuprinse toate scrisorile lui Tolstoi de la 1848 pînă la 1910, conțin între altele și trei scrisori scrise din București.

Aceste scrisori sunt datate la 13 Martie, 24 Mai și 4 Iulie 1854.

Aceasta era pe timpul răsboiului Crimeei și războiului ruso-turc, la granițele romînești. Valahia ca și Moldova erau ocupate de ruși și gubernator al provinciilor fusese Kalcinski.

Toate trei scrisorile sunt adresate mătușei sale Ergolskoi și două din ele sunt scrise în franțuzește.

E foarte interesant acest period din viața scriitorului rus, care trebuia să revoluționeze cu scrierile lui toată lumea. Cea ce însă e mai interesant e psihologia lui Tolstoi din această epocă și care explică faptul că omul acesta trăit mai bine de 5 luni în Romînia, nu amintește nimic în scrisorile sale de moravurile, de viața, pe obiceiurile poporului în mijlocul căruia a trăit aceste luni.

In timpul cît a trăit în Romînia, Tolstoi n'a locuit numai în București, el multă vreme a locuit Iașul, Brăila, Galațul; la Oltenița el ia parte la lupta care s'a dat între Ruși și Turci. E deci, o bună parte din țară, pe care el a cunoscut o și totuși, Romînia nu i-a făcut de cît o impresie momentană. Nici în scrisorile pe care le găsesc în colecția d-lui Serghenko, nici în scrierile sale ulterioare el nu va reveni asupra acestei vremi.

E drept că Romînia nu oferea unui străin, în acea epocă, ceva care să-l impresioneze. Ca ofițer de gardă, bogat, instruit, cu o aureolă făcută de scriitor — Tolstoi publicase în 1851 „Copilăria" și'și cîștigase un nume — Tolstoi s'a învîrtit în lumea mare a Bucureștiului. Insă lumea noastră „mare" nu putea oferi nimic caracteristic lui Tolstoi, cum ea nu poate oferi nici astăzi unui scriitor străin. Cosmopolită în manierele ei, primind cu ușurință orice influență străină, ea era, în 1854 sub guvernarea rusească a gubernatorului Kalcinski, toată sub influența franceză și rusă. Și probabil că scriitorul s'a simțit tot așa de puțin străin în București, cum fusese străin la Petersburg.

Ceea ce'l necăjește e că poporul nu știe ruește și viitorul apostol al jertfirei de sine, găsește scumpă călătoria prin Romînia. In prima scrisoare de la 13 Martie 1854, el scrie mătușei sale:

„Pînă la Kerson a fost bun drum de sanie, dar de acolo am trebuit să călătoresc cu căruța pînă la frontieră și de acolo pînă la București. Drumul acesta nu poate fi descris, trebue să'l guști ca să-i poți pricepe furmecul de a călători într'o căruță mai mică de cît acea cu care cărăm noi gunoiul. Nepricepînd nici o vorbă moldovenească și negăsind pe nimeni să știe ruește, am plătit din cauza aceasta, pentru opt cai deși am călătorit cu doi".

Ceea ce totuși, impresionează pe Tolstoi e orașul însuși.

„Iartă-mă dragă mătușă că nu'ți scriu mai mult. Orașul acesta mare, frumos, toate vizitele necesare de dat autorităților, opera italiană, teatrul francez..., într'un cuvint, două ore n'am stat acasă și n'am putut să'mi văd de treburi."

Și aceasta e tot ce Tolstoi a simiit în Romînia, l'au înșelat căruțașii, l'a impresionat tîrgul, opera italienească și teatrul francez.

E drept că sunt de atunci mai bine de un veac, totuși nu ar fi mare deosebirea între impresiile unui actual vizitator și Tolstoi.

Toți cari ne vizitează se fălesc că au văzut un oraș frumos, echipaje frumoase și unii mai ușori, femei frumoase.

De și Tolstoi în acea epocă nu era încă frămîntat serios de problemele sociale și religioase, se vede că tînărului ofițer viața romînească nu i-a priit, In a doua scrisoare datată la 24 Mai 1854 el scrie:

„Restul timpului l'am petrecut în

Bucureşti şi trebue să vă spun sincer, că viaţa asta uşoară, absolut goală, foarte scumpă, pe care o duc aci, nu-mi place".

In ultima scrisoare Tolstoi face o amănunţită descriere a luptei de la Silistria, pe care o narează în termeni technici milităreşti şi pentru aceasta roagă pe mătuşa sa, ca o parte din scrisoare să o lase să fie citită de fratele său Nicolae, care era militar şi care putea pricepe tot farmecul luptei pe care el o descria.

Totuşi în acest interval, trăit în Romînia, Tolstoi găseşte vreme să termine o nuvelă a sa „Un colţ de pădure".

Afară de monotonia vieţei Bucureştene din acea epocă, monotonie care n'a putut impresiona adînc pe Tolstoi, ceea ce face ca scriitorul să rămîie nepăsător la viaţa socială a principatelor romîne din acea epocă, e fără îndoială, îndoială în credinţele şi în vederile sale, care începuse să se manifeste în sufletul său.

In 1854, în Tolstoi nu începe nici criza sufletească, care trebuia să'l îndepărteze de restul lumei, dar viaţa sa lăuntrică 'l preocupa. Viaţa lui exterioară în Basarabia, Moldova şi Valachia nu'l interesează, pentru că viaţa lui internă îl predomină.

Această frămîntare care se accentuiază şi mai puternic mai tîrziu, explică de ce nici restul călătoriilor sale nu au lăsat nici o urmă în sufletul său. Aşa călătoria lui în Elveţia şi Franţa, nu l'au impresionat cu nimic exterior.

In Franţa 'l exasperează o execuţie capitală, la care asistă şi e ocupat în a doua călătorie a sa de problemele pedagogice, pe cari trebue să le aplice mai tîrziu în şcoala sa de la Iasnaia Poliana.

Scrisoriie scrise din Romînia, ca şi cele scrise de aiurea, şi în cari e pururea reflectată numai viaţa lui intimă, problemele morale şi sociale, care se isbesc în sufletul lui dovedesc puterea cu care l'a urmărit şi încă din primii ani ai tinereţii lui, transformarea sa sufletească.

Iată ceia ce scrie el, a doua zi după ce asistă la Execuţia capitală din Paris:

„Vederea execuţiei 'mi-a nimicit credinţa în progres, — acestea el le scria în 1857, trei ani după călătoria sa în România, deci în plina vigoare a tinereţei, după ce se entuziasmase de răsboiul ruso-turc. Cînd am văzut cum capul s'a deslipit de trup şi cum unu şi cel'alt au căzut în coşul calăului, am înţeles— nu numai cu mintea, dar cu toată fiinţa mea, că nici o teorie raţională a existenţei progresului nu poate explica acest act şi dacă toţi oamenii din Univers, bazaţi pe ori-ce toorie ar fi, mi-ar demonstra că actul acesta este necesar, —eu voi şti totuşi, că el nu este necesar, că toate raţionamentele altora nu mă pot convinge de oare-ce eu nu socotesc că e bine şi că e rău, ceia ce oamenii cred că este bine şi că este rău, ci ceia ce inima mea îmi spune.

Cu puterea geniului, el încă de pe atunci vorbeşte cu încredere. Se vede cuceritor al opiniei publice. Aşa de pe timpul călătorii sale în Elveţia el publică în *Contemporanul* nuvela sa *Lucerna*, care a fost rece primită de presa întreagă. Tolstoi nu e desamăgit, el scrie unui prieten al său:

„Ştiu, că am ce spune şi am putinţa să spui cu tărie ceia ce voesc; de aceia publicul poate vorbi ori ce".

că Tolstoi trece prin România, trăeşte cinci luni şi nu observă de cît că viaţa e scumpă, pustie, că nu este nimic altceva în această ţară de cît un oraş frumos şi două teatre straine, nu e de mirare, cînd pe el chiar în anii 1853—1854, adică în vremea în care toate la Bucureşti, Brăila şi Galaţi, îl preocupă marea problemă a credinţei.

„Este ceva în mine, scrie el în „Jurnalul" său şi asta pe timpul cînd era în Principate, — care mă face să cred că sunt născut să fiu alt fel de cît toată lumea; iar după cîteva luni, pe cînd se afla în Crimea, mai tîrziu, el scrie în „Jurnalul" său reflexiile cari urmează şi cari după Binukov, un erudit biograf al lui,—formează quintesenţa concepţiilor lui filosofice:

„Conştiinţa este cel mai bun şi cel mai sincer tovarăş de drum al nostru, dar unde sunt semnele care ne fac să deosebim glasul conştiinţei de alte glasuri? Vocea gloriei vorbeşte în noi tot aşa de tare. Exemplu: insulta nerezbunată.

„Omul, care are drept ţintă fericirea personală — este un dobitoc. Acela care are ţinta părerea altora — un învins. Acela însă, care ţinteşte în faptele lui fericirea altora e — un bine făcător. Acela care are drept ţintă pe D-zeu e un om mare".

Putea un om preocupat de astfel de gîndiri să rămîie entusiasmat de o ţară care i se prezinta atunci cu o lume frivolă, în care nu era un Teatru Naţional, ci două străine, care nu ştia limba ei şi n'avea de ideal de cît „mulţumirea personală şi părerea altora"?

Bine înţeles că nu, şi de aceia Tolstoi nu găseşte nimic de spus de scrisorile lui, scrise din Bucureşti.

Un an mai tîrziu după p'ecarea sa din România, la 5 Martie 1855, el 'şi trasează planul vieţei sale. Iată ce găsim scris în jurnalul lui de la data aceia:

„Discuţia între Dumnezeu şi Univers m'a condus la o gîndire mare, colorată, pentru realizarea căreia eu mă simt capabil de a'mi sacrifica viaţa. Gîndirea aceasta este: crearea unei noui religii, corespunzătoare evoluţiei omenirei, religia lui Christos, dar curuţată de credinţă şi taină, religia practică, nefăgăduind viitoarea fericire, dar dînd fericirea pe pămînt. Realizarea acestei gîndiri o poate face numai generaţiile cari vor lucra conştient în scopul acesta. O generaţie va lăsa moştenire gîndul acesta alteia şi cînd va fi fanatizmul sau inteligenţa 'l va realiza".

Preocupat veşnic de problemele morale, toate scrierile sale sunt lipsite de descrierea pitorească a localităţilor şi oraşelor, pe care le-a văzut cum el ignorează în scrierile sale a spune pînă şi numele oraşelor în care evenimentele povestirilor sale se petrec, dacă interesul istoric nu l cere. Nu e de mirare deci, că trecînd prin Moldova şi Valachia şi încă călătorind cu căruţa el a rămas străin la farmecul ţărei şi n'a însemnat în aceste cinci luni trăite în Principate, de cît că viaţa e scumpă, efemeră şi frivolă.

Observaţiile aceste erau juste; totuşi cîte ar fi putut vedea Tolstoi în acea epocă, în care se făurea viitoarea Romănie, dacă s'ar fi interesat şi de clasa mijlocie, care se sbătea atunci sub călcăiul puterei moscovite.

Am fi avut ast-fel cîteva pagini mai mult în istoria ţărei scrisă de geniile altor creaţiuni.

Litere-Ştiinţe-Arte

Puşcariu Cuncetator.—Profitînd de o informaţie a „Universului", în care se spunea că Dicţionarul Academiei Romîne lucrat sub direcţia Sextil Puşcariu a ajuns la „Fluerar",—un colaborator al „Vieţei Romîneşti" lămureşte cum stau lucrurile în realitate, adică: s'a lucrat pînă acum de la A pînă la *Berc* şi de la F. la *Fluerar*, dar spaţiul intermediar e încă neocupat. Revista se întreabă cu drept cuvînt:

„Ce interese ale neamului romînesc a urmărit Academia Romînă, cînd a refuzat un dicţionar extraordinar de bogat ce-i se oferia gata în 15 ani cel mult, ori în 7 ani şi jumătate dacă s'ar fi acordat două grupuri de lucrători— şi a primit un dicţionar defectuos şi schilod, care nu va fi gata nici în de 10 ori atîţia ani?

Ce a urmărit Academia cînd a socotit că este o povară extraordinară pentru Ţara Romînească de a acorda un nou grup de lucrători cu un spor de vr'o 8000 de lei, pentru a avea gata pe la sfîrşitul lui 1912 un dicţionar extraordinar de bogat şi de savant după însăşi părerea Academiei? Şi ce interese ale neamului a urmărit Academia, cînd îi s'a părut o bagatelă de a oferi un spor de 46000 lei pentru un dicţionar schilod, care nu va fi gata nici la 2012?

N'are nici-o răspundere Academia? Ori n'are nici-o înţelegere Academia? Un lucru evident pentru oricine altul, numai pentru dînsa e lipsit de înţeles? Ori îşi închipueşte poate Academia că dicţionarul ei este numai un mijloc de chiverniseală pentru oare cari persoane simpatice? Isi închipueşte Academia că nimeni nu bagă de seamă? Dar, în această privinţă are dreptate Academia. Nimeni nu bagă de samă. Cine are să se indigneze cu privire la dicţionar în ţara aceasta, unde numai o indignare este cunoscută, acea a pungii?..."

*

In editura Karl Curtius din Berlin a apărut un volum tipărit de Maximilian von Heine Geldern, cuprinzînd scrisori ale lui Heine şi scrisori primite de marele poet de la contemporani cu vază.

*

Că ateismul va fi baza raţională a ordinei, o arată cartea lui Jules Noel, care privind încă odată ruinile ideei de D-zeu, vede în ireligiunea zilelor noastre „pecetea netăgăduită a geniului Europei moderne".

*

In Ungaria au fost în anul 1908, 16547 de şcoli şi 22 mii de cîrciumi. Sau: o mie de sufiete au o singură şcoală şi patru cîrciume.

De cînd cu legea lui Appony, însă, lucrurile par a sta şi mai prost.

*

Primarul din Dresda a dat o ordonanţă senzaţională:

Anume că birtaşii şi berarii să nu aibă în serviciu chelnăriţe mai... tinere de 50 ani. Ordonanţa a indignat pe bravii citadini, şi recunoaştem că sunt nedreptăţiţi amarnic, cînd ştim că preoţilor li s'au dat voe să aibe menajere cari au numai 40 de ani.

*

La Omsk s'a inaugurat prima expoziţie a Siberiei. Credem că vor figura şi oare cari convoiuri din acei emigranţi nenorociţi cari întreprind fără de voie călătoria în Siberia: „Pohod na Sibyr!"

*

Fostul secretar al lui Tolstoi, Gussew, de curînd reîntors din Riajan, la mamă-sa, se ocupă acum cu redactarea unor memorii, reconstituite după însemnări stenografice făcute în răstimp de mulţi ani la Jasanya Poliana.

*

Se aşteaptă publicarea unei enciclice papale în contra experienţelor spiritiste, redactată pe baza unei anchete întreprinsă din ordinul papei, de către o comisiune de cardinali din congregaţia inchiziţiunii şi un număr de învăţaţi catolici.

*

Profesorul german Arthur Korn a inventat un mod de construcţie specială a cabinelor de pe vapoare pentru a contrabalansa mişcările imprimate de valuri şi a evita, astfel, răul de mare.

Vom vorbi mai pe larg despre această invenţiune.

*

STRUNA ZILEI

TRIUMF RUS

Guvernul din Petersburg a ordonat celui bulgar să nu facă nici o primire oficială generalului Nogy.

Ziarele.

La Sofia e Rusul tare
S'aice—aşi putea să jur—
Ii fu mai lesne să-l învingă
Pe Nogy, ca la... Port-Artur...

INFORMATII

❑ Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ **Aplicarea legei comerţului ambulant.**—Ministerul de interne a adresat următoarea circulară către prefecturile din ţară:

Prin ordinul circular cu No. 31167 din 10 Iulie 1908 al acestui minister repetat cu No. 3661 din 31 Ianuarie 1909, aţi fost rugaţi să daţi ordin autorităţilor administrative, comunale şi jandarmăriei rurale din judeţul d-voastră, să ia măsuri pentru aplicarea cu stricteţă a dispoziţiunilor legii comerţului ambulant, oprind şi dînd judecăţii pe toţi comercianţii ambulanţi găsiţi că exercită acest comerţ fără îndeplinirea formelor legale.

Camerile de comerţ din ţară au comunicat, însă d-lui ministru al industriei şi comerţului că o mulţime de agenţi de comerţ şi intermediari dintre fabricanţi şi publicul consumator cutreeră oraşele şi satele neavînd îndeplinite formele cerute de art. 5 din legea comerţului ambulant şi art. 27 din regulamentul acestei legi.

Aceşti intermediari, profitînd de lipsa exercitărei unui control serios din partea autorităţilor, fac o mare şi neleală concurenţă comercianţilor stabili.

Legea comerţului ambulant trebuind să fie aplicată în comunele rurale, veţi bine voi a da ordinele cuvenite ca autorităţile în drept să supravegheze cu cea mai mare stricteţe exercitarea acestui fel de comerţ.

❑ **Autorizaţiile pentru muncitori agricoli.**—Ministerul în interne, a adresat următoarea ciculară prefecţilor de judeţe.

Ni se semnează din unele puncte de frontieră că mulţi muncitori streini, pentru a nu mai fi împiedicaţi de a intra în ţară fără autorizaţie în regulă, caută de trec în mod individual, şi după aceia se grupează fie la munci agricole fie la alte întreprinderi.

Se înţelege că mulţi din ei sunt îndemnaţi la acest procedeu şi de proprietari, arendaşi, sau întreprinzători, care se feresc de a angaja şi aduce ast-fel de muncitori cu autorizaţie în regulă.

Avem onoare a vă ruga, dar să luaţi măsuri a se pune în vedere proprietarilor sau arendaşilor de moşii ca, pentru a avea la lucru muncitori streini trebue să se conforme gispoziţiunelor legei învoelilor agricole şi să se ceară la acest minister autorizaţia, pentru introducerea lor în ţară. De asemenea şi diferiţi antreprenori de lucrări mari sau exploatatori de păduri, care au nevoe de muncitori streini, trebuie să obţie cuvenita autorizare de minister pentru a-i putea introduce în ţară.

Se va cerceta, dar spre a se vedea dacă se află muncitori streini angajaţi la lucru fără asemenea autorizaţie şi în acest caz, ei să fie trimişi la urma lor.

❑ Pe zidurile oraşului, s'a placardat azi, convocarea alegătorilor pentru alegerile judeţiene, care au fost fixate pentru zilele 8, 10 şi 11 August.

Alegerea delegaţilor se va efectua în ziua de 24 Iulie.

❑ Noi anunţasem că numai la şcoala normală de fete „M. Sturza" din Iaşi, nu se va ţinea concurs de burse anul acesta, nefiind locuri, pentru că anul trecut s'au creat două clasa I.

Astă zi Ministerul publică că nici la Azilul „Elena Doamna" din Bucureşti, secţia normală nu se va ţinea concurs de burse, nefiind locuri Iată dar că pentru anul acesta sute de copile între 13—16 ani vor aştepta soarta concursului pe la anul viitor, cînd numărul concurentelor se va dubla.

❑ La internatul gradul II de fete din Bucureşti sînt vacante 24 burse.

Concursul de burse se va ţinea şi în Iaşi la 1 Sept. 1911 în localul şcoalei normale de institutoare.

❑ Cu ordinul No. 45370 ministerul de Instrucţii publice, aduce la cunoştinţa celor interesaţi pentru specialităţile de desemn şi caligrafie ce au a se ţinea conform publicaţiunei No. 28792 din Monit. of. la 1 Oct. şi 1 Dec. 1911 se vor ţinea atît pentru băeţi *cât şi pentru fete.*

❑ *Polite protestate* de la 11, 12 şi 13 Iulie a. c.: Henri Soutzu, avocat şi deputat de Iaşi 415.90; Pinat Löbel, Iaşi, lei 208; Lascar Tărăbuţă, avocat, 250 lei; I. Edelştein, Iaşi, lei 210.35; şi L Aberman, Iaşi, lei 34.55.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

❑ **Seminarul „Veniamin Costachi" din Iaşi.**—Sînt vacante 8 locuri de bursieri şi 26 locuri de solvenţi la seminarul Veniamin Costachi.

Concursul se ţine la Iaşi la 1 Sept. în localul Seminarului şi la Galaţi. 2 locuri de burse la Iaşi se rezervă elevilor normali, absolvenţi ai unui curs primar.

❑ A apărut **„Arhiva"** an. XXII, No. 6 cu următorul sumar:

Vladimir Mironescu, Kulturarbeit des deutschums in Rumänien de Em. Fischer.—Dumitru Moruzi, Proorocul (Novelă). — Teodor T. Burada, Teatrul în Moldova (stagiunea 1873—1874. — Gordon.—Sonet.— Eug. Revent. — Cîntece (Poezii).—Dimitrie D. Longinescu.—Influenţa mediului geografic asupra desvoltării civilizaţiunei.

Dări de seamă: Gheorghe Savul. — Oscar Wilde: Pescarul şi sufletul său D. Anghel: Povestea celor necăjiţi.— Valeriu Hulubei—Grigore Dimitrescu: Art. 49 Pr. C. şi legile de ordine publică. — Titus Patriciu.— Spiru Haret: Mécanique sociale. Titus Hotnog—Florian I. Bercescu: In Valuri.

Documente: Narcis Creţulescu—Zestrea mînăstirei Neamţ-Secul.

❑ Pe ziua de azi, s'a constatat în oraş un caz nou de febră-tifoidă.

❑ **Burse vacante.** — La liceul internat din Iaşi sînt vacante 27 locuri de bursieri. Elevii externi se primesc la liceul internat numai pentru cl. V—VIII secţia clasică.

Concursul va începe la 1 Sept. 1911 în localul Liceului internat. Cererile se trimet de părinţi, directorului liceului internat până la 20 August.

❑ Noul program de astă seară Sîmbătă 14 Iulie, al teatrului cinematografic Pathé Frères din grădina Trajan cuprinde între altele:

In fundul abisului, măreaţă şi superbă desfăşurare—O splendidă naraţiune însufleţită, a cărei acţiune se petrece în cele mai pitoreşti regiuni.—Bunicul, mare roman însufleţit cu cele mai mari forţe teatrale în rolurile principale—Un duel cu miez de pîine, scene comice—O fugă indiană, interesantă desfăşurere din viaţa băştinaşilor Amerecei de Nord—Timidul Tîmpilă, scene foarte humoristice (din creaţiunile comice ale lui Jobard)—Of, copiii! scene comice—Moravuri, obiceiuri şi îndeletniciri arabe, scene de călătorie foarte interesante—Din Sudul Franţei, malurile şi prăpăstiile rîului Loup, cele mai splendide poziţii din toată Franţa —Pepenii însufleţiţi, scene comice etc.

Joi 21 Iulie: Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat,—reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, esfăşurarea sujetelor.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

❑ **Mişcare în armată.**—*Nouii sublocotenenţi.* Pe ziua de 1 Iulie au fost înaintaţi la gradul de sub-locotenenţi în arma infanteriei şi celelalte arme, următorii elevi absolvenţi ai şcoalelor militare şi repartizaţi la regimentele din Iaşi:

Infanterie: Pălăgeanu Emil, bat. 4 Vînători; Atanasiu Pavel, bat. 4 Vînători; Sazi Miltiade, reg. 13 Infanterie; Popescu Laurenţiu, reg. 13 Infanterie.

Cavalerie: Gădineanu Virgiliu, reg. 7 Roşiori.

❑ La 25 Iulie se va oficia cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Pantelimon, din strada cu acelaşi nume.

❑ La începutul lunei Septembrie, a. c. se va ţinea la institutul Gregorian, concursul pentru admitere în şcoala de moaşe.

❑ Administraţia comunală a numit o nouă comisiune, care să evalueze partea din clădirea d-lui Braunştein, care urmează să fie expropiată, în vederea deschiderei stradei, care să lege piaţa Unirei, cu strada Ştefan cel Mare.

Hipodromul de la platoul abatorului Iaşi

UN SINGUR SBOR

DUMINICA 17 IULIE 1911 la orele 6 şi jum d. a.

MARE MEETING

de ascensiune

Inălţarea balonului „COLUMBIA"

cu celebrul aeronaut

Căpitanul THOMICK

care, dîndu-şi drumul din colosalul lui balon (înălţat liber, nelegat),

de la o înălţime de 800 metri

SE ARUNCA IN PLIN AER

şi numai cu ajutorul miraculoasei sale umbrele (care se deschide prin presiunea aerului) soseşte nevătămat la pămînt

IN SBOR MORTAL

INTERESUL PREPARATIVELOR:

Trebuie luat notă că umflarea balonului etc. prezintă o colosală şi deosebită importanţă prin faptul că nu se face cu gaz, ci cu aer cald. De reţinut că nu cu nacela îi se dă drumul balonului, ci cu un trapez cu care aeronautul rămîne mereu suspendat în aer.

Umflarea balonului cu aer cald. şi preparativele de plecare vor începe din vreme, iar ascensiunea balonului (liber, nelegat) şi sborul mortal cu miraculoasa sa umbrelă se va executa la orele 6 şi jum. d. a.

Pentru o cît mai bună înţelegere, a îndrăznelei şi curajul aeronautui, va trebui să se ştie că ajungînd la înălţimea de 800 metri—aeronautul dă drumul balonului şi executînd sborul mortal, **el trage după sine nedeschisă umbrela** care numai prin presiunea aerului, abia între 600—700 metri, se deschide aducîndu-l viu şi nevătămat la pămînt.

Balonul, care după căderea aeronautului 'şi va urma sborul său urcîndu-se pînă la o înălţime de 2000 metri, va sfîrşi prin a cădea singur la pămînt şi readus de un automobil.

Preţurile de intrare: Loja 20 lei. Automobile 20 lei. Trăsuri cu 1 cal 10 lei, cu 2 cai 20 lei. Tribuna 3 lei. Peluza 1 leu. Biletele se găsesc de vînzare la librăria **Iliescu**, Piaţa-Unirei.—Onor. public este rugat a păstra cupoanele biletelor pentru control.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Un profesor Universitar întîlnind zilele trecute pe unul din redactorii noștri și-a arătat mirarea, că ziarul* Fulgerul *a publicat în fac-simile 2 scrisori scrise de d. A. D. Xenopol, cu conținutul cunoscut. Acele scrisori erau prin Februarie în mîna d-lui dr. Gh. Bogdan, rectorul Universității de Iași, și s'a folosit de ele în campania electorală, fiind în luptă d-sa și d. A. D. Xenopol.*

Este o datorie de onoare a întreba pe d. dr. G. Bogdan, cum se face că astă-zi, după 5 luni, scrisorile de natură intimă ale d-lui Xenopol se publică în ziare. Cine le-a dat? Care a fost soarta de mai apoi a scrisorilor, din mîna d-lui dr. Gh. Bogdan?

Dacă cei de la centru au făcut caz de scrisoarea Mitropolitului primat către d. Chiricescu, condemnînd pe acesta cu excluderea din învățămînt, ce să zicem de cazul de la Iași, unde rectorul Universității avînd în mînă niște scrisori intime, ce priveau pe adversarul său în luptă, a ajuns ca astă zi presa să le publice, mărind scandalul!

Ori-cît și-ar face Fulgerul *o specialitate din méseria aceasta, chestia e prea interesantă, pentru a se ști filiera publicării acelor scrisori.*

❑ *D. Ionel Brătianu întorcîndu-se în Capitală Luni seara, după audiența de la rege, a declarat unui fost ministru liberal:*

— Voiu porni contra guvernului o luptă fără preget. Dacă nu voiu reuși să răstorn guvernul pînă la deschiderea parlamentului, garantez însă că voiu zdrobi pe Marghiloman și-l voiu scoate din viața politică.

❑ *D. Leca, inginer inspector al comunei, nemulțumit de soluția dată la urmă de administrația comunală în chestia întinderei rețelei de lumină electrică, și-a dat demisia din acest post.*

Demisia a fost primită.

❑ *D. inginer Ricard Nenițescu, va fi numit inginer inspector al comunei, în locul d-lui inginer Leca, demisionat.*

❑ *Observațiunile noastre, cu privire la noua concesiune, pentru întinderea rețelei de lumină electrică, au avut rezultatul de a deștepta pe cei din fruntea comunei.*

In adevăr, administrația comunală, a înaintat lucrările d-lui inginer Vărlănescu care a redactat un memoriu, stipulînd condițiunile în care se poate accepta propunerea societății de electricitate, bine înțeles proteguindu-se interesele comunei.

❑ *Un consiliu de miniștri, se va ținea Luni, la Sinaia, în vila Ghica, sub președenția d-lui Maiorescu.*

In acest consiliu, se afirmă, se vor lua noui dispozițiuni, în ceia ce privește societatea tramvaielor din Capitală.

❑ Societatea geografică din Copenhaga a exclus pe Cook din sinul ei, fiindcă a indus lumea în eroare cu chestia polului Nord.

De ce Academia Romînă, nici pînă astă-zi n'a anulat premiul acordat d-lui Cuza pentru plagiatul său?

Despre corpul profesoral universitar de la Iași nu mai vorbim, căci ei fiind oameni de mari și tari caractere, se pot împăca cu idea că un plagiator le face cinste.

❑ D. A. A. Badareu a plecat azi dimineață la Sinaia unde se va opri și mîine. D-sa se va reîntoarce în Iași Marți dimineața.

❑ D. Dan A. Badareu s'a reîntors în țară odată cu d. Emil I. Gheorghiu, dr. în medicină de la Paris.

❑ In ziua de 18 August a. c. vor fi chemați la București absolvenții cu diploma de institutori, ori institutori rurali înaintați pe loc, pentru a-și alege locuri. S'au chemat 26 barbați și 21 femei.

Din Iași sunt chemați: Răpeanu D., Grigoraș Vasile, Brudariu C. Gavrilescu N. Maria, Teodorescu Sofia.

Locuri vacante în Moldova sunt: Hîrlău băeți, Fălticeni băeți No. 1, Bacău băeți No. 3, Tîrgu Neamț fete; Dorohoi fete No. 2.—Restul de locuri, în număr de 36 sunt în Dobrogea și Muntenia.

❑ Inalta Curte de casație secția II, judecînd cazul unui călător care a circulat cu trenul în mod fraudulos fără a avea permis de călătorie, a stabilit prin deciziunea cu Mo. 872 (911), că un asemenea călător comite o contravențiune și se face pasibil de penalitatea prevăzută de art. 61 din regulamentul pentru exploatarea căilor ferate din 15 Ianuarie 1871 cum și de regulamentul pentru transportul de călători, valabil de la 1 Ianuarie 1900.

In vederea acestei jurisprudențe, direcția generală c. f. r., a avizat diferitele serviciu, ca pe viitor să execute următoarele:

1) A nu se mai trimite pe atari călători la Primăriile sau Polițiile respective, ci a le încheia chiar în gară un proces verbal după *anumit formulor*.

Acest proces verbal va fi înaintat de d. șef al gării sau de către locțiitorul său.

❑ **Școlare** — Doamna Ecaterina Casian, învățătoare la școala din comuna Șipote, actualminte detașată la școala din Dădești, a fost transferată la școala din Podul Iloaei, în locul d-nei Maria Luca, trecută la pensie.

— Învățătoarea Elena Popovici, a fost transferată la școala din com. Păucești, județul Putna, la șc. din Hermeziu-Trifești, județul Iași.

— Învățătoarea Vochița Manoliu, detașată la școala din Burdujeni, și-a reluat catedra de la școala din comuna Sudiți județul Ialomița.

— La administrația financiară a sosit suma de 8548 lei, plata cheltuelilor materiale ale școalelor rurale din județul nostru pe trimestrul Aprilie.

❑ In numărul de eri, revenind asupra infecției din str. Zugravilor, am arătat în același timp și cauzele și pericolul ce amenință pe locatarii acelei străzi, dacă primăria nu va interveni dispunînd în conformitate și cu raportul medicului circumscripției, închiderea canalului ce esă din curtea caselor Rameder, ce formează colțul cu șoseaua Arcu. Fie că trecerea ce d. Rameder are la primărie e mai mare de cît cerințele sanitare ale locatarilor, fie că d. Stamatiu, nu are timp să se ocupe, sau să deie ordin alt cuiva să se ocupe, e destul că pînă astăzi nu s'au luat nici o măsură de salubritate.

Ce așteaptă primăria, nu știm, dar e sigur, că dacă s'ar declara cîte-va cazuri de febră tifoidă, s'au alte boli, atuncia e sigur că cei de la primărie s'ar deștepta, însă ar fi prea tîrziu.

D. Iancu lemnarul, s'a pus în grevă, în sensul că numai noaptea se poate vedea trăsura primăriei, purtîndu-l pe anumite străzi, și așteptîndu-l pe la ora 12 noaptea, pînă d-sa face unele cercetări, iar ziua domnul Iancu, fiind obosit nu poate lucra—cere un concediu cc. Iancule și lasă pe părintele comunei să delege pe alt cine-va să se ocupe de nevoile comunei, căci d-ta prea în scurt timp te-ai surmenat.

❑ **Consiliul de higienă**.—Consiliul de higienă al județului, s'a întrunit aseară, sub președenția prefectului.

Au participat d-nii medici Tatos, Iliescu, Anghel, Iancu, Maior Lupașcu și architectul Stoicescu.

Consiliul s'a ocupat de măsurile preventive în potriva holerei. S'a decis, că începînd de la 25 Iulie, să se organizeze razie sanitară în tot județul, care să continue și în luna August.

Consiliul a mai luat o sumă de dispozițiuni, pentru a veni în ajutor cu medicamente locuitorilor, aflători în ținuturile inundate.

S'a votat un regulament tip pentru, înființarea de abatorii în comunele rurale.

Consiliul a mai decis, că începînd de azi, ședințele consiliului de higienă, să aibă loc, după dispozițiunile legii sanitare.

❑ Ministerul de industrie, a cerut Camerei de comerț, să-i trimată de urgență o statistică a producțiunei de paie, din județ.

❑ Iată chestiunile, pe care Camera de comerț urmează să le rezolve, în ședința de Luni 18 Iulie:

1) Cererea Registr. la No. 1750 | 911, a d-lui I. Petrescu prin care cere a i se da autorizațiune pentru a deschide pe piață un birou de expedițiune vamală conform art. 44 din Legea Vămilor.

2) Cererea Regist. la No. a D-lui D. D. Duca prin care cere autorisațiune Camerei a deschide un birou de expediție Vamală pe lîngă vama Iași.

3) Oficia d-lui ministru Industriei și Comerțului No. 12106 | 911 relativ la preparatori de pei și mațe, din orașul Iași.

4) Cererea d-lui Mihai Călin, maistru argintar din acest oraș, prin care cere a se lua măsuri ca, icoanele și obiectele bisericești a nu se mai face și vinde de cît la romîni.

5) Cererea d-lui N. Crețu, înregistrată la No. 1691 | 911, din comuna Boteşti, jud. Roman, prin care cere autorizație de a face comerț ambulant de ouă.

6) Diferite chestiuni la Legea Repausului Duminical.

7) Alte chestiuni ce se vor mai ivi pînă în ziua convocării.

❑ Atragem atenția celor în drept asupra faptului, că lumina electrică e stînsă pe strada Carol, la orele 11 just; iar muzica comunală, conform contractului cu primăria cîntă pînă la orele unsprezece jum. Publicul rămîne dar să se întoarcă pe întunericul beznă din strada Carol.

D-le „ajutor" Stamatiu, nu fie-căruia îi drag... pe întuneric... și, te rugăm, ia măsuri ca lumina să ardă cît cîntă muzica...

❑ **Moașele funcționare**.—Direcțiunea generală a serviciului sanitar, e întru cît-va nemulțumită de activitatea pe care o desfășoară moașele funcționare.

Asfel într'o adresă pe care o înaintează medicului șef al orașului, direcțiunea generală a serviciului, între altele, zice:

— „Direcțiunea crede, că în lupta contra mortalității noilor născuți moașele au după efectuarea facerei, un rol și mai mare, acela de a conduce și susține cu sfaturi pe tînăra mamă în creșterea copilului, cel puțin pînă la înțărcare.

Indeplinirea acestui rol presupune că moașa oficială, să fie în contact des, cel puțin un an de zile, cu femeea pe care a ajutat-o la facere".

Pentru a putea exercita un control în această privință, Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a înființat și pentru moașele din orașe ca și pentru cele din comunele rurale, niște carnete menționînd vizitele pe care fie care moașă o va face la lehuzele ce are în căutare.

❑ **Rezultatul economiilor de la Spiridonie**—După cum am anunțat, Casa sf. Spiridon, este anul acesta în dificit cu suma de 450,000 lei. In acest scop, se ceruse de Epitropie aprobarea, de a se contracta un împrumut. Dat fiind creditul de care reprezentanții Iașului se bucură la centru, s'au puțina lor stăruință pentru nevoile Iașului și a instituțiunrlor sale, acest împrumut nu s'a aprobat. Mai mult s'a tăiat și subvenția de 80000 lei ce statul acordase până atunci Epitropiei, așa că cei de la centru au lasat pe Epitropii casei, să se descurce ei, cum vor putea. Probabil că d-lor au recurs la luminile unui economist, căci până acuma au reușit, să realizeze o economie de 240 mii lei.

Căci cu toate laudele aduse de „Curierul Slănicului" actualilor Epitropi și mai ales d-lui Cristofor; ca mare economist, totuși nu credem că ar fi opera d-lor modul cum s'a ajuns făcînd economii la această sumă.

Aceste reduceri s'au obținut prin reducerea salariilor funcționarilor medicilor și clerului Casei, care reprezintă aproximativ suma de 28000 lei; suprimări în personalul inferior al spitalelor, și așa destul de insuficient; reducerea din nutrimentul bolnavilor și personalului,—nutriment care nici odată nu a fost de bună calitate și suficient, tocmai din cauza insuficientei sumi alocate; economii, din amînarea pentru alți ani a reparațiilor și construcțiilor, în care nici un om de al zilei nu era amestecat.

S'au plătit o parte din furnizori, și anume acei din streinatate, căci cu cei din țară te mai poți la nevoe și judeca și tot cîștigi o amînare, chiar dacă în cazul cel mai rău vei plăti procente. In schimb, nu s'au redus posturi care erau adevarate sinecure ca: controlor farmacist, revizor domenial etc.

S'a tăiat din poale și s'a făcut mîneci. Să vedem însă dacă aceste măsuri se vor suspenda după trecere de 10 luni.

❑ Direcția c. f. r. face cunoscut că studenții romîni din țară care urmează la facultatea de teologie a Universității din Cernăuți (Bucovina), vor avea dreptul să călătorească între toate stațiunile din țară în orice timp al anului în cl. II-a, cu o reducere de 50% din taxele tarifare întregi ale acelei clase; dacă vor prezinta cărțile de student așa numite „*Meldungsbuch*" a facultății sus numite.

Cartea de student în chestiune, ca să fie valabilă, va trebui să poarte pe lîngă viza decanului acelei facultăți și timbrul uscat C. F. R. care se va aplica pe fotografia studentului, ce se află lipită pe pagina anume rezervată pentru acea fotografie.

❑ Cel mai bun remediu contra căldurilor este higienicul și recoritorul lapte bătut, care se găsește zilnic proaspăt la debitul Badareu et dr. Manolescu numai cu 30 bani litrul și cu 10 bani paharul.

Ultima oră

București 16 Iulie

Un nou protest al episcopului de Roman

București.—P. S. S. Saferin, fostul episcop de Roman, a înaintat ministrului de culte o nous adresă, ca răspuns la cererea ce i s'a făcut de a asista la inventariarea averei episcopiei.

In această nouă adresă, fostul episcop spune, că nu recunoaște sentința Sinodului, ca nefiind canonică și nici adresa de demitere.

Fostul episcop mai spune, că rău a procedat ministrul cînd în procesul Chiricescu n'a acceptat ultima parte din sentința, dată de comisiunea de judecată.

Adresa se sfîrșește, prin declarația ce face P. S. S. Saferin, că nu se poate asocia la adresa ministrului, că se recunoaște încă ca episcop al Romanului și în consecință nu va proceda la inventarierea avevei episcopiei.

Necunoscuți se încearcă a da din nou foc orașului

Constantinopol.—O știre oficială spune că, s'au făcut noi încercări de crimă incediară. S'au găsit materii inflamabile, aprinse în casa colonelului Pertew Bey, noul șef al statului major din Albania.

Grav accident de automobil

— Un mort - patru răniți —

București.—Din Ialomița vine știrea despre un grav accident de automobil.

In automobil, se găseau d-l Becheanu, proprietar, cu d-na, apoi d. Mihailide, arendașul moșiei Dragomirești, un șofer și un ajutor al acestuia.

Toți se duceau spre moșia Dragomirești dînd să facă un ocol, automobilul se resturnă și căzu într'un șanț.

Șoferul fu omorît pe loc. D. Mihailidi se află rănit de moarte.

D. și d-na Becheanu sunt deaseminea răniți.

Congresul unionist

Brünn.—Al treilea congres unionist, a fost deschis eri la Vellhrad, în prezența a 200 savanți teologi și preoți din țările slave, din Franța, Italia, Germania și Albania. Monseniorul președinte Stojan, a deschis adunarea printr'o alocuțiune respingînd bănuiala panslavism modern.

Presa bulgară, și cererea de grațiare a asasinilor lui Mihăileanu adresată regelui Carol al Romîniei

Sofia.—Ziarele Bakanska, Tribuna *și* Vecerna *reproducînd știrea, că o anchetă a fost deschisă de parchetul din București în urma petițiunei adresate Regelui Carol de către emigranți macedoneni, stabiliți în Sofia și care cer grațierea asasinilor lui Fitowsky și Mihăileanu, zic: Aceasta probează, că regele Romîniei și guvernul său și-au oprit atențiunea asupra rugăciunei reprezentanților emigranților. Daca grația cerută se va acorda va fi un mare act de înțelepciune care va șterge trecutul și va însemna începerea unei ère noi de atitudine frățească către poporul bulgar, care nutrește recunoștința adîncă pentru sîngele răspîndit la Griviița și Plevna.*

Alegerea de la Camera de meserii din București

București.—Eri s'a efectuat alegerea de balotaj, pentru președenția Camerei de meserii. Rezultatul a fost tot balotaj.

In jurul acestei alegeri, meseriașii se agită cu aprindere. Ei sunt în special îndîrjiți în potriva d-lui Toma Dobrescu, fostul președinte al Camerei de meserii. care a cesionat percepția corporațiilor unui anume Matache, aceasta în contra legei.

Meseriașii vor ține mîine, în această chestie, un mare meeting de protestare, care va fi urmată, probabil, de o manifestație de stradă.

Incendiul din Băicoiu

București.—Incendiul celor 3 sonde din Băicoiu, a fost localizat azi dimineață.

Prigonirile ungurilor

Buda-Pesta.—Guvernul unguresc a oprit întroducerea în școalele primare a două manuale de istoria romînă, sub motiv, că faptele sunt denaturate, în defavoarea ungurilor.

Un poem de Carmen Sylva

Viena.—„*Noues Wiener Journal*" publică în numărul său de azi „cele 10 porunci ale tinerei femei" de Carmen Silva.

O excursiune

Brașov.—Azi soseste în localitate Contele Julius Andrasy împreună cu principesa Lichtenstein, care fac o excursiune cu automobilul.

Din Brașov vor trece în România.

24 cazuri de insolație 2 mortale

Viena.—Din cauza căldurii, au fost 24 cazuri de insolație și 2 mortale.

Șeful statului major francez

Paris.—Se confirmă știrea că Generalul Joffré, va fi numit șef al statului major francez.

Congres Socialist

Sofia.—Congresul Socialist, cu sediul la Sofia, a adoptat rezoluția, prin care protestează în potriva dizolvărei nelegale a organizației profesorilor bulgari din Turcia și își exprimă indignarea asupra politicei anti-uvriere de vecsațiuni și teroare din partea junilor turci.

Jean de Mity

Paris.—Ziarele continuă a se ocupa de Jean de Mity (Golfineanu), directorul ziarului *Cris de Paris*, care a încetat din viață, acum două zile.

Presa franceză avu numai elogii pentru romînul, care a știut așa de bine să se aclimatizeze în presa pariziană.

Ziarele adaugă, că Jean de Mity s'a făcut mai ales cunoscut prin publicarea de documente inedite, cu privire la Stendhal.

Combaterea holerei

Triest.—Trecînd cinci zile de la ultimul caz de holeră, grație măsurilor luate, Triestul să poată socoti, scapat de holeră.

Dispunînd de cîteva ore libere, face cunoscut că predau lecțiuni de limba și literatura germană, comptabilitate, matemateca comercială și corespondența, atît pentru domni cît și pentru domnișoare.

Asemenea predau lecțiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba și conversațiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Prețuri avantajoase.

A se adresa la d-l **M. Mescher** str. Gh. Mărzescu 19 etagiul I.

Se caută de către 2 tineri una cameră mobilată dacă se poate inclusiv pensiune, oferte sub „Doi Tineri" la ziar.

Doctor în Med. și Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei și copii
Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Dr. D. Mezincescu
profesor agregat la Facultatea de Medicină
BOALE SIFILITICE
Analize de sînge (Sororeacția Wasserman.
Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606
Str. Toma Cozma 16 bis
— Consult. 6—8 —

De vînzare
O garnitură de treer
compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton, ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.
Informații la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

Dr. Susana Wexler-Grossi
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iași, str. Anastasie Panu No. 43

300—500 Lei lunar pot cîștiga într'un mod ușor și comod, acei Agenți silitori care vor să se ocupe cu vînzarea losurilor și hîrtiilor de valoare, notate oficial la Bursa din Wiena și Buda-Pesta.
Doritorii vor bine voi a se adresa în limba romînă sau franceză la
S. Horvath, Budapest,
Báthory-utcza 5.

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învățătură.

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de închidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familiĭ!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi înscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IASI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreţine coloraţiunea părului; pigmenţii prin ajutorul acestei ape nu seacă şi împiedică înălbirea lui.

Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurile Slănicului (Moldova).

Se întrebuinţează pentru improspătat aerul în camera de dormit şi în odaia bolnavului, prin evaporaţie sau pulverisaţie. *Sticla 2.50 b.*

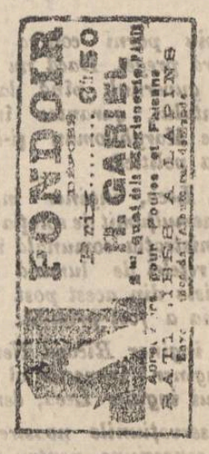

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Maym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 51

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţie peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picţate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris voţă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bolelorĭ de pele, dartrilorĭ, vicerilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, leprei, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterate* şi atotuluĭ bôle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângeluĭ.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilerĭ lorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ inveterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putrediminĭ óseleri). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţii Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bôlele cele mai inveterate. — *Ŭă broşura acompaniaţa fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aşŭ felŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remediŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «Eĭ pot da servicie marĭ humanităţiĭ.»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

VINUL BRAVAIS

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavostră

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE asigurată se vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de diferite feluri, *Migrenele, Ganglionul, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi cele care au resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ se se ia 3 hapuri, unul dimineţa, unul la dejun şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vre ameliorare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue a se lua mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *à* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţĭ Droghiştii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Iaşi, Str. Sf. Dimitrie 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VIII — No. 1354 Marţi 19 Iulie 1911

Reformele d-lui Arion

Ziarele ne-au anunţat că Ministrul Instrucţiunei publice se pregăteşte să prezinte în toamnă parlamentului, mai multe proecte de legi, destinate a modifica legea pensiilor profesorilor, legea sinodală şi greaua şi încurcata problemă a legei învăţămîntului.

Neapărat, că pentru un om care nu face parte din şcoală, cum e d. Arion, sarcina ce'şi iea este foarte grea; nici cunoştinţele, nici experienţa'sa, nu'i pot ajuta să descurce nişte probleme aşa de grele. Credem că nici colaboratorii săi nu'i pot fi de nici un ajutor, de oare-ce în Ministerul său, nici unul din oamenii pe cari i-a rîdicat la rangul de sfetnici ai săi, nu posedă nici o experienţă în direcţia învăţămîntului superior, pe care vrea să'l reformeze d. Arion.

Cu toate aceste lipsuri ale sale şi ale oamenilor chemaţi să'l ajute, am sperat, totuşi, un moment, că reputaţia de om întreg a d-lui Arion, va face că ministeriatul său să nu dea loc la nici o constatare tristă. Era locul chiar, ca să se distrugă legenda ce se crease, că, adică, la Ministerul de Instrucţie numai „oamenii şcoalei" pot fi de folos. D. Arion a putut lăsa să se creadă, că va fi omul lipsit de preocupările sectare, care au ilustrat cariera ministerială a „oamenilor şcoalei" ce l'au precedat.

Domnia-sa prin cariera sa şi prin trecutul său, în care a fost de multe ori purtătorul cuvîntului junimismului, rămăsese numai în sfera ceva mai suprapusă, în care pretindeau a se ţine acei cari propovăduiau cultul sfînt. A avut, însă, în ultimul timp, ocazia să se convingă că chiar marii sacerdoţi, de multe-ori se scoboară în fapt, la acţiuni pe care le-au reprobat ca purtători de cuvînt.

Ultimele evenimente, în care a fost silit să se scoboare de la locul său înalt, ne-au arătat că şi personal şi principial, a abdicat de la credinţa sfîntă şi a abjurat toate dogmele ce a apărat pînă azi.

Nu e de mirat, însă, că în falimentul ce a lovit toată firma junimismului, să fie înghiţiţi chiar asociaţii cari nu speculaseră de cît principii. In ziua scadenţei, activul acesta fără valoare, a fost trecut între creanţele dubioase şi d. Arion a fost silit să facă şi d-sa aranjamente, ca toţi purtătorii de cuvînt şi de principii a junimismului.

In chestia sinodală şi în chestia Chiricescu, d. Arion a arătat că sectarismul politic este şi acum în floare la Ministerul de Instrucţie publică; că este tot atît de uşor să se distrugă o legendă cu un singur gest, pe cît a fost de uşor a o menţine ca purtător de cuvînt, cîtă vreme n'a avut nici un gest de făcut. Cu aceasta s'a distrus şi ultima vorbă din psalmul ce de ani de zile se cîntă junimismului şi cu aceasta a şi pierit moralicește ultimul dintre junimişti.

Ce putem aştepta acum, de la reformele ce ne anunţă?

Reforma sinodală şi reforma pensiilor profesorilor eşiţi din învăţămînt, nu sunt de cît ultimul spasm al unei conştiinţe gata să moară; nu sunt de cît obligaţia ce-şi impune acela care ştie că a făcut o nedreptate şi vrea ca pe alte căi să repare aceea ce toată ţara recunoaşte că n'a fost de cît un act ordinar de sectarism politic.

In afacerea sinodală, sentinţa absolut „renversantă" — cum ar zice d, Arion—a rîdicat ţărei şi ultima credinţă în sentimentul de dreptate a Ministrului, care a acceptat'o. In afacerea Chiricescu, ministrul a judecat, poate, după codicele de onoare ale duelului, după care s'a condus multă vreme junimismul; dar cîţi junimişti nu sunt de mult în conflict cu acest cod şi cîţi nu ne arată în fie-care zi că onoarea la ei este polimorfă?

In aseminea condiţii, reformele ce anunţă un Ministru, ce şi-a inceput cu aseminea acte cariera de a traduce în fapte cuvîntul pe care l'a purtat atîta vreme, sunt pătate de la început cu pata îndoelei. Dacă acum cîte-va luni mai puteam crede că d. Arion poate fi omul drept, care să readucă ordinea în Ministerul unde se încuibase sectarismul, astă-zi neam convins că de şi actul său cel dintăi, prin care a trimes din minister la catedrele lor pe toţi „oamenii şcoalei" putea lăsa să se creadă că va îndreptăţi speranţele ce s'au pus în d-sa, actele sale ulterioare, însă, au arătat că şi pe d-sa tot sectarismul politic l'a condus.

Pentru aceea reforma legei învăţămîntului superior, pe care ne-o anunţă, nu poate fi de cît inspirată de aceleaşi considerente şi avem dreptul să ne temem că, într'un minister unde nici ministrul, nici colaboratorii săi. nu sunt chemaţi a cunoaşte nevoile acestui învăţămînt, legea se va inspira tot din consideraţii politice. Pentru aceea, încă, dacă ar vrea d. Arion să reformeze ceva cu folos, să reformeze atunci sentinţele nedrepte ce a iscălit, să reformeze credinţa ce aceste sentinţe a făcut să se nască in toată ţara, aceea că avem un nou Ministru de Culte sectar, să reformeze, în fine, sufletul său, care numai de curînd a fost atins de patima în care a căzut.

Numai cu aceste condiţii putem acorda credit activităţei sale.

S. G.

Asanare—„Contravaloare"

Guvernul d-lui Carp, mai bine zis al d-lui Marghiloman, căci d. Carp nu este de cît un figurant ridicol, a început opera unor asanări de altă natură, de cît aceia efectuată din Ianuarie şi pînă acum. Drept vorbind nici aceasta nu e mai serioasă şi mai utilă. Dar fiind că ea a început cu primăria Capitalei, se cuvine ca această nouă serie de asanări să nu se isprăvească atît de repede cum ar vrea poate ministrul de Interne.

La primăria Capitalei s'au mai făcut gheşefturi, destul de însemnate, destul de scîrboase în afară de constituirea şi organizaţiunea S. T. B. Şi s'au făcut, chiar pe vremea cînd actualul şi tînărul ministru al justiţiei era părintele... minorilor din Bucureşti.

Cine nu-şi aminteşte de celebra formulă a d-lui Mişu Cantacuzino, care, ca primar al Capitalei, inventase o nouă categorie economică şi anume acea a... „contravaloarei neplăcerilor sentimentale". D. Marghiloman mai bine de cît ori care altul, a priceput şi simţit chiar, efectele delicioase ale acestei formule. Şi fiindcă d-sa şi-a pus în minte să „asaneze" primăria capitalei, n'ar fi oare şi logic şi estetic să înceapă cu d-sa?

Principiul l'a pus d. Marghiloman. D-sa a arătat că este duşmanul înverşunat al afacerilor „neplăcute". Dovedi-va oare d-sa că este şi contra „valorii neplăcerilor"? Sau poate d. Marghiloman este numai împotriva „contravalorii" neplăcerilor sentimentale" obţinute de liberali şi este foarte „liberal" cu aceieşi contravaloare obişnuită de d-sa şi ai d-sale.

Este posibil, de cît nu este cinstit. Dacă ministrul de Interne vrea să asaneze, să înceapă, prin propria sa asanare altfel, nu are autoritatea morală absolut necesară pentru opera asanatorie ce a întreprins, şi în cazul acesta este prea posibil să aibă cel mai caraghios fiasco.

Noi nu vom înceta de a i aminti d-lui Marghiloman datoria sa de om cu pretenţiuni de politician serios. Vom vedea cum îşi înţelege d-sa menirea în guvernul asanărilor d-lui Carp:

DONATORII

Lista „generoşilor" donatori a mai crescut. Dl. Marghiloman a donat suma de 20000 lei pentru terminarea internatului din Buzeu. Dacă ar fi vorba despre vre un filantrop de profesie, acest gest ar trece ca un fapt divers; de cîte ori Stroescu sau Beloescu sau alţii, au donat cu mai puţin zgomot! Fiindcă e vorba, însă, despre Ministrul de Interne, gestul său formează obiectul de admiraţie al ziarelor guvernamentale, poate fiindcă ţara este mai cu seamă deprinsă să vadă pe generosul donator de astăzi, lăsîndu-se despăgubit larg de Stat şi Comune, pentru „neplăcerile sentimentale" ce 'i cauzează expropierea vre-unui grajd.

Acest gest, însă, de sigur nu are la bază marele interes ce 'l poartă donatorul internatului din Buzeu. Ar fi putut foarte bine să'şi plaseze, „plăcerile sale sentimentale" în vre-un alt oraş, de pildă în vre-unul din acelea de la care a luat despăgubiri pe vremuri.

Dacă a ales Buzeul. pricina trebue căutată în altă parte: Buzeul este fieful d-lui Marghiloman şi cu ocazia alegerilor generale, vasalii săi au arătat că seniorul lor nu le prea stă la inimă. Pentru aceea, astăzi se caută a se provoca printre buzoeni, vre-o izbucnire mai acută a tandreţelor stînse.

Ni se va spune, de sigur, că scoborîm prea jos frumuseţea unui aseminea act, dacă 'l considerăm ca un trafic ordinar de interese. Lucrul, însă, nu este de loc departe de adevăr, dacă considerăm atît persoana donatorului, care a traficat adesea cu sentimente mult mai curate, cît şi faptul că un aseminea gest nu s'a mai văzut de la un om pe care mai des l'am văzut în postură contrară, adică mai mult luînd de cît dînd. Pentru aceea, ne poate fi permis să cîntărim puţin un act neobicinuit.

Cumcă această donaţie trebue să se adreseze mai mult alegătorilor, nu încape îndoială; alţi boeri, mai boeri, au donat mai pe faţă, în scopuri electorale. Boerul Al. Cantacuzino-Paşcanu, a donat—*in spe*—oraşului Fălticeni, o sumă mai mare. Pentru ce alt căzut în alegeri n'ar dona şi el? Apropierea între aceşti doi donatori a făcut'o chiar corpul electoral, în cît dacă boerul de la Fălticeni a căzut pe toată linia în alegeri, suma donată trebuia fatal, să fie mai mare de cît a boerului de la Buzeu, care a căzut numai la 5 scaune.

Să nu ni se spună, iarăşi, că traducem în calcul prea negustoresc un sentiment generos. Acest calcul l'au enunţat chiar donatorii; cel de la Fălticeni a şi pus ca condiţie a donaţiei, reuşita în alegeri: cel de la Buzeu se gîndeşte mai mult la cele viitoare, de şi nu pune condiţiile pe faţă.

Toate aceste fapte, însă, ne fac să constatăm că morala boerească consideră pe cetăţenii acestei ţări tot ca pe nişte servi ce se pot cumpăra. Cumcă d. Marghiloman a putut constata în alegeri, că în parte credinţa sa a fost îndreptăţită, nu e de mirare, dacă judecăm presiunile guvernamentale ce au fost puse în joc. Cum-că, însă, cumpărarea poate să aibă trecere şi cînd nu va mai avea în mînă presiunea guvernamentală, viitorul îi va arăta cît de curînd, că prin donaţiuni interesate nu se cumpără dragostea desinteresată a corpului electoral.

Colecţia de la Iaşi

Iaşul unde s'a întemeiat „Junimea", Iaşul, de unde au purces junimiştii ca un sol de lăcuste politice asupra Capitalei—Iaşul a fost răsplătit mizerabil de junimişti. Prea adevărat, în Capitala Moldovei n'a fost mai niciodată prea multă linişte. Intr'un oraş care cugetă, într'un oraş cu vechi renume, într'un oraş de cultură tradiţională, viaţa e ceva mai agitată de cît într'un simplu oraş de provincie.

De la Coimbra, vechiu oraş universitar al Portugaliei, a purces Republica. E dar foarte firesc lucru, ca vechea capitală a Moldovei să conteze cu ceva în viaţa noastră publică; să se vorbească la noi, mai mult de Iaşi, de cît de ori ce oraş din ţară.

Dar cele ce se petrec azi în Iaşi trec măsura obicinuitului. In adevăr, în fruntea judeţului se găseşte, spre ruşinea iaşanilor, un prefect în deconfitură. Pentru a nu fi stingher, d. Greceanu a îngrijit să aducă ca preşedinte al Camerei de comerţ pe un alt individ cu poliţe protestate. Atît n'a fost de ajuns, de aceia vedem în fruntea prefecturei de poliţie, altă dată ilustrată de oameni ca Nicu Cananău, pe un fost pompier sălbatec, în vecinice conflicte cu cetăţenii, ba acum în urmă în ceartă chiar cu nenorocitul său şef de la prefectură.

La primărie se află d. Mitică Greceanu, iar ca ajutor al său e d-rul Cosmovici, care a ajuns cu adevărat spaima negustorilor din nenorocita capitală a Moldovei.

Colecţia însă nu e complectă. La Epitropia Sf. Spiridon, au fost aduşi nişte efori, cari se dau zilnic în spectacol. Certurile, demisiile şi destituirile au ajuns evenimente obişnuite acolo. Acum în urmă s'a declarat la Slănicul-Moldova o grevă în toată legea.

Debandada de la Iaşi e mare, acolo se vede ca într'o oglindă concentrică, întreaga destrăbălare a actualului guvern. Neapărat, în celelalte judeţe lucrurile nu se petrec altfel, dar acolo nu se prea observă destrăbălarea. La Iaşi lucrurile sunt mai vizibile. Iaşul formează piatra de încercare pentru ori ce guvern—anarchia din Capitala Moldovei ne dă adevărata măsură a neputinţei guvernului Carp.

Protestul lui Grigorovici

Cine nu s'a simţit stăpînit de o profundă indignare faţă de samavolnicia comisă de cenzura maghiară, în dispreţul dreptului elementar al presei în genere, şi al demnităţii statului austriac.

Se ştie despre ce e vorba. Cenzura maghiară a găsit de cuviinţă să confişte două ziare romîneşti *Epoca* şi *Viitorul*, trimise unui ziarist romîn din Viena, pe motivul ridicol, că aceste ziare ar fi prohibite în Ungaria. Samavolnicia constă în faptul, că numitele ziare *nu* sînt prohibite în Austria, şi cum ele erau destinate unui locuitor al Vienei, cenzura maghiară nu avea dreptul să le confişte, decît dacă ar putea ridica pretenţiunea de a se amesteca în afacerile interne ale statului austriac.

Samavolnicia aceasta, de o îndrăzneală fără precedent, a fost adusă în discuţiunea Reichsrathului Vienez de către deputatul romîn din Cernăuţi, d. dr. Grigorovici, sub forma unei interpelări adresată ministrului de comerţ.

O legitimă indignare a cuprins pe toţi parlamentarii statului austriac, cari 'şi văd astfel nesocotită demnitatea ţării lor.

Şi cu drept cuvînt. Procedînd cum a procedat, statul maghiar pare a zice, că tot ce nu-i place lui nu poate avea liberă trecere. Cine vrea să trimită la Viena un ziar, dacă vrea să aibă siguranţa ajungerii la destinaţie să-l trimită prin alte ţări, spre a face ocolul acestui stat de „civilizaţie". Altfel are de a face cu puterea discreţionară şi abuzivă a cenzurii maghiare.

Protestul lui Grigorovici este bine venit, şi ne place a crede, a fost şi bine simţit. Obrăznicia trebue să fie pălmuită.

OAMENI ŞI LUCRURI

A RENUNŢA....

Ziarele aduc ştiri contrazicătoare în ce priveşte intenţiile marei artiste italiane Duse.

Se retrage din viaţa de scenă? Va continua să execute turneul european proiectat pentru lunile de toamnă, — turneu în care trebuia să între şi oraşul nostru?

Duse a zis de mult adio tinereţei, fără să înceteze a fi încă una din cele mai însemnate forţe universale ale dramei.

A fost însă totdeauna un temperament capricios, o fire ciudată, variabilă. Dacă n'am şti lucrurile aceste din indiscretul roman al lui D'Annunzio, ne-o povesteşte în „Amintirile" ce publică acum renumitul impresar Schurmann în „Les Annales".

Nu poate fi ori ce artistă—un fenomen fizic extra-ordinar ca Sarah Bernhardt.

Mai în vrîstă ca Duse, mai purtată prin lume, infinit mai mult frămîntată sub povoara întîmplărilor de tot felul, —Sarah s'a arătat un exemplar unic în ce priveşte puterea de rezistenţă şi aproape nu înţelegem atîta vigoare şi expansiune, atîta lipsă de odihnă cum e cazul genialei artiste.

Acum de curînd s'a reîntors dintr'un nou turneu în America, — din acea „Lume Nouă" unde a repurtat altă dată atîta triumfuri şi unde — martore sunt „Memoriile" artistei—a trecut prin atîtea peripeţii şi extravaganţe.

Acest din urmă turneu reprezintă un adevărat record în activitatea marei tragediane, căci a durat opt luni, dintre care trei luni de iarnă aspră. A cuprins 103 oraşe, fără a mai socoti acele oraşe unde a făgăduit să... revină. Opt mii de kilometri a străbătut în drum de fier, în decurs de 140 zile—socotind zilele de călătorie—pentru a da 268 de reprezentaţii în 206 zile de spectacol. Ar fi greu de spus cîte milioane au debursat Americanii pentru aceste reprezentaţii.

Şi după toate aceste dovezi de energie neasemănată ilustra artistă, după afirmarea ziarului „Figaro", a revenit în Franţa „mai frumoasă şi mai teafără ca ori-cînd, mai tînără şi mai sprintenă în mişcări—mai bine dispusă ca nici odată".

De necrezut—ca în poveşti!

Ce vrîstă sa aibă această femee? Iată o întrebare care nu are rost, cînd e vorba de o apariţiune extra-ordinară ca dînsa.

... Şi cu toate aceste e sigur: va trebui într'o bună zi să părăsească scena, să renunţe la aplauze, la succese, la creaţiuni, la cîştiguri şi la flori.

Şi dacă e fatal ca totul să iea sfîrşit, — te întrebi dacă, totuşi, nu e mai de admirat virtutea de a şti să renunţi la timp, de cît să pari a nu găsi curagiul necesar pentru a renunţa cu o oră mai înainte.

Intre Sarah Bernardt care personifică persistenţa şi Duse, personificarea prudenţei, care e cea mai vrednică reprezentantă a geniului artistic?

Rodion

O vizită prin mahala

III

— Ce rău îmi pare, că nu mi-i fata cea mai mare acasă. Dar am să-ţi arăt matale fotografia ei. Să vezi mata ce frumoasă e.

Fotografia arata o femee grasă, foarte grasă, cu ochii albicioşi şi cu gura mare şi proeminentă.

— Ia priveşte mata... Ai zice că-i cea dintăi cucoană. Şi iaca n'a avut noroc... A fost măritată 3 ani, după un om cu stare, dar era un mojic de la ţară... Copila delicată... Şi n'a fost chip... Am despărţit-o... Ştie fata carte, ştie a broda.. Dacă n'a avut noroc — n'a avut...

— Atunci poate, că ar fi bine s'o pui într'o familie, unde să-şi cîştige pîinea.

— Guvernantă — vrei să zici mata.

— Bine, fie şi guvernantă. Dacă doreşti să mă interesez şi să-ţi trimit înştiinţare despre locul în care s'ar putea duce...

— Da, mulţumesc *doamnă*, dar acum avem o partidă, un tînăr de la gară, adică un *cavaler* chiar... E mai bine să fie la casa ei...

— Se înţelege că i mai bine, dacă el are destul cu ce s'o ţie şi pe ea.

— Apoi aşa mult nu prea are, dar îs tineri...

— Cu fetele aceste 2 ce gînd ai să faci?

— Să le ţin acasă.

— Nu le dai la vre-o şcoală profesională?

— Cusutorese n'aş mai vrea să le fac...

— Eu cred că greşeşti. De ce nu te gîndeşti că e mai bine cînd şi femeea are un meşteşug. Ea atunci nu se lasă numai în sama bărbatului, care nu totdeauna poate cîştiga pentru doi.

— Ba dacă-i vrednic, să-şi ţie nevasta, dacă îi trebue.

— Să vezi că nu prea ai dreptate. Dacă am sta mai mult de vorbă, ai vedea că şi noi femeile păcătuim mult către bărbaţi. Nu sunt ei totdeauna de vină...

— Ba n'o mai zice mata asta...

Invăţătoarea mîhnită, văzînd cît de uşor ideile şi obiceiurile din altă pătură au pătruns şi în clasa de jos, caută să schimbe vorba. Zărise o ramă de fotografie lucrată în solzi de peşte combinaţi cu gogoşi de viermi de matasă. Ea întreabă:

— Poate lucrezi matasă, ai gîndaci?

— Am lucrat odată, *doamnă*, cînd eram la ţară. Acolo aveam duzi... Acum m'am lăsat...

După cîteva momente de reflecţii întreabă satisfăcută, crezînd că a ghicit scopul întrebării:

— Poate ai mata nevoe de nişte gogoşi, îi fi auzit că lucrez?...

— Nici decum. N'am auzit nimic şi nici n'am nevoe de aceştia.

— Poate voeşti să-ţi brodez ceva. Tot aş mai găsi pentru mata.

Insistenţa provenia din dorinţa descoperirei adevăratului motiv al vizitei — motiv care — după naivitatea şi bănuială tot odată a femeei — nu putea fi decît un cîştig material.

La despărţire, femeea zice învăţătoarei;

— Mai poftim *doamnă* pe la noi, sara, cînd n'ai ce face...

— Apoi mai bucuroasă aş fi ca D-vs mamele să veniţi într'o zi anumită, bunăoară Duminică dimineaţă la mine, căci împreună ne am sfătui mai bine asupra celor ce trebue să facem, în privinţa copiilor şi a casei chiar.

*

Cu toată greutatea ce întîmpină învăţătoarra de a pătrunde mai mult în viaţa sufletească şi casnică a femeilor din popor; totuşi nu se lăsă şi a doua zi, însoţită de un alt călăuz, îşi reluă

cercetările. Cugetase şi văzuse cît de greu este, de a avea acel tact cu care să te apropii şi să cîştigi inima celui atît de deosebit în păreri. Se înarmă cu mult curaj — care într'adevăr însemna oarecare eroism de a apare înaintea semenelor ei sub masca unei *cucoane*, cu alt port şi cu altă întăţişare.

Intr'o casă lungă, la drum, fără nici un gard în jurul ei, numai cu nişte gropi în faţă — gropi în care zăcea gunoiul aruncat la întîmplare — stătea mama a patru copii. Cel mai mare învaţă la şcoală. In casă stau mai mulţi chiriaşi, fiecare din ei ocupînd cîte două odăi, ce dau una în alta.

Pe un pat e o albiuţă cu un copil slab, vînăt pe faţă şi care scînceşte. Intr'un leagăn o fetţă ca de un an, ceva mai binişor cn sanatate.

— Ai d-tale sunt copiii amîndoi?

— Numai unul e al meu. Celălalt... e... al... unei vecine, care m'a rugat să i-l ţin pînă deseară.

După aerul încurcat se vedea bine că trebuia să fi fost vre unul din copii desmoştieniţi de sentimentele părinţilor.

Se începe aceiaşi conversaţia ca prin toate casele asupra copilului. Intr'un moment dat femeia se scoală şi zice: „Ia mă rog rog, mai zăboviţi puţintel... Şi mă *scuzaţi*.

Ese, se întoarce cu un pahar în mînă. Se apleacă în dreptul patului şi de sub el scoate o garafă mare.

— Să luaţi, *doamnă* un pahar de vin că-i foarte bun — numai dacă n'ar fi răsuflat.

— Mulţumesc nu-i mult de cînd am stat la masă şi nu pot lua nimic.

— N'ai *idee* mata ce bun e. La cumpărat barbatul meu odată cu domnul Căpitan trebue să-l ştii mata de la Roşiori.

L'a găsit eftin, cam de chilipir şi s'a căpătuit şi *dumnealui* pe lîngă d. căpitan.

— Ce slujbă are barbatul d-tale?

— La primărie. Are 40 lei pe lună, Ia, tot se chiamă că este ceva... slavă Domnului!

— Şi d ta ce faci? Ai vacă? Vinzi ceva?

— Da de unde... Copiii mă ţin pe loc şi apoi ce să faci?

— Loc împrejurul casei nu aveţi?

— Ba este o bucăţică, d'apoi dacă e un islaz... Ceilalţi nu-l îngrădesc şi nici noi nu vrem să facem altora.

— Casa e a dv.?

— Nu se află... Cu chirie. Dar avem să căutăm una mai mare, ca asta e prea mică. Nici lucrurile nu-mi încap toate. Am un *gardirob* şi l ţin împachetat.

Unde va fi stat acea mobilă — mister. In jurul casei nu se vede nimic.

Invăţătoarea vrea să iasă. Dar femeea se alipeşte de ea şi dă drumul la ceva în retichiulul ce avea un compartiment exterior deschis pentru pus mai cu uşurinţă batista. Invăţătoarea simte se întoarce foarte încurcată şi-şi răstoarnă *sacul* scotocindu-l cu stăruinţă.

Din el cad mai multe piese de nichel.

— Mă rog d tale nu te supăra, dar eu am venit numai să stăm puţintel de vorbă.

— Ştiu, ştiu, că n'aţi venit pentru parale, dar gîndeam că pentru osteneala învăţăturei.

— Nu mai căuta, continuăi a scutura retichiul.

— Nu mai căuta mata că atît a fost un franc. Şi părintelui tot atît îi dăm cînd vine cu ajunul...

Ea pleacă, dar foarte amărită în suflet văzînd starea de lucruri care domneşte şi care va domni încă cine ştie cîtă vreme.. Invăţătorul ca şi preutul nu pot intra în casa poporănilor de cît pentru a cîştiga bani, sau a-i exploata în folosul lor personal, iată credinţa poporului. Şi are dreptate... Şi în acest caz a mai ins'sta să mai vie şi pe acasă pe la învăţători dă naştere unei bănueli şi mai mari.

Aceasta însă tot nu descurajează pe învăţătoare, ci din potrivă îi este un impuls de a cunoaşte cît mai multe femei.

*

O casă mică la adăpostul unui zăplaz înalt.

O femee veselă cam uscată, esă în prag, rîde şi zice:

— Poftim, poftim, Mi-a spus băiatul. dar cu ce ocazie mă rog?

— M'am gîndit că poate doreşti să ştii cum a eşit băeatul d tale Şi fiindcă am trecut acum pe aice m'am abătut şi pe la d ta.

— Tare bine ai făcut mata.

In casă curat. Foarte curat. Şaluri puse prin ferestre pentru a ţine răcoare. Un pat de fier. Două scaune. O ladă. Peste lutul de pe jos aşternuturi de cînepă.

— Ştii că băetul nu poate trece clasa anul acesta? La început mergea bineşor. Şi acum de un timp, nu ştiu ce are... Nu ia seama la lecţii, se gîndeşte în altă parte, nu mai este aşa sburdalnic ca altă dată. Ce are? Nu oumva e bolnav?

De nu mai este! Apoi aşa-mi faci tu măi Valentine? Iaca ce spune *doamna*. Nu ţi am spus eu ţie: ia cartea băete şi citeşte. Mai lasă nebuniile şi smeul că au să fugă, toate *sentimentele* pentru ca te!! Iaca bucurie... — zise femeia rămasă pe gînduri.

Maria C. Buţureanu

Litere-Ştiinţe-Arte

Naturale şi literare.—Cunoscutul şi talentatul nuvelist d. C. Sandu-Aldea începe în „Viaţa Romînească" o serie de cronici agricole.

In calitate de director al unei şcoale speciale d. Sandu-Aldea tratează despre diferite plante mai puţin studiate pînă acum şi interesînd de aproape viaţa rustică.

Fără de voie cetitorul are o curioasă impresiune văzînd semnătura unui literat—şi încă a unuia dintre cei consacraţi—în josul unui articol de specialitate.

Ii se pare, oare cum, mai puţin demn pentru un talent literar să trateze chestiuni de ştiinţe naturale, teme de botanică, de zoologie, ori de medicină populară.

Impresiunea se datoreşte unui prejudiţiu menit a dispărea cu timpul. Nu poate fi nedemn de ori şi care talent a trata vre un subiect de specialitate, mai cu seamă cînd aceasta e în directă legătură cu o ocupaţiune profesională.

Cine oare poate exista la noi, numai din şi pentru literatură? Cine ar fi *destul* de util ţării, în actualele împrejurări, consacrîndu-se *numai* artei şi visului?

De aceea credem că bine fac unii scriitori, cînd se arată dornici de a ne fi de folos şi pe alte tărîmuri, chiar pe *tărîmul botanicei*, care trebuie să escludă numai o singură plantă, în acest caz,—*spanacul*.

*

„Bai-Ganciu" celebra şi populara povestire satirică a lui Aleco Constantinov a apărut în „Biblioteca Lumina" un volum 208 pagini - 60 bani.

*

In Anglia partea populaţiunii ce se dedă ocupaţiilor agricole atinge 15 la sută.

*

Jean Charcot a primit din partea importantei „Royal Geographical Society" din Londra marea medalie de aur ca recompensă pentru serviciile aduse ştiinţei în genere, geografiei în special prin escursiunea sa, la polul sud.

Intr'o scrisoare adresată revistei „Mercure de France", Charcot caută să împace pe unii nemulţumiţi cari ar fi dorit rezultate mai potrivite ale zisei expediţiuni.

..,Ceva senzaţional, à la dr. Cook?

*

Dintre toate ţările lumei Serbia dispune cei mai mulţi cetăţeni cari au atins vrîsta de 100 de ani. Numărul lor este de 575 la o populaţie de 2.800.000.

*

Musca e fiinţă cea mai la ordinea zilei în anotimpul de faţă. E interesant de menţionat că aceste fiinţe ating maximul desvoltării lor corporale la vrîsta de 4 săptămîni.

*

Inginerul suedez Frederik Ljungström a inventat un aparat de muls, „Alfa". După întrebuinţarea ce-i s'a dat în grajdurile soc. „Akticlolaget Separator din Stockolm" pare a i se fi acordat cuvenita atenţiune acestui important aparat.

Aparatul de muls „Alfa" imită pe cît e posibil mulsul făcut cu mîinile, are însă marele avantaj, că reduce la minimum numărul mulgătorilor, cari se ştie cît sunt de costisitori. Cu ajutorul acestui aparat un om poate mulge 32 vaci cu 4 aparate în 90 95 minute. Pe lîngă economia de braţe mai are şi avantajul de a contribui la creşterea cantităţii de lapte şi micşorarea timpului de muncă.

*

— A apărut **„Arhiva"** an. XXII, No. 6 cu următorul sumar:

Vladimir Mironescu, Kulturarbeit des deutschums in Rumänien de Em. Fischer.—Dumitru Moruzi, Proorocul (Novelă). — Teodor T. Burada, Teatrul în Moldova (stagiunea 1873—1874. — Gordon.—Sonet.— Eug. Revent. — Cîntece (Poezii).—Dimitrie D. Longinescu.—Influenţa mediului geografic asupra desvoltării civilizaţiunei.

Dări de seamă: Gheorghe Savul. — Oscar Wilde: Pescarul şi sufletul său D. Anghel: Povestea celor necăjiţi.— Valeriu Hulubei—Grigore Dimitrescu: Art. 49 Pr. C. şi legile de ordine publică. — Titus Patriciu.— Spiru Haret: Mécanique sociale. Titus Hotnog—Florian I. Bercescu: In Valuri.

Documente: Narcis Creţulescu—Zestrea mînăstirei Neamţ-Secul.

*

STRUNA ZILEI

OAMENI ECONOMI

S'au descoperit mari nereguli cu cumpărarea automobilelor în serviciul închisorilor.

Un ziar.

Cei cari au făcut nereguli,
Aşi putea să pun prinsoare,
S'au gîndit că lor li-i drumul
Foarte scurt la... închisoare.

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Eri 17 Iulie, o comisiune a societăţei funcţionarilor comerciali din localitate, s'a prezentat d-lui prefect de poliţie şi i-a predat o petiţiune de protestare a comercianţilor şi funcţionarilor comerciali din Iaşi, în potriva stăruinţilor depuse de unii comercianţi pentru înlăturarea repausului duminical integral.

D. prefect al poliţie le-a declarat, că nu are nici o cunoştinţă despre stăruinţile despre care tratează petiţiunea, şi că la ivirea lor, va observa ca legea repausului duminical să fie aplicată.

Distribuirea catedrelor din învăţămîntul secundar.— Următorii institutori au fost invitaţi să se prezinte în ziua de 18 August, orele 9 a. m., la ministerul instrucţiei, pentru a-şi alege locuri, din cele vacante la şcoalele primare urbane.

Cei cari vor fi împiedecaţi de a veni vor putea fi reprezentaţi de un procurator cu procură specială.

Au fost chemaţi d nii: Nădejde Const. Cîrjă Nicolae, Călin Iordache, Manolescu Gh., Constantinescu Ilie, Ionescu I. Candid, Rădulescu Gh., Preda Marin, Muşar Nicolae, Angelascu Ion, Brădişteanu Smarand, Nicolaescu Petre, Procopiescu Gh. preot, Popescu I. Emanoil, Ionescu Gh., Panait Stan, Răpeanu D., Moisescu M. preot, Chiriţescu Petre, Păiloriu I. Nicolae, Grigoraş Vasile, Brudariu Const., Costin Ion, Niţescu Dumitru, C. R., Teofănescu Gribincea, Zaharescu Teodor, Popescu Paul, Nădejde Constantin, bis. Cîrjă Nicolae, Călin Iordache, Manoilescu Gh., Constantinescu Ilie, Ionescu I. Candid, Rădulescu Gh., Preda Marin, Muşat Nicolae, Anghelescu Ioan, Brădişteanu Smarand, Nicolaescu Petre, Procopiescu Gheorghe preot, Gavrilescu N. Maria, Stăncescu Ioana, Ariton Maria.

De asemenea d nele:

Gavrilescu N. Maria, Stăncescu Ioana, Ariton Maria, Drăgănescu Lucreţia, Teodorescu Sofia, Gheorghiu Victoria, Văescu Alina, născută Chioschi. Avesalon Eliza, Cinta Alexandrina, Porumbaru Elena, Berbeciu Bălaşa, Berha Maria, Ignătescu Eugenia, Ioaniţescu Sofia, născută Crivăţ, Constantinescu Maria, Vurtejanu Alexandrina, Valeriu A. Natalia, Pogonat Elena, Popescu Natalia, Ştefănescu Zoe, Chiriac I. Florica.

Vineri 22 Iulie, în grădina Cuza-Vodă, la orele 9 seara, va avea loc, prima reprezentaţie a trupei Lilipuziene de operă, sub direcţiunea d-lui Bonifacio.

Se va cînta frumoasa operă *Lucia de Lamermoor* în 4 acte de Donizeti.

Ultimul număr al „Ordinei" în „Scrisori din Iaşi" se ocupă de: „Surprizele momentului.—In 36 de ceasuri! Rolul gardiştilor noştri. — Cu ochii în patru.—Iaşul, cînd nu are apă. — Intre mişcare şi stagnaţie. —Ritmul cişmelelor.—Regrete şi speranţe. — Bolile reapar?— Deviza iaşanilor.—In era proviziunilor. — Amintiri dureroase. — Cînd secerau epidemiile.—Un trist apanagiu. Iaşul nervos.— Un institut de calmare.

La 20 Iulie va avea loc în grădina Copou o frumoasă serbare, dată în beneficiul amăriţilor muzicanţi ai muzicei comunale. Biletul de intrare e numai 50 bani, şi e de sfîntă datorie a eşenilor să încurajeze munca acestor artişti nenorociţi, care au izbutit să cînte destul de frumuşel, faţă de mijloacele şi instrumentele de care dispun.

Aceasta va fi unica serbare din acest an, dela Copou,—şi promite a fi foarte frumoasă.

Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la deb't, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

Primim la redacţie *„O răfuială"* scrisă de d. Hugo Selten, căpitan în retragere, prin care arată pe deplin ce fel de politică a dus şi duce d. N. Belu, proprietarul ziarului *Ecoul Romanului*.

Ne asociem şi noi la aprecierile d-lui Selten şi unui om, care a dat dovadă de atîta nerecunoştinţă ca d. N. Belu, toţi oamenii de bine din partid trebue să facă gol în juru-i.

In mişeliile politice sevîrşite la Roman, cu atîţia transfugi, acea a d-lui N. Belu a pus vîrf.

Cadavrul tînărului Moritz Vexler, fost funcţiouar comercial în Iaşi, a fost pescuit în dreptul cumunei Ţuţora. Se ştie că Moritz Vexler, ducîndu-se acum o săptămînă la Ungheni să se scalde, se înnecase.

Ministerul a încunoştiinţat prefecturile de judeje din ţară, că lămîile şi portocalele provenite din localităţile contaminate de boli molipsitoure, nu sufăr prohibiţiunea impusă la celelalte fructe proaspete, deci intrarea lor în ţară este permisă.

Terenul bisericei din comuna Hiliţa Costuleni, va fi scos în licitaţie, pentru a se arenda pentru un termen de cinci ani.

Astă-seară la orele 5 p. m. are loc şedinţa membrilor consiliului de higienă, sub preşidenţia d-lui dr. Flor. Se va discuta asupra măsurilor ce trebuesc luate faţă cu înmulţirea cazurilor de febră-tifoidă.

Membrii societăţii de ajutor „Moldova", vor pleca în excursiune mîine seară. Excursioniştii, vor vizita oraşele: Galaţi, Brăila, Constanţa şi Bucureşti.

Ei se vor strînge în Piaţa Unirei, de unde vor pleca la gară, în frunte cu muzica comunală.

A fost arestat numitul Ion Radu de loc din Vaslui şi care venind în Iaşi în urmărirea concubinei sale Maria Ianov, pe care găsind'o stabilită în Tataraşi, i-a cerut să se înapoeze acasă. La refuzul aceştia, numitul a tras 2 focuri de revolver asupra ei, atingînd-o uşor la braţul drept.

Camera de Comerţ a cerut ministrului de industrie, aprobarea celor 3 membri ai Camerei, delegaţi în Camera de meserii.

D. dr. Imervohl, medic comunal, a înaintat un raport documentat medicului şef al oreşului, cerînd pavarea şi asanarea mahalalei *Ţicăul* şi a străzilor *Făinei* şi *Doi bă ţi*, care se găsesc într'o stare deplorabilă şi formează nişte adevărate cuiburi de infecţiune.

D. dr. Grosi, medic comunal, a somat azi proprietarul fabricei de apă gazoasă din strada Ghica Vodă, de a introduce la fabrică până în 5 zile o sumă de îmbunătăţiri, imperios cerute.

O echipă de 25 lucrători, au început azi dimineaţă curăţirea mahalalei Broscăriei.

Serviciul sanitar a intervenit la administraţia comunală, cerînd cu insistenţă măsuri urgente pentru asanarea sau dărămarea caselor cu No. 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39 şi 41 din strada sf. Theodor, găsite insalubre.

Din Huşi.—Pentru ziua de Joi 21 Iulie c. studenţii Huşeui, au organizat, o mare serbare, în grădina publică.

Ca distracţii, pe lîngă muzica militară, va fi şi o bună orchestră care va cînta atît în timpul serbărei cît şi a dansului ce va urma, în sala theatrului. Frumoase surprize sunt rezervate publicului.

Minunate focuri de artificii s'au comandat de la casa Singher. Dat fiind interesul ce şi-l pun studenţii, nu ne îndoim că această frumoasă serbare, va avea succesul dorit.

Zilele aceste, s'a celebrat înaintea oficiului stărei civile din comuna Copou, căsătoria d-lui avocat Malhasovici cu d-ra C. Horovitz.

Sîmbătă 16 c. 15 fete, lucrătoare de la fabrica „Furtuna" s'au pus în grevă, pe motivul că patronul le-a redus salariul cu 2 la sută.

La 27 Iulie ora 9 dim. se va ţine la liceul militar din localitate licitaţie publică pentru aprovizionarea efectelor de cazarmament necesare în anul viitor şi anume:

51 perne lînă drept—unghiulare, 21 perne lînă triunghiulare, 134 saţtele de lînă; 133 cerşafuri de pat, 151 cearşafuri de plapumă.

Noul şi bogatul program al cinematografului Pathé-Frères, din noua grădină Trajan de astă seară Luni 18 Iulie, cuprinde între altele:

Jacob al 5-lea, Regele Scoţiei—tatăl Mariei Stuart. Mare reconstituire din Istoria Britaniei (1513—1542).—Costumele, mobilele, armele etc. sunt identice după epoca respectivă.

Coastele Nouei Zelanda (Australia), interesante scene de călătorie—Cum se fabrică Tapiocaua, scene industriale—Guvernanta, mare roman însufleţit—Gelozia cowboyului (păstor american) scene din viaţa americanilor de nord—Leocardia şi manechinul, scene comice—Soldatul gentilom, scene comice de moravuri pariziane etc. precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal, cu evenimentele, modele, sporturile şi telegramete însufleţite din lumea întreagă.

Joi 21 Iulie: Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat—reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Frănarul Ionescu Const., aflîndu-se pe un vagon ce manevra, pe la orele 8 dimineaţa prin gară, a alunecat şi căzînd jos roata i-a prins piciorul stîng, retezîndu-l.

Nenorocitul a fost transportat şi internat la Spitalul central.

Hascal Faerştein din str. Socola No. 94 venindu-i rău a căzut jos, lovindu-se grav la cap. A fost internat la spitalul israelit.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAŢII

❑ **Politica la Roman.**—Tocmai unde guvernul e mai slab, acolo are şi mai multe buclucuri. Prefectul Toni Arion, ilustrul prefect bandit al regimului banditesc a fost pus în concediu de servicii luîndu-i interimatul inspectorul Vulpe.

In jurul acestui cencediu forţat şi asupra incidentului cu primarele de Roman dr. Solomon, ţinem din cea mai autorizată sursă următoarele fapte:

După ce furiosul prefect Toni Arion a bruscat pe primarele dr. Solomon, acesta s'a plîns rudei sale d-lui P. Misir senator, care a luat asupră-şi satisfacerea onoarei primarului ultragiat. D. P. Misir s'a prezentat d lui Marghiloman şi i-a spus ritos ministrului de interne că a venit senatorul Misir şi cere ministrului Marghiloman să scape Romanul de un tip ca Toni Arion. Tonul dirz cu care a vorbit d. P. Misir ministrului său l'a făcut pe d. Marghiloman să ajungă la soluţia dată, cu punerea în concediu din oficiu a d-lui Arion şi cu tentativa de reconciliere. Cel însărcinat a pune demersurile spre împăcare e inspectorul şcolar al învăţămîntului particular, d Nic. Apostol, profesor din Roman unul din rarii junimişti de la Roman.

Bine înţeles că e departe de a se ajunge la o înţelegere, şi bietul inspector şcolar care e de ocamdată e de partea prefectului Arion vede ce spete puternice are la centru primarele dr. Solomon, şi cu toată naveta care o face între Roman—Bucureşti nu va putea izbuti să aplaneze conflictul, mai ales cînd la mijloc s-a interpus inspectorul Vulpe.

❑ *O scenă de tot interesantă, a avut loc în cabinetul Primarului. Erau de faţă d-nii Greceanu, Stamatiu şi şeful stradelor d. Donici.*

D. Greceanu, foarte afectat, reproşa d-lui Stamatiu, cu vehemenţă, că stradele se găsesc într'o necurăţenie crassă.

D. Stamatiu, dădu din umeri şi nu răspunse.

Atunci luă cuvîntul d. Donici şi adresîndu-se şefului zise:

— „Adică cum, domnule Primar mă vizaţi pe mine, ca după ce vă veţi duce, d. Stamatiu, să-mi facă observaţii. Apoi să ne înţelegem, să vă spun eu cum stau lucrurile, căci d. Stamatiu e prea moale.

Nu sunt curăţite străzile, fiindcă din ordinul d-voastră, toate căruţele sunt întrebuinţate pentru fundaţiile statuei din piaţa Unirei, şi atunci de unde să iau căruţe, pentru îngrijirea stradelor.

La rîndul d-sale şerul n'a răspuns ci imitînd pe cc. Iancu, a dat din umeri".

❑ **Un caracter liberal.** — Dl. N. D. Arbure, cel mai strasnic caracter din cîte ni s'a dat să vedem în corpul didactic primar Ieşan, a luat condeiul să-şi dee părerea în chestia conflictului Sinodal şi a judecării profesorului dr. Chiricescu, D. Chiricescu e om fără caracter pentru d. N. D. Arbure, iar judecata Sinodului e cea mai dreaptă.

Sosirea d-lui N. D. Arbure nu ne surprinde. D-sa a trecut pe la toate cluburile, a luat toate atitudinile politice, şi fostul revizor şcolar de Constanţa a avut prudenţa să scrie în Iulie 1900, cînd d. C. C. Arion venise la Ministerul de Culte, după d. dr. C. Istrate, că el N. D. Arbure, e un vechiu şi convins a d lui Arion, el fiind un nestrămutat junimist, care dacă n'a figurat în cadrele colaboratorilor de la revista *Convorbiri Literare*, e fiindcă n'a avut ce scrie, dar sufleteşte era junimist.

Urmarea acestei atitudini a fost că d. C. C. Arion a cerut demisia revizorului de Constanţa.

Chestia de caracter nu se împacă cu d. N. D. Arbure în viaţa sa publică.

❑ **Sborul de la Abator.**—Eri publicul ieşan a avut din nou ocazia să se convingă că mai nu trebuie a se lăsa înşelat de reclama ce se face afacerilor dubioase. Sborul căpitanului Thomick n'a fost de cît o nouă înşelătorie. După două ceasuri de aşteptare, publicul a văzut că abia înalţat balonul „curajosul" aeronaut a scapat jos umbrela miraculoasă care trebuia să fie singura noutate a ascensiunei sale. Sborul său n'a fost atunci de cît o farsă, căci s'a coborît singur cu balonul său, fără nici o dificultate.

Dacă această scapare a umbrelei a fost întîmplătoare, nu putem şti; ştim însă, că accidente aproape indentice au făcut pe acest vestit voiajor aerian să nu voiajeze nici la Craiova, nici în alte părţi. In asemenea condiţii este de datoria autorităţilor să vegheze ca farse de acestea să nu aibă loc, mai ales cînd se ştia că abia Duminica trecută publicul a fost mistificat la Iel la Craiova.

După reprezentaţie, aeronautul a fost chemat la siguranţă pentru a da explicaţiuni, cu privire la proprietatea balonului în urma unei telegrame sosită din partea partea parchetului de Ilfov prin care se spune că e depus de un domn Forte, care susţine că balonul îi aparţine şi că i-a fost furat.

D. Tomik pleacă în astăseară la Bucureşti, pentru a răspunde chemărei parchetului, şi a da cuvenitele explicaţiuni.

❑ **Intrunirea societăţei viticole.**—Eri, la orele 3 jumătate, a avut loc adunarea generală a societăţei viticole, sub preşidenţia d-lui Pandele Zamfirescu.

Asistă d nii: Buznea, Ştefan Dîrzu, I. Dumbravă, N. V. Gheorghiu, C. Gheorghiade, Dr. I., N. Manolescu, V. Purcherea, C. Rivalet, B. Rivalet, Lacian Roiu, Stratan, V. Stoker, Dr. L. Şeptelici şi Gustav Ulrich.

După ce se declară adunarea generală ca legală, se procede la înscrierea de noui membri. Sunt înscrişi domnii maior Miclescu şi Lucian Roiu.

Se ia act de comunicarea făcută de ministrul de comerciu, că importul de struguri este cu desăvîrşire liber.

După ce se mai rezolvă cîte-va chestiuni de mică importanţă, d. Pandele Zamfirescu, prezintă din nou demisiunea d-sale din preşidenţia societăţei, pe motivul că e te suferind şi nu se mai poate ocupa. D sa declară, că rămîne membru devotat al societăţii.

Cu privire la demisiunile d-lor G. D. Şerban şi Th. Jellea, se naşte o vie discuţiune.

D-nii Purcherea, Buznea, dr. Şeptelici, şi C. Rivalet, sunt de părere a se respinge demisiunile, ţinînd seamă de munca fără preget depusă în folosul societăţei de d-nii Şerban şi Jellea.

D nii Stratan şi Gheorghiu, spun că din textul demisiunilor, precum şi din declaraţiunile făcute de d. Jellea în şedinţa precedentă, rezultă că d-nii Şerban şi Jellea stăruiau a se retrage din demnităţile ce ocupă.

In afară de aceasta, se apropie timpul pentru organizaţia expoziţiei de fructe, aşa că lucrările nu mai pot deci întîrzia.

In consecinţă, opinează a se accepta demisiunile din demnităţile ce ocupă însă cu rugăminte ca să rămîie membri ai societăţii.

Se suspendă şedinţa pentru 10 minute.

La redeschidere se pune la vot cele 3 demisiuni şi se primesc.

Se procede apoi la alegerea noilor demnitari şi se aleg pe d nii Cosmovici preşedinte, C. Rivalet şi Viorescu, vice preşidenţi.

D-nii Ştefan Drăghici şi C Chilimoglu au obţinut cîte un vot pentru preşidenţie.

Se admite apoi demisia din societate a d-lui Patraşcanu, şi se alege ca secretar pe d. N. V. Gheorghiu.

Intrunirea s'a terminat la orele 6 seara.

❑ La tribunalul Iaşi s. 3-a s'ar transcris actul de tovărăşie între domnii M. Weinreb şi C. Kaufman, pentru comerţul de agentură şi comision.

❑ S'a transcris de aseminea actul de desfacere dintre domnii Berman Juster şi Norbert Ostersetzer, privitor la exploatarea fabricii de cherestea Fortuna de pe moşia Maxut, comuna Deleni, judeţul Botoşani. Tot activul şi pasivul trece asupra d-lui Bernard Juster, care a achitat d-lui Ostersetzer partea ce i s'a cuvenit.

❑ **Pensiunea fostului Mitropolit.** — „Monitorul Oficial de eri a publicat decretul prin care se aprobă înscrierea la pensiune, cu începere de la 1 Iulie, a I. P. S. S. fost Mitropolit Primat D. D. Athanasie Mironescu, cu o pensiune brută de 1600 lei lunar sau lei 19200 anual.

❑ *O cumplită debandădă domneşte în tabăra guvernamentală, cu privire la fixarea listei pentru alegerile judeţiene.*

Pentru cele 6 locuri din delegaţiunea judeţeană, sunt 20 de candidaţi, care ameninţă cu disidenţa, în cazul cînd nu vor fi satisfăcuţi.

❑ *Eri seară a fost internat la spitalul central pe Mihai Busuioc, vier la via d-lui Zota de la Galata, fiind împuşcat în umărul drept, de d. Luchian Roiu profesor. Cazul se anchetează spre a stabili dacă a fost împuşcat cu voinţă sau din imprudenţă.*

In ziarul „Opinia" de Duminică 17 crt. s'a publicat că poliţa de lei 208 acceptată de Pinat Löbel a fost protestată. D. Pinat Löbel ne-a prezentat această poliţă pe care a achitat o integral.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Publicaţiune

In ziua de 26 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru darea în întreprindere a reparaţiunilor ce urmează a se face localurilor de şcoli primare.

Valoarea lucrărilor după devize lei 5060 bani 80.

Garanţia provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat. Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

Devizele se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Arhivei.

No. 14486 16 | 29 Iulie 1911

Ultima oră

Bucureşti 18 Iulie

Primul proect

Bucureşti.—Primul proect de lege, pe care guvernul îl va prezinta la redeschiderea parlamentului, va fi acela, prin care ori ce demnitate electivă, se declară incompatibilă cu funcţiunea de director sau administrator a unei societăţi de credit.

Campania liberalilor

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu pleacă Mercuri la Paris, unde va rămînea două săptămîni.

In acest timp, membrii comitetului executiv liberal, vor pregăti campania anunţată în contra guvernului.

In ceia ce priveşte chestia societăţii tramvaielor, se crede, că de ocamdată se va adresa o întîmpinare către ministrul de interne, în potriva ordinului dat de a se opri ori ce lucrare a societăţei.

O donaţie misterioasă

Bucureşti.—Prin cercurile liberale, se afirmă, că donaţia făcută de familia Marghiloman la Buzeu, maschează cumpararea unei case de către stat, pentru a se favoriza pe un partizan al regimului.

Arestarea unui avocat

Craiova.— Avocatul Eliu Popescu a fost din nou arestat.

De astă dată e învinuit a fi bătut grav pe o proxenetă.

Arendarea moşiei Răteşti

Bucureşti.—D. Marghiloman, ministru de interne, a cerut Eforiei Spitalelor civile, să i prezinte de urgenţă, dosarul arendării moşiei Răteşti.

In chestia tramvaelor

Bucureşti.—Consiliul de administraţie al societăţei tramvaielor, se întruneşte azi pentru a decide măsurile ce va lua în urma anulării statutelor de către guvern.

Mişcarea în corpul diplomatic

Viena.—Corespondenţa din Viena, anunţă că la toamnă, se va face următoarea mişcare în diplomaţia Romînă.

D. Mişu, ministrul plenipotenţiar la Viena, va trece la Constantinopol, d. Ed. Mavrocordat dela Haga va trece la Viena; d. Nanu de la Roma va trece la Londra; d. Duiliu Zamfirescu din comisiunea Dunăreană va fi numit ministru al ţărei la Roma.

D. Papiniu ministru plenipotenţiar la Constantinopol va fi numit membru în comisiunea Dunăreană.

Pregătiri de răsboiu

Paris.—La Paris a produs o mare emoţie ştirea adusă de ziarul *Le Matin* **că la Agadir a sosit un nou incrucişător german, care după ce a stabilit o înţelegere cu incrucişătorul „Berlin", a plecat a doua zi.**

In Franţa se fac mari pregătiri militare.

Frauda de la vechea societate a tramvaelor

Bucureşti.—La Primăria Capitalei, s'a descoperit o mare fraudă săvîrşită în dauna comunei, de către vechea societate a tramvaerilor.

Un inspector financiar a fost însărcinat cu cercetările. Timp de 2 zile, acest inspector a lucrat la sediul societăţii şi descoperirile făcute, sunt următoare:

După actul de concesiune, societatea tramvaiului avea dreptul să puie în circulaţie 120 vagoane, plătind pentru fie-care vagon o taxă comunală de 271 lei pe an.

Or, s'a constatat, că societatea scosese în circulaţie 206 vagoane, adică cu 86 vagoane mai mult, fără a plăti pentru ele vre-o taxă.

In urma raportului prezintat, Primarul a dispus darea în judecată a societăţii.

După calculele făcute, societatea nu va putea fi urmărită, decît pentru ultimii trei ani, cu toate că frauda există mai de demult.

In acest caz, societatea va avea de rambursat comunei suma de 185,760 lei, plus 30,960 lei amendă, adică un total de 216,720 lei.

Pe lîngă aceasta, pînă la anul 1916, cînd expiră vechea concesiune, societatea va avea de plătit un plus anual de 61,920 lei.

Intoarcerea Prinţului Ferdinand

Bucureşti.—Prinţul Ferdinand s'a întors azi în Capitală.

Prinţul a plecat apoi la Sinaia.

Consiliul de miniştri

Sinaia.—Azi la ora 3 p. m. are loc un consiliu de miniştri, sub preşedenţia d-lui Maiorescu.

In acest scop d. Marghiloman, a plecat azi dimineaţă la Sinaia,

Leac contra holerei

Roma.—Un chimist a descoperit un nou leac contra holerei.

Se zice că rezultatele obţinute sunt excelente.

Un congres unionist internaţional

Velehrad. (Moravia).—Congresul unionist internaţional al Slavilor, care a avut loc aci s'a terminat eri.

26 cazuri de holeră în 24 ore

Salonic.—In urma întinderei holerei, în Albania de sus, s'a hotărît ca Mitroviţa, se fie înconjurată de un cordon sanitar. La Ipek, în ultimele 24 de ore, s'a constatat 26 cazuri de holeră, din care 8 mortale. Printre trupele de acolo au fost 8 cazuri.

Devastarea unei secţii poliţieneşti

Bucureşti. — Secţia poliţienească din circumscripţia 23, a fost în noaptea aceasta devastată, de o bandă îndrăzneaţă de apaşi.

Iată cele petrecute:

De cît-va timp această parte a Capitalei, este sediul unor scandale noc turne, a două periculoase bande de apaşi, una condusă de un anume Niţă Păun, iar a doua de un individ tot atît de periculos, anume Ciobănoiu.

In cursul acestei nopţi, ambele bande se 'ntălniră şi se luară la bataie.

Ciobănoiu văzîndu-se strîmtorat, trase un foc de revolver, însă fără a nimeri pe cineva.

Poliţia interveni şi arestă pe 3 inşi din banda lui Ciobănoiu.

In acest timp, Niţă Păun, fu vestit că cei 3 arestaţi au bătut rău pe nişte partizani, ai lui. El se hotărî să se răsbune imediat.

Insoţit de membrii bandei sale, porni spre localul de secţie al circumscripţiei 23 şi ceru să fie lăsat înlăuntru pentru a da o lecţie celor arestaţi.

Li se refuză bine înţeles intrarea. In secţie nu se afla de cît un sub comisar şi 3 sergenţi.

Niţă Păun nu stătu mult pe gînduri. Inarmaţi cu topoare apaşii sparseră uşa, năvăliră în local şi devastară tot ce întălniră în cale. Apoi sparseră uşa de la carceră, scoaseră pe cei arestaţi, cărora le dădu drumul, după ce mai întăiu primiră cîte o bataie sdravănă.

Subcomisarul avu timpul să telefoneze inspectoratului de poliţie. Curînd sosiră forţe poliţieneşti, dar apaşii dispăruseră.

Distrugerea prin foc, a unui depozit cu aparate telegrafice

Paris.—Un incendiu a distrus depozitul de aparate telegrafice şi telefonice ale companiei de cale ferată de la Nord, situate la St. Oncu, lîngă Paris. Pagubele sunt considerabile.

Răsboi înlăturat

Viena.—„Neue Freie Presse" află din Constantinopol că cercurile diplomatice, cele mai bine informate consideră pericolul de război între Tureia şi Muntenegru ca înlăturat.

Rechemarea ministrului Bulgar din Constantinopol

Sofia.—D. Sarafoff, ministrul Bulgariei la Constantinopol a sosit aci, chemat de guvern. Sosirea sa e în legătură cu convenţia de comerţ şi alte chestiuni.

Turburări la Budapesta

Budapesta.—Eri cu prilejul unui meeting, o cionire a avut loc între manifestanţi şi poliţie.

Sunt 40 răniţi.

Băile Oglinzi

Două vile cu tot confortul modern, de cîte trei odăi şi o bucătărie, poziţiune superbă sunt de *închiriat*.

A se adresa la D-l M. Petersil, Băile Oglinzi.

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învăţătură.

Onor. Societăţi

Cred. Fonciar Rural

DIN BUCUREŞTI

Domnule Director

Subscrisa Ecaterina A. Mavrodi, dom. Iaşi Str. Zlataust, fiind victima unui furt ce mi s'a făcut în ziua de 10 Iulie a. c., a mai multor scrisuri funciare Rurale a Cred. fonciar rural, în valoare de 56,000 lei, cu cupoanele lor de Ianuarie 1912 şi pentru care furt am avertizat instanţele şi autorităţile administrative în drept, vin prin aceasta a vă aduce la cunoştinţa opunerea ce o fac pentru plata acestor bonuri şi valabilitatea lor în mîinile altor persoane, de cît ale mele, pentru ca imediat să dispuneţi a se propri facerea plăţilor sau a ori-căror altor operaţiuni asupra bonurilor următoare: No. 42282 a 5000 lei valoarea, ce l'am cumpărat de la casă de bancă „Moses Iurist" din Iaşi cu borderoul din 23 Octomblie 1910 la Iaşi cu cuponul de 1 Ianuarie 1911, şi No. 31005 a 5000 lei valoare nominală cumparat de la casă de bancă Moses Iurist din Iaşi cu borderoul din 14 | 27 April 1910 la Iaşi cu cupoanele de 1 Iulie 1911, No. 34968 a 5000 lei cumparat de la Moses Iurist la Iaşi cu borderoul din 27 Noembrie 1909 şi cu cupon de 1 Iulie 1910: No. 56679, 56672, 56673, 56683, 56684, 9276, 58365, 56366, toate a cîte 5000 lei cumpărate cu borderoul din 24 | 4 August 1909 de la banca „Moses Iurist" din Iaşi, la Iaşi şi cu cupoanele lor de 1 Ianuarie 1910, şi No. 118946 a 1000 fr. din 22 | 4 August 1909 borderou făcut de Moses Iurist din Iaşi, pentru toate aceste cupoane am încasat ultimele cupoane de Iulie 1911 de la casă de bancă „Moses Iurist" din Iaşi la Iaşi.

Şi vă rog ca primind această a mea opunere să opriţi facerea plăţei capitalului sau a procentelor sau a ori-ce soi de operaţiuni la alte persoane, de cît mie, care sunt singură şi exclusivă proprietară legitimă; pentru care sfîrşit voi seziza şi instanţele judecătoreşti.

Imi aleg domiciliul, pentru ori-ce declaraţiuni sau comunicări în acest proces la d. Fl. Sion, str. Golia 46, la Iaşi.

Ecaterina A. Mavrodi

Iaşi, 15 Iulie 1911

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenţi şi examene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Dispunînd de cîteva ore libere, face cunoscut că predau lecţiuni de limba şi literatura germană, comptabilitate, matemateca comercială şi corespondenţa, atît pentru domni cît şi pentru domnişoare.

Asemenea predau lecţiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba şi conversaţiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Preţuri avantajoase.

A se adresa la d-l **M. Mescher** str. Gh. Mărzescu 19 etagiul 1.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.60
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.40
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brînză de vaci proaspătă		0.50
Unt pentru gătit obişnuit		3.00
Unt de gătit calitate supremă		3.40
Iaurt de oi cu castronul şi cu		Kg.
Renumita brînză de burduf.		2.60
Caşcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		5.50
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.20
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Atragem atenţia onor. clientelei asupra vinului vechiu alb şi roşu ce s'a pus în consumaţie cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calităţile se vinde şi cu litrul şi în sticle înfundate.

Comenzile de vinuri de la 5 litruri în sus făcute verbal sau prin o carte postală se trimit la domiciliu.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

INGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familiĭ!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţiĭ la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 37

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IASI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreţine colorăţiunea părului; pigmenţii prin ajutorul acestei ape nu seacă şi împiedică înălbirea lui.

Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurile Slănicului (Moldova).

Se întrebuinţează pentru improspătat aerul în camera de dormit şi în odaia bolnavului, prin evaporaţie sau pulverisaţie. *Sticla 2.50 b.*

Peste 600 doamne bogate

„Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 25 f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomvrie 1882, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bolelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulceriloрĭ inveterate şi atotuloрĭ bóle provenind* din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditare, recente saŭ invĕterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putredimiĭ óselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broşură acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «*Eĭ pot da servicie marĭ humanităţiĭ.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vre'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di; 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

OPINIA

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1355 Mercuri 20 Iulie 1911

EDUCAȚIA CIVICA

Că se simte nevoia unei educațiuni, nu mai încape îndoială. Asupra acestui punct, cel puțin, toți suntem de acord.

Acolo însă unde începe discuțiunea și neînțelegerea, este cînd ne întrebăm de unde s'o începem și care să fie scopul ei?

Căci în adevăr, nu e de ajuns a zice cuvîntul pentru ca să și înțelegem despre ce e vorba. Vorba ca și faptul sunt susceptibile de deosebite înțelesuri. De aici negreșit și varietatea concepțiunilor cu privire la ceia ce trebue să fie educația.

Un exemplu. Intr'o vreme, nu de mult tare de altfel, se dădeau premii școlarilor meritoși. Era o luptă, o emulațiune care ținea veșnic atenți pe elevii silitori, ca să nu'și piardă locurile cîștigate și chiar să caute a învinge pe cei, cari le stăteau înainte

S'au suprimat premiile. In locul alegerii făcută de profesori, a acelora cari trebuiau să stea în frunte, se dăduse acest drept chiar elevilor din clasă, pentru că ei singuri să aleagă pe cei ce merită a fi distinși.

Principiul emulațiunei între elevi se menținea și sub această formă. Dacă acest mod de a judeca lucrurile, era un bine sau nu, e o chestiune care esă din cadrul celor cîte-va observațiuni, ce mi am propus a face aici. Mai mult încă, se făceau concursuri generale între mai multe școale, pentru a se face o selecțiune și mai mare. Această măsură a fost părăsită anul acesta. Elevii nu se mai clasifică după meritele și calitatea lor.

E un bine, e un rău? Nu știm Dar iată un mod de a înțelege educația în ziua de astăzi. Aită dată profesorii noștri socoteau că luptele din școală ne prepară pentru acele ce vom avea a le purta mai tîrziu în viață.

Astăzi se pare că concepțiunea asta era o curată prostie și că acei profesori nu înțelegeau nimic din ce privește educația. Se socotește acum că e periculos, dacă s'ar face ca în sunetul muzicei și aplausele publicului, învingătorii să primească o recompensă. Și cu toate acestea, sunt și astăzi mulți, cari cred că așa cum se petreceau lucrurile atunci, nu era tocmai rău.

Am spus aceasta, pentru a arata că dacă e ușor de zis educațiune, e greu de înțeles valoarea acestei rațiuni, și cu atît mai greu de a găsi calea care să ducă la soluțiunea problemei.

Astfel unii socot că avem nevoe de o educație a cetățeanului, ca și cum aceasta ar fi mai ușor de lămurit.

Alții zic că e nevoe de o educație economică, socială etc. Tot attea noțiuni vagi.

Fapt cert însă e, că trebue să stăruim pentru formarea caracterelor, și ori pe ce cale am proceda pentru a ajunge aici, fie după principiile educației integrale, fie în ori-ce alt mod, de sigur facem operă socială utilă. Ne trebuesc caractere independente, avem nevoe de oameni cari să se conducă și după principii, iar nu numai după interese.

Și în urmărirea acestei opere, educația civică are un loc tot atît de onorabil, cît și cea profesională sau ori care alta.

Cetățeanul trebue format. El trebue să știe ce vrea. De aceia nu se va putea considera, de exemplu, ca fiind fără utilitate o cercetare asupra principiilor de votare, asupra votului secret sau pe față.

Sub raport educativ, cu tot ce s'a făcut pînă astăzi; nu ne putem negreșit făli, că am ajuns departe.

Poate greșala stă și în aceia că prea o luăm de toate părțile dintr'o dată, deci fără sistemă. Apoi se poate adăuga și aceia, că în dorința de a ajunge cît mai repede, la cel mai mic eșec, părăsim ca'ea apucată pentru o alta, de aceia nici nu ajungem la vre un capăt.

Dacă pentru formarea fie a cetățeanului, fie a omului, e nevoe de o luptă, dacă sunt îndreptări de adus în educațiuni, se înțelege că procedarea logică, cere ca întâi să se facă oare-cum diagnoză și apoi să se caute vîndecarea.

Insă pe această cale, educația se formează prin exemple și prin sfaturi.

Și de ceia ce suferim în țara noastră mai mult poate de cît în altele, este nepotrivirea dintre vorbe și fapte.

Priviți pe cutare. Ce idei frumoase, ce morală înălțătoare propagă prin vorbe. Dar cînd li scrutezi faptele?

Și e curios, dar așa e, că cele mai frumoase principii de morală pleacă tocmai de laacei cari practica o morală din cele mai josnice.

Aceasta îmi amintește de următorul fapt petrecut la un congres în Veneția. Era în anul 1894, iar în citatul oraș se ținea un congres asupra învățămîntului comercial. Se propunea de mulți că în această școală să se înființeze o catedră de morală, pentru morala comercială!... Un mare negustor, mi se pare englez, arată că cel care l'a învățat pe dînsul a fi om corect—și după afirmările tuturora era corect—a fost un falit.

De aici propunerea lui, că pentru îndrumarea sănătoasă a comerțului, a principiilor lui, ar trebui să fie și cîte un profesor, fost comerciant, acum falit. Acesta, zicea el, știe toate, a trecut prin toate, are experiență. Cine poate fi mai bun ca el?

Dacă ar fi să trecem un moment în alt domeniu, acel al politicei de exemplu, apoi acolo nepotrivirea între vorbe și fapte, e colosală, ca să nu zicem alt-fel. In timpul ultimei campanii electorale, în orașul nostru s'a dus o luptă vehementă, contra unei personalități politice cu vază, pe tema malversațiunii banilor instituțiuni publice. Se spuneau grozăvii pe seama acelei personalități.

Dar ce fel de educațiune prin exemple se face astfel cetățeanului? Altă dată, cînd vom veni cu ceva real, concret, ne va mai crede el oare? Nu vom tace și noi, ca cel din fabulă care tot chema oamenii să l apere de lup, și cînd a ajuns să dea ochii chiar de al binelea cu lupul, n'a mai fost crezut? Eu înțeleg că cu promisiunile, chiar cînd nu te-ai ținut de ele, tot se mai găsește oameni, cari să te creadă, căci așa e omul făcut. A fost amăgit odată, dar își zice el, cine știe, a doua oară poate nu va fi tot așa. E oarecum în firea omenească a se lăsa să fie amăgit prin promisiuni. Dar o alt ceva să afirmi, fapte concrete în sarcina cuiva, să dai cifre, iar la urmă să rîzi spunînd că totul a fost o simplă campanie electorală.

Iată de ce ziceam că unul din marele cusururi ale noastre, este tocmai nepotrivirea dintre ce zicem și ce facem.

Și negreșit cînd am ajunge, prin o educație, fie ea ori care, să punem armonie între aceste două noțiuni, am contribuit într'o măsură ne mai pomenit de mare la progresul social.

Un alt rău, de exemplu e și acela că nu ne prea facem datorta. Poate mă exprim rău, dar înțeleg prin aceasta că nu punem destulă inimă în îndeplinirea însărcinărilor că am luat asupră-ne.

Eu mă învîrtesc într'un cerc restrîns și drept să ți spun rămîn întristat de multe ori, cînd văd indiferentismul ca să nu zic mai mult, ce arată nu bătrînii, cari ori cum au scuza anilor să servească, ci tinerii.

Mă îngrozesc cînd gîndesc ce va fi atunci cînd principiul limitării oarelor de lucru, principiu de altfel modern, dar echitabil, va primi o consacrațiune, oficială pentru toate ocupațiunile, căci logic este să zici, că atunci cînd vei spune lucrătorului că va munci numai nouă oare pe zi, funcționarului 6—7 oare, profesorului 3—4, să pretinzi că ei să pună toată stăruința ca nimic, nici un minut din aceste oare să nu fie perdut în zadar.

Corecțiunea ce aducem noi astăzi acestui rău, stă în serviciile nenumărate de control, ce am instituit.

Cît puțin în oficiile dependente de Stat, mergem repede de tot. De cîte ori nu s'a zis, și lucrul nu e chiar cu totul neadevărat, că la doi podari — serviciu dependent de primărie — se află cîte un pristav, adică supraveghetor.

Dar podarii nu prea fac treabă și supraveghetorii stau alături de ei.

Dar ceia ce aici se vede în mic, parcă nu e tot cam așa și în mare, cu administrația generală în Stat?!

Cînd vom ajunge acolo ca majoritatea să știe rostul său: cetățeanul că sunt legi pe care trebue să le respecte, și că la formarea lor contribue el prin votul său, că există o ierarchie care trebe respectată, că în această ierarhie meritul, capacitatea, onestitatea vin în primul loc, cînd fiecare conștient de dreptul său, va ajunge să și facă și datoria din proprie pornire, iar nu de frică, ori veșnic îndemnat, atunci suntem un popor educat.

Cine ne va ajuta să ajungem aici? Desigur propaganda prin graiu, scris, dar mai ales prin exemple. Insă, exemplele de până astăzi nu sunt tocmai încurajătoare. S'a zis că suntem un popor încă tînăr, că n'avem așezare seculară, și că defecte ca cele ce observăm noi, sunt inerente unei societăți în necontenita și repede transformare cum e a noastră. Dar prea de mult să repetă aceste vorbe.

Sunt numai atîtea, relele din societatea noastră?

Negreșit că nu. Dar mult s'ar face cînd am ajunge la remediarea măcar a acestora.

V. I. Radu

Pentru dreptate și adevăr

Dreptate *nu-i tot una cu* echitate, *și e foarte greu omului să zică că atunci cînd a dat o hotărîre* dreaptă, *apoi a fost și* echitabilă. *Judecătorul hotărește după dovezile ce i se aduc, el leagă faptele așa cum i se prezintă și din nexul lor scoate dreptatea.*

Noțiunea echității fiind o abstracțiune, Romînul nici n'are termen propriu, și în toate manifestările sale s'a mărginit la cuvîntul dreptate. *Și tocmai Romînul în pățania sa seculară a scos cele mai multe vorbe cu privire la dreptate: „dreptatea îmblă cu capul spart"; „cînd am dreptate mă duc cu pieptul deschis și înaintea lui Vodă"; Corb la corb nu-și scoate ochii", și altele.*

Judecătorul care n'are de călăuză dreptatea, acela vatămă cel mai adînc simțul public, căci dreptatea e temeiul împărăției și cele întâi griji ale puterii lumești au fost de a îngrădi dreptatea, ca să nu fie vătămată în temeiul ei.

Iată procesul sinodal, provocat de cel mai habotnic Episcop, curat ca cristalul, crescut în dogme și nebun pentru Hristos. El arunca o vină — erezia; — *aruncă a doua vină* — plagiatul; *se asociază la a treia vină* — imoralitatea. *Canoanele îl obligau la aceasta; simțul dreptății o cerea; țara era setoasă de stimnăr și dreptate.*

Ei bine; judecătorii n'au urmărit dreptatea, în hotărîrea lor; ei au fost oportuniști; s'au temut să condamne pe cel acuzat, căci li s'ar fi scos ochii cu fapte de ale lor, și tocmai vorba Romînului, cum corb la corb nu-și scoate ochii, așa și Sinodul n'a voit să condamne pe șeful bisericei, căci li s'ar fi scos și lor ochii că-s eretici, că au plagiat cîte-ceva, și că-s **imorali**. *Și atunci s'au întors hotărîrea, condemnînd pe cel inocent; cum? demitîndu-l din demnitățile sale politicești, pentru a nu mai fi spin în ochii fariseilor și cărturarilor din Sinod, căci nefiind Episcop nu mai putea face parte din Sinod. Achitarea vinovatului și izgonirea din Sinod a nevinovatului a revoltat țara. Capitala se agită și azi; la 20 biserici din Capitală se pregătea tumult cu prilejul eșirii cu darurile, cînd se va pronunța numele I. P. S. S. Mitropolitului Atanasie.*

A crede că s'a închis chestia cu sentința monstruoasă a Sinodului se înșală. Dreptatea trebue să triumfe.

Și atunci ne-am întrebat:

Dacă biserica s'a arătat prea slabă în apărarea intereselor sale morale, și s'a făcut coadă de topor în mîna unui partid politic, dacă guvernul s'a arătat slab, în apărarea dreptății, dacă partidul liberal dus de interese altele a înădușit dreptatea e datoria partidului democrat-conservator, ca luînd în mînă scutul dreptății și al adevărului jignit în poporul nostru, să readucă liniștea deplină nu în biserica oficială a Episcopilor ci în eclisia păstoriților, căci acestora li s'a rănit moralul și conștiința.

Și atunci rolul nostru va fi mare și deplin, cînd vom putea zice că s'a repus adevărul și dreptatea la locul lor de cinste pentru a nu se mai zice că dreptatea umblă numai cu capul spart.

Strămoșii noștri aveau adagiul: piară lumea numai dreptate să se facă.

Și se va face.

Politica si catechismul

D. N. D. Arbore, institutor în Iași, sub influența nevoei ce simt toți renegații, de a fi foarte zeloși în credința nouă și de sigur și sub influența căldurilor verei, a devenit polemist politic. Polemica sa, vine de rîndul acesta de foarte sus; d-sa polemizează cu tot partidul democrat, sub iscălitura și titulatura complectă.

Partidul acesta nu prea are obiceiul să stea de vorbă cu transfugii, a căror soartă nenorocită este ca în fiecare nou partid în care intră, să se îmbrace într'o haină mai bătătoare la ochi și să țipe mai tare convingerile lor cele noi.

D. Arbore, a scris la 1900 tot sub complectă iscălitură și titulatură, că este un vechiu și convins junimist; prin urmare știm cum să acceptăm politele ce d-sa iscălește. De aceea nici nu discutăm ideile sale de dreptate și adevăr flind că de la început credem că adevărul și dreptatea nu au a fi cîntărite de d-sa.

Trebue, însă, să facem o constatare, aceea anume că în activitatea sa politică gîndirea sa pare a se adresa tot elevilor săi din clasa a patra primară.

Polemica sa, argumentația ideei sale de dreptate, nu este de cît o lecție de catechism, în care ne vorbește de virtute și vițiu, de datoriile creștinești ale oamenilor unii către alții, de tot ce predă d-sa la școală vlăstarelor cărora trebue să le facă educația politică în sensul credințelor sale.

Este drept însă, că odată cu intrarea în noua sa viață politică, a reușit să explice—de sigur pentru elevii săi—o noțiune pe care nici o dată n'au priceput'o elevii de clasa a patra primară; Se găsește, adică, între cele zece porunci din catechism, una care zice: „să nu faci adulter", pe care micii elevi n'o pricep D. N. D. Arbore, versat în această problemă, ne explică pe larg ce este dragostea trupească și în aceasta a adus de sigur un folos pentru viitorii săi elevi

Polemica politică, iubite d-le institutor din Iași, nu se inspiră de la catechism; ea esă une ori din cadrul lecțiilor ce predăm la școală; altfel ne expunem să ni se spună ca acelui cizmar, care criticînd un tablou, a găsit că cizma nu e bine zugrăvită și s'a crezut îndreptățit să critice și restul tabloului: *sutor, nec ultra crepidam.*

OAMENI ȘI LUCRURI

UN BINEFACATOR

In lumea științifică engleză a fost, zilele aceste, de vie actualitate numele unui fost chirurg, căruia îi se datorește una din marile binefaceri ale științei medicale în genere. S'a serbat centenarul nașterei lui Yames Jonng Simpson, inventatorul anesteziei prin chloroform.

El s'a convins—spun cronicele timpului—de necesitatea anesteziei adevărate—pe cînd asista la o operațiune executată sub ether, asupra unei paciente care leșinase de dureri. Din acea zi se puse pe lucru și făcu necontenite experiențe cu chloroformul, pînă cînd — convins el însuși cel dintâiu — se făcu apostolul ideei anesteziei totale cu ajutorul acestei substanțe miraculoase.

Cine ar putea socoti ce cîtime imensă de durere fizică a făcut să dispară din lume descoperirea și aplicarea chloroformului și să măsoare gradul de foloase îndeplinite cu ajutorul lui?

Omul e, prin firea sa, temător și cu deosebire înfricoșat de perspectiva unei mari dureri fizice. Ori-cîte cazuri ne ar fi pastrat istoria despre eroizmul omenesc în fața durerei, începînd cu legendarii romani ca Scaevola și Coclite, cu histericii medievali, ori cu dervișii moderni,—un lucru e sigur cu desăvîrșire și în afară de ori-ce îndoială: ne e frică de durere. Insăși moartea, sfîrșitul vieței trupești, n'ar inspira spaimă atît de multă, dacă n'ar fi pentru unii — spectrul suferințelor și torturelor iadului,—pentru alții, gîndul durerilor fizice prin cari trecem *înainte* de a intra în liniștea cea de apururi.

Cele mai sigure și mai folositoare operațiuni chirurgicale ar rămînea neexecutate, dacă nu s'ar putea da omului siguranța nesimțirii, după cum se poate da, din fericire, grație chloroformului, —după cum, poate, se va da mini cu ajutorul stovainei și altor substanțe.

Cu toate aceste n'a fost lucru atît de simplu și atît de ușor. Descoperitorul a avut mult de luptat în contra tuturor prejudecăților legate de ideea că durerea este un atribut... divin al speciei omenești. Pe temeiul Sfintei Scripturi, credincioșii susțineau că e o nelegiuire a se suprima durerea și că mai cu seamă nu se cuvine a se întrebuința chloroformul, anestezia pentru a birui marile dureri ale femeei în legătură fatală cu actul nașterei,—de oare ce Geneza scrie lămurit:

— In dureri vei naște...

Nu știm dacă apostolii fervenți ai bibliei ar fi primit, pentru ei, aplicarea strictă a dictonului celuilalt:

„In sudoarea frunței vei cîștiga pînea ta"... dat fiind că mulți din ei se mulțumesc cu parazitizmul ușor al apostolatului religios.

Dar dragostea pentru legendele naive ale Scripturilor mistice n'a putut birui tăria instinctului atît de omenesc,—de a fi cruțat de suferințe trupești. Astăzi ideea anesteziei e universală și omenirea de pretutindeni binecuvîntează nume medicale ca ale lui Lister, Simpson și alții, binefăcători mari ai lumei, din momentul cînd au izbutit să împuțineze ori să înlăture acest mare neajuns—mai mare ca ori care altul, — al durerei corporale, groaza cea mai teimeinică a ori-cărui viețuitor.

Rodion

O vizită prin mahala

IV

— Numai pe băetul acesta îl ai?

— Da de unde?!... 9 guri sunt de hrănit și eu n'am decît 2 mîni. Am unul în armată, dar tot la mine cere. Și azi mi-a trimis *răspuns* să-i dau cîteva parale, că s'a săturat să mănînce numai la cazarmă, numai borș... Ce să fac? Iaca i-am trimis.

— Fete ai?

— Am avut *doomnă* dragă. Una—de 17 ani... A murit astă iarnă...

— Ce a avut?

— *Tifoidă*. Am dus-o mititica la spital. Și după cinci zile mi-au dat-o doctorii gata... De știam o țineam mai bine acasă.

— Eu cred că d-ta ai dus-o prea tîrziu la spital. Și dacă o boală nu se ia din pripă, doctorii nu mai sunt de vină.

— D'apoi par'că mata știi? La d-vs, la boeri își dau și ei mai mult *intires*, da la alde noi...

— Vi se pare nevastă, pentru că nu aveți încredere în ei...

— Increderea *doamnă* numai în D-zeu poți s'o ai, [illegible]

Convorbirea ne mai putînd continua în această direcție, învățătoarea întreabă:

— Dai o odae cu chirie? Văd că ai una curată alături.

— Nu pot da. E prinsă cu niște lucruri de a fetei, D-zeu s'o ierte. Cînd trăia mi-a zis: mamă văd că bani nu pot strînge. Să-mi cumpăr niște lucruri ca să fie acolo... Ea s'a dus... Lucrurile au rămas... Ce să fac cu ele? Să le vînd — nu mă'ndur. Să pun pe cineva în casă, mi-i milă de lucruri. Și iaca așa, stau mai bine, și mă uit la ele, de mi se rupe inima.

— Atunci cu ce-ți ții casa?

— Cu spălatul, *doamnă*...

Cîtă jale și iubire în inima acestei femei, care deși ar putea avea un cîștig mai mult, nu-și poate permite să profaneze ceea ce a aparținut fetei! Și ce ură trebue să se fi sădit în sufletul ei asupra acelora despre care crede ea că în mîna lor stau viețele oamenilor... Ce prapastie de sentimente între „D-vs boerii" și „de al de noi"... Și apoi te întrebi, cum ar putea fi altfel?...

*

Casele se răresc din ce în ce mai mult. Vederea e mai largă și aerul mai ușor. Drumuri rele, gunoae aruncate, poduri stricate, cîini mulți si răi, copii și viței. Mai sunt cîteva case și apoi începe cîmpul.

O cărare printre popușoi duce pînă la casa celor 2 frați, cari deși cu o diferență de 3 ani între ei, totuși s'au ajuns în aceiași clasă. Mama lor cu o mulțumire vădită esă înainte, strigă băeții, alungă cîinii, cură-ță pietrele, aproape mașinal din cale, își mai frînge mîinele și apoi începe să-și arate: grădina, poiata, hulubăria, o cloșcă ce scotia pui și însfîrșit deschide ușa la „odaia cea mare" în care abia te învîrtești. Aci zestre pînă în pod, perdele albe și multe lucruri cam grămădite... In mijloc o masă rotundă pe care este un gramofon.

— A, aveți și cu ce vă inveseli. Tare bine.

— Cum nu u — răspunde femeea fericită că i se remarcase acest prețios lucru. — Barbatul meu l'a cumpărat. In rate. Ne-a cam ținut parale multe. 300 lei. Da e tare frumos.

— Cred.

— Să vezi mata, *doamnă*, ce bine cîntă *drăcușorul* cel mai mare al meu din *gramafon*!... decît îl întrece pe tată-său. Ți i mai mare dragul.

— Foarte bine. Dar ce-i barbatul d-tale?

— Lucrează *lectricitatea*. Cîștigă tare bine. 140—150 lei pe lună.

— Se înțelege că e bine. Mai cîștigi și d-ta ceva?

— Da. Vînd lapte, pui. Am locuri foarte bune. Iaca am pe domnul profesor C. Să vezi mata că dumnealor sunt numai 2 persoane şi-mi cumpără două ocă de lapte pe zi. Taaree buni boeri. D-zeu să le dee sanatate. Cum să mîntue luna îmi plătesc, tare-s cum se cade. Dar iaca, am avut an tot un profesor. Ş'apoi... Dacă nu-mi plătea drept... Veşnic îmi spunea că nu-i bun laptele şi că i s'a înbolnăvit copiii... La 2—3 zile aveam pagubă o ocă.

Ce rol mai putea avea în acest caz învăţătoarea idealistă ?!...

— După cît văd eşti mulţumită nevastă?

— Mulţumesc lui D zeu, *doamnă*. Numai băeţii aceştia ; dacă ar învăţa bine... Şi mai arăt şi eu şi tată-său cîte oleacă că dă... şi eu am învăţat la şcoală.

— Tocmai am cunoscut eu pentru că văd că băeţii îşi au lecţiile totdeauna făcute. Au să meargă ei de acum.

— Să dea D-zeu. Mare bucurie mai am... Nici n'am crezut una ca asta pentrucă dă.. sunt o samă de cucoane că mai nu se uită la noi... Ba dacă te duci la ele — nu de alta, dar ca să întrebi ceva sau să spui ceva — nici nu te primeşte în ogradă. Pune de la poartă să te întrebe ce vrei... Da, la mata să ştii că am să viu fără sfială.

— Vină şi mai spune şi la altele, poate că îndemnate de d-ta să se unească mai curînd.

— Chiar am să le spun. Ia odată are să le fie mai greu, pe urmă...

*

Multe din întrevederi cu mamele avură loc la poartă — unele avînd cunoştinţă de mizeria ; iar altele de necurăţenia în care trăiau. Pe feţele multora citea graba de a isprăvi curînd vorba.

Din atitudinea femeilor, din spaima lor, din îmblînzirea la care ajungeau după cîteva momente, uşor se putea ghici cele ce se petreceau în sufletul lor. Totul venia de la lipsa contactului şi de la ideea groaznică ce-şi făcuseră femeile din popor despre toate semnele ei mai priveligiate ca poziţie socială.

Ii părea rău acum învăţătoarei că nu ştiuse să se apropie mai mult de sufletele mamelor, să le cultive, să le cîştige sufleteşte şi apoi cu timpul numai, să-şi poată da şi sfatul pe care l'ar fi dorit.

Căci într'adevăr, care altă situaţie de cît cea de învăţătoare, poate apropia mai mult pe burgheză de femeia din popor ? Copilul e cel mai nimerit motiv de a intra în inima mamei, de a o face să-şi spue necazurile, nevoile şi dorinţele.

E dureros şi [illegible] ump de a vedea seninătatea şi încrederea cu care priveşte ziua de mîine o femee din popor... Nimic care să asigure pîinea, nimic care să i surîdă; şi cu toate acestea ea încă e veselă cu soarta ei. Iar cînd valuri prea mari de necaz îi amărăsc traiul îşi închee tînguirile cu vorbele :

„Aşa a vrut cel de Sus“ plecînd capul înaintea fatalităţei. Ea nu mai caută să vadă dacă altfel de împrejurări ar fi putut să-i dee mai multă fericire.

*

Rîdicînd dealul pentru a intra în haosul oraşului traversat de tramvae şi trăsuri, învăţătoarea reflectează întrebîndu-se : o fi oare numai mizeria socială, numai exploatare celor puternici care împiedecă pe bieţii oameni din popor să ducă un trai omenesc ?... Sau în parte se datoreşte această stare de lucruri şi lipsei de îndemn, lipsa de dorinţă, pentru bine ?... Şi atunci această lipsă să nu se poată înlătura printr'un contact oare-care între cei mai luminaţi şi cei din popor ?

Dar pentru aceasta se înţelege, e nevoe de mult tact, de multă stăruinţă şi de o doză oare care de muncă pentru a schimba puţin sufletele ce nu pot concepe nici o acţiune, care să nu pornească în vederea unui interes material.

Cei mai luminaţi, mult au păcătuit, prin nepăsarea şi prin lipsa de iubire frăţească ce trebue să domnească între oameni fără deosebire.

Dar această greşală nu ne poate opri pe noi cei — interesaţi cu răspîndirea primelor raze de lumină — să nu cugetăm mai sănătos şi să nu căutăm a sfarîma cîtuşi de puţin zidul uriaş ce caută să ne despartă de semenii noştri.

Maria C. Buţureanu

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindecă sigur : bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, băşica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă şi diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exloatator I. Werner farmacist, furnisorul Curţii Regale la Iaşi.

Broşura : Importanţa şi eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

O INFAMIE

Sub titlul „O afacere sensaţională“ *Viitorul* publică o informaţie, în care se spune, că Jud. de Instrucţie cab. IV al Trib. Ilfov, instrueşte afacerea unui evreu din Bucureşti, care ar fi sechestrat pe un copil de romîn şi i ar fi luat sînge, spre a se servi în „necesităţile ritului mozaic“. Şi deşi afacerea e „senzaţională“, *Viitorul* nu mai adaogă nimic „pentru a nu împedeca cursul secret al instrucţinnii“.

Ceea ce e curios, e că afacerea aceasta deşi datează de la 11 Mai, nimeni n'a auzit nimic de ea, instrucţiunea urmează încă cu cea mai mare discreţiune, iar *Viitorul* abia *acum* a găsit că merită a fi cunoscută.

Va să zică, avem şi noi o afacere de... tentativă de omor ritual ; sau cam aşa ceva,—nu ? onorate confrate bucureştean. Va să zică situaţiunea disperată, interesele periclitate ate dinastiei Brătianu, reclamau o mică... diversiune în opinia publică, şi *Viitorul* dinastiei n'a găsit un mijloc mai bun de a produce această diversiuune, de cît insinuînd cu... discreţiune la o afacere de natură a tulbura spiritele, a instiga populaţiunea.

Ce-i pasă ziarului brătienist, că justiţia n'a putut găsi nimic pînă acum, după mai bine de două luni de cercetări. Şi doar ar fi trebuit să se gîndească la lucrul acesta. O afacere atît de gravă şi atît de „sensaţională“, unică în felul ei la noi în ţară, nu putea fi tăcută, dacă în adevăr plîngerea primită de parchet din partea tatălui copilului maltratat... după „necesităţile ritulni mosaic“, ar fi avut un cît de slab temei.

Dar trebue să fie cineva fără scrupule, cum sînt cei de la *Viitorul*, pentru ca să vorbească despre o asemene afacere şi despre „monstruosul acuzat“, fără să posede cel mai slab indiciu despre seriozitatea plîngerii, despre posibilitatea unei asemene crime, care ar putea să aibă urmări atît de grave.

Vedeţi logică. Guvernul actual tinde să suprime unul din gheşefturile liberale. Confraţii din fruntea partidului liberal se află în pericol ; *Viitorul* inventează o afacere „senzaţională“—dar asupra căreia nu dă amănunte—pentru a distrage opinia publică de la o preocupare mai serioasă ca gheşeftul patronilor ei, fără să se gîndească, că acest mijloc „de distragere“ este prin el însuşi un pericol pentru liniştea ţării.

Mai adăogaţi la toate aceste consideraţiuni caraghiozlîcul afacerii inventate, care s'a dovedit de atîtea ori că nu este de cît o infamie criminală a unor spirite perverse, şi veţi vedea josnicia morală a oficiosului brătienist.

E mai prejos de ori-ce ticăloşie.

† IOAN SEMACA

(1836—1911)

In 14 Iulie a. c. s'a stins la locuinţa sa, în Huşi, bătrînul fost institutor Ioan Semaca, una din figurile cele mai alese ale Huşilor. Rari institutori şi-au legat numele lor de şcoala publică, cum şi-a legat Ioan Semaca, institutor şi director al şcoalei No. 1 de băeţi din Huşi, timp de aproape 40 de ani. Tot ce au avut Huşii mai de seamă, a trebuit să treacă pe la Ioan Semaca, căci ani de a rîndul Huşii de şi aveau 3 şcoli primare de băeţi, numai şcoala No. 1 avea 4 clase, şi totdeauna clasa d-lui I. Semaca era cea mai populată.

Ioan Semaca faţă cu mulţimea elevilor adoptase sistemul monitorilor, el explicînd întregii clase, şi ascultînd monitorii, iar fie-care monitor asculta grupa de 4 elevi ce avea sub el. Era o maşină care mergea minunat, şi elevii totdeauna erau cu lecţiile învăţate.

In proponimentele sale, era foarte lămurit, mai ales la lecţiile de geometrie şi aritmetică, pentru care avea o deosebită aplicare.

Eşit la pensie, el a fost încunjurat de dragostea şi stima tuturor cetăţenilor, care vedeau în Ioan Semaca pe mentorul lor.

Ioan Semaca s'a consacrat apoi viticulturii şi pomologiei şi era un renumit practician în acestea.

I. Semaca aparţine unei familii de Bucovineni, căci chiar el a venit în Iaşi copilandru de 7 ani. Născut din părinţii Gheorghe Semaca şi Casandra Constantinescu de pe la Rădăuţi, Bucovina.

A urmat cursurile Academiei Mihailene 7 clase şi a fost întăiu numit învăţător în Vrancea ; apoi a fost institutor în Iaşi la şcoala de băeţi din Sărărie, unde era director Toma Săvescu ; şi în fine numit titular la Huşi prin 1865. Pensionar de 18 ani I. Semaca a lăsat în urmă-i 2 fraţi şi o soră. Alexandru Semaca pensionar şi fost diriginte al oficiului Huşi, C. Semaca fost magistrat Piatra, şi d-na Zenovia Savinescu, soţia profesorului Savinescu din Botoşani.

I. Semaca a avut de colegi în lunga sa carieră didactică la Huşi pe I. Grozescu, V. Popazu, Mih. Leondari, Gr. Corivan, N. Marin, V. Săghinescu, Mina Constantinescu, N. Paladi, P. Arsenescu, şi alţii.

Prin testament se zice că I. Semaca, lasă pentru spitalul din Huşi casele sale, ce-s în vecinătatea spitalului, apoi o pensie viageră femeei Elena, care a îngrijit de bătrîneţele sale.

Zilele acestra se va deschide testamentul său şi-l vom împărtăşi cetitorilor noştri.

Un fost elev.

Litere-Ştiinţe-Arte

Grupul „Tribunei“.—In lunga şi penibila polemică dintre cele două tabere reprezentate, peste munţi, de „Romînul“ şi de „Tribuna“ a intervenit acum un nou glas. Academicianul Duiliu Zamfirescu îşi încheie astfel un articol în „Romînul“ :

„.. Domniile-Voastre, cari trăiţi sub ameninţarea perpetuă a însăşi existenţei naţionale : cari vă vedeţi limba primejduită, biserica dezorganizată, şcolile nimicite ; cari simţiţi duşmănia in aer, —Domniile-Voastre găsiţi de cuviinţă să vă jucaţi de-a partidele politice, vă dezbinaţi, vă împărţiţi în grupuri şi bisericuţe.

Eu ştiu multe de toate. Unul din fruntaşii Domniilor-Voastre, care mă cunoaşte de mult, înţelege ce vreau să zic.

Dacă de la pasivitate, care era o nenorocire, aţi trecut la viaţa politică activă, trebuia să ştiţi, ce vă aşteaptă : necazuri şi griji, amenzi şi închisoare. E dureros că e aşa, dar asta e. Cine nu are puterea sufletească să îndure persecuţiile şi neaverea, să poftească la noi în Regat : aici sunt funcţii şi cafenele.

Dar locul de onoare este acolo. Locul acela îi ţine cine poate. Il ţine acela ce nu se teme de închisoare, acela ce are sufletul disciplinat şi nu se răscoală împotriva şefilor, acela care nu jertfeşte măririlor şi bunului trai hotărîrea de a suferi pentru păstrarea neamului.

Locul de onoare e alături de bărbaţii ce alcătuesc Comitetul naţional al Romînilor de peste munţi. In afară de acestoa, noi romînii din Regat, nu cunoaştem altă alcătuire politică.

Gruparea de la Tribuna trebuie neapărat să dispară, de oare ce ca formaţiune politică nu are nici o valoare, iar ca manifestare literară este neonestă. Cuvînt aspru, dar precis“.

*

Universitatea din Breslau îşi serbează zilele aceste centenarul intemeierei sale, cu o deosebită solemnitate.

*

Circiumarul Pons care-şi păzeşte prăvălia în Rue de Moulins, la Paris, a găsit timpul să scrie cîteva romane. Cel mai nou intitulat : „De mon village à Paris“ a atras luarea aminte a criticei.

*

STRUNA ZILEI

INVENŢIE BREVETATA

Un inginer din Norvegia a inventat o maşină de muls.

Ziarul.

'Naintea voastră, Norvegieni,
La noi, asemene aparat,
Poliţia l'a inventat, —
De muls pe... bieţii cetăţeni.

INFORMATII

❑ **Pregătirea reformei administrative.**—Ministerul de interne a adresat următorul ordin circular prefecturilor din ţară :

„Prin precedenta mea circulară din 2 Iunie a. c. am atras atenţiunea asupra necesităţii absolute de rezidenţă a administratorilor de plasă în circumscripţiunea lor şi de supraveghere continuă a comunelor. Este însă nevoe ca acţiunea lor să fie controlată şi coordonată.

Veţi bine voi, deci, domnule prefect, să păşiţi la o inspecţiune, generală a tuturor comunelor din judeţul d-voastră, pentru a constata prin d-voastră înşi vă starea economică şi financiară a lor, bugetele lor în raport cu starea lor materială, clădirile ce s'au făcut din împrumuturi în raport cu resursele şi populaţiunea lor, gradul de pricepere, sîrguinţă şi moralitatea personalului administrativ de toate treptele, lipsurile ce se constată în legiuirile comunale şi administrative judeţene, mişcarea cooperativă şi desvoltarea instituţiunilor locale de credit, bănci populare, etc., inconvenientele şi avantajele lor, elemente ce-mi sunt necesare pentru studiul unei reforme generale, tinzînd la o serioasă descentralizare a vieţii administrative. Sunt izbit de starea bugetelor unor comune rurale—veţi bine voi a pune să mi se facă un rezumat de bugef pe fiecare comună. Doresc să ştiu cu preciziune dacă starea lor deplorabilă este datorită cotelor prea grele ce au de plătit către stat şi judeţ sau, ceea ce cred mai lesne, unei porniri spre cheltueli şi împrumuturi nechibzuite şi unei lipse de supravegheri. In legătură cu aceste inspecţiuni pun de aproape a d-voastră supraveghere, asupra legii învoelilor agricole. Ori care ar fi atribuţiunile date de legi unor alte organe, nimeni nu este mai în măsură de cît prefectul, ca să vegheze la o aplicare inteligentă a legii.

Muncitorii trebue ocrotiţi ; deci munca lui trebuie plătită cinstit, fără întîrziere, după preţurile stabilite în actul de angajament, hrana stipulată trebue să fie abundentă şi sănătoasă, măsurătoarea exactă şi conform stipulaţiunii legii. Dar şi proprietarul sau arendaşul trebue să fie asiguraţi, că munca angajată se va face la timp şi în condiţiunile din contract

Nu veţi tolera ca agenţi ai forţei publice, să ajute prin nepăsarea lor pe cei care momesc pe muncitori şi-i îndeamnă printr'un spor de plată momentului, să nu se ţină de obligaţiunile luate de cu iarnă şi de multe ori cu avansuri de bani.

Orice neorînduială sau abatere de la angajamentele agricole aduc întîrzieri în strîngerea recoltelor, deci o pagubă pentru avuţia naţională. Veţi atrage deci atenţiunea stăruitoare agenţilor administrativi asupra acestor puncte şi veţi veghea personal la stricta pază a învoelilor agricole.

❑ **Maşinele de aprins ţigări.**—Direcţia regiei M. S. fa dat următorul comunicat :

De eei interesaţi s'a răspîndit versiunea că tribunalele noastre ar fi dat cîştig de cauză celor ce au importat brichetele şi că deci Regia n'ar avea dreptul să prohibe importul lor.

Lucrul nu este exact, căci expertiza a stabilit contrariul, atît pentru brichetele ce se aduc la noi, funcţionînd cu ajutorul metalului compus, fero cerium pentru care legea recentă din Franţa a înfiinţat taxe, spre a le permite importarea. Deci regia noastră continuă a le confisca şi a aplica amenda stabilită de legea pentru monopolul chibriturilor.

Credem însă că şi la noi va interveni o lege care să permită importul acestor aparate în schimbul plăţei taxelor necesare.

❑ D-l colonel Cocorăscu a fost numit prefect al jud. Gorj, în locul d-lui Culcer, care a fost trecut inspector general administrativ.

❑ Intre 1—15 Septembrie se va ţine concurs pentru ocuparea locurilor vacante de bursieri şi solenţi în şcoala normală Vasile Lupu din localitate. Numărul burselor şi solvelor vacante se va publica mai tărziu prin monitorul oficial şi Buletinul ministerului.

Această publicaţie ce găsim în monitorul oficial, ne surprinde foarte mult de oare ce în totdeauna odată cu publicarea concursului, se anunţă şi numărul vacanţelor. Ne temem că aceasta nou sistem să nu ascundă iarăşi vre-o mistificare a burselor şi vre o aranjare a lor după nevoile celor interesaţi.

❑ **Testamentul d-ruiui Clement.**—Eri s'a deschis de tribunalul de vacanţă testamentul doctorului Clement.

Dr. Clement lasă averea sa totală de peste 170,000 lei în modul următor : 25000 lei lui Pantazi o rudă a lui ; cîte 15000 lei la mai multe rude, printre care şi d-lui amiral Eustaţiu ; 5000 lei pentru săracii Capitalei ; biblioteca sa ştiinţifică a lasat C. F. ; iar restul cărţilor le-a lasat Legei Culturale.

Executor testamentar a lasat pe şeful său de cabinet Ernest Cocia.

❑ **Articole cu erată.**—Noul polemist politic N. D. Arbore, n'are noroc, sau are norocul lui Eremia cel cu oiştea. A scris un articol la care a trebuit să facă numai puţin de 23 rînduri pe erată. Noi suntem de părere că ar fi mai nimerit să publice pentru mîine, că şi articolul său de eri nu este de cît o erată de sus pînă jos. Nu de alta dar se prea poate că la venirea vre-unui ministru de instrucţie democrat, să fie silit să-i facă declaraţiuni amoroase, cum a făcut altă dată d-lui Arion.

❑ Azi la ora 10 dimineaţă un băetan a cărui nume nu se cunoaşte încă, dar de care se ştie, că ar fi din vre-o comună din împrejurările, cumpărînd un revolver, pe cînd îl încerca, revolverul fiind încărcat, a luat foc lovind pe un alt flăcău numit Filip Argintariu în umărul drept. Victima a fost transportată la spitalul Israelit, unde i s'a extras glontele din umăr.

Criminalul prin imprudenţă a dispărut.

❑ **Şcolare.**—In „Monitorul Oficial“ a apărut tabloul cărţilor didactice de curs secundar, valabile în anul şcolar viitor.

— Consiliul permanent de instrucţiune publică, în şedinţa din săptămîna trecută a cercetat şi aprobat cărţile didactice de curs primar : Abecedar, Citire, Gramatică, Geografie, Aritmetică şi Caligrafie. D. Ministru ă aprobat azi hotărîrile consiliului.

Consiliul Permanent a luat azi vacanţă pînă la 1 Septembrie viitor.

— Noul regulament al şcoalelor secundare de băeţi şi fete elaborîndu se de consiliul Permanent va fi supus aprobărei Regale şi se va pune în aplicare pe ziua de 15 Septembrie viitor.

❑ Soldatul Vieru Grigore, din Batalionul 4 Vînători, pe cînd cobora, cu o căruţă de a batalionului, pe rîpa Galbenă, — calul speriindu-se a luat vînt, isbind căruţa de un car cu pietriş, cu atîta putere, în cît s'a sfărmat în bucăţi. Soldatul de şi a fost aruncat din căruţă la o mare distanţă totuşi a scăpat neatins.

❑ In vederea manevrelor de toamnă, Divizia 8 Botoşani, publică licitaţie pentru aprovizionarea cu fîn, lemne şi arme, necesare pentru depozitele din Botoşani, Dolhasca, Dumbrăveni, Liteni pentru ziua de 28 Iulie.

❑ Noul şi bogatul program al cinematografului Pathé-Frères, din noua grădină Trajan de astă seară Marţi 19 Iulie, cuprinde între altele :

Jacob al 5-lea, Regele Scoţiei—tatăl Mariei Stuart. Mare reconstituire din Istoria Britaniei (1513—1542).—Costumele, mobilele, armele etc. sunt identice după epoca respectivă.

Coastele Nouei Zelanda (Australia), interesante scene de călătorie—Cum se fabrică Tapiocaua, scene industriale—Guvernanta, mare roman însufleţit—Gelozia cowboyului (păstor american) scene din viaţa americanilor de nord—Leocardia şi manechinul, scene comice—Soldatul gentilom, scene comice de moravuri pariziane etc. precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal, cu evenimentele, modele, sporturile şi telegramete însufleţite din lumea întreagă.

Joi 21 Iulie : Napoleon I-iu captiv. Epizode zguduitoare, cari revelează crudul exil al marelui Imparat—reconstituiri după acte şi documente autentice păstrate în arhivele Parisului.

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă : Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

❑ La 1 August se va ţine la spitalul militar local, licitaţie pentru aprovizionarea cu franzelă, pe timp de un an, cu începere de la 1 Septembrie 1911.

❑ D. G. Popovici a fost numit agent de urmărire la Iaşi.

❑ Perceptorii Manoliu şi Gheorghiu au fost destituiţi pe ziua de 1 Iulie.

❑ Bulgarul Simion Stancovici, în etate de de 25 ani, de loc din comuna Ţuţora, ducîndu-se eri să se scalde în Prut şi neştiind să înoate a fost luat de curent şi s'a înnecat. Cadavrul a fost pescuit astăzi.

❑ Administraţia ziarului „Opinia“ primeşte abonamente de viligiatură cu :

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici : galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică : **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Prin* „Evenimentul“ *de aseară, prefectul-prostocol, vestește populația ieșană, că de azi înainte va aplica cu strictețe repaosul duminical și previne pe ieșeni* **„că orașul va fi lipsit de pîne o zi și jumătate, adecă pînă Marți după amează“.**

Iată încă un comunicat de o fenomenală stupididate.

Toată lumea știe că repaosul duminical încetează de Luni, la orele 6 dimineața, și mulți brutari și-au organizat astfel serviciul, în cît Luni, la orele 12, se găsește în piață pîne proaspătă și în abundență.

Nu cum-va pompierul, care pînă eri vroia să desființeze repausul duminical, urmărește azi să facă două zile repaos, în loc de una, cît prevede legea?

Ne putem aștepta și la aceasta.

❑ *In fruntea listei guvernamentale pentru alegerile județiene, va figura d. Ivașcu, fratele epitropului de la Sf. Spiridon.*

❑ *Fondațiile din piața Unirei, pentru așezarea statuei lui Vodă Cuza, s'au terminat azi.*

Costul acestor fundații nu se urcă de cît la cîte-va mii de lei,—așa că din suma ce mai rămîne disponibilă din subscripția adunată, comuna va face cheltuelile necesare pentru înfrumusețarea și iluminarea locului din jurul statuei.

Așezarea statuei va începe la 1 Septembrie.

❑ In „Monitorul Oficial“ de azi a apărut actul constitutiv și statutele societății anonime pe acțiuni, purtînd numele de „Casa partidului Național-liberal“.

După actul constitutiv, capitalul social este de 700.000 lei, iar obiectul societății este: „de a dobîndi imobile urbane care se vor putea întrebuința pentru săli de întrunire etc. sau *ori ce alte destinațiuni proprii naturei și situației imobilelor*“.

După însuși actul constitutiv, această „Casă a partidului“ are de scop prin urmare să cumpere „Case partidului“, pentru ca la timp să le vîndă Statului.

Va fi un fel de casă rurală urbană.

❑ **De la camera de Comerț.** —Membrii camerei de comerț, s'au întrunit eri în ședința publică, sub prețedinția d-lui Cerchez, în asistența d-lui Mieruță, secretar.

Participă d-nii Tufli, Eiven, Bogza, Werner, Duduica, Croitoru, Ionescu, Reinike și Ștefăniu.

Se recomandă ministerului de finanțe pe d-nii D. D. Duca și I. Petrescu, pentru a înființa, pe lîngă vama din localitatate, cîte un birou de comisiuni și expedițiuni particulare.

Se acordă preparatorilor de maț și piei, dreptul de a lucra Duminica pînă la ora 12 din zi, cu condițiune ca să înainteze atît camerei, cît și poliției cîte o listă de personalul lor, cărora să li se acorde cîte o zi de repaus la fie care 15 zile.

— Se admite d-lui Crețu din comuna Botești, jud. Roman de a exercita comerțul de ouă.

In privința repauzului duminical se naște o discuțiune mai lungă. D. Tufli e de părere, că repauzul duminical să înceapă de la ora 12 din zi, însă în deobște prăvăliile să se închidă, la ora 8 seara, pentru ca amploianții să se poată bucura și de o oră de libertate mai mult.

Insă sunt de părere, că repauzul Duminical, să fie aplicat fără deosebire, pentru berării crîșme și cafenele.

La urmă se numește o comisiune compusă din d-nii Cerchez, Tufli, Reinike, Ionescu și Ștetăniu, care să alcătuiască un memoriu în această chestiune.

❑ *In cercurile guvernamentale, se afirmă, că alegerile județiene nu vor mai avea loc în zilele de 8, 10 și 11 August, ci într'o dată ulterioară, nefixată încă.*

❑ Spărgînd fereastra, de la cîrciuma lui Vasile Ștefănescu, din satul Cornești, mai mulți rău făcători, s'au introdus în prăvălie, de unde au furat bani și diferite mărfuri. Secția de jandarmi, caută să afle pe făptași.

❑ Zilele aceste va avea loc la camera de comerț o consfătuire în chestia repaosului duminical, la care vor fi invitați comercianți și o delegațiune de funcționari comercianți.

❑ **Banda de la Scobinți.** — Cu toată zarva ce s'a făcut în jurul prădăciunilor bandelor de hoți din împrejurimile Hărlăului, ei n'au putut fi prinși.

Trupele, după ce au cutrierat toate pădurile de la Hărlău, pînă la Botoșani, au fost astăzi dislocate, ele au plecat fie-care la regimentele lor. Autoritățile în frunte cu procurorul de Botoșani, d. Costea, au amînat pentru altă ocazie prinderea bandiților.

Favorizați de pozițiile înalte și deluroase ale pădurilor, ei au putut privighea din timp mișcările trupelor, așa că au fugit la șes și prin popușoaie, lăsînd gol în urma lor.

❑ D. Alexandru M. Tzoni, în urma unei audițiuni splendide, a fost angajat în trupa Davila.

IN PREAJMA HOLEREI

— Ședința consiliului de higienă —

O declarație stupefiantă a primarului.— Conflictul între consiliul de higienă și serviciul apelor. — Mersul febrei tifoide. — Orașul fără latrine — Circulara direcțiunii sanitare. Infierarea administrației comunale.

Consiliul de higienă al orașului, s'a întrunit aseară, sub prețedinția d-lui dr. Floru, medic șef al orașului. Asistă d-nii d-ri Mezincescu, Tudor, Grosi, Grigoriu, Imervohl, Stenner și d-nii ingineri Cugler și Savul.

D. dr. Tudor, citește procesul verbal al ședinței precedente, care se aprobă.

*

D. Medic șef, în urma desideratului luat de consiliul de higienă în ședința precedentă, comunică rezultatul întrevederei sale cu primarul, în chestia conflictului dintre consiliul de higienă și serviciul apelor, care refuză să execute desideratele luate de acest consiliu.

D. dr. Floru, arată că d. Greceanu, i-a respuns textual:

„—*Astăzi nu putem face nimic. Serviciul apelor nu depinde de noi și cîtă vreme nu vom primi acest serviciu, nu putem lua nici o măsură. Sperăm însă, că prin Decembrie sau Ianuarie, acest serviciu va trece pe seama primăriei și atunci vom vedea ce este de făcut*“.

D. dr. Floru adaugă, că a putut vedea și pe d. Tancred Constantinescu, directorul serviciului apelor, care i-a spus, că nu poate veni la ședințele consiliului de higienă, de oare ce nu e vestit cu 4 zile înainte. Cît despre buletinele cuprinzînd buletinele analisei bacteriologice, ele s'au înaintat Primăriei.

D. dr. Floru mai prezintă consiliului dosarul apelor, adus din archiva Primăriei. In acest dosar nu se găsește nici un buletin de analiză bacteriologică, în afară de cele trimise de consiliul de higienă.

Tot în acest dosar se găsește adresa consiliului de higienă, prin care cere o sumă de lămuriri de la serviciul apelor. Pe adresă se află resoluția primarului, ca serviciul apelor să refereze. Insă adresa s'a întors la Primărie, fără nici un referat din partea serviciului apelor.

D. dr. *Menzicescu*, luînd cuvîntul, zice că respunsul primarului este foarte curios. Pe baza acestui răspuns, s'ar putea ca până în Ianuarie să se otrăvească populația, fără ca Primăria să intervină. E ceva nemai auzit, ca un oraș să fie alimentat cu apă, fără ca administrația comunală să aibă dreptul a lua măsurele indicate de legea sanitară.

— „Dacă așa stau lucrurile—spune d. dr. Mezincescu—dacă primăria se declară în neputință de a interveni, noi suntem datori a arata direcției sanitare cum stau lucrurile, pentru ca ea să decidă și noi să ne degajăm răspunderea. In tot cazul e trist că primăria a ajuns la situația de a renunța la drepturile ei“.

D. dr. *Grossi*, zice că de îndată ce apa a fost pusă în consumație publică serviciul apelor nu se poate sustrage controlului consiliului de higieuă. Cere să se intervie la direcția sanitară, pentru a se deslega chestiunea.

D. *Cugler* cearcă să apere serviciul apelor, zicînd că faptul că nu se găsesc în dosar buletinele analisei bacteorologice, ar putea fi atribuit funcționarilor.

La aceasta d. dr. Mezincescu răspunde cetind din dosar din care rezultă, că serviciul apelor n'a răspuns nici la o chestiune ivită.

„N'ar fi nimic, dacă serviciul apelor ar neglija Primăria, dar neglijează sănătatea publică și dacă aceasta e tolerat de comună, noi nu o putem tolera“.

In unanimitate consiliul decide de a apela în această chestiune la direcția generală a serviciului sanitar.

*

Consiliul se ocupă apoi de cazurile de febră tifoidă, constatate în oraș, Din tabelele statistice, pe care le prezintă medicul șef, rezultă că de la 1 Iulie și pînă azi, s'au constatat:

7 cazuri în oraș,
3 la regimentul 13 de infanterie,
și 3 cazuri aduse din alte localități.

Consiliul luînd act de aceste, opinează că sunt cazuri sporadice și că nu, se poate spune că în oraș bîntuie o epidemie de febră tifoidă.

*

D. dr. *Floru*, medic șef al orașului, citește circulara direcțiunei generale a serviciului sanitar, cu privire la măsurile ce sunt de luat pentru a preveni orașele de primejdia holerei.

D. dr. Floru arată activitatea desfășurată de serviciul sanitar, în această privință, încă de la începutul lunei Februarie, și anume asanarea făcută, inspecțiile medicilor, și îmbunătățirele aduse la numeroase stabilimente de alimente și băuturi.

Mai mulți medici ridică protestări în potriva administrației comunale, care paralizează activitatea serviciului sanitar. Astfel prăvăliile Zavalide și Eleftherados închise ca insalubre de către medicul șef al orașului, au fost a doua zi redeschise de către administrația comunală.

De aseminea crîșma Vexler din strada Socola, închisă de serviciul sanitar, a fost a două zi redeschisă de către d. Konia, consilier comunal.

Membrii consiliului de higienă murmură în potriva acestor fapte, care fac imposibilă activitatea serviciului sanitar.

*

Tot ca măsură sanitară, medicul șef rîdică chestiunea locuințelor de la periferia orașului, care se găsesc fără latrine.

D. dr. *Imervohl* spune că administrația comunală ar trebui să procedeze, întocmai ca și în anul trecut, adică să ajute pe săraci a-și construi latrine. Mai ales că de astă-dată, d. Ministru de interne a încuviințat primăriilor să deschidă credite extraordinare în scop de asanare.

D. dr. *Tudor* crede, că așezarea acestor latrine trebue supraveghiată de aproape, căci s'a văzut că unii procedează în mod straniu, așezînd latrinele în mijlocul stradei, sau în fața casei vecinului.

D. dr. *Mezincescu* zice, că circulara direcției generale a serviciului sanitar nu însamnă, de cît că această direcțiune caută să-și degajeze sufletul. Dar nu prin circulări se face asanarea unui oraș

Ceia ce nu s'a făcut de zeci de ani, nu se poate îndrepta într'o clipă. Dar sunt lucruri, care se pot îndrepta, și cu toate aceste, asistăm la o rea voință revoltătoare. Astfel serviciul barometric defestabil de azi, probabil că se va menține și pe viitor. Astăzi nici nu se deșartă latrinele.

D-sa aduce ca exemplu faptul, că de două luni a cerut să se deșarte latrina de la locuința d-sale și nici pînă azi acest serviciu nu s'a executat.

Suntem în fața primejdiei holerei.

Și față de această primejdie, cerem ca administrația comunală să deșarte în mod gratuit latrinele de la locuințele sărăcimei din periferia orașului.

In același timp, comuna să voteze suma de 10,000 lei cu care să se procure 1000 fosse de beton armat, pentru locuințele din periferia orașului.

Prin aceasta se va face un ce practic și nu se vor cheltui sume mari ca în anul trecut, pentru o asanare fictivă, din care n'a rămas nici o urmă, după cea dintâi ploae.

Nu aceasta a fost intențiunea d-lui Morțun.

D. dr. Mezincescu se ridică cu indignare, în potriva abuzului ce face administrația comunală, redeschizînd prăvăliile închise de serviciul sanitar și nelăsînd ca acest serviciu să-și facă datoria.

D sa cere presei să înregistreze aceste abuzuri, căci e singurul mijloc pentru ca ele să înceteze.

*

Tot în chestia asanărei, d. dr. Tudor, rîdică o chestie importantă, acea a marilor proprietari, cari refuză să aducă la proprietățile lor îmbunătățirile cerute de serviciul sanitar.

In această chestie, i-au cuvîntul d-nii d-ri Tudor, Mezincescu, Imervohl, Grosi și Stenner, însă orele fiind înaintate, continuarea discuției se amină pentru ședința viitoare.

❑ Se dă ca sigură numirea d-lui inginer Stihi, de la serviciul de întreținere a c. f. ca inginer inspector al comunei.

❑ Invățătorul Halaciu I. Vasile, de la școala din comuna Cotușca, județul Dorohoi, a fost transferat după cerere, pe ziua de 1 Septembre, la școala din comuna Rădăuți, același județ.

❑ Institutoarea Atalanta Augustin, de la școala de fete No. 2 din Dorohoi, actualmente detașată la școala de băeți No. 10, din Galați, a fost transferată după cererea sa pe ziua de 1 Octomb. la școala No. 1 de fete din Galați, în postul nou înființat.

❑ Domnul institutor C. H. Vartic, a fost însărcinat să ție locul de director al școalei de băeți No. 1, a d-lui director Sachelarescu, pe timpul de la 25 Iulie—25 August.

❑ Direcția generală a serviciului sanitar, a admis în totul desideratul consiliului de higienă, hotărînd ca de azi înainte fosele de la locuințe să se facă fără sifoane deșertîndu-se în canalul public.

❑ Mîne Mercuri, 20 Iulie,—Sf. Ilie—fiind patronul Societății *Unirea* a lucrătorilor-tipografi din localitate, se va oficia un parastas, la biserica Sf. Atanasie, pentru pomenirea lucrătorilor-tipografi decedați, la care vor participa toți membrii acestei societăți.

La ora 12 a. m., va avea loc un banchet, în sala Turn-Verein din str. Gîndu, la care vor participa toți membrii societății *Unirea*.

❑ Fostul funcționar Van Sanen, care a defraudat o sumă importantă la depozitul de tutun, a fost adus alaltă eri în localitate.

El s'a predat singur autorităților străine. La Ițcani a trebuit să aștepte două zile, pînă să se termine formalitățile de extradare.

A fost adus apoi și arestat la compania de jandarmi și azi a fost înaintat parchetului, de unde a fost trimis la judecătorul de instrucție, cabinetul II.

După un scurt interogatoriu, Van Sanen a fost depus la penitenciar.

La instrucție au fost chemați și 4 debitanți de tutun, pentru a da explicații asupra modului cum opera Van Sanen.

❑ Ministerul Instrucțiunei și al Cultelor a aprobat următoarele înființări, rîdicări, coborîri, desființări și transferări de posturi, în învățămîntul rural:

Inființări pe ziua de 1 Octombrie: Postul I, în suburbia Nicolina, Iași, plătit cu 110 lei lunar; postul I, în cătuna Dumbrava, comuna Ciurea, jud. Iași, cu 110 lei; postul I, în Tg. Frumușica (Botoșani), cu 110 lei; postul I, în cătuna Sanca (Vaslui), cu 65 lei; postul I, în cătuna Gura Bădiliței (Suceava), cu 65 lei; postul II, com. Pungești (Vaslui), cu 65 lei; postul III, com. Goroni-Tomești (Iași), cu 65 lei.

Rîdicări de posturi.—Postul II de la la școala din comuna Dersca (Dorohoi) de la 65 la 110 lei lunar.

Transferări de posturi pe ziua de 1 Octombrie 1911.

Postul I, de la școala din com. Pungești, (Vaslui) dimpreună cu învățătorul Rotaru, se trece ca postul II, la școala din com. Doagele acelaș județ. D. Rotaru va avea diriginița școalei.

Postul IV de la școala din comuna Calarași jud. Botoșani dinpreună cu învățătorul preot Stefănescu, se trece ca post II la școala din comuna Sf. Maria acelaș județ.

❑ *Mîine Mercuri, 20 Iulie, fiind sărbătoarea Sf. Ilie, ziarul nostru nu va apare de cît Joi, la oarele obicinuite.*

Ultima oră

Bucureți 19 Iulie

Pensia fostului Mitropolit

Bucureți.—Se știe că fostul Mitropolit Primat i s'a acordat o pensie de 1600 lei pe lună.

Se consideră aceasta ca o ilegalitate, de oare-ce după lege se acordă o atare pensie unui Mitropolit demisionat după 5 ani de funcțiune.

Fostul Mitropolit Primat n'a funcționat însă de cît 2 ani.

Acționarii tramvaiurilor

Bucureți. — Membrii comitetului societății tramvaiurilor n'au putut ține ședință eri neîntrunindu-se numărul legal de membri.

Se pare că nici astăzi nu vor putea să se întrunească.

HOLERA

Bucureți.—In urma știrilor primite, direcția generală a serviciului sanitar, a declarat întreaga Turcia contaminată de holeră și a luat cuvenitele măsuri sanitare.

Arderea unui vapor

Constanța. — Pe bordul vasului turcesc „Atios“, a izbucnit eri un foc puternic, cauzat de la o bucătărie de pe vapor. Focul a cuprins curînd întreg vasul.

S'au adus imediat ajutoare și vasul scos din basin, a fost lasat liber pe apă, pînă să se distrugă complect.

Pagubile se urcă la peste 150,000 lei.

Victimele căldurei

Bucureți. — Știri din Paris, arată, că eri căldura a întrecut cea de pînă acuma. Sunt numeroase cazuri de insolație.

La Charlottenburg, o femee a murit de insolație. De durere, fiica acestuia, s'a aruncat din al 3 lea etaj al unei case, rămănînd moartă pe loc.

Răsboiu în perspectivă

Paris.—Aci se svonește că înțelegerea cu Germania, în chestia Marocului, nu se va putea face și că sunt temerile unui răsboiu apropiat

Contrabandă de vite

Budapesta.—Secretarul societății agricole ungare a plecai la Brașov, pentru a ancheta și a propune măsuri, pentru a evita contrabanda de vite ce se va face prin munți, la granița romînă.

Nou prefect de Gorj

Bucureți.—D. colonel Cocorescu, numit prefect de Gorj, a depus azi cuvenitul jurămînt.

Interimatul ministerului de interne

Bucureți.—Se afirmă că d. Carp a scris d-lui Marghiloman că în cazul cînd pleacă în concediu, să nu-l însărcineze cu interimatul ministerului de interne, de oare ce dorește să se consacre studierei reformelor.

Așa că la plecarea d-lui Marghiloman, interimatul ministerului de interne îl va lua d. Lahovary.

Destituirea d-lui Chiricescu

Bucureți.—In Monitorul Oficial de azi, a apărut decretul, prin care d. Chiricescu este scos din învățămînt, cn începere de 1 Septembrie.

Un fapt grav

Bucureți.—S'a adus la cunoștința autorităților, că eri loct. Romano, în urma unei certe cu soția sa și cu cei doi cumnați ai săi, a scos sabia, și a făcut unuia dintre cumnații săi, d. C. Popescu, două răni grave la cap.

Autoritățile anchetează.

Propaganda romînă în Macedonia

Constantinopol.—Patriarchul Egumenic comunică, că în 3 sate din ținutul Menelic, au fost angajați 3 preoți și 3 învățători romîni. Aceasta se datorește propagandei romîne.

Exploatarea terenurilor petrolifere

Bucureți.—In unele cercuri se afirmă, că d. Vintilă Brătianu, terminase tratativele cu un consorțiu din Berlin, pentru constituirea unei societăți în felul celei a tramvaiurilor, pentru exploatarea terenurilor petrolifere.

Față însă cu cele petrecute cu societatea tramvaiurilor, d. Brătianu a fost silit să renunțe la constituirea noei societăți.

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad-Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost“ recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton, ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

Liceul „Particular“

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c.. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

Băile Oglinzi

Două vile cu tot confortul modern, de cîte trei odăi și o bucătărie, poziațiune superbă sunt de *inchiriat.*

A se adresa la D-l M. Petersil, Băile Oglinzi.

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iași, str. Anastasie Panu No. 43 —

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziciunile din lume și la expoziciunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

MASINI de CUSUT SINGER

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă sunteți suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IAȘI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreține colorațiunea părului; pigmenții prin ajutorul acestei ape nu seacă și împiedică înălbirea lui.

Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurile Slănicului (Moldova).

Se întrebuințează pentru improspătat aerul în camera de dormit și în odaia bolnavului, prin evaporație sau pulverisație. *Sticla 2.50 b.*

FONDOIR Prix ..... fr. 50 R. GARIEL 2, quai de la Mégisserie, PARIS Envoi franco du Catalogue

BROSSE A TAPIS Prix: 14 fr. R. GARIEL 2, quai de la Mégisserie, PARIS Envoi franco du Catalogue

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES

Baym' GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, FOULAILLERES

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 20 Octomorie 1832, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bolelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotulorĭ bóle provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilelorĭ consecințe; dobândite sau ereditare, recente saŭ inveterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putredimiĭ oseloriĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distincțiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmețĭ d'un gust forte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ oferŭ un « remedŭ de composițiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie marĭ humanității.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au cedat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vre o ușurare, va ina 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Tipografia H. Goldner, Iași str. Gh. Mirzescu. — Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII—No. 1356—Vineri 22 Iulie 1911

PENTRU ARMATA

Ne-am deprins de cîtă-va vreme să auzim, în toate ocaziile mari, recunoscîndu-se că sacrificiile ce țara a făcut pentru armată, au fost răsplătite, prin faptul că avem o armată, care ca instrucție și comandă superioară, poate sta între armatele cele mai bine reputate.

Neapărat, acei cari au cunoscut armata noastră înainte de reorganizarea ei și cari o revăd astă-zi, vor recunoaște că am luat cu amîndouă mîinile progresul de pe unde l'am găsit și ne-am creat o armată care în orientul Europei este chemată să joace un rol hotărîtor.

Am urmat progresele din Occident și ne-am format un corp ofițeresc, une-ori produs al școalelor noastre, alte-ori instruit și la școlile mari ale apusului, ori-cum, însă, la înălțimea rolului ce va fi chemat să joace.

Progresul occidentului, însă, ne-a adus și nouă oare-care plăgi, care în occident au început deja să'și arăte fățiș rolul lor pernicios și care sunt de natură a distruge tocmai în armată, credința că numai meritul și valoarea trebue să fie chemate în această instituție să rîdice pe cei destoinici.

In o instituție, unde se pare, că organizația ei a impus o ierarhie tocmai pentru a stimula la muncă pe cei pe care-i indică meritele, călcarea acestor merite este de natură a sdruncina atît credința fundamentală, care însuflețește pe ori-ce soldat, acea de a ști, că fie-care poartă în giberna lui bastonul de mareșal, cît mai ales sdruncină credința în valoarea unor șefi rîdicați pe alte căi de cît a meritelor.

Nu mai vorbim de relele ce a adus deja în occident sistemul înaintărilor prin favoare; nu mai vorbim de nemulțumirea surdă ce clocotește chiar în armata democraticei Franțe, din pricina înaintărilor la comandamentele superioare a conților și marchizilor. Nu mai cercetăm, dacă în Germania, rîdicarea la marile comandamente a *von*-ilor de toate soiurile, nu va ajunge să știrbească blocul, care dă astă-zi valoarea oștirei germane, în ziua cînd va înceta tensiunea care îi ține astă-zi solidari și care este teama revanșei învinsei de la 1870.

Să ne uităm, însă, în țară la noi, unde nici marchijii, nici von-ii nu pot să aibă trecere la înaintări.

Dacă ne-a ferit Dumnezeu de aceste calamități, ne-a dăruit, însă, cu una care ne este specifică și care se pare că înflorește în toată voia, a nume stăruința politică. Ne-apărat că într'o țară în care în toate ramurile de activitate se resimte covîrșitoarea preponderență a politicei, nu se putea ca armata să nu fie molipsită și ea de această boală. Nu este o noutate că în armată la fie-care nouă epocă de înaintări, ies pe față toate nemulțumirile provocate de înaintarea celor nechemați și nu este, iarăși, de mirare că fie-care glas care se rîdică în potriva nedreptăților ce se fac la înaintări, sdruncină din temelie credința celor mici în nobleța misiunii unei instituții unde se rîdică atîția pe căi lipsite de ori-ce noblețe.

Pînă astă-zi glasurile acestea puteau fi luate drept ecouri interesate a gazetelor, care caută să speculeze în scopuri gazetărești, nemulțumirile unei categorii sociale; astă-zi, însă, ministrul de război, publică prin ziarul său, monitorul oficial, un comunicat care este de natură a arunca o foarte tristă lumină asupra obiceiurilor ce înfloresc în armata noastră. Iată ce zice acel comunicat:

„In ajunul începerei examenelor, „președintele și membrii comisiunei „se vor prezenta ministrului *pentru* „*a primi ordine și vor declara, că se vor* „*conforma urmatoarelor obligațiuni*:

„a) Ori-ce scrisoare de recomandație privitoare la candidați, va fi „înaintată imediat cabinetului ministrului.

„b) Se va face imediat raport asupra ori-cărei stăruinți verbale.

„c) Candidații recomandați vor fi „imediat excluși".

Acest comunicat nu se poate să nu zgudue în ori-cine, credința în organizarea armatei noastre. Dacă ministrul de rezboi găsește cu cale să se plîngă în mod public în contra stăruinților și dacă se crede dator să cheme la el pe membrii comisiunilor, spre a le da ordine, trebue să domnească în ministerul de rezboi o credință adîncă în calamitatea ce aceste stăruinți o constitue pentru armată.

Dacă acest comunicat, sub aparența echității ce pretinde e întrona, n'ar fi în contradicție cu alte acte mai puțin publice a ministrului, în care tot stăruințile politice au biruit și care se pare că în curînd vor da și Iașului un comandament superior, am fi foarte mulțumiți. De atîtea ori, însă, plîngeri la fel s'au rîdicat chiar în potriva actualului ministru de rezboi, în cît avem dreptul să ne temem, că *ordinile* la care cheamă pe membrii comisiei în ajunul examenului, să nu fie inspirate tot de intransigență, pentru cei cu stăruințe slabe și de toleranță pentru stăruințele serioase.

In tot cazul, pentru acei ce au privit armata ca singura instituție în care numai meritul formează blazonul, comunicatul ministrului de rezboi este o teribilă distrugere a acestei credințe. Dacă corpul nostru ofițeresc se folosește de mijloacele ce interzice acum ministrul de rezboi, este pentru noi o dovadă că nu ne putem aștepta ca la nevoe să învingă într'o luptă fățișă, acei cari s'au deprins să lupte cu armele altora. Dacă acest sistem este așa de generalizat, pe cît arată comunicatul ministrului, suntem datori să nu cîntăm laude fără rezervă unei armate, care adăpostește astfel de luptători, ci să căutăm cu ori ce chip să reformăm spiritul primejdios ce se introneazā în corpul nostru ofițeresc. Alt-fel vom ajunge să îngrămădim numai trese și galoane, pe niște capete ce vor pierde obiceiul de a sta drept și pe niște suflete, care vor fi perdut credința în valoarea muncei și a meritului.

S. G.

Pe timpul fanarioților

Un fapt care agită astăzi mult pe meseriașii din capitală, și care pune pe gînduri toată lumea meseriașă din țară, este vînzarea drepturilor de percepție ale Camerii de meserii din București către un anume Matache—se zice—avocat. (Nu știm ce fel de avocat o fi acest domn, știm însă că operațiunea aceasta este incompatibilă cu calitatea de avocat—dacă o va fi avînd).

Iată-i dar pe meseriașii capitalei dați pe mîna unui om, care nu cunoaște alte drepturi, decît pe acelea ce le are prin această cumpărătură, de a și încasa sumele ce meseriașii le datoresc sub denumirea și forma de cotizații corporațiilor. El nu va cunoaște și nu e obligat să cunoască de cît interesele fiscului, cari sînt ale sale, și —independent de orice împrejurări de favorabile, de orice conjecturi rele, de ori-ce nevoi ale debitorilor săi, el îi va împlini, la nevoe îi va vinde cu toba, numai și numai spre a și realiza sumele ce are de încasat.

Situația era alta cînd percepția Camerii de meserii era, cum spune și legea, a Camerii însăși. Meseriașii din Cameră nu puteau proceda cu prea multă severitate și restanțele nu erau împlinite fără oarecari menajări ale meseriașului nevoiaș. De-acum încolo orice considerațiuni dispar, căci cesionarul trebue să încasexe cu prețul chiar al ultimei perne vîndute la licitație publică.

In tecmai ca pe vremea de tristă memorie a domnilor fanarioți, cari aduceau cu ei prieteni sau oameni de încredere, tot din fanar, cedîndu-le, în schimbul unei sume fixe, dreptul de a încase birurile de la populație. Cîte nelegiuiri se întîmplau, din cauza asprimei acestor „perceptori" lacomi, știm din istorie. Se pare că sub guvernul actual istoria începe a se repeta cu domnilie fanarioților.

Socotim, că meseriașii capitalei nu se vor lăsa și nu vor accepta această situație nenorocită. Clubul meseriașilor din Capitală a și început de altfel o acțiune energică în scopul de a desființa această vînzare anticipată a nevoilor clasei meseriașe. Ii dorim tot succesul. Iar în ce privește pe Matache, avocatul care nu s'a sfiit să facă o afacere atît de murdară, baroni capitalei va trebui să-l repudieze, ca pe cel din urmă exploatator al nevoilor omenești.

In partidul conservator

Este cea mai primejdioasă debandadă. Primejdioasă natural pentru partidul de la putere și pentru guvernul cē l'a produs el. Cît pentru țară, debandada aceasta nu poate fi de cît plăcută, bine venită.

Ea dovedește mai întâi, că un guvern nu poate conduce țara dacă nu se bizue pe un partid puternic, care să-i creeze în opinia publică curentul necesar, Apoi debandada aceasta, care va duce la dezagregarea sigură a partidului conservator, îl va face poate și pē d. Carp să înțeleagă că nu guvêrnele creiază partidele, ci dimpotrivă, guvernele sînt creațiunile partidelor.

Priviți ce se întîmplă în partidul conservator din întreaga țară,

La Galați multe și adînci nemulțumiri cari amenință partidul cu prăbușirea. Aceste nemulțumiri se sintetizează și culminēază în demisiunea avocatului Constantinescu, care nu se sfiește a spune șefului conservatorilor de acolo între altele:

„mai ales, că partidele istorice nu „pot compta pe transfugi, cari în ma„joritatea cazurilor sînt intriganți, pol„troni, lingușitori, venali, vindecativi „și fără nici un frîu moral cînd e „vorba de a parveni".

Iată din cine se compune partidul conservator din Galați, după chiar constatările unui membru al său. Cum s'ar putea, ca un asemene partid să nu se prăbușească de la o vrême?

La Romanați același lucru. Prețedintele clubului conservator și prețedintele comitetului executiv demisionează, ministrul de Intêrne se căsnește zadarnic să găsească între partizanii de acolo unul demn pentru prefectură, fruntașii politici sînt toți nemulțumiți; iar partidul lîncezește, se axfixiază.

O situație periculoasă are partidul de la putere la Roman, unde prefectul Arion tratează pe fruntașii conservatori ca pe niște ipistați. Dèmisiile curg cu nemiluita și spărtura din club se tot mărește, amenințînd să ia proporții din ce în ce mai mari.

Și așa pretutindeni. Altfel nici n'ar putea fi situațiunea unui partid, care dintr'o strînsură de cîțiva oameni se improvizează într'o noapte partid de guvernămînt bătînd toba și cumpărînd la licitație publică toate conștiințile ce erau de vînzare'

Nu va trece mult și vom avea prilejul să asistăm la prăbușirea totală și definitivă a partidului conservator; prăbușire, care va avea de urmare fatală căderea guvernului și va convinge pînă și pe feodalul Petre Carp, că astăzi sînt alte vremuri și alte obiceiuri de cît acelea de la 70 cînd a intrat în viața politică și cari după concepțiunile șefului guvernului se pare că ne stăpînesc și astăzi.

O Pensie arbitrară

In Monitorul Oficial de alaltăeri a apărut decrelul regal, prin care se acordă fostului Mitropolit Athanasie Mironescu o pensie lunară de 1600 lei.

Faptul constituie o flagrantă călcare atît a legei sinodale, cît și acea a pensiunei. In adevăr, legea sinodală zice că Mitropolitul care se retrage de bună voie, după cinci ani va avea o pensie de 1,600 lei lunar iar episcopul 1000 lei.

Atanasie Mironescu a fost Mitropolit Athanasie Mironescu s'a retras de buuă voie, de bună voie cel puțin din punct de vedere al legei.

Dar funcționat-a Athanasie Mironescu ca Mitropolit timp de cinci ani, cum o cere ritos legea? Evident că nu. Cum dar a putut guvernul să-i acorde o pensie de 1,600 lei lunar? In cazul cel mai bun, fostul Primat putea fi considerat ca un episcop retras de bună voie și în cazul acesta i se cuveneau 1000 lei pe lună.

Că guvernul și-a luat angajamentul să-i servească 1,600 lei pe lună, ca preț al demisiei, aceasta e evident. Ne mirăm însă cum de s'a putut preta comisiunea pensiilor la o asemenea călcare flagrantă a unor texte de lege.

Pensia pe care o încasează azi Athanasie Mironescu de la Stat, trebuie dar imediat redusă la 1000 lei lunar. Ori care ar fi fost combinațiile guvernului, Statul nu trebue să păgubească și fostul Primat nu se poate folosi de niște bani care nu i se cuvin după lege.

Guvernul are imperioasa datorie să reintre în legalitate.

CÎTE-VA NOTE

Ne civilizăm....— Avem și noi apașii noștri!... Nu degeaba Bucureștiului i se zice Parisul orientului. Ca și în Paris, în care instituția apașilor este veche, își are tradiția și istoricul ei, a apărut și la București această categorie socială, care maschează o anumită treaptă de dezvoltare a populației, a moravurilor și a instituțiilor.

Vom avea deci și noi de inregistrat luptele interminabile ale acestor noi factori ai.... ordinei publice cu agenții poliției, și ca și în Franța; literatura noastră se va îmbogăți cu lucrări beletristice din viața și activitatea apașilor.

Așa e, ne.... civilizăm.

*

Contravaloare....—Societatea tramvaielor comunii București a acționat în judecată și pe Primăria capitalei și pe ministrul de Interne pentru daunele ce-i cauzează și cea dintâi și cel de-al doilea împiedicînd-o de a continua lucrările de instalare a tramvaiului.

Aceste daune sunt *valoarea* pagubelor ce i le cauzează pîrîții Societății, sau cum s'ar zice, contra valoarea neplăcerilor sentimentale, ce le au cei din fruntea S. T. B.

Nici că se putea să nu fie vorba de contravaloare sentimentală, acolo unde își vîră coada d. Al Marghiloman.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd mor legendele...

Am inregistrat dăunăzi, sub forma unei notițe literare, curiozitatea ce prezintă o expoziție pusă la cale în Capitala Angliei și anume, —o expoziție în care figurează, într'o reconstituire cît mai fidelă, fauna și flora de care vorbesc miturile Scripturii.

Bună oară: lintea— în schimbul căreia naivul Esau și-a vîndut dreptul său de întâiu născut; strugurii cu care, în Cîntarea cîntărilor— atribuită Regelui Solomon—se aseamănă sînii Sulamithei; Chitul care a înghițit pe Ionas; manna —care a hrănit, timp de patru zeci de ani, pe rătăcitori în pustietățile Africei și celelalte multe cîte se cunosc din copilăroasele povestiri obligatorii în școlile elementare ale tuturor națiunilor.

Lipsește însă un singur fruct și tocmai acela despre care se vorbește mai mult, de care se leagă mai grele urmări pentru soarta omenirii,—*Mărul.*

Povestea duioasă a paradisului, în care prima pereche de muritori ducea viața idilică și fericită, e cunoscută. Cercetătorii pedanți n'au putut stabili cu siguranță numai acest mic detaliu: în ce colț anume de pe suprafața pămîntului—căci pe pămînt a fost—s'a desfășurat acel traiu de raiu de care a fost lipsită norocoasa pereche omenească, în urma greului păcat simbolizat de gustarea fructului oprit. Adam, dînd ascultare cuvintelor Evei — creată din coasta lui—a gustat, spune legenda, din mărul oprit. De aci începutul... sfîrșitului; de aci pedeapsa de-apururi grozavă, ca *el* să-și cîștige pînea în sudoarea frunței, iar *ea* să nască în dureri.

Povestea însăși interesează doară pe acei ce sunt încă în stare să creadă în povești... obligatorii. Dar acei cari au născocit-o, pentru a se folosi de morala fabulei—se pare că au săvîrșit un anachronism științific, ne cunoscînd oare cari date pozitive din domeniul botanicei. Un erudit în această ramura a științei dovedește că pe vremea cînd biblia fixează crearea lumei n'au existat, în Syria și Mesopotamia, — merii, iar fructul acestora e un produs mult mai nou, obținut prin combinațiuni și operațiuni de grădinărie.

E probabil că aceasta e cauza pentru care în bogata floră a zisei Expoziții londoneze nu figurează mărul, ca o aluziune și o reconstituire a uneia din cele mai interesante legende,— legenda păcatului dintâiu, legenda ispitei femeești,—legendă care a inspirat atît de mult și de fecund imaginația artiștilor din toate timpurile.

Au existat, ce-i drept, cu 5—6 mii de ani în urmă alte fructe, cari ar putea înlocui mărul,—dar ce folos! Fără fructul acesta legenda pierde din farmecul său. Poate că lovitura ce-i dă știința va însamna chiar peirea ei și ast-fel omenirea va fi sărăcită de una din cele mai încîntătoare minciuni, cari au făcut, în decursul veacurilor, deliciul fantaziilor omenești...

Rodion

Spre „OMUL"

Cu mare plăcere se desparte fiecare de viața monotonă a orașului, atunci cînd avînd un moment de libertate, de uitare a muncei încordate, pe care au dus-o un an întreg, se hotărește să se refugieze într'un colțișor singuratic al țării sale, și acolo, înconjurat de farmecele dătătoare de viață ale naturei, să nu trăiască decît partea cea bună a vieței!

In fiecare an munții țărei noastre sunt cutreerați de mulțime de escursioniști, fie băștinași, fie străini.

O frumoasă excursie a fost făcută de studenții și studentele facultății de științi din Iași, împreună cu profesorii lor, în partea cea mai splendidă poate a munților noștri, în Bucegi.

Ajunși în Sinaia cu trenul de dimineață, după o mică pregătire de drum pe jos, întreaga echipă se porni înviorată, la drum. Toți uitarăm oboseala unei nopți nedormite și cu rîvnă ne rotiam ochii în jur privind cu nesațiu locașul de vară al Suveranilor noștri. Fiecăruia din noi îi răsărea în minte cîte un vers frumos șoptit de freamătul brazilor și tradus nouă prin pana măiastră a scumpei noastre Suverane.

Intrarăm în pădure; ea ne primi cu susurul de bună-venire și ne alintă fețele cu răcoarea ei binefăcătoare. Ne urară și privighitorile un „drum bun" dîndu-ne parcă curaj de a merge înainte și asigurîndu-ne că acolo unde va lipsi dulcele lor cîntec, vor fi alte melodii ce pentru acele locuri vor fi cu mult mai plăcute. Urcăm mereu, urmînd cărărușa atît de mult umblată. In fundul unei prăpăstii, sgomotul asurzitor și priveliștea unei căderi de apă ne atrage privirile. Venită din cine știe ce depărtări, se oprește par'că un moment în dreptul peretelui vertical, și aci, cu desnădejdea unui dor neîmplinit se repede în abis. Liniștită, își urmează apoi obosită drumul, regretînd poate că a fost atît de furioasă, cătînd uitarea.

Cu toată greutatea drumulni, oboseala nu se citește în ochii nimănui, mergem mereu fără popas.

In fiecare clipă aveam altă priveliște înaintea ochilor; aci nu vedeam înaintea și în jurul nostru decît brazii cu freamătul lor ce-ți mîngîie urechia mai mult decît cea mai frumoasă musică, cu parfumul și verdeață lor, ce-ți îmbată sufletul și ochii; aci priveliștea se lărgește, o poiană liniștită alăturea de o prăpastie fără fund, la orizont se desemnează crestele munților, ce ne chiamă, ne îndeamnă să le urcăm mai curînd.

Incepuse a înopta; ne apropiam de schitul Ialomicioarei, unde trebuia să poposim pînă a 2-a zi. Un călugăr ne eși înainte, îl rugarăm să ne găzduiască; văzîndu-ne asa de mulți, se înspăimîntă; credea bietul om că va trebui să ne și hrănească, lucru ce nu-i prea venea la îndămînă; cercă să scape de noi prin o stratagemă, răspunzîndu-ne că nu ne poate primi de oarece așteaptă pe... era să spue că pe Vodă, dar s'a mulțumit cu un ministru. La un semn, un zingănit de bani se auzi; ca prin farmec ministrul își amînă vizita și călugărul deveni gazda noastră.

*

Apa clocotea în ceaun, cu toții în jurul focului așteptam mămăliga; o și mîncasem par'că, de cîteva ori cu gîndul. Cu toate că era cogemite ciaun, în foamea noastră ni se părea că tot ce e în el nu ne va ajunge nici pe o măsea... Doamne! și ce mămăligă bună!

Odată cu răsăritul soarelui, fiecare cu cîte o lumînărică în mînă, o pornirăm spre peștera Ialomicioarei. După un drum de un sfert de oră printre stînci, conduși de călugărul ministrului, ajunserăm la peșteră. Cu lumînările aprinse, ca la înviere, cu oareși care emoție în suflet, făcurăm primul pas în grotă. Glasul ne pieri tuturora; ceea ce era în sufletele noastre e greu de descris. Fiecare eram cu atenție la pa-

sul ce-l făceam, drumul fiind foarte periculos, de jur împrejur stînci gata să se prăbuşiască ; jos apă, care din cînd în cînd trecea peste îngusta punte, pe alocurea putredă din cauza umezelei şi a neîngrijirei. Din timp în timp scoatem cîte unul din noi cîte o exclamaţie: „cît e de frumos". Ne temeam să spunem ceva mai mult, de frică că nu va fi destul... Şi aşa şi este, căci ori cît te ai încerca să descrii farmecul acestei peşteri, îţi va fi peste putinţă ; nu ştii ce să admiri mai mult în ea, stalagmitele şi stalactitele ce-şi dau mîna formînd stîlpi puternici, ce-ţi amintesc galeriile romane: puterea picăturei de apă, ce făcîndu-şi loc printre stînci, aci distrugînd, aci clădind, a făurit aceste locuri fantastice ; sunetul metalic al pîrîiaşului de apă ce rostogolind bucăţi de stîncă în mersul său, îţi aminteşte melodia unui flueraş auzit în depărtare, într'un amurg de sară. Sau această singurătate ce te face să tremuri cîte odată de groază, la gîndul că ai putea rămînea îngropat de viu în aceste locuri ? E un amestec de groază şi plăcere, de singurătate şi dorinţă de viaţă ; e un tot ce nu se poate nici descrie, nici defini.

Cu o frumoasă amintire ne întoarcem îndărăpt la schit, de unde luîndu-ne bagajele şi rămas bun de la călugări, rugîndu-i să transmită salutările noastre „ministrului", o luăm prin pădurea Obîrşia Ialomicioarei, îndreptîndu-ne spre Caraiman.

*

De mult lăsarăm pădurea în urmă, o nouă panoramă ni se desfăşoară înaintea ochilor.

Creşte de munţi, care mai de care mai înalte. In fund de tot, apare vîrful omului, — ţinta noastră—luminat feeric de razele aurii ale soarelui, îţi aminteşte frumoasele castele ce nu lipsesc mai nici odată din basmele ce ne mîngîie copilăria. Din loc în loc, cîte o perinuţă de muşchi, bătută cu mici floricele de miosotis sau altele, diferit colorate, întrec broderiile cele mai frumoase. Mai la o parte o pînză de omăt, străbătută de razele soarelui, lasă loc unui pîrîiaş de apă, ce şerpuind pe prundişul format din vremuri se perde în vale.

Trecem prin omăt ; ce diferenţă între omătul ce-ţi scîrţîie sub picioare în timpul ernei şi omătul acesta ! Luăm fiecare cîte un bulgăre de zăpadă şi cu chiote de veselie începem lupta în două tabere. Bătae cu zăpadă, în mijlocul verei, ce surprindere şi cît e de sublim tabloul !

Încet, încet, pe nesimţite, suntem în vîrful Caraimanului ; în vale se văd Buşteniii înconjuraţi de brazi ; cît roteşti ochii numai ziduri de piatră, sfărmături de stînci rostogolite în vale de ape şi vînturi.

Scoborîm o mică vale şi după o jumătate de ceas de suiş, zărim cabana de pe omul, un strigăt de veselie eşi din piepturile noastre, cu puteri îndoite sărim şi ultima creastă .. ţinta noastră era atinsă !

Ajuns în vîrf, rămîi stană de piatră, nu faci altă mişcare, de cît roteşti ochii; eşti uimit de priveliştile ce îţi se prezintă; te uiţi pe drumul pe care ai venit, tot farmecul pe care l ai gustat treptat în drum, îl sorbi acum în totul, te simţi ameţit, uiţi oboseala, uiţi foamea, uiţi totul, doreşti un singur lucru... să nu se mai sfîrşască.

Noaptea se lasă şi învăluie totul, din depărtare se aude cîntecul unui bucium ; de la o vreme totul se linişteşte, fiecare, ghemuit într'un colţ, se lasă pradă gîndurilor, şi e singurul moment poate cînd toţi gîndesc la fel ; că par fericiţi...

*

A doua zi des dedimineaţă, începurăm scoborîşul, pe valea Cerbului, îndreptîndu-ne spre Buşteni, ca să vedeau în vale. Valea e destul de largă ; drumul pe care mergem asemănător unui şarpe, aci ne ascunde, aci ne scoate la iveală vedeaţa din fund, ne întoarcem regulat la fiecare cot, cu faţa de la brad la stîncă ; lăsăm cu regret stîncile şi ne apropiem cu plăcere de brazi !

La un moment dat drumul nu mai şerpueşte, e drept, de o parte şi de alta 2 pereţi de piatră aproape verticali, parcă ar vrea să ne strivească, aşa sunt de apropiaţi. Se aude un sunet de clopoţel ; ridicăm ochii în sus, pe vîrful stîncei, o turmă, de oiţi, mergînd alene, fără cioban, sunt gata parcă să se prăbuşiască peste noi ; un moment se uită speriate în vale, behăesc puţin... şi-şi caută apoi de hrană.

Valea începe a se lărgi din nou, scoborîm cu grabă, un zid l am şi lăsat în urmă, în locul lui se întinde un mic şes petros, luminat de cursul unui pîrău, ce se întrece parcă cu noi în drum, de la o vreme ne lasă şi el, se perde şi al 2-lea zid ; începe a se auzi susuurul pădurei. Numai o sută de paşi şi am intrat în ea. Popuşoi într'o poiană.

Munţii încep a se posomorî şi a-şi acoperi vîrfurile pleşuve cu o mantie neagră de nouri, o ploaie măruntă începu să cadă, o pornirăm cu graba la drum. Eram cole de trei ciasuri de Buşteni. De la o vreme se posomorî şi pădurea, eram la mijlocul zilei şi era aproape întunerec.

Din măruntă, ploaia deveni torenţială.

Entuziasmul nostru n'a putut fi înecat de revarsarea ploaiei, şi cu cît parcă porniam mai dîrjiţa drum, cu atît ploaia îşi vărsa mai cu amar găleţile asupra noastră. Cu toate pelerinele de cauciuc ne străbătuse apa pînă la pele. Nu neam oprit nici un moment pînă în Buşteni. Cu semeţie intrarăm în comună, curioşii de prin casă, care rîdiau, care priveau cu nepăsare la noi. Singuri noi ne admiram !

Cu sosirea noastră la adăpost a încetat şi ploaia, soarele făcîndu-şi apariţia ne-a dat tot ajutorul ca să ne uscăm hainele.

Departe de a huli ploaia, îi suntem recunoscători, fără ea am fi perdut una din zilele cele mai plăcute din viaţa noastră, fără de ea, n'am fi rămas o zi în Buşteni şi n'am fi vizitat Azuga cu renumitul ei parc.

Strînşi cu toţii în jurul unei mese, plini de veselie, ne luarăm adio de la aceste locuri atît de frumoase, ce timp de o săptămînă ne-au înălţat sufletul ne-au înviorat şi ne-au dat puteri noi de muncă în urmarea drumului atît de greu al vieţei.

Cu durere în suflet ne urcarăm în trenul spre Iaşi. Toţi aveam senzaţia că se rupe o parte scumpă din sufletul nostru, dar nimeni nu spune o vorbă. Ne supunem soartei...

I. M

„Opinia" la Varatec

Dintre cele 19 mînăstiri de maici aflătoare în România, *Varatecul* după Agapia e din cele mai însemnate fiind cea mai mare, avînd pînă la 600 maici, şi mult căutată prin situaţia ei. Doctorii spun că e *„un fund de sac"*, adică o înfundătură de curent, cu aer dulce, apă limpede şi viaţă potrivit de scumpă. Apoi împrejurimile sunt pline de farmecul naturei, care încîntă privirea şi mîngîie sufletul. Pînă astăzi au sosit multe familii, însă mai puţine de cît anii trecuţi, fiind-că se luase la început hotărîrea de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen de a interzice închiriarea caselor pentru vizitatorii verei. Din această, mulţi cari veniau altă dată aici, anul acesta s'au dus să-şi petreacă vara în alte localităţi. Au venit totuşi acei cărora nu le permit mijloacele materiale să se ducă în localităţi, unde se cere etichetă şi viaţă mai scumpă ; au venit profesori de toate categoriile, ofiţeri şi magistraţi, a căror traiu e regulat după budget, neavînd alte surse de cît salarul. După aceasta se poate vedea în cine s'ar fi lovit, dacă I. P. Sa, nu revenea asupra dispoziţiei ce o luase la început. De cîte-va zile, timpul e frumos şi lumea pune la cale multe excursii. Cea mai interesantă promite a fi vizitarea şi urcarea pe Ceahlău. Mulţi însă ne temem a ne depărtă prin munţi, din cauza teroarei ce a răspîndit-o un bandit numit *Pantelimon*, care cu banda lui ameninţă şi pradă pe trecătorii drumurilor.

E curios, cum ast-fel de stare de teroare poate să domnească în România vremurile aceste, fără ca administraţia în drept să nu iei măsurile riguroase de a-l prinde şi a scuti lumea de frică. Se vede că e caracteristica regimului actual de guvernămînt, indolenţă şi nepăsare sau mai bine neputinţă de a face ceva. De alt-fel starea aceasta de nepasare faţă de acei ce şi-au făcut pomană să aducă la cîrma ţării guvernul neputincios de astăzi se vede şi în localitate.

Administaţia comunală de aici nici nu gîndeşte să repare drumul pe care altă dată urcam spre *Poiana Ţigancei* şi în tot parcursul pînă acolo nu se găseşte nici o bancă, pe care să te poţi odihni cît de puţin. Sunt odioşi aceşti oameni, cari nu-şi înţeleg interesele ! Ei lucrează par'că în adins să se alunge şi să ne dezguste de a mai veni în alţi ani, uitînd zecile de mii de lei ce le rămîne în folosul lor.

Iată şi numele cîtor-va familii stabilite aici pînă acum : C. Cihoschi, P. Bogdan, Aurel Ghinea, D. Cihodaru, dr. Missir, Haralamb, N. Popovici. Varnali, D. Ionescu, C. Zaharia, Gh. Macri, C. Pasat, I. Davidescu. I. Răutu, F. Radu, căpitan Ciocaneli, d-rul Popescu, C. Manolescu, M. Rozan, d-rul Gavrilescu, F. Simu, căpitan Puiu, căpitan Holban, căpitan Vişan, Gr. Vasiliu, V. Botez, dr. Dărmănescu, N. Climescu, P. Dimitriu, A. Ivaşcu, C. Ionescu, L Praja, Romulus Grigorcea, D. Sachelary, căp. Goliat, Gh. Teodor şi alţii. **Tij.**

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iaşi

Se aduce la cunoştinţă că în timpul vacanţei, 1 Iulie—1 Septembrie a.c.. la Liceul particular din localitate se vor ţinea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigenţă, şcoli speciale, examene de bursă şi de admitere în şcolile secundare.

Pentru informaţii a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcţiunea**

Litere-Ştiinţe-Arte

Documente omeneşti. — Laudele n'au lipsit cu ocazia „iubileului" d-lui N. Iorga, de 40 de ani. Au fost chiar prea multe în felul lor. Doar ici colo n'au lipsit nici mustrările.

Mai severe între aceste din urmă au fost constatările „Vieţei Romîneşti", deşi ele nu sunt făcute în directă legătură cu evenimentul iubileului. Cităm din revista iaşană ;

„...Să vezi pe un om de cultură că stilizează lăcomia şi calomnia tuturor animalelor rapace din această ţară, e una din priveliştele cele mai triste şi mai comice în acelaşi timp.

Teribile documente mai dă d. Iorga istoricului viitor. Şi teribilă idee îşi va face acel istoric de d. Iorga. D-sa zice că „învăţaţii care vor trăi după noi vor descoperi repede scopul ce a avut d-sa în vedere", cînd a scris articolele adunate în acest volum, Teamă ne e că învăţaţii ne ştiind optica specială a d-lui Iorga şi ţinîndu-se numai de texte, să nu pună pe d. Iorga în rubrica impestorilor şi calomniatorilor extraordinari sau poate chiar ordinari".

Pentru mai multă claritate, adăugăm că şarja revistei e referitoare la un volum de articole, culese acum de d. Iorga şi în care generoşii sunt maltrataţi,—priviţi prin „optica specifică" a apostolului naţionalist.

*

Opera Thais a lui Massenet s'a dat la Londra abia acum pentru întăia oară. Reprezentaţia a avut loc în Covent Garden Opera House şi a avut un succes deplin.

*

Ministrul de interne al Rusiei a decis ca dentiştii evrei cari n'au dreptul de domiciliu în Charcow să nu poată lua parte la congresul profesional ce are loc în acel oraş. Cum jumătate din numărul dentiştilor în Rusia sunt evrei, congresul va fi înjumătăţit.

*

„Viaţa Romînească" No. 6, a apărut astăzi cu următorul sumar :

A. Russo.—Piatra Teiului (Fragment dintr'o călătorie în Munţii Moldovei,—tălămcire de M. Sadoveanu). M. Codreanu.—Rigoletto (Sonet). Radu Rosetti.—Rentru adevăr şi dreptate. Colaboratorii revistei,—Note pe marginea cărţilor (Greerele şi Furnica). (Pe o istorie a literaturii japoneze). Mircea Dem. Răduleăcu.—Leii de piatră (Versuri). N. N. Beldiceanu,—Inaugurarea prostogolului. G. Topîrceanu.—In tren (Versuri) Colaboratorii revistei.—Documente omeneşti (Noroc...). Ilie Bărbulescu.—Din lumea balcanică (Cultura în Muntenegru). D. Svilokossitch.—Din lumea balcanică. T. A. Bădărău.—Gronica ştiinţifică. C. Sandu-Aldea.—Cronica agricolă. Lucilius.—Cronica socială. P. Nicanor & Co.—Miscellanea (Puţină „politică".—Dicţionarul limbii romîne, Academia d. S. Puşcariu. De la redaţie).

*

STRUNA ZILEI

UN ECHIVOC

Z... a reclamat contra căpitanului Thomick, că i-a furat balonul cu care a venit în Iaşi.

Hoţ să fie căpitanul ?
Poate-i mai adevărat
Că, de la stăpîn, balonul
Inspre Thomik a... zburat.

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu :**

2 lei PE LUNA în o-i-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ La biuroul vamal Iaşi, aflîndu-se părăsite : 5 lăzi, 29 kg. vase de tablă de fier smălţuite, 9 kg, vase de sirmă de fier cositorite, 5 kg. gelatină alimentară, 5 kg. maşini de alamă lustruite, 200 gr. creioane colorate, 200 gr. hîrtie de filtrag. 300 gr. lucrări de hîrtie, 1 kg. clopoţel de alamă nichel a, 10 kg. o cutie de tablă de zinc lustruită, 48 kg, vase de sticlă pentru laborator, 7 kg. o maşină de tuci vopsită, pentru laborator, 2 kg. 600 gr. placă de lemn cu ramă de alamă pentru făcut medicamente, 200 gr. perii de sîrmă de alamă şi păr, 3 bale, 190 kg. cuverturi de bumbac vopsite, peste 180 gr. şi pînă la 35 fire, 1 col. clopot, o ladă, 77 kg. abajure de sticlă colorată pentru lămpi, o ladă 210 kg. ţesături de bumbac, 180—100 gr. pe mp. peste 70 fire, 5 kg, carton ambalaj, 1 col. 18 kg, maşină de scris, 1 col. 53 kg. nasturi de alamă oxidaţi şi cositoriţi.

Proprietarii acestor obiecte pot pînă la finele lunii să şi le scoată.

In caz contrariu şi după trecerea acestui termen, se vor scoate în vînzare conform art. 133 din legea generală a vămilor,

❑ Ultimul consiliu de miniştri, care s'a ţinut la 11 Iulie a aprobat oferta casei David Grove din Berlin, pentru continuarea lucrărilor de încălzit şi ventilaţie la noul palat al adunării deputaţilor. Oferta casei germane este pentru suma de 75,395 lei 25 bani.

❑ Halta Riul Vadului, situată la frontiera noastră despre Ungheni, la punctul unde intră în ţară Oltul, care haltă pînă acum a fost deschisă numai pentru traficul local de călători şi bagaje, se va deschide cu începere de astă-zi şi pentru traficul local de mărfuri de mare şi de mică iuţeală.

❑ D. C. Andrievici a fost numit ofiţer de sergenţi clasa I la poliţia din Iaşi, în locul vacant.

❑ Numitul Ilie Landis trecînd cu bicicleta pe strada Lăpuşneanu, a dat peste femeia Maria Lupu, lovind o grav. Ea fost transportată la spital, spre pansare, iar biciclistul arestat.

❑ Numitul I. Engler, din strada Seulescu, prezentîndu-se la gara Iaşi cu un permis pe calea ferată cl. II pe numele M. Panu, a fost arestat. La interogator a declarat că permisul eliberat de ministerul lucrărilor publice, l'a căpătat dela un reprezentant a casei Abramovici.

❑ Eri după amiază a plesnit un tub de la conducta de apa din piaţa Unirei tocmai sub fonaaţia abia terminată a statuei lui Cuza Vodă. Din această cauză terasamentul s'a slăbit, iar fondaţia ameninţă să se prăbuşească.

◑ Un violent incendiu a distrus eri noaptea două girezi de grîu şi o batoză, proprietatea d-lui Ursianu, arendaşul moşiei Cepleniţa. Pagubele se urcă la suma de 34000 lei.

Focul a fost pus de reu făcători.

❑ Ministerul de interne a trimis prefecturei de judeţ un tablou tip, după care se vor distribui ajutoarele inundaţilor din judeţul nostru.

❑ Piscoarele şi closetele instalate în diferitele răspînteri au ajuns nişte focare de infecţiune, din cauză că nu sunt supraveghiate.

◔ Partea de sus a oraşului e din nou lipsită de apă, din cauza unor noi stricăciuni ale conductei.

❑ Eri după amiază a dispărut de la ospiciul de alienaţi de la Socola, pacientul Gh. Vieru din Iaşi, care profitînd de faptul că gardienii erau ocupaţi cu masa, a sărit gardul ospiciului refugiindu-se în nişte vii.

❑ **Teatrale** : O trupă de operă liliputienă va începe de mîine seară o serie de 10 reprezentaţii în grădina Bragadiru. Trupa este compusă din 34 de elemente şi-şi va începe reprezentaţiile cu *Lucia de Lamermor*, operă în 4 acte de Donizetti.

❑ A apărut suplimentul la „Anuarul Socec" pe 1911 cuprinzînd personalul tuturor autorităţilor civile militare şi eclesiaste din toată ţara, după cele din urmă numiri şi schimbări.

Suplimentul se distribue gratuit cumpărătorilor Anuarului.

❑ D. Victor Fara secretarul consiliului judeţian a obţinut un concediu de 2 luni cu începere de la 20 Iulie.

❑ La 26 Iulie se va ţine licitaţie la manufactura de tutun din localitate pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construire a unei clădiri pentru vizite medicale, a unui grajd şi a unei pivniţe pe lîngă cantină. Valoarea totală a lucrărilor este de 24 000 lei.

❑ Iată programul de astă seară Joi 21 Iuiie al teatrului cinematografic Pathé Frères, din noua grădină Trajan :

Exilul Imparatului Napoleon I, 6 ani la S-te Hélène (1815—1821). Nu există o dramă mai mişcătoare, ca exilul lui Napoleon cel mare la S te Hélène.

S'ar părea că învingătorii de la Waterloo nu s'au mulţumit că leul a fost captiv ei au vrut chiar nimicirea marelui om, căci numai aşa se explică purtarea brutală a guvernorului englez Hudson Lowe faţă de Imparatul captiv precum şi neuumăratele mizerii pe cari a trebuit să le îndure exilatul.

Mînat de o boală oribilă, contractată acolo sau cel puţin agravată de climatul ucigător al insulei S-te Hélène, Napoleon, după o martirizare de şase ani s'a stins în mijlocul credincioşilor sei, cari au consimţit să fie partaşi la captivitatea lui.

Măreaţa dramă ce se prezintă, reproduce fapte emoţionante şi dureroase ale exilului marelui om, sunt episode veridice după acte şi documente autentice ale epocei, păstrate în arhivele naţionale ale Parisului şi după „Memorialul din S-te Hélène" dictat de Napoleon însăşi.

Exilul lui Napoleon la S-te Hélène este una din cele mai mari suferinţi de care a fost încercat învingătorul atîtor lupte, groaza monarhilor şi stăpînul pămîntului, este reversul medaliei pe faţa căreia marele Imparat a gravat „Eternă glorie".

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului. — Celelalte două părţi ale programului conţin între altele : Recunoştinţa drumeţului, roman însufleţit—Din Sviţera, pitoreasca vale Lauterbrunnen—Tîmpilă se culcă sub cerul liber, scene comice—Uzinele metalurgice din Donetz (Rusia) vederi industriale—Razele Roentgen, popularizare ştiinţifică—The Buthais, exerciţii gimnastice, vederi artistice-sportive—Piticul Gaston face exerciţii de forţă, scene comice etc.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* ; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi : **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld ; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚIUNI

Brăescu apără pe d. Marghiloman. *In chestia afacerii de pămînt între răzeşii din Dumitreşti judeţul Buzău şi d. A. Marghiloman, pentru 300 pogoane pădure seculară, d. Brăescu, avocatul d-lui Marghiloman sare arsa de la Tekirghiol, şi-i ia apărarea zicînd că d. Marghiloman stăpîneşte munţii din timpuri imemoriale. Tot d-sa însă, nu uită a aminti că moşnenii au prezentat în judecată acte vechi scrise cu slovă chirilică, care au fost transcrise cu litere latine pentru nevoile procesului. De ce fel de acte s'a slujit d. Marghiloman în apărarea dreptului său, uită să spună aprigul avocat, căci dacă răzeşii de acolo au hîrtiile, deci titlurile de proprietate, d. Marghiloman are uzurparea munţilor, de pe cînd tatăl d-sale se deprindea a trece gîrla.*

Am întrebat şi noi pe d. Brăesko ştie să ne spună cine au fost bunicii d-lui Marghiloman; din ce moş mare se trage; ce delniţă de pămînt posed, ca să se zică că posedă pămînt în Dumitreşti din timpuri imemoriale.

Arhondologia Munteniei nu cunoaşte numele de Marghiloman, de cît de pe la 1840; ori de pe atunci ţin minte oamenii, că Marghilomaneştii nu erau nici boeri, nici cnezi, nici rumîni.

D. dr. Floru, medic şef al oraşului, a comunicat azi primarului, votul prin care consiliul de higienă, îşi exprimă părerea lor de reu de faptul că prăvăliile închise de serviciul sanitar, ca măsură de asanare, sunt a doua zi redeschise de membrii administraţiei comunale.

După cum suntem informaţi, medicii comunali sunt hotărîţi, pentru a-şi degaja răspunderea, să renunţe la delegaţiunea ce au în această privinţă.

E vorba de a se constitui o societate pe acţiuni, cu capital romînesc, pentru exploatarea băilor de la Slănic.

Se ştie, că licitaţia pentru arendarea acestor băi, are loc la 10 August.

In cerc intim, se va celebra zilele aceste la Florica, a 70-a aniversare de naştere a d-nei Pia Brătianu.

Abia după această serbare familiară d. Ionel Brătianu va pleca în străinătate.

Desvălirea statuei lui Cogălniceanu a fost fixată definitiv, pentru ziua de 27 Septembrie.

Statuia remîne în faţa universităţei, renunţîndu-se la ideea, de a se muta statuia în piaţa nouă.

D. Romanelli, autor al statuei lui Vodă-Vodă va sosi în localitate, pentru a supraveghia aşezarea statuei abia la 15 Septembrie.

Ni se afirmă că lucrurile s'au alcătuit astfel, pentru că aşezarea statuei să întîrzie, iar inaugurarea ei să aibă loc abia în cursul lunei Octombrie, după plecarea regelui din Iaşi.

Administraţia comunală a înaintat societăţei de electricitate, ofertă modificată, pentru întinderea reţelei de lumină electrică.

După această ofertă, societatea va mai face o instalaţiune de 386 lămpi incandescente a cîte 25 linii fiecare.

Toate instalaţiunile vor remînea proprietate comunei, după expirarea concesiunei.

In schimb se acordă societăţei monopolul iluminatului în întregul oraş, pe tot timpul concesiunei.

Remîne de aşteptat răspunsul societăţei, după care chestia va trebui înaintată parlamentului, căci e vorba de o nouă concăsiune şi de un monopol.

D. Delavrancea, care ţine interimatul cultelor a comunicat eri unui artist din Iaşi, că d. Polizu-Micşuneşti, care se află la Nanheim, se întoarce peste 5 zile în ţară, aşa în cît peste cel mult o săptămînă va veni în Iaşi, în anchetă la teatrul Naţional.

Membrii camerei de comerţ, sunt convocaţi pentru Mercuri, în şedinţă ordinară. La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

Comisiunea de organizare a expoziţiunei de struguri a fost convocată pentru Duminică 24 a lunei, orele 4 p. m. în sala camerei de Comerţ.

La administraţia comunală se studiază proectul de a se întrebuinţa încă 50,000 lei pentru reparare de strade, care sumă se va afecta asupra bugetului viitor.

La parchet se instrueşte o afacere de pruncucidere săvîrşită cu o sălbătăcie bestială.

O servitoare bucovineancă, pentru a se debarasa de copilul ei, l'a lăsat pur şi simplu să moară de foame.

Autopsia făcută micului cadavru a dovedit temeinicia acuzărei.

Consiliul comunal a fost convocat pentru Sîmbătă, ora 5 p. m.

In această şedinţă, primarul va comunica primirea demisiei d-lui Lecca, din postul de inginer inspector şi va propune numirea succesorului.

E vorba a se alege între d-nii ingineri Richard Niţescu şi Stihi.

Monumentele Iaşului.—Obşluduirea comunală a găsit că pentru estetica oraşului, e bine ca el să fie înzestrat cu o sumă de... cum să le zicem, monumente împrăştiate pe întreaga lui suprafaţă.

De sigur, nu i se va face o învinovăţire, că acum cînd, de bine de rău, avem apă, să posedăm şi aşa monumente vespasiene.

Vor fi răutăcioşi care să critice atît frumuseţea lor, cît şi modul de aşezare.

Şi la drept vorbind, streinii care ne vor vizita cu ocazia serbărilor de la toamnă, vor avea de admirat frumuseţea arhitectonică a ziselor monumente. Vor duce în ţerile lor impresiuni plăcute şi vor spune că şi în mica Romănie se găsesc lucruri de artă, mai ales la Iaşi. Poate vor adopta şi ele sistemul.

Se vede însă că numai unele din ele se pun de pe acum la dispoziţia publicului, restul rămînînd să se inaugureze la serbările de toamnă.

Intîmplarea a făcut să văd într'o zi cum un biet bătrîn, umbla pe lîngă una din ele, şi tot cerca pe la încuetori, mai bătea în pereţi, dar degeaba, monumentul era închis şi ferecat. Dar apoi dintre cele ce s'au pus la dispoziţia publicului?

N'ar fi rău ca din cînd în cînd edilii oraşului să se preumble *pe jos*, bine înţeles Şi să treacă pe lîngă cea de lîngă teatru, din str. Gheorghe Mărzescu.

Poate ar vedea cîte ceva, ar simţi şi apoi, ne ar spune şi nouă.

Nu e rău să se facă aşa ceva.

In urma unei consfătuiri ce a avut loc la Corporaţia confecţiilor între patroni şi lucrătorii, croitori din localitate, care erau în grevă, s'a ajuns la următoarea înţelegere, care a pus capăt grevei.

Orele de lucru au fost reduse, după cum au cerut lucrătorii de la 15—12, cu o pauză de o oră la 12 m. şi de 10 minute la 9 dim. Aceasta de la 5 August. Pînă atunci, cu începere de astă-zi ziua de lucru va fi de 13 ore.

Circumscripţia III-a, a arestat eri o îndrăsneaţă „asociaţie", compusă din indivizii Ion Marin, Alexandru Marin şi concubina acestuia Ioana Bîrgăoanu, care se îndeletnicea cu negustoria de paseri furate de prin curţile oamenilor. Această bandă opera de mai mult timp prin Tataraşi şi str. Cuza Vodă, iar paserile furate erau destăcute în piaţă de numita Ioana Bîrgăoanu.

In urma unui denunţ, un sub-comisar de la comisia III-a, ducîndu-se la sediul „asociaţiei", în strada Aron-Vodă No. 56, a reuşit să-i aresteze pe găinari, iar la percheziţia făcută a găsit 35 pui, alte lucruri mici, tot de furat, precum şi un covor ce îl furase de la d-na Soroceanu, din strada Hotin. Arestaţii au fost înaintaţi brigăzii de siguranţă, care va continua cercetările.

Fabrica de ape mineralizate „Salvarea" din str. Palat, a trecut în proprietatea şi conducerea d-lor Ermil Sebastian şi Bernard Feldstein, — doi tineri licenţiaţi în Chimie de la Universitatea din Iaşi.

Fabrica nu lucrează cîteva zile din pricina reparaţiunilor ce se fac pentru a putea răspunde celor mai riguroase cerinţe ale higienei.

Expoziţia de fructe.—In vederea expoziţiei de struguri şi fructe, ce urmează să se organizeze la toamnă, comitetul societăţii viticole, a adresat diferitelor pepiniere din ţară, invitaţiunea următoare:

„Societatea noastră, potrivit statutului ei, va deschide în Iaşi, în luna Septembrie, anuala expoziţiune de struguri şi fructe, precum şi de toate maşinele uneltele şi produsele, întrebuinţate în viticultură, vinicultură şi pomicultură.

Avînd în vedere fericita împrejurare că expoziţiunea va avea loc tocmai în timpul cînd Familia Regală se va afla în oraşul nostru, şi cum în acel moment oraşul va fi vizitat de foarte multă lume de samă din ţară şi străinătate, ne facem o plăcere a vă invita, în interesul viticulturei în genere şi al D-v în particular, să binevoiţi a participa cu produsele d-v la această expoziţiune, pentru reuşita căreia nu vom cruţa nimic.

Vă vom trimite la timp programul expoziţiunei, căreia nu ne îndoim, îi veţi da tot concursul, participînd la ea şi contribuind astfel la strălucirea ei şi la bunul renume al acestor ramuri de activitate agricolă.

Banda de la Scobinţi.—Banda de hoţi, despre care s'a vorbit atîta, îşi continuă operaţiunile cu o îndrăzneală uimitoare.

Astfel Sîmbătă, pe cînd toată comuna Flămînzi era împînzită de armată, ei au fost surprinşi de servitoarea cîrciumarului Mihăilescu, din satul Uricani, într'un şanţ din fundul grădinei acestuia, distanţă de o sută de metri de şoseaua naţională ce duce de la Hîrlău la Botoşani.

Pe cînd aceasta culegea buruene pentru porci, a auzit dintr'un şanţ din fundul grădinei, vorbe omeneşti. Ei spuneau: „sîntem perduţi, ne urmăresc din pas".

Urcîndu-se pe gard şi întrebîndu-i ce caută acolo, ei au apucat o de cap. Puţin lipsea să nu capete o bătae gospodărească, dacă nu-i aluneca tulpanul de pe cap. Erau cinci în şanţ şi unul ţinea o răchită, pîndea mişcările trupelor.

Vestind autorităţile, au venit la faţa locului d. Costea, procurorul de Botoşani, cu escadronul de Calaraşi din Botoşani, dar le perduse urma.

Mai tîrziu ca după o jumătate de oră. au fost văzuţi de femeea Ruxanda Cluci, care venea la judecătoria din Hîrlău, eşind din popuşoae şi tăind şoseaua naţională, spre a se ascunde în lanurile nesfîrşite de popuşoiu ale moşiei Flămînzi.

De alt fel Hîrlăul, care avea zilele acestea, aspectul unui oraş asediat, reamintind vremea de astă iarnă pe cînd bandele prinţului Calimachi operau ca în codrul Vlasiei, sub protecţia armatei n'a fost scutit de vizitele inoportune ale bandiţilor.

Vinerea trecută, spre seară, un individ suspect a întrebat pe comerciantul Iuster, unde stă d. Löbel, arendaşul moşiei Maxut, şi ce stare are. La insistenţele d-lui Iuster de a şi da numele, numitul l'a ameninţat înjurîndu-l şi a luat-o la sănătoasa.

Puţin a lipsit să nu-l înşface pe d. Iuster la bătae. Simbătă s'a petrecut o altă scenă la cîrciuma d-lui Iosub Zalman, din str. Delenilor.

Un individ îmbrăcat în port de munte avînd la brîu cuţite şi revolvere, s'a dus la numitul şi a comandat un sfert de vin, din cel mai bun.

Intrebat cine este şi de unde vine, acesta a răspuns că îi din Deleni. A fost însă desminţit imediat, de mai mulţi săteni din Deleni, cari se găseau la cîrciumă. La stăruinţele lui că e vatav pe moşia d-lui Costiner, a obţinut o desminţire şi mai categorică din partea sătenilor.

Observînd că comerciantul Zalman a trimis după un serjent de oraş, a luat-o la sănătoasa, lăsînd vinul aproape nebăut.

Fraudele de la depozitul de tutun. Tribunalul secţia I, a confirmat eri mandatul de arestare a lui Van Saanen, funcţionarul care a fraudat cu o sumă de bani, depozitul de tutun din localitate.

Van Saanen a fost eri vizitat la închisoare de către d. Vulcănescu, inspector financiar. Van Saanen mărturiseşte faptul şi nu are nici o remuşcare.

Parchetul continuă cercetările şi a citat pentru mîine mai mulţi martori.

Se crede aproape cu siguranţă, că Van Saanen, a avut complici şi nu sunt excluse surprize.

Cu ocazia ploaei torenţiale de eri după amiază au fost inundate mai multe case din strada Uzinei.

Patronul societăţii lucrătorilor-tipografi.—Eri s'a serbat cu deosebită solemnitate patronul societăţii *„Unirea"* a lucrătorilor tipografi.

La ora 8 dimineaţa membrii societăţii s'au întrunit la biserica Sf. Atanasie, unde s'a oficiat un serviciu religios, urmat de un parastas pentru foştii membri decedaţi.

La biserică au rostit cuvîntări ocazionale, d. Ioan Alexandrescu, preşedintele societăţii şi preotul bisericei.

Apoi membrii societăţii, s'au întrunit în grădina Cuza Vodă, unde fotograful Weiss, i-a fotografiat în diferite grupuri.

La ora 12 şi jum. p. m. a avut loc un banchet în sala Turn-Verein.

Sala era frumos decorată. Au ridicat tuasturi, d-nii I. Alexandrescu, Z. Weiss, I. Cupa, Gr. Cociu, B. Brociner, M. Bogdan, N. Burdujan, şi C. Voinescu.

Dl. O. Frenkel, a recitat cu succes mai multe monoloage.

In tot timpul banchetului, a domnit cea mai perfectă animaţie şi cordialitate, unită cu o ordine exemplară.

Eri s'a terminat recepţiunea provizorie a instalaţiei de calorifere şi lumină electrică la spitalul Sf. Spiridon. Comisiunea de recepţie compusă din domnii inginer Leca şi arhitect Gessner a depus un raport în care constată că lucrarea executată de către Casa central heizungswerk din Viena, reprezentată prin casa Hans Herzog din Bucureşti, s'a făcut în condiţii satisfăcătoare, une ori chiar peste condiţiile contractului şi a opinat pentru primirea instalaţiunilor.

In urma acestui raport, Epitropia a aprobat recepţia provizorie.

Taxarea tuburilor de apă. — Ministerul de interne, a adresat următorul ordin circular prefecturilor din ţară şi a primăriilor:

Ministerul de finanţe a constatat, cu ocaziunea cererilor ce a primit pentru scutirea de taxele vamale a tuburilor şi pieselor de împreunare, necesare la alimentarea cu apă şi canalizarea comunelor, ce există nepotriviri între contractul de dare în întreprindere şi caetul de sarcini, în ceea ce priveşte redactarea textului relativ la taxele vamale, în unul obligînd pe întreprenori la plata lor, iar în celalalt lăsîndu le în sarcina comunei.

Faţă de cele ce preced vă rog domnule prefect, ca în interesul comunelor din judeţul d-voastră, să daţi cuvenitele ordine ca ori de cîte ori se dă în antrepriză, asemenea lucrări contractele şi caetele de sarcini să fie redactate cît se poate de clar în ceiace priveşte taxele vamale, evitîndu-se nepotriviri de text între unele şi altele pentru ca ministerul de finanţe ne-a comunicat că va refuza scutirea de taxe dacă în acest scop i se vor prezenta acte în neregulă.

Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.

Telegrame

Firul special a bine-voit a se deranja pe ziua de azi, aşa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Bucureşti.

HOLERA

Constantinopol. — La Salonic au fost eri 20 cazuri de holeră, din care 10 mortale.

*

Triesi.—Astăzi s'au constatat aci alte 2 cazuri noi de holeră.

Grevă

Londra. — 12000 lucrători din port sunt în grevă. Ei cer 8 pence pe ceas de muncă normală şi un schiling de fie care ceas suplimentar.

Luptă între trupele turceşti şi bandele albaneze

Constantinopol. — Alaltă eri a avut loc o luptă între trupele turceşti şi bandele albaneze la Casa Valona.

Arnăuţii au avut 20 de morţi şi 40 răniţi. O altă bandă a încercat să ia cu asalt oraşul Filat, dar nu au reuşit.

Lupte la graniţa Turco-Muntenegreană

Cetinge.—Informaţia valiului din Kosovo după care o bandă muntenegreană ar fi încercat să treacă hotarul turco muntenegrean în ziua de 28 Iulie, e falşă.

Autorităţile de la frontiere au luat în ultimile luni măsurile cele mai severe şi au fost în stare să supravegheze foarte de aproape graniţa turco-muntenegreană şi chiar de cîteva săptămîni măsurile acest au fost dublate din cauza holerei la Ipek.

Deraiare

Niedergoesdorsf.—Un tren a deraiat. 3 impiegaţi au fost ucişi şi 2 călători răniţi.

Locomotiva şi vagonul de bagaje au fost sfărîmate.

Dispunînd de cîteva ore libere, face cunoscut că predau lecţiuni de limba şi literatura germană, comptabilitate, matemateca comercială şi corespondenţa, atît pentru domni cît şi pentru domnişoare.

Asemenea predau lecţiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba şi conversaţiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Preţuri avantajoase.

A se adresa la d-l **M. Mescher** str. Gh. Mărzescu 19 etagiul I.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenţi şi essamene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

ANUNCIU

In ziua de *30 Iulie 1911 ora 2 p. m.* se vinde prin licitaţie publică, activul **firmei falite S. M Kahane & M. H. Bris din Iaşi,** strada Ştefan cel Mare No. 4, compus din şifon, zefir olandă, ştofă de matasă, ştofă de mobile, ştofă de lînă, caşmir, covoare, etc., evaluate la suma de **75,425 lei 50 bani,** precum şi portofoliul firmei falite evaluat la suma de **9374 lei 60 bani,** după arătările din bilanţul falitilor din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suţu**

Secretar *C. Boian*

Băile Oglinzi

Două vile cu tot confortul modern, de cîte trei odăi şi o bucătărie, poziţiune superbă sunt de *închiriat.*

A se adresa la D-l M. Petersil, Băile Oglinzi.

Doamnele şi Domnişoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară şi în acelaş timp să cumpere şi cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune şi cu preţuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize şi Voalajuri. Ultimele noutăţi în Bluze, Matinele şi Jupoane.

Mănuşi şi Gente moderne cu Şnururi,

Garnituri pentru Rochii şi Furnituri complecte pentru croitorie.

Amănunt.

Fiindcă se apropie timpul plecărei la băi, magazinul „La Vultur" a început de pe acum să vîndă cu preţuri foarte reduse toate noutăţile frumoase precum şi toate mărfurile sezonului de vară.

Doctor în Med. şi Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei şi copii

Consultaţiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Ape minerale naturale

STRĂINE ŞI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAŢA UNIREI

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:

D-nul D. STOURDZA, preşedinte
„ SEB. MORUZZI, v.-preşedinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAŢI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operaţiuni

Deschideri de compturi curente, încasări şi scomptări de efecte, cupoane şi titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum şi asupra tuturor acţiunilor societăţilor constituite în ţeară, va face orice operaţiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte şi mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor ţerilor: se va însercina cu vînzarea cerealelor.—Primeşte bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învăţătură.

Fabrica de Sobe de teracota şi faianţă

FRAŢII MACUROFF IAŞI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case şi antreprenori de construcţiuni publice:

Sobe de teracotă zmălţuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide şi practice

Sobe de porţelan albe şi mojolico, formele cele mai elegante, simple şi de fantazie.

Flise de faianţă pentru instalaţiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coşuri şi drenagiu de orice dimensiuni.

Execuţiune promptă.— Preţuri reduse.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane SUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magăzinele de consum. din ţară

MASINI DE CUSUT SINGER

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familiĭ!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţiĭ la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Apă de Chinină. Remediu tonic la pielei capului, întăritor excelent al rădăcinei părului, împiedicînd căderea, întreţine coloraţiunea părului; pigmenţii prin ajutorul acestei ape nu seacă şi împiedică înălbirea lui.

Costul 1.25 b.

Parfum de brad, preparat din muguri de brad din pădurile Slănicului (Moldova).

Se întrebuinţează pentru improspătat aerul în camera de dormit şi în odaia bolnavului, prin evaporaţie sau pulverisaţie. *Sticla 2.50 b.*

PONDOR Prix: 6f.50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS RATTIER & LAPINE Envoi franco du Catalogue

BROSSE A TAPIS Prix: 14 fr. R. GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco du Catalogue

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

In 20 Octomvrie 1882, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului OLLIVIER

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bolelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterate* şi atotulorĭ bôle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BOLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ invêterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putrediminĭ oselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bôlele cele mai inveterate. — *Ŭă broşura acompaniaţa fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţŭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aşĭ felŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de composiţiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie marĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tuălete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mârzescu.—Instalaţiune cu motcare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1357—Sîmbătă 23 Iulie 1911

Tot școala secundară

Unitate de învățămînt, profesor unic, zic o sumă de învățați francezi a căror părere este că învățămîntul secundar din țara lor trece astăzi prin o criză. La ce bun, zic ei, trei sau patru bacalaureate — bacalaureat în științe, bacalaureat în litere etc. — cînd tînărul nu știe încă să se servească de memoria sa, de inteligența sa, de picioarele, de brațele sale.

Dar învățămîntul nostru secundar încă sufere de ceva analog. Căci și la noi legea recunoaște trei chemări cel puțin, în vederea profesiunilor presupuse că vor fi îmbrățișate în viitor de tineri. Aceste chemări au produs diviziunea învățămîntului secundar în modern, real, clasic; iar dacă adăogăm și învățămîntul superior comercial cum și cel technic, ele sunt mai multe de cît trei.

Și la noi apoi, numărul profesorilor acestui curs secundar e departe de a fi redus la unul.

Francezii să silesc a demonstra chiar, că cei cari trec în universitate cu bacalaureatul de cunoștinți generale umanitare, sunt superiori celor cari vin cu bacalaureatul de specialitate științifică.

Astfel cu ocazia discutării budgetului Instrucțiunei publice, cîțiva profesori senatori, au afirmat că la Facultatea de medicină situațiunea se prezintă astfel. La început, în anul întâi cei cu bacalaureatul în științe sunt superiori, în anul al doilea ei sunt ajunși de cei cu bacalaureatul în cunoștințe generale umanitare, iar de aici înainte cei dintâi rămîn mai inferiori.

Negreșit dacă noi am pretinde acum, că prin o întoarcere înapoi, să ajungem la ceia ce Francezii ar voi pentru țara lor, ar fi ceva nepotrivit.

Dar iarăși nu se va putea zice, că în forma cum se prezintă astăzi învățămîntul nostru secundar, am ajuns la forma cea mai desăvîrșită, care ne ar putea da și pe oamenii educați pe baza unor principii comune, posedînd în același timp și cunoștințele specialității, la care s'au înscris.

Invățămîntul secundar trebue să ne dea o sinteză a cunoștințelor cari departe de a fi o povoară pentru tînăr, din contra să-i arăte calea dreaptă pentru a păși, nu surmenat, ci cu voioșie la alegerea carierii. De altfel cuvintele că ne întoarcem înapoi, nu trebue să ne sperie într'atît. Progresul social nu se desăvîrșește numai de cît în linie dreaptă. El are multe reveniri, fără ca pentru aceasta să se zică, că a încetat de a fi progres. Așa, de exemplu, economiștii studiind fenomenul social al schimbului, stabilesc că schimbul în natură a fost compatibil cu cea mai înapoiată stare de civilizație a omenirei, că schimbul prin mijlocirea monedei arată un grad mai superior, cum ar fi cel puțin timpurile moderne ale istoriei omenirei. Dar astă-zi, zic ei, schimbul internațional, în care se vede că importul se plătește cu exportul, nu însămnează oare că am revenit la schimbul în natură? Și așa se pare că stau lucrurile, dar cu toate acestea forma aceasta de schimb, e un progres vădit.

Tot așa dacă în materie de învățămînt am întrebuința formula că ne întoarcem înapoi, ar fi adevarat? De sigur nu. Astfel la noi, învățămîntul general secundar și real secundar, sunt oarecum tradiționale.

Diviziunea aceasta negreșit n'ar putea să dispară. Dacă însă n'avem convingerea că învățămîntul comun este necesar, și nu numai atît, dar e de trebuință să dăinuiască mai mulți ani, de ce n'am admite ca divizarea de care vorbim, să înceapă ceva mai tărziu de cît după patru ani de învățămînt comun secundar?

S'ar putea, de exemplu, prelungi cursul comun, iar cele două subdiviziuni făcute în cei doi ani din urmă ai liceului să fie mai mult un mijloc de antrenare a elevilor pentru cariera ce și vor alege, cînd vor urma cursul universitar. Căci încă-odată trebue să convenim cu toții, că învățămîntul secundar nu e chemat și nici că poate da specialiști în științe, litere, medicină, drept, etc., ci aceasta rămîne rezervată cursurilor superioare din facultăți. El este și trebue să fie accesibil tuturor, dar prin forța împrejurărilor, va rămînea rezervat numai cîtor-va.

Invățămîntul secundar chemat a deprinde pe tineri mai mult cu metoda de a învăța, de a alege, a-și da samă de fapte și împrejurări, este un învățămînt care se prelungește. De aceia, ziceam și altă-dată, că el convine celor cari vor să aștepte, cari pot aștepta. Cît pentru cei grăbiți a întra mai curînd în lupta vieții, acelora le rămîn alte căi: agricultură, comerț, industrie.

Un scriitor francez, Guillain, vorbind de tinerii eșiți din licee, dar din secțiuni științifice, zice: „Tinerii, în mare parte, sunt incapabili a utiliza cunoștințele tehnice, ce au dobîndit, din cauză că nu pot expune ideile lor în raporturi clare".

Dar la noi e tot așa? Cîte compuneri clare, precise ar putea da la lumină tinerii eșiți de pe băncile școalei secundare specializată de astă-zi? Dar mai ales cîți ar putea să le facă?

Deci trebue să se dea mai multă atențiune limbei, formării cugetării, disciplinei spiritului. Iar aceasta nu se va putea face cu succes, dacă lucrurile se amân ca astă-zi, adică cursurile comune să dureze numai cei patru ani inferiori de liceu.

Dar în ce privește numărul profesorilor? Fără îndoială n'am putea susține că un singur profesor ar fi suficient pentru cursurile unui liceu. Chiar Francezii, cînd zic, profesor unic, nu înțeleg aceasta ad-literam, ci numai ca numărul maiștrilor să fie cît mai mic.

De alt-fel, lumea modernă pare că s'a săturat de complexitate și tinde să revină la simplicitate.

Așa, de exemplu, la Tribunale pînă acum vre-o doi ani, aveam cel puțin doi judecători, cari trebuiau să între în ședință. Astă-zi avem judecătorul unic. Și se pare că experiența nu e rea. Alte țări o au de mai înainte ca noi și nu se plîng.

In materie de învățămînt am avut și avem complexitatea, adică subdivizarea învățămîntului secundar, cum am aratat-o mai înainte și multiplicitatea profesorilor. Astă-zi se formează un curent în favoarea simplificării. Nici subdiviziuni așa de multe, dar nici profesori prea mulți. Să observăm numai, cît de izbitoare este tranziția între școala primară și liceu. In învățămîntul primar elevul capătă noțiuni rudimentare de toate: limba, istoria și geografia, științi fizice și naturale, aritmetica etc. Dar unul și același profesor îi dă ideile generale referitoare la aceste studii.

In liceu, va învăța aceleași obiecte, negreșit ceva mai dezvoltate, dar va avea un profesor pentru limba romînă, unul pentru istorie, altul pentru religie, altul pentru fizică, altul pentru naturale, altul pentru matematică etc. De la un profesor, trece deodată pe mîna a șapte sau opt. Și apoi, dintre aceștia unii nu se văd cu elevii lor de cît de două ori cel mult de trei ori pe săptămînă, și atunci timp numai de o oară.

Nu-i mai bine oare ca profesorul, cunoscînd pe elevul său să-l urmărească cît mai mult posibil? Căci, tocmai din cauză că nu se văd de cît rar, nu se poate stabili între elevi și profesori acel curent de simpatie, de aprecieri reciproce, cari fac să se nască încrederea.

La noi, procedarea de pînă astă-zi era de a se creia catedre, chiar pentru cursuri, cari nu comportau o dezvoltare așa de mare. Profesorul chemat la o asemenea catedră era silit să facă cursul cît mai complicat și lung, dacă nu interesant.

Eu aș cere încă și altceva de la profesori, ceva care are legătură mai mult indirectă, cu cele ce am cercetat pînă acum. Nu sunt partizan al reglementărilor stricte. Înțeleg să las libertate cît mai mare profesorului în modul de a-și face datoria.

Ar fi însă de o bună chibzuială ca profesorul să se prezinte elevilor bine și ca exterior. Nimic mai contagios ca exemplele. Cînd profesorul se va prezinta în fața elevilor îngrijit și ca îmbrăcăminte și în genere ca exterior, de sigur că va face altfel de impresiune asupra lor. Zic aceasta pentru că am văzut și cazuri, cînd lucrurile se petrec altfel.

Negreșit numărul acelora, cari cad în această din urmă categorie, e foarte mic, dar bine ar fi să lipsească cu totul. Revenind la cele ce am zis mai sus, trebue să recunoaștem că prea s'a întins coarda în sensul înmulțirei catedrelor și a profesorilor.

Se face astă-zi un reviriment, dar cît de greu se poate atinge cineva de o stare de lucruri oare cum consacrate? Și bine judecînd lucrurile, nu nevoile învățămîntului au reclamat aceasta?

Este bine, trebue să recunoaștem, ca profesorul să fie mai des în contact cu elevii, să-i urmărească timp mai îndelungat, să se cunoască și aprecieze reciproc cît mai multă vreme.

Căci și tinerețа cere încă o privighere quasi părintească și îngrijiri asidue.

De altfel iată ce zice și Academicianul Francez, Hanataux vorbind de profesorii mulți, așa cum i-am arătat: „profesorul care trece, zice el, nu e amic și un părinte pentru elev; este un instructor agresiv, grozav și cîte odată chiar odios".

Deci prin reducerea numărului profesorilor, prin contactul mai îndelungat între ei și elevi se vor ajunge la acea familiaritate, care e de dorit să se stabilească între acești doi stîlpi ai școalei.

V. I. Radu

N'AVEM APA

Hotărît lucru, Iașul a fost predestinat să sufere mereu de lipsă de apă. Chiar după ce cu atîtea sacrificii am izbutit să avem apa de Timișești, încă avem necontenit de suferit de pe urma acestei cuceriri atît de mult așteptate. De astă-zi nu mai avem apă, de cît 2 ore pe zi. Primăria și de astă dată n'a găsit de cuviință să înștiințeze publicul, de cît „cu o oră mai înainte".

Așa că, pe cînd cu toții credeam că am scapat de boleana stricării conductei, și că apa va reincepe a curge, deodată ne găsim iarăși fără apă.

Dacă situația aceasta ar fi dăunătoare ori cărui oraș, pentru Iași însă este primejdioasă. Cu infecția de astă-zi, cu pericolele de astă-zi, Iașul fără apă este un focar de epidemii secerătoare de vieți.

Socotim, că administrația comunală ar trebui să fie mai vigilentă la interesele obștești și să facă să înceteze o stare de lucruri cu totul compromițătoare.

Apa la Iași a ajuns ca vechea zicătoare: lute popa nu e popa. Cînd s'o avem, încetează de a mai curge. Este un scandal care trebue să înceteze.

Să înceteze deci.

Două procese interesante

Sînt acelea, pe cari consiliul de administrație al societății Tramvaiului din București le-a intentat Primăriei Capitalei și Ministerului de interne, pentru atitudinea pe care aceste două organe de stat o au față de societatea reclamantă și interesele ei, Societatea tramvaiului se consideră lezată prin anularea statutelor și împiedecarea ce i s'a adus de a continua lucrările începute pentru instalarea liniilor noului tramvai.

Grație acestor două procese, afacerea tramvaiului iesă din sfera acțiunii guvernamentale și administrative pentru a intra în acea a jurisdicțiunii Tribunalelor, cari vor avea să se pronunțe, dacă moțiunea consiliului comunal al capitalei și jurnalul consiliului de miniștri sînt sau nu întemeiate juridicește.

Transplantarea acestei afaceri pe terenul discuțiunii juridice este fără îndoială o ghibăcie, pe care reprezentanții S. T. B. au făcut-o știind că altfel chestia se complică și soluțiunea ei devine dificilă. Ei n'au, în definitiv, alt scop, de cît acela de a ajunge la o transacție, care să-i scoată din încurcătura în care singuri s'au vîrît.

Și e natural că această transacție n'o vor putea obține, de cît atunci cînd afacerea va intra într'un făgaș nesigur ambelor părți.

Dreptatea omenească nu se clintește de loc în a fi de partea Primăriei, care-și apără interesele ei, profund și cu viclenie lezate. Dar pe lîngă dreptatea omenească mai este și aceea a legilor.

Și—așa e astăzi—sancțiunea îutovărășește pe cea de-a doua, chiar cînd e sucită în contra celei dintâi ori cît de eclatantă ar fi.

Cine nu a rămas satisfăcut de anularea scandalosului statut al S. T. B.? Cine n'a aprobat gestul ministrului de interne? Și totuși înaintea instanțelor judecătorești se va pune întrebarea; Poate una din părțile contractante să rezilieze un contract prin simpla sa voință? Și iarăși: poate un jurnal al consiliului de miniștri să desființeze efectele legale ale unei legi?

Iată de ce transplantarea afacerii pe terenul justiției este foarte primejdios lucru, și pentru ce socotim noi, chestiunea va lua sfîrșit printr'un compromis onorabil, cel puțin în aparență, gheșeftarilor de la S. T. B.

CÎTE-VA NOTE

Cetim în *Epoca* de eri:

„Botoșani 18 Iulie. — Autoritățile locale au fost înștiințate de o *nouă ispravă a bandiților*. Ei au atacat pe doi evrei din Burdujeni, Gherș Meier și David Ioină, cari mergeau cu o căruță spre Dorohoi. Oprindu-i în pădurea Adîncata, bandiții, în număr de trei și mascați, i-au jăfuit de tot ce aveau asupră-le. Pînă acum operațiunile pentru urmărirea bandiților au rămas fără rezultat. *Au încetat însă și operațiunile bandiților*".

Și fiind-că „operațiunile bandiților au încetat":

„Pe ziua de eri o parte din jandarmii concentrați au fost retrași la reședința companiei'lor respective".

Va să zică, cînd bandiții fac cîte „o nouă ispravă", aceasta pentru *Epoca* înseamnă că: „operațiunile bandiților au încetat".

*

D. State Dr..., cunoscutul negustor de strîmbături lugubre de la Teatrul Național, ne roagă să-i punem la dispoziție coloanele paginei a 4-a ziarului nostru, pentru campania ce o duce în contra directorului său, d. Sadoveanu.

Pentru a ști ce avem de făcut, rugăm pe numeroșii cetitori ai pag. 4-a, să ne transmită înscris părerea lor. Dacă... plebiscitul va fi în favoarea lui State, îi vom satisface cu plăcere dorința înființînd la numita pagină o rubrică specială. Ținem însă de pe acum să anunțăm pe cetitorii noștri, că iresponsabilitatea celor debitate acolo aparține lui State.

OAMENI ȘI LUCRURI

Femeile-asasine?

In Anglia nu e la ordinea zilei numai conflictul între Camera Lorzilor și camera comunelor. Lumea legislativă găsește vremea să se ocupe de chestiuni mult mai puțin grave. Dovadă că acum de curînd în Camera Lorzilor s'a adoptat o lege prin care se interzice importul penelor provenite de la pasărea-paradisului, erodiu și alte cîte-va specii de paseri.

Cu deosebire multă emoțiune a provocat asigurarea că cele două specii anumite, paserea—paradisului și erodiul—franțuzescul „le héron blanc" — sunt aproape cu desăvîrșire stinse în urma marelui abuz ce se face de un timp încoace cu penele uneia și cucuiurile celuilalt, pentru împodobirea... pălăriilor femeești. Lucrul a făcut chiar obiectul de discuțiune la recentul congres din Stuttgart, unde s'a stăruit asupra lamentabilei stări de lucruri de care am pomenit.

Departe, în insulele pierdute prin mijlocul mărilor, în insulele pline de păduri încă necălcate, păsarea-paradisului își primbla scînteierea penelor în razele soarelui. Și a venit omul barbar, cu gîndul de a servi... moda, a venit să stîrpească această lume de culori și străluciri. Același lucru fu cu cealaltă mult căutată pasere,—erodiul regal. Cu cîți va ani în urmă se găseau încă în Asia, America, Australia cîrduri întregi, purtîndu-și cu mîndrie podoabele de pene albe.

Dar comerțul din ce în ce mai întins de pălării a adus și treptata nimicire a acestei interesante categorii de viețuitoare aripate. Șiretenia omului a știut să se folosească de credulitatea lor — vînîndu-le într'un anume anotimp, acel al iubirilor, cînd bietele bipede uită ori ce instinct de prudență și se dau cu totul pe mîna oamenilor care le masacrează, fără nici o milă pentru... prosti lor. Intr'un singur an, a arătat un statistician la congresul din Stuttgard—piața din Londra a vîndut pene albe de ale acestei specii, reprezentînd 290,000 din păserile aceste.—Cîte milioane risipite în onoarea eleganței!

Tot pe piața londoneză s'a putut constata uimitoarea repeziciune cu care se distrug și alte păseri,—bună oară paserea colibri. In 1910 s'au consumat aproape 2500. Războiul de exterminare nu atinge numai ființe mici, paseri ușoare de prins în curse; ci se exercită cu destul, cu prea mult succes, în potriva unor păseri uriașe ca vulturul, condorul și altele,—cari se împuținează în unele părți pînă la dispariție.

Dovadă — e că tocmai Anglia, care dispune de cele mai multe colonii în univers—a votat prima lege restrictivă mărturisind că modele femeești,— care contribue negreșit la înfrumusețarea vieții omenești —cer din cale afară multe jertfe pe altarul capriciilor și al luxului costisitor.

Rodion

SECTA MORMONILOR

Impresiile unui călător francez.—Un apostol al păcii.—Pe malurile Sacramento.—O sectă muncitoare.—Emblema albinelor. — Poligamia civilizatoare. — Statul Utah.—Un discurs în tabernacol.—O credință de lux.

Intr'un mare cotidian francez, d'Estournelles de Constant descrie impresiile unei călătorii prin Statele-Unite ale Americei.

După ce vorbește de frumusețea naturală a țărilor de pe țărmul Pacificului, străbătute de munți uriași, fluvii majestoase și presărate cu lacuri splendide, face cîteva raflecții asupra bogăției lor și asupra metodelor moderne, științifice ale extracțiuniii aurului și a altor metale — metode, care nu seamănă deloc cu procedeele rudimentare de altă dată.

Călătorind pe malurile fluviului Sacramento, însoțit de un exploatator rutinat, el observă operațiunile de spălare a nisipurilor și scoaterea minereelor aurifere din munți. Ce progrese realizate! Pe cînd vechile unelte ale minerului se reduceau la un tîrnăcop, o lopată, niște saci și un măgar, — astăzi n'ai decît să alegi printre diferitele mașini pentru a sfărîma stîncile, pentru a le reduce în pulbere și a extrage prin procedee chimice, materiile prețioase.

Părăsind statele riverane ale Pacificului, pătrunde în ținuturile aride și sălbatice, locuite și fertilizate de Marmoni.

*

Iată cam ce scrie marele amic al păcii, senatorul de Constant, asupra acestei secte.

Mormonii au pus în valoare o țară ingrată, reputată ca sterilă și care devenită Statul Utah, a căpătat importanță prin varietatea produselor sale minerale și agricole.

Secta Mormonilor este încă foarte puternică; țelul ei este munca, producția; emblema ei este un stup cu nenumărate albine; poligamia nu mai é legală de cînd teritoriul, ridicat la rangul de Stat, trebue să asculte de Constituția generală a Statelor-Unite, dar ea există de fapt și nu va dispărea așa curînd.

Colonizatorii mormoni au întrodus poligamia ca un element de civilizare și ca o datorie religioasă: cel mai bun om e acela, care are mai mulți copii și cele mai bune femei sunt acelea care iau parte la îndeplinirea acestei datorii. Recrutarea femeilor se face mai cu seamă în țările de prin nordul Europei, de unde emigrantele sunt îmbarcate spre Boston și de aici în Utah. Ele se declară de altfel foarte mulțumite de existența ce o duc și nu vor s'o schimbe întru nimic. Astăzi țara e încă puțin populată; vechea obligațiune religioasă și locală este în contradicție cu interdicțiunea legală și generală; dar legea n'are puterea de a schimba moravurile unei populațiuni; cînd legea e prematură, oamenii știu s'o înconjoare. Cum să condamni pentru mîine ceia ce ești nevoit să tolerezi astăzi? Situația copiilor, care nu poate să fie regulată prin decret, e adesea foarte penibilă. Mulți rămîn credincioși legei strămoșești; cred ceia ce părinții i-au învățat și aparțin la familii de 10, 20, 30, 40 de copii. Cînd un tată, pentru a se conforma nouei legi, repudiază una din femeile sale, el repudiază tot-odată și o parte din copiii ei. Aceasta e o ofensă mortală făcută atît mamei cît și copiilor; o nedreptate în favoarea unora și în detrimentul altora; o complicație inextricabilă din punctul de vedere al dreptului de proprietate și succesiune; o crimă, care separă familiile în două tabere inamice. Frații rămîn cîte douăzeci de ani în același oraș fără să-și vorbească.

In orice caz statul Utah e prosper; orașul Salt-Lake-City crește din zi în zi și e foarte ospitalier.

*

Aici d'Estournelles de Constant fu invitat să vorbească în tabernacolul Mormonilor, fiind prezentat asistenților de guvernatorul ales al Statului. O orgă monumentală l'a salutat, într'această sală de 14,000 locuri, intonînd Marsilieza.

„Am vorbit astfel, zice el, înaintea a 3000 de tineri, băeţi şi fete de prin Universităţi, înaintea acestor copii diviza̧ţi. N'am voit să las în campania mea un stat aşa de important, un stat care votează şi care are la Congresul din Washington şi în destinele ţării partea sa de influenţă. Dar mărturisesc că am plecat turburat de la această vizită, întrebîndu-mă, cum pacea, care se organizează printre noţiuni, se va stabili în sufletele şi în familiile din Salt-Lake-City. E o chestie de timp şi de bani. De timp, pentru că toate statele se pătrund şi nu va fi mai posibil Mormonilor decît Indienilor de a rămînea izolaţi de naţiunea americană, mai cu seamă că sunt foarte harnici, întreprinzători, comercianţi. De altă parte, se va întîmpla cu poligamia aici, ceea ce s'a întîmplat la Constantinopole. Un paşă, amic al meu, foarte instruit, profitînd de revoluţia june-turcă, îşi aduse la Paris soţia, o femee tînără, instruită ca şi el şi foarte elegantă. Amîndoi au vizitat magazinele noastre şi croitorii din rue de la Paix. „Iată ce va face să dispară poligamia. O singură femee costă destul de scump de îmbrăcat; cum putem avea mai multe? S'a sfîrşit!" zise rîzînd amicul meu, care se întorcea tocmai de la asemenea curse."

De altfel organizaţia grandioasă a cultului lor, cere sacrificii enorme, independente de taxele municipale şi generale; rezultă dar că religia Mormonilor nu va întîrzia de a deveni nu numai o anomalie, o ilegalitate şi un izvor de tot felul de dificultăţi — dar un lux.

CARITATE

Desastrele produse de inundaţii lăsînd mii de familii fără adăpost şi 'ntr'o neagră mizerie, mai cu seamă printre locuitorii rurali, şi strigătele de durere ale nenorociţilor inundaţi, au rescolit simţul de milă a cîtorva doamne, căci femeia ie mai duioasă, ea mai curînd împărtăşeşte durerea semenilor. S'a făcut apel la caritatea publică, de către cele două trei comitete ale Doamnelor, puse sub patronajul Alteţei Sale Princesa Maria, dar cei ce dispun, cei cu dare de mînă au rămas reci; singure cîte va autorităţi comunale au subscris. Majestatea Sa Regele prin subscripţia Sa a căutat să stimuleze, simţul de milă la cei din anturaj, toţi au rămas însă indiferenţi, e sezonul băilor, trebue tualete multe pentru soţii, trebue confort la băi, apoi mesele de bacara şi pocher cer bani, trebue de făcut faţă la toate aceste cerinţi, fără de care eşti taxat de un părlit oarecare, nebăgat în seamă, căci în ţara romînească mai ales, nu se iau în samă meritele, cinstea unui om, te priveşte cu dispreţ, căci ori cît de inteligent ar fi, orice merite literare ar avea, ori cît capital de muncă şi cinste ar fi pus în treburile statului, dacă nu ştii să te afişezi, nu eşti reclamagiu, nu ştii să te tărăşti înaitea celor mari, eşti o nimica.

Cei săraci, cei cu puţine mijloace sunt mai caritabili, ei cred nevoilor şi cred la suferinţile celor lipsiţi şi loviţi de nenorociri; pentru aceea în liste, vedem sute de lei adunaţi cu 10 şi 20 bani, nu se văd în ele miile de franci ale bogaţilor, nici ale marilor agricultori, cari îşi fac viaţa în mijlocul celor nenorociţi şi loviţi, şi prin cari îşi aglomerează capitaluri prin munca şi sudoarea muncitorului lovit de nenorociri. Am auzit agricultori mari la cari se apelase, ripostînd că dă destul ţăranului, prin plata muncei sale, pare că şi munca ar trebui a li se face gratis şi că ar fi o obligaţie aceasta de la muncitor la exploatator.

Caritatea este un act benevoi, produs al unui sentiment de durere şi milă pentru cei nenorociţi; ori dacă aşa e lucrul, rar şi cu mici excepţii o iniţiativă spontanee poate să pue în mişcare sentimentele de umanitate. care se desvoltă după cum am spus mai curînd la cel sărac, decît la cel cu dare de mînă.

Am constatat cu durere că şi Prefecţii judeţelor bîntuite de dezastre, au preferat a-şi părăsi posturile, a face excursiuni prin munţi cu automobilele statului, în loc ca să fie faţă la locurile sinistrului, spre a lua măsuri de salvare. In loc să umble cu automobilul din loc în loc spre a aduna ajutoare pentru cei loviţi de nenorociri, s'au ingrijit a'şi crea venituri, spre a putea face faţă speselor provocate de escursiuni de plăcere.

Dacă guvernul ar fi avut cît de puţin bun simţ şi durere pentru ţăranul plîns în intruniri politice şi uitat imediat după aceasta, şi ar fi stimulat la venirea în ajutor a celor nenorociţi, ce mai de sumi de bani s'ar fi adunat. Toate reptilele cari compun aparatul administrativ, s'ar fi trecut în acte de caritate pe spetele cetăţenilor şi'n asemenea caz, multe râni ar fi fost macar in parte tămăduite. Ce voiţi să facă singure, cîteva redacţii de ziare, ca, „Adevărul", Ordinea" şi „Universul" care au făcut sforţări uriaşe, pentru a aduna ceva sumi, pentru alinarea suferinţilor şi D-zeu ştie prin cîte mîni vor trece şi cîţi bani vor remîne pînă se vor putea împărtăşi bieţii nenorociţi; căci dacă organele publice n'au contribuit cu nimic la calmarea durerilor, vor contribribui în a produce revolta sufletească, distribuind sumele la agenţii ce au remas necăpătuiţi, dar şi aceasta este un act de caritate.

Guvernanţii noştri au avut şi au mai puţin bun simţ, pentru locuitorii ţării, de cît Ungurii, cari de şi ne privesc ca duşmani, totuşi, în momente de restrişte, au contribuit cu obolul lor, în folosul nenorociţilor ţarani; aceasta a fost o lovitură pentru noi, căci străinii au trebuit să se alarmeze de starea noastră, precum tot aşa s'a alarmat întreaga Europa de barbariile de la Rucăr, care şi acela a fost un act de caritate a guvernului pe spetele ţăranilor.

A. G. D.

V. COCUZ

Iezătura iazului Roman.— Aquarium de pe Bahlui. — Iaşul cetate romană.— Castrum Iaşi.— Origina şi semnificaţia numelui Iaşi.

Studiu original de V. Cocuz. Iaşi. Naţional. 1 broşură 44 pag. preţul 1 leu.

Literatura s'a mărit cu o nouă lucrare, datorită d lui V. Cocuz profesor de Ştiinţe Chimice la şcoala comercială superioară din Iaşi. E a doua lucrare în serie, a d-lui V. Cocuz, după impresii de călătorie la Constantinopol.

Nu e de mirare că un profesor de chimie scrie studii de filologie.

Geneza acestui studiu stă în dorinţa d-lui V. Cocuz de a explica prezenţa unei iezături aflate la săparea nouei albii a Bahluiului 1 m. 50 sub nivelul de azi al locului.

Zidăria ocupă 39 m. lungime pe 7 m. lăţime şi 1 m. 80 înălţime. Zidăria era legată cu grinzi groase de stejar, prinse în var de Orheiu.

Toţi s'au întrebat de ce vechime va fi fost acea zidărie şi la ce să fi servit! Unii au zis că au fost un piedestal de moară de cai, cam pe la 1820; în orice caz din citirea actelor de proprietate a locului din albia Bahluiului s'ar putea spune mai lămurit cine şi cînd s'a zidit acel postament de piatră pentru o întrebuintare oare-care. Locul venea în preajma şleahului mare de intrare în Iaşi, dinspre Nicolina şi a putut sluji la o interprindere industrială.

D. V. Cocuz dus de studiile lui Oraki, A. Treb. Laurian, mai unind ceva reminiscenţă latiniste din şcoală, vede în zidăria din albia Bahluiului, resturile unei iezături romane, avînd la capătul ei un castru Roman, ai cărui legionari din curgerea Bahluiului îi învăţau arta înotatului, şi deci zidăria ar fi de la 106 d. Hr. şi a trăit pînă astăzi.

Dar şi aceasta calea-valea; ar mai merge; liber e un chimist în islaz să crează de o zidărie la 1 m. 50 adîncime că e veceh de 1800 ani întru cît d-sa afirmă că pămîntul creşte prin depozite aluvionar un metru în o mie de ani.

Dar d. V. Cocuz merge mai departe. D-sa se împedică de Cihac şi vede numai latini curaţi de ai lui P. Maior. D-sa se pune de-a curmezişul ştiinţei fonetice şi călcînd peste ori ce normă face etimologie, cari îi va ştirbi mult vaza sa de profesor. Nici autorii dicţionarului din Buda la 1825, nici Laurian şi Maxim la 1872, nimene n'au egalat pe d. V. Cocuz. D-sa e enorm, e fenomenal; şi aceasta în 1911!

D sa în 44 pagini face nu mai puţin de 54 etimologii, asvîrlite cu ţăpoiul în mica sa lucrare. Iată cîteva etimologii despre unele localităţi.

Cotnari = Cotes+gnari=localitate de piatră de lucru.

Codăeşti=Coda+escit=ariergardă.

Iaşi=e+do+esco=edescu— editus — iadites—iasites—iasiges—Iassii.

Huşi=usus—usi—husi=oraş de judecători.

Braşov = brachium ovum = braţare de ou.

Tatarăşi=Tartaros=închisoare.

Ciric=rivus+circum+illic = apă în apropiere.

Copou=caupo=crîşmar.

Ciurchi = circum+colentes + enisi= vecini.

Bîrnova=barrinum+ova=ou de urieş (elefant).

Cladova=clades+ova=clae de ouă.

Ape.

Siret de la Seretus, un general.

Prut=Pollutus=plutit.

Nistru = donum istrum — dnistru = crasta plină de peşte.

Dunăre=Lonorum alvens istrum.

Don=donum.

Volga=bulga=pungă.

Basarabia=ala Flavia Bessorum.

Moldova=monter+ova.

Vezuviul=video+ovum, etc.

Şi acum d-lor filologi aveţi cuvîntul.

Gh.

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

Se aduce le cunoştinţa publică că consiliul comunal a hotărît ca înaugurarea lucrărilor de alimentare cu apă de la Timişeşti să aibă loc între 26 şi 30 Septembrie a. c. cînd vor avea loc, după cum ne înştiinţează d-nul Rector al Universităţei din Iaşi şi serbările jubiliare ale Universităţi din Iaşi pentru care vor sosi în localitate M. S. Regele cu întreaga familie regală.

No. 14909 21 Iulie 1911

Litere-Ştiinţe-Arte

Kubelik Rothschild.—Am menţionat cîteva din detaliile mai picante presărate în „Amintirile", pe care le publică impresarul Schurman în „Les Annales". Iată ce povesteşte din cursul unui turneu cu marele violonist Jean Kubelik.

„Pe cînd dădeam concerte în Geneva în April 1904, primii vizita intendentului baronesei de Rothschild, care locueşte într'un hotel din împrejurime. Dînsul venea să-i spun preţul unui concert particular în castelul baronesei. Am cerut 6000 de franci, pentru Kubelik şi tovarăşul său.

Peste cîteva ore revine, spunîndu-mi că preţul îi părea prea mare baronesei.

— Regret; acesta este preţul nostru.

— Insă, domnule Schurmann, nu e vorba de o petrecere mare. Doamnei baronese îi place să fumeze o ţigară ascultînd muzica. Asta e imposibil de realizat în public. De altfel va asista la concertele dv. la Victoria-Hall. Dumneaei ţine să-l audă pe Kubelik şi nu va invita de cît patru sau cinci persoane.

— Poate sa invite cîte persoane va voi. Singură, sau cu două sute de invitaţi, preţul e acelaş.

— Mă duc să-i spun baronesei.

— Cum vrei.

— Tocmai ne aşezam la masă, cînd intendentul veni iarăşi.

— D-na baroneasă vă oferă 3500 de franci, căci audiţia va fi intimă.

— Mi ai mai spus-o. Să-i spui însă şi d-ta baronesei, că nu vînd haine vechi şi că la noi nu se încape tocmeală.

Nu l am mai văzut de loc pe intendent".

Dacă faptul relatat e riguros adevărat, el dovedeşte numai că Schurmann n'a înţeles să fie nici indulgent, nici prea politicos cu o... coreligionară ca baroneasa de Rothschild.

*

Nu numai la noi casele de joc sunt la ordinea zilei. In capitala insulei Cuba se clădeşte acum un palat pentru jocuri de hazard, imitat întocmai după acel din Monte-Carlo.

S'a făcut în Parlamentul Cuban oarecare opoziţie,—dar în cele din urmă Camera a dat un „bill" favorabil.

*

In şcolile japoneze limbile latină şi greacă sunt în discredit. In locul lor se studiază clasicii chineji.

Interesant e că studiul ori cării religiuni e oprit.

*

Numărul femeilor franceze cari se ocupă cu agricultura s'a indoit de la 1866, de cînd s'a făcut o statistică primă, pînă astăzi. Sunt acum vr'o 600 mii femei agricultoare.

*

Frumoasa Signorina Elisabetha Ganello din Milano a dat în judecată pe tenorul Caruso cerînd o despăgubire de 200.000 lei, pentru că ar fi părăsit-o după ce-i dăduse asigurări de dragoste şi-i jurase că o va lua în căsătorie.

*

Englejii au serbat zilele aceste centenarul naşterei lui James Young Simpson, chirurgul care a inventat anestezia.

Era de 35 ani, profesor la universitatea din Edimburg cînd a făcut importanta descoperire a chloroformului.

*

Profesorul Skvorţof a publicat în 1910 o carte: „Cosmologia nouă" si „Organizarea în viaţa Pămîntului". Unele teorii de ale lui seamănă cu ale lui Gustave Le Bon, în deosebi în ptivinţa energiei intra-atomice, a evoluţiei şi a „dezmaterializărei" materiei. „Revue scientifique" aminteşte că Skvorţof a publicat ideile sale încă de la 1901, în „Revue scientifique", ca să nu poată fi vorba de.. plagiat.

*

STRUNA ZILEI

UN ARMASAR...

Ziarul «Viitorul« susţine că d. Marghiloman a vîndut Statului un armăsar—«St. Gilles»—încapabil de reproducere.

Armăsarul cu pricina —
O netrebnică fiinţă—
Reprezintă 'ntreg regimul
De iuţeli şi... neputinţă.

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ Deţinuţii din penitenciarul Bucovăţ, cari erau transferaţi în urma ordinului direcţiei închisorilor la Doftana, au încercat azi să opue rezistenţă nevoind să se urce în vagonul de ambulanţă.

Ei au cerut să vie procurorul general.

Intervenind un detaşament şi comisarul gărei, deţinuţii numai cu mare greutate au fost urcaţi în vagon

❑ D. Chinopsi, delegat al ministerului de domeniu, a venit eri în localitate, pentru ca împreună cu d. doctor Vasiliu Haralamb, profesor de chimie agricolă la facultatea de ştiinţi, să cerceteze la faţa locului, dacă se poate acorda de către minister un teren pe moşia Ezereni pentru practica agricolă, de oare-ce actualul teren de la Abator s'a dovedit impropriu.

❑ **Din Tirgul Neamţ**.—In seara zilei de 17 Iulie 1911, a avut loc, în salonul de dans al grădinei publice din Tîrgul Neamţ, o frumoasă serbare populară dată în beneficiul muzicei comunale.

Muzica, care dilectează în fiecare seară şi dimineaţa publicul, cu cele mai frumoase şi mai variate bucăţi executate admirabil a ţinut să producă publicului cîte-va oare de plăcere, executînd mai multe bucăţi, ce au fermecat auditorul. Serbarea s'a compus din două părţi: O audiţie muzicală şi în urmă balul care a durat pînă la orele două noaptea. Cu o măestrie desăvîrşită au executat bucăţi alese şi destul de grele. Ca o tresărire bruscă tremurau strunele sub mîinele dibacilor artişti şi lasau în sală un potop de sunete, ce făceau să tresară simţirile, că apoi să se sfîrşească în note dulci, armonioase şi melancolice ce mişcau inima.

Reuşita serbărei, cît şi gustul cu care au fost alese bucăţile, se datoreşte d-lor Popovici şi Dănescu conducătorii mucei. Iată programul bucăţilor cîntate: Hugenoţii, vis de primăvaaă, Wilhelm Fell etc...

După audiţia muzicală, a urmat dansul. Din numeroasa asistenţă remarc pe d-nele: Petroni, Florescu, Coroi, Carare, Tomovici, Cristescu, Dănescu, Florescu, etc. etc.

D-şoarele: Margareta şi Didina Petroni, Cecilia Cerchez, Eugenie Carare, Adela Rusu, Neculau Elena, Munteanu Natalia, Eiven, Tomoor Maria, Cecilia Săvescu, Popovici, Teodoru etc.

D-nii: căpitan Borcea, sub.-locotenent Vlăhuţă, sub.-locot. Antoniu, Cerchez, Neculau, Fratu, Iacoban, Hotineanu, Dimitrie Minea, Tomovici, Dănescu, Petroni, Motăş, etc.

O vizitătoare, E. C.

❑ D. Protopopescu Grigore actual şef de secţie în administraţia căilor ferate a fost înaintat subşef de şecţie clasa IV-a.

❑ Eri s'au adunat la Ministerul de industrie morarii din ţară convocaţi de d. Ministru Nenitescu în scop de a discuta care ar fi mijloacele cele mai indicate pentru a înlesni exportul făinei şi a contribui la desvoltarea cît mai mare a acestui export.

Principala cerere a morarilor noştri va fi după cît sîntem informaţi înbunătăţirile de adus serviciului Maritim Romîn pentru a se înlesni exportul făinei în Turcia şi Egipet.

Pentru aceasta este de absolută nevoe cumpărarea de către stat de noui carcheboturi.

Dacă statul nu poate face astă-zi acest sacrificiu. să se acorde morarilor refacţia de astăzi chiar dacă transporturile în Orient s'ar efectua pe vasele conpaniilor străine,

❑ A apărut suplimentul la „Anuarul Socec" pe 1911 cuprinzînd personalul tuturor autorităţilor civile militare şi eclesiaste din toată ţara, după cele din urmă numiri şi schimbări.

Suplimentul se distribue gratuit cumpărătorilor Anuarului.

❑ Iată programul de astă seară Vineri 22 Iulie al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din noua grădină Trajan:

Exilul Imparatului Napoleon I, 6 ani la S-te Hélène (1815—1821). Nu există o dramă mai mişcătoare, ca exilul lui Napoleon cel mare la S te Hélène.

S'ar părea că învingătorii de la Waterloo nu s'au mulţumit că leul a fost captiv ei au vrut chiar nimicirea marelui om, căci numai aşa se explică purtarea brutală a guvernorului englez Hudson Lowe faţă de Imparatul captiv precum şi neuumăratele mizerii pe cari a trebuit să le îndure exilatul.

Mînat de o boală oribilă, contractată acolo sau cel puţin agravată de climatul ucigător al insulei S-te Hélène, Napoleon, după o martirizare de şase ani s'a stins în mijlocul credincioşilor sei, cari au consimţit să fie partaşi la captivitatea lui.

Măreaţa dramă ce se prezintă, reproduce fapte emoţionante şi dureroase ale exilului marelui om, sunt episode veridice după acte şi documente autentice ale epocei, păstrate în arhivele naţionale ale Parisului şi după „Memorialul din S-te Hélène" dictat de Napoleon însăşi.

Exilul lui Napoleon la S-te Hélène este una din cele mai mari suferinţi de care a fost încercat învingătorul atîtor lupte, groaza monarhilor şi stăpînul pămîntului, este reversul medaliei pe faţa căreia marele Imparat a gravat „Eternă glorie".

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului. — Celelalte două părţi ale programului conţin între altele: Recunoştinţa drumeţului, roman însufleţit—Din Sviţera, pitoreasca vale Lauterbrunnen—Tîmpilă se culcă sub cerul liber, scene comice—Uzinele metalurgice din Donetz (Rusia) vederi industriale—Razele Roentgen, popularizare ştiinţifică—The Buthais, exerciţii gimnastice, vederi artistice-sportive—Piticul Gaston face exerciţii de forţă, scene comice etc.

❑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar a comunicat serviciului sanitar local, măsurile luate faţă de provenienţele din Turcia unde bîntue holera.

Călătorii cari sosesc în localitate, venind din locurile contaminate, vor fi supuşi la o supravieghiere de 5 zile.

❑ Un nou caz de scarlatină s'a constatat azi în localitate.

❑ Cursurile conservatorului de muzică, ce se înfiinţează la Craiova, vor începe la 15 Septembrie.

❑ Membrii secţiunei de muzică a societăţei romîne de gimnastică şi sport a organizat o agapă, pentru Duminică 24 Iulie, urmată de un concert.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

❑ „Viaţa Romînească" No. 6, a apărut cu următorul sumar:

A. Russo.—Piatra Teiului (Fragment dintr'o călătorie în Munţii Moldovei,—tălămcire de M. Sadoveanu). M. Codreanu.—Rigoletto (Sonet). Radu Rosetti.—Rentru adevăr şi dreptate. Colaboratorii revistei,—Note pe marginea cărţilor (Greierele şi Furnica). (Pe o istorie a literaturii japoneze). Mircea Dem. Răduleăcu.—Leii de piatră (Versuri). N. N. Beldiceanu,—Inaugurarea prostogolului. G. Topîrceanu.—In tren (Versuri). Colaboratorii revistei.—Documente omeneşti (Noroc...). Ilie Bărbulescu.—Din lumea balcanică (Cultura în Muntenegru). D. Svilokossitch.—Din lumea balcanică, T. A. Bădărău.—Gronica ştiinţifică. C. Sandu-Aldea.—Cronica agricolă. Lucilius.—Cronica socială. P. Nicanor & Co.—Miscellanea (Puţină „politică".—Dicţionarul limbii romîne, Academia d. S. Puşcariu. De la redaţie).

❑ Un număr de indivizi adunaţi aseară în cîrciuma lui Botez de la Socola, luîndu-se la ceartă au devastat prăvălia.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Școala rurală în Iași.**—*Ceia ce afirmasem noi mai de mult azi a fost îndeplinit. In* Monitorul Oficial *de azi se publică lista locurilor din nou create. Ei bine Iașii ocupă locul I, cu un post de 110 lei în suburbia Nicolina. Cei de aici știu trucul înființării acestui post rural. Se va aduce o cunoscută doamnă, care n'are rîndul legal de a veni în Iași ca institutoare, va fi adusă în Iași ca învățătoare.*

Trucul acesta ne aduce aminte de o alta; cînd un elev rău nu putea fi primit în liceu prin examen de admitere, era bursier în liceul internat fără concurs ca Dobrogean.

Tocmai așa s'a făcut și cu acest post rural la Iași. Că nu se simte nevoe de un post rural la Nicolina o știm cu toții. Școala va fi așezată la rampa trenului, așa că tot elevii vor veni cei 3 chilometri ai tîrgușorului, iar d-na va veni cu tramvaiul ca și d-nele institutoare de la școala de băeți din Nicolina.

Știm însă cu toții că la Iași mai trebuesc institutori barbați, căci din 84 membri ai învățămîntului primar urban numai 19 sînt barbați, iar restul sînt femei.

Dar dacă cei de la putere au chip de a eluda legea, de ce n'ar face-o. Cu chipul acesta pot aduce pe ori cine în Iași, nu înălțînd locul, ci scoborîndu-i rangul.

❑ **Perseverare... stultum.**—Se înțelege că e vorba despre polemistul căldurilor de vacanță, N. D. Arbore. Ziarul partidului care 'i-a discutat și 'i-a respins chiar întâia cerere de înscriere —fiind-că 'i cunoștea țoata—este silit să'i accepte pe timpul vacanței, teoriile politice.

Il trimetem din nou la abecedar și-l sfătuim amical să nu mai compromită partidul său, cu teorii de istorie politică, cu care suntem siguri că nici ziarul său nu se solidarizează.

Incă o dată, politica nu-i dată ori cui și în pragul retragerei sale pentru vrîstă, din o mizerie pe care a făcut-o toată viața, e bine să nu compromită miseria cea veche cu tentative care îi asigură de pe acum o ridiculă celebritate în cea nouă.

❑ *E o bătae de joc cu instalarea robinetelor publice de apă. Periferia orașului în special sufere continuu de lipsa de apă, de și la periferii apa este necesară într'o cantitate mai mare ca la centru, din cauza murdăriei stradelor.*

Robinetele pe la periferii sunt instalate la distanțe enorme, așa că publicul aproape nu se poate servi de ele. Un exemplu: pe strada Socola este un robinet în fața fabricei „Țesătura". De acolo și pînă la capătul străzii, nu mai e nici un robinet.

Populația sufere și murdăria tronează ca și mai înainte.

❑ D. Pompei, profesor de mecanică la facultatea de științi a cerut permutarea la București.

❑ Epitropia sf. Spiridon a anulat licitația ținută, pentru aprovizionarea cu lemne a spitalelor.

Noua licitație n'a fost încă fixată.

❑ *Ministrul de interne, indignat la rîndul d-sale de acest fapt, a refuzat să aprobe cheltuelile de representare pe care, în modul știut, prefectul județului a încercat să și le introducă în budgetul județului.*

Iată o palmă binemeritată și bine aplicată.

❑ *De la 15 Iulie și până azi au fost în oraș 8 cazuri mortale de enteriță și 1 de febră tifoidă.*

❑ **Politică nedreaptă.**—Ziarele liberale se agită că s'a scos din localul școalei normale *Carol I* de la Cîmpu Lung pe d. Il. Velculescu, profesor de Pedagogie, și director al școalei primare de aplicație. Că i s'a luat direcția școalei normale, mai merge, căci nu e legată direcția unei școale normale de catedra de Pedagogie. Aici faptul își găsește explicarea în politica de ură și de sectarism, ce o duce d. Mușătescu primar, avocat și profesor la școala normală, rudă de aproape a d-lui M. Vlădescu, și căruia deci d. Velculescu îi era spin în ochi.

Că i s'a luat locuința ca director al școalei primare de aplicație, prin aceasta s'a călcat fățiș legea și regulamentul de administrare interioară, care prevede ca atît institutorii, cît și directorul școalei primare de aplicație vor avea locuința la școală.

Dar ceia ce ne miră e că faptul acesta arbitrar l'au făcut cazacii d-lui Haret aidoma cu prietenul nostru, d. Gr. Patriciu de la Bărlad, care și d-sa e profesor de Pedagogie, și director al școalei primare de aplicație. Ei bine, d. Gr. Patriciu a fost scos cu nepusă masă de d. Haret prin cazacii săi și pus în stradă.

Dacă ne unim la protestul de azi în lovirea ce se aduce unui profesor, garantat prin lege, e că am protestat și eri contra liberalilor, cari s'au arătat basibuzuci ca d. Gr. Patriciu. Iar articulul din *Viitorul* cu schimbare de nume și locuri, ar fi cea mai amară criticá făcută d-lui Haret, de ai săi cazaci.

❑ **Un intim al episcopului Gherasim Saferim, întrebat asupra intențiunilor acestuia, a răspuns:**

„P. S. S. Saferin, se consideră ca Episcop de Roman, căci tăgăduește canonicitatea sentinței Sinodului, care putea să-l condamne la caterisire sau să l achite, dar în nici un caz nu putea să ordone demiterea sa din episcopat.

In atare condițiuni, la redeschiderea parlamentului, P. **S. S. Saferin și își va relua locul la Senat, cu hotărîrea de a-și apăra cu energie dreptul seu încălecat".**

❑ Nu trece zi lăsată de Dzeu, fără ca pompierul de la poliție, să nu comită o nouă gafă.

Astfel s'a petrecut și în chestia unor tineri din București, învinuiți de a face încasări, pentru lucrări fictive.

Acești tineri sosind în localitate, au obținut întâi concursul prefectului de poliție, care le a pus la dispoziție un agent de poliție, pentru ca negustorii, de frică, să plătească mai repede.

Tot însoțiți de această vrednică recomandație, acești tineri au obținut și ușurința de a căpăta un mandat de 100 lei, de la la Primărie.

Abia după 2 zile de operații, șeful siguranței a făcut prefectului surpriza neplăcută, că acești tineri sunt bănuiți și chemați a se prezinta la siguranța din Capitală.

Prefectul n'a putut replica nimic, dar în ziarul său, cearcă a da chestiunei o altă versiune, anume că d-sa ar fi trimis un agent, nu ca să ajute pe acei tineri la încasări, dar pentru a-i supraveghia.

La poliție, versiunea prefectului a provocat un rîs homeric.

❑ La abator, se fac cuvenitele preparative pentru bilciul de sf. Maria, care începe la 3 August.

❑ Serviciul sanitar a aerut închiderea fabricei de spălat și de vax a d-lui Helfgott.

❑ Eri s'a ținut la Primărie, licitația pentru restaurarea caselor Pașcanu, a cărui deviz se urcă la 23,000 lei.

S'a prezintat între concurenți, și societatea industrială „Vulturul", care a oferit 13.85 sub deviz, adică maximul ce se putea lasa, după părerea cunoscătorilor. Administrația comunală însă, a adjudecat lucrarea asupra unui domn Stîngaciu, care a oferit 20 la sută sub deviz.

Societatea „Vulturul" a înaintat administrației comunale, un protest, arătînd că d. Stîngaciu n'ar avea calitățile cerute de lege, pentru a fi putut concura.

❑ Inițiativa luată de unul din comercianți pentru a avea o societate pe acțiuni, în scop de a exploata industria morăritului va intra pe o cale mai pozitivă la începutul lunei Octombrie.

❑ Greva lucrătorilor croitori, care părea un moment că încetase, în urma unei înțelegeri aparente între patronii croitori și lucrătorii grevești, continuă încă.

Astăzi la orele 3 p. m. se va întruni la corporația confecțiilor o delegațiune de trei lucrători cu patronii, spre a stabili definitiv condițiunile împăcării.

❑ **Banda de la Scobinți.**—D. G. Zmeu, șeful poliției locale, una din acele victime de la Scobinți, d-sa este în concediu, spre a se reculege de emoțiile ce le-a încercat la locul sinistrului, aceasta se explică cum poliția în lipsa energicului ei șef, scapă din mîni bandiții.

De aceia se explică pentru ce n'a luat nici o măsură cînd a aflat că au vizitat stîna locuitorului Gh. Ungureanu de pe moșia tîrgului și că s'au preumblat cu luntrele prin stufăriile de pe iazul Strîmbului.

* *

Pericolul bandiților n'a scutit pe Hîrlăoani de scene hazlii.

La Scobinți pe locurile unde cei 17 hîrlăoani au fost cercetați de sănătate, sunt șantierele unde echipe întregi de muncitori lucrează pentru aducerea apei la gara din Hîrlău.

Conductorul lucrărilor, d. Georgescu, care venea pe jos la Hîrlău, se afla în apropierea șantierului, cînd a auzit 3 detunături puternice și strigătele alarmante ale lucrătorilor.

Consternat, d-sa a luat-o fuga spre Hîrlău și aici, emoționat peste fire, a vestit autoritățile despre operațiile bandiților.

Care nu fu însă mirarea hărlăuanilor cînd după un ceas de la povestirea sinistră a d-lui Georgescu, lucrătorii de pe șantier, veniți în oraș, au anunțat că detunăturile proveniseră de la iarba de pușcă cu care se stărămau stîncile de pe șantier și care, nu luase foc cu o zi mai înainte.

Bietul d. Georgescu s'a ales cu o spaimă pe care are s'o pomonească multă vreme.

*

Adevărat că firul operațiilor bandiților este cunoscut de locuitorii mărginași și de pungașii satelor. Unii nu-i divulgă de teamă, alții pentru că sunt complici.

De aceia s'a luat o măsură bună. S'a arestat mai mulți țigani ce își au salon în codru, mai mulți locuitori mărginași de prin satele Rădeni, Storești și Flămînzi.

In Hîrlău nu s'a luat de o cam dată nici o măsură. Cu toate că suut mulți bănuiți, a avea relațiuni cu bandiții. Se așteaptă sosirea în localitate a domnului șef de poliție Gh. Zmeu, spre a se lua cele mai riguroase măsuri.

❑ Alecu Mitică, de la fabrica de frîngie, lucrînd la motor, roata i-a prins mîna dreaptă, sfărămînd-o.

In stare gravă a fost transportat la spital.

❑ Un început de incendiu a isbucnit la casele comerciantului Meir Marcovici, din strada Veche.

Focul a fost localizat de vecini.

❑ Hahamul David Meir, din strada Sf. Ștefan, s'a sinucis azi dimineață, tăindu-și beregata cu un cuțit.

Cauza este o boală incurabilă de care suferea.

❑ D. Alex. Croitoru, din strada Carol mergînd la vînat în spre comuna Osoiu, din nebăgare de seamă dînd drumul unui cartuș, acesta a făcut explozie.

D. Croitoru s'a ales cu mîna stîngă rău contuzionată.

❑ Locuitorul D. Chiriac, din strada Albineț, pe cînd făcea cafea la o mașină de spirt, mașina a făcut explozie și Chiriac s'a ales cu arsuri grave.

In stare gravă a fost transportat la spital.

❑ **Judiciare.**—In baza jurnalului No. 2.768 din 30 Iunie 1911, al tribunalului comercial Iași, s. III, prin care se dispune scoaterea în vînzare prin mijlocirea primăriei comunei Belcești, județul Iași, a mărfurilor și celorlalte obiecte ale falitului Ioan Rusu, aflătoare în satul Munteni, comuna Belcești, județul Iași, evaluate la suma de 408 lei, 40 bani, compuse din vase de vin, balerci de stejar, sticle, mașină de pompat bere, mese, scaune, lăzi de brad, etc.

Vînzarea se va face în ziua de 30 Iulie 1911, orele 2 p. m. sub rezerva omologării tribunalului.

— In ziua de 8 August 1011, orele 2 p. m., se vinde cu licitație publică, în camera sindicatului falimentelor, portofoliul falitei Liza Fruchtman din Iași, evaluat la suma de 4.794 lei, 40 bani, după arătările din bilanțul falitei.

Vînzarea se face sub rezerva omologării tribunalului.

— I. Natan Forșt, fost comerciant brutar din localitate, care a fost declarat în stare de faliment prin sentința Tribunalului comercial de la 1 Iulie 1910, a făcut cerere de reabilitare.

❑ **Teatrale**—Astă seară, Vineri, are loc pe scena Bragadiru, prima representație a trupei lilipuziane de operă.

Se va cînta *Lucia de Lamermoor*, operă în 4 acte de Donizetti.

*

Luni, Marți și Mercuri, 25, 26 și 27 Iulie, marele comic *Iulian* va da trei reprezentații în grădina Cuza-Vodă, cu concursul trupei d-lui Al. B. Leonescu.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, prețurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.40
Caș gras de munte și urdă dulce proaspătă.		1.40
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brânză de vaci proaspătă		0.50
Unt pentru gătit obișnuit		3.00
Unt de gătit calitate supremă		3.40
Iaurt de oi cu castronul și cu		Kg.
Renumita brînză de burduf.		2.60
Cașcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		5.50/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găsește dimineața de la orele 5—11 a. m. și seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.20
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsește higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețuri reduse.

Atragem atenția onor. clientelei asupra vinului vechiu alb și roșu ce s'a pus în consumație cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calitățile se vinde și cu litrul și în sticle înfundate.

Comenzile de vinuri de la 5 litruri în sus făcute verbal sau prin o carte postală se trimit la domiciliu.

Ultima oră

București 22 Iulie

Conflictul sinodal

București. — Aseară, s'a ținut a 6 a întrunire, de protestare, în contra sentinței sinodului.

Au vorbit d-nii dr. Sterian și alții.

Afacerea tramvaiurilor comunale

București. — Guvernul pare hotărît a grăbi punerea în regie a lucrărilor începute de societatea tramvaiurilor.

In acelaș timp, se pregătește proectul de statut al societății. După acest statut, funcționarii vor fi organizați, ca cei de la poștă și telegraf. Directorii și subdirectorii vor fi angajați cu contract. Personalul tehnic va fi recrutat dintre inginerii statului.

Catastrofa de la Hamburg

Hamburg.—Cazanul fabricei Hartenstein exploadînd, a aruncat coșul fabricei la o distanță de 115 metri. Coșul a căzut peste o casă, care s'a prăbușit, îngropînd mai mulți locatari. S'au scos până acum 2 morți și 6 grav răniți. Se crede că mai sunt și alte victime sub dărâmături.

Un biciclist, care trecea pe acolo în acel moment, a fost deasemenea omorît.

Remaniarea prefectorială

București.—Se afirmă, că la sfîrșitul vacanței, se va face o mare remaniare prefectorială.

Remaniarea va cuprinde și orașele Iași și Tulcea.

Tricolorul romîn

Viena.—Ziarul „Deutschen Volksblatt" înfierează măsura luată de guvernul Unguresc, de a se purta tricolorul romîn.

Ziarul adaugă, că polițiștii ungari au oprit trăsura, în care se afla Mitropolitul Mețianu, sub motiv că cei doi cai de la trăsură, aveau panglice tricolore.

Exploatarea băilor Govora—Călimănești

București.—In cercurile guvernamentale, se afirmă, că guvernul va întreprinde zilele aceste o acțiune energică, cu privire la exploatarea băilor Govora și Călimănești, pentru a sili pe administratorii societății de exploatare de a achita taxele ce se cuvin comunei, pe care aceștia e refuză azi, sub motiv, că sunt scutiți de ori-ce taxe pe timp de 10 ani.

Afacerea de la Craiova

București.—Din anturajul ministrului de interne, se afirmă, că în ceea ce privește afacerea de la eforia Madona Dudu ministrul e hotărît a rezilia contractul de arendă încheiat de epitropi.

Aceștia își vor înainta demisiunile.

Un record

Paris.—Eri s'a făcut o încercare ca „noul aparat de sburat, „Le Canard" inventat de prințul Gh. Bibescu, și a avut cea mai deplină reușită.

Aparatul se deosebește de toate celelalte. Le Canard, după ce a făcut admirabile evoluțiuni, pe apă, a trecut pe uscat executînd un sbor îndelungat și la o înălțime considerabilă, pentru ca apoi să se scoboare iar în apă.

Aceleași evoluțiuni prințul Bibescu le-a executat apoi, pentru a doua oară, de astă dată însoțit de un pasager, ceia ce constituie un record în acest fel de aviațiune.

Călduri tropicale

München. — Căldurile tropicale continuă. Numeroase păduri sunt în flăcări.

Cel mai mare acționar

București.—Se afirmă că d. Vintilă Brătianu, s'a hotărît să dea publicității lista acționarilor societății tramvaiurilor, pentru a arata că cel mai mare acționar este d. Ghica Comănești șeful conservatorilor guvernamentali din Bacău.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor și ospiciilor Sft. Spiridon din Iași

ANUNCIU

In ziua de 26 Iulie crt. la ora 11 dimineață, se va ținea licitație în cancelaria Epitropiei, pentru darea în antrepriză a boitului acoperămîntului Ospiciului Socola.

Valoarea lucrărilor după deviz 9,900 lei.

Condițiunile se pot vedea în fie care zi de lucru, în cancelaria Epitropiei la Serviciul Technic.

La licitație vor fi admiși numai maiștrii vopsitori sau tinichigii, recunoscuți de corporații.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

Se aduce la cunoștința publică că pînă la noui dispozițiuni, apa nu va fi debitată de cît de două ori pe zi de la 9—10 jum. dimineața și la aceiaș oră seara.

No. 14915 21 Iulie 1911

ANUNCIU

In ziua de *29 Iulie 1911 ora 2 p. m.* se vinde prin licitație publică, activul **firmei falite S. M. Kahane & M. H. Bris din Iași,** strada Ștefan cel Mare No. 4, compus din șifon, zefir olandă, stofă de matasă, stofă de mobile, stofă de lînă, cașmir, covoare, etc., evaluate la suma de **75,425 lei 50 bani,** precum și portofoliul firmei falite evaluat la suma de **9374 lei 60 bani,** după arătările din bilanțul falitilor din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suțu**

Secretar *C. Boian*

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de singe (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Cousult. 6—8 —

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, bășica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă și diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exloatator I. Werner farmacist, furnisorul Curții Regale la Iași.

Broșura: Importanța și eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;

Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul

INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**

Preparate cu apă sterilizată de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași

Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar

Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.

— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —

Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziațiunea generală română din 1906.

BYRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

MASINI DE CUSUT SINGER

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntețî suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserți la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 8 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Apă de colonie superioară. Preparată numai din ingrediente pure și care își are întrebuințarea externă după cunoștina fiecărui.

Sticla de 1 litru 5.50, ½ l. 3.75, ¼ l. 2 lei.

Muștar romînesc cu musat. Tot ce poate fi mai gustos pentru masă și ca adaos la sosuri, fiind picant și dulce. *Borcanul 1.25 b.*

Sirop Iodotanic. Depurativ prin excelență pentru copii, Limfatici, Scrofuloși, etc. *Sticla 2.50. b.*

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(fostă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

In 29 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris voță Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUI FRANCESCU. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bolelori de pele, dartrilori, viciurilori sângelui, glandulelori, scrofulelori, rachitismului, rumatismului, tumorilori, afecțiunilori cangrenose, leprei, gatului, ulcerilori inveterați* și atotulori bole provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui.

Specificu prin excelență contra *BOLELORI SIFILITICE* și a teribilelor lori consecințe; dobândite sau ereditarie, recente sau invetérate și rebele (accidentilori gurei și a gâtului, putrejimii oselori). Nicî un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celu mai efficace și energicu dintre **Depurativii pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestî pesmeți d'un gust forte plăcutu și de digestiune ușóră se conservă ani intregi in orice temperatură și climă. Dupe 4 anî de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorî constantă in bolele cele mai inveterate. — *Uă broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindu de *Pesmetii depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulu seu oficial a *Gouvernului francesu*, se exprimă astfelu: «Acestî pesmeți oferu un «remedu de composițiune constantă, de «preparațiune cât de perfectă posibilă.... «*Ei pot da servicie mari humanității.*»

Depositu Generalu: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIEI DE MEDECINA. — 60 ANI DE SUCCES IN TOTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăonit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* cari aû resistat la toturor celor'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner Iași, str. Gh. Mirzescu.—Instalațiune cu motore electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1358 Duminică 24 Iulie 1911

ODIOS

Nu este nimic mai greu și mai riscant pentru un om, de cît a încerca să devie simpatic din odios ce este. Cînd și-a făcut odată reputațiunea că este odios, cînd toată lumea nu-l vede de cît ca atare, este foarte greu, dacă nu chiar imposibil, să șteargă din conștiința publică impresiunile sigure, întemeiate ce a produs, mai ales atunci cînd sforțările ce le face, sînt vădit întrebuințate în scopul pomenit.

Ceea ce se întîmplă în mic cu un om în cercul lui strîmt, se întîmplă și cu o categorie întreagă de oameni în societatea din care face parte, se întîmplă și cu un guvern, în poporul pe care-l conduce. Ca și omul odios, guvernul odios nu va înceta de a fi considerat ca atare, cînd din seria continuă a acțiunilor lui odioase, se desprinde ici colo cîte un fapt de altă natură.

Acesta este cazul cabinetului d-lui Carp.

Venit la putere într'un chip condamnat de toată lumea cinstită, se menține la guvern printr'o serie de ilegalități—le putem numi fără exagerare, crime—pur și simplu pentru ambiția de a sălășlui mai mult lîngă bucate. N'avem nevoie să amintim de cît cîte-va cuvinte, pentru a ne scuti de ori-ce dovadă: alegeri scandaloase, cumpărări de conștiințe, asanări de tot soiul, Rucăr, conflict sinodal, Chiricescu etc. Cu aceste cîte-va vorbe am evidențiat bogata activitate de scandale ale guvernului de scurtă durată a d-lui Carp.

Dar iată că deodată, din nămolul scandalelor publice răsare o faptă bună: desființarea lui S. T. B. o aplaudăm desigur, căci fapta în sine ne interesează și nu cine o face. Cînd însă privim fapta și din împrejurările în cari se face; cînd ne dăm seama, că ceea ce a călăuzit pe guvern la această atitudine, și în special pe d. Marghiloman, nu este un principiu; ci ura în contra dinastiei Brătianu și dorința de a mai acoperi din păcatele unui trecut recent, precum și intenția de a obține o îngăduință și un credit mai larg pentru crimele viitoare, nu ne putem opri de a zice: e inutil, sforțările acestea sunt caraghioase.

Anularea statutelor lui S. T. B. și desființarea eventuală a societății însăși nu poate acoperi un trecut rușinos și nu va putea face pe nimeni să creadă într'o sinceră îndreptare a guvernului conservator. Aceasta cu atît mai mult, cu cît „gestul mare“ s'a proectat și a și obținut un început de execuțiune, tocmai în timpul în care se comitea crima de la Sinod și de la Universitate. Cum putem nădăjdui în corijarea unui guvern, care în momentul cînd spune că vrea să se corijeze, comite două crime monstruoase?

Nu, tactica d-lui Marghiloman a făcut fiasco. Se vede de o poștă, că d sa nu are stofă de om politic. O fi bun jocheu, o fi bun administrator al propriilor sale interese; nu e însă om politic, nu este un bun administrator al intereselor publice. Și cum ar putea fi alt-fel guvernul, cînd d sa este alfa și omega în el?

Vedeți cît de important este pentru judecarea unui fapt mobilul lui? O faptă bună va fi aprobată, dar cînd mobilul autorului ei este detestabil, autorul nu va avea aprobarea nimănui; mai mult aversiunea în contră-i va fi cu atît mai mare, cu cît mobilul faptei sale va fi mai evident și mai rușinos.

Surprinși întîi de „gestul mare“ al guvernului am rămas în uimire. Cînd însă imediat am văzut țesătura nu ne-am putut opri de a nu denunța înșelătoria a cărei victimă vrea d. Marghiloman să fie opinia publică și conștiința cetățenească.

Nu, e zadarnic. Guvernul d-lui Carp și-a stabilit în mod definitiv reputațiunea de guvern odios. El va rămîne taxat ca atare, ori-cît s'ar sili să arunce praf în ochii oamenilor.

Sforțări inutile

Presa liberală și în special Voința și Viitorul, *ține cu ori ce preț să dovedească inutilitatea și chiar perversitatea gestului guvernului, cînd a anulat statutele S. T. B., afirmînd, că interesele comunii București nu erau de loc periclitate prin funcționarea mai departe a societății, în conformitate cu acele statute.*

Sforțările presei liberale întrec toate aștepțările. Articole zilnice, chilometrice, pline de cifre, adesea și de înjurături, umplu coloanele Viitorului și Voinței. *Cu toate acestea nu cred să se găsească un singur om imparțial, pe care să-l fi convins acest lux de „dovezi“, etalat cu o eleganță ireproșabilă, dar și cu o lipsă de scrupul neasemănată.*

Ce vrea să susțină presa liberală? Că afacerea tramvaiului nu este un gheșeft enorm, care nu-i de cît o verigă din lanțul interminabil al gheșefturilor liberale?

Zădarnic să silește. N'o să se găsească în țara aceasta oameni atît de creduli, cari să poată fi induși în eroare.

Noi nu sîntem partizanii guvernului. Dar nu ne putem opri de a găsi, că anularea statutelor și eventual desființarea legală a ilegalei S. T. B. ar fi un mare serviciu făcut Comunei București și interesului public.

Gheșefturile trebue să se termene odată. Ceea ce e desesperant, este că tocmai guvernul... asanărilor, care n'are obrazul de a face asemenea opere, și-a luat însărcinarea aceasta.

Tare ne temem că nu va reuși.

Fanfaronadă și Inconsecvență

Strîns cu ușa la Cameră, de către d. Take Ionescu, șeful actualului guvern a declarat în auzul întregei Adunări, că se ține de vorba dată în opoziție și va desființa maximul și minimul prevăzut de legea pentru învoelile agricole.

Cu toată această promisiune, oarecum solemnă, a d-lui Carp, nu se vede nimic care să ne îndrituiască a crede că primul ministru își va ține făgăduiala.

In adevăr, fie-care ministru în parte a anunțat ce proecte are de gînd să întocmească sau pe cari le-a întocmit. Așa, de pildă, știm că d. Nenițescu lucrează la... repaosul duminical; d. Mișu Cantacuzino va reînființa Contenciosul; d. Filipescu are gata proectul modificător al legei pentru înaintarea în armată; d. C. C. Arion modifică legea învățămîntului; d. Al. Marghiloman vrea să reformeze administrația. Vorba aia, fiecare ministru cu proectul său.

Numai despre proectul pentru maximum și minimum nu se vede și nu se aude nimic. Și să se noteze. Dacă celelalte proecte întocmite de miniștri cer sau nu urgența, aceasta e un lucru discutabil. Dar că acest proect are, în adevăr, un caracter de urgență, nu încape îndoială. In adevăr, Consiliul Superior Agricol întocmește, conform legei, nouile tablouri de prețuri regionale. Facerea acestor tablouri necesitează multă și grea muncă. Or, dacă d. Carp are în adevăr de gînd să desființeze maximul și minimul, de ce se mai publică zilnic, în „Monitorul Oficial“, acele lungi și obositoare tabele de prețuri regionale?

Se vede însă că Consiliul Agricol știe ce face; d. Carp nu dă semne că-și va ține vre-odată cuvîntul.

Afacerea aceasta a dovedit la d. Carp un maximum de fanfaronadă și un minimum de consecvență politică.

Cheltuelile de reprezentare

Ministerul de Interne a refuzat să aprobe „cheltuelile de reprezentare“, pe cari caraghiosul prefect al județului le-a cerut consiliului jedețean și acesta i le-a votat.

D Marghiloman i-a dat cu această ocazie o zdravănă palmă d-lui Negruți, care nu știe prin ce mijloace și-ar mai spori salarul. Vorba lui Pristanda: „famelie mare, renumerație mică, coane Fănică“.

Așa e, de cît cuconul Fănică, în cazul acesta d. Marghiloman, n'a voit cu nici un preț să țină socoteală de „famelia mare“ a lui Negruți. Și e de mirare. Ce să-l fi determinat pe ministrul de interne să treacă peste aceste puternice considerațiuni de partid?

Mai că ne vine să credem, că atitudinea d-lui Marghiloman este un avertisment ce i se dă prefectului Negruți, în sensul că ar fi o mare incompatibilitate între sclipitoarea-i inteligență și misiunea de prefect al județului. Căci nu ne vine să credem, că refuzul ministrului ar însemna că e în contra „asanării“ operate de prefect consiliului județean liberal. Doar acesta este programul guvernului și în special al d-lui Marghiloman.

Și iarăși nu ne vine să credem, că gestul ministrului a fost făcut pentru a complace Ieșenilor, cari au rămas scandalizați de pretențiunile prefectului și de votul consiliului județean. Doar n'o să-i treacă prin cap d-lui Marghiloman prostia de a se face simpatic.

Altă explicație nu-i. D. Negruți a căzut în disgrația superiorului său, și zilele sale de la prefectură îi sînt numărate.

Adio mărire!

CITE-VA NOTE

Toiagul lui State în campania ce o duce pentru obținerea directoratului Teatrului este artistul... Cîrjă. Deciteori State slăbește, îl interviewează pe Cîrjă, care-i mai dă puțintică energie.

După ce l'a înjurat pe d. Sadoveanu, State a simțit nevoia să-și înjure colegii. I-a înjurat cu ajutorul toiagului slăbiciunilor sale, punîndu-i în gura lui Cîrjă expresiile: „inconștienți“, „ignoranți“ etc. la adresa artiștilor teatrului.

Nu ne mirăm de State. Ne surprinde însă slăbiciunea lui Cîrjă pentru celebrul tragi-comic de la Teatru.

*

Presa liberală se întrece în a prea mări calitățile defunctului Take Protopopescu. In special defunctul fusese un mare democrat, iar democratismul său se manifestase în marile opere financiare ce înființase și organizase.

Era o vreme cînd aceste opere se numeau gheșefturi; astă-zi se vede că gheșefturile se numesc: democrație.

Așa e. Odată cu vremea toate să schimb. Ș'apoi unde mai puneți: de mortuis nil nisi bene.

OAMENI ȘI LUCRURI

A doua conductă...

Acei cari n'au avut norocul să plece sub alte orizonturi în lunile de vacanță au o singură grijă de purtat, o singură datorie de îndeplinit:

Să trăiască bine cu... gardistul.

Dacă au izbutit să-și asigure simpatia respectivului gardist din punct, atunci pot trăi liniștiți, pot să-și îngăduie luxul de e pleca de acasă pentru o oră, două, pot chiar să doarmă noaptea fără teamă de catastrofă, dacă n'au uitat să-i aducă aminte:

— Vezi să ne dai de știre...

Ce anume trebuie să dee de știre, e lucru simplu: o eventuală întrerupere a apei de Timișești...

Vai de cine n'a putut să iee o asemenea precauțiune. El riscă să primească fulgerătoarea veste—cu obicinuita întîrziere; să afle, adecă, despre noua suspendare a sursei de apă,—atunci cînd nu mai poate face vr'o rezervă. Și aceasta numai pentru că.. n'a avut prudența să se pună bine cu gardistul respectiv, ori pentru că acesta, ne... trăind destul de bine cu bucătăria — căci important lucru nu este să dai tradiționalul bacșiș de anul nou, ci să îngrijești tot anul de diversele avantagii și combinații culinare ale respectivului — te a trecut cu vederea, cînd fu vorba să îi anunțe știrea... cotidiană:

— Stringeți apă. Azi curge 15 minute. Mîne de loc...

Și iată catastrofa gata!

Ți a rămas grădina zbicită, florile neudate; cada goală, vasele uscate, baia amînată, s'a întors lumea pe dos; a întrat neliniștea în casă; te închini din nou aparilor; fierbi iarăși apa, ca să se mai împuțineze din puțină cîtă este; duci războiu cu microbii și așa mai departe,—numai și numai pentru că nu te-a ocrotit gardistul, ori a vrut să-ți joace festa, venind—ca și carabinierii lui Offenbach—cu întîrzierea cuvenită: *după ce* apa fu oprită.

...Și cînd te gîndești că la *aceasta* s'a redus, de o cam dată, toată opera pentru care s'a muncit și s'au făcut sacrificii; cînd privești tragi-comedia care amenință a dura pînă la... a doua înviere—pînă la realizarea celei de a doua conducte Timișești-Iași—nu-ți poți stăpîni părerea de rău că, măcar, nu te-ai născut cu o jumătate de secol mai tîrziu, ca să fii mai puțin expuș vicisitudinilor culinaro-polițienești și capriciilor conductelor de Timișești.

Rodion

MAI RĂU CA IN RUSIA

— Alfabetismul în Rusia. — Cum se judecă la ei și la noi. — O paralelă. —

de dr. I. DUSCIAN

Pentru acei cari sunt obicinuți a vedea în Rusia țara cea mai înapoiată, cele ce scriu li se vor părea iverosimile. Doroșevici, unul din cei mai buni ziariști și un scriitor de mare talent, spune cu drept cuvînt: „Nu o fi țara noastră în fruntea țărilor cu multe libertăți, dar tot mă revolt de cîte ori aud pe un străin că mă întreabă: „E drept că la d-voastră nu se poate scrie nimic altceva în ziare, de cît despre starea vremei?“

Aceleași întrebări le pune orice străin, relativ și la învățămîntul din Rusia, relativ și la justiție, relativ și la administrație și la orice instituție din țară: „E drept că numai boerii de acolo au cîștig în procese, e drept că administrația fură sub ochii stăpînirei, e drept că marii funcționari pot omori nepedepsiți?“

Toate acestea întrebări sunt tot așa de deplasate, ca și acea de care vorbește Doroșevici: „Oare în Rusia ziarele scriu numai relativ la starea timpului?“

Cum să scrie în străinătate contra miniștrilor, așa se scrie și aci și poate chiar mai căzăcește chiar. Doroșevici e cel dintăi, care nu se poate plînge de tirania cenzurei. Articolele sale din iarna aceasta contra lui Stolipin și a ministrului de instrucție publică, moldovanul Kassu, ar fi putut fi tipărite și în *Humanité* a d-lui Jaurès ca și în *Vorvoërtz*..

Rusia merge spre democrație și merge cu pași uriași. Cei mai pesimiști, acei cari văd tot în negru, nu se pot opri de a nu vedea un vădit progres în toate direcțiunile. Profesorul Ozerov, care numai conservator nu poate fi numit, publică în revista săptămînală *Nediela* (Săptămîna) o statistică a mișcărei învățămîntului primar în gubernia Moscovei. Articolul său, profesorul Ozerov și'l intitulează „Se ridică tînăra Rusie“.

Și iată ce constată din analiza statisticei sale, acest profesor:

„De și în momentul de față, noi cheltuim foarte puțin în ceea ce privește instrucția publică față cu alte țări, deși școalele noastre nu corespund numărului doritorilor de a învăța, totuși e un progres enorm în educația poporului nostru.“

Iată constatările sale luate după statistica inginerului Laninin: „In gubernia Moscovei procentul știutorilor de carte, la bătrîni mai mult de 60 de ani, este de 39.7. Cu cît însă ne scoborîm spre vîrsta mai tînără, găsim acest procent mai mare, așa la vrîsta între 12 și 15 ani procentul știutorilor de carte este de 93,4.“

In locul Rusiei neculturale se ridică noua Rusie știutoare de carte.

Și profesorul Ozerov face aceasta încheere:

„Or cît de puțin am cheltui noi pentru învățămînt, necesitățile vieței sunt așa de mari, încît cu toate piedicile pe cari le întîlnește educația, ea pășește mereu înainte.“

Și această constatare mă face să cuget cu regret că la noi, cu toate cheltuelile și toate străduințile făcute să ridicăm instrucția publică, progresul alfabetismului e foarte puțin simțitor. Oare la noi necesitățile vieței n'au făcut pe țărani să priceapă utilitatea științei cetirei și scrierei? Oare aceste necesități sunt mai mari la Ruși?

Ceea ce face mai interesantă statistica pe care o analizează d. Ozerov, e constatarea care reesă din ea, că nu numai barbații, dar și femeile în Rusia găsesc necesar de a se instrui. Așa procentul fetelor știutoare de carte în aceași gubernie, în vrîsta de 12 ani, este de 75.3.

*

Dacă instrucția publică în Rusia face progrese, nu e mai puțin adevărat că e o străduință de a se introduce moravuri mai sănătoase, de a se da țărei o fisionomie mai radicală, de a se introna dreptatea și echitatea, Sforțarea aceasta ar trebui imitată și la noi. Ne place să vedem în țările vecine părțile rele și să ne mîndrim cu părțile bune de la noi.

E drept, că în Romînia se poate scrie orice, se dă o libertate absolută presei, dar cînd e la adică, autoritatea guvernului face cu totul contrariu acea ce presa și opinia publică hotărește.

Voesc aci să fac un paralelism între Rusia și Romînia, în ceea ce privește aceste două puteri, presa și autoritatea statului.

La noi e o nesfîrșită libertate a cugetărei scrise. Poți scrie ce vrei, ataca pe oricine, terfeli chiar în noroi, pe cine îți place. De multe ori presa servește cele mai drepte cauze, e expresia opiniei publice și dă cele mai juste verdicte în cele mai grave afaceri publice.

Iată spre pildă, afacerea sinodală. Presa a fost din prima zi cu episcopul de Roman și contra Mitropolitului Primat, a fost din prima zi expresiunea opiniei publice, care a simpatizat cu Episcopul și a hulit pe omul mic sufletește, intrigant și pătimaș. Guvernul trebuia să salveze aparențele. „Pentru D-zeu, și a zis d. P. P. Carp, trebuie să nu lăsăm în istoria țării, din nou un fapt așa de urît, un mitropolit izgonit din Biserică.

Și contra dreptății, contra opiniei publice, a condamnat pe acuzatorul cinstit și l'a achitat pe acuzatul ticălos.

Aparențele au fost salvate: „Mitropolitul țărei din anul de grație 1911, se va scrie într'o zi, a demisionat din înalta sa situație“, și nu se va spune: “Mitropolitul a fost dat pe ușă afară, ca un netrebnic ce era“.

Această politică de științi, bine înțeles nu va servi la nimic. Nu se scrie istoria astăzi după *Monitorul Oficial*, ci după părerea opiniei publice din acea epocă. Cine va consulta ziarele din această epocă, va vedea că Mitropolitul, departe de a fi demisionat, a fost dat afară, căci numai merita să fie părintele bisericei autocefale romîne.

Ei bine, în Rusia, cu introducerea Constituției, cu darea libertății presei, Statul n'a voit să cadă în această contradicție: „una vorbește satul și alta judecă popa“ și s'a pus ca principiu judecarea sinceră, a tuturor faptelor, ori de cine ar fi făptuite. Așa că nu se vede în Rusia ceea ce se vede la noi, un administrator ticălos, recunoscut de toată presa și de toată opinia publică ca atare și totuși susținut de guvern ca om de treabă. Nu se vede în Rusia un Mitropolit adus la bara justiției pentru ilegalități, judecat după toate pravilele, permițîndu-se să i se aducă toate probele de învinuire, arătat opiniei publice ca un ticălos și apoi prin ordinul guvernului declarat nevinovat, ba ce este mai rușinos, omul cinstit care l'a adus la judecată, e el pedepsit.

Astfel de noni sensuri Rusia nu permite astă-zi.

In ultimul timp s'au judecat cîte-va procese despre care ziarele străine, de sigur, au vorbit, procese în care au figurat ca acuzați oameni cu situații așa de înalte în stat, în cît în România astfel de oameni nici n'ar fi fost deranjați chiar dacă ar fi comis și mai mari matrapazlîcuri.

La Petersburg a fost judecat tatăl și fiul Vonlarlavski pentru un falș în acte

publice. Vonlarlavski, — tatăl e stalmaisterul Imparatului, fiul e căpitan în regimentul Preobrajevski, regimentul de gardă al Imparatului, în cari nu pot intra ca ofiţeri de cît tineri din cea mai nobilă familie.

Procesul s'ar fi putut opri, dacă interveneau autorităţile superioare, căci de fapt, falşul a fost descoperit la timp şi nimenul de pe urma lui n'a suferit.

Or procesul s'a judecat la juraţi, în faţa presei, s'au adus cele mai grave învinuiri şi bătrînului şi tînărului Vonlarlavschi şi juraţii au condamnat pe fiul care era de fapt şi cel mai vinovat şi au achitat pe tatăl. Trebue de notat că şi unul şi celalt au stat 2 ani în închisoare preventivă.

La Moscova s'a judecat alt proces, generalul Renenkamph, Kamergherul Imparatulni, fost guvernator al Moscovei; a fost adus în faţa Senatului pentru furturi şi luări de mită din fondul Statului şi de la diferiţi funcţionari şi negustori. Procesul s'a judecat în plină libertate, cu uşile deschise, în faţa întregei prese şi generalul a fost condamnat la perderea tuturor drepturilor şi la 1 an de fortăreaţă.

Şi acest proces s'ar fi putut suspenda, generalul Ranenkamph e arhimilionar, ar fi putut plăti tuturor cari 'l învinuiau, şi a propus aceasta; mai mult, toţi cari au fost mituiţi de el, primiseră compromisul, dar justiţia n'a voit să ştie nimic şi l'a dat pe d. Ranenkamph de gît.

Ce este un Vonlarlavski şi un Renenkamph, pentru o ţară, cînd ţara aceia voeşte de a eşi din nedreptatea şi inegalitatea în care a trăit?

La noi, cu tot lustrul de democraţie cu care ne împănăm, nu s'a ajuns încă pînă la această concepţie. Nu s'a ajuns să se înţeleagă că acela care citeşte ziarele şi vede din ele tot adevărul, poate să se îndoiască în cinstea judecătorilor, a guvernanţilor săi, cînd vede că contrar tuturor aşteptărilor, un om învinuit de omor e achitat, iar mortul e condamnat. Căci aşa reesă din procesul Mitropolitului. Mitropolitul, ucigaşul, omorîtorul tuturor harurilor cu care a fost împodobit, e recunoscut cinstit, iar omul care s'a revoltat şi l'a dat pe faţă pe omorîtor e condamnat.

Mi se va obiecta. D-nii Ranenkamph şi Vonlarlavschi ai d-tale au fost condamnaţi, dar în acelaşi timp juraţii au adus circumstanţe atenuante şi au trimis sentinţa lor împăratului, care are drept de a-i achita.

Ei bine, ar fi fost mai frumos dacă Sinodul condamnînd pe Mitropolit, ar fi adus aceleaşi circumstanţe şi ar fi zis: Eşti vinovat, dar luînd în vedere înalta posiţie pe care o ocupi, nu te vom demite din înalta ta situaţie, dar îţi poruncim ca tu singur să'ţi înţelegi netrebnicia şi să părăseşti locul pe cari te-ai urcat nedemn. Iar Episcopului de Roman ar fi trebuit să îi s'a adreseze un salut din partea tuturor creştinilor pentru chipul cu care a luptat, ca să consolideze biserica romînească, alungînd din Ea pe acei cari o înjosesc.

Atunci s'ar fi salvat situaţia. Lumea ar fi văzut: judecata e aceiaşi pentru toţi, ruşinea loveşte pe toţi cari sunt necinstiţi şi fiecare ar fi avut o idee dreaptă de justiţie şi Autoritate în România.

Tendinţa fiecărei ţări e de a se ridica la acest nivel moral, care cere ca toţi oamenii ţărei să fie egali în faţa legilor „de la Vlădică pînă la Opincă".

Rusia autocrată şi tinde la aceasta, luptă pentru aceasta. Oare în România nu vor veni nici odată vremurile acestea?

Şi ducîndu-mă cu mintea la partea primă a articolului meu, mă întreb oare nu este o legătură între această tendinţă a Rusiei spre democraţie şi între forţa crescîndă a celor ce voesc a învăţa. Oare guvernul rusesc a priceput că acolo unde trebuinţele sociale silesc pe oameni a se instrui, e nevoe a se răspîndi şi principiile de egalitate şi de aceia şi caută a face o justiţie egală?

Şi, mai mă întreb: oare lipsa de a se instrui în poporul nostru, nu îndreptăţeşte guvernele noastre de a'şi bate joc de opinia publică. Guvernele nu se tem de masele inconştiente şi de cîţi va intelectuali şi de cîte-va mii de politiciani. Guvernele se tem de milioanele cari 'şi înţeleg rostul în viaţă şi cari cer o dată cu mai multă lumină şi mai multă dreptate.

Faţă de poporul rusesc, care se ridică spre viaţa luminată a occidentului, guvernanţi ruşi, au o atitudine de temere şi deci de dreptate, faţă de iloţii romîni, d. P. P. Carp nu poate avea de cît dispreţul parvenitului, dispreţul ciocoiului, care ştie că, atîta timp cît va avea de face cu incultura, el va fi mai tare, şi deci poate fi nedrept, nemilos.

E o tristă constatare, dar fiecare o va face ca şi mine: stăm mai prost în România după 50 ani de constituţie, de cît stau Ruşii după 5 ani de o libertate îndoelnică.

Onor.

Credit funciar rural

din Bucureşti.

Subscrisa Ecaterina A. Mavrodi, dom. Iaşi str. Zlataust, furîndu-mi-se bonuri în valoare de 47,000 lei—patru zeci şi şapte mii—scrisuri funciare Rurale 5 la sută pentru care am avertisat instanţele judecătoreşti şi autorităţile administrative în drept.

Aceste bonuri poartă numerile: 42282 a 5000 lei, cinci mii—valoare, cumpărat de la Moses Jurist cu borderoul din 23 Octombrie 1910 la Iaşi cu cuponul de 1 Ianuarie 1911, No. 31005 a 5000 lei—cinci mii—valoarea nominală cumpărat de la Moses Jurist, cu borderoul 14 | 27 Aprilie 1910 la Iaşi, cu cuponele de 1 Iulie 1911, No. 56673, 56683, 56684, 9276, 58365, 58366, toate a cîte 5000 lei—cinci mii—cu cuponele de 1 Iulie 1911 cumpărate de la Moses Jurist din Iaşi cu borderourile din 22 | 4 August 1909 la Iaşi, No. 118946 a 1000 lei cu cuponul de 1 Iulie 1911, cumpărat de la Moses Jurist din Iaşi cu borderoul din 22 | 4 August 1909, No. 48305 a 5000 lei cu cuponul 1 Iulie 1911 cumpărat de la S. O. Groswald la Iaşi cu borderoul 30 Aprilie 1910, No. 21885 a 1000 lei cu cuponul 1 Iulie 1911, cumpărat de la S. O. Groswald la Iaşi cu borderoul din 21 Martie 1910, la aceste bonuri, am încasat ultimile cupoane la Iaşi de la Banca M. Jurist. Pentru toate aceste bonuri indicate fac opunere la facerea plăţei capitalului sau procentelor lor, sau a ori-cărui soiu de operaţiuni către alte persoane de cît mie, care sunt singura şi exclusiva lor proprietară; găsite în mîinele altor persoane, rămîn nule.

Pentru ori-ce declaraţiuni şi comunicări în această privinţă, îmi aleg domiciliul la d. căpitan Gh. Smîdu, str. Domniţa-Florica No. 12 Bucureşti. Pentru bonurile No. 34968, 56672 şi 56679, 48191 a cîte 5000 lei ridic opunerea — poprirea—făcută de oare-ce am fost îndestulată primind valoarea lor.

Iaşi, Iulie 1911.

s). **Ecaterina A. Mavrodi.**

Litere-Ştiinţe-Arte

De la un doctorat la altul.—Dr, Loskot din Praga, după ce şi-a făcut studiile la facultatea de teologie de la universitatea ceia din Praga, obţinu diploma de doctorat in teologie.

Dar rezultatul final al studiilor sale în această natură fu, că devenind raţionalist, dr. Loskot fu însărcinat cu redactarea organului liberei cugetări cehe „*Volna Myslenka*".

Se înţelege că în aceste condiţii, titlul său de doctor în teologie nu-i mai părea un titlu ştiinţific şi se hotărî să-şi cîştige un altul mai serios. Ziarele din Praga ne anunţă, că el a trecut cu succes examenul de doctor in filosofie. „Journal de charleroi" adresează felicitări curagiosului luptător de două ori înarmat pentru luptă: „primul lui doctorat îi face cunoscut duşmanul; al doilea îl ajută să-l doboare...".

*

Un episcop francez atrage atenţia clerului care face parte din diocesa sa, printr'o lungă scriere asupra progreselor spiritismului.

Tocmai acum cînd Papa s'a rostit cu severitate contra experienţelor spiritiste?

*

Celebrul clinician şi fiziolog italian Mario Panizza a murit la Roma.

*

La Copenhaga s'a ţinut al 16 lea congres al societăţilor de protecţie a animalelor.

Regele Danemarcei primise patronarea congresului, ministerul de justiţie —prezidenţia de onoare. Aflîndu-se însă că congresul va vota contra vivisecţiunii. Suveranul şi ministrul s'au retras de la ori ce participare la zisul congres.

*

La Charlottenburg preotul liberal Kraatz rostindu-se în biserică în favoarea preotului Jatho, condamnat dăunăzi pentru idei liberale, ofiţerii prezenţi s'au retras ostentativ din biserică.

*

Ziarul „Vestinik Zwania" aduce ştirea că se construeşte acum o universitate populară în oraşul Tomsk, în Siberia.

Un anume Makuşin a dăruit în acest scop 100.000 ruble pentru construcţie şi 100.000 pentru învăţămînt. Vor fi săli de cursuri şi lobaratorie. Societăţile savante din Tomsk vor avea acolo şedinţe.

*

❑ A apărut suplimentul la „Anuarul Socec" pe 1911 cuprinzînd personalul tuturor autorităţilor civile militare şi eclesiaste din toată ţara, după cele din urmă numiri şi schimbări.

Suplimentul se distribue gratuit cumpărătorilor Anuarului.

*

STRUNA ZILEI

CUZA ŞI TIMIŞEŞTII

Stricîndu-se conducta pătrunsese apa adînc sub fundaţiile statuei lui Cuza-Vodă.

Ştire.

Se 'nfioară, bietul Vodă
De-acest duşman care-l sapă...
Oca lui a fost la modă,
Insă plină nu de... apă.

DIN GOVORA

Lume multă, deşi mai puţină de cît anul trecut. Este posibil ca pricina să fie şi vremea puţin favorabilă — ploile se perindează la intervale regulate—dar de sigur, că vor fi şi unii, cari au renunţat la această staţiune balneară, în care viaţa se scumpeşte mereu, cu o repegiune exagerată, fără măcar să procure vizitatorilor, confortul şi înlesnirile corespunzătoare.

Este regretabil, căci băile Govora, atît ca instalaţiune, cît şi ca eficacitate medicală sînt excelente.

De notat că elita nu prea ţine să viziteze băile de la Govora. Ele sînt frecventate mai ales de clasele mijlocii, cari sufăr foarte mult din cauza scumpetei de care vorbim.

La terasă publicul se distrează ascultînd fanfara regimentului 25 Rahova din Vaslui, care are un repertor bogat şi ales. Trupe de teatru dau dese reprezentaţii. Sub raportul acesta trebue să înregistrăm şi scandalul provocat de poliţaiul de vară al staţiei, care a împiedecat o reprezentaţie a trupei de sub conducerea d lor Mărculescu şi Antonescu, sub cuvînt că trebue să plătească o taxă pe care o plătiseră odată.

Duminicile şi sărbătorile se fac foarte multe escursii la Călimăneşti-Căciulata-Brezoi, la Mînăstirea Bistriţa şi Arnota, la Mînăstirea Horezu şi la... mănăstirea dintr'un lemn.

Prezenţa la această din urmă mînăstire a.. Olimpiei Vasilescu atrage mulţi curioşi.

Iaşul este foarte slab reprezentat anul acesta. Cîte-va familii numai cari pot mai mult plictisite de felul de viaţă de acolo, şi cari nu aşteaptă de cît timpul reîntoarcerii.

INFORMAŢII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

❑ *Ministerul de industrie şi comerţ a luat decisiunea de a se face de către direcţia minelor şi carierelor o socoteală amănunţită de cît s'a cheltuit cu staţiunile balneare ale Statului şi de venitul pe care ele l'au produs. Aceasta pe tot timpul de cînd aceste staţiuni balneare se află în proprietatea Statului.*

Decisiunea aceasta este pusă în legătură cu modul de constituire a societăţii Govora-Călimăneşti.

❑ **Corporaţiile.**— Din ancheta înaintată ministerului de instruie, de către camera de comerciu, rezultă, că în circumscripţia acestei camere, se găsesc 10 corporaţiuni şi anume:

Iaşul oraş 4 corporaţiuni, Confecţii, Metalurgica, Constructorilor şi Progresul, judeţul Iaşi 1 la Tg. Frumos. Vasluiul o singură corporaţiune numită Meseriile Unite. Romanul o singură corporaţiune numită Meseriile Unite. Neamţul 3 corporaţii numite Meseriile Unite şi anume, una la Piatra-Neamţ, una la Tg.-Neamţ şi una la Buhuşi. Toate aceste 10 corporaţiuni cuprind 13082 meseriaşi şi anume:

Oraşul Iaşi, 7412 meseriaşi, din care maiştri 3061, lucrători 4351, în plus 306 ucenici. Tg.-Frumos 234 meseriaşi din care 142 maiştri, lucrători 92, în plus 40 ucenici.

Oraşul Vaslui, 998 meseriaşi; din care 598 maiştri, 400 lucrători, plus 425 ucenici.

Oraşul Roman, 1847 meseriaşi din care 1237 maiştri, 610 lucrători, plus 145 ucenici.

Oraşul Piatra Neamţ, 1867 meseriaşi, din care 805 maiştri, 1062 lucrători, plus 302 ucenici.

Tg.-Neamţ, 486 meseriaşi, din care 301 maiştri, 185 lucrători, plus 48 ucenici. Tg.-Buhuşi, 238 meseriaşi, din care 146 maiştri, 92 lucrători, plus 64 ucenici.

Adică la un număr total de 13,082 meseriaşi, din care 6290 maiştri şi 6792 lucrători, avem un total de 1330 ucenici, sau la un loc un număr de 14,412 braţe muncitoare, din 4 judeţe, împărţite în 10 Corporaţiuni, fără numărul meseriaşilor din comunele unde nu s'a putut constitui corporaţii şi fără numărul acelora, care de şi exercită meseriile la sediul corporaţiilor, totuşi nu sunt înscrişi la corporaţii, aceasta mulţumită defectuoasei organizări a controlului şi percepţiei.

❑ D. Gr. Bîrsan, directorului liceului Naţional a trimis eri o adresă ministerului instrucţiunii publice prin care-i arată că fiind lipsă de încăperi la Liceul Statului e de părere a nu se înfiinţa anul acesta proiectatele clase divizionare.

Se crede însă că se va putea înfiinţa la Liceu clasa întăia, rămînînd a se alipi o a doua divizionară pe lîngă unul din cele două gimnazii.

❑ Un număr de părinţi ne roagă să întrebăm din ce cauză nu s'au eliberat încă la gimnaziul „Ştefan cel Mare" certificatele elevilor cari au depus examenul ca preparaţi în particular.

❑ Amicul nostru d. Eugen Herovanu pleacă mîni cu familia în Elveţia unde va rămînea o lună de zile.

❑ „Ordinea" de astăzi 23 Iulie publică „Scrisori din Iaşi" în care se ocupă de: Capitolul plecărilor — Iaşanii călătoresc— Peste hotare şi în ţeară — Două categorii de oraşe— Mînăstirile oprite—Hotărîri şi concesiuni—Un cuvînt semnificativ—Se vor opri mînăstirile? Ideile sombre—Literatură scrisă şi nescrisă—La Plugăraţi—Aventuri de călugăr—Sărutarea furată— Portretul eroului—In plin romantism.

❑ Mîine Duminică, are loc alegerea de delegaţi, pentru alegerea colegiului al 3-lea judeţian.

❑ Serviciul apelor a înaintat serviciului sanitar, buletinul analisei bacteriologice făcută apei de Timişeşti, în cursul lunei Iulie.

❑ Cîrciumarul Fastlich din strada Golia, a fost victima unui furt îndrăzneţ.

Nişte hoţi, rămaşi necunoscuţi, au pătruns, prin spargerea unui geam în prăvălie, au spart sertarul şi au furat tot ce au găsit acolo.

După ce au mai scotocit prin pivniţă, au părăsit localul, prin acelaşi drum.

In sertar au găsit şi nişte poliţe, pe care însă le-au asvîrlit în curte, neavînd ce face cu ele.

Poliţia tot îi caută.

❑ Ministerul de interne a răspuns unora dintre perfecturi, că la stabilirea numărului cîrciumilor dintr'o localitate, trebuie a se lua de bază numărul capilor de familie, după statistica generală a statului, iar nu după cele care se vor face ad-hoc de către autorităţile locale.

◑ In urma protestului energic făcut de comercianţii brăileni împotriva insuficienţii comunicaţiilor telegrafice şi telefonice, direcţia generală a acestor servicii a decis înfiinţarea unui circuit telefonic Brăila-Bucureşti, precum şi a unui „Duplex" pe actualele linii.

De asemenea s'a decis ca funcţionarii în orele libere să fie chemaţi să lucreze cu plată suplimentară.

❑ Iată programul de astă seară Simbătă 23 Iulie al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din noua grădină Trajan:

Exilul Imparatului Napoleon I, 6 ani la S-te Hélène (1815—1821). Nu există o dramă mai mişcătoare, ca exilul lui Napoleon cel mare la S te Hélène.

S'ar părea că învingătorii de la Waterloo nu s'au mulţumit că leul a fost captiv ei au vrut chiar nimicirea marelui om, căci numai aşa se explică purtarea brutală a guvernorului englez Hudson Lowe faţă de Imparatul captiv precum şi nenumăratele mizerii pe cari a trebuit să le îndure exilatul.

Mînat de o boală oribilă, contractată acolo sau cel puţin agravată de climatul ucigător al insulei S-te Hélène, Napoleon, după o martirizare de şase ani s'a stins în mijlocul credincioşilor sei, cari au consimţit să fie partaşi la captivitatea lui.

Măreaţa dramă ce se prezintă, reproduce fapte emoţionante şi dureroase ale exilului marelui om, sunt episode veridice după acte şi documente autentice ale epocei, păstrate în arhivele naţionale ale Parisului şi după „Memorialul din S-te Hélène" dictat de Napoleon însăşi.

Exilul lui Napoleon la S-te Hélène este una din cele mai mari suferinţi de care a fost încercat învingătorul atîtor lupte, groaza monarhilor şi stăpînul pămîntului, este reversul medaliei pe faţa căreia marele Imparat a gravat „Eternă glorie".

Intreaga desfăşurare cuprinde două părţi mari de cinematograf, adică o jumătate a programului. — Celelalte două părţi ale programului conţin între altele: Recunoştinţa drumeţului, roman însufleţit—Din Sviţera, pitoreasca vale Lauterbrunnen—Tîmpilă se culcă sub cerul liber, scene comice—Uzinele metalurgice din Donetz (Rusia) vederi industriale—Razele Roentgen, popularizare ştiinţifică—The Buthais, exerciţii gimnastice, vederi artistice-sportive—Piticul Gaston face exerciţii de forţă, scene comice etc.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

❑ Ni se comunică din Fălticeni, că prefectura jud. Suceava fiind pusă în cunoştinţă că fostul revizor şcolar Gh. I. Ionescu şi-a însuşit nişte material de cancelarie, pentru care judeţul îi acordase 300 lei, servindu-se de un act justificativ, dat de complezenţă de un liberal, a sezisat parchetul.

Pe zi ce merge se descopăr lucruri grave pe seama numitului fost revizor.

❑ La Bucureşti este vacant un post de medic comunal pendinte de direcţiunea generală a serviciului sanitar.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Bale şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Ogiluzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vinzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iaşi, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ *Guvernamèntali încă n'au ajuns la o înțelegere, cu privire la întocmirea luptelor de candidați pentru alegerile județene și aceasta va continua încă.*

De ocamdată s'a stabilit că pe liste vor figura d-nii Ivașcu, N. Stroici, Gatoschi, Manariu și Vasiliu.

Cercul comercial, care ține deaseminea să-și impuie un candidat, s'a oprit asupra d-lui Petrovici, comerciant din Păcurari.

❑ *Aseară pe la orele 6, Iașul se transformase într'o gigantică latrină publică. Cel puțin parfumul ce exala orașul nu se deosebia între nimic de acela al dependențiilor inexorabile oricării locuințe.*

Administrația comunală, recte d. Iancu lemnarul, în care se cvintesențiază: primarul, primul și secundul ajutor, consiliul comunal, serviciul de curățire al gunoielor și serviciul vidanjelor, nu s'a îngrijit cîtuși de puțin să fie macar apa strict necesară pentru spalarea canalului prin care se scurg depozitele și murdăriile din latrine. Așa că, aseară în tot orașul și mai ales în piața Unirei toată lumea se asfixia de mirosul „parfumat" al canalului.

Indignarea tuturora era, la paroxism.

Nu știm cum ar fi scapat d. Iancu lemnarul, dacă și-ar fi făcut atunci obișnuita sa apariție în Piață.

❑ **In chestia „omorului ritual".** — Ziarul „Berliner Tageblatt" sosit astăzi cuprinde și comunicatul guvernului publicat acum două zile în „Pester Lyoid" cu privire la știrea senzațională a „Viitorului" despre un *omor ritual*, ori o crimă rituală, întîmplată în Capitală.

Comunicatul transmis ziarului din Berlin adaogă că „Gazeta liberală urmărește prin răspîndirea unor asemenea mîrșăvii („Schändlich Keiten") fără îndoială, scopul de a măguli anumite instincte ale plebei și prin atițări contra evreilor să creeze dificultăți guvernului. Din fericire se poate avea încrederea că guvernul va aplica dreptul și legea cu stricteță pentru toți locuitorii țării, fără osebire de credințe.

Are atita energie ministrul de Interne, încît ziarul *oficios* „Evenimentul" a reprodus și continuă a alimenta versiunea născocită de un caraghios de la „Viitorul" pe care guvernul o califică de *mîrșăvie*. Nu-i așa că autoritatea guvernului e colosală?

❑ Societatea pentru protecția animalelor a obținut de la Primăria Capitalei un teren, lîngă comuna Colentina pentru îngroparea cadavrelor de animale.

Medicul primar al județului Ilfov inspectînd acel cimitir, a constatat că terenul cedat de primărie nu e îngrădit, iar operația înmormîntărei cadavrelor se face de către un singur om.

Cum cadavrele sunt foarte numeroase și groparul n'are timpul necesar să le îngroape de îndată, multe din cadavrele depuse acolo au intrat în putrefacție și au infectat în mod cumplit atmosfera.

Medicul a făcut raport direcției sanitare și prefecturei de Ilfov să ia măsuri de urgență ca această stare să înceteze cît mai repede.

❑ Direcția generală a serviciului sanitar anunță prin „Monitorul Oficial" că este vacant un loc de medic veterinar la zona Iași.

❑ D. Th. Burada va pleca din nou, la începutul lunei Octombre, la Ierusalim, pentru a tranșa definitiv cumpărarea locului, pe care se va rădica biserica romînă.

❑ Greva lucrătorilor de haine gata, continuă.

Aseară, la orele 6, o nouă consfătuire a avut loc la corporația confecțiunilor, la care a participat și o delegație a patronilor.

Nu s'a ajuns la nici o înțelegere, căci patronii nu voiau să consimtă de cît la ziua de muncă de 11½ ore, pe cînd greviștii cereau ca maximul orelor de muncă, să fie de unsprezece.

❑ Portofoliul falitului Ch. I. Dresdner, adjudecat provizoriu la licitația din 13 Iulie, cu 39,820 lei, asupra d-lui Solomon Stein, se va scoate din nou la licitație, în urma supraofertei, de 43 mii lei, făcută de d. B. Rothenberg, licențiat în drept.

D. Rothenberg, a depus cuvenita garanție de 5000 lei.

❑ Serviciul sanitar al orașului, a fost înștiințat, de noile cazuri de holeră constatate la Triest.

❑ Consiliul de higienă al orașului, se'ntrunește Luni, la orele 5 p. m, sub prețidența d-lui dr. Floru, medic șef al orașului.

❑ Azi la orele 5 p. m. are loc întrunirea consiliului comunal.

❑ Atașatul comercial din Smirna, a înaintat Camerei de comerț din localitate, un raport cu privire la importul de brînzeturi.

După acest raport, cașcavalul romînesc este preferat la Smirna.

Principalii negustori, cari se ocupă cu acest negoț sunt d-nii: Kamavopulos frații, Paulo Gavanaki, frații Caracostea, frații Mavrogheni și Tano Triandafilos.

❑ **Greva de la Tramvai.**—De cîtva timp, conductorii și manipulanții tramvaiurilor s'au declarat hotărîți a lupta pentru o îmbunătățire a soartei lor.

Toți acești amploianți fiind oameni conștienți de datoria ca și de drepturile lor, ei, la timp, au înaintat direcțiunei un memoriu, cerînd o sumă de îmbunătățiri, fără de care, ziceau ei, traiul li este imposibil.

Prima cerere și cea mai de căpătenie a fost reducerea orelor de muncă.

Astă-zi ei lucrează 13 ore pe zi, aproape fără întrerupere, neavînd nici timpul material necesar, pentru masă.

In memoriu ei se plîngeau în potriva felului cum li se aplică amenzile, ceia ce pentru unii ades duce aproape la suprimarea salarului.

A treia reformă, a fost cerută de dînșii și anume, în ceia ce privește suprimarea muncei în anume zile, provenite din cauze de economie prevăzute de direcțiune.

In potriva acestui fapt, ei n'au cerut, de cît să fie avertizați cu o zi înainte, că a doua zi nu vor fi ocupați, dar să nu fie siliți a veni cu noaptea în cap la uzină, pentru ca după ore de așteptare să li se comunice că sunt liberi pe acea zi, bine înțeles rămînînd și neplătiți, căci plata li se face nu pe lună dar pe zilele muncite.

Ei au mai cerut, ca acest repaus forțat să nu fie mai mare de cît trei zile pe lună.

*

Ne primind nici un răspuns astănoapte, la orele 1, toți conductorii și manipulanții după ce au readus vagoanele la uzină, s'au adunat într'o sală din casele Dembinski, din strada Uzinelor, și după o consfătuire îndelungată care a durat aproape pînă în ziuă, în unanimitate, au declarat grevă.

La orele 5 dimineață, ca de obiceiu, s'au dus la uzină, așteptînd desfășurarea evenimentelor.

*

La ora 6 fără 5 minunte, se dădu semnalul de plecare, la care nici unul nu se supuse.

Toți acești aploianți se adunară în hala mare din curtea uzinei, și la îndemnarea unor controlori de a porni cu tramvaiele, răspunseră că nu pleacă, pînă ce nu obțin un răspuns favovabil la cererile lor.

Un controlor nou angajat, Andrievici, care vroia să-și arate vitejia, de a porni dînsul cu un vagon, a fost frumușel dat jos și silit a sta la o parte și a nu provoca pe greviști, cari aveau o atitudine liniștită și demnă.

Nu trecu de cît cîte-va clipe și d. von Lölhoffel, directorul tramvaielor, sosi la fața locului și tratativele începură.

In acest timp, un trecător înștiință poliția și aduse pe un sub-comisar, însoțit de 7 sergenți, cari vroiau să provoace pe greviști.

Ei însă au fost repede puși la locul lor, și poliția a fost silită să se retragă din curtea uzinei.

*

Greva n'a durat, de cît două ore, căci de îndată greviștii au obținut promisiunea directorului, că va reduce la 9 ore pe zi orele de muncă și că va ține seamă și de celelalte revendicări formulate de greviști.

Bine înțeles, că directorul a admis aceste, sub rezerva aprobărei direcțiunei centrale din Berlin, care în urma raportului primit, nu se va opune.

In comun acord cu personalul seu, directorul, ținînd seama că personalul e ostenit, că nici unul nu s'a odihnit în timpul nopții, a consimțit ca azi să nu pornească tramvaiele în oraș, rămînînd ca serviciul să reînceapă, mîine la orele 6 dimineață.

*

In această grevă, care n'a durat mult, dar care a fost totuși interesantă, e de remarcat atitudinea demnă a greviștilor, cari nu s'au pretat la provocări, ci în mod franc și au apărat drepturile, ca și graba cu care directorul și înalții funcționari au făcut tot posibilul pentru ca greva să se termine cît mai repede și spre binele general.

❑ Un individ s'a prezintat eri la prăvălia Grossman, din strada Lăpușneanu și după ce tîrgui un gramofon, voia să plătească cu un bilet de 100 lei, care fu recunoscut de negustor ca falș.

Pînă însă, să se înștiințeze pe cei în drept, individul dispăruse.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoștință onor. clientelei care se află în vil giatură că-i poate furniza cu produsele fermelor și viilor proprii, franco stația balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la prețul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu și transport.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

❑ Jucătorii loteriei privilegiate pe clase a regatului romîn, a căror numere nu au ieșit la sorți la tragerea clasei a 2-a și cari doresc a continua să joace aceleaș numere, trebue să ceară reînoirea pentru clasa 3-a colectorului de la care au cumpărat clasa 2-a și aceasta înainte de 25 Iulie (7 August) 1911.

Dacă jucătorul nu va putea obține de la colectorul său lozul clasei a 3-a pînă la data sus indicată, trebue să se adreseze direcțiunii generale (calea Victoriei No. 87), care conform § 5 al planului regulament, va lua măsurile cuvenite.

Reclamațiunea trebue să fie însoțită de costul în numerar al clasei a 3 a și de lozul clasei a 2 a.

❑ Se crede, că banda lui Pantelimon s'ar afla prin pădurile din jud. Botoșani. S'au postat prin locurile suspecte posturi de cîte 5 jandarmi, cari patrulează zi și noapte. Bandiții și-au făcut apariția în pădurea de la Zăicești și sunt urmăriți de patrule.

❑ In București s'a înființat o societate cooperativă de economie, împrumut și ajutor reciproc intitulată „Sf. Spiridon".

❑ Locot. în rezervă Zăhărescu Alexandru din reg. Ștefan cel Mare, No. 13 a fost chemat temporar în activitate de serviciu pe ziua de 1 August la reg. 7 Racova No. 25.

Ultima oră

București 23 Iulie.

Călătoria A. S. R. Prințipele Carol

Berlin.—Principele mostenitor a Romîniei a sosit aci și a fost primit la gară de d. Beidiman ministrul României și de membrii legațiunei.

Protestul cîrciumarilor

București.—La cercul comercial și industrial, din palatul Camerei de comerț, a avut loc aseară o mare întrunire, a comercianților de vin și bere.

Au luat cuvîntul numeroși oratori, cari au executat guvernul, care în loc de a se ținea de promisiunea dată de a desființa monopolul cîrciumelor, din contra a înăsprit încă legea.

S'a votat o vehementă moțiune de protestare și s'a hotărît a se continua cu întrunirele.

Sborurile de la Cotroceni

București.— Aseară la orele 7, pe platoul de la Cotroceni, s'au executat numeroase sboruri, de către d. Vlaicu, cu noul său apărat.

Sborurile au reușit de minune.

Au mai executat sboruri d-nii locotenenți Capșa și Istrati, aseminea reușite.

D. loc. Istrate a suferit un mic accident, însă fără nici o urmare gravă.

Prefectura de Roman

București. — D. Emil Vulpe, inspector general administrativ, a fost delegat cu girarea prefecturei de Roman, rămasă vacantă prin demisia d-lui Arion.

Societatea „Sinaia"

București. — Azi a apărut decretul, prin care Consiliul de miniștri aprobă statutele societății „Sinaia".

Inmormîntarea lui Take Protopopescu

București.—Inmormîntarea regretatului Take Protopopescu, va avea loc Joi.

La mormînt vor vorbi din partea partidului liberal, d-nii Ionel Brătianu și A. G. Duca.

Familia a rugat să nu se depue coroane, dar banii destinați pentru acest scop, să fie depuși la Banca românească în scop de a se crea un fond cultural, care va purta numele de „Fondul Tache Protopopescu".

HOLERA

București.—In Monitorul Oficial de azi, a apărut o decizie a consiliului sanitar superior, prin care se declară întreaga Italie contaminată de holeră.

Conflictul Franco German

Berlin. — In conversațiunile dintre d-nii Cambon și Kiderlen Wächter s'a admis o apropiere asupra punctelor esențiale de vedere.

Sfîrșirea în detaliu, cere totuși o cercetare de care vor fi sesizate resorturile respective, iar rezultatul va fi în urmă supus Impăratului de către cancelarul imperiului.

Demisia d-lui Faranga

Brăila.—In urma unor neînțelegeri cu ministrul de interne, d. Faranga, primarul Brăilei, și-a dat demisia.

Incendiu

Rimazonbat.—Un incendiu a distrus eri la Rimatopva 110 case între care și biserica luterană și primăria. Din cauza exploziei a două butoaie cu benzină, o casă s'a prăbușit; doi copii au perit, multe vite și grîne au fost nimicite, sunt 300 persoane fără adăpost.

HOLERA

Viena.—Un deces de holeră a fost constatat la Triest.

Inundații în Bucovina

Cernăuți.—Din causa ploilor continue apele Prutului și Siretului au crescut și e temere de reînoirea inundațiilor.

Drumurile Visnitz-Ploska și Uscipitila—Iabloniița sunt impracticabile de oare-ce podurile au fost luate de ape. Drumul Berhomec—Șipot este distrus.

Holera în Turcia

Salonic. — 42 cazuri noi de holeră dintre care 32 mortale au fost constatate la Ipec. Medicii raportează că nu se pot aplica măsuri severe în contra arnăuților care împedecă izolarea bolnavilor și refuză medicamentele. Medicii declară că vor putea combate epidemia cu succes numai dacă oamenii vor fi siliți prin forță militară să se supue măsurilor decise.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor și ospiciilor
Sft. Spiridon din Iași

ANUNCIU

In ziua de 26 Iulie crt. la ora 11 dimineață, se va ținea licitație în cancelaria Epitropiei, pentru darea în antrepriză a boitului acoperămîntului Ospiciului Socola.

Valoarea lucrărilor după deviz 9,900 lei.

Condițiunile se pot vedea în fie care zi de lucru, în cancelaria Epitropiei la Serviciul Technic.

La licitație vor fi admiși numai maiștrii vopsitori sau tinichigii, recunoscuți de corporații.

ANUNCIU

In ziua de *29 Iulie 1911 ora 2 p. m.* se vinde prin licitație publică, activul **firmei falite S. M Kahane & M. H. Bris din Iași,** strada Ștefan cel Mare No. 4, compus din șifon, zefir olandă, ștofă de matasă, ștofă de mobile, ștofă de lînă, cașmir, covoare, etc., evaluate la suma de **75,425 lei 50 bani,** precum și portofoliul firmei falite evaluat la suma de **9374 lei 60 bani,** după arătările din bilanțul falitilor din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suțu**
Secretar *C. Boian*

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

PUBLICAȚIUNE

In ziua de 16 August a. c. oara 11 a. m, se va ține în camera acestei Primării licitație pentru oferte închise pentru darea în concesiune pe timp de cinci ani, de la data semnărei contractului, a dreptului exclusiv de a curăți toate latrinele și cisternele cîte sunt și cîte se vor mai înființa în tot cuprinsul orașului Iași și tîrgușoarele pendinte de el.

Concesiunea se dă în conformitate cu condițiunile din caetul de sarcini.

Garanția provizorie 5000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispozițiunile art. 72—83 din Legea asupra Comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

Caetul de sarcini se poate vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 14876 21|3 Iulie 1911

ANUNCIU

In ziua de **28 Iulie 1911** ora 2 p. m. se vinde prin licitație publică activul falimentului **Schnürer & fiu** din Iași strada Ștefan cel Mare No. 48, compus din barchet, pînză, lenajuri, evaluat la suma de **1137 lei 40 bani.**

Licitațiunea se va începe de la suma de 500 lei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suțu**
Secretar *C. Boian*

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 29 Iulie a. c. oara 11 a. m. se va ține în Camera acestei Primării licitație prin oferte închise conform art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice pentru darea în întreprindere a construirei de latrine de beton, tip No. 1 și ce Comuna ar face în comptul proprietarilor.

Garanția provizorie 100 lei.

Modelurile se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Technic.

No. 14747
19 | 1 Julie 1911.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Liceul „Particular"
Strada Mitropoliei 10, Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad-Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

D-nul D. STOURDZA, prețedinte
„ SEB. MORUZZI, v.-prețedinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAȚI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operațiuni

Deschideri de compturi curente, încasări și scomptări de efecte, cupoane și titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum și asupra tuturor acțiunilor societăților constituite în țară, va face orice operațiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte și mărfuri, va eliberа cecuri asupra tuturor țerilor: se va însărcina cu vînzarea cerealelor.—Primește bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

Băile Oglinzi

Două vile cu tot confortul modern, de cîte trei odăi și o bucătărie, poziațiune superbă sunt de *închiriat.*

A se adresa la D-l M. Petersil, Băile Oglinzi.

Doctor în Med. și Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei și copii
Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Ape minerale naturale
STREINE ȘI INDIGENE
din 1911
au sosit la Farmacia I. WERNER
DIN PIAȚA UNIREI

FĂINĂ LACTATĂ NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrâni
Conține cel mai bun LAPTE din ALPII
Se vinde la toate drogheriile și farmaciile din țară
Cutia lei 2.—
Repr. SAM. LÖBL
București.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare
La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă sunteți suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un exces de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Grădina Trajan

În fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și sărbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Apă de colonie superioară. Preparată numai din ingrediente pure și care își are întrebuințarea externă după cunoștina fiecărui.

Sticla de 1 litru 5.50, ½ l. 3,75, ¼ l. 2 lei.

Muștar romînesc cu musat. Tot ce poate fi mai gustos pentru masă și ca adaos la sosuri, fiind picant și dulce. *Borcanul 1.25 b.*

Sirop Iodotanic. Depurativ prin excelență pentru copii, Limfatici, Scrofuloși, etc. *Sticla 2.50. b.*

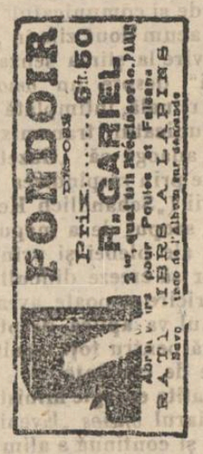

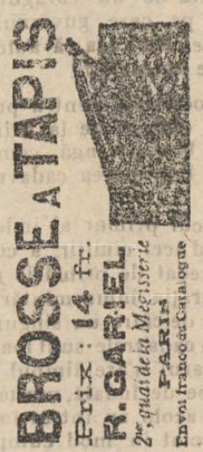

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,791,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(Ioastă strada de Sus)

Cereți numai:

Parfumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome și alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge: prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mârzescu.—Instalațiune cu motore electrice, executată de Ioan Krzyzanski, [illegible] și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII- No 1359 Marți 26 Iulie 1911

Apropos de afacerea Chiricescu

— Cîte-va amintiri și o maximă din Biblie —

Sunt cîți-va ani de atunci... Reveneam în București după două zile petrecute la Severin. Numai eu și cu un coleg din copilărie, ocupam un copartiment și lungiți pe băncile de pluș ale vagonului vorbeam de cele trăite în ultimii ani, în cari soarta ne despărțise.

Eu urmasem o cale, el o alta și de fie care ne învîrteam în sfere cu totul deosebite, amintirea copilăriei ne legase din nou și ne făcuse vorbăreți până la cea mai goală sinceritate. Prietenul meu urmase cursurile de arhitectură la München, avusese însă înclinări pentru artele plastice și terminase prin a fi sculptor. I se recunoștea oare-care talent. M. S. Regina în dragostea ei pentru tot ce e neobicinuit, îl proteguia cu o simpatie demnă de invidiat. Ba chiar M. S. Regele binevoise a-i da o subvenție din propria sa casetă, pentru terminarea studiilor sale.

La aceste succese artistice, prietenul meu mai adăoga și altele de natură mai efemeră, dar mult mai plăcute unui tînăr. Frumos, de o frumusețe distinsă, avea în toată înfățișarea lui acel ceva atrăgător, care face ca femeile cele mai serioase să și sară din minți. Lumea cea mare a Bucureștiului în care străbătuse prietenul meu 'l răzgăia cu denumirea de „le beau Mitea".

Ce pot vorbi doi tineri, între ei, cînd au terminat de răscolit toate afacerile politice, literare, scandalurile obicinuite, de cît de femei?

Și cum în acest capitol aveam puține de expus, l'am lăsat să vorbească în toată libertatea pe fostul meu tovarăș de liceu.

După un șir întreg de succese repurtate la München, la Veneția, frumosul meu Mitea, începu să 'mi nareze o ultimă aventură, care 'i sta pe suflet mai mult ca orice.

Era în mijlocul unui roman foarte interesant.

Iubea o femee măritată, o femee în „vrîsta acea primejdioasă" de care vorbește scriitoarea daneză Mikaelis. Și de și ea era mai în vrîstă, totuși era atîta căldură în povestirea tovarășului meu, în cît simțeam că nu era o simplă aventură, ci o simțire puternică unea pe amîndoi eroii romanului.

Constatarea aceasta m'a făcut să 'l întreb:

— Și pentru ce nu te însori? Ea poate divorța, ori-cînd, tu n'ai nici o legătură care să te oprească...

— Nu o lasă barbatul să divorțeze...

Și după o pauză, prietenul meu 'mi dezvălui una din acele mistere sociale de la noi, cari de și cunoscute de toți, planează totuși în lumea necunoscutului.

— El, — era vorba de bărbatul ei, — nu poate trăi fără averea ei. Ea are optzeci pe mii de lei venit anual. Or, el, de și avocat de valoare, fost ministru, un om de un talent netăgăduit, e de un tembelism oriental, cum rar întîlnești.

Divorțul ar însemna pentru el: a munci, a intra în rîndul acelora cari trebuiesc să'și cheltuiască o bună parte din energie pentru a cîștiga; și înseamnă încă: a perde din situația pe care o are în partidul său politic. Cu banii nevestii sale, el s'alege și în opoziție, susține partidul la nevoie, e pe lîngă un stîlp intelectual și un stîlp bănesc „al lor săi".

— Și el știe de legătura ta cu soția lui?

— Bine înțeles că știe... Anul trecut am fost „în trei" la Biaritz. Ocupam „în trei" două odăi și bine înțeles nu el locuia „în doi" ci eu. Lui îi e indiferent ori ce ar face ea, numai un lucru nu permite „să divorțeze".

M'am mirat mult, pe atunci aveam încă obiceiul să mă mir, de acest soi de compromis conjugal.

Trei lumi mai în urmă, la redacția ziarului la care lucram, reporterul de noapte ne-a adus vestea:

—„Le beau Mitea" s'a sinucis!

Am alergat la spital, l'am găsit jumătate mort, dar păstra încă acea frumusețe, care 'l încununase cu o așa de gingașă poreclă.

— Nu puteam trăi mai departe așa. Or trebuia să fie a mea, or mai bine trebuia să plec din lumea aceasta...

El „frumosul Mitea" de și avea toate avantagiile unui „menage a trois", nu putuse accepta compromisul.

O lună după aceea murea la spital.

„Tot Bucureștiul" a vorbit cîte-va luni de această dramă, la care s'adăogase încă o alta: soția rivalului lui Mitea, într'un acces de pasiune 'și tăiase părul, 'și aruncase giuvaericalele în cosciugul „iubitului" și hotărîse a se îngropa de vie într'o mănăstire.

Era ca într'un roman a „zece bani fascicula".

Contactul meu cu lumea politică, mă făcuse se aflu și situația soțului. In primul moment, zăpăcit de scandalul care se ridicase, uluit de zgomotul ce se făcuse în jurul inițialelor numelui său, nenorocitul om, alergase la tovarășii săi politici și îi întrebase:

— Ce trebuie să fac?

Omul acesta nu știa ce trebuie să facă un soț, a căruia soție de nenorocirea morței iubitului ei se hotărește a se călugări? Ce curioasă psihologie la unii soți!

După cîte-va luni, se zice, soția a revenit la „hangarul" conjugal, dacă voiți să comparați pe o femee adulteră, cu un monoplan Bleriot sau un biplan Farman.

Bărbatul a ertat această „vîrstă critică!

Lumea, bine înțeles a uitat și ea. Alți „frumoși Mitea" au răpit femei în vîrstă sau femei tinere, cronica scandaloasă a fost satisfăcută de alte afaceri matrimoniale, vremea, într'un cuvînt și-a făcut treburile ei.

Barbatul care nu știe ce trebue să facă, a doua zi, după ce soția sa își tăiase cozile și jurase să se călugărească, cum nu știuse ce să facă cînd la Biaritz, împărtășea cu un tînăr harurile conjugale, a rămas „membrul marcant al partidului cutare", „floarea intelectualității romînești" unul din „valoroșii luminători ai tinerimei".

Nu odată l'am ascultat vorbind de pe tribuna Parlamentului și ca o ironie a soartei, lua cuvîntul, mai în totdeauna cînd era vorba de moralitatea moravurilor noastre sociale, de înălțarea caracterelor noastre și în cuvinte pline de înțelepciune spunea:

— Trebuie să conformăm viața noastră cu principiile pe cari le propovăduim.

De multe-ori mi-a venit să-i strig din tribuna, din care 'l ascultam:

— Dar tu?

Bine înțeles nu l'am întrerupt cum nu l'a întrerupt nimeni din Parlament, pentru că moralitatea sau mai bine zis convenționea aceasta, pe care noi o numim morală, ne impune să judecăm oamenii după ceea ce vorbesc și nu după ceea ce... fac.

Și omul, care nu știa, dacă trebue să divorțeze de o femee care 'l înșela sau trebuie să păstreze avantajile dotei — chiar cu prețul... coarnelor, omul acesta s'a ridicat pînă la... minister.

Foarte logic, foarte cuminte? Ce ne interesează viața intimă a unui om, cînd calitățile sale externe, talentul lui ne pot da atîtea bunătăți? A căuta în cutele sufletești ale fie-căruia umbre de incorectitudine, ar fi să ne lipsim de lumina și înțelepciunea omenească!

Aceasta este morala sănătoasă, utilă, rațională.

. . . . . .

De aceea, tare m'a mirat cînd am cetit că d. Chiricescu a fost înlăturat din învățămînt, pentru că ar fi divulgat o scrisoare a unui fost tovarăș al său, și că ministrul de instrucție publică n'a luat în considerare ceea ce profesorii-judecători ai fostului decan al facultății de teologie, au luat în considerare: anii lui de muncă, talentul lui de dascăl.

De ce ministrul de instrucție publică vrea să introducă așa nefast precedent?

O fi vinovat d. Chiricescu, de a nu fi un „bun prieten"; dar oare asta e o vină ca să nu fie un bun profesor?

Dacă s'ar căuta calitățile sufletești; demnitatea de om, respectul de sine, cinstea și corectitudinea tuturor profesorilor, miniștrilor, primarilor, prefecților... Doamne! Dar cîți ar trebui să rămîie la posturile și demnitățile lor!

Căci oare e mai onest, domnul de care vorbeam mai sus și despre care mi-am amintit cetind condamnarea d-lui Chiricescu; oare e mai onest domnul acesta, care trăia din averea soției sale și tolera soției adulterul, de cît profesorul, care a divulgat o scrisoare a unui fost prieten, azi un ticălos monach?

Oare... dar de ce să mai facem comparații.. nu e bine să judecăm așa.

Să ne aducem aminte de ceea ce spunea Mântuitorul acelora care-l acuzau de a fi vorbit unei femei perdute, nedemne de a i se vorbi:

— Cine din voi se crede în drept de a o lovi, rîdice piatra!

Și nimeni n'ar trebui să lovească în altul și mai ales la noi, unde vorba d lui Sp. Haret, ar putea numai pietrele singure să se rîdice și să lovească în noi păcătoșii.. căci noi n'am putea face aceasta fără răspundere.

Dr. I. Dusciau

SCOPIȚII

Periodic, la intervale aproape regulate, misterioasa sectă a scopiților este obiectul unor asidui investigații polițienești. „Afacerile", ce se ivesc în jurul și din cauza activității..... religioase ale acestei secte, pasionează în cel mai înalt grad opinia publică, veșnic curioasă să afle cîte-ceva din misterele ei.

Și cu toată curiositatea, cu toată indignarea chiar, foarte legitimă, ce provoacă în opinia publică puținele secrete ce se revelează cu ocazia „afacerilor" nimic dar absolut nimic nu se face, nici o măsură nu se ia pentru prevenirea atrocităților la cari se dedau membrii sectei scopite.

Pe noi, și pe toată lumea dealtfel nu faptul în sine ne revoltă. Cine ar putea protesta împotriva voinții ferme, conștiente, a unui om, de a se castra? Nu este oare fiecare liber și stăpîn pe persoana lui?

Ceea ce însă revoltă, ceea ce ridică protestări unanime, este faptul cum se operează castrarea și asupra căror persoane.

Acei pe care secta îi destină a face, prin operația castrării, parte din comunitatea religioasă a scopiților, sunt totdeauna copii sau băieți tineri, ademeniți cu vorbe măgulitoare, cu speranțe mari de îmbogățire și de fericire și pe lumea asta și pe acea viitoare.

Nici odată cel ce sufere operația castrării nu are liberul său arbitru și nu o face cu desăvîrșită conștiență; așa că, de fapt, castrarea este în totdeauna rezultatul unor manopere viclene, iar castratul o victimă.

De aceia lumea se indignează și autoritățile intervin. Este trist însă că lumea rămîne numai cu indignarea, iar autoritățile numai cu o intervenție factice.

Ar trebui odată pentru totdeauna să se dea un exemplu, care să pună pe gînduri pe cucernicii prvpagandiști scopiți și să-i determine sa se liniștească chiar cu prețul dispariției sectei lor. Și pentru aceasta măsurile cele mai radicale vor fi cele mai bine venite.

TRAMVAE

După o întrerupere de o zi în circuția tramvaelor, serviciul acesta și-a reluat mersul obicinuit. A fost o grevă în care amîndouă taberile—greviști și patron—au căzut foarte repede la înțelegere. A fost tot atîta de lăudat atitudinea liniștită a greviștilor, cît a fost de apreciată conduita Direcției, care a știut să oprească la timp o stare de lucruri, care putea să aducă mari neajunsuri întregii vieți a orașului.

Cum-că Direcția a acceptat dolean țele personalu'ui, este o dovadă de bunele intențiuni ale acesteia, atît pentru personalul său, cît și pentru garantarea circulației și a mișcărei economice a orașului.

Greva aceasta ne face, însă, fără voe să privim, mai în general, chestiunea tramvaelor în Iași și a serviciilor ce ele aduc.

Este un lucru cunoscut de toată lumea, că la Iași întreprinderea tramvaiului electric perde și că toate cheltuelile ce'și impune acum, cu dublarea liniilor și altele, nu au de cît scopul a asigura o circulație cît mai repede și prin urmare a chema încrederea publicului către acest mijloc de locomoțiune.

In adevăr, de multe ori se putea observa încetineala circulație, din pricina așteptărilor la încrucișări, și din alte pricine, în cît publicul de multe ori nu era convins de înlesnirea și rapiditatea circulației cu tramvaiul. Cu dublarea liniilor întîrzierile acestea vor dispare; dar nu vor putea ușor dispare alte întîrzieri, provenite din atîția factori, de care direcția nu e de vină.

Cine n'a văzut tramvae oprindu se minute întregi, pentru ca două doamne să aibă vreme să'și pupe amîndoi obrajii și să trimită și complimente acasă? De cîte ori nu stă vagonul locului, pentru ca doi domni să isprăvească înainte de a se părăsi, o afacere începută în vagon? De cîte ori, iarăși, stăm pentru că manipulanții au de convorbit ceva între ei?

Cine a văzut odată o oprire a metropolitanului din Berlin, a putut constata că la gara de la Friederichstrasse se facem ai curînd plecarea întregului tren după ce a scoborît și reîmbarcat 3—400 oameni, de cît se face la noi plecarea de la strada Albă pentru 3—4 pasageri. In aceasta este vinovat și publicul, care la noi nu prețuește de loc timpul.

Convorbiri inutile, adesea tachinări, fără de nici un rost, se fac la halta tramvaiului, fiind-că nimeni nu vrea să se convingă că tramvaiul este făcut pentru ca timpul să fie economisit.

Dacă publicul numai cu vremea va putea fi deprins să știe că vagonul pleacă imediat, în schimb sunt o serie de convorbiri, cari se pot opri mai lesne sunt acelea ale personalului vagonului. In toate orașele civilizate, personalul are ordine severe că nu are voe să convorbească de loc, de cît pentru a da deslușiri de serviciu. La noi se încing discursuri în lege, iar la încrucișări interesele personalului sunt aranjate în gara mare, de la un vagon la altul. Ni s'a întîmplat să vedem oprindu-se vagonul pentru ca personalul să bea apă.

Este, apoi, o chestiune întreagă de discutat, acea a conduitei personalului față de public. Acest personal de multe ori se crede ca un fel de copist sau funcționar, care nu are de cît de luat leafă; nu vrea să aibă față de public, conduita ce se impune de la un reprezentat al direcției, față cu musafirii ce îi vin în casă. Nici o dată n'au grijă a înlesni publicului așezarea pe locuri; ni s'a întîmplat chiar să îi vedem stînd în calea publicului ce intra în vagon, pe motiv că „au de taxat", fără să se gîndească la faptul că el, acolo, nu e funcționar, ci gazdă, care trebuie să fie politicoasă.

Toate aceste fapte ne arată că dacă Direcția s'a grăbit să satisfacă cererile personalului, acesta este dator la rîndul lui să ajute direcția în sarcina ei. Cînd publicul și personalul vor consimți fie care să ajute în măsura lor, serviciile ce tramvaele sunt chemate să ne aducă, suntem siguri că tramvaiul nostru va deveni în sfrșit, ceia ce este în alte orașe.

OAMENI ȘI LUCRURI

LILIPUTANI

Fără îndoială,—un bizar amestec de impresiuni și de sentimente îți trezește spectacolul atrăgător al unei trupe de artiști liliputani.

Atrăgător,—prin ce anume elemente? Căci e sigur: o bună parte dintre spectatori se simte atrasă tocmai de ciudățenia împărecherei acesteia între micimea fizică și mărimea rolurilor ce încearcă activitatea lor artistică.

E un artificiu,—arta întreagă,— arta dramatică în special, întru cît ea se adresează imaginațiilor omenești *nu* cu fapte propriu zise, ci cu creațiuni, cu imitațiuni.

Ceea ce îndeplinește cadrul acțiunii și puterea de suggestiune este potrivirea acțiunii născocite cu împrejurările și cu decorul.

Figurile omenești puse în acțiune pe scenă, cată să samene pre cît mai mult posibil cu eroii înșiși ai piesei ce se desvăluie înaintea noastră.

Nu e cu putință, bună oară, ca un bătrîn să înfățișeze înainte-ne nici eroizmul, nici sentimentalizmul unui tînăr.

Cu atît mai puțin e de închipuit ca să îngăduim unui slut să joace pe Romeo.

Sancțiunea unor atari abateri stă în rizicul ce înfruntă actorul— ca să provoace rîsul tocmai în momentele cînd e nevoie să înduioșeze și așa mai departe.

Pornind dela aceste considerațiuni s'ar părea peste măsură de improbabil ca o trupă de liliputani să producă efectul naturaleței și să execute, în înțelesul propriu zis al cuvîntului, o dramă completă, desfășurînd o în elementele ei esențiale, ca să corespundă realității în măsura cerută.

Cu toate aceste nu e mai puțin reală plăcerea cu care urmărim jocul și mai cu seamă, mulțumirea cu care ascultăm cîntul micilor artiști, desăvîrșiți în felul lor, înainte de a fi desăvîrșiți fizicește sau—cine știe!—tocmai pentru că manifestarea și munca prea timpurie pe tărîmul dramatic îi va opri în evoluția lor.

E, negreșit, în complexul sentimentelor de admirație, cîte ceva din impresia de compătimire cu care privim — chiar dacă aplăudăm—jocul acrobaților, riscîndu-și viața în exercițiu pernicioase.

Cu toată admirația ce provoacă pretutindeni priceperea precoce, minunată uneori, instinctul desăvîrșit al fineței dramatice,—e un bizar amestec de impresiuni și de sentimente ce ne trezește spectacolul atît de atrăgător al artiștilor liliputani și cîte odată nu ne putem stăpîni un zimbet de ironie, cînd vedem pe micul erou rostind cu disperare armonioasă accentele de plîns, întinzînd brațele și buzele pentru iubiri pe care *încă* nu le poate simți aeve.

Din punctul de vedere al artei meritul e însă cu atît mai mare, în raport invers cu... micimea *lor*.

Rodion

Concursul pentru cărți didactice de cursul primar

Se știe, că pînă la 1893 nu erau cărți didactice de curs primar, care să corespundă nevoilor școalei și în special cerințelor de îndrumare a școalei noastre primare spre modernizare.

Cu ieșirea primelor serii de absolvenți ai desființatei școale de institutori din București, se începe plăsmuirea literaturei didactice necesară vremilor.

Institutorii normaliști se pun pe lucru și împrejurări prielnice fac, că la Ministerul Instrucțiunei să se găsească pe acea vreme genialul barbat de stat d. T. Ionescu, care ajutat de o pleiadă de barbați pricepuți în ale școalei ca d-nii: Laurian, Meissner, Șt Mihailescu, Ionescu-Gion, Odobescu, V. Bîrgovanu, I. Praja și a ții, pregătesc modernizarea școalei noastre primare alcătuind programa nouă din 28 Iunie 1895 (Decretul 3048 — buletin. of. No. 46 | 1 Iulie 1895).

La 15 Iulie 1895 se publică concurs pentru cărți didactice, după noile programe elaborate la 1 Iulie, iar data concursului se fixează pentru *1 Aprilie 1896* (vezi deciziunea No. 34603 din 15 Iulie 1895). Va să zică se dă un termin autorilor de *8 luni și jumătate* pentru pregătirea manuscriselor.

Mai înainte de acest concurs pentru cărți didactice, după noile programe, mai fusese încă două concursuri și anume: Primul concurs publicat la Decembrie 1893, pentru 15 Mai 1894 (vezi Buletinul oficial No. 10 din 1 Ianuar 1893) și al doilea concurs, publicat prin deciziunea No. 442 din 3 Ianuar 1895 pentru 15 Mai 1895. Amîndouă aceste concursuri pentru cărți didactice s'au ținut tot sub ministerul d-lui T. Ionescu; iar termenele nu au fost mai mici de 4 luni și jumătate, după cum se poate vedea din datele precise menționate mai sus.

Din cele expuse mai sus, se poate vedea ciar că intențiunea autorităților școlare din epoca de înflorire și propășire a școalei noastre primare, a fost nu de a surprinde pe autori nepregătiți, prin termene scurte, pentru concursurile de cărți didactice. Din potrivă, s'au dat termene cît mai lungi și rezultatele au întrecut așteptările autorităților școlare, căci într'un timp, relativ foarte scurt, literatura noastră didactică de cursul primar s'a îmbogățit cu lucrări de merit, recunoscute de toți oamenii pricepuți în ale școalei.

Mai tîrziu schimbîndu-se modalitatea ținerii concursului pentru cărțile de citire, cu tendința de a se generaliza monopolizarea de către minister a tuturor cărților didactice de curs primar, a fost o stagnare în propășirea literaturei didactice, căci autorii cu oarecare talent și pricepere, nemai avînd posibilitatea de a'și perfecționa lucrările au părăsit condeile și s'au apucat de politică. Cluburile politice s'au umplut de institutori, doritori de un trai mai bun, prin mijloace de a parveni să ajungă revizori, inspectori etc... sau de a ajunge *autori oficiali monopolizatori*, iar în unele cazuri și numeroase cazuri mai fericite și autori și inspectori sau revizori monopolizatori.

Am credința și convingerea că nedreptatea în ținerea concursurilor pentru cărți didactice, cărți de la care se foloseau și moral și material un bun număr de institutori, precum și nedreptatea în selecționarea personalului administrativ fără *concursuri*, ci prin alegere la întîmplare din cluburile politice, au adus pagube incalculabile școalei primare.

Numai vezi astăzi entuziasmul acela de acum 15 ani în urmă d'intre dascăli. Meritul e acoperit de păcatele fatalismului politic. La sate mai cîntă muzica acti-

vităţei extra-şcolare, care adoarme în visurile băncilor şi obştiilor pe prea mulţi educatori de meserie, care părăsindu-şi stupul unde trebue să-şi depuie întreaga miere a activităţii şcolare, o duc numeroşi dascăli, şi o depun pe cea mai bună la acea de la stupul băncilor, care pare mai dulce.

La oraşe blazare — *Toţi sunt ca unul şi unul ca toţi* — iată doctrina ce se cîntă de unii diletanţi: iar ca rezultantă a principiilor de egalitate în pricepere, muncă, merit se propagă idea rotaţiei la directorate prin memorii copilăreşti alcătuite.

Ca mîine vom vedea şi cereri de rotaţie la revizorate, inspectorate... la, poate şi *ministere*...

Iată curba progresului, în trăsături foarte generale, — curbă, care am putea-o determina de 1898—1911.

Revenind la chestiunea cărţilor didactice, ne bucurasem cînd d. C. Arion desfiinţează monopolul, dînd o legitimă satisfacţie prin deciziunea din buletinul oficial din Aprilie, corpului didactic primar. Termenul pus pentru concurs—1 Iunie 1911, însă, ne-a părut suspect din capul locului.

Numeroase versiuni au început a circula imediat asupra modalităţei tinerii acestui concurs.

Se zicea, că unii autori ştiind despre hotărîrea de a se strica monopolul, pregătise lucrările, încă de la Decembrie aşa că acei autori au avut 6 luni de pregătire.

Unii erau aşa de siguri de reuşită, că îşi căutau editori prin luna Mai, cînd încă nu erau alcătuite nici comisiunile.

Unii autori au făcut tovărăşii aşa de sigure de reuşită, că ajunsese vorba a se trata cu autorii, ce urmau a cădea la concurs, asupra felului de aprobare a lucrărilor celor neajunşi în atmosfera zeilor, făcîndu-li-se acestor din urmă graţia de a le da şi lor o formă de aprobare, însă cu cerinţa expresă de modificări ce nu s'ar mai fi putut face la timp, de oare ce rezultatul concursului era sortit a se da cît mai tîrziu pentru ca să se facă imposibilă tipărirea anul acesta.

Trei mari asociaţii din *Bucureşti*, *Craiova şi Buzău*, avînd fie care un sfînt protector, au făcut destule presiuni asupra comisiunilor pentru care nu se aprobe de cît cel mult trei serii de cărţi de cetire temîndu-se de concurenţă. Cu alte cuvinte ţintind *la un monopol deghizat.*

Rezultatul concursului se tot amînă din zi în zi, comisiunile neflind de acord asupra modalităţei expunerei proceselor verbale.

Unii fiind de părere a se menţiona *motivile* manuscriselor respinse, fără a justifica nimic din cauzele respingerei. Alţii opinează a se justifica la fie care manuscris lipsurile.

La justificări însă se încurcă treaba. Căci nu e suficient a spune numai motivul de provincialism în stil — bună oară.

S'a făcut abuz totdeauna şi cată a se face şi acum de această noţiune de *provincialism.*

Ce se înţelege prin *provincialisme*?

Vedem şi am văzut numeroşi ani în cărţile oficiale curăţirea limbei de provinciliasme. O greşală enormă de care s'a abuzat în goana alungărei din limba noastră a o sumă de cuvinte foarte utilizate, care nu fac alt păcat limbei de cît acela, că o mai îmbogăţesc în sărăcia ei. In general, se înţelege la Bucureşti prin provincialisme *unele cuvinte utilizate în Moldova.*

Rare, foarte rare sunt provincialismele de peste Milcov.

Am dori să cunoaştem şi noi *dicţionarul provincialismelor.*

Il vom cunoaşte imediat ce vom vedea cărţile aprobate şi vom face răfuiala cuvenită cu onoratele comisiuni, care par pline de *provinciali* după cît îi cunoaştem bine.

Noi am făcut cunoştinţă foarte bine cu provincialismele de peste Milcov, ani numeroşi, cu cărţile monopol. Ajunsesem că ne trebuia un dicţionar pe catedră, ca să putem traduce acele cărţi — cu adevărat pline de provincialisme. — Nu care cumva, tot acele provincialisme s'au împămîntenit şi în graiul actualelor comisiuni?

Vom reveni la timp, dacă va fi nevoe, cu critică întemeiată asupra aprecierilor unora din comisiunile actuale de cercetare a cărţilor didactice, căutînd a documenta cu dovezi nediscutabile aprecierilor — unde s'a oprit şi unde se cuvenea să se oprească.

De altfel faptele, vor vorbi în lucrările tipărite — de vor vedea lumina zilei manuscrisele aprobate.

Nu cred însă, ca d. ministru C. Arion să se solidarizeze cu părerile nedrepte ale unor interesaţi. Prea dreaptă a socotit nevoia desfiinţărei monopolului, prea drepte au fost motivele ce l-au determinat pe d-sa să ia hotărîrea de a da libertate dascălului de a-şi alege manualul ce-i convine, după nevoile locului şi împrejurările mediului în care se face educaţiunea şi după felul de pătrundere a autorului în cerinţele acelui mediu.

Cît priveşte toloasele materiale, sunt convins că şi d. *Arion* înţelege ca autorii să se mulţumească cu mai puţin, să nu rîvnească *milioane* ca vizionarii monopolizatori de mai eri, ci cîştigul să se împartă la cît mai mulţi autori. Numai aşa se va stabili o justă răsplată a celor ce muncesc nu cu gîndul *de îmbogăţire* — ci cu sentimentul că colaborează *la îmbogăţirea şi perfecţionarea literaturei didactice romîneşti.*

Să se evite dar monopolizarea deghizată, pe care o rîvnesc puţini şi să facă dreptatea la cei mulţi. Cerem anularea actualului concurs de cărţi didactice, *care din cauza timpului scurt* atît de pregătire a manuscriselor, cît şi de cercetare conştiincioase a acestor manuscrise, *nu poate garanta nimănui imparţialitatea.*

Iar în cazul cînd nu se poate anula acest concurs, cerem verificarea conştiinciească a rapoartelor comisiunilor. Cerem rapoarte individuale pentru fiecare manuscris şi aprecieri drepte, iar nu influenţate de interesaţi,—mai cu seamă material.

Aşteptăm rezultatul şi vom reveni cu amănunte la vreme.

Hug.

In chestia reorganizărei mînăstirilor

In ziarul „Minerva" din 21 a. c. a apărut un „interview" dat de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei Pimen Georgescu, unui corespondent din Iaşi al acestui ziar, interview, referitor la „reorganizarea mînăstirelor de „călugări şi călugăriţe".

Nu ne vom ocupa de aprecierile ce le face corespondentul asupra acestei reforme, de şi aceste aprecieri pot fi criticate, ci numai de declaraţiunile făcute de I, P. S. S., Mitropolitul Pimen în ceia ce priveşte stabilirea vizitatorilor pe timpul verei în aceste mînăstiri.

Intre altele I. P. S. Sa declară:

„Am fost totdeauna adversar hotărît al acestui obicei (*vorba de obiceiul de a primi vizitatori în mînăstiri*) căci mînăstirea *trebue să şi păstreze caracterul ei strict reilgios*".

Noi răspundem I. P. S. Sale, *că nu musafirii* contribue la înstrăinarea caracterului religios ce *trebue* să l aibă şi *să l păstreze* o mînăstire, *ci însuşi „noua reorganizare ce o dă I. P. Sf. Sa Mînăstirilor.* Căci a schimba menirea mînăstirilor, a le lua şi a le transforma în simple „ateliere" *cu riscul de a sacrifica biserica*, aceasta numai operă naţională, operă creştină nu se poate chema. Aşa fiind fie-care va zice; „din două una, *ori mînăstiri, ori ateliere*". Căci ca să iai o călugăriţă şi să o ţii în ateliere de la ora 6 dimineaţă pînă la 7 seara adică 12 ore (o oră de repaos de la 12—1) mai mult chiar ca în fabriclle cele mari, întrebăm *cînd îi mai rămîne acelei călugăriţi să se ducă la biserică"?*

Singurul timp care-i mai rămîne e *„utrenia"* o slujbă bisericească, care se face la ora... 1 şi jumătate şi ţine pînă la 2 jum.—3. Ce-i rămîne pentru odihnă unei femei obosită de munca unei zile, muncă ce trece peste puterile unei femei? Se mai poate duce în mijlocul nopţei la „utrenie" de la care se întoarce la 3 de noapte, ca la 6 să se scoale şi să o ia de la capăt. Vedem deci că aceste călugăriţe sunt puse în *imposibilitate* de a se duce la biserică. Şi atunci se mai poate numi aceste lucrătoare de fabrici călugării şi fabricele, atelierile acestei mînăstiri? Drept ar fi şi noi suntem de părere, că călugăriţele să lucreze şi să nu fie „trîndave" citez expresia cam nepotrivită călugăriţelor, potrivită călugărilor, expresie întrebuinţată de corespondentul „Minervei" şi zice: să lucreze călugăriţele *numai timpul ce le rămîne de la îndatoririle cu caracter strict religios* ce li se incumbă şi de la cari îndatoriri în numele religiei *nu se poate îndepărta.*

Şi aşa stînd lucrurile *mai pot fi musafirii cei ce înstrăinează caracterul strict religios al mînăstirilor?*

Să trecem la cealaltă afirmaţie ce o face I. P. S. Sa în continuare; *„Or, prin contactul cu laicii, maicele foarte mente se abat de la îndatoririle lor".*

Mai întăi e la mintea omului, cînd mai are timp o maică ce se duce la 6 dimineaţă la atelier şi se întoarce la 7 seara, cînd mai are timp să vie în contact cu vizitatorii laici?

Se va răspunde, noaptea. Dar bine, ea nu va şti cum să se culce mai devreme, căci la 1 jum. noaptea o scoală clopotul de „utrenie", iar în cît priveşte pe vizitatori, ei sunt obligaţi ca la 10 cînd trage clopotul de culeare, fiecare să intre în casa sa. Măsură de altfel foarte bună.

Dar nu de asta a fost vorba cînd I. G. Sf. Sa a spus că, *maicile se abat de la îndatoririle lor.* S. P. Sf. Sa a bătut struna *moralităţei ce trebue să domnească în Mînăstire*, dînd a înţelege că prezenţa vizitatorilor în mînăstirile de maici alterează această moralitate.

E o greşală şi o nedreptate.

Dorim a ni se răspunde *în cîte cazuri văditede imoralitate au fost implicaţi musafirii în tot* timpul de cînd vin la mănăstiri?

Şi să admitem chiar că musafirii vor fi opriţi. Naşte întrebarea; *Cine garantează* că în lipsa musafirilor nu o să se mai întîmple lucruri imorale şi că maicile nu vor mai fi în contact cu nimeni?

Nu se poate garanta, căci *nu musafirii* numai sunt acei care în timpul de 2 luni cît stau, fac să îndepărteze pe maici de la îndatoririle lor, *ci şi sătenii* din 'mprejurul Mînăstirilor cari stau în permanenţă în Mînăstiri şi care sunt în contact *ceva* mai direct (?) ca musafirii. Resultatul e la mintea fie căruia.

Să se scoată atelierele din mînăstiri, să se închidă cu ziduri mînăstirile, să nu pătrundă în mînăstiri de maici nici picior de musafir, călugăr sau ţăran şi numai aşa se va menţine caracterul strict religios al Mănăstirilor şi nu se vor îndepărta maicele de la îndatoririle lor, ca la catolici.

Numai aşa se poate înţelege o Mănăstire ca altar al religiei.

In ceia ce priveşte afirmaţia I. P. S. S. Mitropolitului cum că satele din prejurul mînăstirilor stau prost din punct de vedere ecnonomic putem afirma *că starea acestor sate* ca tot jud. Neamtz, *e înfloritoare* şi la nevoe putem proba cu statistici acest lucru.

Litere-Ştiinţe-Arte

Îndrumări în învăţămînt.—In ajunul iubileului universităţii ieşane tot ce se atinge din învăţămîntul superior ieşan, —şi de învăţămîntul nostru în general poate interesa pe cetitori.

Membrii comisiei însărcinate cu studierea reorganizărei învăţămîntului, au hotărît să formuleze un chestionar de întrebări pe care să-l trimită membrilor corpului didactic de toate gradele, şi propunerile cari vor fi mai aproape de spiritul poporului nostru şi practice pentru învăţămînt, să fie adaptate la o eventuală reformă a învăţămîntului.

Din chestiunile formulate de comisia însărcinată cu studierea reformei învăţămîntului, cităm următoarele;

In ce măsură şcoala normală depărtează pe viitorul învăţător de viaţa satului din care a plecat?

In ce măsură absolvenţii seminariilor de azi sunt pregătiţi pentru chemarea lor specială?

Cum s'ar putea lega învăţămîntul profesional şi comercial de practica reală a profesiunei chiar în timpul studiului?

Cari sunt roadele trifurcării în licee?

Cum s'ar putea ajunge la o bună recrutare a directorilor?

Cum se poate îndrepta neajunsul sistemului de azi cu împărţirea orelor?

Cu privire la învăţămîntul superior universitar, comisia a formulat următoarele întrebări:

Care ar fi rezultatul unei organizări deosebite a celor două Universităţi din Iaşi şi Bucureşti?

In ce măsură Universităţile noastre ar putea înplini lipsa unui Politehnicum?

E potrivit cu interesele superioare ale culturei ca profesorii universitari să aibă şi o a doua profesiune?

Care e raportul cel mai nimerit dintre curs şi lucrările seminariilor?

Ce înrîurire deosebită are asupra tineretului nostru mediul cultural din Viena, Pesta, Cluj, Cernăuţi, Iaşi, Bucureşti, Paris, Berlin, Leipzig şi alte universităţi germane?

Cum s'ar putea îndruma o parte a tineretului şi spre universităţile engleze?

*

A apărut şi se vinde la librării „In Valuri" poezii de Florian G. Becescu. Recomandăm cetitorilor acest nou volum al cunoscutului scriitor.

*

Un ziar olandez dă rezultatul următor al recensementului confirmat pentru Amsterdam făcut în 1899 şi în 1909;

Protestanţi	298062—295635.
Catolici	120701—134148.
Israeliţi	59065—60970.
Alte religiuni	2866—8476
Fără nici o religie	30157—66902.

De unde se constată darea înapoi a numărului protestanţilor, e staţionare pentru catolici şi israeliţi. In schimb un mare progres pentru cei cari nu a parţin nici unei confesiuni.

Numărul acestor din urmă din 5 90 la sută cu cea în 1899 a crescut pînă la 11.81 la sută după zece ani, adică s'a îndoit în proporţie cu populaţia.

*

Facultatea de teologie din Lausanne care are misiunea de a pregăti pastori pentru o populaţie de 3—400.000 suflete, au nouă profesori, ori anul acesta s'a presintat *un singur* aspirant la funcţia de pastor.

Nouă profesori şi un sigur student. Cam scump!

*

STRUNA ZILEI

EROARE PROFESIONALA

Hahamul X., într'un acces de nervi, s'a înjunghiat cu un cuţit.

Ziarele.

Că s'a înjunghiat hahamul
Poate nu-i nici el de vină:
Din distracţie pe semne
S'a luat drept o... găină.

INFORMATII

❑ **Congresul învăţătorilor**-Pentru congresul învăţătorilor care se va ţine la Tîrgovişte, în zilele de 20, 21, 22 şi 23 August, în urma demersurilor făcute de d. C. Ionescu-Lungu preşedintele asociaţiei generale a învăţătorilor din ţară, d. Delavrancea a acordat o reducere de 75 la sută pe toate liniile.

❑ Familia băiatului Negru din Pipirig, care a fost calcat la Miroslăveşti de automobilul prefecturei de judeţ în care se afla fratele prefectului, căpitanul Negruzzi, în vizită canonică pe la mănăstiri, a intentat acţiune, în potriva căpitanului şi a şoferului August chemînd în garanţie şi prefectura judeţului.

❑ D. dr. I. Goldenstein, cunoscutul medic mamoş, s'a reîntors din străinătate şi şi-a reluat clientela.

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar, a vestit cercul sanitar din localitate de noile cazuri de ciumă, constatate în localitate şi de măsurile preventive luate.

❑ Administraţia comunală a autorizat medicilor comunali, de a face toate somaţiile şi urmările, pentru darea în judecată a persoanelor ce refuză a se supune regulamentelor sanitare.

❑ D. Vîrlănescu, inginer electrician al comunei, va pleca zilele aceste în străinătate în virtutea unui concediu.

❑ Sîmbătă este ultimul termen pentru depunerea buletinelor la alegerile judeţene.

Alegerea de la colegiul 1 are loc la 6 August şi se efectuiază numai la Primărie.

❑ Cîţiva iniţiatori lucrează la un memoriu, pentru înfiinţarea unui institut de oienologie, în localitate.

❑ Comitetul societăţei viticole s'a adresat d lor Pandele Zamfirescu, G. D. Şerban şi R. Jellea, rugîndu-i a remînea membri ai acestei societăţi.

❑ La licitaţia care a avut loc Vineri 22 Iulie la Epitropia Sfîntului Spiridon pentru vinderea de obligaţiuni judeţene în valoare de 396000 lei, preţul cel mai favorabil l'a oferit Banca Moldova asupra căreia a fost aprobată vînzarea.

❑ In monitorul oficial de eri a apărut jurnalul consiliului de miniştri, privitor la aprobarea statutelor societăţei anonime „Sinaia".

De aseminea a apărut procesul verbal de constituire a consiliului său de administraţie, după care au fost aleşi cu unanimitate de voturi:

Preşedinte d-l Take Ionescu
Vice-Preşedinte D. A. Grecianu
Secretar A. G Gălăşescu
Administrator-delegat Petre Rosetti Bălănescu.

❑ Eri s'a reîntors în localitate d-l Brăescu, care a demisionat din însărcinările ce avea, de a conduce stabilimentele de hidroterapie de la Slănic.

❑ **Calea ferată Paşcani Tg.-Neamţ**.—Relativ la Construirea liniei ferate Paşcani-Tg.-Neamţ conform legei votată şi promulgată în Februarie 1910 ni se scrie de la Tg.-Neamţ, că s'a lansat din partea guvernului, ca răspuns la stăruinţa Nemţenilor, de a se aplica legea, ştirea că nu se poate construi acea linie, de oare ce costă prea mult şi că dacă totuşi s'au făcut studiile aceasta au făcut-o de formă d nii Ionel Brăteanu şi Emil Costinescu, pentru a ridica pe fostul Primar al Neamţului N. A. Popovici.

❑ Numita Malca David din strada Socola No. 51, sătulă de viaţă a hotărît să se sinucidă.

In acest scop s'a dus în o şură, unde legînd o funie de o grindă s'a strangulat. Observîndu-se de vecini lipsa ei, a putut fi salvată la timp.

❑ Iancu Candel, comerciant de manufactură din strada de Sus, a perdut din buzunar pe cînd se ducea spre casă, un portofel de piele cu suma de 2600 lei, în hîrtii de bancă.

❑ La lucrările de canalizare din strada Palat No. 73, surpîndu-se o bucată de mal, a prins piciorul drept al lucrătorului I. Pleaşcă, fracturîndu-l. El a fost transportat la spitalul central.

❑ Direcţia c. f. r. aduce la cunoştinţă că începere de la 15 | 28 Iulie a. c. Staţiunile Stăneşti, Chiriac, Toporu după linia Giurgiu-Drăgăneşti, Ialomiţa şi Armăşeşti după linia Ploieşti—Slobozia sunt autorizate a executa serviciul de poştă de toate ramurile.

❑ Serbările date la Slănicul Moldovei, în zilele de 19 şi 22 Iulie, în folosul victimelor inundaţiei, a produs un beneficiu netto de 3574.

Societatea esperantistă romînă a organizat o escursiune de la Bucureşti Plevna— Griviţa — Parodim — Sofia şi înapoi.

Plearea din Bucureşti va avea loc Vineri 5 August ora 7·35 dimineaţa.

❑ Ziarele din Berlin, ne anunţă, că prinţul Ferdinand, a sosit acolo şi se află găzduit la otelul „Eplanade".

• Prinţul va părăsi zilele aceste Berlinul pentru a face o vizită prinţului de Hohenzollern.

❑ Eri s'a efectuat alegerea de delegaţi pentru colegiul al 3-lea judeţian.

Opoziţia n'a prezintat lista. Alegătorii au fost aduşi cu greu de poliţie.

Lista delegaţilor guvernamentali declarată aleasă se compune din d-nii: Ion Bistriceanu, Gavril Cosariu, Ion Dimitriu, Atanasă Dumitru, Costachi Ungureanu, Bogdan Onofrei, Ion Durduc Vasile Moraru, Raul Crăciun, Orest D. Panu, Ştefan Lungu, Dumitru Pricop, Dumitru Calos, Mihai Borcea, Iosub Stupariu.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

❑ Aflăm cu părere de reu, încetarea din vieaţă a d-nei Ana Emanuel Sihni, soţia d lui Sihni, vechi funcţionar superior al Casei Sf. Spiridon.

Corpul defunctei a fost aşezat pe un catafalc, în biserica sf. Spiridon.

Inmormîntarea va avea loc, mîine, Marţi, la orele 4 p. m.

❑ Ministerul de lucrări publice, a făcut cunoscut, că d P. Dimov, inginer şef, sub director de serviciu în ministsrul lucrărilor publice, a fost autorizat de a emite certificate de transport cu preţ redus, pentru acel minister.

❑ Locuitorul Th. Manolache, din satul Drăgăneşti, comuna Andrieşeni, voind a împuşca un cîine, alicele au lovit pe copila Mariea a Vasiloaei în etate de 2 ani, rinind-o grav la pulpa piciorului drept. Numita a fost internată la spitalul din Bivolari.

❑ **Militare.** — D. medic locotenent Musceleanu O. Simion, din reg, 7 Roşiori din localitate, a fost trecut pe ziua de 2 Mai 1911, în poziţie de disponibilitate pentru concediu de boală, ca unul ce a împlinit şase luni de absenţă de la corp pentru cauză de boală.

— Sublocotenentul de rezervă Căpăţînă Adolf, din reg. Suceava No. 16, a fost trecut în reg. Ştefan-cel-Mare No. 13, cu gradul de farmacist sublocotenent în rezervă, ca unul ce a obţinut diploma de farmacist.

— In „Monitorul Oficial" de eri a apărut anunciul ministerului de război, relativ la admiterea de elevi în internatul medico militar din Bucureşti. Locurile vacante sunt în număr de 20, iar în cursul anului viitor se vor mai produce probabil încă 10 vacanţe.

— La 3 August se va ţine licitaţie pentru aprovizionarea cu lemne a garnizoanei Botoşani (89,000 kilogr.), Bacău (111,000 kilogr.), Tîrgu-Ocna (24.000 kg.), Piatra-Neamţ (260,000 kg.), Fălticeni (311,000 kg.), Dorohoi (49,000 kg.), Tîrgu-Neamţ (33,000 kg.).

— La 5 August se va ţine licitaţie publică la administraţia taberei regionale de instrucţie Şipotele, pentru darea în arendă a terenului de imaş în suprafaţă de 121 hectare, de pe moşia Şipotele, proprietatea ministerului de răsboi, pe timp de la 5 August 1911 pînă la 28 Februarie 1912.

— La 2 August se va ţine la spitalul militar Iaşi, licitaţie publică pentru aprovizionarea laptelui acru şi a zarzavatului pe timp de un an, cu începere de la 1 Septembrie 1911.

La 8 August se va ţine licitaţie pentru carne, tot pe timp de un an.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie.**

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAŢII

Boer—bulgar – supus elin

Avem în mînă dovezile după care se constată că „boerul" Neculai V. Ştefăniu, tipograf, consilier comunal, membru al camerei de comerţ şi preşedinte al camerei de meserii, frustrează de vreme îndelunată legile ţărei, cu un nume care nu e al său şi suindu-se prin linguşiri la demnităţi la care n'are dreptul.

După actul său de naştere cu No. 99 din comuna Focşani se constată că numitul Neculai, este fiul lui Velu Ştefan, de origine bulgar, supus elin *şi că martor la declaraţia acestei naşteri a fost un prieten tot bulgar, Petrache Petrov.*

Prin urmare numele său adevărat este Neculai Velu, nume bulgăresc curat şi dacă şi-a pus numele de Ştefăniu, este o frustrare ce a făcut de-atîta vreme tuturor autorităţilor şi oraşului, care 'l adăposteşte. In controalele armatei este trecut sub numele de Neculai Velu Ştefan: prin urmare cum a evoluat spre boeri, tot aşa s'a urcat şi spre un nume romînesc pe care nu'l are.

Din toate acestea se constată că de oare-ce părintele său era supus elin, dînsul nu este cetăţean romîn.

Prin urmare nu are calitatea ce i se cere pentru a putea figura în nici una din demnităţile la care l'a ridicat graţia boerească, n'a fost împămîntenit nici odată şi prin urmare nu este cetăţean romîn.

Este timpul că pentru aseminea oameni, cari se rîdică prin fraudă şi trăesc în acelaşi fel, să se deschidă nu uşile unor demnităţi la care n'au dreptul, ci uşile tribunalelor care trebuie să hotărască escluderea din toate sarcinele de care nu sînt vrednici.

❑ **Harababură.**—*In chestia apei, oraşul nostru are ocazia să se convingă că atît Primăria, cît şi serviciul său de ape, sunt într'o harababură ne mai pomenită. Acum două zile au dat comunicate întinse, cum că, din cauză de reparaţiuni la conducta principală, apa nu va curge de cît la ceasuri anumite, pînă la noi dispoziţiuni.*

In aceiaşi zi, însă, apa a început să curgă şi curge de atunci mereu: se vede că „noile dispoziţiuni" şi le acordă apa singură, căci de o camdată vedem că cei cari pretind a o conduce, nu prea au idee cînd porneşte apa şi cînd se opreşte, de ce merge odată şi de ce stă apoi.

Suntem foarte bucuroşi că apa a reînceput să curgă; dar avem dreptul să ne gîndim cu teamă la cele ce ne aşteaptă de acum înainte, cu un serviciu care o zi merge şi două stă. Lumea a început să se cam sature de „noile dispoziţiuni" a edilului nostru de vacanţă.

❑ *Soşeaua ce duce de la Tg. Ocna la Slănic, şi care s'a terminat abia în anul trecut, după o cheltuială de 2 milioane, e azi stricată în mai multe locuri, din cauza apelor, ceea ce a avut ca urmare o nouă lucrare de canalizare pentru îndepărtarea acelor ape, ceea ce are iarăşi a costa o sumă considerabilă.*

Un colaborator al nostru a putut vedea pe d. V. G. Morţun, fostul ministru de lucrări publice, din iniţiativa căruia se terminase acea şosea.

D. Morţun era vădit îndignat în potriva felului cum serviciul tehnic supérior a supraveghiat efiecutarea acelei şosele, şi a aprobat planurile, fără a face cuvenitele sondagii, greşală ce necesitează azi o lucrare nouă.

❑ *Pe ziua de 31 Iulie, se concentrează a 3-a serie, din contingentul 1906 şi contigentul de rezervă 1902.*

❑ *Un delegat al asociaţiunei pentru suprimarea literaturei pornografice, din Bruxella, va sosi zilele aceste în Iaşi, pentru a intra în relaţiuni, cu oamenii de litere, în scop de a se crea o atare asociaţiune şi în Romînia.*

❑ **In cercurile militare din localitate, încă nu se ştie definitiv, dacă manevrele regale vor fi sau nu contramandate.**

Papt cert însă, e că s'a renunţat la defilarea trupelor în Iaşi, atît din lipsa da loc, cît şi a greutăţei de a se aduna în localitate două corpuri de armată.

❑ **Poliţia d-lui Stroja.**—Inaintea judecătoriei Ocol I Iaşi, s'a judecat, astăzi procesul intentat de numita Ana Vasiliu, în etate de 20 ani, din strada Ţicăul de sus 144, contra subcomisarului Malhasovici, inculpat, pentru că ascultînd pe numita în o cercetare, s'a servit de expresii murdare şi propuneri nedemne. Apoi ducîndu-se la domiciliul Anei Vasiliu, s'a răsbunat, insultînd o în mod grav. Judecata a condemnat pe subcomisarul Don Juan la 5 lei amendă.

Atragem atenţiunea d-lui prefect de poliţie asupra acestui caz, care de sigur nu e izolat, cunoscute fiind aerele ce îşi iau aceşti indivizi, care uită trecutul lor din moment ce îmbracă uniforma poliţiei, şi bruschează împricinaţii cu care vin în contact, sau sunt de o gentileţă obraznică cu... inpricinatele mai tinerele.

❑ Artistul principal de la Iaşi, cum îi place şerului să l numiască pe Gh. Cîrjă, a promis ziarului „Evenimentul", că în curînd îi va acorda un nou interview în chestia direcţiei Teatrului Naţional.

Pe vreme de vacanţă, acest interview nu poate de cît se bucure pe confratele „Evenimentul", de oare-ce îi dă ocazia a complecta două coloane, fie că ar fi ceva de seamă, sau nu, în acest interview.

Din partea noastră, d. Cîrjă artist-principal, poate acorda, ori cîte interviewuri va pofti, ca şi maestrul Dr...., ori cîte reprodueeri din „Comedia". Un lucru ţinem să rugăm pe d Cîrjă. Să nu omită şi de data asta a pomeni în interview de o anumită broşură, scoasă de def. artist Constantinescu, în care se laudă mult corectitudinea d sale. La nevoe putem noi, să-i facem acest serviciu, publicînd o în extenzo.

❑ Mercuri la orele 3 p. m. are loc la camera de comerţ, consfătuirea comercianţilor în vederea aplicărei repauzului duminical.

A fost invitată şi o delegaţiune din partea funcţionarilor comerciali.

❑ D. dr. Haralamb, medic şef al căilor ferate a înştinţat pe toţi medicii căilor ferate, de a supraveghea cu severitate executarea măsurilor luate ca prevenire în contra holerei.

Medicii au mai fost invitaţi de a raporta situaţia în diferitele lor circomscripţii, pînă la 24 ore.

❑ **De la societatea viticolă** — Membrii societăţei viticole, s'au întrunit a seară, în localul camerei de comerciu. Au asistat d nii Cădere, Rohr, Casetti, Purcheria, Rivalet, Stratan şi alţii.

După o discuţie îndelungată, s'a hotărît:

A se face cunoscut prin o circulară, organizarea expoziţiei de struguri, invitîndu se participarea cît mai numeroasă.

Data expoziţiunei a fost fixată în definitiv pentru ziua de Duminică 18 Septembrie. Răspunsurile de aderare au a parveni pînă la 15 August.

Se va interveni la autorităţile în drept, pentru ca expoziţia să facă parte din programul serbărilor jubiliare:

S'a mai hotarît a se interveni pe lîngă direcţiunea c. f. r. a se acorda o reducere de 50 la sută pentru tot ce se va transporta pentru expoziţie.

Se va cere de aseminea, a se interveni pe lîngă administraţia comunală şi prefectura de judeţ, a se subvenţiona expoziţia.

Tot odată s'a numit un comitet executiv, care să se ocupe cu organizarea expoziţiei.

Acest comitet se compune din d-nii: Cădere, Rohr. dr. I. N., Manolescu Purcherea, C. Rivalet şi Viorescu.

Acest comitet va lucra, sub preşidenţia d-lui Rivalet.

•

Obiectele şi produsele ce vor putea fi expuse sunt următoarele:

Secţiunea I a.—a) Strugurii de ori-ce fel, vinuri, şampanie; derivate ale produselor viticulturei precum: spirturi sau rachiuri de vin, de drojdii şi de tescovină, cognacuri, must, etc. Drojdii selecţionate.

b) Fructe de ori-ce fel proaspete, conservate şi uscate; derivate ale produselor pomiculturei precum: magiunuri, compoturi, marmelade, etc., ţuică, spirturi sau rachiuri şi lichioruri de ori-ce fructe.

c) Produse ale apiculturei ca: miere, ceară, hidromel etc.

Secţiunea II a.—Tratate şi reviste de viticultură, vinicultură, pomicultură şi apicultură, ampelografii, monografii, memorii, devize şi planuri de orice fel, cataloage, preţuri curente; lucrări şi contribuţiuni la cultura şi progresul fiecăreia din ramurile agriculturei mai sus citate, etc.

Secţiunea III-a.—a) Unelte şi aparate puţin voluminoase precum: sape, hîrleţe, tîrnăcoape, lopeţi, secatoare, ferestrae, cosoare, cuţite şi maşini de al toit, pulverizatoare, prăfuitoare, maşini de spălat, astupat şi capsulat sticle; capsule şi dopuri pentru sticle, vrăni sistematice, canale de lemn şi metal, filtre mici pentru sticle, leici moderne sifoane etc, sticle de ori ce formă şi mărime, perii şi instrumente pentru curăţitul vaselor şi butoaelor, damigene, etc.

b) Mustimetre, alcoolometri, sulfitometre, alambicuri de laborator, oenobarometre, ebuliometre, calci-acidimetre, lupe, microscoape, etc, etc, aparate pentru analiza vinurilor.

c) Sulfat de cupru, sulfat de fier, sulfure triturat, sublimat, precipitat şi rafinat; preparate pentru combaterea tuturor bolilor şi insectelor, cu diferite baze (cu esenţă de tutun, mercur, arsenic, praf de pyretru, melasă, colafană (sacîz) etc. acetat de cupru, diferite zemuri, apă cerească concentrată, amoniac licid, cristale de sodiu, carbonat de sodiu, hipermanganat de potasiu, substanţe permise pentru limpezirea vinurilor.

d) Produse oenologice precum: cărbune pur, phosphat bicalcic, phosfat de amoniac, bisulfit de sodiu, metabisulfiit de potasiu, acid tartric cristalizat, acid citric, tanin, var hydraulic şi ciment întrebuinţat în viticultură, fitiluri de pucioasă pentru afumatul vaselor etc.

e) Ingrăşăminte chimice etc.

Secţiunea IV-a.—a) Maşini şi instrumente mai voluminoase precum: pluguri de desfundat cu diferitele lor sisteme de punere în mişcare, pluguri de cultură, prăşitoare şi scarificatoare; zdrobitori pentru struguri şi fructe, prese ordinara, hydraulice şi continui, pompe cu accesoriile lor, leviere şi ori ce scripete, alambicuri simple şi cu rectificatoare cuptoare şi maşini pentru uscat fructe etc.

*

Comitetul se va mai întruni, în cursul acestei săptămîni, pentru a lua diferite alte măsuri, menite a asigura reuşita expoziţiei.

❑ La fabrica de cărămizi din comuna Buciumi, ferestreul de la o maşină a tăiat mîna lucrătorului Grigore Deţu. A fost trimis la spitalul israelit.

❑ In comuna Tomeşti, s'a ivit printre vitele locuitorilor, epidemia de antraxt. Pănă în prezent au pierit 5 vite.

❑ Domnul G. G. Mohoreanu a fost confirmat ca primar comunei Ţiganaşi şi d. M. Chihaia ca ajutor.

❑ Săteanul Gh. Căncea, suferind de mai mult timp de pelagră, s'a spînzurat, eri seară de o grindă din zemnicul casei sale.

❑ **Prinderea autorului castrărei din strada Păcurari.**—In urma percheziţiei ce s'a făcut la domiciliul numitului Sergiu Vasilieff Sezoff, din str. Păcurari 121, în lipsa lui de acasă, cu care ocazie s'a confiscat o numeroasă corespondenţă cifrată şi diferite instrumente de castrare şi medicamente, care au dovedit cu prisosinţă, profesiunea numitului, şi după aratarea victimei Ivan Iacusoff, care cu multă greutate a indicat ca autor pe Sergiu Vasilieff, brigada de siguranţă postase un agent, care să stea în apropierea casei numitului pentru a-l aresta.

Azi dimineaţă, probabil venit cu trenul de 8 jum., Ivan Vasilieff s'a reîntors acasă. Aci, agentul postat, s'a urcat în trăsura cu care venise de la gară şi cu bagaje cu tot l'a transportat la brigada de siguranţă.

D. Iordăchescu, şeful brigăzei de siguranţă, procedînd la interogator, numitul a declarat că vine din Bucureşti unde a fost cu afaceri. După amiază, în faţa arestatului se va deschide casa de bani, care era sigilată şi în care se bănueşte a fi corespondenţe şi alte indicii referitoare la complicii lui. După aceasta se va face confruntarea cu victima Iacuşoff,—urmînd apoi a fi înaintat parchetului, împreună cu conrespondenţa cifrată, găsită atît în locuinţa numitului cît şi asupra lui, şi care neputîndu-se discifra, s'a cerut direcţiei siguranţei generale ca să trimită un expert.

Eri, victima Ivan Iacuşof, însoţit de un ofiţer de poliţie şi de un agent, a fost trimis de şeful siguranţei la Ungheni, pentru a cerceta şi stabili punctul pe unde a fost trecut în Romînia, de contrabandişti, care ori făceau parte din sectă, ori erau plătiţi. S'au făcut cîteva descoperi, pe care ca să nu stînjenim mersul cercetărilor, le trecem sub tăcere.

Aseară, a fost arestat, după arătările victimei, încă unul din complici, şi anume pe acela ce avea rolul de medic infirmier şi care a îngrijit victima după castrare.

❑ D. Gropeanu, cunoscutul pictor, va sosi şi la Iaşi, la începutul lunei Septembrie şi împins de numeroşii sei admiratori, va organiza o expoziţie în localitate.

Pentru moment Gropeanu se află la Paris, unde a expus tablourile sale, împreună cu pictorul rus, Prinţul Paul Trubeţkoi.

❑ O uzină de aeroplane în care ni se arată amănunţit cum se fabrică modernele vehicule aeriane, ne reprezintă noul program cinematografic Pathé Frères, de astă seară Luni 25 lulie, din noua grădină Trajan.

Toate fazele prin care trece trăsura văzduhului, de la scheletul aripelor pănă ce-şi ia zborul pasărea omenească, sunt minuţios arătate spectatorului — totul fiind fidel înregistrat la fabrică însăşi.

Noul program de astă seară Joi mai cuprinde:

Pe povîrnişul crimei, o splendidă naraţiune însufleţită, un roman contimporan plin de situaţii emoţionante.

Talismanul şefului, scene din viaţa nord-americanilor.—Dama de companie, scene comice.—Mania tichetelor gratuite, scene humoristice. — Inimă de copil, scene infantile — Reparaţie pripită sau vin boerii, scene comice—Jobard, hamal din dragoste, scene comice etc. precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal, care conţine între altele: Primirea la Amsterdam a Preşedintelui Fallières —Circuitul aviatic european de la Douvres la Calais: Trecerea în sbor a Mărei Mînecei—New-York: Cel mai mare vapor din lume (45 milioane kilgr.) — Paris: Serbarea anuală a personalului casei Pathé-Frères — Ultimele creaţiuni ale modei—Turin (Italia): Funeraliile Reginei Maria-Pia de Portugalia — Paris: Marile alergări cicliste etc. etc. etc.

In noul program de Luni 1 August reapare simpaticul Max Linder.

MARGARITARUL MAREI NEGRE

CONSTANTA

Noul CAZINO MUNICIPAL

— sub Direcţiunea: A. P. HEITZ & C-ie —

SERBARI de ziuă şi de noapte
Iluminaţiuni. Artificii.
Regate—Concurs de înot
Curse debărci-automobile
Serbări Sportive.

RESTAURANT de prima ordine
Café de Paris din Bucureşti
Dejun Lei 3 } împreună
Dineu „ 4 } cu vin

TEATRU
sub direcţiunea d-lui
AL. DAVILA
Comedii— Operă – Operetă—Dansuri.

ORCHESTRA
Direcţiunea STRAUSS
MUSIK-HALL
GUIGNOL LYONNAIS

Serbări de copii
Kermesc—Cavaleade
Cortegiuri istorice
Bataille de Fleurs
Concursuri de scrimă
Lawn-Tennis etc.

Mare cerc particular

DISTRACŢIUNILE
CAZINO-urilor din Franţa

BAR AMERICAN

Concerte clasice Baluri—Cotilion – Baluri de copii —Serbări artistice

In Restaurant: HODEIGE CELEBRUL VIOLONIST *cu orchestra sa de virtuoşi*

Cazinoul din Constanţa este o podoabă de arhitectură naţională, cu o terasă imensă pe largul mărei. Cel mai superb local din ţară.

Direcţiunea, cu competinţa-i cunoscută, îşi va da toată o teneala de a face din acest Cazino un stabiliment de primul rang care să poată rivalisa cu toate Cazino-urile din Europa.

Orice informaţiuni se vor cere la Biuroul pentru străini al Cazino-ului din Constanţa.

❑ Din Sculeni, ni se comunică că Prutul e în creştere, şi pe unele locuri a revărsat, inundînd imaşurile moşiilor: Probota şi Cîrniceni, din comuna Ţiganaşi.

Ultima oră

Bucureşti 25 Iulie

O nouă învinuire

Bucureşti.—*Epoca* de azi, publică amănunte despre un vot luat de consiliul comunal, în împrejurările următoare:

După *Epoca*, un domn Buneş, avea un loc, intrat între două locuri comunale, şi 'i trebuia să răscumpere o mică parcelă, pentru a putea avea o faţadă spre Bulevard.

Ori d. Vintilă Brătianu, fiind primar, a cumpărat cele două locuri de la comună, şi a silit astfel pe d. Buneş, să-i vîndă şi locul seu pe un preţ de nimica.

La licitaţia pentru cumpărarea celor două locuri comunale, s'a prezintat numai d-na Vintilă Brăteanu.

Epoca adaugă că în şedinţa sa din urmă consiliul comunal al capitalei, a anulat acea licitaţie, considerînd-o ca ilegală.

Tălhăria din Capitală

Bucureşti.—Astă-noapte o bandă de hoţi a atacat la soşeaua Vitan pe Olteanul Vogonete, cari a fost jefuit şi maltratat.

Jandarmii au urmărit pe hoţi, trăgînd focuri de revolver.

Hoţii s'au făcut totuşi nevăzuţi.

Bulgarii în Capitală

Bucureşti.– 400 bulgari, făcînd parte din asociaţiunea vînzătorilor de ziare, au sosit eri în Capitală.

Printre ei, se găsesc şi numeroşi romîni, stabiliţi în Bulgaria.

Oaspeţii au vizitat eri Capitala, împărţiţi în diferite grupe.

Ei pleacă azi la Sinaia.

La Rucăr

Bucureşti. — Ştiri din Rucăr, arată, că locuitorii sunt din nou exasperaţi, din cauza abuzurilor ce le săvîrşeşte zilnic administraţia.

Ceva mai mult.

In urma unei cereri a locuitorilor, d. Marghiloman, a învoit pe locuitori să ridice buştenii, însă prefectul a suspendat pur şi simplu ordinul ministrului

Un monument al Independenţei

Buzeu.—Eri s'a inaugurat la Cîslău, monumentul ridicat în amintirea celor 200 de soldaţi din această comună, căzuţi în răsboiul independenţei.

A participat multă lume din Buzeu şi împrejurimi.

Seara a avut loc un animat banchet.

Repausul duminical

Tîrgovişte a.—D. Crăiniceanu, inspector la ministerul de comerţ a fost eri aci, pentru a ancheta plîngerile funcţionarilor comerciali, cu privire la nerespectarea repausului duminical, de către autorităţi.

D. Crăiniceanu a găsit întemeiate acele plîngeri.

Examenele pregătitoare de ofiţeri

Bucureşti. — Comisiunile pentru examenele pregătitoare de ofiţeri, au fost constituite, după cum urmează:

La şcoala de infanterie: Preşedinte d. general Aslan; membri, d-nii ltc.-colonel Manolescu Mladian, ltc.-colonel Măldărescu, lct.-colonel Popescu şi maiorul Mărgineanu.

La şcoala de cavalerie: Preşedinte Prinţul Ferdinand; membri, d-nii general Bogdan, ltc.-colonel Portocală, ltc.-col. Prapurescu şi maiorul Ernest Balif.

La şcoala de artilerie, geniu şi marină: Preşedinte, d. general Coandă; membri, d-nii ltc.-colonel C. Ştefănescu, lct.-colonel Mihail Ştefan, lct.-colonel Frimu şi maior Budeanu.

Examenile vor începe la şcoalele respective la 15 August.

Imprumut

Bucureşti.—Consiliul de miniştri a autorizat comuna Bărlad, de a realiza suma de 365 803 lei, din împrumutul de 600,000 lei votat de parlament.

Consiliile judeţiene

Brăila. –Eri s'a constituit aci delegaţia judeţiană. D. Cosma-Purcarea a fost ales preşedinte.

Consiliul de miniştri

Sinaia.--Azi la orele 2 jum. se ţine aci un consiliu de miniştri, sub preşedenţia d-lui Maiorescu.

Frauda din gara Ploeşti

Ploeşti.—In gara locală, s'a descoperit o fraudă de 6000 lei ce cade în sarcina casierului Ieremiade.

Parchetul a fost avizat.

Neconsolaţii: Emanoil D. Sihni, soţ; Viorica, Dimitrie, Alexandru şi Ioana Sihni, copii; Mihai şi Elena Simionescu cu copila; Profira şi Emanoil Bardasare cu copii; Ioan şi Ida Simionescu cu copii; Natalia Simionescu cu copii; Petru şi Maria Simionescu; Dimitrie şi Elena Simionescu; Căpitan Ioan G. Simionescu şi familiile Simionescu, Sihni, Gusti, Ciulei, Gavriliu, Cavalioti, Doca, Mavromate, Andriescu, Pop, Galino, Antoni, Ionescu, Voişel şi Cadelcu au durerea a anunţa încetarea din viaţă a prea iubitei lor

✝

Anna Em. Sihni

Inmormîntarea va avea loc Marţi 26 Iulie c. Cortegiul funebru va pleca de la Biserica Sfţ. Spiridon la ora 4 p. m. spre cimitirul „Eternitatea".

ANUNCIU

In ziua de **28 Iulie 1911** ora 2 p. m. se vinde prin licitaţie publică activul falimentului **Schnürer & fiu** din Iaşi strada Ştefan cel Mare No. 48, compus din barchet, pînză, lenajuri, evaluat la suma de **1137 lei 40 bani.**

Licitaţiunea se va începe de la suma de 500 lei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suţu**

Secretar *G. Brian*

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntați suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvi cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-ia 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică, și serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Apă de colonie superioară. Preparată numai din ingrediente pure și care își are întrebuințarea externă după cunoștina fiecărui.

Sticla de 1 litru 5.50, ½ l. 3.75, ¼ l. 2 lei.

Muștar romînesc cu musat. Tot ce poate fi mai gustos pentru masă și ca adaos la sosuri, fiind picant și dulce. *Borcanul 1.25 b.*

Sirop Iodotanic. Depurativ prin excelență pentru copii, Limfatici, Scrofuloși, etc. *Sticla 2.50. b.*

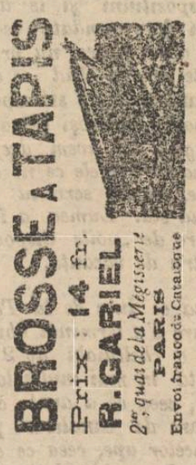

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Gaym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, picturate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

Cereți numai:

Parfumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome

și alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, tinoinind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat la toturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue za la mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Ioban Krzyzanowski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1360—Mercuri 27 Iulie 1911

Două morale—două politice

Afacerea maltratării moșnenilor de la Rucăr, a căpătat epilogul său. prin darea în judecată a maiorului Racoviță, din jandarmeria rurală, care a ordonat acele atrocități.

Ministrul de Interne poate, prin urmare, să dea ziarelor germane, prin ministrul țărei la Berlin, un nou comunicat arătînd că vinovatul va fi pedepsit.

Grija aceasta a ministrului, de a se arăta străinătății ca om civilizat, nu se potrivește de loc cu absoluta indiferență ce arată față de opinia publică a țărei. Pentru țară răspunde că „bătaia nu se mai întoarce“, iar pentru străinătate, ține să rămînă străin de perversitatea cu care a dat acest răspuns.

Cum că acest sistem, de a avea o altă morală pentru țară și alta pentru străinătate, este pecetea caracteristică a guvernului, nu e nevoe să mai stăruim, pentru a o demonstra. N'a dat oare astă primavară șeful guvernului interviewuri ziarelor străine, arătînd că trebue făcut ceva pentru ușurarea stărei ovreilor din țară, iar la dînsul acasă, a permis să se răspîndească la țară faimosul calendar, în care țara era reprezintată prin o femee spintecată de ovrei, în asistența șefilor opoziției?

De ce n'ar urma astă-zi d. Marghiloman directiva ce a imprimat'o șeful guvernului?

Astă-zi, însă, cînd odiosul răspuns al ministrului, l'a arătat că, față de moșnenii bătuți a continuat să fie ciocoiul, care crede că cei de sînge mai puțin pestriț de cît al său, nu au de cît datoria să sufere bataia boerească; astă-zi, cînd străinătatea i-a aflat și grozăvia actului și fanfaronada răspunsului, simte nevoia de a da satisfacție moralei publice ultragiate și dă în judecată pe maiorul de jandarmi.

Nu știm care va fi fost vina acestui maior. Știm, însă, că sub un regim, în care jandarmii fac parte integrantă din guvern, al cărui succes l'au garantat în alegeri, acești sărmani ostași au putut vedea că li se cer atîtea acte samavolnice pentru a place guvernului, în cît, nu e de mirare că nu mai știu unde să oprească arbitrarul. Cum voiți ca un căpitan Corjescu, al cărui rol, de agent ordinar al guvernului, l'a ridicat în stima,—foarte puțin de invidiat, a guvernului, să nu se creadă una cu guvernul și să nu devină la nevoe un basibuzuc tot așa de ordinar, pe cît a fost de ordinar în zelul său electoral?

Ceea ce știm și am văzut pozitiv în localitate, a fost, de sigur, generalizat în toată țara; în cît jandarmii, fie din zelul către guvern, fie prin vechile reminiscențe ostășești ce mai păstrează, au înțeles că, precum au reînviat obiceiurile electorale de acum 30 de ani, pot să reînvie și bătăile cu care se administra țara pe acea vreme.

Pentru ce, atunci, să se dea în judecată maiorul, care n'a fost de cît instrumentul unei stări de spirit, la care guvernul a împins jandarmeria? De ce să nu se dea în judecată și alți basi-buzuci, toți Corjeștii, cari s'au făcut vinovați de călcări de lege și depășiri de atribuții, tot atît de strigătoare?

Ori-care ar fi, însă, rezultatul acestei judecăți, opinia publică știe ce a ajuns judecata sub regimul lui Pilat-Carp. Visătorul asanărei administrative, va continua să rămînă castelanul pur de la Țibănești și își va spăla mîinile la toate samavolniciile cu care d. Marghiloman va asana „à sa guise et manière. Judecata va condamna pe maior, căci a mai condamnat și pe Rugină, de la Roman. Va exista, însă, o condamnare, pe care n'o pot împedica toate valurile puhoiului administrativ a ministrului de Interne; va fi condamnarea cu care va rămîne pentru totdeauna înfierată în opinia publică administrația, care provoacă acte arbitrare, le aprobă și apoi la ispășire împinge pe nefericiții cari au avut slăbiciunea să creadă că morala boerească este una singură.

Duplicitatea, însă, a fost de mult caracteristica partidului junimist. Acei cari în politică s'au purtat ca niște cumătre, care vorbesc de rău pe vecină, îndată ce a plecat din casa ei, au știut să joace valsul cînd au avut nevoe de partidul liberal ca să nu piară și știu astă zi să strige că țara asta trebue scăpată de primejdia, pe care o reprezintă partidul liberal.

Un strigăt la fel au avut pentru takiști și îl vor mai avea și vor mai tăcea iarăși, după cum vor fi împrejurările. Aceasta, din pricină că neavînd nici forța morală, nici rădăcinele în masele cetățenești, sunt siliți să facă cu politica ceea-ce fac cu morala. Va veni, însă, ziua cînd vor vedea că viața le este imposibilă cu aseminea expediente și în ziua aceea va rămîne ca o amintire tristă viața unui partid, care a strigat ani de zile după asanare și care în cîte-va luni de guvernare a compromis și ceea ce mai rămăsese curat în viața noastră politică.

G.

D. Marghiloman și bandiții

Imperecherea aceasta poate fi curioasă, dar e justă. In situația de astă-zi nimic nu se potrivește mai bine, de cît această ciudată, dacă vreți, împerechere, care formează titlul de mai sus.

D. Marghiloman este ministru de interne, cine nu știe acest lucru, care din extra-ordinar ce părea la început, a devenit o banalitate extra-ordinară. In această calitate d. Marghiloman are însărcinarea de a veghia la liniștea din țară, la siguranța persoanelor și avutului cetățenilor. D. Marghiloman are mereu aerul unui ministru prea preocupat de înalta sa misiune.

Și totuși, ce se întîmplă?

Se întîmplă, că în județele din nordul Moldovei o bandă de talhari operează ca la ei acasă în avutul oamenilor, vîrînd groaza în populația pe care o „expropiează“ de ce bruma mai are, fără nici o jenă.

Se mai întîmplă, că această operațiune de „expropiare“ durează de cîte-va săptămîni și că autoritățile administrative și polițienești, puse sub înalta și inteligenta conducere a d-lui Marghiloman, sunt neputincioase în contra celor cîți-va bandiți „expropiatori“.

Zilnic sîntem vestiți de o nouă și îngrozitoare „expropiere“ ce operează banda și tot zilnic ni se aduc la cunoștință insuccesele ridicole ale poterelor—jandarmii—cari se strădănuesc zadarnic să prindă pe hoți.

S'ar părea, că lupta încinsă între jandarmi și bandiți este o înscenare menită a distra un public doritor de spectacole senzaționale, dacă n'am ști, că punerea în scenă a bandei este prea tragică și prea costisitoare ca să fie o distracție. E nostim însă, că jandarmii apar mereu tocmai acolo și tocmai atunci, de unde și cînd banda dispare.

Ne place să credem, că nu e la mijloc simpatia neînvinsă a d-lui Marghiloman, pentru niște „expropiatori“ de meserie. Socotim, că nu poate fi vorba, de cît de incapacitatea acestor jandarmi și acestor autorități, cari sub geniala conducere a ministrului de interne nu pot opera de cît cu frînghii ude pe spinarea vlăguită a unor săteni fără puteré.

Toate acestea nu ne pot împedeca pe noi de a protesta energic în contra nepriceperii și slăbiciunii autorităților, cari după o goană nebună de mai bine de două săptămîni, nu pot prinde o bandă de cîțiva hoți periculoși.

In ce țară și în ce vremuri trăim? Dacă aceasta ar fi fost posibil acum 50—60 de ani, este cu totul neexplicabil astăzi.

D. Marghiloman să facă bine să-și mai lasé din preocupările salé de dușmănie politică și să-și dea mai multă osteneală pentru siguranța și liniștea cetățenilor.

După faptă și răsplată

Este știută furia cu care s'a repezit d. Marghiloman pentru „asanarea“ societății Tramvaielor comunale din București. Cu aceiași furie se repede asupra ministrului de interne presa liberală, și în special *Viitorul*, care a înființat suggestiva rubrică: „Dosarul Marghiloman“.

In această rubrică se povestesc fapte, se dau date din cari rezultă în mod cît se poate de lămurit, că moralizatorul, „asanatorul“ partidului conservator din fruntea ministerului de interne este un gheșeftar ordinar. *Viitorul* a început seria gheșefturilor marghilomaniste cu acelea pe cari actualul subșef al partidului conservator, și șef de fapt al guvernului, le-a făcut în Buzeu, fieful seniorului.

Este ceva de neînchipuit lăcomia acestui multimilonar, care întrebuințează toate mijloacele, fără alegere, pentru a-și îngroșa din ceîn ce punga, destul de groasă și așa. Și cel puțin dacă dîndu-și seama de faptele lui, s'ar pocăi. Dar nu, el se erijează în moralizator public luîndu-și aere de mironosiță.

Ei bine aceasta este revoltător. Campania ce s'a deschis în contra d-lui Marghiloman este bine venită. Este drept că gheșefturile d-lui Marghiloman nu scuză, nu justifică pe nimeni și nimic. Dar ori cum, era necesar să se arate odată cine este moralizatorul vieței noastre publice.

Activitatea d-lui Marghiloman

D. Marghiloman desfășură o activitate extrem de variată:

Recrutează transfugi; consolează pe inundați; face alegeri; se amestecă la toate departamentele, afară de acel al Războiului; face operă de reparație socială cu ajutorul frînghiei ude; cîștigă procese la tribunal; anulează statute; vizitează ospicii de nebuni; întărește principiul de autoritate, punînd pe primul ajutor de primar al Capitalei sub ordinele celui de al doilea; pune la cale dizvoltarea clubului guvernamental din Tg.-Jiu și demiterea d-lor Filipescu și Delavrancea din demnitatea de președinți ai acestui club; inspectează serviciile publice ale comunei București și—își prepară șefia.

Ce va eși din această activitate ostentativă și demonstrativă, pentru care intimii îl admiră și alții îl bănuesc, se va vedea mai pe urmă. Cam la toamnă, cînd se numără bobocii și în politică.

Deocamdată, cînd se relevă această tardivă febrilitate și virilitate a ministrului de interne, față de acei guvernamentali cari nu și au legat soarta de steaua lui, ei se mulțumesc să răspundă cu un gest vag și cu un zîmbet care zice mult și multe.

Vor să spuie oare că d. Marghiloman bate apa în piuă și că s'ar putea să găsească la sfîrșit un păr în ciorba pe care o gătește cu atîta trudă și poftă.

Dl. Marghiloman să bage de seamă la aceia care tac...

Ori tocmai neliniștea ce i-o pricinuește această tăcere l'a aruncat în această stare de agitație?

Va fi o toamnă interesantă.

CITE-VA NOTE

In viligiatură.—Ca și oamenii și mesele, cînd căldurile și zăpușeala, se duc spre alte țărmuri unde își pot găsi odihna... picioarelor lor suferinde. Cum mesele însă nu sînt însuflețite, e natural ca această inovație să nu fi pornit chiar de la ele.

Autorul inovației este d. Iancu lemnarul, care filotim cum este, nu se putea să nu se gîndească și la soarta bietelor patrupede, cari îi suportă cu o răbdare de benedictin glumele, cînd se instalează la... Azuga.

Berăria aceasta și-a trimis în concediu mesele ce le avea pe trotuar, ele fiind cele mai mult expuse la tortura taclalelor lui domnul Iancu.

Și să zici, că d. Iancu nu se ocupă de interesele administrațiilor săi!...

•

Pentru d. Ioină de la *Voința*, Gherea este „incult“ și „nătîng“. In No. de de astă-zi al *Voinței* se poate ceti această măreață cugetare a lui Ioină.

Noi știm, că Gherea i-a pus lui Ioină cartea în mînă — bine înțeles nu abecedarul, ci cartea mai înaltă, mai subțire. Și totuși e posibil ca Ioină să aibă dreptate în parte. Nu e o nătîngie să socoți că din Ion Nădejde poți face un om cioplit, ba chiar omcult, cum spera Gherea?

Ceaunul, ori cît de fasonat și de elegant ar fi făcut, tot pentru mămăligă servește,

Asta-i de la . . . natură.

OAMENI ȘI LUCRURI

CUM IUBESC....

Din cînd în cînd iubitorii de originalități și de senzații pot întîlni în vre-un organ de publicitate cîte o „anchetă“ privitoare la manifestările frivole ale vieței, totdeauna captivante, tot-deauna plăcute și bine venite cetitorilor.

Din categoria acestor originalități face parte și „ancheta“ care a permis unui ziar parizian să întocmească un adevărat... catalog, în care să află trecute modalitățile „cum iubesc“ femeile fiecării țări.

Bună oară: „Italianca iubește din temperament; spaniola din plăcere; germana din sensualitate; rusoaica din înclinare spre viciu; orientala din obișnuință; austriaca din virtuozitate; poloneza din spiritualitate; flamanda din datorie; englezoaica din motive de.... higienă, creola din instinct, americana din calcul, pariziana din curiozitate, franceza provincială din plictiseală“... Și așa mai departe!

Asemenea „catalogări“ se pot face la infinit; le poate face ori și cine, fără să fi avut trebuință măcar să cunoască lucrurile din... experiență, presupunînd că există vre-un muritor destul de fericit ori de nefericit, care să știe asemenea lucruri și atîtea lucruri din propria sa experiență.

Dar ce zadarnică îngrămădire de calificative și de caracterizări cari nu spun nimic, cu desăvîrșire nimic. Căci sunt numai vorbe,—nimic de cît vorbe cari se exclud între dînsele, se asamănă și se repetă, fără să merite măcar o discuțiune.

Omenirea, în nici una din manifestările ei, nu se poate conduce după formule. Cu at't mai puțin în acea complexă și neasemănată manifestare, care se cheamă iubire.

Psihologi de geniu ca Balzac și Stenhhal au încercat, după cele mai pătrunzătoare și penibile disecări și analize, să definească în formule laconice ori concise, anumite forme ale dragostei sexuale. Ambii s'au încumetat pe alocurea să diferențieze amorul în categorii de rase, vrîste și temperamente. Dar ce vagi, ce nule, ce false sunt epitetele reproduse mai sus din organul francez! La ce folos oare „studiile“ și analizele? Cu ce contribue ele la dezlegarea une atari probleme? Și este iubirea într'adevăr o problemă?

...Manifestare spontană izvorîtă din adîncă necesitate sufletească și fizică, iubirea uzează de *toate* mijloacele ce poate inspira ingeniozitatea celui mai puternic instinct de viață și de mulțumiri. Este poate ceea ce numește Nietzsche „o născocire a ghibăciei femeești“ toată idealizarea care a făurit literatura nespus de vastă în jurul *actului* de iubire, ascuns sub adăpostul înflorit al complexului de sentimentalități.

Despuiată de prea multă poezie și de analize de prisos, iubirea este pretutindeni și a fost pururea aceeași. Toat pretinsele teorii și clasificări nu însamne nimic. Iar toate miile, milioanele de moă duri de a iubi se aseamănă atît de mult-încît se contopesc, așa cum miriadele de unde se confundă și dau una și aceași înfățișare a mării...

Rodion

Rușinea piere!

de Florian I. Becescu

Rușinea e fiica cinstei, mamă din ce în ce mai disprețuită în vremile cari vin și se duc.

Rușinea e reflexul psicho-fizic al conștiinței drepturilor și datoriilor noastre, al idealului ce trebue atins spre binele comun și căruia nu se mai devotează nimeni.

In orice împrejurare a vieței ne găsim în luptă cu această conștiință, ne rușinăm. O acțiune neconformă vederilor noastre, o laudă tămîietoare, o răsplată nemeritată, o situație neconvenabilă în care suntem surprinși, dorința de a nu fi altuia supărători, — ne fac să roșim, să ne rușinăm.

Se zice adesea „mi-e rușine de rușinea lui!“ De rușinea, ce ar trebui s'o simtă.

«Lorsqu'un mot flatteur abordait ton oreile,
La pudeur souriait sur ta lèvre vermeille.»

zice un poet.

Rușinea e zeița castității și a nevinovăției, foarte curată și plăpîndă, ce se veștejește 'n vîntul aspru al zilelor de azi cu amar trăite.

Ce raiu ar fi lumea, dacă'n inimile tuturor ar trăi zeița rușinei! Ce armonie ideală ar înfrăți pe bieții și întunecații oameni? Căci ea este fiica cinstei, soră a dreptății.

Dar rușinea, ideala zeiță, piere isgonită din suflete de nerușinare, bacantă fără frîu, răpitoare și crudă, care din ce în ce stăpînește pămîntul.

Toate relele lumei sînt fiicele nerușinărei cea demnă de a fi ascunsă ori ucisă.

Rușinea piere deși nerușinarea îmbracă ades haina imaculată a frumoasei zeițe.

Virginia nu mai roșește sub privirile pătimașe și insultătoare ale modernului Don Juan; ea le înfruntă azi și le provoacă cu haina-i nerușinată, surîzînd cu perfide înțelesuri.

Pe străzi, prin saloane și locuri de distrație, bacanta își arată grațiile, otrăvite sub ochii imberbilor, de timpuriu treziți la nerușinare, model copilelor vremii din inima cărora pudoarea se depărtează zi cu zi.

Pretutindeni o înțelegere tăcută a nerușinărei! Privește pe *Liceanus* cu fulgi pe buză, adresînd în stradă doamnei care trece grăbită, propuneri obraznice. Ascultă-l și uimește-te de curajul și uriciunea nerușinărei!

Pătrunde acolo unde ar trebui să pătrundă focul, biciul și pustiirea, și vezi pe vlăstarele vremii gustînd presupusa fericire în brațele nerușinărei care le soarbe viața, — ori pe stejarii scorburoși ai pădurei sociale, liniștindu-și furtuna viciilor, în umbra zidurilor închise, în vreme ce ai lor aleargă pe căile pierzărei ori mor în plîns.

Pătrunde în locașul sfinților, și nu te mai uimi cînd vei întîlni pe diavolul făcîndu-și mendrele, *căci sînt colțuri la adăpostul cruciii, unde rușinea a pierit de mult.*

Parazitus laudă pe *Idiotus* care zîmbește satisfăcut, umplînd cu aur buzunările tămîietorului. Nici unul nici altul n'au cunoscut rușinea, pe frumoasa zeiță cu ochii cuminți.

Pe o înaltă estradă, cu ochii holbați și părul zburlit, *Politicianus* grăește poporului care'l ascultă. Toate fericirile pămîntului el o să le reverse peste gloată.

Ropotesc aplauzele și uralele se ridică:

— Trăiască *Politicianus*! Ura!

Și minte omul acesta și știe că minte, dar îmbătat de dorinți lacome, cucerește lumea cu arma minciunei, căci nici la nașterea lui n'a prezidat zeița prea curată.

Uitați-vă la *Chendius* zoilul cu cioc de răpitoare și ochi de viperă, cum s'a proptit în mijlocul ogorului și nepoftit rîde de truda muncitorilor cari asudă.

Iată'l colindînd ulițele și agățîndu-se de trecătorii liniștiți, doar l'o lua cineva în seamă. Și atunci ațîne-te! El laudă întunericul și insultă lumina, el ridicolul și nefolositorul. Și „gură cască“ rîde admirîndu-l, purtînd mai departe semînța netrebnică, în vreme ce, în spatele bîrfitorului nepedepsit, iazma nerușinărei filfîie din aripi.

Nu ți-e rușine să minți? Nu ți e rușine să înșeli, să furi cu graiul ori cu fapta? Nu 'ți-e rușine calomniatorule, nici ție gingașe domnă, cînd vinzi grațiile ce se oferă numai pe altarul tăinuit al Iubirei?

Nu! Nu! Nu! Fiind-că rușinea piere! In mîni cu biciul infamiei, nerușinarea aleargă pretutindeni izgonind-o. Din străzi ori din locașuri închise; din temple, tribunale și din alcovuri, rușinea piere fugărită de nerușinare. In urma acesteia răsar, ca din pămînt, desfrîul și crima, nebunia și noaptea, acolo unde odată domnea plăpîndă, fica cinstei și mama fericirei, rușinea.

La arme contra nerușinărei, căci mîna ei a distrus Babilonul! Ea a ucis pe greci și dete pradă barbarilor pe fii

Romei, cari prin virtute cuceriseră admirația și averea pămîntului!

Ucideți nerușinarea, căci fără rușine, femeea e o prostituată, bărbatul un monstru, copilul peirea genului omenesc, iar lumea o speluncă groasnică în care D-zeu nu poate să existe.

Ucideți-o, căci ea ne ucide iubirea! Ucideți-o pînă mai luceește încă printre noi, ochi ai zeiței prea curate, căci numai cerul Gomorei va putea preface lumea, odată căzută cu totul în brațele nerușinărei.

Copile surizînd de viață, copile gingașe și neprihănite, voi cari nu doriți să înjosiți clipa nelămurită a vieței nu alungați din inimi pe mult prigonita fiică a cinstei, căci, după cum spune poetul latin: „rușinea odată izgonită, nu se mai arată nici odată pe fruntea omului".

Litere-Științe-Arte

Congres monist.—Viitorul congres monist va avea loc la începutul lui Septembrie stil nou, la Hamburg. Desbaterile vor dura trei zile și rapoartele vor fi opera savanților celor mai mari. Profesorul Ernest Haeckel va trata: *Chestiuni fundamentale și misiunea monismului*, Profesorul Jodl de la Viena, va vorbi despre *monism și problema culturei în epoca de față*, Profesorul Wahrmund de la Praga: „Separațiunea Statului și a Bisericii", Doctorul Harneffer de la München, despre: „Monism și libertate".

Comunicări străine—adică în afară din Germania—extrem de puține. Afară de un delegat din Newyork și unul din Paris, vedem figurînd numai pe d. profesor dr. Thiron din Iași cu un discurs de salutare, în numele asociațiunii moniste romîne.

*

După cererea unei absolvente de teologie, Sinodul din cantonul Grison (Elveția) s'a pronunțat în principiu pentru admitarea femeilor ca pastori

*

Iată în cîteva date bilanțul anual al Papei:

Venitul proprietăților din Italia și din străinatate	875000 fr.
Acțiuni, obligațiuni, titluri de rentă	6000000 „
Donațiuni și ofrande	2500000 „
Dinarul sf. Petru	12000000 „
Total	21375000 fr.
Cheltueli:	
Cardinalii și demnitarii	875000 fr.
Garda și personalul Vaticanului	3970000 „
Biblioteci, muzeu	1250000 „
Biserica sf. Petru	75000 „
Total:	5845000 fr.
Beneficiu anual	16000000 fr.

*

Muntenegrul vrea războiu,—nu însă artă. Teatrul național înființat la Cetinge cu ocazia serbărilor de încoronare din anul trecut s'a închis, pentru că nu mergea de loc.

*

DEBITUL BADAREU ct Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, prețurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.40
Caș gras de munte și urdă dulce proaspătă.		1.40
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brînză de vaci proaspătă		0.50
Unt pentru gătit obișnuit		3.00
Unt de gătit calitate supremă		3.40
Iaurt de oi cu castronul și cu	Kg.	
Renumita brînză de burduf.		2.60
Cașcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate	5.50	
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găsește dimineața de la orele 5—11 a. m. și seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.20
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsește higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețuri reduse.

Atragem atenția onor. clientelei asupra vinului vechiu alb și roșu ce s'a pus în consumație cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calitățile se vinde și cu litrul și în sticle înfundate.

Comenzile de vinuri de la 5 litruri în sus făcute verbal sau prin o carte postală se trimit la domiciliu

Multă vreme s'a crezut că 'n vechime nu erau oglinzi de sticlă cu ceva metalic pe dos, ci numai de metal bine luciat.

Iată însă că Dafert și Miklanz, au găsit într'un țintirim roman de la Laibach (Austria) o oglindă de sticlă, făcută c'o foae de plumb lipită pe un geam.

Nu e însă asta cea di'ntâiu cunoscută. Țintirimul e din veacul al II-lea sau al III lea după Hristos.

*

Un iubileu într'adevăr foarte rar este acel al d-rului Friedrich Koerte din Berlin care împlinește astăzi—6 August stil nou—70 de ani de cînd a luat diploma de medic.

A fost contemporan cu numeroase celebrități medicale și a supraviețuit tuturor.

*

Romancierul american Upton Sinclair e cunoscut la noi grație cîtorva traduceri din scrierile lui publicate de „Viața Socială". Iată curioase amănunte relative la dînsul, publicate din sursă engleză în diferite ziare străine.

Upton Sinclair, care a făcut destăinuiri senzaționale asupra trustului de carne din Chicago, este acum primarul unei localități din apropierea orașului Chicago.

Zilele acestea s'a iscat o bătaie între locuitorii acelei comune; primarul Upton a condamnat la amendă în bani pe scandalagii. Un cismar care a fost condamnat și dînsul, a făcut o reclamație contra lui Upton, spunînd că într'o Duminică a jucat tennis, cu mai mulți profesori universitari, amici ai lui. Poliția a condamnat pe Upton și amicii săi la amendă. Ei însă nevoind să plătească amenda, pedeapsa aceasta a fost preschimbată în închisoare. Ei trebuiau deci să și schimbe costumul lor cu uniforma pușcăriașilor și să stea două zile în închisoare. In aceste două zile ei trebuiau să spargă pietre pentru pavagiul străzilor.

Upton fiind vegetarian în aceste două zile n'a mîncat nimic, de oarece alimentele care i se serveau în închisoare, nu le a putut consuma.

*

Numărul fabricelor de automobile au crescut în Germania de la 12—cîte o-rau în anul trecut—la 58, valoarea producțiunii s'a ridicat de la 6 la 80 milioane mărci.

*

Buenos-Ayres va avea în curînd un muzeu social, după felul acelui parizian.

Se va aduna în el tot ce este document social relativ la Argentina, și cu ajutorul documentelor se vor pregăti legile sociale cerute de bunul traiu și renume al acestei țări fertile. în plină dezvoltare.

*

STRUNA ZILEI

TRUP ȘI SUFLET

Vrea moralizarea mănăstirilor I. P. S. S. Pimen? Atunci să nu fie pe acolo picior de mosafir.

Ziarele.

Biet intelectual, ce capul
Aicea vii să-l odihnești,
Te-ai întrebat dacă 'n.,. picioare
Destul de tare te simțești?

INFORMATII

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

❑ **Din Tg. Frumos.**—Un mijloc ingenios de a mai stoarce banul din punga cetățeanului și mai ales a negustorului, a fost găsit de către lacomul ajutor de primar d. Deliu, cari furios de faptul că nu-i s'a aprobat de cei în drept diurna ce'și prevăzuse prin bugetul comunei, peste salarul legal, a alergat la mijlocul loteriei. Astfel a format o listă de loterie cu 100 numere a cîte 1 leu, pentru o fustă (se vede rămasă de la vr'o servitoare a sa) după care cu bine voitorul concurs a subcomisarului Gh. Gh. Timuș, prin diferite mijloace și amenințări a smuls de pe la negustori valoarea numerelor pînă la complectarea listei.

Azi 25 ale curentei s'a efectuat tragerea nostimei loterii în casele d-lui Goldenberg, sediul societății „Națională" care făcea pe secretarul, secondat de Comandantul de pompieri d. Popovici, Max Grünstein, în prezență și sub controlul faimosului ajutor de primar Deliu Fericitul cîștigător cu voe sau fără voe, a fost Herman Segal, pe care d. Deliu l'a luat în trăsură la casa sa și i-a predat fusta cîștigată.

Suntem siguri că d. prefect al județului nu are cunoștință de o asemenea ingenioasă afacere de cîștig, introdusă de numitul ajutor de primar, în consecință îl punem în curent, nu pentru a pedepsi acest fapt, care nu se poate califica de cît de potlogărie, de oare-ce să știe că d-sa nu o va face, dar numai a avea în vedere pe autor, cu ocazia vre unor medalieri.

❑ In ziua de 1 August 1911, orele 10 a. m. se va ține licitație publică în localul liceului militar din Iași, str. Carol No. 47, pentru aprovizionarea echipamentului necesar elevilor pe exercițiul 1911—1912, după cum urmează:

Categoria I: 480 cămăși de zi, 480 perechi ismene, 50 ștergare, 480 perechi ciorapi de lînă, 480 batiste, 1000 perechi ciorapi de bumbac, 910 gulere de pînză.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice a Statului, cu oferte închise și sigilate, însoțite de garanția de 10 la sută din valoarea totală a ofertelor pentru furniturile cari se ofertează.

Condițiunile sunt prevăzute în caetul de sarcine, cari împreună cu modelele tipe ce vor servi sa confecționarea efectelor, se pot vedea la direcțiunea liceului în toate zilele de lucru orele 8—11 a. m. și 3—5 p. m.

❑ **Examenele și concursurile militare.**—Ministerul de războiu a dat o decizie statului major general al armatei, relativă la obligațiunile cărora se vor confirma comisiunile pentru concursuri și examene.

Toate comisiunile instituite pentru concursuri sau examene se vor conforma de aci înainte obligațiunile următoare:

In ajunul începerei concursurilor sau examenelor — președintele și membrii comisiunilor respective se vor prezenta ministerului pentru a lua ordinul și apoi vor confirma următoarele:

Ori ce scrisoare de recomandație privitoare la candidați sau elevi va fi înaintată imediat cabinetului ministerului.

Se va face imediat raport confidențial asupra ori-cărei intervențiuni. Candidații recomandați vor fi excluși de la concurs iar elevii pedepsiți.

Rezultatul concursurilor și examenelor vor fi prezintate, spre aprobare, ministerului cel mai tîrziu 3 zile după terminare, dîndu-se apoi publicității.

❑ Duminică 24 Iulie a. c., în urma invitației d-lui Th. Jellea, vice-președintele Societății de gimnastică, sport și muzică din localitate, a avut loc la via sa din Vlădiceni, o frumoasă petrecere dată în onoarea și spre încurajarea secției muzicale de pe lîngă sus zisa societate, care s'a produs pentru tru prima oară cu bucăți muzicale bine apreciate, cu ocazia serbărei de la 10 Iulie, din Ungheni.

De pe la orele 9 dimineața încep să sosească invitații, cari au fost primiți cu o deosebită gentileță și bună-voință din partea întregei familii a d-lui Jellea, în frunte cu neobositele gospodine d-na și d-ra Jellea.

S'a repetat și studiat diferite coruri de voci bărbătești, de o drăgălășie incomparabilă și cari nu sunt de cît un preludiu al ședințelor ce vor continua regulat la toamnă în localul societății.

La orele 12 p. m. în mijlocul unei veselii de nedescris, invitații i au loc la copioasa masă, aranjată cu atîta gust de d-na și d-ra Jellea.

Incepînd seria tuasturilor, fiecare s'a grăbit să ridice un tuast în sănătatea tuturor acelora ce au muncit și muncesc pentru prosperarea societății.

Printre invitați remarcăm pe d-nele Viorescu, Bucovineanu, d-ra Viorescu, precum și pe d-nii M. Viorescu, Cuzinschi, G. Dimitriu-Păușești, Th. Berescu, I. Bucovineanu, Cațaide, Scorpan, Silvestru și Racoviță. In mijlocul unei însuflețiri mai mult de cît prietenești, s'a petrecut pînă la orele 10 seara, cînd toți invitații, s'au despărțit, ducînd fiecare cu sine, cele mai plăcute impresii de modul cum au fost primiți și ospatați de familia d-lui Jellea.

❑ Prietenul și colabaratorul nostru d. Gh. Ghibănescu s'a stabilit pentru o lună de zile la Constanța, împreună cu familia.

❑ In ziua de 2 August a. c. se vor ținea în cancelaria spitalului militar 2 licitațiuni. Una pentru aprovizionarea spitalului cu laptele acru necesar pe timp de un an începător de la 1 Septembrie și cealaltă pentru aprovizionarea cu zarzavat pe același period.

Licitațiile se vor ține cu oferte închise, iar concurenții vor trebui să depună garanția legală.

La 8 August se va ține tot la spitalul militar licitația pentru furnizarea cărnii pe timp de un an începînd de la aceiași dată,

❑ In „Ordinea" de astăzi 26 Iulie „Scrisorile din Iași" se ocupă de: „Iașanii la mînăstire—Idila monahală—De la stomac la iubire—Literatură de vacanță—Ce vede un observator—La masa calugărului—Sîngele Domnului — Fățărie și smerenie—Vinul și apa — Vizite în mînăstire—Beciurile miraculoase — Departamentul poloboacelor și sticlelor—In contra frigului subteran — Tainele hrubelor—Intre cămăraș și egumen.

❑ Administrația comunală a aprobat asupra d-lui Slîngaciu, repararea palatului comunal, din strada Alexandri.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

❑ **Banda de la Scobinți.** — Măsurile luate de autorități pentru prinderea bandiților au avut efectele lor și la Hîrlău.

In lipsa energicului șef de poliție Gh. Zmeu, care nu s'a recules încă în urma peripețiilor prin cari, după cum se știe a trecut, locțiitorul acestuia, subcomisarul Axinte, a recurs la o stratagemă, în adevăr genială, pentru a prinde pe rău făcători.

Fiind informat că, în cîrciuma lui Boz, din centrul orașului, mai mulți locuitori din mahalaua Munteni, discută despre banda de hoți, s'a dus la acest negustor prin curtea din dos, s'a travestit în haine femeești și cu o mătură în mînă, a întrat înăuntru și a început a mătura camera în care se aflau convînșii.

Cu modul acesta, a putut lua informații că bandiții au trecut pe la stîna locuitorului Gh. Ungureanu, de pe moșia tîrgului.

Profitînd de ocazie că procurorul tribunalului Botoșani, trecea prin localitate, tot în căutarea hoților, l'a pus în curent cu tragicul situației și l'a decis să pășească la fața locului.

Marți dimineață, însoțit de Gh. Ungureanu, eroicul subcomisar și de mai mulți jandarmi, s'a dus la stînă. Aici, au certat casa pustie de la via numită a lui Balan și văzînd urme de foc s'au convins îndată că au dat de urma hoților. Care nu le fu însă decepția cînd fură informați de ciobanii de la stînă, că acolo își fac mîncare păzitorii de pe lanurile împrejmuitoare.

După ce au mai poposit la stînă, căci era în faptul nopții, au luat-o spre căsoaea din vale, unde hălăduește pîndarul moșiei Ioan Străchinaru.

Aci, după ce l'au trezit din somn, au dat busna cu toții înăuntru. Din pragul ușii, s'a petrecut o scenă, cu drept cuvînt, emoționantă.

O mumie de om, cu plapoma în cap s'a coborît cu iuțeala fulgerului, sub pat. S'au făcut somațiile legale și într'o clipă zeci de puști erau îndreptate contra rău făcătorului.

Dar ele erau în zadar făcute. Banditul nu vrea să știe de nimic.

Peste vr'o cîte va minunte, pîndarul desleagă enigma. El somă pe nevastă-sa să iasă de sub pat. Eși femeea jenată. Era, în constum de noapte și în pudicitatea ei, găsise nimerit să... nu mai dea ochii cu boerii.

Cînd se lumina de-abinelea, potera se întorcea ploată în oraș. Sub comisarul Axinte s'a ales cu o dojană bună din partea procurorului.

Faptul acesta l'a pus pe ace pe vrednicul ofițer de poliție. Se zice că a intervenit pe lîngă prințul Calimachi ca să i se dea satisfacția cuvenită, iar pînă la venirea titularului în localitate este decis să nu mai iasă prin oraș.

A telegrafiat în acest scop domnului Zmeu care, după cît suntem informați, a cerut prelungirea concediului spre a și căuta de sănătate.

❑ O uzină de aeroplane în care ni se arată amănunțit cum se fabrică modernele vehicule aeriane, ne reprezintă noul program cinematografic Pathé Frères, de astă seară Marți 26 lulie, din noua grădină Trajan.

Toate fazele prin care trece trăsura văzduhului, de la scheletul aripelor pînă ce-și ia zborul pasărea omenească, sunt minuțios aratate spectatorului — totul fiind fidel înregistrat la fabrică însăși.

Noul program de astă seară Marți mai cuprinde:

Pe povîrnișul crimei, o splendidă narațiune însuflețită, un roman contimporan plin de situații emoționante.

Talismanul șefului, scene din viața nord-americanilor.—Dama de companie, scene comice.—Mania tichetelor gratuite, scene humoristice. — Inimă de copil, scene infantile — Reparație pripită sau vin boerii, scene comice—Jobard, hamal din dragoste, scene comice etc. precum și cel mai nou număr din Pathé Journal, care conține între altele: Primirea la Amsterdam a Președintelui Fallières—Circuitul aviatic european de la Douvres la Calais: Trecerea în sbor a Mărei Mînecei—New-York: Cel mai mare vapor din lume (45 milioane kilgr.) — Paris: Serbarea anuală a personalului casei Pathé-Frères — Ultimele creațiuni ale modei—Turin (Italia): Funeraliile Reginei Maria-Pia de Portugalia — Paris: Marile alergări cicliste etc. etc. etc.

In noul program de Luni 1 August reapare simpaticul Max Linder.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

❑ In cursul acestei luni, vitele mari s'au vîndut la abator, cu prețurile următoare:

Boi de muncă, între 325—230 lei, boi de prăsilă 375—210 lei, boi de măcelărie 300—250 lei; vaci între 300 și 200 lei, cai de lux 650—320, cai de muncă 230—220 lei, rîmători între 125 și 80 lei.

❑ Se anunță apropiata sosire în localitate a d-lui Conte Jean de Ziziani din Alexandria.

D-sa vine să viziteze instituțiile comerciale.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje și Automobil.

50 % reducere prin gara Pașcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, încunjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziațiunea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropriate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

Eftin și Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo de la lei **1 50** la **1 20**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, și *Centrala*; în Iași la farmacia Fabini și în Tg. Neamț la Ad-ția Băilor.

Serviciul medical este încredințat d lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic șef al maternității din Iași, care va face și operațiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute.

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamț.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld; In Iași, d. Petersil,** antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ **In locul marilor manevre regale, a cărora contramandare e aproape sigură, se vor face manevre regionale pe lingă fie-care corp de armată.**

❑ **Asanarea orașului.** — *Administrația comunală s'a degajat de somațiile ce sunt de făcut, pentru diferitele lucrări de asanare, la care sunt supuși particularii.*

Ast-fel medicii comunali au primit ezi o adresă, în cuprinderea următoare :

„Pe baza articolului 48 din legea pentru organizarea consiliilor urbane, vă delegăm a semna în numele nostru, somațiile date, în puterea art. 70 din legea sanitară, pentru reparări, facerea de cănale de scurgere, pavarea de curți, etc.".

*

In același timp, primarul a acordat medicului șef dreptul de a urmări și a executa acele somațiuni, cerînd chiar a repeta somațiile, înaintate în ultimele zile administrației comunale, și cărora nu le va mai da curs.

❑ *Pînă azi s'au constatat în oraș 16 cazuri de febră tifoidă, dintre care însă 4 la spitalul militar.*

❑ *In dreptul Comunei Prisacani, Prutul a revărsat, inundînd fînațele și sămănăturile locuitorilor.*

❑ *In prima ședință a consiliului permanent de pe lîngă ministerul instrucțiunei publice, care se va ține după vacanță se vor lua în discuție reformele ce urmează să se aducă învățămîntului primar.*

❑ **Camerele de meserii.**—In excelentul raport al Camerei de meserii, găsim și niște amănunte interesante asupra corporațiilor și Camerelor de meserii.

Reproducem întocmai arătările, despre activitatea acestor instituțiuni, în anul trecut.

„Comitetele celor 10 corporațiuni din circomscripția județului Iași, au ținut în cursul unui an 986 ședințe, în care s'au ocupat cu chestiuni de ordine secundară precum : reclame contra urmăririlor ilegale, reclame contra dărei în judecată pentru lipsă de brevet ori de carnet, reclame contra refuzului de ajutor, reclame contra amenzilor aplicate. Iar adunările generale și speciale s'au ocupat de alegeri de comitete, votări de taxe și cotizațiuni și dări de baluri, a cărora profituri, sunt în unele cazuri problematice, ca folos pentru corporație.

Nici un comitet de la nici o corporație nu s'au ocupat, pînă astăzi cel puțin, cu chestiuni de ordine mai superioară, cu caracter mai general, fie social, fie economic.

Camerile de meserii fiind create prin lege, în mod sui generis, ele neavînd nici local, nici buget de cheltueli, trăesc pe spatele Camerelor de comerț. Ele au rolul instanțelor de apel, fără inițiativă, inițiativa fiind lasată pe sama corporațiilor, iar hotărîrile lor fiind supuse recursului la Minister, în orice caz rolul lor e redus mult, chiar în partea administrativă.

Putem deci, încheia acest capitol cu afirmarea că cheltuelile de administrație servesc a satisface nevoia curentului social, că funcționarismul a găsit plasarea în corporațiuni pe sarcina bieților meseriași, a cărora stare materială e destul de precară, putem zice cuvîntul, destul de sărăcăcioasă.

Ca naționalități, meseriașii se împart în următoarele categorii :

Romîni în toate 10 corporațiuni, adică în 4 județe, 4644.

Evrei în toate 10 corporațiuni, adică în 4 județe, 6390 ; restul e alcătuit din alte naționalități, urcîndu-se la 2046.

❑ Azi la orele 3 p. m. o ploaie torențială a căzut asupra orașului, cauzînd mari pagube.

❑ Administrația comunală a luat azi dispoziția de a închide vespasianele așezate în diferitele răspînteri ale orașului.

Motivul e că ele nu pot fi ținute în perfectă stare de curățenie.

❑ De și au trecut aproape două luni ministrul de interne n'a confirmat încă alegerile Comunale din Buciumi.

Și aceasta cu toate raporturile făcute în acest sens, de delegația județiană.

❑ Numita Roza Lohan, de loc din Bucovina, desgustată de mizerile vieței s'a hotărît să se sinucidă.

In acest scop a băut din o sticlă cu fulgurină. Dîndu-i-se ajutoare numita e în afară de orice pericol. Cauza, se bănuește a fi un Ianuș oare care.

❑ D. Iancu Candel, comerciant din str. de Sus, care după cum am anunțat a pierdut Sîmbătă un portmoneu cu 2600 lei, ne roagă să anunțăm că accidentul acesta i s'a întîmplat nu pe stradă, ducîndu-se acasă, ci în grefa judecătoriei ocol. I, și că imediat, comunicînd faptul d lui judecător Dimitrie Lupu, d-sa a făcut cuvenitele cercetări, fără însă a se putea găsi portmoneul pierdut.

❑ Camera de comerț a fost înștiințată, că cea de București a retras autorizațiunea dată biroului de informațiuni, cunoscut sub denumirea de *creditul comercial.*

❑ Moara d-lor M. Grünșpan și fiu s'a transformat într'o societate anonimă pe acțiuni, sub denumirea : „Moara Păcurari, Societate Anonimă", cu un capital social de 400000 lei. Membri în consiliul de administrație sunt d-nii : Nicu Enășescu, frații Goliogato, dr. Müler frații Segall, dr. Herovanu și M. Grünșpan, iar director al societății a fost numit Lupu Grünșpan.

❑ Astăzi s'a reîntors în localitate, venind de la Reichenhall, d. Ștefan Popescu, profesor universitar.

❑ Pentru seara de *6 August* a. c, se anunță în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Serată dansantă*, cu diferite jocuri și distracții, precum : tombolă, cor, declamații, etc., organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui și frumoase.

Se prevede o mare animație, biletele fiind aproape toate plasate.

❑ Prin Brăila s'a exportat în cursul lunei Iunie 509 975 kg. făină romînească toată în Turcia.

Prin Galați s'a exportat 205,965 kg făină în Turcia.

❑ Casa Rurală a vîndut locuitorilor din com. Rînceni (județul Fălciu) 84 oturi din moșia Rînceni cu prețul de lei 213,819,85.

❑ Consiliul general al județului Romanați a fost dizolvat.

❑ **Afacerea scopițelor.**—Această afacere stagnează pe ziua de azi. Șeful siguranței se afirmă, că e plecat la București, pentru a comunica siguranței generale rezultatul cercetărilor sale.

*

Tînărul Iancuseff, victima, continuă deaseminea a fi reținut la siguranță.

Acest act ilegal, e explicat de către d. prefect, prin aceea că se teme că nu cumva scopații revoltîndu-se, să nu o moare pe denunțătorul lor.

După revoluția centrului, a urmat revoluția evreilor din Podul Roș și acum ne amenință revoluția scopiților.

După cum se vede, don prefect numai revoluție visează.

*

Parchetul, alarmat din svon public, a cerut de eri cu insistență dosarul afacerei.

Acest dosar însă nu i a fost înaintat încă.

❑ Din Chișinău ni se scrie, că membrii societății viticole, de acolo, se vor întruni zilele aceste pentru a lua o hotărîre, cu privire la sosirea lor în Iași, pentru a vizita expoziția de struguri.

In conformitate cu promisiunea făcută de președintele societății, la banchetul societății viticole din anul trecut, de astă dată oaspeții ruși, vor fi însoțiți de un număr de ziariști, representanți a celor mai multor ziare din Basarabia.

❑ **Școlare.**—Revizoratul școlar a convocat pentru ziua de 1 și 2 August în cancelaria revizoratului, pe toți directorii școalelor particulare și conducătorii azilelor confesionale, pentru a li se înmîna statistica învățămîntului particular ce urmează a fi alcătuită pe anul școlar expirat.

❑ La școala de gospodărie rurală *Prosopie Florescu* din Tătărăești, sunt vacante 11 locuri.

Candidatele ca să fie admise în școală, trebue să fie absolvente de curs primar rural, înaintînd direcțiunei școalei sau revizoratului școlar următoarele acte : actul de naștere, actul de absolvirea cursului primar, actul de vaccină și actele de deces al părinților, nefiind admise de cît orfanele.

❑ Azi se ține la primărie licitație, pentru repararea localurilor școalelor primare.

❑ D. dr. Cosmovici s'a întors în localitate.

Spre marea bucurie însă a funcționarilor comunei, d. Cosmovici, va mai întîrzia sosirea sa la primărie, urmînd să plece pentru zece zile în străinătate.

❑ Ni se comunică din Sinaia, că vremea este foarte defavorabilă,—plouă într'una.

Vizitatorii sunt reu necăjiți, căci nu pot gusta plăcerile unor zile frumoase la Sinaia.

◔ Consiliul de higienă al orașului, se va întruni Luni 1 August.

❑ Se zice, că d-nii R. Bulfinschi și Radu Demetrescu, societari ai Teatrului nostru național, ar fi fost angajați la Teatrul Național din București.

❑ Ministerul de interne, a admis recursul făcut de V. Teodorescu, din comuna Scobinți, în contra deciziunei delegațiunei județene, relativă la aprobarea budgetului numitei comune.

❑ In gîrla Coșcodană din comuna Prisacani în care se varsă Prutul cînd e umflat de ploi, s'a găsit cadavrul a unui individ în stare de putrefacție.

❑ Locuitorul Niță M. Dîmcea, din comuna Ștefănești satul Isvoreni, s'a plîns autorităților, că de la domiciliul conjugal a dispărut din ziua de 29 Iunie soția sa Marița, luînd din casă toți banii ce avea dimpreună cu mai multe lucruri de preț.

❑ Inhumarea defunctului Tache Protopopescu, se va face Vineri.

❑ Expresul Berlin, va sosi cîteva zile cu întîrziere, din cauza inundațiilor între stațiile Hlibincea și Cernăuți.

Aci terasementul e stricat pe o distanță de 200 metri.

❑ Salariile medicilor comunali și al întregului personal al serviciului sanitar, n'au fost încă achitate, pe luna curentă.

Și suntem la sfîrșitul lunei.

❑ Consiliul superior al comerțului a hotărît ca în viitor, trenurile accelerate, express, să nu mai primească drept bagaje de cît cufere și geamantane, rămînînd ca celelalte colete să fie expediate cu trenurile de marfă accelerate, sub tariful obicinuit

❑ **Cele două farmacii** —Consiliul de higienă, al orașului, se va ocupa, în ședința viitoare de cele două noi farmacii, ce urmează a se înființa în localitate.

Se știe în adevăr, că în urma numeroaselor plîngeri, administrația comunală, a cerut părerea consiliului de higienă, dacă poate autoriza deschiderea a două farmacii, una în strada Păcurari, alta în strada Tătărași. Chestia a venit în una din ședințele consiliului de higienă, dar nu s'a luat nici o hotărîre, rămînînd ca chestia să fie elucidată într'o altă ședință.

După cum suntem informați, mai mulți membri ai consiliului de higienă, sunt hotărîți a cere cu insistență, acordarea autorizației cerute, pentru a nu face să sufere o mare parte din populația orașului.

❑ **Theatrale.** — Reprezentația trupei Lilipuziene, ce urma să aibă loc aseară în grădina Bragadiru, cu frumoasa Operă *Cavalleria Rusticană*, de Mascagne, din cauza timpului nefavorabil s'a amînat pentru astă seară Marți 26 Iulie.

Biletele se găsesc la librăria Iliescu.

— In zilele de 3 4 și 5 August ar hicomicul *Stefan Iulian*, în grădina Bragadiru va da 3 reprezentații, cu concursul trupei de comedii a d-lui A. B. Leonescu.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoștință onor. clientelei care se află în vil giatură că-i poate furniza cu produsele fermelor și viilor proprii, franco stația balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la prețul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu și transport.

Ultima oră

București 26 Iulie

Dobandada guvernamentală din Roman

Roman.— Dobandada guvernamentală, s'a mărit prin demisia ajutorului de primar Petrovanu, și a consilierilor comunali Ștefan Brăteanu, Mihai Costache, dr. Burada și preotul Niță.

Toți aceștia și-a înaintat demisiile și din consiliul comunal.

Din cauza aceasta consiliul nu s'a mai putut întruni și toate lucrările de edilitate stagnează.

D. Marghiloman a trimis aci pe d. Vulpe, cu misiune de a împaca lucrurile.

D. Vulpe a arătat printr'un raport, că n'a reușit.

D. Marghiloman pare acum a opina pentru disolvarea consiliului comunal.

Grav acident de automobil

Sinaia —Un grav accident de automobil, s'a întîmplat eri, în apropiere de Sinaia. In automobil se aflau d-na general Perticari și d-ra Odobescu.

La un moment dat, automobilul s'a ciocnit cu o trăsură Automobilul s'a răsturnat. D ra Odobescu s'a ales cu buza rupta, d-na general Perticari e rănită la față.

Primele ajutoare au fost date la farmacia din Bușteni, apoi ambele rănite au fost transportate la Sinaia.

Starea lor e satisfăcătoare.

Greva impegaților de cale ferată

Londra.— Greva impegaților de cale ferată se întinde pînă și la Liverpol.

2500 impegați din linia „London and Nordvestern Raijlvai", s'au asociat grevei.

Greviștii cer 54 ceasuri de lucru pe săptămînă și o sporire de salariu de doi shilingi.

O desmințire

Cetinge.—„Cetinge Oficial", desminte știrile presei străine care afirmă că Muntenegrul, ar fi cerut o indemnizație pentru întreținerea malisorilor.

Muntenegrul, e o țară saracă, dar să flămînzească de a fi putut arata că sentimentele sacre a dreptății au fost mai presus de chestia bănească.

Noul ministru al Romaniei la Constantinopol

Constantinopole.—Poarta a aprobat, trimitirea d-lui Mișu, ministrul României la Viena, în aceiași calitate la Constantinopole.

Inmormîntarea lui Take Protopopescu

București.—Remășițele pămîntești ale regretatului Tacke Protopopescu vor fi aduse mîine în Capitală. Inmormîntarea va avea loc Vineri.

D na Caterina Protopopescu a sosit eri în Capitală.

Percepția meseriilor

București.—Ministerul de industrie a anulat contractul pentru arendarea veniturilor corporației, încheiat de fostul președinte al Camerei de meserii.

Evreii Dobrogeni

București.—O delegație de evrei Dobrogeni din Tulcea, a sosit în Capitală și a fost primită în audiență de către d. Marghiloman, Ministru de interne.

Delegația a expus ministrului nedreptatea făcută, cu înscrierea evreilor Dobrogeni în listele electorale.

Holera la Marsilia

Paris.—Cîte-va cazuri de holeră fiind semnalate la Marsilia, Institutul Pasteur a trimes acolo o proviziune de serum antiholeric.

30 cazuri de holeră 14 mortale

Constantinopol.—Astă-zi s'au constatat aci 30 cazuri noi de holeră, dintre care 14 mortale.

Populația este extrem de înfricoșată

600.000 lucrători în greva

Londra.—Numărul lucrutorilor cari nu vor să mai lucreze, se evalează la 600000.

Iar Răteștii

București.—Ziarul „Epoca" publică în numărul său de azi, un nou document, în afacerea Rătești, semnat de d. Ionel Brătianu, prin care autoriză pe procuristul său d. Mateiu Gheorghiu, ca în numele său și pentru dînsul să încheie o transacțiunc cu moștenitorii Zinca B. Ionescu, din Rătești.

Prin acest schimb, d. Ionel Brătianu, a primit de la locuitori un teren, de o întindere de 162 857 metri patrați Acest teren are vecinătate cu alte proprietăți, răscumpărate de către d. Brătianu.

In schimb d. Brătianu a dat locuitorilor două terenuri, în întindere mult mai mică.

„Epoca" promite a da mîine alte amănunte cu privire la acest schimb.

*

„Epoca" revenind asupra destăinuirilor date eri, cu privire la cumpărarea unui teren, de către d na Vintilă Brătianu, spune că mai scump au plătit mahalagii locuri din periferia orașului, de cît d-na Vintilă Brătianu pentru locul din centrul Capitalei.

57 cazuri de holeră, 33 mortale

Salonic.—La Ipek. au fost constatate 47 cazuri de holeră, dintre care 30 mortale. La Djakova, 8 cazuri, 3 mortale. La Bitolia 2 cazuri.

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Ape minerale naturale

STRĂINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

Dispunînd de cîteva ore libere, face cunoscut că predau lecțiuni de limba și literatura germană, comptabilitate, matemateca comercială și corespondența, atît pentru domni cît și pentru domnișoare.

Asemenea predau lecțiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba și conversațiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Prețuri avantajoase.

A se adresa la d l **M. Moschor** str Gh. Mărzescu 19 etagiul I.

Băile Oglinzi

Două vile cu tot confortul modern, de cîte trei odăi și o bucătărie, poziție superbă sunt de *închiriat.*

A se adresa la D l M. Petersil, Băile Oglinzi.

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— *Cousult. 6—8* —

ANUNCIU

In ziua de *29 Iulie 1911 ora 2 p. m.* se vinde prin licitație publică, activul **firmei falite S. M Kahane & M. H. Bris din Iași,** strada Ștefan cel Mare No. 4, compus din șifon, zefir olandă, stofă de matasă, stofă de mobile, stofă de lînă, cașmir, covoare, etc., evaluate la suma de **75,425 lei 50 bani,** precum și portofoliul firmei falite evaluat la suma de **9374 lei 60 bani**, după arătările din bilanțul falitilor din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suțu**

Secretar *C. Boian*

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra :

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

ANUNCIU

In ziua de **28 Iulie 1911** ora 2 p. m. se vinde prin licitație publică activul falimentului **Schnürer & fiu** din Iași strada Ștefan cel Mare No. 48, compus din barchet, pînză, lenajuri, evaluat la suma de **1137 lei 40 bani.**

Licitațiunea se va începe de la suma de 500 lei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suțu**

Secretar *C. Boian*

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară ;

Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul

INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**

Preparate cu apă sterilizată de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași

Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar

Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.

— **Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere** —

Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntați suferinzi, dacă veiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IAȘI

Apă de colonie superioară. Preparată numai din ingrediente pure și care își are întrebuințarea externă după cunoștina fiecărui.
Sticla de 1 litru 5.50, ½ l. 3,75, ¼ l. 2 lei.

Muștar romineso cu musat. Tot ce poate fi mai gustos pentru masă și ca adaos la sosuri, fiind picant și dulce. *Borcanul 1.25 b.*

Sirop Iodotanic. Depurativ prin excelență pentru copii, Limfatici, Scrofuloși, etc. *Sticla 2.50. b.*

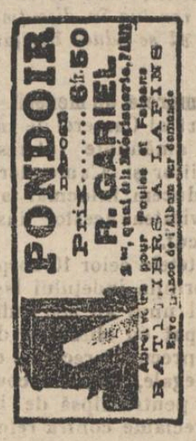

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. 1f30

Daym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

Cereți numai:

Parfumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome și alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari ać resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potů găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1361 Joi 28 Iulie 1911

Autonomia şcoalelor secundare

I

Despre învăţămîntul secundar, ori cît de mult se va vorbi, tot nu va fi de ajuns. Buna întocmire a acestei ramuri de educaţiune şi cultură naţională, e o problemă veşnic la ordinea zilei. Am zis şi o mai repet, acest învăţămînt cu caracterul său general şi special, convine acelora cari pot aştepta.

Dînsul singur, fără Universitate nu valorează de cît foarte puţin pentru timpurile noastre. Or, cei cari trebue să treacă şi gradele universitare, nu încep a cîştiga de cît foarte tîrziu.

Devine cineva doctor la etatea de 25 saŭ 26 ani, profesor cam la aceiaşi vrîstă. Chiar ca avocat nu poate ajunge cine-va să profeseze de cît între 23 şi 24 ani.

Dară pînă atunci? Părinţii, dintre cari mulţi muncesc din greu, iar alţii se privează de multe, le vin în ajutor. De aceia învăţămîntul secundar, accesibil tuturor, rămînea totuşi rezervat unei clase.

Dar un om este în stare să-şi agonisască mijloacele de traiu din momentul ce a devenit adult, deci de pe la 17 ori 18 ani. Pentru aceştia şi ei formează majoritatea, este nevoe de o organizare deosebită de învăţături. Trebue să fie legături şi de ce natură, între acestea şi învăţămîntul secundar? E o chestiune supusă discuţiunii încă, cu toate că legile noastre au tranşat cel puţin unele categorii de asemenea şcoale, în sens afirmativ.

Revenind la învăţămîntul secundar, ne putem întreba, de ce nu s'ar da şcoalelor din această categorie o oarecare autonomie administrativă. De alt-fel cuvîntul nu trebue să ne sperie, căci nu e vorba a se stabili independenţa absolută a fie-cării şcoale de această specie, faţă de autorităţile superioare.

Avem astă-zi autonomia universitară, care însă nu se mărgineşte aici numai la partea administrativă. Pentru licee însă, e vorba de o autonomie limitată la administraţia lor.

Alături de Director ale cărui atribuţiuni într'o şcoală trebue să fie mai întinse şi mai bine precizate, ar putea foarte bine să funcţioneze un consiliu de supraveghere şi perfecţionare. Căci diferitele regiuni din ţară, pe cari le deservesc şcoalele secundare, n'au, negreşit, toate aceleaşi nevoi. Un consiliu format şi din profesori, dar şi din alte persoane cu dor pentru progresul învăţămîntului naţional, ar putea aduce multe lumini în cauză.

De alt-fel, un fapt care trebue relevat, este că tocmai acel care e răspunzător mai direct de mersul unei şcoale, Directorul, tocmai dînsul are o autoritate mărginită.

Şi aceasta vine negreşit de la modul alegerii lor, cum şi de la împrejurarea că ei nu sunt încă inamovibili.

Să lăsăm că în multe administraţii principiul inamovibilităţii este recunoscut prin legi, dar în administraţia instrucţiunii el încă ş'a găsit locul. Şi nu ştim dacă e mai bine aşa cum s'a făcut, adică inamovibilitatea să fie aplicată de sus în jos, ori ar fi fost mai bine ca ea să meargă de jos în sus. O repet încă odată, că aici e vorba de inamovibilitatea personalului administrativ.

Funcţionarii din minister, personalul de control a rămas inamovibil. Căci pentru a se face schimbările de acum în urmă nu s'a găsit de cît, că e exorbitant ca aceiaşi persoană să fie inamovibilă în două locuri, şi soluţiunea a fost, că aceiaşi persoană poată fi inamovibilă pe un loc, dar amovibilă pe ori cîte altele. Eşti profesor şi inspector, nu poţi fi inamovibil pe ambele locuri. Dar pe care eşti? Autoritatea superioară decide. Te trimete la catedră, pare că ar însemna că aici ai fost inamovibil, iar ca inspector ai fi amovibil. Dar dacă profesor fiind, te numeşte inspector, în care loc devii inamovibil, în care rămîi amovibil?

Ceia ce am voit să fac a eşi în evidenţă din cele spuse pînă acum, este că principiul inamovibilităţii îşi face drum. Că va da loc la tălmăciri şi răstălmăciri, cum e cazul cu inspectori şcolari, e cert, dar faptul rămîne. Inamovibilitatea este un principiu, care îşi va găsi aplicarea în cît mai multe cazuri. De aceia, zicem, că unul din ruagele administrative, la care ar fi trebuit să se ducă atenţiunea conducătorilor instrucţiunii, era de sigur Directorul.

Astă-zi dînsul e numit după calcule cu totul străine învăţămîntului. Şi după cum e numit de uşor, tot aşa de uşor poate fi îndepărtat. Legile astă-zi în fiinţă prevăd, de exemplu, oare-cari condiţiuni pentru numirea Directorilor, condiţiuni cari nu se prea respectă, dar în schimb nu spun nimic despre modul cum poate fi înlocuit.

Se va răspunde poate, că sunt Directori, cari stau de mulţi ani în această calitate şi nimeni nu se leagă de ei. Negreşit că da, însă numai dînşii ştiu cum stau.

In localitatea noastră, de exemplu, cu schimbarea de regim de acum şase luni, nu toţi Directorii stăteau gata de plecare?

Şi atunci la ce te poţi aştepta de la persoane veşnic ameninţate, că vor fi înlocuite. Că nu se înlocuesc de fapt, e ceva ce se vede; dar omul e supus mereu fricei de a fi îndepărtat. Şi în această ordine de lucruri nu se ţine samă de împrejurări didactice. Fie Directorul cît de bun, fie omul căruia nu i se poate nimic imputa, fie neînregimentat politicește, el nu poate fi sigur nici-odată pe situaţiunea sa.

Eu, care scriu aici aceste cîte-va consideraţiuni, am făcut o atare experienţă. Nu eram nici înregimentat în vre-un club sau partid politic, nu mi s'a reproşat nici o abatere de la datorie, ba mai mult, am făcut ceva pentru învăţămîntul special, în care am stat vre-o 16 ani ca Director.

Nu cred ca să fie o mare lipsă de modestie, cînd voiu spune, că după lucrările, scrierile şi memoriile mele s'a făcut prima reorganizare a învăţămîntului comercial, reorganizare prezidată de d. P. P. Carp, pe atunci, adecă în 1893, Ministru al Domeniilor. Impărţirea acestui învăţămînt în curs inferior cu trei ani şi superior, iar cu trei ani, împreună cu o sumă de dispoziţii sunt provocate prin scrierile publice făcute de mine şi memorii adresate şi tipărite de minister.

Cu toate acestea numai eu ştiu, cum am stat cei 16 ani, de cîte ori am fost ameninţat, şi la urma urmei de ceia ce mi-a fost frică n'am scăpat. Dacă acum pledez cauza Directorilor, n'o fac pentru că mai rîvnesc la asemenea situaţiune, dar cred că interesul general al şcoalei reclama o mai mare atenţiune în favoarea lor.

V. I. Radu

Stroja visează...

Ce visează Stroja? Iată o întrebare interesantă. Un ipistat visător... e ceva neobişnuit pentru noi, cari ne-am deprins să cunoaştem numai ipist ţi... practici.

Dar, ce poate visa un ipistat, care mereu se află în „izirciţiul fonciei“ nu visează decît rebeliuni. Aşa dar Stroja visează rebeliuni.

Imaginaţia sa fertilă — de pe vremea cînd comanda tulumbele—măreşte totdeauna faptele reale, dîndu-le proporţii uriaşe,—este şi foarte natural la un personaj atît de gigantic.

Mai înainte—nu e mult de-atunci—cînd cîţi-va din cetăţenii d-lui A. C. Cuza oploşiţi la „Centrul Studenţesc“ şi-au zburlit cozile, ipistatul a văzut organizaţia unei întregi revolte. Armată, patrule, el în persoană „circula“ pe toate străzile, observînd cu ochii lui Argus toate mişcările revoluţionarilor.

Lumea toată a rămas surprinsă de atîta frămîntare şi un rîs omeric a stîrnit gestul eroic al căţeilor, cari s'au mărginit la a-şi face cunoscutul obicei.... şi-au rîdicat cozile. Iar ipistatul a rămas ruşinat şi plouat de.... imaginaţia sa piramidală.

Mai apoi s'a întîmplat un scandal în str. Şocola. Cîte-va geamuri sparte la un vagon de tramvai şi o păruială demnă de partea locului.

Ipistatul văzu numai de cît o... revoltă. Imediat armată, arestări, închideri de prăvălii, stare de asediu. Se îngrozise lumea de imaginaţia ipistatului. Şi cînd colo lucrurile erau tot atît de liniştite pe cît de caraghioase fură măsurile poliţiei.

Acum iarăşi. Celebra victimă a scopiţilor, sau cum s'ar putea zice: hoţul de păgubaş, a fost şi este încă arestat. De ce? Doar el este victimă, pacientul. Ei bine, şi aici intră în joc imaginaţia fertilă a ipistatului. Dînsul prevede o revoltă a... scopiţilor. Dacă victimei, care a trădat secta, i-ar da drumul, scopiţii s'ar răscula şi... l-ar ucide. Umanitar cum e, ipistatul vrea să evite o revolta şi deci îl ţine pe baiat în... siguranţă la... siguranţă. E nostim, nu-i aşa?

Dar pentru că găsim excelentă măsura ipistatului, noi facem o propunere. Toţi cetăţenii Iaşului, cari vă ţineţi ca peste noapte să nu fiţi prădaţi, ucişi de tîlhari în... revoltă, adresaţi-vă epistatului de la prefectura poliţiei şi cereţi-i să vă arestez la siguranţă. Viaţa şi avutul vostru vor fi astfel cu străşnicie păzite.

Inovaţia lui Stroja îi face onoare. Ce păcat, că nu e prefect de Botoşani. Cu sistemul lui de a păzi viaţa cetăţenilor, să mai poftească banda lui Pantelimon.

SOMN DULCE

Cînd e vorba de fonduri secrete şi de stîlcitul fălcilor vre-unui ţigan, care a furat o găină, poliţia noastră se arată de o activitate, de care ne-am putea lipsi. Pusă însă în faţa unui caz serios de care depinde siguranţa noastră socială, aceiaşi poliţie dispare.

Priviţi ce s'a întîmplat la Constanţa. Un bancher, bancherul Gheorghidis, este asasinat ziua 'n amiaza mare, în chiar biuroul său, din centrul primului nostru port, şi cu toate că au trecut la mijloc săptămîni, poliţia n'a fost încă în stare să pună mîna pe criminal. S'a mulţumit stăpînirea să publice un premiu de 5000 lei şi acum aşteaptă liniştită ca vre-un suflet caritabil, doritor de cîştig, fără muncă, să denunţe pe făptuitor, dacă nu cumva criminalul, va avea bună voinţă să se predea singur în interval.

Alt caz şi mai caracteristic. De vre-o două săptămîni judeţul Botoşani e bîntuit de o bandă de tîlhari, cari jefuesc pe călători şi chiar pe reprezentanţii autorităţilor. D. N. Iorga şi-a exprimat convingerea că acei tâlhari ar fi nişte haiduci, cari ne mai putînd răbda impilarea autorităţilor de o parte şi stoarcerea evreilor de altă parte, au luat drumul codrului, ca pe timpul fanarioţilor şi cu flinta în mînă îşi fac ei o dreptate pe care n'o mai pot spera de la organele Statului.

E poate primul caz de aplicare care practică a principiilor, pe cari de atîţia ani le propăvăduesc teoreticeşte d-nii Iorga şi Cuza.

Faptul acesta însă, nu poate împedica ca poliţia să-şi facă datoria. Ei bine, de peste două săptămîni de cînd haiducii d-lui Iorga operează în jud. Botoşani şi poliţia n'a reuşit încă să pună mîna pe ei.

Poliţia doarme, căci altfel nu voim să ne explicăm — spre cinstea ei — greutatea cu care ea pune mîna, pe adevăraţii făcători de rele.

D. Iancu furnisor de lemne

Fie care credea, că cc. Iancu, primul secund de la Primărie, după plecarea în concediu a lui Posnovici, va furniza instituţiei în serviciul căreia este, — idei. Căci mare nevoie are şi administraţia comunală de idei. Şi cum să nu se simtă nevoie de aşa ceva, acolo unde troneză Şerul şi Posnovici.

Dar nu. Vorba romînului: lupu păru-şi schimbă, dar năravul-ba. D. Iancu, este secund, mai e acum prim secund, şi chiar şer de—ar fi—ah, ce nostim ar fi d. Iancu în şer!—nu s'ar schimba de loc. Natura nu l'a înzestrat pe d. Iancu de cît pentru două cariere: arta Melpomenei şi arta.. lemnăriei.

Dacă politica a fost crudă cu d. Iancu şi l'a îndepărtat de la cea dintăi, a fost însă neputincioasă să-l îndepărteze de la a doua, pentru care d. Iancu are o vocaţiune irezistibilă.

Şi aşa se face, că d. Iancu în loc să furnizeze primăriei idei, furnizează... lemne azilului de bătrîni şi infirmi. Lucrul acesta ni se pare natural şi din punct de vedere politic. Atîta trecere să nu aibă d. Iancu pe lîngă oamenii zilei? Se poate?

La urma urmei d. Iancu este salariat de comună. Dacă nu furnizează idei să furnizeze măcar lemne altor instituţii. Doar trebue să se folosească şi statul cu ceva de la d. Iancu, nu numai vice-versa.

Aceasta e o lege imperioasă, care se numeşte legea... compensaţiei.

CITE-VA NOTE

Intrebăm pe d. Iancu de la Primărie, cum de a permis, ca la reprezentaţia „Cavaleriei Rusticane“ cîntată de trupa lilipuziană de la Bragadiru, să se instaleze o cîrciumă în faţa unei biserice, cînd se ştie, că după legea cîrciumelor, pe care guvernul d-lui Carp n'a desfiinţat-o încă, între aceste două instituţii trebue să fie o distanţă de cel puţin 70 de metri?

Să ne răspundă puritanul d. Iancu, care a mers cu scrupulositatea pînă acolo, încît a interzis aşezarea meselor pe trotuarul din faţa berăriei Azuga, pe motive ce nu cunoaştem şi pe baza unor texte de legi, ce nu există.

Nu s'a zbîrlit de indignare culta barbă a lui d. Iancu, cînd a văzut pe minorii lilipuziani ieşind cu smerenie din biserică şi luînd loc la mesele din cîrciumă? Ar fi interesant de cercetat, dacă acele mese erau aşezate pe piaţă sau trotuar.

De ce nu eşti consecvent, domnule Iancu?

*

Stăpînirea ciocoiască e în totdeauna întovărăşită de apariţia haiducilor. Dar şi apariţia haiducilor este semnul încetării stăpînirii ciocoieşti.

Istoria ţării noastre este plină de dovezi sigure în privinţa aceasta şi cine cunoaşte cît de puţin istoria României din veacul al 19-lea nu are nevoe de nici o dovadă.

Lucrul se repetă şi acum. Stăpînirea boerească nu putea să nu provoace înjghebarea şi apariţia bandei lui Pantelimon, care operează ca în codrurile de altă dată în judeţul Botoşani. Ca şi pe vremuri s'au înjghebat potere, ca şi pe vremuri poterele sunt neputincioase.

E semn, că stăpînirea conservatoare e la sfîrşit.

OAMENI ŞI LUCRURI

VIAŢĂ LUNGĂ

In altă parte a ziarului cetitorii vor găsi o notiţă, relatînd răspunsul dat de Edison unui gazetar american. Savantul speră că poată trăi măcar... 150 de ani, în vedere că duce o viaţă extrem de cumpătată şi întru toate măsurată.

Afirmarea nu trebuie să pară extraordinară, afară dacă nu primim drept bun şi irevocabil criteriul stabilit prin experienţa îndelungă — din nefericire foarte îndelungă—care ne arată aproape imposibilitatea de a atinge vrîste metusalemice.

Cu toate aceste, ştiinţificeşte vorbind, mijlocia vieţei omeneşti este mult mai ridicată de cît acea pe care o atinge omul modern în mod obişnuit.

In recentele sale scrieri profesorul Metschnikof arată lucrul cu dovezi absolut sigure. Dar înaintea lui cîţi n'au arătat lucrul acesta cu... argumente!

Nimeni nu mai ţine seamă astăzi de socoteli fanteziste, ori îndrăzneţe ca ale marelui învăţat Roger Bacon din secolul al 12 lea, după care omul ar fi putînd să ajungă vrista de... 1000 de ani; nici măcar de teoriile lui Hufeland, după care viaţa omenească ar putea ajunge la 200 de ani,— părere împărtăşită de naturalistul Buffon.

Dar naturalistul francez, Flourens, mai modest şi mai exact poate, afirmă cu tărie că un secol de viaţă obicinuită şi dacă nu aproape un al doilea, cel puţin încă o jumătate, de viaţă extraordinară, iată perspectiva pe care ştiinţa o arată omului.

... De ce însă *nu* atingem aceste limite?

Toţi răspund, cum e firesc să răspundă: din cauza abaterilor ce săvîrşim; pentru că, necontenit, înfrîngem legile naturii, higienei şi aşa mai departe.

Se bizuie oare Edison pe o riguroasă, pe o absolută pază a tuturor regulelor, ca să întreacă în vrîstă pe vechii patriarhi ai bibliei? Se poate! Dar oamenii, negreşit, ori cît ar vroi să trăiască, n'ar primi îndatorirea nespus de grea de a *nu* săvîrşi abateri, de a fi sclavii absoluţi, fie ai higienei, fie ai ori căror alte formule de înfrînare.

Inţelegem viaţa lungă, pentru a ne bucura de ea, pentru a abuza de dînsa şi cu toată laşitatea omului, cu toată profunditatea instinctului de a trăi, nu putem fi din cale afară servili faţă de prescripţiile ştiinţei, departe de a fi infailibilă ea însăşi, departe de a putea înlătura neprevăzutul, accidentalul, surprinderea...

Şi poate e mai bine aşa!

Trăind mai mult, n'ar fi oare acelaşi lucru? Dacă e fatal ca să vină un sfîrşit,—ce înţeles are de a-l întîrzia, dacă nu-l putem evita, dacă *trebuie* să-l aşteptăm?

Temerile, grijile, fiorii—ar veni ceva mai tîrziu, ne-ar găsi tot aşa de nepregătiţi, tot aşa de neisprăviţi, tot aşa de nemulţumiţi, că n'am avut vremea să săvîrşim ceea ce *ni se pare* că e chemarea noastră, idealul nostru, mărirea noastră..

Rodion

Lucruri din Japonia

Cu prilejul vizitei mareşalului Noghi prin Europa ne au venit în minte iarăşi calităţile superioare, în deobşte cunoscute şi bine apreciate ale poporului japonez. Părerea în deobşte admisă este că acest popor se află pe o cale de progres de multe naţii invidiată. Bine ar fi ca să se explice şi cauzele nu numai să se constate rezultatele.

In această privinţă nimene n'ar putea să conteste că printe alte cauze de progresul la care a ajuns poporul japonez, învăţămîntul şi educaţia sunt printre cele dintăi. Un semn care arată importanţa cese atribue chestiunilor acestora, este că împaratul îndată după victoria repurtată asupra ruşilor a dat titlu de *educator*, cel mai mare titlu, unuia din cei mai mari eroi ai acestui răsboiu.

De multă vreme Japonia se ocupă de chestiunea educaţiei. Fără îndoială că victoria repurtată asupra Ruşilor nu se datoreşte numai priceperei şi curajului comandanţilor, ci mai cu seamă entusiasmului soldaţilor, entusiasm cîştigat de ei, îndelung, printr'o educaţie îngrijită, primită în şcoală, ca copii.

Adevărata organizare şcolară datează în Japonia după 1867, după revoluţia care restabileşte imperiul. In anul 1871 o ambasadă japoneză fu trimeasă în America şi Europa. Această ambasadă, compusă din oameni inteligenţi, cu vederi largi, străbătu principalele ţări din Europa şi vizită expoziţia universală din Viena, iar la întoarcere, publică observaţiunile sale culese asupra organizării învăţămîntului public in străinătate. La 1872, acelaş ministru de instrucţie japonez, care avu ideea de a trimite ambasada, Oki Takato, un om cu multă judecată şi energie, publică primul *cod şcolar general* asupra instrucţiei publice în Japonia. Acest cod a primit multe modificări în anii următori, dar chiar în prima lui redactare cuprindea dispoziţii sănătoase.

Imperiul fu împărţit în mai multe districte, care trebuiau să aibă una sau mai multe şcoli superioare şi speciale. Durata studiilor în şcoalele elementare este fixată la opt ani, şcoala elementară fiind împărţită în două diviziuni: una inferioară pentru copii de la 6—9 ani şi alta superioară, pentru cei de la 9—13 ani.

Codul şcolar din 1879 face o mare parte iniţiativei private şi arată o tendinţă deosebită pentru descentralizare. „Toate suburbiile, toate oraşele, toate satele, scrie acest cod, sunt ţinute de a fonda, separat ori în asociaţie, şcoli elementare publice, afară numai dacă nu sunt şcoli private, care să aducă aceleaşi servicii ca şi şcoalele publice“.

„In fiecare suburbie sau sat va fi un comitet şcolar pentru administrarea afacerilor şcolare. Comitetul şcolar va fi ales de către cetăţenii suburbiei sau ai satului“.

„Şcoala elementară este o şcoală în care copiii primesc o instrucţie primară sau elementară, din următoarele obiecte din învăţămînt: elemente de lectură, de scriere, de aritmetică, de geografie, da istorie, de morală, etc., şi după împrejurări locale, desenul linear, cîntul, gimnastica şi elemente de fizică, de fiziologie, de istorie naturală, etc.; iar pentru fete se mai adaogă şi noţiuni de croitorie“.

In anii următori cu toată rezistenţa partidului, care se opune ori cărei inovaţii, instituţiile şcolare japoneze continuară a se desvolta. Numărul tinerilor japonezi, pe care guvernul îi trimetea să-şi termine studiile în străinătate creştea şi în acelaş timp creşteau şi numărul ziarelor, care răspîndiau ideile nouă.

La 1876 cu ocazia expoziţiei universale din Filadelfia guvernul japonez trimise în Statele Unite o misiune şi publică şi o notiţă istorică cum să facă cunoscut lumei civilizate cele mai însemnate reforme îndeplinite în timp de nouă ani în sistemul de instrucţie publică. In 1877 această notiţă fu reînprimată în vederea expoziţiei universale din Paris de la 1878.

Aşa că de mult Japonia se află pe o cale de progres mare. Pentru a dovedi aceasta, iată ce scrie de curînd profesorul Yoshio Noda în revista franceză: „Documents du Progrès“: „Educaţia morală în Japonia este cu totul laică. Religia n'are nici cel mai mic amestec în şcoală. Franţa şi Japonia sunt cele două ţări, singure în lume, cari au organizat educaţia morală laică sistematic în toate şcoalele publice. In Japonia după primul *cod de educaţie*, publicat în 1872, educaţia şi religia sunt strict separate. Şi nu-i numai în şcolile publice, ci şi în şcolile primare şi secundare, întreţinute de către societăţile religioase, care sunt oprite de a da copiilor instrucţiunea religioasă în clase.

Cea mai mare parte din copii nu vizitează nici biserica nici templul budic. viaţa lor morală de toate zilele este deci alimentată şi regulată de către educaţia dată la şcoală. Nici o religie, nici budismul, nici creştinismul, n'are glas în administrarea şi supravegherea instrucţiunei publice.

Părinţii sunt pe deplin satisfăcuţi de rezultatele învăţămîntului rural dat la şcoală. Noi japonezii, zice profesorul, suntem cu toţii siguri de valoarea educaţiei în şcoală. Părinţii au o încredere deplină în institori, pe care elevii îl iubesc şi îl respectă.

„In Japonia, statul nu recunoaşte nici o religie. Dar ar fi o mare greşală de a crede că guvernul japonez este antireligios. După constituţia noastră, libertatea credinţei religioasă este lăsată fie-căruia“.

De unde se vede că legiultorul dacă s'a oprit la morala laică n'a făcut aceasta dintr'o pornire înpotriva moralei religioase, ci pentru ca să evite răul ce rezultă din contrazicerile celor două morale puse faţă în faţă, după cum aceasta se întîmplă în şcoalele noastre, nu mai departe, unde pe aceiaşi pagină, în cartea de citire, copilul întîlneşte păreri opuse, din care nu ştie ce să dee şi ce să creadă.

Evitarea contrazicerilor de orice natură se cere dintr'un spirit de înaltă higienă intelectuală. Contrazicerile la care sunt supuşi copii, să observe în tragedia lor vristă, cînd nu sunt în stare să judece lucrurile prin propria lor forţă, nasc zăpăceală şi spiritul de desordine. O singură morală se impune cît de curînd şi la noi în şcoalele noastre primare, prea rămîne în urmă în această privinţă.

C. V. Buţureanu

Litere-Ştiinţe-Arte

Negrii în congres. — Intr'un volum foarte elegant de 516 pagini a apărut prima serie de „Memorii“ relative la Congresul Raselor, care s'a ţinut în Londra de la 26 la 29 Iulie.

E o comoară de cunoştinţi şi de documente cari vor aduce imense foloase istoriei, sociologiei şi ziaristicei.

In una din şedinţele Congresului s'au discutat problema şi interesele Rasei Negre, de către oameni în măsură a o cunoaşte şi aprecia.

D. Harry Johnston, fost consul general în Africa centrală, zice că tipul negru, este acela care se opune mai mult sub spoţei albe sau caucaziene. De aci provine oare-care antipatie ce există faţă cu rasele cari au în vinele lor sînge negru, precum sunt Indienii, Maurii şi chiar Ovreii.

Elementul negroid este cu toate astea foarte răspîndit, se găseşte mai mult sau mai puţin atenuat în Italia meridională, Franţa meridională, Spania şi pînă chiar în Marea Britania.

Diferenţa fizică cu albii nu este de cît o chestie de apreciaţiune. Aiurea negrul s'a distins prin sentimente prea vii de muzică (bună-oară lăutarii noştri N. R). şi arte plastice, prin rezisfenţa la maladii, prin fecunditatea lor, prin abilitatea lor.

Rasa neagră a produs oameni de talent de tot felul şi ea n'are dreptul la dispreţul de care e lovită de atîtea secole.

Celebrul doctor Du Bois, profesor la Universitatea neagră din Atlanta (Statele Unite) abordează chestiunea arzătoare a rasei negre din Statele-Unite. Negrii sunt aci în număr de 10 milioane. Cea mai mare parte descind din vechii sclavi.

Ei trăesc astăzi sub regimul unei libertăţi teoretice, dar redusă în fapt prin oarecari dispoziţiuni legale şi prin moravuri.

Ei arată o dispoziţiune vie pentru familie, de cînd au puterea, ca şi pentru instrucţie. Ei posed, bisericele lor proprii, vr'o 200.000 sunt arendaşi şi 50.000 comercianţi, sau avînd profesiuni liberale.

Situaţiunea ler e mai pasibilă la sud fiind loviţi de incapacitatea civică, de injustiţia tribunalelor, prin restricţiuni economice, de dispreţul public şi altele.

*

In editura librăriei Hachette va apare în curînd o carte asupra fiului lui Napoleon III, nefericitul „Prinţ Lulu“, care a murit în Iunie 1879, ca un soldat foarte brav, luptînd în sudul Africei contra unui trib de Zuluşi.

Lucrarea e scrisă de un fost instructor al prinţului, Augustin Filon.

*

Un ziarist l'a vizitat pe marele inventator Edison, cu care a avut o interesantă convorbire, acum cîtva timp.

Edison i-a spus că e în vîrstă de 64 de ani, şi cu toate astea se simte tinăr, vioi şi se bucură de o sănătate perfectă. El asigură că aşa cum se desfăşoară viaţa lui, el va atinge vrîsta de 150 de ani, şi aceasta datorită numai traiului regulat şi bine chibzuit pe care l'a dus în-totdeauna.

Edison munceşte 17 ore pe zi şi doarme 6 ore, mănîncă puţin, e totdeauna îmbrăcat în haine uşoare ca să se simtă cît mai liber.

Cînd se culcă, adoarme în cel mult 30 de secunde. N'a visat nici odată.

...Fericit american!

*

Cu tot spiritul său reacţionar, Camera deputaţilor din Prusia a adoptat definitiv cu o majoritate de un vot, proectul depus de guvern în favoarea incineraţiei facultative.

Astfel, aproape întreaga Germanie este cîştigată pentru incineraţie. Bavaria clericală face excepţie.

*

Un preot din Parma a fost şi el oprit de la săvîrşirea serviciilor divine pentru că *n'a ştiut* să-şi ţie jurămîntul de castitate. In realitate însă el nu-şi primeşte pedeapsa pentru calcarea jurămîntului, ci pentru că n'a ştiut să ascundă aceasta. Poveste veche!

*

Impresariul Varieteului din Londra, care a reuşit să aducă pe scenă cele mai mari celebrităţi artistice străine, a convins, după doi ani de tîrgueli, şi pe maestrul Leoncavallo să vină la Londra cu orchestra sa proprie şi să execute în „Hipodrom“ opera sa Bajazzi, în prescutare.

După cum prevede contractul vor avea loc cîte două reprezentaţii pe zi.

*

Am pomenit eri despre jubileul unui doctorat în medicină de 70 de ani. Tot la Berlin îşi serbează la 14 August romanistul profesor August Thon jubileul de 50 de ani de doctorat în filosofie şi filologie. Jubilarul e în vrîstă de 72 de ani.

*

STRUNA ZILEI

VIRTUTEA CARE LIPSEŞTE

Poliţia de siguranţă se teme de o eventuală revoltă a scopiţilor.

Un ziar.

Poliţia — îngrijorată
O fi avînd cuvînt să fie,—
Dar cred că pentru o... răscoală
Nu au destulă... bărbăţie

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— *Strada de Sus No. 189* —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.40
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.40
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brânză de vaci proaspătă		0.50
Unt pentru gătit obişnuit		3.00
Unt de gătit calitate supremă		3.40
Iaurt de oi cu castronul şi cu		Kg.
Renumita brînză de burduf.		2.60
Caşcaval de Penteleu.		2.60
Zilnic ouă proaspete garantate		5.50 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.20
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Atragem atenţia onor. clientelei asupra vinului vechiu alb şi roşu ce s'a pus în consumaţie cu 0.80 b. litr. Idem vinuri superioare cu 1 l. litr. Vin tămăios cu 1.20 litr. Vin Bordeaux 1.40 litrul etc.

Din toate calităţile se vinde şi cu litrul şi în sticle înfundate.

Comenzile de vinuri de la 5 litruri în sus făcute verbal sau prin o carte postală se trimit la domiciliu

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opin'a“ primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în o-i-e parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

E vorba ca d. Petre Sfetescu, prefectul judeţului Tulcea să fie mutat în aceiaş calitate la Prahova, în locul d-lui Luca Elefterescu, numit membru în consiliul permanent administrativ.

In postul de avocat al statului, vacant prin demisiunea d-lui Gh. Neter, a fost numit d. Mihail Vîrnav Liteanu.

Pe ziua de astăzi toate cercetările poterilor în contra bandei de hoţi a lui Pantelimon au fost suspendate.

Motivul? Astă zi este onomastica şefului bandei.

Arhimandritul Ilarion Mircea, licenţiat în teologie, a fost numit arhimandrit de scaun al Sf. Episcopii a Romanului.

Ministerul de interne a aprobat cererea societăţei „Lunca“ spre a se permite începerea vînătoarei de prepeliţe cu o zi mai de vreme de cît timpul fixat. Deci vînătoarea se va începe în ziua de 31 Iulie.

In cursul săptămînei viitoare va sosi în Iaşi un membru delegat al Asociaţiei pentru suprimarea literaturei pornografice cu sediul în Bruxelles.

Acest membru are delegaţia de a înfiinţa filiale ale acestei societăţi şi în România.

Iată lista promovaţilor de la Liceul Naţional. Pentru astăzi vom da clasificaţia elevilor clasei I a şi II a la finele anului şcolar 1910—1911:

Clasa I-a.—Gheorghiade Vasile media 8.25 premiat I, Philippide A. Alexandru media 7.83 premiat II, Nuţescu Dorin media 7 62 premiat III, Stoian Victor 7·35, Viţianu Henric 7. 31, Tarnoschi Neagoe 7.22, Constantinescu G. Alexandru 7·12, Zaharia Romeo 7.12, Unter Henric 7.03, Urziceanu Ştefan 6.97, Handoca Constantin 6.95, Adamiu Aurelian 6.70, Stamboliu Gheorghe 6.68, Ballo Alexandru 6.58, Grigoraş Pavel ·6 56, Nubert Nicolae 6.52, Vasiliu C. Petru 6.45, Lăzărescu Constantin 6 43, Teodor Ion 6.35, Păunescu C. Alexandru 6.33, Romanescu Mihai 6.33, Istrate Demostene 6.27, Cernătescu Ion 6.18, Andrieşescu Constantin 6.14, Macri Constantin 6 00, Motăş Mihai 5 91, Daulja Tit 5.81, Ionescu Orest 5.81, Daraban Emil 5.79.

Clasa II-a: Mocinlschi Pavel, media 8.93 premiul I, Unter Marcel 8 62 pr. II, Shllenka Emil 8.60 pr. III, Ballo Petru 7.88, Linteş Ion 7.61, Ripan Constantin 7.56, Marino Eugen 7.43, Itigan Gheorghe 7.34, Tocilescu Alexandru 7 34 Abramovici Eduard 7.27, Rotariu Mihai 7.25, Lecca Teodor 7.11, Tudose Mihail 7.00, Herşcovici Pinchas 6 99, Adamiu Ilie 6 93, Antveis Carol 6.83, Rosenfeld Iosef 6.75, Agapi Alexandru 6.74, Alexandrescu Isidor 6.65, Glantzştein Moritz 6.62, Cernătescu Gheorghe 6 59, Tomici Ionel 6.59, Motăş Costică 6.56, Bernstein Moise 6.50, Răteanu Alexandru 6.50, Iacov Constantin 6.43, Popovici I. Vasile 6.43, Sencovici Cristian 6.43, Viorescu Constantin 6.33, Beer I. Beno 6.27, Raicu Octavian 6.18.

Printre d-nele care au luat parte la petrecerea dată în ziua de 24 Iulie c. la via d-lui Th. Jellea, de la Vlădiceni, petrecere dată în onoarea şi spre încurajarea secţiei muzicale a Societăţii de gimnastică, sport şi muzică, a luat parte şi d na Beresca, soţia prietenului nostru d. Th. Berescu, maestru de gimnastică, şi numai datorită unei erori regretabile s'a omis a se trece în numărul de eri şi numele d-sale.

Iată vînzările şi inscripţiunile ipotecare ce s'au efectuat în ultimul timp la Trib. Iaşi:

Vînzări imobiliare voluntare.—1797. D. Marin Ionescu şi Maria au vîndut d-nei Elena Alistar, imobilul din Iaşi, str. Hotin 42, pe preţul de lei 700.

1800. D. Stanciu Hristea şi Elena au vîndul d-lui Clima Zamfir, 2 ha. teren din com. Iaşi, judeţul Iaşi, strada Valea Ciricului, pe preţul de lei 3000.

1808. D. Ivanov Neculai a vîndut d nei Evdochia Petrova Ivanova imobilul din Iaşi, stradela Bădăreu, pe preţul de 2000 lei.

Inscripţiuni ipotecare.—1802. D. Manaş Sand a ipotecat Societăţii de economie din Tataraşi, imobilul din Iaşi, strada Salhana No. 18 şi 20, în schimbul sumei de lei 1500.

1809. Ivanov Petrova Evdochia şi Ana Ivanova au ipotecat d-lui Dimitrie Alexandrov, imobilul din Iaşi, stradela Bădărău 23, în schimbul sumei de lei 2000.

D. ministru T. Maiorescu a supus aprobărei M. S. Regelui decretul pentru mişcarea ce urmează să se facă în corpul nostru diplomatic.

D. P. P. Carp, primul ministru, se va înapoia din concediu în ziua de Joi 4 August.

Ministerul de interne a aprobat regulamentul pentru exploatarea canalelor particulare în legătură cu canalele publice din oraşul Iaşi, astfel cum a fost votat de consiliul comunal în şedinţa de la 26 Mai.

Doamna Veronica Huţan, a reclamat autorităţilor că de la domiciliul părintesc, a dispărut fiica sa Ruxanda Huţan, în etate de 16 ani, şi cu toate cercetările făcute nu a putut o găsi.

Din cauza inundaţiilor din Bucovina, comunicaţia pe calea ferată între Iţcani Cernăuţi este întreruptă. Trecerea trenurilor de călători se face prin transbordare la Hadikfalva. Trenurile de marfă nu circulă, iar trenurile romîneşti de călători, ce au legătură cu trenurile din Austria, sosesc cu întîrzieri foarte mari.

Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vil giatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

Prin deciziunea d-lui ministru al lucrărilor publice cu No. 21,449 din 21 Iulie 1911, elevii anului al IV-lea al şcoalei de poduri şi sosele cari nu au terminat anul acesta unele proiecte sau lucrări, sunt dispensaţi de completarea lor, făcîndu-li se media de absolvire pentru diploma sau certificat, numai după notele examenelor şi lucrărilor terminate.

Afacerea scopiţilor.— In afacerea scopiţilor, vom avea probabil de înregistrat un conflict între parchet şi poliţie.

Am arătat, că până în acest moment, cercetările se fac de siguranţă, fără a se încunoştiinţa parchetul de aceasta.

Totuşi parchetul alarmat de svonul public, a cerut poliţiei să i înainteze dosarul împreună cu cei arestaţi.

Poliţia însă a refuzat aceasta, zicînd că nu poate înainta dosarul, până ce nu va termina cercetările.

Remîne să vedem, care va fi răspunsul parchetului.

*

Pe ziua de azi nimic nou în această afacere. Cercetările s'au oprit, din lipsa şefului de siguranţă, care se află la Piatra Neamţ.

Se cercetează deocamdată corespondenţa găsită la bătrînul Vasilieff.

Cererile de înscriere pentru admiterea în şcoalele superioare de arte şi meserii din Bucureşti şi Iaşi se vor primi cu începere de la 16 August până la 1 Septembrie 1911 inclusiv.

Pentru bursele Statului şi locurile de externi, cererile se adresează direcţiunei şcoalelor; iar pentru bursele judeţelor, prefecturilor respective.

In cererile adresate direcţiunii şcoalelor se va arăta dacă se cere admiterea ca bursier al Statului sau ca extern, precum şi felul meseriei ce doreşte să înveţe (art. 89).

Cererile de înscriere se fac pe petiţiune cu timbru de 30 bani, la care se alătură: actele de studii ale candidatului, extractul de naştere, actul de vaccină şi cel de paupertate. Acesta din urmă numai pentru locurile de bursieri (art. 35).

Pentru seara de *6 August* a. c., se anunţă în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Seară dansantă*, cu diferite jocuri şi distracţii, precum: tombolă, cor, declamaţii, etc., organizată de societatea „Unirea“ a lucrătorilor tipografi din Iaşi.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui şi frumoase.

Se prevede o mare animaţie, biletele fiind aproape toate plasate.

Ministerul instrucţiunei, înaintînd tuturor şcolilor secundare din ţară lista de cărţi aprobate pe anul 1911—1912, le-a pus în vedere că d-nii profesori să recomande din vreme, pentru ca şi ministerul să poată lua cunoştiinţă din timp.

Insă la multe şcoli d-nii profesori nu vor putea da liste de cărţi, pînă ce ministerul nu le va face cunoscut la ce clase vor funcţiona pentru anul viitor.

O uzină de aeroplane în care ni se arată amănunţit cum se fabrică modernele vehicule aeriane, ne reprezintă noul program cinematografic Pathé Frères, de astă seară Mercuri 26 Iulie, din noua grădină Trajan.

Toate fazele prin care trece trăsura văzduhului, de la scheletul aripelor până ce-şi ia zborul pasărea omenească, sunt minuţios aratate spectatorului — totul fiind fidel înregistrat la fabrică însăşi.

Noul program de astă seară Mercuri mai cuprinde:

Pe povîrnişul crimei, o splendidă naraţiune însufleţită, un roman contimporan plin de situaţii emoţionante.

Talismanul şefului, scene din viaţa nord-americanilor.—Dama de companie, scene comice.—Mania tichetelor gratuite, scene humoristice. — Inimă de copil, scene infantile — Reparaţie pripită sau vin boerii, scene comice—Jobard, hamal din dragoste, scene comice etc. precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal, care conţine între altele: Primirea la Amsterdam a Preşedintelui Fallières —Circuitul aviatic european de la Douvres la Calais: Trecerea în sbor a Mărei Minecei—New-York: Cel mai mare vapor din lume (45 milioane kilgr.) — Paris: Serbarea anuală a personalului casei Pathé-Frères — Ultimele creaţiuni ale modei—Turin (Italia): Funeraliile Reginei Maria-Pia de Portugalia — Paris: Marile alergări cicliste etc. etc. etc.

In noul program de Luni 1 August reapare simpaticul Max Linder.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Aseară trenul de Dorohoi, ce soseşte în Iaşi la ora 8 jum., a fost bombardat cu pietre între staţiile Larga şi Movileni.

Geamurile de la un vagon de clasa II au fost complect distruse. Atentatorii nu au fost prinşi.

Dr. I. Brener, **mamoş**, care a practicat mai mult timp ca asistent al celor mai renumite clinice germane, s'a stabilit în oraşul nostru, strada Metropoliei No. 12.

D sa se ocupă **exclusiv** cu *boale de femei şi faceri.*

Inscrierile la minister, pentru elevii preparaţi în particular, corigenţi şi cei cu examen integrale, se vor face de la 1—10 August.

Informaţiuni mai detalaite, se pot lua la secretariatul liceului naţional.

Ministerul Instrucţiunei a înaintat liceului naţional suma de 1000 lei, pentru legătura tutror burlanelor de ploaie cu canalul de scurgerea apelor.

Administraţia comunală a adjudecat asupra d-lui Stîngaciu, repararea localurilor şcoalelor primare.

Toţi elevii pregătiţi în particular sunt invitaţi de direcţiunea liceului Naţional, că pînă la 10 August, să-şi scoată certificatele, căci în caz contrar ele vor fi restituite ministerului.

Printr'un raport înaintat administraţiei comunale, serviciul apelor opinează că se pot închide fîntînele din oraş, de oare ce apa de Timişeşti nu va mai fi întreruptă.

Domnul avocat Stefan Georgescu, reîntorcîndu-se din viligiatură, şi-a reluat ocupaţiile.

Duminică 24 Iulie, s'a celebrat la via d-lui Pogor din comuna Galata, căsătoria d rei Mariette Georgescu cu d. Al. Cristea.

Inscrierile la Liceul Naţional, se vor face de la 16—31 August inclusiv de la 9—12 dimineaţă.

Fără acte în reguli şi recipisa de plata taxei, nu se va face nici o înscriere.

Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie.**

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAȚII

❑ *In oraș circulă cu insistență svonul, că, în urma diferitelor reparațiuni, ce se fac la conducte, apa de Timișești ar fi devenit impură.*

Administrația comunală ar face bine de a publica un comunicat în această privință și eventual, pînă la desinfectarea conductei, să invite populația a nu bea de cît apă fiartă.

❑ *Ministrul de Interne, a aprobat ca aprovizionarea cu 65,000 kgr. lemne pentru azilul de infirme din Iași, să fie făcută de d. I. Stamatiu, cu prețul de 180 lei vagonul.*

Parecă se putea ca altul, afară de d. Iancu Lemnarul să capete această furnitură?

❑ *Guvernamentalii locali, se întrunesc mîine seară, pentru întocmirea listei la colegiul 1 județean.*

D. Grecianu, care supuse pe fiecare candidat la cîte o taxă de 500 lei, a revenit acuma, făcînd de declarația tuturora că nu vor să contribue cu atîția bani.

Șerul a consimțit ca fie care candidat să achite numai costul buletinelor.

❑ *Din Sculeni, ni se comunică că, Prutul revărsînd a inundat șesurile moșilor: Cîrniceni, Probota, Țiganași, Popricani și Isvoarele Epureni. Comunicația între Frăsuleni și Sorca este cu totul întreruptă.*

❑ Afacerea Van Sane, va fi cercetată abia după întoărcerea din concediu a d-lui Bușilă judecător de instrucție.

Primul termin pentru interogarea martur lor a fost fixat la 12 August.

❑ **Banda de la Scobinți**—Din Hîrlău ni se scrie, că părerea generală este că rău s'a făcut, că s'a dispus retragerea trupelor. Din contra ar fi trebuit aduse trupe numeroase, pentru a se organiza un serviciu permanent de supraveghere, căci altfel nu se va da de urma bandiților.

Aprovizionarea bandei cu merinde, se face de către unii pădurari, care alt fel sunt amenințați cu moartea.

❑ D. N. Zane a fost numit membru al consiliului superior al comerțului, în locul decedatului C. I. Stoicescu.

❑ **Obijduirea comercianților ieșani.**—Pe cînd în Capitală și în alte localități, se fac toate înlesnirile comercianților, la noi se face contrarul.

Astfel pe ziua de azi, reproducem petițiunea, pe care un număr de frunteași comerciați din localitate, au adresat-o dirigintelui poștal, în ceeea ce privește greutățile ce li se fac la expediarea coletelor poștale.

Iată acea petițiune:

„Acuma, în timpul sezonului, suferim un mare neajuns prin impunerea modului de împachetare a coletelor poștale și am introdus pentru economie de timp, plombe, ca să înlocuim sigiliile de ceară, însă oficiul poștal refuză primirea coletelor nesigilate.

Ne permitem a vă atrage atențiunea că din Capitală se expediază pachete închise cu valoare declarată și cu plombe, fără sigilii de ceară, precum am dovedit în nenumărate rînduri.

Nu înțelegem pentru ce comercianții din București să se bucure de această favoare și noi nu.

Dacă veți bine-voi a considera, că poșta venită cu trenul de 8 ore dimineața, se împarte la 11 jum. și că pînă la ora 5 seara, toate comenzile sosite din provincie, uneori peste 50 colete zilnic, trebuesc expediate de fiecare comerciant în parte, veți înțelege neajunsul ce-l suferim.

Dacă a-ți bine voi a ni admite expediarea pachetelor șnuruite, cu o singură sfoară, fără noduri și ambalate în hîrtie bună cu plomburi, a ți aduce un mare folos desvoltărei comerciului, care sufere în deajuns și din cauza lipsurilor de vagoane, așa că ori ce expediațiune, făcută prin căile ferate, mica viteză, durează pînă la 3 și 4 săptămîni, pînă ajunge la destinație".

Credem că d. dirigintel al oficiului poștal, va ține în seamă doleanțele comercianților și se va grăbi a satisface dreapta lor cerere.

❑ **Noile măsuri contra holerei.** — Desființarea carantinei pentru călătorii sosiți pe vase, din localitățile contaminate de holeră, ciumă și alte boale molipsitoare, a fost înlocuită cu supravegherea medicală a călătorilor în localitatea de destinație.

Pentru ca pasagerii să nu se ascundă de supravegherea medicală, s'au luat următoarele măsuri: Pașapoartele de călătorie se vor reține de șeful poliției punctului prin care călătorul a intrat în țară, iar în schimb i se va elibera un pașaport de sanatate semnat de poliție și medicul punctului.

Pașapoartele reținute se vor înainta de șeful poliției în localitatea indicată de călători, prin oficianții poștali ai trenurilor, iar dacă la punctul de frontieră nu este tren, se va trimite prin poștă cu prima cursă. Ajuns la locul de destinație, călătorul va fi în observație medicală zilele fixate, după care i se va elibera pașaportul.

❑ Intrebăm pe d nii Solomon Haliță și C. I. Praja de ce anul acesta n'a plecat în colonie școlară nici un elev din Iași?

Fond cu această destinație există. Subvenția Primăriei de 2000 lei ar fi fost oferită. De ce nu s'au alcătuit coloniile școlare?

Dacă d-nii de mai sus nu vor răspunde, vom vorbi noi.

❑ **Din ale ipistatului.** — Duminica trecută — noi am dat la timp știrea aceasta — au fost convocați la prefectura de poliție mai mulți comercianți spre a fi consultați în chestia repausului duminical.

Comercianții nu numai că au cerut menținerea legii în ființă, dar s'au și plîns ipistatului Stroja, că sergenții poțienești în schimbul bacșișurilor închid ochii, cînd unii comercianți înfrîng legea.

Și știți ce a răspuns ipistatul?

— Așa e, dar ce vreți? Cu 50 lei pe lună nu poate trăi un om. Se bucură și el de un bacșiș cînd îl poate capata.

Curat vorba lui Pristanda din „Scrisoarea pierdută" a lui Caragiale: „famelie mare, coane Fănică, renumerație după buget mică.."

Ce putea să răspundă un ipistat?

Am reprodus acest dialog pentru a face... un serviciu sergenților.

❑ *Comisiunea numită de ministerul de finanțe pentru studierea descentralizărei administrației financiare a țărei își va mai continua lucrările pînă la 15 August, cînd se va numi o nouă comisiune spre a proceda la întocmirea legei pentru reforma administrativă a țărei.*

❑ Mîine are loc o consfătuire la serviciul sanitar, pentru a se alege sistemul cel mai practic al instalațiunilor de aparare biologică, ce urmează a se experimenta.

❑ **Casele insalubre.**—La serviciul sanitar, chestia caselor insalubre, formează o preocupare deosebită.

In diferitele lor inspecțiuni, medicii comunali, au raportat existența unor case, ce se găsesc în condițiuni higienice detestabile. Aceste case sunt locuite de o populație săracă, îngrămădită și expusă la tot felul de boli.

Dacă în vremuri normale, existența acestor case este o primejdie, apoi în vremuri de epidemie, ele devin niște focare ce amenință sănătatea publică.

Chestia însă pare greu de rezolvit și s'a îngreuiat și mai mult, printr'un raport documentat, înaintat serviciului sanitar, și prin care serviciul contencios al comunei, spune că pentru a se putea în mod legal, lua măsuri în contra caselor insalubre, trebue mai întâi să se modifice regulamentul comunal, în această privință.

De această chestie, consiliul de higienă al orașului, se va ocupa pe larg în viitoarea ședință.

❑ Am aratat că serviciul sanitar a cerut epitropiei sf. Spiridon, ca, toate carele ce aduc bolnavii la spital, să nu mai staționeze în strada Muzelor.

La aceasta epitropia a răspuns, că nu are un loc unde să adăpostească acele care.

In urma unui vot al consiliului de higienă, d. dr. Imervohl, făcînd o anchetă la fața locului, a constatat că epitropia posedă locuri suficiente pentru adăpostirea carelor.

❑ In cercurile guvernamentale se afirmă, că d. Jean Lahovary, fiind suferind, și-a exprimat dorința de a se retrage din minister.

❑ La ultima ședință a camerei de comerciu, se va adresa o interpelare președintelui, dacă d. Ștefăniu mai poate rămînea membru în această cameră, după ce a fost dovedit că nu e romîn și nici încetățenit.

Chestia va fi de aseminea ridicată la camera de meserii, unde bulgarul Ștefan e președinte.

❑ Astăzi la orele 3 p. m. are loc la Camera de comerț o consfătuire a camerii cu mai mulți comercianți și industriași din Iași, în vederea repaosului duminical.

❑ Halta Netoții, situată pe linia Ploești-Slobozia, între stațiunile Ploești și Șerban-Vodă, care a fost deschisă numai pentru traficul local de călători și bagaje, se va deschide cu incepere de azi și pentru traficul local de cereale în vagoane complect încărcate.

Numita haltă neavînd magazie și nici alte instalațiuni, la predare urmează să se depună scrisorile de trăsură, precum și cîte o cauțiune de 20 lei de fiecare vagon, fără ca marfa să fie adusă în haltă și pe baza acelor scrisori de trăsură și a cauțiunilor depuse, se vor comanda vagoanele necesare, care se vor da după posibilitate.

Incărcarea și descărcarea cerealelor în această haltă, va fi efectuată de părți.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Str. Toma Cozma 16 bis

— *Cousult. 6—8* —

❑ **Judecare.**—Tribunalul s. I a, a recomfirmat astăzi mandatele de arestare ale preveniților C. Lungu și Ifrim Zăhărescu pentru loviri grave și omor, —și a lui Ion Marin pentru cumul de furturi.

— Astă-zi înaintea trib. s. I a s'a înfățișat procesul de furt, falș, și escrocherie în care figurează ca inculpați vre o 15 indivizi în frunte cu vestitul Bogonos.

Procesul s'a amînat procedura nefind complectă.

❑ Școala profesională Cristache Zănescu, va trece cu începere de la 1 Septembrie, de sub direcțiunea d nei E. Furnică sub a d rei Eug. Ionescu.

❑ **Theatrale.** — Trupa de operă Italiană Lilipuziană va cînta astă seară în grădina Bragadiru frumoasa operă *Tosca* în trei acte. Muzică de *Puccini*. — Joi 28 Iulie *Povestea unui Pierrot*.

ANUNCIU

In ziua de **28 Iulie 1911** ora 2 p. m. se vinde prin licitație publică activul falimentului **Schürer & fiu** din Iași strada Ștefan cel Mare No. 48, compus din barchet, pînză, lenajuri, evaluat la suma de **1137 lei 40 bani.**

Licitațiunea se va începe de la suma de 500 lei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Jude ător Sindic **Gr. Suțu**

Secretar *C. Boian*

Ultima oră

București 27 Iulie

Comisiuni de examen

București —In comisiunile de examen pentru gimnaziul și liceul militar, s'au făcut schimbările următoare: D. colonel Gh. Burghelea, a fost numit președinte, în locul d lui colonel Marin Nicolescu; iar d. Mitru Ioan, membru, în locul d-lui Scriban.

D. loc. colonel Bratoșanu, a fost numit în comisiunea de admitere la școala militară de infanterie, în locul d lui loct. colonel Petala.

Scufundarea unui vapor peste 100 persoane înecate

Alexandria. — Un vas supra încarcat cu indigeni, mergînd pe Nil, de la Kafresaijat la Desuk, s'a scufundat la 5 August. S'au pescuit până acum 36 cadavre. Sunt temeri că au perit peste 100 persoane.

Deraiarea de la Vîrcerova

București. — Astă-noapte Capitala a fost alarmată, de svonul unei catastrofe, întîmplate trenului care plecase din București spre Vîrcerova.

O telegramă din Craiova anunțase laconic, că lîngă Gura Văiei, trenul plecase din Vîrciorova, la orele 8 și 23, ar fi fost aruncat din șine din cauza surpărei unui mal și că ar fi fost numeroase victime,

Cerîndu-se informațiuni, s'a aflat, că trenul, care plecase la ora 5 din Vîrcerova, a deraiat între Gura Văei și Cladova, din cauza terasamentului slăbit, în urma ploilor. Două vagoane au fost sfărîmate și un frînar ușor rînit.

La ora 2 direcțiunea generală a căilor ferate, a publicat comunicatul următor.

Trenul No. 57, care a plecat din Vîrcerova la orele 5,07 după amează, a deraiat la kilometrul 396, între Vîrciorova și Turnu Severin, din cauza slăbirei terasamentului, în urma unei neașteptate rupturi de nouri.

Un frînar a fost ușor rînit.

Se crede că azi, circulația va fi restabilită.

Papa grav bolnav

Roma. — Ziarele de aci anunță, că starea Papei s'a agravat. Azi Papa a avut febră.

Accident de automobil

Paris.—Lîngă Tours, s'a întîmplat un groaznic accident de automobil, în care se găseau 10 studente.

5 studente au fost omorîte, 5 grav rănite.

Cazurile de holeră nu se mai pot constata exact

Salonic. — E cu neputință a se constata în mod exact numărul bolnavilor de holeră.

La Speck, cazurile sunt foarte numeroase. Albanejii ascund ivirea boalei și împiedică doctorii să pătrundă în case.

24 cazuri de holeră 19 mortale

Constantinopol.—Azi s'au constatat aci 24 cazuri de holeră, dintre care 19 mortale.

Valoarea indemnizației pentru deputați și senatori

Lisabona.—Azi s'a votat o îndemnizație parlamentară pentru deputații și senatorii portughezi.

Noul ministru al statelor Unite în România

Vashinghton. — In schimbările ce se vor face în diplomație, se prevede între altele, numirea d-lui Jackson, ca ministru pe lîngă statele balcanice.

In Muntenegru sunt cîteva cazuri izolate de holeră

Cetinge. — Știrile publicate de ziare despre holera în Muntenegru sunt exagerate. Acum 15 zile s'a constatat un deces datorit holerei într'o cazarmă. Un al doilea soldat s'a îmbolnăvit de holeră, dar s'a vindecat. Soldații au pornit să bivacueze la Lovcen, și sunt cu toții perfect sănătoși.

Traseul liniei Adriatice, va folosi: României și Rusiei, Bulgariei nu

Sofia.—Comentînd proectul de traseu a liniei spre Adriatica, ziarul „Dnevnik" scrie că traseul adoptat va folosi României, Rusiei și Serbiei și numai Bulgaria nu va cîștiga nimic din acest traseu.

Complotul din Madrid

Madrid.—Autoritățile au dat de urmele unui complot, organizat de marinari, în scop de a răsturna actuala stare de lucruri.

100 de marinari au fost arestați. Dintre aceștia, 25 au fost înaintați unui consiliu de războiu, care l-a condemnat la moarte.

De alt-fel propaganda republicană se întinde tot mai mult în întreaga Spanie.

ANUNCIU

In ziua de *29 Iulie 1911 ora 2 p. m.* se vinde prin licitație publică, activul **firmei falite S. M Kahane & M. H. Bris din Iași,** strada Ștefan cel Mare No. 4, compus din șifon, zefir olandă, stofă de matasă, stofă de mobile, stofă de lînă, cașmir, covoare, etc.. evaluate la suma de **75,425 lei 50 bani,** precum și portofoliul firmei falite evaluat la suma de **9374 lei 60 bani,** după arătările din bilanțul falitilor din care urmează a se scădea sumele încasate de S nd cat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suțu**

Secretar *C. Boian*

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall. Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, bășica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă și diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă

Comenzile se fac la exloatator I. Werner farmacist, furnisorul Curții Regale la Iași.

Broșura: Importanța și eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor: **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit

ca

Specialist în boale de femei

Mamoș

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultațiile 9—11 dim. și 2—5 p. m.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10, Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c.. la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

Doamnele și Domnișoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară și în acelaș timp să cumpere și cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune și cu prețuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize și Voalajuri. Ultimele noutăți în Bluze, Matinele și Jupoane.

Mănuși și Gente moderne cu Șnururi,

Garnituri pentru Rochii și Furnituri complecte pentru croitorie.

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învățătură.

BANCA FOLTICENI

Societate Anonimă — Capital 140000 lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

D-nul D. STOURDZA, președinte
„ SEB. MORUZZI, v.-președinte
„ ARTUR GOROVEI, membru
„ FRAȚI IANCU „
„ ISIDOR GOLDNER, director

Banca va face următoarele operațiuni

Deschideri de conpturi curente, încasări și scomptări de efecte, cupoane și titluri avansuri pe titluri garantate de Stat precum și asupra tuturor acțiunilor societăților constituite în țeară, va face orice operațiuni de Bancă, cesiuni, gajuri de producte și mărfuri, va elibera cecuri asupra tuturor țerilor: se va însercina cu vînzarea cerealelor.—Primește bani spre fructificare.

Biurourile Băncei se vor deschide la 1 Iulie 1911 în casele d-lor Pineles-Last, strada Mare.

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaților din Iași se pot scrie ori-ce acte cu cu o mașină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate mașinele de scris.

D-nii avocați cari ar dori să li se scrie acte cu mașina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Dispunînd de cîteva ore libere, face cunoscut că predau lecțiuni de limba și literatura germană, comptabilitate, matemateca comercială și corespondența, atît pentru domni cît și pentru domnișoare.

Asemenea predau lecțiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba și conversațiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Prețuri avantajoase.

A se adresa la d l **M. Mescher** str Gh. Mărzescu 19 etagiul I.

Băile Oglinzi

Două vile cu tot confortul modern, de cîte trei odăi și o bucătărie, poziațiune superbă sunt de *închiriat.*

A se adresa la D l M. Petersil, Băile Oglinzi.

Ape minerale naturale

STREINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC şi APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familiĭ!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian*, chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi înscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Grad'na Trajan

în fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Apă de colonie superioară. Preparată numai din ingrediente pure şi care îşi are întrebuinţarea externă după cunoştina fiecărui.

Sticla de 1 litru 5.50, ½ l. 3.75, ¼ l. 2 lei.

Muştar romînesc cu musat. Tot ce poate fi mai gustos pentru masă şi ca adaos la sosuri, fiind picant şi dulce. *Borcanul 1.25 b.*

Sirop Iodotanic. Depurativ prin excelenţă pentru copii, Limfatici, Scrofuloşi, etc. *Sticla 2.50. b.*

Peste 600 doamne bogate

„Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES la debut 0f30

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

Cereţi numaĭ:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome

şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, tinzînd cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente in caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat la toturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII — No. 1362 Vineri 29 Iulie 1911

Autonomia şcoalelor secundare

II

Invăţămîntul are nevoe de control. Şi eu cred că cel mai bun şi mai de vază controlor, va fi Directorul. Se înţelege, că vorbesc de un Director ales, iar nu numit, care să aibă în mîna sa oare-care autoritate pe lîngă superioritatea sa ca profesor. Un Director apoi, care să fie şi mai bine retribuit. Astă-zi avem un personal de control. Avem inspectori dintre cari, unii sunt angajaţi cu luna, alţii cu bucata, adică cu obiectul. Şi ocupaţia de căpetenie a lor e de a ancheta certurile şi neînţelegerile între dascali, turburările provocate de elevi, prezidarea serbărilor etc.

De alt-fel, prin forţa împrejurărilor dînşii nu pot cunoaşte pe dascal, în forul lor interior, nu le pot cunoaşte puterea de munca şi stăruinţa la lucru.

Din cauza aceasta am avut ocaziune să vedem generalizări, ca să nu zic alt-fel, dar pripite.

Cu cît mai în măsură va fi un Director inamovibil, care veşnic stă în contact cu profesorii, de a-i cunoaşte?

Inspectorul actual stă în clasa unui profesor o oară, două, să zicem chiar mai multe, notează ce i se pare a fi rău. Directorul însă în nemijlocit şi îndelungat contact cu profesorii va fi nu numai un controlor de multe-ori sever, dar şi un prieten şi un sfătuitor al profesorilor, mai ales celor tineri.

Apoi, în cît priveşte pe profesori, negreşit o sumă de împrejurări ar trebui luate în de aproape băgară de samă, dacă voim ca învăţămîntul nostru să progreseze neîncetat.

Cu toate măsurile luate pînă astă-zi pentru o bună selecţionare a lor, totuşi profesorul tînăr are nevoe de oare-care sfaturi la începutul carierii. Ferice de cel care dă peste un Director bun, priceput, şi cu dor de lucru!

E un fapt cert, că nimeni nu e născut pentru a fi profesor. Ne alegem cariera profesoratului, ca pe orî-care alta. Odată aleasă cariera, intraţi în ea, putem deveni buni profesori prin stăruinţa în muncă.

Profesorul bun însă, trebue încurajat, recompensat. Cum stau însă astă-zi lucrurile, perspectiva lui nu e de loc ademenitoare. Şi cei buni, şi din fericire avem acum o majoritate de profesori buni, între tineri, ca şi între bătrîni, au acelaşi tratament.

Şi cu toate acestea ar trebui să aibă şi profesorul în vedere bastonul de mareşal, cum se zice despre soldaţi.

Mutarea la oraşe mai mari, gradarea în salarii, perspectiva de a ajunge după o muncă mai îndelungată şi bine apreciată la funcţiunile inamovibile de Director, inspector etc., ar fi o îmboldire serioasă pentru a stimula energia profesorilor.

Eu aşi merge mai departe, şi aşi zice, că profesorul secundar care dă dovadă şi de activitate şi de o minte luminată, ca şi de cunoştinţe solide să aibă de-a dreptul acces în Universitate, fără să treacă prin probe, cari de multe ori nu dau măsura adevărată a valorii individului. Despre titluri academice nu mai vorbesc, întru cît astă-zi şi profesorii şcoalelor secundare le posedă, ca şi cei de la Univarsitate.

Tot ce am zis pînă aici despre Directori şi profesori, are negreşit legătura cu ceia ce am numit autonomia şcoalelor secundare.

Autonomia acestora va atrage după sine şi recunoşterea lor ca persoane morale. Eu socotesc de alt-fel, că aceasta n'ar fi un rău. E bine ca fie-care şcoală să aibă oare-care latitudine în administrarea averii sale, în privegherea şi perfecţionarea cursurilor.

Se găsesc persoane caritabile, cari înţeleg a dispune de parte din averea lor în folosul instituţiunilor culturale. Unele ar voi poate să testeze oare-cari sume, să lase oare-cari bunuri unei şcoale din oraşul în care au trăit ele. Iar şcoala fiind recunoscută persoană morală, va putea primi legatul şi a-l administra conform voinţei testatorului şi interesului şcoalei. De multe-ori aceasta va fi chiar un îndemn pentru acele persoane, căci vor şti că executorii testamentului cu privire la liberalitatea pentru şcoală vor fi dintre persoanele pe cari le-a apreciat în viaţă, iar de liberalitate vor profita acei, la cari dînşii s'au gîndit.

Căci dacă, după cum înţelegem noi, liceul rămîne ca un fel de privilegiu pentru cei ce pot aştepta, apoi nu e mai puţin adevărat că elemente de valoare se pot găsi nu numai printre aceştia. Şi cînd şcoala dispune de fonduri, atunci pot lua parte cît mai mulţi la învăţătură, şi nu numai dintre aceĭ, cari contează pe sprijinul familiei.

Apoi şi-şi profesorii ar putea fi încurajaţi prin premii pentru lucrările bune şi de valoare în specialitatea lor.

Ast-fel, de multe-ori intenţiuni lăudabile ale persoanelor caritabile cad, cînd se ştie că administrarea fondurilor trebue să se facă de casa şcoalelor, instituţiune bună, dar prea puţin cunoscută de ele.

V. I. Radu

Tot repaosul duminical

Chestia repaosului duminical procupă încă toate autorităţile noastre. Din o chestiune simplă, tot atît de simplă pe cît este de mare, s'a făcut o chestiune complicată, dificilă, extrem de anevoiasă şi de complexă. De ce? Să fie rea credinţă sau numai prostie?

Noi credem că şi una şi alta.

Este rea credinţă, pentru că toată frămîntarea prefectului de poliţie şi a camerei de comerţ pentru eluciderea *chestiei este determinată de hotărîrea guvernului, care vrea să modifice legea repaosului Duminical,*

Este prostie, pentru că un guvern cînd vrea să strice o lege bună în ţara românească, nu are nevoe de atîta tămbălău. Guvernul vrea, guvernul o strică — scurt şi simplu.

De ce atîta paradă, de ce atîta aparenţă vicleană de deliberare şi de chibzuire. Mai corect a fost ipistatul de la poliţie, cînd a poruncit subalternilor săi să-i adune 500 de semnături pentru desfiinţarea repaosului duminical, de cît morarul de la Lunguni, care a convocat pe luminaţii săi consilieri de la Camera de Comerţ, şi — culmea ridicolului — pe părţile interesate: patronii şi funcţionarii comerciali.

Ce-a eşit, s'a văzut; nu s'a putut discuta nimic, deci nu s'a putut hotărî nimic.

De altfel, ce s'ar fi putut discuta şi hotărî? Cine sunt membrii camerii de comerţ, ca să poată pricepe şi dezbate o chestie atît de mare ca acea a repausului duminical şi să-i priceapă toată însemnătatea ei economică, socială, culturală? Dovada profundei lor nepricepері au dat-o chiar în şedinţa de eri a Camerei, cînd au aplaudat prostia unui coleg de-al lor, care a afirmat, că ei reprezintă pe comercianţi şi industriaşi şi nu pe funcţionarii comerciali, care sunt „a 5-a roată la căruţă“.

Ce se mai poate pretinde de la asemenea inconştienţi?

Şi doar nu trebuie multă inteligenţă pentru a şti, că instituţia Camerei de Comerţ şi Industrie reprezintă interesele comerţului şi ale industriei; deci ale categoriilor economice, cari iau parte la producţiunile luate în întregul lor, şi nu a indivizilor sau a unora dintre indivizii interesaţi în aceste ramure de activitate economică.

Şi dacă e aşa, ce înseamnă această afirmaţiune stupidă, că funcţionarii comerciali n'au cuvîntul, că cei care trebuie să decidă sunt comercianţii şi industriaşii?

Dar chestia este extrem de interesantă şi vom reveni asupra ei, pentru a arăta la ce rezultate dezastroase se tinde cu desfiinţarea acestei legi.

Un savant şarlatan şi un savant cinstit

Savantul şarlatan este *Ernst Haekel* marele naturalist german; iar savantul cinstit este d. A. C. Cuza, celebrul plagiator romîn, a cărui faimă a trecut atlanticul!

Ce vreţi, pe lumea asta, toate se petrec, se vede, de-a îndoasele. Nici se putea altfel. Haeckel era singurul om de ştiinţă cu care fraudatorul Academiei şi Universităţii nu polemizase încă. Cum aceasta nu putea dăinui mult, pentru bunul renume al farsorului Cuza, Haeckel a fost şi el anexat la „jidanii în presă“ în ultimul număr al *Neamului* de la Văleni.

Aşa dar Haeckel este un şarlatan, pentru că a îndrăznit să propăvăduiască monismul, pe care d. Cuza nu-l poate pricepe din înălţimea principiilor sale furate de la economiştii străini. Şi în sprijinul tezei sale, a şarlatanismului lui Haeckel, plagiatorul aduce mărturisirile a trei catolici.

Curios tip şi d. Cuza! D-sa crede, că se pot găsi oameni, cari să se emoţioneze de elucubraţiile sale şi că, mai ales de cînd a fost dovedit de plagiator mai este om cinstit în ţara asta, pe care să-l intereseze bîiguelile sale de om bolnav.

Este prea sus marele naturalist german, care se bucură de stima întregii lumi intelectuale, pentru a putea fi atins de veninul celui mai compromis profesor.

Opera lui Haeckel este prea mare pentru a putea fi murdărită de balele d-lui Cuza.

Ori cît s'ar strădui d. Cuza să se ridice, acăţîndu-se de pulpana marelui filosof de la Iena, dînsul rămîne acelaş pitic răutăcios şi impotent, pe care opinia publică l-a înfierat în mod definitiv.

CITE-VA NOTE

D. Iancu este foarte ocupat. D-sale i-a căzut însărcinarea, de a prepara Iaşul pentru vizita ce ni-o va face la toamnă Suveranul.

Să vedeţi ce chin pe bietele străzi! Cum le întoarce şi le suceşte d. Iancu, că doar-doar vor fi mai... primitoare faţă de Rege şi de înalţii oaspeţi. Secundat — de cînd e prim, d. Iancu este secundat — de Donici, inginerul de pavele al Comunei, d, Iancu dă mereu ordine, cu cunoscuta-i voce liliputziană. Ah! ce timbru, mon şer.

Zău, domle Iancule, ce mai tenoraş ai fi între copiii de la Bragadiru.

*

O întîmplare nostimă ne relatează ziarele bucureştene. Un don Juan, cum sînt atîţia în Bucureşti, acostează o fată. O urmăreşte, îi vorbeşte, o ciupeşte. In cele din urmă fata nu putu rămîne nesimţitoare la stăruinţele don juanului şi... îi cîrpi o palmă.

Până acum nimic neobişnuit. Capitala ne-a deprins cu asemene fapte. Ea are şi tineri ticăloşi şi fete curajoase.

Ceea ce ne a surprins însă, e că don juanul a avut şi naivitatea şi lipsa de politeţă să reclame la poliţie, pentrucă a fost pălmuit. Asta întrece toate.

Un american, în locul don juanului nostru, s'ar fi grăbit să ceară mîna fetei, de la cei în drept, pentru a fi stăpîn pe o palmă atît de îndrăzneaţă.

Vizita Măriei Sale

Dacă un străin ar întra în oraşul nostru şi ar vedea starea de dărăpănare în care se află străzile, ruinile şi dughenile arse, locurile virane şi acoperite cu moluz şi pietriş, mormanele de gunoae şi asfalt sfarmat ce zac pe trotuare, apoi colbul ce se înalţă pînă la ceriu, de te înăduşi cînd treci pe stradă, ar exclama cu plină şi adîncă indignare: Iaşii sînt foarte rău administraţi.

Şi ar avea toată dreptatea aceştia să zică astfel. Cetăţenii văd zilnic pe d. Iancu Stamatiu, trecînd înfundat în trăsurile părimăriei pe străzile în dărăpînare, de unde se duce, pentru ce se duce, ce face, cît face, dacă face ceva nu văd nici un rost. Tîrgul bugezeşte în murdărie.

Aşa de pildă, pentru cei ce cunosc ceva din edilitatea capitalei nu cred să fi văzut priveliştea ca pe o stradă principală din Bucureşti să se fi întîmplat cele ce se petrec pe străzile principale ale Iaşului. Se face o reparare pe o stradă cu circulaţie mare; moluzul ce se scoate se pune în o căruţă şi materialul nou ce se serveşte se aduce în altă căruţă, se lucrează şi fără a se opri circulaţia, sau a o împedica se execută lucrarea. La noi, din potrivă; stau mormanele cu lunile; trotuarele sunt pline de sfărmături de asfalt cu lunile şi abia după ce călătorii şi-au spart capul o iarnă întreagă, bine voeşte a veni primăria şi a face reparaţia. De ce s'a scos asfaltul astăzi, ca să facă reparaţia peste 6 luni?

Iar acum vine Mária sa în Iaşi. Primăria a dat ordin ca pînă la 15 Sept. toate lucrările de racordări să fie gata pe liniile principale de circulaţie. Dar în loc ca aceste racordări să grăbească curăţirea, ea mai mult o strică.

In Septembrie, cînd M. Sa va fi în Iaşi şi va trece cu alaiu pe străzile principale, se va crede că nici odată n'a fost Iaşii mai bine şi regulat ca atunci. E bine că vine Măria Sa; am dori să vină mai des la Iaşi, că doar se va civiliza şi primăria noastră cu serviciul ei technic în chipul cum să proceadă la repararea străzilor.

Şi cînd te gîndeşti că peste Prut e holeră, iar noi în Iaşi înghiţim la colb de ni se înfundă nările.

OAMENI ŞI LUCRURI

CE NU SE POATE...

Cînd poeţii se ceartă, cînd rîd unul de altul,—publicul mare, publicul cetitor are numai un lucru de făcut,—să deplîngă spectacolul trist.

E cazul luptei care s'a încins — nu pentru întăia şi nici pentru cea din urmă dată—între academicianul poet Duiliu Zamfirescu şi poetul încoronat de Academie, Octavian Goga.

Acesta din urmă răspunde, cu toată vlolenţa de care e capabil, diatribei îndreptată, acum de curînd, de d. Duiliu Zamfirescu, prin Romînul, în contra grupării politico-literare de la „Tribuna“.

Cine s'ar încumeta să se amestece în asemenea polemici şi mai cu seamă în asemenea brutale discuţiuni degenerate în sfezi duşmănoase.

Am citat dăunăzi un pasagiu din atacul academicianului. Autorul însuşi îl califică de „aspru, dar precis“, după ce aruncă tribuniştilor epitetul de „neonest“. Dar de un alt pasagiu ne aducem aminte şi vroim să ne ocupăm mai de aproape.

Vorbind despre activitatea unor oameni politici conducători ai mişcării reprezentată de „Tribuna“, d. Duiliu Zamfirescu scrie:

„Eu ştiu multe“...

Şi adaogă obişnulta indicaţiune că... mai bine să nu fie silit să vorbească...

Poetul Duiliu Zamfirescu e de multă vreme în diplomaţie.

Trăind „sub alte orizonturi“, unde a avut multe frumoase, une-ori superbe inspiraţiuni, a putut sta departe de proza luptelor politice, alimentînd paginile „Convorbirilor literare“ cu abundente creaţiuni în versuri şi în proză, —mai cu seamă în proză, de ciţi-va ani.

Ziarele anunţau acum în urmă înaintarea d-sale în erarhia diplomatică—dacă nu ne înşelăm o numire de consul general al ţării.

De la un poet care e atît de iscusit în ale diplomaţiei se putea dară aştepta o mai deplină putere de înfrînare a temperamentului.

La d. Duiliu Zamfirescu, însă, cazul e din potrivă. D sa devine din ce în ce mai agresiv, mai iubitor de violenţe, mai căutător de note personale, fie în comunicări academice, fie în prefaţe,— dacă nu chiar în textul scrierilor literare.

Dar cînd un membru al diplomaţiei vorbind de luptători transilvaneni, scrie cu o prefăcută ori echivocă discreţiune: „Eu ştiu multe“—la cîte grave presupuneri bănueli şi învinuiri nu poate da loc!

E oare îngăduit un asemenea gest imprudent?

Credem că fraza e o „gafă“.

Un roman recent al d-lui Duiliu Zamfirescu se intitulează: „Ce nu se poate“.

Intre lucrurile cari nu se pot face— sunt abaterile de la cea mai elementară diplomaţie, cari pot avea aierul unor denunţări.

Rodion

Viaţa balneară străbună

Hidroterapia la Heleni. — Romanii şi sursele balneare.—Preferinţele clientelei. Petreceri şi cură.—Moda vilegiaturei.— Cu două mii de ani în urmă.—O plajă tireniană.—Izvoare calde.—Nervii celor vechi.—Staţiuni de lux. — Glorii dispărute.

Poporul grec întrebuinţa băile de mare sau de rîu; acest agrement hydro-terapeutic îl obişnuia drept un exerciţiu hygienic.

Romanii sunt cei dintăiu care au încercat a utiliza într'un scop therapeutic oare cari surse thermale sau minerale.

Cele mai multe centre balneare din Europa, Asia, Africa, au lăsat urme, denotînd grija ce aveau Romanii de a utiliza resursele hydro-minerale a ţinuturilor pe care le cucereau. Dar natural că spre staţiunile peninsulei metropolitane, fiind mai uşor de mers şi mai bine organizate năvălea clientela balneară, căutînd într'o vilegeatură agreabilă un derivativ la surmenagiul lor, sau un remediu consecinţelor pathologice.

Cu venirea verei, o lume întreagă de bonvivanţi, de neurastenici, podagroşi părăseau Roma şi se stabileau la staţiunile hydrominerale sau maritime ale regiunei.

Oraşele de mare şi plajele romane se populau de societatea strălucitoare, destul de amestecată. Adevăraţii bolnavi îşi căutau de vindecare: familiile bogate erau în căutarea distracţiilor de vară, etc.

Locul vilegiaturei depindea de modă, de gradul de bogăţie, de gusturile personale şi indicaţiunile medicale.

*

Lucrurile nu s'au schimbat altfel de acum 2000 de ani.

Autorii latini ai decadenţei, ne-au lăsat asupra acestui punct particular al moravurilor, observaţiuni foarte curioase care nu sunt fără interes. Din toate staţiunile balneare frequentate de aristocraţia romană, Baïés, mica plaje pe marea tirenienă, a fost fără contrazicere acea care atrăgea cea mai bogată şi numeroasă clientelă.

Pliniu care s'a ocupat cu chestiunile hydrologice în Istoria sa Naturală, ne dă indicaţiuni precise asupra necesităţei şi a modului de întrebuinţare:

Apele aceste — scrie Plinius — isvorăsc din toate părţile aci reci, dincolo calde, mai la vale reci şi calde ca la Tarbellis în Aquitania (Dax) sau chiar clocotinde.

Dar ele nu curg în nici o parte cu mai mare abondenţă şi cu proprietăţile medicinale mai diverse ca în golful de Baïes: sulfuroase, aluminoase, nitroase, bituminoase, unele amestecate de acid şi sare.

Unele sunt folositoare prin temperatura lor, care e atît de ridicată în cît se întrebuinţează pentru înculzitul băilor, ajungînd pînă a face ca apa rece să intre în ebulaţiune.

Acestea se numesc Baïes, Posidiene de la numele unui eliberat sclav al Imparatului Claudiu.

Se mai întrebuinţa pentru fiertul mîncărilor. Altele (care au aparţinut lui Licinius Crassus) fierb în mijlocul mărei şi din mijlocul valurilor dau izvorul salutar pentru om. După felul lor, aceste ape sunt vindecătoare de nervi, de boli de picioare, de dureri de coapse, de luxaţii, fracturi, etc,

Ele generează şi vindecă rănile: în particular sunt folositoare pentru cap şi urechi. Acele ale lui Ciceron sunt bune pentru ochi, şi le numea: Acadamia.

Apele sulfuroase sunt bune pentru nervi; cele aluminoase contra paraliziei, sau alte resoluţiuni nervoase: cele bituminoase sau nitroase se întrebuinţau ca băuturi purgative. Nu e prudent să se bea în prea mare cantitate căci mufta, ajungînd umflăturile ar acoperi inelele din cauza întrebuintărei sub formă de băutură a acestor ape; e bine în acelaşi timp să ia cineva şi sare.

Nomolul acestor surse e vindecător, dar cu condiţia ca pacientul după ce s'a uns să lase să se usuce pe piele prin căldura soarelui.

Marţial (Epigrama 42 Cartea VI) scria entuziasmat de luxul instalaţiunilor acestor băi.

Baïes ocupă primul rang între staţiunile thermale. Nicăeri lumina zilei nu este mai în splendoare şi nu păraseşte orizontul mai tîrziu. Onixul şi ophytele strălucesc de o flacără aprinsă, etc.

Seneca în scrisorile sale ne arată clar că în acest loc fastuos venea o societate suspectă.

„Nu te sfătuesc, scria unui amic, să te stabilești în Baïes, care e loc de „rendez-vous“ al tuturor viciilor. Dacă desfrîul are o reședință de predilecție, apoi e ací. Nu e destul ca aerul să fie curat, ca și băile să fie folositoare sănătății; mai trebue și ca moravurile să fie bune“. Firește, traducerea e absolut modernă.

*

Baïes, orgolioasa Baïes, nu mai este astă-zi de cît un mod st foburg al Neapolului. Rarii străini cari o vizitează cu foarte multă greutate regăsesc pe acest pămînt cîteva urme a splendoarilor din vechime; vechile și principalele lucrări de artă au fost nimicite de mult de către mare.

Intre somptuoasele hoteluri cu etaje, pe marginile lacurilor alpestre merg acum strănepoții lui Pliniu și Marțial să-și vindece infiirmitățile și neurastenia lor.

Autorii latini menționează încă un număr considerabil de surse, pe care Romanii le-au întrebuințat.

Indicațiunile medicale atribuite acestor stațiuni sunt foarte amuzante ?...

In jurul discuției asupra deschiderei a două farmacii la Iași

In diferite rînduri am citit în gazetele locale, crîmpee de informații: că consiliul de higienă a discutat chestia deschiderei de noi farmacii la Iași; sau că consiliul de higienă a amînat discuția, ne ajungîndu-se la nici o înțelegere; sau că același consiliu va lua, mai tîrziu sau mai de vreme, iarăși în primire discuția; etc. Nimic mai natural. Și, ca unul ce voi fi candidat la concursul de concesionare de noi farmacii, nu pot de cît să fiu bucurat de intențiunea edililor Iașului, cari vor înzestra acest oraș cu noi farmacii.

Se știe însă că farmaciile noi se concesionează, în urma unui concurs în baza rapoartelor administrațiilor comunale, acolo unde se constată că localitatea merge spre progres, că populația crește, și prin urmare cresc și nevoile. Acolo unde se cere deschiderea de noi farmacii trebue să se dovedească că este nevoe, și odată cu aceasta trebue să se aducă dovadă că cel ce ia concesiunea va avea posibilitatea de a conduce și trăi în mod cinstit, putînd satisface pe lîngă nevoile populației și angajamentele de cari este legat prin lege.

Se naște acum întrebarea: în ce stare de progres se găsește Iașul de 25—30 ani? Făcut a el vre un pas înainte? Luat-a el vre un avînt în vre-o direcție? Crescut-a populația și cu ea și bogăția ca să zicem că în adevăr Iașul are nevoe de noi farmacii? Iar dacă aceste farmacii ar lua ființă; putea vor exista acolo unde se vor stabili, — căci este știut că astă-zi la darea de concesiune trebue să se indice punctul și chiar localul unde trebue instalată o farmacie — și nu va fi nevoe pentru existența lor de noi intervenții? Nu va fi nevoe de mutări de centru, periclitînd în acest caz interesele celor existente? Putea-vor suporta actualele farmacii, — dintre cari unele azi își datoresc existența unei concurențe meschine, alergînd la fel de fel de supterfugii, unii ajungînd pînă la a frauda fiscul, sustrăgîndu-se de la sarcinele legale cuvenite fiscului, — cum, chiar acum cîteva zile Administrația financiară locală a avut de constatat un caz de adevărată violare a legei fiscului. Prin urmare putea-vor oare actualele farmacii suporta noi instalații în preajma lor, spre centru, fără ca existența lor de pînă acum să fie periclitată?

Din informațiile luate reesă că Iașul necisită două farmacii noi: una în Tatarași și alta în strada Păcurari.

Cu 25 de ani în urmă aceste puncte au fost scoase la concurs, căci starea era aceiași ca azi; pot afirma că de 16 ani, de cînd cunosc Iașul, atît Tatarașul cît și Păcurariul nu au făcut nici un progres. Aceste puncte au fost atunci concesionate: Tătărașul farmacistului Beceanu, actuala farmacie dirijată de mine, iar Păcurariul farmacistului Maugusch, actuala farmacie „Fabini“. Ambii concesionari s'au găsit în situația critică de a nu putea exista în punctele concesionate, și, cum pe acele vremuri farmaciile se concesionau pe sub urbii, ambii farmaciști au trebuit să intervie și consiliul de higienă de atunci a recunoscut imposibilitatea existenței unei farmacii în Tatarași și alta în Păcurari și, în consecință, au hotărît permiterea și intervenția pentru decretarea dreptului de a se stabili la centru: Beceanu la Hală, iar Maugusch vis à vis de Tufli.

Aceasta s'a întîmplat atunci, dar să vedem care e situația de azi și ce s'ar întîmpla. Relativ la Tatarași: care e punctul unde s'ar putea stabili farmacia? Se zice că strada Tatarași, adică pe la comisia V-a, trebue stabilită și casa în care se va face instalația. Ar fi o idee ca Tatarașul să își aibă farmacia lui tot așa cum și o are și podul roș.

Oare situația Tatarașului e aceași ca și a Podului Roș? Pe cînd Podul Roș are o singură eșire la centru, Tatarașul se întinde de la Sărărie pînă la „Toiten Brick“ cum zic ovreii, întindere în adevăr mare dar în ce împrejmuiri? O farmacie situată în dreptul comisiei V a va satisface oare nevoile celor dela ciric, Eternitatea, str. Cuza Vodă și „Toiten Brick“, cînd Tatarașul are atîtea eșiri: una la Sărărie prin str. Albineț, alta Eternitatea, alta str. Tatarași, alta spitalul Israelit, alta Cuza Vodă și altele, pe cari nu le pot cunoaște. Oare populația de aici va fi servită prin instalarea farmaciei la Comisia V-a? Și nu va fi mai convenabil de a veni la centru prin căile, pe cari le are la dispoziție, fără a fi nevoit să sue dealurile Tătărașului la comisia V.

Cum s'ar putea admite existența farmaciei la comisia V în Tatarași cînd cunoscut este că Tătărașul nu poate asigura azi nici existența unui medic fie el cît de modest,—și, slavă Domnului, sînt la Iași azi medici destul de modești, cari se mulțumesc cu 50 bani vizita, dar cu toate acestea niciunul nu are curajul să se stabilească în Tatarași știind că existența îi este periclitată. Ce vei face cînd singur vei fi răspunzător de existența farmacistului, pe care singur îl chemi și îl silești să se stabilească în Tatarași, de a cărui soartă vei fi responsabil, căci e chemat prin o hotărîre a d-tale; autoritate.

Aceași soartă e și pentru Păcurari; unde să-l stabilești? In cel mai bun caz la Zimbru, ca să poată satisface nevoia acestei regiuni. Dar putea va să ființeze? Este o întrebare la care trebue răspuns dinainte.

Ca să demonstrez și mai mult necesitatea înființării de noi farmacii la Iași, voiu face o singură întrebare acelor cari fac și discută aceste propuneri. Intrebat-au și constat au d-lor modul și mijloacele la cari recurg azi farmaciile existente ca să poată trăi la Iași? E o întrebare la care cu greu se va putea răspunde sincer; chiar și acei cari practică farmacia și cari sînt invidiați ca deținători de averi, nu-mi vor putea niciodată dovedi că azi, fără grijă de ziua de mîni și fără a alerga la fel de fel de resurse, în afară de arta lor își pot asigura existența nesbuciumată.

Știu cei din fruntea administrației și cei dela serviciul sanitar cîtă muncă și tărie de caracter trebue farmacistului Ieșan ca să poată executa o ordonanță medicală ce i se prezintă, căci înainte de a fi farmacist executor de ordonanțe medicale, trebue să fie om și negustor ca să poată convinge pe acel ce se prezintă cu ordonanța că trebue executată în mod corect și fără multă tîrguială; că farmacistul nu e spoliator ci executor al unui tarif impus și să nu se creadă că toată vina să atribue farmacistului, care pe lîngă arta lui e și omul cu nevoi cari trebuesc satisfăcute zi cu zi, ci vina cea mai mare e atribuită stărei de decadență și lipsei de resurse a populației Iașului. Și, în adevăr, dacă acei cari strigă că nu au farmacii la mahala, care să le satisfacă nevoile, totuși din cauza mizeriei, căci nu cred din altă cauză, găsesc timpul necesar de a colinda Iașul din fundul Păcurariului, a Tătarașului sau Socolei, pentru a alerga de la farmacia Flach la Enghel, dela Enghel la Hertzenberg, Horn, Adace, Zwas, Jelea, Blumenfeld etc. ca din 1 leu cît costă ordonanța medicală, să i se execute cu 50 bani, adică cu 50%, căci îl vezi pe client plîngînd și căutînd să te convingă că și aceștia sînt bani împrumutați și că dacă aleargă din farmacie în farmacie e ca să poată să 'și procure cu mai puțini bani, căci situația lui e penibilă, iar bolnavul cere medicamente.

Mă opresc de o camdată aici, cu promisiunea de a reveni atunci cînd nevoia va cere (demostrînd și alte fapte asupra cărora găsesc mai nimerit să păstrez tăcere, spre cinstea Iașului) provocînd și pe alți colegi cari să demonstreze cele spuse de mine.

Pînă atunci, însă, rog pe cei din capul serviciului sanitar ca înainte de a lua în discuție propunerea de a înființa noi farmacii, să binevoiască a numi o comisiune, care să constate starea în care se găsesc azi actualele farmacii la Iași, și mijloacele la cari trebue să recurgă pentru a fi la înălțimea lor.

Iustin Adace

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învățătură.

Litere-Științe-Arte

Albi și Negri.—Am aratat eri cîteva din părerlle emise la Congresul Raselor cu privire la Negri. Continuăm a spicui din aceeași dare de seamă:

Doctorul Charles Eastwan vorbește de Indianul din America de Nord, zice că aborigenii din America cu pielea ciocalatie, cu părul negru și țeapăn se găsiau prin secolul al XV-lea, risipiți în grupuri în tot continentul, în număr de vre'o jumătate milion.

Indianul American, disprețuind progresul material și necultivînd de cît prea puțin pămîntul, trăia din vînat și pește, pe cînd femeile cultivau grîul orezul și se ocupau de gospodăria casei

Din nenorocire, contactul între această rasă primitivă și rasa albă a produs efecte destructoare și demoralizatoare. Pieile Roșii au fost înșelați de increderea ce au dat Albilor. Ei au contratat viițiurile acestora; alcoolizmul corupțiunea și boalelor lor (variola, tuberculoza etc).

Căsătoriile între albi și pieile roșii dau rezultate excelente și educațiunea ce a început să se dea acestora dă speranțe pentru o fericită renaștere în secolul al 20-lea.

Doctorul J. B. Lacerda, directorul Muzeului național din Rio-de-Janeiro, vorbește de metis-ul din Brasilia.

La începutul secolului din urmă, negrii cumparați în Africa de negutători portughezi au fost importați în Brazilia în nnmăr de vre o două milioane. Stăpînii cari tratau pe acest negri ca vite de jug, au făcut din femeile negre concubinele lor și țara s'a populat astfel cu metis-ii.

Aceștia fiind tratați de Portughezi cu mai multă bunăvoință, primiră o oare care educațiune, fură adesea liberați și duseră o viață mai fericită de cît strămoșii lor negri. Din punctul de vedere intelectual, ei sunt adesea superiori tatălui lor alb și mamei lor negre, la fizic, ei sunt grațioși și au o mare vivacitate de expresiune.

De la proclamarca Republicei, ei iau o parte importantă la direcțiunea afacerilor Statului.

Ședința a șasea s'a terminat prin un viu elogiu adus de mai mulți oratori femeilor rasei negre.

*

Președintele Dumei Rodsjanko a propus a se construi în St. Petersburg o „alee triumfală“ după modelul celebrei „Siegesalee“ din Berlin, cu ocazia apropiatei serbări iubilare: 300 ani de la întemeiarea dinastiei Romanovilor.

Nu ne îndoim că în acea alee triumfală vor figura busturile tuturor „eroilor“ din războiul ruso japonez cum și furnizorii militari dovedți acum de curînd că au vîndut statului major—complice, se înțelege—tunuri de lemn și cizme de carton pentru soldați.

*

Aviatorul Aubrun a sburat pe deasupra portului Cherbourg cu scopul hotărît de a cerca dacă în adevăr de sus se poate vedea vasele submarine cufundate.

Experiența a reușit minunat: le-a văzut și cînd știa acum unde sunt ascunse și cînd nu.

Zburînd la înălțime de 600 de m. pe deasupra mărei, apa acesteia era așa de străvezie în cît nimic nu i se putea ascunde.

Cetitorii noștri știu că din baloanele lui Zeppelin se vede fundul lacului Constanța ca și cum n'ar fi apă deasupra lui. Tot astfel Olandezii fac harta Oceanului de pe lîngă Iava, fotografiind din balon fundul mărei.

*

După propunerea lui Adolphe Aderer redactor al ziarului „Le Temps“, s'a format la Paris o Ligă a „Amicilor limbei franceze“. Scopul e de a se opune oricării întroduceri de termeni străini în limba franceză. Apelul lui Aderer—conținînd o expunere a ridicolelor încercări de a crea neologisme în locul termenilor pur francezi—a găsit foarte numeroși aderenți.

...Și cînd ne gîndim că la noi cele mai răspîndite reviste, abuzează de ridicolul „deja“, proclamîndu-l ca indispensabil.

*

Zilele acestea s'a deschis la Geneva al 13-lea congres a Ligei internaționale a turiștilor, sub președinția d-lui Thelin, președintele clubului turist elvețian.

*

STRUNA ZILEI

...NU SE MAI ÎNTOARCE

«Prefectui s'a gîndit ce rămîne de făcut cu băiatul castrat...

«Evenimentul».

Tot gîndind, nelămuritul
Da să 'ntrebe pe ministru,
Dovară vr'un răspuns i-o stoarce.
Și prin telefon „banditul“
Rucăriau i-a zis sinistru;
„Ceea ce-i luă cuțitul
Nu îi se mai poate 'ntoarce...“

INFORMATII

❑ Pe ziua de eri, au fost convocați la Camera de Comerț 60 de comercianți și industriași și 3 (!) funcționari comerciali, pentru ca împreună cu membrii Camerii să discute și să ia o hotărîre cu privire la repaosul duminical.

Cei 60 de patroni au lipsit, cei 3 funcționari comerciali s'au prezentat. S'a discutat două ore *amînarea*... discuțiunii pentru altă ședință. Și după lungi și furtunoase desbateri, în cari s'a spus că pe funcționarii comerciali nu-i interesează chestia în discuție; și că numai pe patroni îi reprezintă Camera, s'a admis... amînarea discuției pentru altă ședință.

Trebue să recunoaștem, că actuala Cameră de Comerț este prea expeditivă. Adică numai 2 ore îi trebue d-lui Cerchez pentru a se decide să amîne discuția? Nu găsește d-sa că o asemene hotărîre este cam pripită?

Și apoi ce înseamnă cei trei funcționari comerciali convocați de Cameră? Protestăm în contra sistemului acestuia de a aduce la discuții pe oameni străini de chestie. Căci ce legătură au funcționarii comerciali cu repaosul de duminică? Se vor odihni ei sau nu o zi pe săptămînă este indiferent. Funcționarii comerciali doar nu sînt oameni *subțiri* ca d. Cerchez, de pildă. Dovadă funcționarii... comerciali de la moara din Lungani. Aceștia nici n'au auzit de mîncarea asta, care se chiamă repaosul duminical.

❑ Lucrătorii tîmplari, în număr de 20, de la atelierele d-lor A. I. Kaufmann și M Șmilovici din str. Nicolina, s'au pus în grevă. Ei cer reducerea zilei de lucru de la 16 ore la 12 și primirea regulată a plății.

Greviștii au lansat un apel către toți lucrătorii tîmplari, prin care apelează la solidaritatea lor, și din care extragem următoarele:

„Intr'adevăr, muncim ca robii 14 „pînă la 16 ore pe zi, în ateliere in„fecte, unde ne ruinăm sănătatea. Sa„lariile noastre sunt așa de mici, încît „nu ne ajung nici pentru întreținerea „noastră, dar mai ales a familiilor „noastre“.

După cum se vede revendicările lucrătorilor nu sunt de loc exagerate, — 12 ore de lucru fiind o cerere destul de modestă, — iar dacă cele ce spun lucrătorii despre atelierele în cari sînt siliți să lucreze sînt exacte, e de datoria serviciului sanitar să descindă la fața locului, spre a lua măsurile necesare în vederea apărării sănătății acestor oameni, cari fac parte din populația țării.

❑ D. Simionescu, maestru de desemn și caligrafie la gimnaziul din Dorohoi, a fost transferat în aceeași calitate la gimnaziul din Huși.

❑ Linia ferată Ploești-Tîrgoviște ce se va construi, va avea o lungime de 28 klm., și va trece prin regiunile: Filipeștii de Pădure și Moreni.

❑ Ministerul cultelor și al instrucțiunei a încuviințat să se dea serbări școlare în comunele Timboești și Popești, din județul R.-Sarat în scop de a se alcătui o bibliotecă populară în comuna Timboești.

Biblioteca se va inaugura cu prilejul serbărei din această comună.

❑ Sunt vacante catedrele de vioară de la școală normală „Vasile Lupu“ din Iași și școala normală din Cîmpu Lung.

❑ Serviciul sanitar, a luat dispoziția ca toate carele cu fructe ce vin în oraș, să fie duse întăi la diferitele secții polițienești, pentru a fi văzute de medicii comunali.

❑ Medicul șef al orașului, s'a plîns azi primarului, de plîngerile necontenite ce primește, cu privire la defectuositatea serviciului barometric, din care cauză se găsesc numeroase focare de infecț une.

❑ Medicul șef al orașului, are azi o consfătuire cu medicii comunali, pentru a stabili felul cum va fi redactată ordonanță, care va fi placardată zilele aceste și prin care publicul va fi învitat a lua cuvenitele măsuri, spre a se feri de holeră.

❑ **Consfătuirea de la Camera de comerț.**—Eri la ora 3 p. m. urma să aibă loc o consfătuire a comercianților eșeni, asupra modificărilor ce trebuesc introduse în actuala lege a repausului duminical.

La invitația Camerei n'au răspuns — din 68 firme chemate — decît vre-o 30 mici negustorași. Funcționarii comerciali chemați în număr de 31 au răspuns cu toții invitației.

Lipsa celor mai de samă negustori n'a peicinuit numai amînarea ședinței, ci a făcut ca negustorii prezenți să aibă timp berechet de a se plînge pe toate tonurile de neajunsurile actualei legi.

In special d. Duduica, angrosist de carne, nu avea cuvinte prea aspre pentru a osîndi actualul repaos, care a făcut pe funcționarii comerciali „să cheltuiască banii pe teatru și confeturi.“

D. Ionescu, băcan din sf. Vineri, împreună cu d. Sigal, negustor de mărunțușuri, întărea vorbele d-lui Duduica, prin „argumente personale“, culese din „experiență zilnică“.

Repaosul moleșește, susținea d. Ionescu: „Căci să vedeți cum devine cazul. Noi, ceștia cari muncim fără încetare tot anul, odihnindu-ne doară de Paști și Crăciun, uite, suntem, slavă Domnului, sănătoși și voinici; ăștia de acum, cei cu repaosul duminical, îi trec, iaca așa, prin veriga de la deget.“

Și tot așa a urmat discuția, pînă s'a deschis ședința, la ora 4.

D. Cerchez, președintele Camerei de comerț, în unire cu d. Tufli, vice președinte și profesor de comptabilitate, au propus, și cei 30 negustori au aprobat, ca ședința să se amîne pe Sîmbăta viitoare.

La consfătuire au luat parte și doi domni negustori din Tg.-Frumos. Ei au susținut că legea să hotărască o singură zi de repaos general, la sate și orașe. Și dacă nu s'ar putea face aceasta, atunci să se lase în căderea fiecărui oraș de a-și alege ziua de repaos.

❑ Consiliul comunal se 'ntrunește miine Sîmbătă la orele 5 p. m.

❑ P. S. S. Pavel Savin, directorul Seminarului Veniamin, s'a întors în localitate.

❑ Uniunea israeliților pămînteni, va ține duminecă o întrunire, în sala societății Steaua, din strada Albă.

❑ In noua grădină Trajan, Cinematograful Pathé Frères, reprezintă astă seară Joi un program cu desăvîrșire nou, care conține între altele:

Saul și David, mare reconstituire biblică după legenda Sfintei Scripturi, una din cele mai bogate inscenări în care apar peste 300 persoane. Mobilele, costumele, armele și instrumentele muzicale sunt reproducții fidele din epoca respectivă, după sculpturi și descripții ale timpului.

Noul program de astăzi cuprinde apoi: Micii tovarăși de azil sau dubla adopțiune, splendidă narațiune însuflețită—Grădinarul moștenește, scene comice—Singur pe lume, scene dramatice—Timpilă servitor, scene comice—In ghețurile Mărei Baltice, scene de călătorie—O vînătoare de crocodili, admirabile și îndrăznețe înregistrări după natură—Contravenție pentru exces de viteză, scene comice de moravuri pariziane etc. etc.

In noul program de Luni 1 August a. c. Regele Carol I, întovărășit de familia Regală inspectează garnizoana la Sinaia.

Tot Luni, 1 August, reapare simpaticul Max Linder, în noua sa creațiune comică; Vecin și vecină.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.
Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice
Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele mai elegante, simple și de fantazie.
Flise de faianță pentru instalațiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.
OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețuri reduse.

Ultime INFORMAŢII

❑ *D. dr. Floru, medic şef al oraşului, a cerut direcţiei generale a serviciului sanitar, să-i trimată o cantitate de serum anti-holeric, pentru a-l avea în depozit la ori-ce eventualitate.*

❑ **Afacerea scopiţilor.**—*In sfirşit poliţia a înaintat, aziparch tului, dosarul afacerei scopiţilor, împreună cu efectuatorul castrărei şi victima. D. procuror Aslan, a supus azi la un lung interogator pe bătrânul Vasilieff zis şi Essoff, care e acuzat a fi castrat pe tânărul Iancuseff.*

Tot azi a fost ascultată şi victima.

*

După cum suntem informaţi, parch tul va ordona o expertiză medicală, spre a se stabili exact felul cum victima a fost castrată.

❑ *Din Petersburg se telegrafiază că este iminentă prohibirea exportului de grâne.*

Se crede că un decret în acest sens va apare cît de curînd.

Camera de comerţ din Petersburg, într'o adresă către ministrul de comerţ a cerut această prohibire.

O prohibire a exportului de grîne n'a mai avut loc în Rusia de la 1892.

❑ *Astă-noapte a încetat din viaţă, după o lungă suferinţă, d. dr. Iuliano, în vrîstă de 70 de ani.*

Regretatul a fost un timp îndelungat medic primar la sf. Spiridon, medic comunal şi profesor la şcoala normală Vasile Lupu. Membru constant al partidului liberal, doctorul Iuliano a fost în cîte-va rînduri deputat şi consilier comunal.

Transmitem condoleanţele noastre întristatei familii.

❑ Teatrul Naţional, pentru care Statul şi Comuna au cheltuit mitioane, a ajuns să fie şopronul sub care se adăpostesc lăutarii d-lui Cirillo, din aşa numita orchestră comunală.

In fie-care dimineaţă lăutarii se adună şi „fac repetiţii" în foaierul teatrului producînd o larmă asurzitoare şi ridicolă.

Noi ştim, că în teatru sînt destule săli, în care se poate face acest zgomot *necesar*, de ce li s'a dat tocmai foaierul, care are nevoie să fie ţinut în mai multă curăţenie de cît cunosc *artiştii* d-lui Cirillo ?

❑ **Conflictul de la camera de comerciu.**—Aseară urma să aibă loc, în localul camerei de comerciu, consfătuirea comercianţilor în chestia repausului duminical.

La ora 5, numărul comercianţilor, cari au răspuns la convocare, era foarte restrîns. Nu se găseau de cît cîţi-va mici comercianţi şi o delegaţiune a funcţionarilor comerciali.

Cu privire la absenţa fruntaşilor comercianţi, sunt două versiuni. După una, comercianţii ar sta pe gînduri în a răspunde la apelul actualei camere de comerciu; după altă versiune, comercianţii n'au putut veni eri, fiind invitaţi a asista la înmormîntarea d nei Pollingher, mama cunoscuţilor comercianţi.

Rămîne, să se vadă, la o a doua convocare, care dintre cele două versiuni, e cea adevarată.

*

La ora 5, d. Cerchez, preşedintele camerei de comerciu, declară şedinţa deschisă. In cîte-va cuvinte, d-sa arată scopul întrunirei, care este de a se ceeceta diferitele păreri în ceia ce priveşte aplicarea repausului duminical.

La şedinţă au asistat şi doi comercianţi din Tg.-Frumos, d-nii Dembinski şi Policarp Marcaroff, delegaţi din partea comercianţilor din acea localitate.

D. *Tuffli* membru în camera de comerciu, opinează că ar fi bine, ca întrunirea să se amîne pentru o altă zi, cînd numărul comercianţilor ar fi mai mare.

D. *Ionescu*, crede că în şedinţa tot ar putea să aibă loc, cu tot numărul restrîns de comercianţi, de oare-ce din discuţie tot lumină se va face.

D. *Tufli* luînd din nou cuvîntul, începe prin a face o şarjă la adresa comercianţilor, cari n'au răspuns la invitaţia camerei de comerciu.

D-sa zice că negreşit chestia repausului duminical interesează numai pe comercianţi. Cît priveşte pe funcţionarii comerciali, ei vin abia în a treia linie.

Continuînd d. Tuffli atacă pe funcţionarii comerciali, zicînd că pretenţiunile lor sunt exagerate, că sunt numai dornici de libertate, pe cînd munca lor nu e istovitoare.

Pe tema aceasta, d. Tuffli a continuat atacînd pe funcţionarii comerciali. Dar acest atac, n'a rămas fără răspuns. In adevăr, unul dintre funcţionarii comerciali presenţi, d. Hefter, luînd cuvîntul, a răspuns la rîndul său pe d-lui Tuffli, exprimîndu-şi mirarea, ca un profesor de şcoală comercială, să atace astfel pe funcţionarii comerciali.

D-sa a mai răspuns la diferitele învinuiri, zicînd că funcţionari comerciali depun o muncă istovitoare, şi au dreptul de a se bucura de o zi de repaus.

Consfătuirea era isprăvită.

❑ Comercianţii din Tg.-Frumos, au mai cerut, ca să se treacă în procesul verbal şi dorinţa comercianţilor din Tg.-Frumos, ca repausul duminical să fie aplicat de o potrivă în întreaga ţară, în oraşe, ca şi la sate. Deosebirile ce există azi, are pentru multe tîrguşoare rezultate desastruoase.

Şedinţa se rădică, anunţîndu se o nouă consfătuire pentru Sîmbătă la orele 5 p. m.

❑ Şesurile de la Hermeziu au fost inundate de apele Prutului. D. C. Negruţi, prefectul judeţului, va trimete, ca şi în rîndul trecut, pompierii cu pompele ca să sece bălţile.

Hermeziu este doar reşedinţa de opoziţie a inteligentului prefect de judeţ. Pompele vor fi puse sub comanda celuilalt prefect al Iaşului, pe care din cînd în cînd îl apucă slăbăciunile pentru vechea sa meserie.

On revient toujours...

❑ **Şcolare** —D-na Nat. Em. Lascar, învăţătoare la şcoala din comuna Ruginoasa (Suceava), a fost detaşată pe ziua de 1 Septembrie 1911 la şcoala din comuna Cepleniţa (Iaşi), în locul d-nei Nat. C. Popovici, care pe a aceiaşi a fost detaşată în locul celei dintâi.

— D-na Margareta I. Roiu, institutoare la şcoala de fete din Hirlău (Botoşani), a fost transferată, după cerere, pe ziua de 1 Octombrie 1911, la şcoala mixtă No. 3 din Păcurari (Iaşi), în locul ocupat de d. C. Tincu, pus în retragere din oficiu pentru pensie, pe acea dată.

— D-na Maria Sevastru, învăţătoare la şcoala din comuna Tămăşeni, p. II (Roman) a fost transferată, după cerere, pe ziua de 1 Septembrie 1911 în p. II-lea de la şcoala din comuna Negreşti (Vaslui), al cărui post pe aceiaşi zi se ridică de la 65 la 110 lei, coborîndu-se în schimb p. II lea de la şcoala din Tămăşeni-Roman de la 110 la 65 lei.

— D-l Gr. Tabacariu, institutor la şcoala de băeţi din Tg.-Frumos, a fost transferat, după cerere, pe ziua de 1 Octombrie 1911, la şcoala No. 8 din Bacău, în postul vacant.

— D-na Maria Pavlov, învăţătoare la şcoala din comuna Flămînzeni-Bozinceni (Botoşani), a fost transferată, după cerere, pe ziua de 1 Octombrie 1911 la şcoala din Tg.-Frumuşica (Botoşani).

❑ Camera de Comerciu a convocat din nou pe comercianţi.

Iată textul convocărei :

„Avem onoare a vă invita, să binevoiţi a lua parte la consfătuirea ce va avea loc Sîmbătă 30 Iulie, ora 3 p. m. în localul Camerei de Comerciu, strada Golia 67, privitor la legea repausului duminical."

De astă dată s'a întocmit o altă listă de comercianţi.

❑ La tăerea ce a avut loc azi la abatorul de la Trei Fîntîni, o vacă a fost găsită bolnavă de antrax.

Vaca a fost ucisă şi apoi îngropată.

❑ Revizoratul şcolar, a cerut închiderea Azilului confesional, Talmud-Tora, din strada Cucu, care funcţionează în timpul vacanţei.

❑ Cercul vănătorilor din localitate, deschide Duminică noua seziune printr'o mare vînătoare, ce se organizeasă în judeţ.

Vor participa toţi membrii cercului.

❑ Din Vaslui ni se scrie, că lucrările pentru instalaţiunea luminei electrice, merg spre terminare, aşa că cel mult, la 1 Noembrie, oraşul va fi iluminat cu 200 lămpi pe arc.

Administraţia comunală proectează a da şi concesiunea şi furnizarea curentului la particulari.

Lucrările, se găsesc sub privigherea d-lui inginer Vîrlănescu.

❑ In ziua de 20 August c. se va ţine în localul prefecturei de judeţ, concursul pentru ocuparea unei burse a judeţului la şcoala de Arte şi Meserii din localitate.

Condiţiunile de admitere, cum şi actele ce urmează candidaţii a prezenta, se pot vedea în „Monitorul Oficial" No. 83 din 16 Iulie 1910, pag. 3553 şi 3574.

Cererile de înscriere, împreună cu actele de studii, vor trebui să fie depuse la prefectura judeţului, cel mai tîrziu pînă în sara zilei de 19 August c.

❑ In ziua de 1 Septembrie, ora 9 a. m., se va ţine în localul şcoalei de Arte şi Meserii, concursul, pentru ocuparea a 6 burse în clasa I, la şcoala elementară de meserii a judeţului, specialitatea : lemnăria, butnăria sau feräria.

Cererile vor fi adresate cel mai tîrziu pînă în seara zilei de 31 August prefecturei judeţului Iaşi.

❑ D. Andrei Nobert, lucrător la C. F. domiciliat în strada Nicolina, a reclamat autorităţilor, că de la domiciliul părintesc, a dispărut, fiica sa Iulia, în vrîstă de 16 ani.

După cercetările făcute, de însuşi părintele fetei, se bănueşte că numita Iulia s'ar fi refugiat în comuna Ruginoasa, la părinţii unui anume Andrieş, cu care era în dragoste şi care mai înainte fusese în gazdă la Nobert.

❑ S'a aprobat un concediu de 25 zile d-lor N. Alexandrescu, registrator şi Justin Teodorescu funcţionar în cancelaria prefecturei de judeţ.

❑ Epidemia de tusă convulsivă, ce a bîntuit în comuna Cotnari timp de 168 zile, a fost stinsă. In acest timp au fo t bolnavi 18 barbaţi şi 25 de femei. Din aceştia au încetat din viaţă 2 barbaţi şi 2 femei.

❑ **Teatrale.**—Trupa de operă Liliputziană, va cînta astă-seară în grădina Bragadiru frumoasa operă *„Povestea unui Pierrot"*.

— In zilele de 3, 4 şi 5 August, Comicul *Ştefan Iulian* cu concursul trupei de comedii *Al. B. Leonescu*, va da 3 reprezentaţii în Grădina Bragadiru.

Biletele se găsesc la libraria Iliescu.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vil giatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

Ultima oră

Bucureşti 28 Iulie

Afacerea tramwaielor

Bucureşti. — Din sorgiute guvernamentală se află, că noile statute ale societăţei tramvaiurilor sunt întocmite. După aceste statute, numărul anilor de concesiune, care era de 40 ani, a fost mult redus. In acelaşi timp, s'a introdus pentru comună dreptul să răscumpere concesiunea, pînă în 10 ani. Direcţiunea lucrărilor este încredinţată esclusiv administraţiei comunale.

Deraiarea din Mărăşeşti

Bucureşti —La spitalul Colţea a fost internat mecanicul Ilie Mohr, grav rănit, în deraiarea din Mărăşeşti.

El povesteşte ast-fel, cum s'a petrecut accidentul.

Din cauza ploilor vagoanele lunecau şi ajungînd lîngă o curbă, frînele n'au mai putut funcţiona şi trenul s'a prăbuşit.

Doi frînari au fost scoşi morţi de sub dărămături, alţi 4 frînari sunt grav răniţi.

Directorul societăţei forestiere *Carpaţii* a sosit la faţa locului şi a deschis o anchetă.

Legenda omorului ritual

Bucureşti —Se ştie că ziarul *Viitorul* anunţase, că parchetul de Iifov, anchetează cazul unui omor ritual.

Azi se anunţă, că în adevăr parchetul a fost sezizat de o atare plîngere, însă a găsit o lipsită de ori ce seriozitate, şi a clasat afacerea, dovedit fiind, că e o simplă născocire.

Mişcare în diplomaţie

Bucureşti.—D. Papiniu, va fi numit director al unui serviciu special, ce se crează din nou la ministerul de externe. D Papiniu va păstra titlul de ministru plenipotenţiar.

In locul d-lui Mişu la Viena, va trece d. Mavrocordat, actual ministru al ţărei la Haga, iar în locul acestuia la Haga, va trece d. Mitilineu.

La Sinaia

Sinaia. — Suveranul a făcut eri o lungă plimbare în jurul Sinaiei.

La Castelul Pelişor, a avut loc aseară o garden-party, organizată de Principesa Maria.

Vînatul potărnichilor

Bucureşti. — In vederea că numărul potărnichilor descreşte, o ordonanţă anunţă că vînatul, care începe deobşte la 1 August, s'a aminat de astă dată pentru 15 August.

Atentat contra unui ajutor de primar

Drohbitz.—Eri s'a încercat un atentat contra ajutorului de primar Faierstein, învinuit ca autor al ultimelor evenimente din localitate. Atentatul n'a reuşit.

Cadavrul din Capitală

Bucureşti. — Sunt acum 3 zile, un bătrîn necunoscut încetase din veaţă dimineaţa, într'o şură de la casele No. 22 din str. Egalităţei.

Vecinii înştiinţară poliţia, care însă nu dispuse rîdicarea cadavrului.

După 3 zile, vecinii alarmaţi, căci cadavrul intrase în putrefacţie, au înştiinţat din nou secţia respectivă, dar nici de astă dată comisarul n'a luat nici o măsură, ci a trimis drept răspuns ; „că de ce n'a găsit un loc ca să moară",

MARGARITARUL MAREI NEGRE

CONSTANTA

Noul CAZINO MUNICIPAL

— sub Direcţiunea : A. P. HEITZ & C-ie —

SERBARI de ziuă şi de noapte Iluminaţiuni. Artificii. Regate—Concurs de înot Curse de bărci-automobile Serbări Sportive.

RESTAURANT de prima ordine Café de Paris din Bucureşti **Dejun Lei 3** (împreună **Dineu „ 4** (cu vin

TEATRU *sub direcţiunea d-lui* **AL. DAVILA** Comedii— Operă - Operetă—Dansuri.

ORCHESTRA Direcţiunea STRAUSS **MUSIK-HALL** GUIGNOL LYONNAIS

Serbări de copii Kermese—Cavalcade Cortegiuri istorice Bataille de Fleurs Concursuri de scrimă Lawn-Tennis etc.

Mare cerc particular **DISTRACŢIUNILE** CAZINO-urilor din Franţa **BAR AMERICAN**

Concerte clasice Baluri - Cotilion Baluri de copii —Serbări artistice

In Restaurant: HODEIGE CELEBRUL VIOLONIST *cu orchestra sa de virtuoşi*

Cazinoul din Constanţa este o podoabă de arhitectură naţională, cu o terasă imensă pe largul mărei. Cel mai superb local din ţară.

Direcţiunea, cu competinţa i cunoscută, îşi va da toată osteneala de a face din acest Cazino un stabiliment de primul rang care să poată rivalisa cu toate Cazino-urile din Europa.

Orice informaţiuni se vor cere la Biuroul pentru străini al Cazino-ului din Constanţa.

Febra tifoidă la Brăila

Brăila.—Aci a isbucnit o puternică epidemie de febră tifoidă. In ultimele zile au fo t 20 cazuri, dintre care 3 mortale.

Boala Papei

Roma.—Starea Papei s'a agravat şi mai mult. In oraş circulă ştiri neliniştitoare.

Vîrciorova-Turnu-Severin

Bucureşti.—Direcţia generală c. ferate anunţă, că terasamentul pe linia Vîrciorova—Turnu-Severin, fiind deteriorat în urma recentelor ploi, circulaţia trenurilor pe această distanţă va fi întreruptă pe 3 zile, începînd de eri, 28 Iulie.

Disolvarea consiliului din Roman

Bucureşti.—D. Marghiloman, a hotărît să disolve consiliul comunal din Roman, dacă pînă în 24 ore, d. Vulpe nu reuşeşte să stabilească pacee în tabăra guvernamentală.

Funeraliile lui Take Protopopescu

Viena.—Corpul regretatului Take Protopopescu a sosit azi aci, unde trebuie să rămîe un timp, pentru îndeplinirea formalităţilor sanitare.

Duminecă corpul va sosi în Capitală şi înhumarea va avea loc probabil Marţi.

Schimbarea prefectorială la Ploşti

Bucureşti.—In locul d lui Luca Elefteresco, e probabil că se va alege ca prefect de Prahova, între d nii P. Sfetescu şi I. A. Basarabescu.

Incendiul din Londra

Londra.—De eri se află în flăcări marele otel Carlton. Pagubele sunt însemnate.

Tulcea sub apă

Tulcea.—Eri o ploaie torenţială a căzut aspra oraşului, inundînd tot oraşul. Apa a intrat în prăvălii. Pagubile sunt însemnate.

HOLERA

Petersburg.—La Astrahan şi Nicolaeff holera bântue cu furie. Pînă azi s'au constatat 300 cazuri.

Ţeranii s'au năpustit asupra spitalelor, pe care le-au devastat.

*

La Marsilia holera ia proporţii însăimîntătoare. Eri au fost 27 cazuri, dintre care 12 mortale.

*

Din Salonic se comunică că la *Sfec* au fost 30 de cazuri de holeră, dintre care 20 mortale.

*

La Triest a fost eri un nou caz de holeră, cu sfîrşit letil.

ANUNCIU

Prepar elevi şi eleve de curs primar pentru concursul de bursă şi examenul de admitere în ori ce şcoală secondară a statului.

Adresa : **Ioan Cararo**, institutor pensionar, strada Curelari No. 8 Iaşi.

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor : **Leopold** *(Dresda)*, **Bum** *(Berlin)*, **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit ca

Specialist în boale de femei

Mamoş

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultaţiile 9—11 dim. şi 2—5 p. m.

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă şi o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda şi în funcţiune. Asemenea şi o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informaţii la **P. Ledorbăudeir** —*Tg. Frumos.*

ANUNCIU

In ziua de *29 Iulie 1911 ora 2 p. m.* se vinde prin licitaţie publică, activul **firmei falite S. M Kahane & M. H. Bris din Iaşi**, strada Ştefan cel Mare No. 4, compus din şifon, zefir olandă, ştofă de matasă, ştofă de mobile, ştofă de lînă, caşmir, covoare, etc., evaluate la suma de **75,425 lei 50 bani**, precum şi portofoliul firmei falite evaluat la suma de **9374 lei 60 bani**, după arătările din bilanţul falitului din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la termenul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Gr. Suţu**

Secretar *C. Boian*

Pentru sezonul băilor şi de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegaţiuni şi acreditări circulare asupra :

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden Baden, şi în genere asupra principalelor staţiuni balneare şi climaterice din Europa.

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi, str. Anastasie Panu No. 43 —

FAINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi şi bătrâni

Conţine cel mai bun LAPTE din ALPII

Se vinde la toate drogheriile şi farmaciile din ţară

Cutia lei 2.—

Repr. SAM. LÖBL

Bucureşti.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH**

de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)

De vînzare la toate magazinele de consum. din țară

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntețî suferinzi, dacă voiți a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian*, chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IAȘI

Apă de colonie superioară. Preparată numai din ingrediente pure și care își are întrebuințarea externă după cunoștina fiecărui.

Sticla de 1 litru 5.50, ½ l. 3,75, ¼ l. 2 lei.

Muștar romînesc cu musat. Tot ce poate fi mai gustos pentru masă și ca adaos la sosuri, fiind picant și dulce. *Borcanul 1.25 b.*

Sirop Iodotanic. Depurativ prin excelență pentru copii, Limfatici, Scrofuloși, etc. *Sticla 2.50. b.*

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

Cereți numai:

Parfumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome

și alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, tinzînd cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(Ioastă strada de Sus)

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Guturaiele, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* care nu cedează la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă: la dîua cea d'antîiu să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, seara. Dacă bolnavul n'a simțit vro ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, seara. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII No. 1363 Sîmbătă 30 Iulie 1911

LEGI ȘI OBICEIURI

In ordinea normală a lucrurilor între legi și obiceiuri trebue să existe cea mai perfectă concordanță. Lipsa acestei concordanțe denotă o stare anormală și anarhică, o stare de spirit contrarie bunului mers al societății. Din nefericire noi trebue să constatăm, că această anormalitate caracterizează tocmai societatea romînească în tot complexul ei, că grație unor cauze—adesea independente de noi, e drept — noi lucrăm împotriva ordinei și a bunelor și marilor noastre interese.

E adevărat, că aceasta nu se întîmplă numai la noi, că acest fenomen se produce în toate societățile, cari rămănînd în urmă cu dezvoltarea, se văd împinse prin înrîurirea ce o exercită societățile mai înaintate, pe o cale de dezvoltare inaccesibilă lor. E adevărat, că societățile rămase în urmă, îmbrăcînd prin *modernizarea* lor o supra-structură politico-socială străină, întîmpină multe și mari dificultăți, spre a i se putea adapta — întru cît normal e tocmai contrarul. Dar nu e mai puțin adevărat, că pe lîngă aceste greutăți firești, Societatea, oamenii ce o compun, nu trebue să mai adauge reaua lor voință sau chiar lipsa de interes.

Și dacă acesta este tocmai cazul nostru, apoi avem datoria de a arăta totdeauna răul, a-l condamna și a cere îndreptarea necesară.

O pildă între multe altele este atitudinea, pe care o iau autoritățile constituite față de repaosul duminical. Această atitudine caracterizează, cum nu se poate mai bine, cele ce spuneam mai sus.

*

Avem o lege a repausului duminical, care mai mult sau mai puțin este o lege democratică, bună și necesară. Ce se întîmplă însă? Ca multe alte legi de la noi, legea aceasta nu se aplică. Și nu se aplică, nu pentru că nu este aplicabilă, ci pur și simplu, pentru că nu întră în obiceiul nostru de a respecta aceea ce noi înșine am făcut, pentru că suntem dominați de spiritul anarhic al societăților orientale, pentru că nu vrem să luptăm împotriva obiceiurilor noastre rele și urîte.

Nu ne gîndim nici la consecințele acestei indolențe revoltătoare asupra educațiunei noastre sufletești, nu ne gîndim nici la liniștea socială absolut trebuitoare, care ar putea fi tulburată prin acest exces de indolență sub raportul legei, de care vorbim, și iarăși, nu ne gîndim nici la interesele mari ale acelei numeroase biurocrații comerciale, care cu sistemul în ființă își periclitează sănătatea, iar, intelectualicește, stagnează din lipsa de timp de a se cultiva.

Toate aceste rele trebue să ne pue pe gînduri și să ne hotărască a rupe cu nepăsarea de pînă acum.

Legea repausului duminical trebue să *devie* lege. Autoritatea polițienească are din acest punct de vedere o mare și sfîntă datorie de îndeplinit, de a apăra drepturile legale ale atîtor mii și mii de inși, de membri ai societății, cari grație unor obiceiuri condamnabile sunt scoși afară din lege.

In modul acesta ar înceta și agitația, astă-zi generalizată aproape în toate orașele mari ale țării, întreprinsă de funcționarii comerciali; așa că liniștea puțin tulburată s'ar restabili și spiritele tuturor celor interesați în trebile comerțului, ar găsi o situație mai favorabilă, pentru a munci mai spornic.

Nădăjduim, că glasul nostru va avea răsunetul și efectul dorit, pentru bunul mers al comerțului, pentru pacea socială atît de necesară unei societăți organizate.

Ticăloșia „Evenimentului"

Pamfletul d-lui Grecianu este fără îndoială cel mai ticălos ziar din cîte cunoaștem. Cînd e vorba să cîrpească minciuni nu se sfiește cît de puțin și le toarnă cu o seninătate sufletească, care se confundă cu cea mai desgustătoare amoralitate.

De pildă în chestiunea, mult discutată acum, a scopiților. Cetitorii noștri știu, că atitudinea ce am avut-o și o avem este după cum am spus și în numărul nostru de la 26 Iulie a. c. aceea care rezultă din următorul period cu care terminăm articolul intitulat, scopiții:

„Ar trebui odată pentru totdeauna „să se dea un exemplu, care să pună „pe gînduri pe cucernicii propagan„diști scopiți și să-i determine să se „liniștească chiar cu prețul dispari„ției sectei lor. Și pentru aceasta *mă„surile cele mai radicale vor fi cele mai „bine venite*".

Ei bine, cu toată claritatea acestor vorbe, cari arată cum nu se poate mai bine, că noi condamnăm sistemul acestei secte, de a-și face prozeliți, pamfletul carpist din localitate, în numărul său de eri, are nerușinarea să mintă afirmînd că Opinia *ar susține cauza „jugănarilor" scopiți.*

Este drept, că noi nu ne-am pronunțat în chestiunea specială a jugănarului Lezoff, pentru că pînă ce nu va interveni justiția, și se va face complectă lumină, noi nu putem cunoaște care e gradul de vinovăție al acestui individ. Noi am pus chestia în principiu și tot în principiu am rezolvit o în contra intereselor neumane ale sectei scopite.

Este dar o nerușinată minciună că noi am fi susținut cauza scopiților. Asemene tribulații veroase le lăsăm pamfletului grecenist, care se vinde ori cui și pentru ori cît.

Ceea e ce mai revoltător, e că pamfletul în chestie afirmă, că am fi protestat în contra arestării lui Sezoff. Această minciună „precisă" este și mai nerușinată. Aceia, cari ne urmăresc știu, că noi am protestat în contra arestării ilegale și arbitrare a „victimei" lui Sezoff, ceea ce pentru ori ce om cu puțină judecată nu e tot una. Căci, care e interesul și pe baza cărui principiu legal este îndrituită autoritatea să aresteze tocmai partea lezată, pe acela asupra căruia s'a comis un delict.

Acest *protest l'a usturat mult pe ipistatul Stroja și de aceia a sărit pamfletul d-lui Grecianu ca ars, îndrugînd la minciuni fără rușine.*

Am ținut să relevăm toate acestea pentru a vesteji încă odată scîrbușenia ziaristică, care se intitulează Evenimentul.

Indolență criminală

Nu trece bine o calamitate și alta dă peste nenorocitul oraș de sub administrația nepăsătoare a d-lui Grecianu.

Pieile au conenit și conducta de la Timișești este reparată Dacă nu mai înotăm în noroiul de acum cîteva zile, în schimb ne înăbușim de praful, care ridică nouri pe toate străzile orașului, pe cele mai principale ca și pe cele de la periferie.

Mai înțelegeam lucrul acesta în trecut. Nu era apă suficientă nici pentru băut, necum de *irosit* cu stropirea străzilor. Acum însă, cînd avem apă mai mult de cît abundentă, este o adevărată crimă cea ce face, sau mai bine cea ce *nu* face, administrcția comunală.

Știm, că o să ni se răspundă, că primăria nu are un serviciu de stropire bine organizat. Dar tocmai de aceia protestăm noi mai energic; tocmai de aceia protestul nostru este mai legitim, mai întemeiat.

Indolența primăriei este criminală. Circulația pe străzi este absolut primejdioasă, mai ales pentru aceia ai căror plămîni nu pot rezista infecțiilor cari fatalmente se ridică în aer odată cu praful scuturat de vînturi.

Să facă bine primăria, și în loc să se ocupe de toate mofturile, de toate scaunele și mesele de pe la berării, să-și organizeze un serviciu de curățire și stropire a străzilor, care este absolut indispensabil pentru igiena orașului și pentru sănătatea locuitorilor.

Ce face d. Nenițescu

Guvernul a furat din programul partidului conservator-democrat ideea asigurărilor muncitorești. Ca ori ce lucru de furat, ideia asigurărilor muncitorești nu se potrivește cu restul programului carpist.

In adevăr pe de o parte guvernul vrea să asigure viitorul muncitorilor. Se face, așa dar, purtătorul unei revendicări democratice, ce în alte țări lucrătorii n'au putut cuceri de cît cu prețul unor lupte de zeci de ani.

Un guvern animat de aseminea sentimente față de clasa muncitoare, ar trebui să se arăte democratic pe toate terenurile ce privesc această clasă. Cum însă ideia asigurărilor e o idee furată din programul nostru, cu singurul scop de reclamă electorală, guvernul își arată aramă reacționară pe față, imediat ce esă din chestia asigurărilor. De aceia asistăm la monstruozitatea că același ministru care vrea să asigure pe lucrători, îl despoaie de repauzul săptămînal.

Sau e d. Nenițescu democrat și atunci e de datoria d-sale să păstreze repauzul duminical neatins; sau e reacționar și în acest caz ce mai trebuie asigurări pentru muncitori?

Cu idei de furat se întîmplă totdeauna așa; ideia furată e străină programului unui partid, îl contrazice și se bate cap în cap cu celelalte puncte din acel program. Ceea ce face azi d. Nenițescu e una din cele mai grotești pilde de contradictio in adjecto...

D-sa vrea să fie reacționar și democrat în același timp, iar în realitate nu e de cît un... interimar la departamentul al cărui titular e. Contradicția în situație a adus la d. Nenițescu, contradicție în activitate.

CITE-VA NOTE

Viitorul, ziarul liberal pînă acum bucureștean, și-a mutat redacția la Vălenii de Munte. Nu anunță aceasta chiar ziarul d-lui Duca, dar e lesne de văzut cetind prina pagină a numărului său de astă-zi, în care este următorul titlu: *Achichi plan.*

Nu felicităm întreprinderea tipografică a d-lui Iorga de noua achiziție ce a făcut; căci, dacă va continua tot așa, *Viitorul* va ajunge să fie cetit de toți băeții din „centre" în dauna „Neamului Romînesc."

Se vede însă că d. Iorga e înaintat de toate negustor.

*

„Evenimentul" a stabilit de cît va timp campania în contra d-lui Sadoveanu. directorul Teatrului Național. Se vede că celebrul negustor de strîmbături lugubre a obosit de atîtea clovnii și s'a pus pe odihnă.

E tot ce avea mai bun de făcut.

*

Aflăm că la Tulcea s'a constituit o bandă „mînă moartă", care „expropiază" pe oamenii avuți de bani, pe cei săraci de viață, natural.

Un negustor de acolo a și primit o scrisoare prin care i se face cunoscut, că de nu va da 1000 lei, îi se va expropia viața.

Succesul bandei lui Pantelimon este, după cum se vede, un stimulent puternic. Ce vreți dacă meseria aceasta este atît de mănoasă și nu aduce nici un risc?

Sistemul „expropierilor cu contravaloare" s'a generalizat deci sub guvernul d-lui Carp, în care ministru de interne e d. Marghiloman.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN ERA GREVELOR

Ne aflăm nu numai în epoca grevelor,—dar și, ca localnici, într'o eră de greve. Nu e o zi, în care să nu luăm cunoștință de cîte o mică greva, mai mult sau mai puțin trecătoare. S'ar zice mai mult o modă, decît o serie de manifestări sociale.

Din ce în ce mai mult greva devine nu numai un mijloc,—dar devine „mijlocul", unicul, supremul, prin care clasele nevoiașe, brațele producătoare în înțelesul propriu zis izbutesc să și îmbunătățească traiul. Nu de mult, scriitorul Max Nordau într'un studiu intitulat „Un pouvoir naissant: Le syndicalisme" arată ce uriașă însemnătate socială capătă și vor căpăta, tot mai mult, grevele de muncitori și de mici slujbași,—bună oară ai căilor ferate.

Observatorul zilnic e izbit, la noi chiar, de „popularitatea" imensă și simptomatică ce a dobîndit cuvîntul acesta pe care-l auzi acum la tot pasul, rostit de toate gurile, în toate straturile, — mai cu seamă în acele de jos, unde nu prea pătrund termeni tecnici.

Vrînd, nevrînd, societatea va trebui să se deprindă cu factorul acesta și să compteze cu dînsul în viața modernă, așteptîndu-se la tot felul de surprinderi și educîndu-se, oarecum, sub influența acestui factor social,—greva.

E atît de mult intrat astăzi în obiceiuri, încît uzul grevei nu mai este legat, esclusiv, de stări sociale tragice.

Așa, între nenumaratele știri relative la greve, cetite în zilele aceste din urmă am găsit vr'o două pur anecdotice, dacă nu chiar comice.

In Anglia, la Lancashire, o lucrătoare tînără fusese congediată dintr'o fabrică pentru că voind să tachineze pe un șef de atelier extrem de sever și de... cuminte, i-a sărit de gît și l'a sărutat.

Actul nu i-o fi produs mare displăcere, credem, — dar disciplina trebuia salvată și capricioasa fu congediată.

Lucrătoarele însă se solidarizară și siliră administrația fabricei să reprimească pe cea eliminată dintr'un motiv atît de „prude",—vrednic de malurile Albionului.

Tot în Anglia, relata de curînd un ziar s'a produs o grevă în condiții.. amuzante. Din dorința de a alege trei conducătoare de ateliere,—administrația unei fabrici ceru lucrătoarelor să depună actele de naștere pentru a ținea seamă și de vrista candidatelor la avansare.

Rezultatul fu—o grevă. Cererea fu considerată ca un.... atentat de indiscrețiune.

E posibil să fie simple născociri aceste epizode nostime. Dar în acest caz reiese un lucru. Anume că lumea se sparie, astăzi, atît de puțin de cuvîntul și de actul grevei, în cît va înflori tot mai mult literatura amuzantă în jurul acestui „spectru" de altă dată al grevei.

... Și poate va fi mai bine pentru toți.

Rodion

Din filosofia vieței balneare

Cei vechi și cei moderni.—In era meditațiilor.—Curiozitatea omului modern.—Secretul apelor minerale. — Conferința d-lui C. Disescu.—Cultul Naturii.—O conferință la Slănic.—

S'a arătat în articolul de eri cît de mult se asemănau stațiunile balneare ale lumei antice, în ce privește traiul lor, aplicările lor, chiar atracțiunile lor, cu acele moderne.

Dar cum trăim astăzi într'o epocă de scrutări și meditațiuni, mintea omenescă ar vrea să scruteze însuși rostul psihic al existenței balneare și să priceapă *toate* elementele de acțiune ale localităților balneare.

Din acest punct de vedere a fost foarte interesantă dizertația d lui profesor C. Disescu la Călimănești.

„Care este secretul apelor minerale?" s'a întrebat eruditul profesor.

Chestiunea este complexă, căci se poate trata din punct de vedere al chimiei analitice, al fisiologiei terapeutice, al medicinei și chiar al misticismului, dacă studiem invizibilul, necunoscutul, misterul. Prin secret înțelegem cauza ascunsă a unor fapte, căci există în noi sentimentul de a găsi certitudinea, trebuința explicațiunei. De cîte ori ne găsim în fața unui eveniment spontaneu care schimbă cursul normal al lucrurilor, ne aflăm în fața miracolului, al cărui văl voim să-l ridicăm.

Antichitatea rezervase acest drept numai celor inițiați, căci știința era ocultă; azi știința este și ea democratizată și toți avem dreptul la o cercetare.

Prelungirea vieței și întinerirea ei sunt o preocupație firească, de aceea omenirea este în continuă căutare „a elixirului care o realizează". De aci căutarea emanațiunilor virginale, a razelor soarelui, licoarei aurului, a sîngelui de băut.

Mitologia găsise secretul în influența Nayadelor, creștinul Zosim în divinătatea apelor, alchimia în puterea de transmutație a metalelor, știința oficială a secolului al 19-lea în aporturile materiale de săruri, care după unii lucrează prin absorpție, iar după alții prin reacțiune. Prin reacțiune se explică chiar influența sanctuarelor și a pelerinagelor, cari cer înainte de toate credință. Fără credință nu este vindecare; înșiși evangheliștii Matei și Marcu ne spun că Isus n'a putut face minuni la Nazaret, pentru că nazarinenii erau necredincioși.

Teoria aporturilor materiale e greșită, căci dacă ele au putere vindecătoare, de ce n'am putea înlocui apele și băile minerale naturale cu apa de gîrlă în care am pune substanțe cumpărate la farmacie? Secolul nostru a creat radium-terapia care explică acțiunea apelor minerale prin radio-activitate, acea proprietate după unii a unor corpuri (uranium, thorium, radium, radium din Pechblenda, polonium), după alții a tuturor corpurilor de natură, de a produce spontaneu și continuu radiații în obscuritate, a impresiona placa fotografică și a vindeca tumori și stări nervoase.

Care este natura fenomenului de radio-activitate?

Mister! Enigmă! Miracol! Cert este că corpurile radio-active sunt izvoare de energie; precum este o viață în noi, în animale și chiar în vegetale, așa este o viață și în ceea ce numim natura anorganică, în izvoarele de ape minerale.

Poetul Lucrețiu avea dreptate să zică în poema sa „Natura": „Sunt lacrimae rerum". Conferențiarul examinează mai multe teorii pentru a explica natura și cauzele fenomenelor de radio-activitate, precum teoria cosmică, teoria energiei intraatomice, teoria astrologică, teoria transformărei elementelor mediului înconjurător, teoria dezagregărei materiei (nu cumva va veni sfîrșitul pămîntului?). Declară însă că nici una nu este satisfăcătoare pînă acuma.

S'ar părea că știința este și ea o chestie de modă, căci studiul radiului dovedește, ca și alchimia de altă dată, că substanțele se pot transforma și ele unele într'altele precum se schimbă plumbul în aur.

Conferențiarul vorbește în urmă de ceea ce englezii numesc Mind Cure (cura mintală) și de cura radiogenă, care se bazează pe faptul că emanațiile radiului au proprietatea de a mări schimburile organice cari lucrează asupra țesăturilor. Termină, spunînd că știința nu poate să îmbrățișeze tot adevărul și tot necunoscutul. dar poate înlătura erorile și împedica pricinele cari pot scurta viața".

*

Intr'altă ordine de idei, dar tot în legătură cu influența psihică și fizică în același timp a frumuseței repaosului balnear asupra omului, găsim o relațiune concisă asupra dizertațiunii desvoltate de d. dr. P. Zosin în Slănicul-Moldovei. E vorba de „Cultul naturii", subiect de actualitate, acum cînd la ordinea zilei este „Morala Naturii" și chiar „Religiunea Naturei" propagate de mulți fervenți admiratori al Zeiței—Natura.

„Urmărind toate credințele toate doctrinele și toate filosofiile, se degajă un fapt, zice d. dr. Zosin, anume acela al legăturii lor strînse cu mediul în care s'au produs. S'au putut ele amesteca mai tîrziu, luîndu-se la încăerare foarte adese ori; dar primordial fie-care s'a născut de sine stătătoare, găsindu-și rațiunea în mediul în care s'a iscat. Și dacă analizăm orice doctrină și orice credință, aparent este atîta deosebire, pe cînd în realitate nu i de cît un cult adresat naturii, potrivit înțelegerii și desvoltării omenirei dintr'un moment dat.

Așa că din multiplicitatea tendi nțelor

omenești în ce privește adorațiunea puterilor nestăpînite ale firii se desface ca un adevăr, un cult mic, un cult esențial, care este acel al naturei. Și astfel năzuințele noastre toate de adorațiune a aceia ce trece peste puterea noastră, se unifică într'un cult ce-i singurul real și adevărat, acel al naturei, rămînînd numai să ne clarificăm această noțiune ce cată să smulgă slăvirea noastră.

Natura nu-i atît cît se cuprinde cu ochii, în definitiv cu simțurile noastre; ea-i totul în care rațiunea ființărei noastre nu e mai puțin atîrnată de echilibrul interplanetar și intersolar; în cît cuprinderea și înțelegerea ei se face numai pe calea cugetării și a contemplărei, simțind parcă une ori a o pătrunde toată, de și în măreția ei nu se poate lăsa îmbrățișată.

Și nicăeri mai bine, ca aici în Slănic, după ce am lăsat grijele și treburile pe la sălașurile noastre, nu putem simți mai vie măreția naturii și cît dînsa zdrobește din desbinările, patimile și micimile noastre, pare a ne arăta că sîntem cu toții fii aceleași *alma mater*, care după ce ne a născut, cată să ne primească în sînul ei pentrua înzestra cu elementele noastre discompuse pe cei ce au să vină după noi.

Astfel cultul naturei ne determină către solidaritate, căci făcîndu-ne să întrezărim veșnica noastră evoluție, ne face forțamente, ori de ce rang, ori de ce stare, ori de ce vrîstă am fi, să ne iubim și să ne respectăm mai mult. Astfel dintre toate cel mai vrednic este cultul naturei".

*

Să fie oare adevărat că după o ședere oare care în mijlocul frumuseților naturei omul se reîntoarce une ori nu numai „mai bine" — fizicește — dar și „mai bun", — sufletește?

A.

Avis amatorilor

„Evenimentul" de aseară, într'un articol de reportagiu (pag III), sub inițialile R H. vorbește despre „Afacerea Scopiților".

Dacă articolul n'ar conținea de cît relațiuni asupra mersului cercetărilor polițienești în această afacere n'ași fi avut nimic de zis. Autorul lui găsește însă oportun și cuviincios, să mă pună în cauză, și să facă spirit în comptul meu. Uită bietul, pe de o parte că acel care „cherche l'esprit atrape la bétise", iar pe de alta mă silește a restabili lucrurile și a vorbi într'o afacere profesională, lucru de care m'am ferit în totdeauna, și a spune și adevăruri crude cari nu vor fi de cît supărătoare patronilor lui.

Poliția de Iași doritoare să se recomande publicului cu ceva, — căci despre incapacitatea și inepția ei, nu ie om care să se învoiască, înventează de „*toute pièce*" o afacere senzațională. Afacerea scopirei unui băiat, acum 4 luni în urmă. Material de informații chilometrice pentru foile polițienești, discuții de presă asupra sectei religioase, înverșunări etc. Material pentru vacanță, cînd activitatea publică ie în „relache". Pricep reclama poliției, ba chiar și sgomotul asurzitor făcut în jurul acestei afaceri. Sîntem doar în epoca iarmaroacelor, dar necuviințele și ticăloșiile din atari ocaziuni nu le pot tolera.

De și avocat al lui Sezof, mă înarmasem cu răbdarea și sfătuisem și pe rudele lui să o aibă. Cînd am văzut însă, că abuzul de putere se împinge atît de departe în cît un om cunoscut, bătrîn, cu avere și care nu poate prezenta nici un pericol fiind liber, e deținut poțienește aproape 70 ore, m'am revoltat, Conveneam a trece sub tăcere ilegalele percheziții domiciliare, turburarea unui cartier întreg, în timpul nopței, o sumă de mizerii și violențe, în contra unei populațiuni foarte obidente și foarte pacinice. Dar să permit arestarea unui om, așa pentru gustul d-lor de la poliție, asta nu; m'am dus să cercetez starea arestatului. L'am găsit la serviciul siguranței și un subcomisar cerceta. Foarte reverențios, cum din veste, au fost, sînt și vor fi cu mine agenții de la poliție și grație poate faptului că au lucrat altă dată sub ordinele mele și au tras învățăminte din modul meu de a instrumenta, dar datorită și împrejurării că și astă-zi îi ajut și îi apăr adesea, iar prin numeroasele afaceri penale la care pledez, sînt în curent cu o sumă de lucruri și taine, care-mi dau un ascedent incontestabil asupră-le, foarte reverențios repet, subcomisarul, la intrarea mea, se ridică în picioare și mă întreabă cu ce mă poate servi. L'am întrebat la rîndu mi, unde-i șeful serviciului, și răspunzîndu mi că ie dus după alte afaceri, l'am întrebat textual „mă rog se poate să rețineți oameni zile și nopți arestați „fără un ordin legal de arestare". Mi-a răspuns că dînsul nu ie vinovat, căci are ordinile superiorului. Atunci m'am dus să caut pe superior. De și nu erau de cît 9 jum., d. Stroja se culcase.

Am amînat intervederea pe a doua zi. Eri m'am dus la d-l Stroja la Poliție și i-am demonstrat ilegalitatea procedeului. D-l Stroja ieri s'a plîns contra parchetului și a Instrucției, care, zicea d sa, mușamalizează afacerile și mi-a promis să puie în libertate pe Sisof după amiază, recunoscînd arbitrarul arestării, și că cercetările în cazul special se puteau continua fără nici un pericol, și liber fiind bănuitul, căci să se voteze Sizof, nu-i încă de cît *un pămînt*

Eri Sizof a fost înaintat Parchetului, deci d-l Stroja și a călcat cuvîntul ce-mi dăduse că-l va pune în libertate. De sigur că ie liber să-și respecte parola, sau nu, dar cred că ie mai bine și mai frumos pentru un funcționar public, să nu-și dea cuvîntul cînd știe că nu l poate ținea. Cele ce-am văzut însă ieri în sălile Trib. m-au indignat, căci nu ne închipuiam că pentru a aduce un muscal bătrîn și un copil unealtă docilă a poliției, la Parchet, se cere desfășurarea a tot aparatului polițienesc. Nu-mi închipuiam iarăși că agenții subalterni de poliție să aibă nerușinarea de a lua atitudini și a și da aiure pînă și prin sălile Trib. și nu ne mai închipuiam că sîntem încă atît de neemancipați juridicește, în cît larma și temeritatea polițienească să influențeze și disciplinele judecătorești

Mi-am luat însă toate măsurite necesare și am cerut să se ia cele legale. N'am cerut nimărui, nici odată, nici o favoare. Nu cer și nu voi avea așa ceva nici odată. Cer însă, o pretind și la vigoare o și impun, cu mijloacele pe cari le am la îndămînă, ca toată lumea să-și facă datoria. Să o știe și să o afle și d-nii de la „Evenimentul".

Iar dacă în afacerea scopiților să urmăresc „combinațiuni" și „gheșefturi" n'am cuvinte de aprobare a campaniei pe care „Evenimentul", o anunță. Mai mult îi promit și concursul meu. Să nu-și permită însă nimeni să mă atingă în îndeplinirea sarcinilor și datoriilor mele profesionale, căci sunt implacabil. Voi fi pus în legitimă apărare contra unor atari incartade, și nu voi recula dinaintea nici unei expanziuni, nici unei violenți, pentru a mă apăra și cum înțeleg eu, și conform atacului, și potrivit personagiului care și-l va permite. Mănușa pentru omul cuviincios și civilizat, bastonul pentru necioplit și necuviincios. Avis amatorilor.

O. A. Teodoreanu.

Spre cetatea Neamțului

Sunt pagini scrise cu litere de aur în istoria națiunei Romîne, de căre se leagă existența unor vremuri apuse de demult; în întunericul căror răsar nume de eroi, de strămoși sfinți ai neamului nostru; ce și-au purtat paloșul și ghioaga, prin focurile acele ce azi noi numai le cetim și cari au știut să și apere moșia și limba romînească; a căror fapte eroice ne entuziazmează sufletul, ne dau avînturi noi; în sfîrșit ne fac să luptăm pentru acelaș ideal sfînt.

De ce cînd îți amintești de cetatea Neamțului ceva misterios se ridică în tine și te face să te reîntorci cu mintea pe calea aceea străbătută de atîția voevozi și buni și răi ce și-au trecut fie vitejia fie incapacitatea pe scaunul domnesc de la Suceava și Iași și să vezi așa ca într'o apoteoză de mărire un Domn de a cărui existență se leagă 47 de ani de lupte, pe Ștefan, acel sfînt voevod ce cu paloșul în mînă s'a repezit ca un vultur și-a bătut pe Turcul neînvins, a înjosit pe Polonul și Ungurul mîndru și a supus pe crudul Tatar.

Și alăturea de acest domn sfînt răsare într'o aureolă de curaj și vitejie acei 15 Plăeși ce au rezistat armatei lui Sobiesky. Acea armată vestită ce a apărat pentru un moment creștinătatea despresurînd Viena amenințată de Turci, credea că va lua cetatea ca pe un nimic, a fost însă oprită de 16 Moldoveni de aici din munții Neamțului.

Și azi pe drumul acela pe unde odată trecea armata voevozilor pe unde a trecut armata Leșilor astăzi se ridică vizitatorii veseli să vadă ruina măriei și a vitejiei.

Cu cît te cufunzi mai mult în partea dinspre miază noapte a tîrgului Neamțu de odată îți răsare înainte cetatea tristă și mohorîtă așezată sus pe munte, iar drumul merge șerpuind liniștit pe coastă pînă ajungi la ea.

Am ridicat cu o liniște pioasă drumul către Cetate. Eram puțini la număr și aceasta e atît de bine cînd te duci să vizitezi locurile aceste sfinte, poți mai în voe să lași gîndurile să sboare să te gîndești la eroii neamului tău.

Era o pace senină, doar pădurea murmura așa de trist o doină bătrînească, un cîntec duios ce spunea de strămoșii noștri; în cît simțirea se lasă dusă de un farmec negrăit de dulce.

Ne-am ridicat încet și am ajuns la cetate sus, în fața celor trei stîlpi groși ce se cred că au fost poarta cetății. Aici, odată, în tăcerea nopței a bătut Ștefan după cum spune tradiția, în urma acelei lupte crîncene de la Războieni; aici a venit voevodul să-și găsească scăparea și o femee cu inima de oțel, pentru care iubirea patriei a fost atît de puternică, l'a făcut pe Ștefan să se întoarcă înapoi la luptă. Acest suflet viteaz era d-na Oltea, mama lui Ștefan cel Mare.

Și astăzi din puteenica cetate care a fost odată cuibul vitejilor domni Moldoveni, n'a mai rămas de cît o ruină... cu zidurile înegrite de vreme, bătrînă și părăsită, în care doar bufnițile cîte odată noaptea mai țipă sinistru.

Și pe zidurile pe care odinioară se suiau plăeșii să dea plata cuvenită celor ce îndrăzneau să suie munții, astăzi vizitatorii curioși se suie să vadă priveliștea frumoasă ce se desfășoară înaintea ochilor și cîte o piatră mișcată din loc, se duce rostogolindu-se în prăpastie, în bubuituri înfiorătoare, la care răspund munții tremurînd.

Am intrat în cetate prin bolțile de piatră. Inăuntru, din toate părțile par'că reesă ceva trist... o singurătate ce te înfioară, iar dacă te sui, pe zid ochii ți se iau în minunata priveliște. In depărtare se văd într'o ceață albăstrie munții mănăstirei Agapiei și mănăstirea Varatec, iar din vale vine susurul duios al Ozanei și a Nemțișorului ce își poartă liniștit apele între malurile verzi iar de cealaltă parte se ridică munții trufași cu pădurea de mesteacăni.

Totul stă cufundat într'o pace divină și doară din cînd în cînd tulbură tăcerea clopotele vitelor ce pasc pe coasta muntelui s'au vocele vizitatorilor.

Ce tristă ironie... acolo unde odată răsuna lin în liniștea munților buciumul bătrînesc și doinele voinicilor, acum se aud cîntecele acelor ce invadează în toate părțile, cîntecelor profanatorilor neamului nostru și a sfintelor noastre amintiri.

Ți ai închipuit oare tu Stefan, vreodată că pe acolo unde plîngeau cei doi ochi albaștri a plăpîndei Domnițe de dorul tău și de frica de a te ști mereu în luptă, se vor primbla astăzi atîția, care n'au alt scop de a se urca spre tristul tău locaș, de cît de a găsi în chiote și veselie cîteva ore sarbede de mulțumire?!

O vizitatoare
E C.

Litere-Științe-Arte

In valuri.—Cetese cu cea mai vie plăcere poeziile d-lui Florian Becescu, strînse într'un mic volum recent: „In Valuri",

Ceia ce face valoarea poeziilor d-lui Becescu este originalitatea inspirației, căci amorul și tot sensualismul acela „ce le abate și la păsări" este lăsat pe planuri inferioare. D. Becescu este poet înzestrat cu o robustețe de simțire, cu un fond atît de bărbătesc, în cît nu poate să cînte amorul ușor și sentimentalitatea femeiască.

D. Becescu este un bard al bărbăției un cîntăreț al profundelor sentimente ce pot agita un suflet puternic care înțelege măreția luptei pentru ideal, valoarea cinstei, prețul jertfei pentru idee.

Și totuși cu fondul acela sever de inspirație, d. Becescu rămîne—căci altfel n'ar fi poet—un cîntăreț al veselei primăveri, al naturei variate și multi forme.

Și d sa este poate unul din cei mai originali poeți ai noștri în descripțiile atît de sugestive ce le face asupra vieței de țară, a frumuseței naturei și minunilor firei.

Dar nu am intenția a face aci o critică literară, urmăresc „altceva". Vreau să spun celor ce au cetit poeziile d-lui Becescu, fără să-l cunoască, că acest poet adevărat și sincer, acest fiu mîntuitor al versurilor, acest delicat îndrăgostit al naturei, este... telegrafist în nu știm care oraș sau orășel din provincie, cu titlul de „elev!"

Cîte „nopți mari" nu vor fi stins fiorul sfînt al inspirației în acest poet sărac mîndru și modest?!

„Dar oare aceia cari iubesc literatura și au avere, nu se gîndesc la talentele unui Florian Becescu sau ale altora mai obscuri și cari se pierd din lipsă de încurajare bănească?"

Reproducînd fragmentele de mai sus din articolul criticului literar al ziarului „Secolul" suntem datori a face oarecari rezerve asupra părții ce se referă la relația oamenilor cu avere cu scriitorii noștri, în genere, cu poeții în special.

A pune astfel chestiunea Mecenatizmului în discuțiune este, credem, a ofensa mîndria literaților pe care cu drept cuvînt o subliniază și o laudă criticul citat.

*

Ultimul număr al revistei pariziane „Les Annales" publică drept supliment muzical o gavotă intitulată „A une jolie" poezie de compatriotul nostru Charles Adolphe Cantacuzène, muzică de Suzanne Mesureur.

*

Chirurgul german Carl Ludwig Schleich a tipărit un volum de schițe și nuvele în editura „Fischer" din Berlin: „Despre suflet".

*

Corpul defunctului Reinholt Begas, marele artist sculptor german, mort în vrîstă de 80 de ani a fost încinerat în mijlocul unui cerc restrîns intimi de rude și prieteni în crematoriul din Hamburg.

*

„Noua Revistă Romînă" va reapare la 14 August curent.

*

In arhiva de autografie aparținînd bibliotecei „Santa Cecilia" aflătoare în Academia din Roma s'a descoperit un „imn" necunoscut. de Franz Liszt, intitulat: „Roma Nobilis".

Va fi cîntat zilele aceste pe o scenă din Capitala Italiei.

*

In „Mercure de France" d rul Paul Voinenel are un interesant studiu asupra rolului boalei în inspirația literară.

*

La Londra se va construi un basin monstru, menit să primească vapoarele de cel mai mare tonaj Lucrările de construcție vor dura cinci ani și vor costa aproape 53 milioane de franci.

*

Dansul la modă în iarna viitoare va fi dansul englez „Boston" care a capatat și o variantă: „Dublu Boston". Zisul dans e o variațiune a cunoscutu lui „Treppenwalzer" din opereta lui Fall; „Contele de Luxemburg".

*

A propos de dans. Acum de curînd a avut loc la Viena un concurs mondial al maiștrilor de dans. S'au discutat toate problemele relative la arta dansului.

La sfîrșit,—bal.

*

STRUNA ZILEI

PACIFICATORUL

Ajuns la Roman. d. P. P. Carp a plecat avînd în trăsură pe d. Mark omul său de afaceri.

Ziarele.

Lîngă el șezînd,—amicul
Cel cu nasul cam în... arc
Părea fuftos, fără seamăn,
...Un al doilea Bismark!

INFORMATII

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

❑ Apele Prutului au aruncat la mal în dreptul comunei Prisacani, cadavrul unui tînăr, a cărui identitate nu s'a putut stabili, de oare ce cadavrul intrase în putrefacție.

❑ D. Victor Berceanu, fost șef al contenciosului Creditului Urban, a fost numit prefect al județului Romanați, în locul vacant.

❑ O telegramă a legațiunei noastre din Petersburg a anunțat direcțiunea generală a serviciului sanitar că la Nicolaeff (Samara) din sudul Rusiei s'au constatat cinci cazuri de holeră asiatică din care unul mortal.

❑ In urma unei ploi torențiale linia T. Severin-Vîrciorova fiind în mai multe puncte impotmolită și circulația trenurilor nefiind posibilă, a rămas închisă pentru toate traficurile pe timp aproximativ de 3 zile cu începe de ieri 27 Iulie 9 August a. c.

❑ In învățămîntul profesional al fetelor din orașul Caracal, este vacantă catedra de rufărie de la școala profesională de fete gr. I.

In conformitate cu dispozițiunite art. 34 din legea învățămîntului profesional maestrele titulare cari au 5 ani în învățămînt și doresc a ocupa catedra sus menționată, vor petiționa la minister, în termen de cel mult o lună de la prima publicațiune apărută în „Monitorul Oficial".

❑ La pepininera Vișan sînt locuri vacante pentru 8 elevi lucrători; iar la pepinera Cotnari sînt pentru 4 elevi lucrători.

❑ D. Ioan Kalinderu, administratorul domeniilor Coroanei, cu ocaziunea inspecțiunei ce a făcut domeniului Gherghița a vizitat și biserica satului Sudiți și cu acest prilej a hotărît a darui acestei biserici, pentru locuința preotului, localul ce servea de locuință șefului de cultură de pe sus zisul domeniu.

❑ Continuăm a publica lista promovaților de la Liceul Național. Pentru astă-zi, vom da clasificația elevilor clasei a III-a și a IV-a la finele anului școlar 1910—1911.

Cl. III.—Bulgaru Valeriu, media 8.47 premiat I, Tincu C. M. Laurențiu, 8.34 premiat al II-lea, Cișman Alexandru 7.92 premiat al III-lea, Bîrsan Mircea 7.77, Stefan G. Tiberiu 7.67, Handoca Teodor 7 58, Alexandrescu Neculai 7.50, Handoca Alexandru 7.34, Botez G. Alexandru 7.25, Gruber Iosef 7.20, Zaharia C. Florin 7.08, Beldi Henric 7.04, Ștefăniu Jean 7.00, Cujbă Alexandru 6.88, Brauchfeld Osias 6.85, Podhaischi Titu 6.81, Ionescu L. Gheorghe 6.75, Traubici Marcus 6.75, Paraschiv Ioan 6 61, Popovici N. Vasile 6 58, Manoliu Alexandru 6 56, Ionescu C. Ioan 6.52, Finchelstein Wiliam 6 41, Moruzan Dumitru 6.36, Kohnfeld Natan 6.27, Ioniță Spiridon 6.25, Goldschlaeger Sanil 6.18, Niculau G. Gheorghe 6.15, Triandaf Alexandru 6.08.

Cl. IV.—Circineanu Savel, media 8.22 premiat I, Stoian Corneliu, 8 01 premiat II, Loimberg Hainrich, 7.48 premiat III, Amira Neculai 7.35, Zaharia Mihail 7.18, Ianculescu Lucian 7.04, Mociulschi Gheorghe 6.94, Nechita Vasile 6.89, Popovici Grigore 6 86, Lerer Naftule 6.84, Orenstein Sigmund 6.84, Zamft Hetnich 6.69, Aron Meer 6.67, Brumă Gheorghe 6 64, Bochler Itic 6.45, Pineles Ernest 6 44, Spanez Leizer 6.42, Carp Dimitrie 6.41, Gheorghiu Mircea 6.37, Cazanofschi Constantin, 6 36, Valdman Iosef 6.34, Apostoleanu Spiridon 6,32, Caracaș Constantin, 6.15, Neculăiță Vasile 6,15. Savinescu Corneliu 6.01, Angrievici Constantin 5.95, Raicu Ion 6 78, Tatos Teodor, 5.75.

❑ A apărut „Curierul Judiciar", anul XX, No. 50, cu dată de Joi 28 Iulie, avînd următorul sumar:

Concordatul amical de d. avocat Gr. Trancu-Iași.—Jurisprudență: Curtea de casație s. III: Procurorul general al Curței de casație în cauza falim. Fraților Kirschen. (Despre concordatul amical și concordatul de umanitate.—Ce se înțelege prin umanitatea creditorilor?—Nu există drept de apel contra hotărîrei Trib. dată cu ocazia omologărei unui concordat amical sau de umanitate?—Art. 944 și 945 din Codul comercial). Curtea de apel București s. IV: C. Petrescu cu Teodora și N Dumitrescu-Cîmpina (Lotăriile nesutorizate, asimilate fiind jocurilor de hazard și prinsorilor, nu dau loc la nici o acțiune în justiție.—Art, 1636 din Codul civil), cu o observație.

Tribunalul Tutova: Vasile Stratulat cu Ion Tinculescu (Arendașul nu are acțiune posesorie ci numai proprietarul în numele căruia posedă.—Chestiunea dacă el are acest drept se poate ridica în orice stare a procesului și chiar în apel fiind o chestie perentorie de fond.

In urma legei Monop. Ircium elor din 1908 proprietarii din tîrgșoare au piernut dreptul ce aveau în baza hrisoavelor Domnești d'a pune obligațiune circiumarilor să le plătească lîmă pentru vinul și rachiul ce introucea în comună pentru vînzare.—Art 1846, 1847 și 1156 C. civil).

Necrolog: Take Protopopescu de C. G

Alo! Alo! Poliția. Cum operează pun gașii; Cum să ne ferim de ei, de Detectiv (R. Voinescu), Bibliografie de St. Scriban.

In suplimentul său de 24 pagini publică informațiunile comercial: Polițele protestate, Sechestrele, Poprirs, Licitațiunile pentru antreprizele de lucrări publice, Procesele, Hipotecile, Inzările imobiliare, Cesiunile, Arendările, Inregistrările de firme și Falimentele din toată țara.

❑ *Edison* fiind la Londra, a fost interviewat de un ziarist englez.

Celebrul inventator i-a spus, că curînd teatrele cinematografice vor pune în funcțiune noua sa invențiune numită *Anefonograf*, prin care tablourile mișcătoare, vor fi însoțite de un aparat, care va reda graiul omenesc de un naturalism uimitor.

❑ Direcția generală a serviciul sanitar, face cunoscut, că pentru fi primiți la sanatoriul de la Bîrnova, rmează a se adresa o cerere direcție sanitare, însoțită de un certificat medical și un act de paupertate.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ȚAICI

— STRADA ZMEU No. 3, IAȘI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcțiunea Sanatorului aduce la cunoștința onor. Public că avînd în vedere importanța capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a completat această instituțiune prin o **instalație de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecționate **curenți electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru față, piele, inimă, stomach, mușchi, vagin, prostată etc.

Pacienții suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilatație de stomach, atonii intestinale (constipații) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, își găsesc remediul în acest tratament.

Ședințe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Îndată, după redeschiderea parlamentului, d. G. A. Scorţescu, va adresa o interpelare ministrului de justiţie, cu privire la numirea d-lui Mihai Virnav Liteanu, ca avocat al Statului.*

D. Scorţescu va protesta în potriva acestei numiri.

❑ *Ministrul de industrie, în urma intervenţiunei Camerei de Comerţ, a admis ca negustorii de precupeţe din piaţa halei, să ţie prăvăliile deschise Duminicele şi zilele de serbătoare, pînă la oara 12 din zi.*

❑ **Afacerea Scopiţilor.** — *D. Sculy, judecător de instrucţie, a fost însărcinat cu instruirea afacerei scopiţilor. D sa a citat pentru azi pe numeroşi martori pentru a fi interogaţi.*

Mîine tribunalul va avea a se pronunţa asupra confirmărei mandatului de arestare, lansat contra bătrînului Vasiliff.

❑ **Alegerile judeţiene.**—Guvernamentalii au depus la tribunal lista candidaţilor pentru alegerile judeţiene. Iată candidaţii :

Colegiul I : d-nii Mihai Ivaşcu, Leonida Gatoschi, Dumitru Mavrocordat, major G. V. Gherman, Teodor Negruţzi şi Nicu Corgescu.

Colegiul II : d-nii Nicolae Stroici, Lazăr Panaitescu, Alex. Vasiliu Marian, Ştefan Tempovici, Mihai Patraş şi Emanoil Manariu.

Colegiul III : d-nii Constantin Cerchez, Iorgu Ciolan, Vasile Matei, Ioan Minghel, Ioan Dimitriu, Dimitriu a Lupei.

❑ D. Tancred Constantinescu, directorul serviciului apelor, a obţinut un concediu de 30 zile.

❑ In sfîrşit azi au sosit salariile medicilor şi a personalului serviciului sanitar pe luna Iulie.

❑ E vorba printre guvernamentali, ca d. Leonida Gatoschi, să fie ales preşedinte al delegaţiunei judeţiene.

❑ *Incendiul de la Şcoala de Arte şi Meserii*

Depozitul de benzină, uleiuri, gazolină, modele de turnătorie, etc. distruse de flăcări.—Pagube de peste 100,000 lei.

Un violent incendiu, însoţit de explozii de materiale explosibile şi imflamabile s'a declarat azi dimineaţă pe la orele 7 jum.—8, la depozitul şcoalei de arte din localitate.

La ora 7 jum., d. Neculau, magazionerul şcoalei, ducîndu-se să deschidă depozitul, un fum gros şi limbi de flăcări, au năvălit pe uşa întredeschisă, pîrlindu-i faţa şi mîinile. La strigătele sale de ajutor, d. Cuparencu, mecanic, a telefonat pompierilor, şi apoi imediat cu cîţiva elevi a alergat să dea ajutoare.

La intrarea în depozit s'a observat că o mare cantitate de cîlţi ce erau depozitaţi sub butoaele cu benzină, ardeau. S'au adus cele 2 pompe ale şcoalei, însă din cauză că începuse bubuiturile, s'au retras de frica exploziei. Totuşi mai mulţi elevi şi anume : Baltag D, Balica S., Gavrilescu D., Cojocaru, absolvent al şcoalei, dimpreună cu d. Neculau, magazionerul, ce săriseră în ajutor, au fost arşi pe faţă şi pe mîini, iar cîtorva din ei li s'au aprins şi hainele. Toţi au fost transportaţi la spitalul central, unde au fost internaţi.

La faţa locului au sosit autorităţile : Primarul oraşului, Prefectul de poliţie, maior Stoianovici, comandantul pieţei, Dan, comandantul sergenţilor, Ştefăniu, ajutor, Şeful brigăzei de siguranţă etc., precum şi pichetele de incendiu de la regimentele din apropiere.

Pompierii sosiţi la faţa locului sub comanda căpitanului Sturza, au început operaţiunea de izolare, apărînd clădirile învecinate, căci apropierea de depozit era extrem de periculoasă, din cauza exploziei benzinei.

O parte din tavan a fost aruncat în aer şi o coloană de fum negru s'a înălţat în sus. Mai multe butoaie cu ulei mineral au explodat.

In acest timp focul s'a întins cuprinzînd întreg depozitul, începînd a arde modelurile de turnătorie. Focul s'a întins apoi la depozitul de cocs şi cărbuni ce era între depozitul general, şi gardul şcoalei dinspre strada Oastei. Munca pompierilor şi a soldaţilor, era înfructoasă din cauza uleiului, care împrăştiat pe scînduri, pe de o parte alimenta focul propagîndu-l pe de altă parte nu ceda valurilor de apă.

In depozitul de modele de turnătorie, se mai găsea şi o mare cantitate de furnituri de nuc mahon, stejar, etc., care reprezintă o mare valoare, şi din care prea puţine au fost scoase şi acelea în stare de a nu se putea întrebuinţa.

Odată focul ajuns la depozitul de coks, acesta nu servea de cît la alimentarea lui de oare-ce se aprindea mai mult.

Un butoiaş cu accid nitric, ce se afla în acest depozit, a putut fi scos, fiind dat de a tăvalu, evitîndu se ast-fel o nouă explozie.

De unde a luat naştere incendiul ? Această întrebare şi-a pus-o atît personalul şcoalei, cît şi autorităţile fără a avea însă un răspuns precis.

Căci depozitul ce a căzut prada flăcărilor era închis în totdeauna, iar cheia la d. Necolau, magazionerul, care nu o încredinţa nimănui. Depozitul a fost deschis azi dimineaţă de d-sa, cînd a observat chiar şi focul.

Se bănueşte însă, că odată cu d-sa ar fi intrat în depozit şi un muncitor pentru a scoate din depozit nişte material, şi acesta a aruncat ţigara din nebăgare de samă, pe cîlţii de sub butoaiele cu benzină, cari au luat foc imediat. Altă versiune e aceia, că razele soarelui căzînd pe sticla de la geamuri, acestea le-au reflectat pe cîlţi, cari fiind uscaţi s'ar fi aprins. Această versiune fiind însă neprobabilă din cauză că razele soarelui dimineaţa sînt de o putere mică, şi apoi cum nu s'a aprins până acum în alte zile şi în cursul zilei cînd căldura e mai mare.

Pagubele.—După evaluarea făcută de personalul şcoalei. d. Corban directorul şcoalei de arte fiind la Paris, pagubele se urcă la peste 100000 lei. Focul distrugînd : 4 butoaie cu uleiuri minerale, două butoaie cu benzină, un butoi cu gazolină, întreg depozitul de furniruri, depozitul de modele de turnătorie ; oţelul şi ferul aflat în depozit a fost îndoit şi stricat în mare parte, plăci subţiri de alamă şi aramă. Depositul de coks şi cărbuni, care a ars complect, şi în care era depozitate peste 4 vagoane de cărbuni, afară de distrugerea clădirei şi a gardului dinspre strada Oastei.

D. Procuror Vincler a făcut primele cercetări la faţa locului, trimeţind în urmă un subcomisar la spitalul central spre a lua declaraţiunile victimelor, arătate mai sus

Starea victimelor este gravă. In special a magazionerului Neculau, şi d. Baciu maistru sculptor, care a fost ars mai puţin grav.

Sub acelaşi acoperemînt cu depozitul se afla şi grajdul pentru caii şcoalei, iar în podul grajdului era depozitat fînul necesar. Aceasta era un pericol permanent, din care cauză d. Corban, a făcut mai multe rapoarte la minister pentru a-i aproba mutarea acestui depozit în un nou local.

Ministerul nu s'a grăbit să rezolve însă această chestiune, aşa că avem de înregistrat acum pagubele enorme pe cari le-am pomenit mai sus.

❑ Naţionaliştii au hotărît înfiinţarea unei librării în localitate.

Librăria, care va începe a funcţiona la 1 Septembrie, va fi instalată la centrul studenţesc.

❑ D. Mezetti, distinsul profesor de canto, lucrează actualminte la o colecţiune de coruri şi melodii populare, pentru uzul societăţilor corale.

❑ Banca *Moldova*, a cumparat palatul Veisengrün, unde azi se află instalată administraţia comunală, cu suma de 130,000 lei.

Banca va mai face şi alte sacrificii, pentru a face din acest palat, o adevărată frumuseţă a Iaşului.

❑ **Expoziţia din Chişinău.**—Societatea viticolă din Chişinău, organizînd o expoziţie în acel oraş, a adresat societăţei viticole din localitate, adresa următoare :

„Societatea viticolă din Bessarabia, organizînd de la 1—8 Septembre, în oraşul Chişinău, o expoziţie bazar, de toate fructele şi de toate variaţiunile de struguri, ce se cultivă în Basarabia, în scop ştiinţific, cu aprobarea departamentului de agricultură şi al d-lui guvernator al Basarabiei, doreşte a vedea la această expoziţie mai mulţi reprezentanţi ai viticulturei şi pomiculturei din România.

In acest scop, avem onoare a ruga societatea viticolă din Iaşi, ce este vecină cu noi, de a vizita expoziţia de mai sus, siguri fiind că ne vom împărtăşi astfel de cunoştinţele şi de experienţa membrilor acestei societăţi şi a pomiculturei româneşti, care interesează atît de mult pe basarabeni. Pe lîngă aceasta, vă veţi procura o plăcere mult dorită.

Despre hotărîrea luată, vă rugăm a ne înştiinţa la timp.

Odată cu aceasta, vă anexăm şi regulamentul expoziţiei.

Adresa e semnată de vice preşedintele d Sîrboff şi de secretarul societăţei, d. Ursu.

❑ Doamna şi d. avocat Cristea Malhasovici, cari fusese în voiaj de nuntă la Viena, s'au reîntors astă zi în localitate.

❑ După cererea generală, d-ra Madeliene Sion, a mai dat un al doilea concert la Slănic.

Artista a fost obiectul unor mari ovaţiuni.

❑ D. inginer Niţescu, inspectorul circomscripţiei locale a căilor ferate, obţinînd un concediu, a plecat în străinătate.

❑ Pentru seara de *6 August* a. c, se anunţă în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Seară dansantă*, cu diferite jocuri şi distracţii, precum : tombolă, cor, declamaţii, etc., organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui şi frumoase.

Se prevede o mare animaţie, biletele fiind aproape toate plasate.

❑ Comisiunea pentru regularea drepturilor la pensie, a recunoscut, cu începere de la 1 Aprilie 1911, un drept de 70 lei lunar pensiune bruto d-lui Elie I. Cocea, pentru 16 ani de serviciu la stat ; d-lui C I. Nicolau, fost funcţionar la C. F. R., 112 lei pe lună pentru 27 ani de serviciu ; d-lui Alexandru Dimitriu, fost funcţionar la judeţ, 158 lei lunar pentru 33 ani de serviciu ; d-nei Aglaea Bălănescu şi minorilor, 22 lei lunar, pentru 15 ani de serviciu ai soţului la C. F. R. ; d lui Dimitrie I. Ionescu, 262 lei lunar pentru 24 ani de serviciu în C. F. R. şi d-lui Vasile Haluş, 185 lei lunar pentru 29 ani de serviciu la C. F. R.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturilor de judeţe din ţară că să i înainteze un tablou de bîlciurile şi tîrgurile ce se ţin prin judeţe, cu localităţile unde au loc zilele de bîlciu şi mărfurile ce se vînd prin ele.

❑ S'a eliberat din penetenciarul local pe : Neculai Varticos zis Puşcă ce fusese condemnat la 6 luni şi o zi pentru furt, şi pe *David Fuller*, condemnat pentru excrocherii ambii, şi-au ales domiciliul în Tg.-Frumos şi au fost daţi în supravegherea poliţiei.

❑ Incendiul de la şcoala de Arte şi Meserii, a fost localizat pe la orele 12. Nu s'a putut salva de cît o parte din oţelul şi ferul ce era depozitat şi parte din modelele de turnătorie.

S'a telegrafiat la Paris d lui Corban, directorul şcoalei, care va sosi probabil zilele acestea în localitate.

Din cercetările făcute atît de d. procuror Vincler, cît şi de un sub comisar pînă în prezent nu s'a putut preciza cauzele incendiului.

Starea victimelor care se află internate la spitalul central este destul de gravă, din cauza arsurilor căpătate. Magazionerul Neculau, care a fost ars mai grav, se află internat în secţia d-lui dr. Sculy şi se găseşte în starea cea mai gravă din toţi.

❑ In noua grădină Trajan, Cinematograful Pathé Frères, reprezintă astă seară Vineri un program cu desăvîrşire nou, care conţine între altele :

Saul şi David, mare reconstituire biblică după legenda Sfintei Scripturi, una din cele mai bogate inscenări în care apar peste 300 persoane. Mobilele, costumele, armele şi instrumentele muzicale sunt reproducţii fidele din epoca respectivă, după sculpturi şi descripţii ale timpului.

Noul program de astăzi cuprinde apoi : Micii tovarăşi de azil sau dubla adopţiune, splendidă naraţiune însufleţită—Grădinarul moşteneşte, scene comice—Singur pe lume, scene dramatice—Tîmpilă servitor, scene comice—In gheţurile Mărei Baltice, scene de călătorie—O vînătoare de crocodili, admirabile şi îndrăzneţe înregistrări după natură - Contravenţie pentru exces de viteză, scene comice de moravuri pariziene etc. etc.

In noul program de Luni 1 August a. c. Regele Carol I, întovărăşit de familia Regală inspectează garnizoana la Sinaia.

Tot Luni, 1 August, reapare simpaticul Max Linder, în noua sa creaţiune comică ; Vecin şi vecină.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă : Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor :
Leopold *(Dresda)*, **Bum** *(Berlin)*, **Fränkel** *(Breslau)*
M'am stabilit
ca
Specialist în boale de femei
Mamoş
Dr. I. BRENER
12 STRADA MITROPOLIEI 12.
Consultaţiile 9—11 dim. şi 2—5 p. m.

Ultima oră

Bucureşti 29 Iulie

Frauda de la poliţia Capitalei

Bucureşti.— O frandă însemnată s'a descoperit eri la prefectura poliţiei, la serviciul paşapoartelor.

Se ştie că de ciţi va ani se eliberează şi paşapoarte gratuite pentru emigranţi.

Ori s'a dovedit că d. V. Ranette, şeful acestui serviciu, încasa taxe de paşapoarte de la diferite persoane, cărora apoi le elibera paşapoarte gratuite.

Descoperirea a făcut o d Mişu Cantuniari, care ţine locul de director. Bănuind că la serviciul paşapoartelor se petrec nereguli, d sa a însărcinat pe d. Popp şeful Siguranţei, cu cercecetările. S'a descoperit astfel, că d. Ranetti a eliberat astfel 185 paşapoarte, defraudînd suma de 4000 lei.

Parchetul a fost sezizat.

D. Anton Carp contra d-lui Brătianu

Bucureşti.—La Banca Naţională domneşte nelinişte. D. Anton Carp a făcut cunoscut d-lui Vintilă Brătianu, că nu va suferi a fotputernicia sa.

La rîndul său, d Vintilă Brătianu a ştiut să cîştige pe d. Antonescu, cu ajutorul căreia speră să învingă pe d. Carp.

*

In legătură cu aceasta, d Anton Carp întîlnindu se cu un actual ministru, l'a felicitat de măsura luată de guvern în chestia societăţei tramvaiurilor, adăugînd, că a fost o lecţie bine meritată, dată dinastiei Brătianu.

Noui construcţiuni

Bucureşti. — La gara Ploeşti, se vor face noui construcţiuni, precum şi o a 3-a linie ferată, în valoare de 166 405 lei.

La Bacău se va clădi un pavilion şi 2 grajduri pentru regimentul 17 de artilerie.

Construcţiunea va costa 190,000 lei.

Un concediu... original

Bucureşti.—Ministrul de instrucţiune a acordat d-lui Praja, profesor guvernamental la Iaşi, un concediu original.

In adevăr d. Praja a obţinut un concediu de 2 ani de zile, în scop de a studia, cum şcoalele de Comerciu ar putea fi îndrumate pentru naţionalizarea şi propăşirea comerciului romîn.

Revolta unor deţinuţi

Bucureşti.—La Ploeşti a fost adus un transport de deţinuţi.

In gară, deţinuţii s'au revoltat, şi au protestat în potriva felului cum sunt trataţi.

Se adunase multă lume, care asculta aceste plîngeri. Au sosit curînd, prefectul judeţului şi procurorul. A trebuit să intervie forţa armată, pentru ca deţinuţii să reîntre în vagoane.

In gara Bucureşti, s'au repetat aceleaşi scene, aşa că s'a renunţat ca deţinuţii să fie fie transportaţi la Văcăreşti. Ei au fost reîntorşi, pentru a fi internaţi la Doftana.

Accident de aviaţiune

Magdeburg. — Balonul Magdeburg a căzut la o înălţime de 600 metri. Un pasager a fost grav rănit. Se presupune că căldura a făcut să dilateze gazul într'atît în cît pînza balonului a plesnit.

Mari dezordini

Londra.—Mari dezordini s'au întîmplat aseară la docurile Eost-India. Poliţia a sarjat de mai multe ori şi au fost mai mulţi răniţi. Situaţia a devenit foarte gravă. Keiurile sunt pline de mărfuri şi de merinde de tot felul care putrezesc. Străzile sunt pline de o mulţime înfuriată, care opreşte şi răstoarnă toate camioanele.

Poliţia e neputincioasă, faţă de furia mulţimei.

Incendiu

Londra. — Aseară a fost aci o mare nelinişte din cauza incendiului otelului Kaliton. Cele trei etaje de sus, erau în flăcări. Multe persoane au fost salvate pe ferestri. Un american a ars de viu. Flacările întinzîndu-se ameninţau teatrul regal.

O nenorocire

Bochum. — In mina Anibal, frînghia unui ascensor în care se găseau 45 mineri s'a rupt. 25 mineri au fost grav răniţi.

Episcopatul de Blaj

Budapesta.—Deputatul Maniu, a avut o consfătuire cu primul ministru, în chestia episcopatului.

Intrunire naţională

Budapesta.—Partidul naţional romîn, a convocat o întrunire la Hazeg. Se va discuta mai multe chestiuni importante.

Boala Papei

Roma.—Ştiri particulare arată că Papa a petrecut o noapte rea. Cercurile vaticarnului sunt deprimate.

Un concert

Sinaia.—La Castelul Peleş, s'a produs eri, în faţa Reginei, corul rusesc, de sub conducerea d-nei Slavianski.

Şcoala de marină

Bucureşti.— Inscrierile în şcoala de marină, se vor face pînă la 15 August.

Cererile au a se adresa direcţiei şcoalei de marină din Galaţi.

Starea Sănătăţei Papei

Roma.—Contrar ştirilor exagerate ale presei, starea sănătăţei Papei s'a îmbunătăţit şi criza de podagră a scăzut.

Totuşi din cauza căldurei, Papa va fi nevoit să se odihnească cîte-va zile.

„Banda Mîna moartă"

Tulcea.—D. Ivan Pavloff, comerciant, a depus o plîngere la parchet, în care arată că a primit o scrisoare de ameninţare, prin care este înştiinţat, de către o bandă ce se intitulează „Mîna moartă" ca să depuie 1000 lei, sau în caz contrar va fi omorît.

In scrisoare i se mai spune, să se prezinte la ora 12 noaptea, lîngă monument. Aci să aştepte pînă va auzi un fluerat apoi încet să urmărească de unde vine fluieratul, pînă ce va fi întîlnit de un reprezentant al bandei, căruia să-i predeie banii.

S'au început cercetările.

HOLERA

Sofia. — Cazurile suspecte de holeră care au fost semnalate eri, s'au produs nu în oraş, ci în lazaretul de carantină.

Examenul bacteriologic, a stabilit că unul din cazurile suspecte nu era de holeră.

Celelalte analize nu s'au terminat.

31 cazuri de holeră 21 mortale

Constantinopole.—Eri şi azi s'au constatat la Constantinopole 31 cazuri de holeră, din care 21 mortale.

*

Constantinopol.—Pe bordul vasului *Marmara*, s'a constatat un caz de holeră.

Două cazuri noui de holeră, unul mortal

Triest —S'a constatat aci 26 cazuri de holeră, dintre care unul mortal.

De vînzare
O garnitură de treer
compusă dintr'o locomobilă şi o batoză Clayton ambele în perfectă stare ; se pot preda şi în funcţiune. Asemenea şi o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.
Informaţii la **P. Lederhändler** —*Trg. Frumos.*

Băile Oglinzi
Două vile cu tot confortul modern, de cîte trei odăi şi o bucătărie, poziţiune superbă sunt de *închiriat.*
A se adresa la D-l M. Petersil, Băile Oglinzi.

Ape minerale naturale
STREINE ŞI INDIGENE
din 1911
au sosit la Farmacia I. WERNER
DIN PIAŢA UNIREI

Preparator special
de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenţi şi examene integrale.*
V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Doctor în Mad. şi Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei şi copii
Consultaţiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Dr. Susana Wexler-Grossi
BOLI DE FEMEI FACERI
— *Iaşi, str. Anastasie Panu No. 43* —

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală română din 1906. **BYRRH** De vînzare 7 milioane BUTELII La toate magazinele VIOLET FRERES (DRAGANTA)

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

Dacă suntêți suferinzi, dacă voiți a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi și ficat, întrebuințați zilnic și în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conștiincios și avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind și un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei și a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IAȘI

Vin Tonic. Pe bază de China Cola, Coca și Glycerophosphate. Tonic și reconstituant.

Două linguri pe zi.

Prețul 5 lei.

Unguent Preservativ. Cel mai bun mijloc pentru a combate și a împedica propagarea și molipsirea boalelor infecțioase (lumești).

Prețul 50 b.

Glycerophosphat Granulat. Antineurastenic. Reconstituant a sistemului nervos—2 lingurițe pe zi în apă sau vin.

Prețul

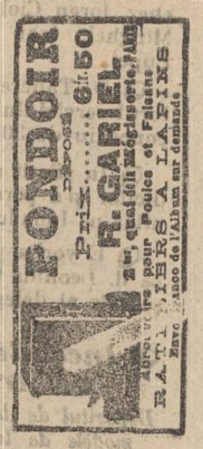

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanți serioși chiar și fără avere (ocupație religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Maym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanție peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62 unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

Cereți numai:

Partumul și Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curței Imperiale Ruse, Curței Regale Romînă, Curței Regale Muntenegru și S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome și alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esențele

De vînzare la toate Drogheriile și Mag. de Parfumerii din țară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

1020 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cistralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat la toatelor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

Protestul meseriaşilor din Iaşi

în contra preşedintelui camerei de meserii

Primim spre publicare următoarea petiţiune, semnată de peste o sută meseriaşi, adresată preşedinţilor tuturor corporaţiilor din localitate:

Domnule Preşedinte,

Subsemnaţii meseriaşi, membri ai corporaţiilor din localitate, avem onoare a vă ruga, avînd în vedere gravele acuzaţiuni ce se aduc în mod public prin presa, în sarcina preşedintelui camerei de meserii, acuzaţiuni ce n'a îndrăznit nimeni să le desmintă şi care nu se pot tăgădui, pentru că stau proaspete în amintirea fie-cărui meseriaş, toate fraudele, excrocheriile şi gheşefturile ce de cîţi-va ani acest venetic Neculai Velu Ştefan, pripăşit în oraşul nostru, a comis în dauna cauzei meseriaşilor şi pentru înjosirea şi terfelirea ori-cării manifestări a tendinţelor noastre. Să ne reamintim jafurile şi furturile săvîrşite ca vice-preşedinte şi preşedinte a clubului meseriaşilor, în întăia lui activitate, cînd a fost tras la parchet; în cea de a doua cînd planiază noi învinuiri de fapte pedepsite de codul penal. Cocoţat la preşedinţia clubului prin fraudă, (ca şi pe listele electorale) şi ca la cercul comercianţilor n'a făcut altă ceva de cît să compromită în mod grav cauza care-şi luase să o susţină.

In numele clubului a cerşit pe la uşile tuturor oamenilor politici, din toate partidele, bani pentru a susţine mişcarea meseriaşilor, şi se spune că ar fi încasat însemnate sumi de bani, pe care şi le-a însuşit, fără să plătească cel puţin chiria, pentru localul ocupat de club.

Toate mişcările ce, a întreprins în numele meseriaşilor, au fost numai, pentru cîştiguri personale. Il desfidem să ne arate cele mai mici servicii, ce ar fi adus cauzei meseriaşilor; ba dimpotrivă, ştim cu toţii, că dacă astăzi cauza meseriaşilor, este cu desăvîrşire compromisă, aceasta se datoreşte numai acestui excroc.

Simţind golul ce au făcut meseriaşii, în jurul său, a improvizat un cerc a comercianţilor (cu firma roşie ca să bată la ochi), prin mijlocul căreia a izbutit să păcălească, un număr de comercianţi şi să mistifice, mai multe persoane politice.

Este cunoscută tuturora acea faimoasă adresă de recomandare, care a fost publicată în diferite ziare, şi datorită căreia a parvenit să ocupe demnităţi politice.

Dacă până astăzi, acest aventurier, care a fost rînd pe rînd (şi chiar în acelaş timp agent electoral, socialist, naţionalist şi a tuturor partidelor politice, care a escrocat meseriaşii, comercianţi şi oameni politici, s'a strecurat nepedepsit, apoi a venit credem momentul, că meseriaşi să facă tot ce le stă în putere, pentru îndepărtarea numitului N. Velu Stefano, din fruntea celei mai înalte instituţii a meseriaşilor, unde stă în potriva voinţei meseriaşilor şi spre ruşinea lor.

Nu putem avea încredere într'un om pe care îl ştim, că pentru 5 lei vinde o rezoluţie.

Vînzător ordinar, s'a vîndut prietenii, protectorii şi cauza meseriaşilor pentru bani.

Faţă de aceste să binevoiţi ca uniia ce sunteţi aleşi prin vot ca reprezentanţi ai meseriaşilor, să faceţi demersurile cuvenite pentru a se cere înlocuirea actualului preşedinte al Camerei de Meserii, iar în cazul cînd veţi întîmpina împotriviri, să demisionaţi cu întreg comitetul, pentru a da situaţiei înfăţişarea ce o impune împrejurările de faţă.

Suntem datori a duce cea mai înverşunată luptă, pentru e spăla ruşinea care apasă asupra modului nostru de a ne manifesta, din cauza acestui reclamagiu de iarmaroc. In tot trecutul şi toate actele sale, acest Ştefăniu nu s'a arătat de cît *şarlatan*, cînd era vorba de încredere, prost în ori-ce chestiuni, *obraznic şi îndrăsneţ* cînd e în joc persoana sa, *laş*, cînd trebue să primească consecinţele faptelor sale.

Meseriaşii conştienţi au răspunderea situaţiei de faţă, ei trebue să înţeleagă că sub nici un cuvînt, nu poate fi menţinut N. Velu Stefano ca preşedinte al Camerei de Meserii, de cît în urma unei riguroase anchete, asupra tuturor acuzaţiunilor şi din care acuzatul să iasă alb ca ziua, cea ce e cam greu.

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licenţiat în litere, profesor, şi C. Romanescu, licenţiat în matematici, profesor, autorizaţi de Onor Minister al Instrucţiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu şi concursuri de buese.

A se adresa d-lui **G. Nica**, *profesor liceul „Naţional"*.

Ultime INFORMAŢII

❑ **Incident între Epitropi.**—*Relaţiunele între epitropii profesor dr. Riegler şi G. Cristofor, sunt din cele mai rele.*

Un incident, petrecut zilele trecute la Slănic, a contribuit chiar la ruperea relaţiilor personale între cei doi epitropi.

Fiind la Slănic d. profesor Riegler, i se prezintă o femee greu bolnavă, cerînd băi gratuite, ceea ce d rul admise.

Epitropul Cristofor, a cărui răutate de suflet este cunoscută, se opuse însă la hotărirea colegului seu, care, enervat de purtarea d-lui Cristofor, puse următoarea rezoluţie pe petiţia bolnavei: „d. casier va da băi şi locuinţă gratuită, iar cheltuelile le voi purta eu personal".

Domnul dr. Riegler, în discursul funebru ce l'a ţinut ieri la înmormîntarea d-rului Iuliano, a vorbit despre acei, cari sunt în stare să vină în ajutorul saracilor bolnavi şi n'o fac—făcînd ast fel directă aluzie la epitropul Cristofor—după cum se afirmă în cercuri junimiste.

❑ *Camera de Comerţ din Brăila a intervenit, pe lîngă Camera de Comerţ din localitate, de a se interveni pe lîngă prefectura de judeţ, în senzul ca proprietarii să nu mai expedieze cereale, în saci aşa zişi de Dorna, avînd capacitatea de 120—125 kilograme, de oare-ce sunt prea grele pentru rezistenţă fizică a lucrătorilor. In cazul cînd nu se va respecta această cerere, lucrătorii se vor pune în grevă.*

❑ *Domnul dr. Brăiescu, care se demisese de la conducerea stabilimentului de hidroterapie de la Slănic, a făcut astă-zi epitropiei somaţie prin portărei, ca să fie repus la postul seu. Epitropia nu va da nici un răspuns, aşa că afacerea grevei medicale de la Slănic îşi va găsi epilogul înaintea justiţiei.*

❑ Ajutorul de primar Stamatiu a avut un incident cu prefectul poliţiei.

Domnul Stamatiu a declarat că îşi da va demisia, dar a revenit repede la sentimente mai bune.

❑ In urma unui raport al siguranţei, prefectura de poliţie, a dispus închiderea caselor de prostituţie din str. Moţoc, constatîndu-se că casele sunt insalubre.

Azi administraţia comunală a redeschis acele case.

❑ La camera de comerţ, a sosit o nouă petiţie, prin care se cere. în numele unora dintre comercianţi, modificarea legei repausului duminical.

❑ De la 1 August, toate străzile Capitalei vor fi stropite şi măturate în timpul nopţei, între orele 1 şi 5.

Nu crede administraţia comunală că exemplul acesta ar trebui imitat?

❑ Medicul veterinar C. Ionescu, şef de birou la serviciul zoo-technic, a fost însărcinat de direcţia sanitară cu controlul alimentelor animale din staţiunea balneară Slănic din Moldova în cursul lunei August.

❑ Enoriaşii parohiei Cogească din comuna Cucuteni, au ales un comitet, compus din: C. Popa, învăţător, preşedinte; A. Arbore preot, Ion Grigoraş, Th. Borş şi Th. Popa, membri în scop de a strînge fondul necesar construirei unei biserici în satul Cogeasca-Veche.

❑ Astă-zi la ora 10, a avut loc la prefectura de judeţ, o consfătuire a delegaţilor judeţieni sub preşidenţia prefectului, în vederea apropiatelor alegeri judeţiene.

❑ D. Grigore Pachiţeanu impiegat de mişcare din Hălăuceşti a fost avansat şi mutat casier de mărfuri la Galaţi doc.

D. I. Drăguţescu impiegat de mişcare din Lespezi a fost mutat la Fălticeni.

❑ Consiliul de higienă al oraşului, se va ocupa în şedinţa de Luni, de sfaturile ce trebuesc date populaţiei pentru a se feri de holeră.

In ceia ce priveşte apa de băut, chestia va provoca de sigur o discuţie interesantă.

❑ **Vămuirea în Iaşi.**— Comercianţii din localitate, au înaintat ministrului de industrie, o plîngere asupra modului cum se face vămuirea în Iaşi.

Iată părţile principale din acestă plîngere:

Mărfurile care sosesc din străinătate, în colete diferite spre a fi supuse vămuirei, stau cîte 5—8 zile nedescărcate din vagoane. Cauza este lipsa de funcţionari taxatori, care fac operaţiunile vamale.

Tot din această cauză toate operaţiunile stagnează, căci nu se găseşte loc în magazie.

Mărfurile descărcate stau în magazii din nou cîte 5—8 zile, tot din cauza lipsei de taxatori.

Din ceia ce priveşte pachetele postale sosite din străinătate şi care se predau biroului postal spre vămuire, trec de mai multe ori 10—15 zile, pînă ce se vămuesc şi se trimit la domiciliu.

Cu alte cuvinte, adăugim, e un serviciu detestabil, şi nimeni nu se sinchiseşte pentru a face o ordine.

❑ Se ştie că, în urma inundaţiilor din Mehedinţi, apele aducînd pămînt în mare cantitate, l'au depus peste şinele de drum de fer, cauzînd întreruperea circulaţiei între Vîrciorova şi Turnul-Severin.

O parte a liniei, şi anume, distanţa între Vîrciorova şi Gura-Văei—Turnu-se face prin transbordare cu vagonetele şi pe jos.

S'a luat dispoziţiunea ca bagajele pentru străinătate, via Vîrciorova—Orşova, să nu se primească. de cît numai acele ce au greutatea mai mică de 24 kg.

Bagajele celelalte şi coletele postale sunt transportate cu trenul pînă la Gura-Văii, iar de acolo sunt duse cu camioane anume amenajate în acest sens.

❑ De aproape 5 luni de zile, de cînd se tratează între Epitropia Sf. Spiridon şi succesorii Procopie Florescu, reprezentaţi prin Gr. Găluşcă, încheierea unei transacţii.

Domnul Cristofor, ce rezultat mai aşteaptă de nu încheie această transacţie, care ar stipula atît drepturile Epitropiei cît şi a moştenitorilor.

Noi bănuim că la mijloc nu e lucru curat, ci se pregăteşte un mic gheşeft, din care probabil se va înfrupta şi d-sa

Asupra acestei afaceri, promitem că vom mai reveni.

❑ Serviciul de siguranţă din Brăila a cerut tuturor punctelor de frontieră din ţară, arestarea artistului Bernhardt Krause, împreună cu soţia sa, care au excrocat pe proprietarul teatrului Pasalacua din Brăila, cu 12,000 lei.

Krause e evreu de origină rusă, şi se serveşte de paşaport falş, pe numele Leve Rotman, spre a trece în Rusia, la Odesa, unde îşi are familia.

❑ Intrebăm pe a tot ştiutorul prefect de poliţie al Iaşului, dacă e în curent cu afacerea *Clara Grünberg* din strada sf. Pantelimon No. 4, cum şi rolul ce l'a jucat în această afacere, comisarul Gh. Theodor, fostul copist de la judecătoria din Tg.-Frumos.

Dacă nu, îi vom face noi acest serviciu, în numărul viitor.

❑ Membrii consiliului sanitar judeţian se vor întruni Luni la prefectura de judeţ, sub preşedenţia medicului primar de judeţ, spre a se lua măsuri contra epidemiei ce bîntuie prin judeţul Iaşi.

❑ Domnul Alexandru Mînăscurtă, controlor financiar de pe lîngă administraţia financiară a judeţului Olt, a dimisionat din acest post, pe ziua de 1 August a. c., pentru că ministrul de finanţe i-a refuzat transferarea, după cum ceruse.

❑ Aflăm, că personalul de la baia spitalului central, cere plata bolnavilor cărora li se acordă diferite băi gratuite, de către Epitropii casei. Aceşti oameni fiind saraci, şi neputînd plăti li se fac mizerii de către băiaşi, spunîndu-le ba că nu este apă, ba nu este sare, sau pucioasă etc.

Domnul intendent Lohan, ar putea să mai lase cratiţele de coadă şi să se intereseze şi de restul personalului, care e pus sub îngrijirea sa.

Căci nu înţelegem ca Epitropii să acorde băi grituite şi băiaşii să ceară plată

❑ Pentru seara de *6 August* a. c, se anunţă în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Serată dansantă*, cu diferite jocuri şi distracţii, precum: tombolă, cor, declamaţii, etc., organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui şi frumoase.

Se prevede o mare animaţie, biletele fiind aproape toate plasate.

Ultima oră

Bucureşti 30 Iulie

Un candidat la Mitropolie

Bucureşti.—Ziarele de peste munţi, spun că s'au început tratative cu guvernul romîn, pentru alegerea Mitropolitului Meţianu din Sibiu, ca Mitropolit primat al Ungro Vlahiei.

Sechestrarea din Botoşani

Botoşani. — Populaţia este viu alarmată, de o descoperire făcută eri.

Iată despre ce este vorba.

De multă vreme, botoşănenii se 'nîntrebau cu mirare, de unde sunt resursele de care dispune un anume Profir Popescu, fără nici o ocupaţiune, şi care totuşi făcea camătă şi se găsea în toate zilele pe la judecătorii şi tribunale, cu fel de fel de daraveri.

Misterul a fost explicat.

In adevăr, eri parchetul a primit o plîngere din partea d nei Elena Iacoban. In plîngere se spunea, că Profir Popescu, ţine sechestrată pe Elisabeta Hănescu, a căreia facultăţi mintale sunt slăbite. Elisabeta Hănescu dispune de o avere frumoasă, are numeroase imobile. Popescu o exploatează şi a silit o să-i cedeze această avere.

S'a început cercetările.

Poliţia întrînd în casa No 30, din strada Ferdinaud, a găsit pe Elisabeta Hănescu, înghemuită, flămîndă, acoperită de murdării.

Directorul Poliţiei, a constatat starea în care se găseşte victima.

S'au mai aflat că Profir Popescu, în tovărăşia unui anume Natan Moscovici, a ipotecat casele ce aparţin Elisabetei Hănescu.

Cercetările continuă.

Banda lui Pantelimon

Piatra-N.—Numeroase potere au fost răspîndite, în urmărirea banditului Pantelimon. Soldaţii sunt îmbrăcaţi în haine ţărăneşti, pentru a nu fi recunoscuţi.

Pînă în acest moment însă, nu s'a dat de urma banditului.

Ţăranii consideră pe Pantelimon, ca pe un om milostiv, care ajută pe cei săraci.

Ei au totuşi o frică grozavă de dînsul. Ori-care ar fi numărul ţăranilor adunaţi, cînd trece Pantelimon, toţi se dau la o parte, mulţumiţi că îi lasă în pace.

Accident de automobil

Ploeşti.—Azi dimineaţa automobilul, în care se găsea d Neculai Boeru, fost ajutor de primar, a călcat lîngă Buda, pe săteanul Naie Ciobanu.

Victima în stare gravă, a fost transportată la spital.

Furtul din R.-Sarat

Galaţi.—Aseară, s'a prezintat la prefectura de poliţie, un domn, care a zis că se numeşte I. Petrescu-Tarabă şi se declară autorul furtului săvîrşit acum 4 luni, la Banca Rîmniceană din R.-Sarat.

Tarabă a adăugat că vroi să fugă la America, dar ajuns la Brema, a fost cuprins de remuşcări şi s'a întors în ţară.

Fraudele de la Poliţia Capitalei

Bucureşti.— Ranetti, autorul fraudelor de la serviciul paşapoartelor, a mărturisit faptul.

El a fost depus.

Greva din Galaţi

Galaţi.—Greva lucrătorilor de cherestea s'a terminat, ei obţinînd toate îu bunătăţirele cerute.

Ei au reluat azi lucrul.

Situaţia la Londra

Londra.—Situaţia, în urma grevei, devine ameninţătoare. Londra este ameninţată cu lipsa desăvîrşită de alimente.

Voivodul... Albaniei

Roma.—Ziarul „Tribuna" publică o scrisoare a d lui Albert Ghica.

Prinţul spune în această scrisoare, că a primit înştiinţarea, că albanezii vor să continue lupta, pînă vor obţine complecta neatîrnare.

In acest scop, prinţul s'a adresat tuturor guvernelor, cerînd concursul lor.

Prinţul Albert termină, zicînd, că va continua lupta, pînă ce va ocupa tronul Albaniei.

Mari dezordine

Barcelona. — Poliţia a împrăştiat pe manifestanţi ostili guvernului. S'a tras mai multe focuri. Un agent de poliţie şi un trecător au fost rîniţi.

Linişte a s'a restabilit.

Raporturile Turco Bulgare

Sofia.—Biuroul presei declară pe temeiul unei autorizaţii a ministerului de externe că sunt cu totul neadevărate ştirile deja desmînţite de agenţia bulgară şi răspîndite de ziarele „Progres" din Salonic şi de „Junele Turc", care pretind că bulgaria să înarmează în secret. Aceste ştiri urmăresc evident tendinţa de a înrăutăţi raporturile Turco Bulgare.

Data alegerilor legislative

Sofia.—Alegerile legislative vor avea loc la 17 Septembre şi nu în Octombre, cum s'a publicat din eroare.

Starea sănătăţei Papei

Roma.—Ziarul „Vita" pretinde că eri Papa, a avut un atac de slăbiciune care a necesitat o injecţiune cu cafeină. Respiraţia devenind normală, Papa a adormit, iar noaptea a petrecut în mod mulţumitor.

Un dar al regelui Italiei

Roma.—Regele Italiei, a dat 20000 lire pentru sinistraţii din Constantipol.

Mare incendiu. Pagube de 4.000.000

Amsterdam.—Un mare incendiu a isbucnit în magazinul portului, nimicind mari cantităţi de blană şi bumbac. Pagubele sunt evaluate la 4.000.000 lei.

Ravagiile holerei

— Cinci-zeci de cazuri pe zi —

Salonic.—Situaţia la Ipek, este desperată: holera face ca la cinci-zeci de victime pe zi, mai ales printre albanezii mahomedani, care văd în această boală, o pedeapsă a cerului şi nu observă nici o condiţie higienică. Mai bine de 800 mahomedani au murit. De asemenea în împrejurimi sunt numeroase victime.

Căsătoria principesei Elena

Belgrad.—Se asigură, că căsătoria principesei Elena cu princepele Ioan, va avea loc la Petersburg, în cursul lunei Septembrie.

APELE MINERALE

SLANIC
(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, băşica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă şi diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exloatator I. Werner farmacist, furnisorul Curţii Regale la Iaşi.

Broşura: Importanţa şi eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iaşi

Se aduce la cunoştinţă că în timpul vacanţei, 1 Iulie—1 Septembrie a.c; la Liceul particular din localitate se vor ţinea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigenţă, şcoli speciale, examene de bursă şi de admitere în şcolile secundare.

Pentru informaţii a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcţiunea**

ANUNCIU

Prepar elevi şi eleve de curs primar pentru concursul de bursă şi examenul de admitere în ori-ce şcoală secondară a statului.

Adresa: **Ioan Carare**, institutor pensionar, strada Curelari No. 8 Iaşi.

Pentru sezonul băilor şi de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegaţiuni şi acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad-Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden Baden, şi în genere asupra principalelor staţiuni balneare şi climaterice din Europa.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacţia Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

Doctor în Med. şi Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei şi copii

Consultaţiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Dispunînd de cîteva ore libere, fac cunoscut că predau lecţiuni de limba şi literatura germană, comptabilitate, matemateca comercială şi corespondenţa, atît pentru domni cît şi pentru domnişoare.

Asemenea predau lecţiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba şi conversaţiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Preţuri avantajoase.

A se adresa la d-l **M. Mescher** str. Gh. Mărzescu 19 etagiul I.

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă şi o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda şi în funcţiune. Asemenea şi o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informaţii la **P. Lederhändelr** — *Tîrg. Frumos.*

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĂRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra facori. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care unelţa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.

Incepnul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

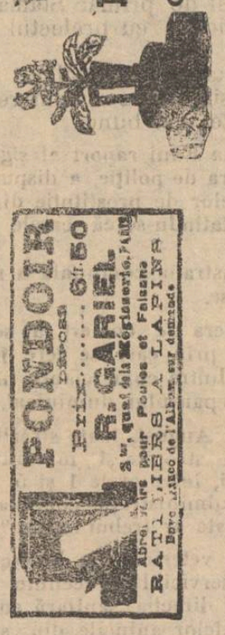

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Vin Tonic. Pe bază de China Cola, Coca şi Glycerophosphate. Tonic şi reconstituant.
Două linguri pe zi.

Preţul 5 lei.

Unguent Preservativ. Cel mai bun mijloc pentru a combate şi a impedica propagarea şi molipsirea boalelor infecţioase (lumeşti).

Preţul 50 b.

Glycerophosphat Granulat. Antineurastenic. Reconstituant a sistemului nervos—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.

Preţul 2 lei.

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religiae indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvi, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, înlocuind ou totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

—RUSCIUC—

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari să resistă tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antaiă să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17